

21.05.2012

Kokousaika 21.05.2012 16:00 - 17:45

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rautava, Risto	puheenjohtaja
Bryggare, Arto	1. varapuheenjohtaja
Ylikahri, Ville	2. varapuheenjohtaja
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Hakola, Juha	
Helistö, Kimmo	
Kantola, Tarja	
Moisio, Elina	
Ojala, Outi	
Oker-Blom, Jan D	
Rauhämäki, Tatu	
Rissanen, Laura	
Sumuvuori, Johanna	
Peltokorpi, Terhi	varajäsen
Razmyar, Nasima	varajäsen

Muut

Krohn, Minerva	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja poistui 16:23, poissa: osa 610 §, 611 - 639 §:t
Hiltunen, Rakel	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Pajunen, Jussi	kaupunginjohtaja
Sauri, Pekka	apulaiskaupunginjohtaja
Penttilä, Hannu	apulaiskaupunginjohtaja
Räty, Laura	apulaiskaupunginjohtaja
Korhonen, Tapio	rahoitusjohtaja
Ratasvuori, Eila	hallintojohtaja
Tulensalo, Hannu	henkilöstöjohtaja
Sarvilinna, Sami	kaupunginlakimies
Kari, Tapio	lehdistöpäällikkö
Hari, Olli	kaupunginsihteer
Hyttinen, Hannu	kaupunginsihteer
Härmälä, Timo	kaupunginsihteer

21.05.2012

Matikainen, Kristiina
Mickwitz, Leena
Sippola-Alho, Tanja
Vallittu, Anja
Saarinen, Erja
Nyfors, Maria

kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
kaupunginsihteeri
apulaiskaupunginsihteeri
hallintosihteeri

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

21.05.2012

§	Asia	
604	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
605	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
606	Kj/1	V Globaalin vastuun strategia
607	Ryj/1	V Pelastuskomentajan avoimen viran määräaikaisen hoitajan määrääminen
608	Kaj/1	V Sörnäistentunnelin yleissuunnitelma
609	Kaj/2	V Sörnäisten korttelin nro 571 osan ja kortteleiden nro 10593 ja 10595 - 10598 ym. alueiden (Kalasataman keskus) asemakaavan muuttaminen (nro 12070)
610	Kaj/3	V Sörnäisten korttelin nro 10619 osan ja vesialueen asemakaavan hyväksyminen sekä korttelin nro 10570 osan ja puisto- ym. alueiden (Verkkosaaren kelluvat asunnot) asemakaavan muuttaminen (nro 11956)
611	Kaj/4	V Terveyskeskuksen ja työterveyskeskuksen päätearkiston hankesuunnitelma
612	Kaj/5	V Vallilan katu- ym. alueiden asemakaavan hyväksyminen sekä Hermannin, Vallilan, Toukolan ja Kumpulan puisto- ym. alueiden (Vallilanlaakson joukkoliikennekatu) asemakaavan muuttaminen (nro 11978)
613	Stj/1	V Sosiaali- ja terveystoimen organisaation uudistaminen
614	Stj/2	V Varhaiskasvatustoimen organisaation perustaminen
615	Kj/2	V Kaupunginhallituksen johtosäännön muuttaminen ja kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveysjaoston asettaminen
616	Kj/3	Taidemuseon esitys, määrärahan hakeminen Tapio Wirkkalan puiston taideteoksen loppuunsaattamiseen.
617	Kj/4	Määrärahan myöntäminen rakennusvirastolle Lallukantien ja Ranckenintien uuden asuntoalueen esirakentamiseen
618	Kj/5	Vaalivalmistelutoimikunnan jäsenen ja varapuheenjohtajan valinta
619	Kj/6	Helsingin vaalipäivän äänestyspaikat kunnallisvaaleissa 2012
620	Kj/7	Helsingin yleiset ennakoäänestyspaikat kunnallisvaaleissa 2012

21.05.2012

621	Kj/8	Kaupunginvaltuuston 9.5.2012 tekemien päätösten täytäntöönpano
622	Kj/9	Kultaisen Helsinki-mitalin myöntäminen luottamushenkilöille
623	Kj/10	Selvitys palvelualoitteikäytännöstä Helsingin kaupungissa
624	Kj/11	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
625	Kj/12	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
626	Ryj/1	Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: katukulttuurin piristävien katu-yrittäjien myyntipaikat
627	Ryj/2	Kulosaaren metroaseman muutostöiden hankesuunnitelman enimmäiskustannusten korottaminen
628	Ryj/3	Palveluosaston osastopäällikön viran täyttäminen
629	Ryj/4	Rakentamispalvelun (Staran) logistiikan osaston yksikön johtajan viran täyttäminen
630	Ryj/5	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
631	Kaj/1	Kaupungin lausunto Kumpula-seura ry:n Vallilanlaaksoa koskevasta rakennussuojeluesityksestä
632	Kaj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
633	Stj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
634	Sj/1	Muutos työllistämistoimikunnan pysyviin asiantuntijoihin
635	Sj/2	Työnantajan edustajan nimeäminen kaupungin henkilöstötoimikuntaan
636	Sj/3	Lakkautettavat vakinaiset virat 21.5.2012 lukien
637	Sj/4	Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon toivomusponsi: Uuden nuorisolain mukainen hallintokuntien välinen yhteistyö nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi
638	Sj/5	Valtuutettu Silvia Modigin toivomusponsi: Nurkkatien koulun ja monitoimitalon käyttäjien ja alueen asukkaiden huomioimisesta talojen käytön suunnittelussa
639	Sj/6	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

21.05.2012

Kj/1

§ 604

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Oker-Blomin (varalla Bryggare) ja Moision (varalla Rauhamäki) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Oker-Blomin (varalla Bryggare) ja Moision (varalla Rauhamäki) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

21.05.2012

Kj/2

§ 605

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

21.05.2012

Kj/1

§ 606

V Globaalin vastuun strategia

Pöydälle 21.05.2012

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Globaalin vastuun strategia 160512.pdf
- 2 Globaalin vastuun strategia taustamuistio 090512.pdf
- 3 Päätöshistoriaan sisällytettävät lausunnot.pdf
- 4 Globaalin vastuun strategia ehdotus.pdf
- 5 Globaalin vastuun strategia taustamuistio ehdotus.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä globaalin vastuun strategian liitteen 1 mukaisena.

Esittelijä

Tausta

Kaupunginvaltuuston 29.4.2009 hyväksymään strategiaohjelmaan 2009–2012 sisältyy globaalin vastuun strategian valmistelu valtuustolle. Kaupunginhallitus on iltakoulussa 2.11.2009 merkinnyt tiedoksi esiselvityksen globaalin vastuun strategian valmistelusta. Kaupunginjohtaja asetti 22.9.2010 johtajistokäsittelyssä työryhmän valmistelemaan ehdotuksen globaalin vastuun strategiaksi. Työryhmä koostui talous- ja suunnittelukeskuksen, hallintokeskuksen, henkilöstökeskuksen ympäristökeskuksen ja hankintakeskuksen edustajista.

Työryhmän haasteena oli globaalin vastuun strategian sisältöalueiden määrittely suomalaisen paikalliseen toimintaan keskittyvän

21.05.2012

Kj/1

kuntaorganisaation ja lisääntyvien globaalien vuorovaikutussuhteiden moninaisessa vuorovaikutuskentässä. Työryhmä keskittyi työssään globaalin vastuun keskeisten teemojen tunnistamiseen, jotta voidaan käydä keskustelua kunnan roolista globaalin vastuun kantamisessa ennen toimenpiteiden määrittelyä.

Työryhmän ehdotus globaalin vastuun strategiaksi ja taustamuistio valmistuivat 2.3.2012. Talous- ja suunnittelukeskus on pyytänyt strategiaehdotuksesta ja taustamuistiosta lausunnot kaupunginhallitukselle lauta- ja johtokunnilta 30.4.2012 mennessä.

Globaalin vastuun määrittely

Suomesta ei ole toistaiseksi käytettävissä esimerkkejä kunnan globaalin vastuun strategioista. Yritysmaailmassa vastaavia linjauksia tehdään yhteiskuntavastuun nimellä.

Globaalin vastuun sisällölle ei ole kunnan toiminnassa löydettävissä yksiselitteistä luokittelua. Vastuun ulottuvuuden riippuvat organisaation toiminnan luonteesta. Toisaalta monet suomalaiset julkisen palvelun arvot ja periaatteet toteuttavat kansainvälisiä sopimuksia ja perustuvat ajatukseen yhteiskunnallisen vastuun kantamisesta.

Globaalin vastuun määrittelyn lähtökohtana on käytetty kaupungin strategiaohjelmaa 2009-2012, maan hallitusohjelmaa ja valtioneuvosto periaatepäätöstä yhteiskunta- ja yritys vastuun kehittämisestä eri sektoreilla.

Strategiaohjelmasta ja kansallisista globaalin vastuun teemoista voidaan johtaa kunnan globaalin vastuun piirin kuuluviksi alueiksi:

- paikalliset toimet ilmastonmuutoksen ja rajat ylittävien ympäristösuojelukysymysten ratkaisemiseksi
- hankintojen globaalia ulottuvuutta sisältävät ympäristövaikutukset ja sosiaaliset vaikutukset
- maahanmuuttoon ja monimuotoisuuteen liittyvät paikalliset toimet
- kansainvälisen toiminnan linjaukset
- taloudenhoitoon ja rahoitusmarkkinoihin liittyvät rajat ylittävät toimenpiteet
- työhön ja henkilöstöön liittyvät toimenpiteet.

Ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittaminen liittyvät kaikkiin tarkasteltaviin alueisiin.

Globaalin vastuun ulottuvuuksista valtion toimivaltaan selkeästi kuuluvat alueet ovat:

- globalisaation taloudellinen hallinta ja sääntely
- kansainväliset talouteen ja verotukseen liittyvät sopimukset ja lainsäädäntö
- maailmanlaajuiset kehityskysymykset ja kehitysyhteistyö
- kansainvälinen turvallisuus
- ihmisoikeudet
- kansainvälinen liikkuvuus

Globaaliin vastuuseen liittyen kaupungin strategioissa ja toimintaohjelmissa on valmiiksi määriteltynä periaatteellisia linjauksia, tavoitteita ja yksityiskohtaisia toimenpiteitä. Globaalit kysymykset ovat haaste kaupungin kaikilla toimialoilla. Globaalin vastuun kantaminen on kaupungin toiminnan kokonaisvaltaista laatua ja sen kehittämistä

Globaalin vastuun strategian sisältö on jäsennetty teemoihin: ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudenhoidon vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta sekä henkilöstöön liittyvät kysymykset. Lisäksi on määriteltynä globaalin vastuun ulottuvuudet, jotka kuuluvat valtion toimivaltaan.

Globaalin vastuun strategia on esityslistan tämän asian liitteenä 1.

Taustamuistioon on koottu olemassa olevia tai valmisteilla olevia linjauksia. Näistä on tiivistetty globaalin vastuun strategian linjaukset. Kaikkia linjauksia ei ole yksityiskohtaisesti tai toimenpidetasolla toistettu globaalin vastuun strategiassa. Erityisesti hankintastrategia ja ympäristöpolitiikka sisältävät globaalin vastuun edistämiseen liittyviä toimenpiteitä.

Globaalin vastuun strategiaan sisältyy ympäristöpolitiikan tarkistamista valmistelleen työryhmän ehdotus siinä muodossa, kuin se on lausunnoilla lautakunnissa 30.4.2012 saakka.

Globaalin vastuun strategian taustamuistion on esityslistan tämän asian liitteenä 2.

Lausunnot

Globaalin vastuun strategiasta ja taustamuistiosta on saatu yhteensä 24 lausuntoa eli 12 lautakunnan, 6 johtokunnan ja 6 viraston lausunnot.

Päätöshistoriaan sisällytettävät lausunnot ovat esityslistan tämän asian liitteenä 3.

Lausunnoilla olleet työryhmän valmisteleva ehdotus globaalin vastuun strategiaksi on esityslistan tämän asian liitteenä 4 ja taustamuistio liitteenä 5.

Yhteenvedona lausunnoista voidaan todeta, että strategiaehdotusta pidetään pääsääntöisesti toimivana kokonaisuutena ja rajauksia onnistuneina. Lausunnoissa myös pääsääntöisesti todetaan hallintokunnissa jo noudatettavan globaalin vastuun linjauksia. Merkittävin konkreettinen lisäsehdotus on kulttuuri- ja kirjastolautakunnan sekä kaupunginmuseon johtokunnan ehdotus kulttuuristrategian linjausten lisäämisestä taustamuistioon ja lyhyesti itse strategiaan.

Terveyslautakunta pitää merkittävänä, että Helsinki ilmeisesti Suomen ensimmäisenä kuntana on laatimassa oman globaalin eli maailmanlaajuisen vastuun strategian. Terveyslautakunta toteaa, että ehdotus Helsingin kaupungin globaalin vastuun strategiaksi ja sen sisältämä taustamuistio ovat tärkeä kannanotto terveellisen ja turvallisen yhteiskunnan tulevaisuuden suunnitteluun. Terveyslautakunta esittää, että globaalin vastuun strategian osana kaupunki päättää hankinnoissaan välttää yhteistyötä toimittajien kanssa, jotka käyttävät ns. veroparatiiseja verojen kiertämiseen.

Sosiaalilautakunta pitää ehdotuksen rajausta onnistuneena sekä kannattaa ja yhtyy linjauksiin. Sosiaalilautakunta nostaa esille kysymyksen erillisstrategian tarpeellisuudesta.

Henkilöstökeskus kannattaa esitettyjä näkemyksiä.

Nuorisolautakunta pitää esitettyjä tavoitteita kannatettavina, mutta haluaisi laajentaa tarkastelua laajempaan luonnonvarojen kuluttamisen tarkasteluun sekä toteaa, että strategiaa tulisi laajentaa digitaalisen maailman antamiin mahdollisuuksiin.

Kaupunginmuseon johtokunta pitää globaalin vastuun tunnistamista hyvänä, mutta toteaa kulttuurin roolin jääneen vähälle käsittelylle. Johtokunta esittää kulttuuristrategian linjauksien ottamista huomioon sekä mainitsee rakennetun kulttuuriympäristön merkityksen.

Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunta toteaa kaikilta strategian alueilta jo käynnissä olevia toimenpiteitä.

Helsingin Energian johtokunta toteaa myös strategian eri alueilta Energian jo toteuttamia toimenpiteitä. Esimerkiksi polttoainehankinnassaan Helsingin Energia edellyttää myyjältä sitoutumista vähintään YK:n Global Compact -periaatteisiin.

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämispalvelut -liikelaitoksen johtokunta kannattaa tehtyjä linjauksia ja painottaa henkilöstön ja esimiesten osaamista ymmärtää ja ottaa huomioon monimuotoisuuteen, yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyviä kysymyksiä.

Asuntotuotantotoimikunta pitää esitettyä strategiaa hyvänä.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää sisältöalueiden valintoja perusteltuina ja ehdottaa Helsingin kulttuuristrategian 2012-2017 linjausten ottamista huomioon.

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki on tunnistanut ja määritellyt globaalin vastuun teemat ja kaupungin roolin globaalin vastuun kantamisessa. Strategia on kaupungin sisäisen käytön lisäksi tärkeä julkinen viesti myös asukkaille ja kaupungin sidosryhmille. Lautakunta esittää strategian sisällön esittämismuodon työstämistä ulkoisen viestinnän näkökulmasta. Lautakunta pitää sisältöalueita onnistuneesti jäsenneelyinä ja kannatettavina.

Opetuslautakunta katsoo, että strategian ulottuvuudet ovat perusteltuja, mutta yksiselitteisen globaalin vastuun puuttuessa tulee strategiaa tarpeen mukaan päivittää. Opetuslautakunnalla ei ole huomauttamista strategian toimenpide-ehdotuksista.

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää hyvänä, että kaupungin globaalin vastuun linjaukset ovat strategiamuodossa. Kaupunkisuunnittelussa ilmastonmuutoksen hillintä on merkittävin globaalin vastuun ulottuvuus. Lautakunta toteaa globaalin vastuuseen liittyvän huomattavia epävarmuuksia, kuten mahdollisen elinolosuhteiden heikentymisen aiheuttama lisääntyvät muutto maapallon pohjoisille alueille. Lautakunta toteaa lisäksi, että globaalin vastuun strategiaan sisältyvät ympäristöpolitiikan linjaukset ovat osin (melu, ilmanlaatu, luonnonsuojelu) ristiriidassa kaupunkirakenteen tiivistämissäpyrkimysten kanssa. Tämä aiheuttaa tarpeen arvioida keskeisimpien ympäristöpoliittisten tavoitteiden sovellukset aina vallitsevan tilanteen ja alueellisten reunaehtojen mukaan. Käytännössä tiukkenevat melu- ja ilmanlaatulinjaukset sekä alueiden varaaminen luonnonsuojeluun vähentävät rakentamis- ja tiivistämismahdollisuuksia olemassa olevassa kaupunkirakenteessa.

Ympäristölautakunta pitää globaalin vastuun strategiaa tärkeänä linjauksena, joka täydentää hyvin kaupungin ympäristöpoliittisia linjauksia. Lautakunta pitää strategian tavoitteita perusteltuina.

Suomenkielisen työväenopiston johtokunta ei esitä muutoksia strategiaan ja kuvailee työväenopiston toimenpiteitä, jotka jo toteuttavat strategian linjauksia.

Taidemuseon johtokunta toteaa vastuualueiden ja toimenpide-ehdotusten olevan hyvin perustellut.

Asuntolautakunnan mukaan ehdotuksessa on otettu huomioon kaupungin ja kaupunkilaisten kannalta keskeiset teemat ja

toimenpiteet. Lisäksi lautakunnan mielestä tulee kiinnittää huomiota kaupungin eri alueiden säilymiseen viihtyisinä ja turvallisina asuinalueina kaikille kaupunkilaisille.

Pelastuslautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki ottaa osaa globaaliin vastuunkantoon. Lautakunta toteaa liittyen vesiensuojeluun ja Itämeren suojeluun, että ehdotuksessa ei oteta kantaa öljyonnettomuuksien ehkäisyyn.

Rakennuslautakunta kuvaa lausunnossaan käynnissä olevia toimenpiteitä mm. energiatehokkuuden, maalämmön, pyöräilyn ja hulevesien osalta.

Kiinteistövirasto tarkastelee kiinteistölautakunnan toimialaan kuuluvina asioina ilmastonmuutoksen torjunnan, asukasrakenteen kehittymisen, henkilöstön ja hankinnan käynnissä olevia toimenpiteitä, jotka toteuttavat globaalin vastuun linjauksia.

Tietokeskus toteaa ehdotuksen olevan selkeä.

Palmia liikelaitos toteaa, että strategiassa on esitetty kattavasti globaaleja teemoja ja pitää reilun kaupan tuotteiden käytön edistämistä kannatettavana.

Taloushallintopalvelu -liikelaitos kertoo toimenpiteistään, joilla se on hankintojen, ympäristön, taloudenhoidon vastuullisuuden ja harmaan talouden torjunnan sekä henkilöstön ja monimuotoisuuden alalla jo pyrkinyt edistämään globaalin vastuun strategiassa painotettuja asioita.

Korkeasaaren eläintarhalla ei ole lausuttavaa.

Lausuntokierroksen jälkeen strategiaan ja taustamuistioon tehdyt muutokset

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunnon mukaisesti on lisätty globaalin vastuun strategian sivulle viisi, jossa todetaan, että ”Yhteinen helsinkiläisyys kunnioittaa eri väestöryhmiin kuuluvien oman kielen ja kulttuurin säilyttämistä”, maininta ”ja kaikkien asukkaiden kulttuurisia oikeuksia”.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan sekä kaupunginmuseon johtokunnan lausuntojen mukaisesti taustamuistioon on lisätty kulttuuristrategiaa 2012-2017 koskeva osuus.

Nuorisolautakunnan lausunnon mukaisesti taustamuistioon on lisätty osuus kaupungin ekotukihenkilötoiminnasta.

Globaalin vastuun strategiaan ei sisälly työryhmän ehdotuksessa ollutta ehdotusta kaupungin omasta luottamushenkilöiden ja työntekijöiden lentomatkojen hiilidioksidipäästöjen kompensointijärjestelmästä. Vain

ympäristölautakunta piti ehdotusta tarpeellisena. Asiasta on ympäristölautakunnan mainitsema ehdotus vuodelta 2009. Uuden kaupungin sisäistä hallintoa vaativan toiminnon perustamista ei nykyisessä taloudellisessa tilanteessa voi pitää perusteltuna.

Eräitä lautakuntakuntien yksityiskohtaisempia lisäsehdotuksia, joista esimerkkeinä ovat kaupunginmuseon johtokunnan esitys rakennetusta kulttuuriympäristöstä ja nuorisolautakunnan esitys kasvisruokailun lisäämisestä ei ole lisätty globaalin vastuun strategiaan, koska strategian perusajatus on toimia koko kaupunkikonsernin yleisluontoisena periaateasiakirjana. Pelastuslautakunnan esitys öljyonnettomuuksien ehkäisystä on globaalin vastuun strategiassa mainittuun Itämeren suojeluun liittyvä yksi toimenpide, mutta strategiassa ei ole toistettu kaikkia toimenpiteitä. Terveyslautakunnan esityksen yhteistyön välttämiseksi hankinnoissa niiden toimittajien kanssa, jotka käyttävät ns. veroparatiiseja verojen kiertämiseen, voidaan tulkita sisältyvän valtion linjausten mahdollistamissa puitteissa globaalin vastuun strategian hankintojen, taloudenhoidon vastuullisuuden ja harmaan talouden linjauksiin. Strategiaan on hankintojen kohtaan lisätty ”Kaupunki tekee elinkeinoelämän kanssa yhteistyötä yhteiskuntavastuun edistämiseksi”.

Seuranta ja yhteistyö

Kaupungin tavoitteiden seurannassa ja toiminnan ohjauksessa hyödynnetään sosiaalisen, ekologisen ja taloudellisen kestävyuden seurantamittaristoja kuten ympäristöraporttia, tutkimus- ja tilastotietoa kaupungin sosiaalisesta kehityksestä kaupunginvaltuustolle ja harmaan talouden raporteja.

Helsingin kaupunki tulee jatkossa olemaan aktiivinen globaalin vastuun strategiaan liittyvässä kaupunkien välisessä yhteistyössä.

Täytäntöönpano

Kaupunginvaltuuston hyväksyessä globaalin vastuun strategian on kaupunginhallituksen tarkoituksena kehottaa kaikkia lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja liikelaitoksia noudattamaan globaalin vastuun strategian linjauksia talousarvion ja taloussuunnitelman puitteissa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

21.05.2012

Kj/1

Liitteet

- 1 Globaalin vastuun strategia 160512.pdf
- 2 Globaalin vastuun strategia taustamuistio 090512.pdf
- 3 Päätöshistoriaan sisällyttämättömät lausunnot.pdf
- 4 Globaalin vastuun strategia ehdotus.pdf
- 5 Globaalin vastuun strategia taustamuistio ehdotus.pdf

Päätöshistoria

Terveyslautakunta 08.05.2012 § 112

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa Globaalin vastuun strategiaehdotuksesta ja sen taustamuistiosta seuraavan lausunnon:

"Terveyslautakunta pitää merkittävänä, että Helsinki ilmeisesti Suomen ensimmäisenä kuntana on laatimassa oman globaalin eli maailmanlaajuisen vastuun strategian. Työryhmän kokoama taustamuistio on monipuolinen kuvaus siitä, miten useilla eri tavoilla maailmanlaajuinen vastuu pyritään valtion ja kaupungin eri linjauksissa ja toiminnoissa ottamaan huomioon. Valtion ja kunnan roolien tarkentamiseen on tarvetta varmasti jatkossakin.

Terveyslautakunta toteaa, että ehdotus Helsingin kaupungin globaalin vastuun strategiaksi ja sen sisältämä taustamuistio ovat tärkeä kannanotto terveellisen ja turvallisen yhteiskunnan tulevaisuuden suunnitteluun. Hallintokuntarajat ylittävä yhteinen strategia voi toteutuessaan parantaa ihmisten ja elinympäristön tilaa monilla eri tavoilla. On tarkoituksenmukaista, että kaikkiin tarkasteltaviin alueisiin liittyvät ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittaminen.

Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ympäristönsuojelun edistämiseen liittyen terveyslautakunta toteaa antaneensa 17.2.2010 lausunnon Pääkaupunkiseudun ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategian luonnoksesta sekä 1.11.2010 lausunnon Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan luonnoksesta. Terveyslautakunta pitää globaalin vastuun strategiassa mainittuja ilmastomuutoksen ja ympäristönsuojelun tavoitteita kannatettavina ja esittää, että toimenpide-ehdotusten toteuttamismahdollisuuksia selvitettäisiin.

Hankintoihin liittyen terveyslautakunta toteaa, että kaupungin hankintakeskus toimii kaupungin yhteishankintayksikkönä, joka kilpailuttaa ensisijaisesti yhteishankittavat tuotteet ja palvelut ja vastaa

21.05.2012

Kj/1

niiden osalta globaalin vastuun periaatteiden toteutumisesta. Terveyskeskus pyrkii huomioimaan globaalin vastuun periaatteet omissa kilpailutuksissaan siinä määrin kuin se on mahdollista. Hankintalain mukaan tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten ja kriteerien, kuten esimerkiksi ympäristökriteerien, tulee liittyä hankinnan kohteeseen. Suuri osa terveyskeskuksen kilpailuttamista palveluhankinnoista koskee lääkäri- ja hoitajapalveluita, joiden tarjouspyynnöissä asetettaviin vaatimuksiin ympäristökriteerien liittäminen on hyvin vaikeaa. Terveyslautakunta esittää, että globaalin vastuun strategian osana kaupunki päättää hankinnoissaan välttää yhteistyötä toimittajien kanssa, jotka käyttävät ns. veroparatiiseja verojen kiertämiseen

Terveyslautakunta kannattaa maahanmuuttoon ja monimuotoisuuteen liittyviä linjauksia todeten, että niissä korostuvat hyvä ihmisarvoinen elämä turvallisessa ympäristössä sekä kielen oppiminen, työllistyminen ja vaikutusmahdollisuudet. Nämä kaikki ovat ihmisen terveyden ja toimintakyvyn kannalta keskeisiä edellytyksiä.

Henkilöstöön liittyviä linjauksia terveyslautakunta kannattaa todeten, että ne ovat keskeisiä myös terveyskeskuksen toiminnan kannalta ja niiden mukaisesti toimitaan jo.

Vielä terveyslautakunta toteaa, että taloudenhoidon osalta terveyskeskus noudattaa kaupungin ohjeita ja näin pyrkii edistämään esitettyjä tavoitteita. Osin nämä tavoitteet liittyvät myös kansainväliseen yhteistyöhön.

Terveysvaikutusten arviointi

Kaupungin globaalin eli maailmanlaajuisen vastuun strategian tarkoituksena on edistää osaltaan ihmisten ja ympäristön hyvinvointia kaikkialla maailmassa. Strategian linjausten toteutumisella voi olla merkittäviä ja erittäin laajoja myönteisiä terveysvaikutuksia."

Käsittely

08.05.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Edellä oleva päätös lausunnoksi syntyi äänestyksen jälkeen puheenjohtaja Malisen ehdotettua jäsen Leppäsen kannattamana, että lausunnon neljännen kappaleen loppuun lisätään seuraava esitys: "Terveyslautakunta esittää, että globaalin vastuun strategian osana kaupunki päättää hankinnoissaan välttää yhteistyötä toimittajien kanssa, jotka käyttävät ns. veroparatiiseja verojen kiertämiseen."

Äänestyksessä esittelijän ehdotuksen ja puheenjohtaja Malisen vastaehdotuksen välillä todettiin lautakunnan äänin 6 (Tuuli Kousa, Eeva Kuuskoski, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Karita Toijonen, Hannu Tuominen) - 3 (Sami Heistaro, Laila Inborr, Riitta Snäll) kannattavan puheenjohtaja Malisen vastaehdotusta.

17.04.2012 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 02.05.2012 § 141

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle globaalin vastuun strategiasta ja sen taustamuistiosta seuraavan lausunnon.

Sosiaalilautakunta pitää merkittävänä, että Helsinki on tarttunut globaalin vastuun teemaan ja lähtenyt määrittelemään, millaisen strategian avulla sitä voitaisiin toteuttaa. Työryhmän mukaan haasteena on ollut strategian sisältöalueiden määrittely suomalaisen kuntaorganisaation ja lisääntyvien globaalien vuorovaikutussuhteiden kentässä. Valmistelussa on keskitytty globaalin vastuun keskeisten teemojen tunnistamiseen, jotta voitaisiin käydä keskustelua kunnan roolista globaalin vastuun kantamisessa ennen toimenpiteiden määrittelyä.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan työryhmä on onnistunut hyvin rajaamaan kunnan globaalin vastuun piiriin kuuluvat teemat, joita ovat ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudenhoidon vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta sekä henkilöstöön liittyvät kysymykset. Lisäksi on määritelty ne globaalin vastuun ulottuvuudet, jotka kuuluvat valtion toimivaltaan.

Työryhmän kokoama taustamuistio on monipuolinen kuvaus siitä, miten globaali vastuu otetaan huomioon valtion ja kaupungin eri linjauksissa ja toiminnoissa. Valtion ja kunnan välinen työnjako ja strateginen kumppanuus ovat tärkeitä myös jatkossa, esimerkiksi pakolaisten vastaanottamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Sosiaalilautakunta pitää oikeansuuntaisena työryhmän ajatusta siitä, että ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittaminen liittyvät kaikkiin globaalin vastuun tarkasteltaviin alueisiin.

Sosiaalilautakunta pitää globaalin vastuun strategiassa mainittuja ilmastomuutoksen ja ympäristösuojelun tavoitteita kannatettavina. Esitetyt linjaukset ovat yhdenmukaiset valmisteilla olevan Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan kanssa. Kaupungin luottamushenkilöiden ja työntekijöiden lentomatkojen aiheuttamien hiilidioksidipäästöjen kompensointijärjestelmän käyttöönotto on kannatettava ehdotus ja osoitus kaupungin ilmastovastuusta.

Sosiaalilautakunta pitää hyvänä, että ruokapalvelun ja helsinkiläisten ruokaketjun ekologisen jalanjäljen pienentäminen on nostettu esiin. Vuonna 2010 hyväksytyn Ruokakulttuurin kehittämissuunnitelman toimenpideohjelman mukaisesti lasten päivähoidossa on käynnistetty lastenruokailun luomuhjelman edellyttämät toimenpiteet yhteistyössä Palmian ja hankintakeskuksen kanssa. Tavoitteena on luomuruoan osuuden kasvattamisen päiväkotiruokailussa 50 %:iin vuoteen 2015 mennessä sekä muutoksen kytkemisen päiväkotien pedagogisiin sisältöihin.

Varhaiskasvatusta kaupunkitasolla ohjaaviin asiakirjoihin on lisätty ruokaan ja ruokakulttuuriin liittyviä pedagogisia sisältöjä ja päiväkotien toiminnassa ruokailutilanteilla, erilaisilla tutustumiskäynneillä ja tapahtumilla sekä muilla ruokaan liittyvillä sisällöillä tulee jatkossa olemaan entistä suurempi merkitys. Palmian kanssa yhteistyössä toteutetaan erilaisia teemaviikkoja ja -päiviä, joista esimerkkinä kevään 2012 lähiruokaviikko ja syksyn 2012 sadonkorjuuviikko. Pedagogisten sisältöjen ytimenä on lapsen kokonaisvaltaisen ruokakokemuksen nostaminen keskiöön vuorovaikutteisessa prosessissa kasvattajien, vanhempien ja lasten kanssa.

Sosiaalilautakunta yhtyy taustamuistiossa esitettyyn käsitykseen, jonka mukaan Helsingin kaupungilla merkittävänä julkisten hankintojen tekijänä on mahdollisuus vaikuttaa kestäväen kehityksen periaatteiden edistämiseen. Sosiaaliviraston tavoitteena on huomioida globaalin vastuun periaatteet omissa hankinnoissaan ja kilpailutuksissaan siinä määrin kuin se on mahdollista. Kaupungin hankintakeskus toimii kaupungin yhteishankintayksikkönä, joka kilpailuttaa ensisijaisesti yhteishankittavat tuotteet ja palvelut ja vastaa niiden osalta globaalin vastuun periaatteiden toteutumisesta.

Sosiaalilautakunta pitää myönteisenä sitä, että strategiassa mainitaan erikseen maahanmuutto ja monimuotoisuus ja että maahanmuutto ilmiönä otetaan huomioon kaupungin kehittämisessä tavoitteena

21.05.2012

Kj/1

kaupunkilaisten hyvinvointi. Myös oman kielen ja kulttuurin tukeminen on kannatettavaa, samoin kuin se, että muunkielisten tarpeet ymmärretään ja palveluihin luodaan yhdenvertainen pääsy.

Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä muunkielisen henkilöstön määrän lisäämistä siten, että se vastaa muunkielisten osuutta kaupungin väestöstä. Sosiaaliviraston muunkielisen henkilöstön osuus on kasvanut tasaisesti viime vuosina. Vuoden 2011 lopussa muun kuin suomen- tai ruotsinkielisen henkilöstön osuus sosiaaliviraston henkilöstöstä oli 6.53 %. Muunkielisen henkilöstön osuus oli suurin vanhusten palveluissa, jossa muunkielistä henkilöstöä oli 15.74 %.

Muunkielisen henkilöstön osuuden kasvattaminen sekä monimuotoisuuden kehittäminen liitetään sosiaalitoimen vuoden 2013 henkilöstötavoitteisiin. Henkilöstöraportointia kehitetään siten, että muunkielisen henkilöstön määrän kehittyminen raportoidaan vuoden 2012 henkilöstöraportoinnin yhteydessä.

Oppisopimuskoulutus on muunkielisille jatkossakin tärkeä väylä työllistyä sosiaalitoimen tehtäviin. Sosiaalivirastossa käynnistetään vuosittain yksi muunkielisille tarkoitettu oppisopimusryhmä lähihoitajan tutkinnon suorittamista varten, muunkielisiä on myös muissa oppisopimusryhmissä.

Monimuotoisuutta kehitetään esimiesten ja työyhteisöjen monimuotoisuusvalmennuksilla. Muunkielisille turvataan mahdollisuus osallistua suomen kielen opetukseen. Sosiaalivirastossa on hyviä kokemuksia muunkielisille työntekijöille, heidän esimiehilleen sekä muunkielisille opiskelijoilleen järjestetyistä verkostotilaisuuksista. Virastossa on otettu käyttöön myös erityisesti muunkielisille tarkoitettuja perehdytyskäytäntöjä. Jatkossa on tarvetta panostaa lisäksi muun muassa muunkielisten opiskelijoiden harjoittelujaksojen kehittämiseen.

Sosiaalilautakunta haluaa lopuksi nostaa esille kysymyksen erillisstrategian tarpeellisuudesta. Parhailaan on käynnistymässä vuosien 2013- 2016 strategiaohjelman sisältöjen ja rakenteen hahmottelu. Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan globaalin vastuun strategiset linjaukset ja toimenpiteet olisi mahdollista sisällyttää uuteen strategiaohjelmaan, jolloin erillistä strategiaa ei tarvittaisi. Hallintokunnat voisivat laatia omat linjauksensa ja talousarviotavoitteensa strategiaohjelman pohjalta.

Terveysvaikutusten arviointi

Kaupungin globaalin strategian tarkoituksena on edistää sosiaalisesti kestävästä kehitystä Helsingissä sekä lisätä tietoisuutta kaupungin toimenpiteiden vaikutuksista muualla maailmassa. Näin linjausten ja

21.05.2012

toimenpiteiden toteutumisella voi olla merkittäviä ja myönteisiä terveysvaikutuksia.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Tuula Vesanen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 43377
tuula.vesanen(a)hel.fi

Henkilöstökeskus 30.4.2012

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Henkilöstökeskus kannattaa esitettyjä näkemyksiä ja toimenpiteitä. Henkilöstökeskus varautuu omalta osaltaan toteuttamaan sovitavat toimenpiteet.

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, osastopäällikkö, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 26.04.2012 § 39

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Nuorisolautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisesti voi sanoa, että Helsingissä kynnys saattaa kansainväliseen tietoisuuteen omaa osaamistaan on kovin korkea. Kansainvälisesti tunnetuksi tullaan vasta kun on olemassa valmis tuote tai todistetusti kreditoitu palvelu (kuten koulutusjärjestelmän PISA –arvio). Kansainvälistä mediaa ja yhteistyökumppaneita tulisi lähestyä jo kun on riittävän hyvä idea, konsepti tai suunnitelma. Kaupungille ominainen kansainvälinen ujous näkyy myös siinä, että lähdetään globaaleille kentille vain suurien hankkeiden ja 'highlight'ien kautta – kuitenkin kaupungin peruspalvelutuotanto on täynnä innovaatioita ja hyviä käytäntöjä, jotka ovat täysin 'vientikelpoisia'.

Strategiassa on huomioitu riittämättömästi kansainvälisiin verkostoihin, tietoverkkoihin ja Internetiin liittyvät linjaukset ja tavoitteet. Globaalin vastuun strategiaa tulisi laajentaa digitaalisen maailman antamiin mahdollisuuksiin, kuten tiedottamiseen, verkostoitumiseen, liikkumiseen ja saavutettavuuteen liittyviin asioihin.

Kansainväliset, merkittävästi tietoverkoissa toimivat, verkostot tulevat yhä tärkeämmiksi osaamisen jakamisen ja kehittämisen välineiksi. Helsinki voisi hyötyä aktiivisesta kansainvälisestä verkottumisesta toisaalta omaa osaamistaan tehokkaammin vieden sekä toisaalta sitä yhteistyössä rakentamalla. Nuorisoasiainkeskuksen kohdalla tällaista yhteistyötä rakennetaan verkkonorisotyössä, digitaalisten pelien pelaamisessa, nuorten vaikuttamistoiminnassa ja monikulttuurisessa nuorisotyössä. Verkostoutumista rahoitetaan kansainvälisten tuki- ja rahoitusohjelmien kautta.

Tietoverkot ylittävät myös maanosien ja niiden perinteisten hallinnollisten alueiden rajat. Globaalin vastuun tarkastelu antaa tässäkin suhteessa mahdollisuuden arvioida eurosentrisiä: Pääkaupunkiseutu ja Helsinki ovat jo nyt tunnettuja kansainvälisistä yrityksistään, maailmanluokan urheilu- ja kulttuuritapahtumista, WDC:stä, Guggenheimista jne. – Mitä olisivat kaupungin muun toiminnan globaalit mahdollisuudet?

Mainittakoon, että nuorisoasiainkeskus on omassa kansainvälisyysohjelmassaan vuosille 2011-2013 määritelty ”globaalin kansalaisuuden” kasvatustehtäväkseen. Nuorille luodaan mahdollisuuksia kokea kansainvälisyyttä sekä kotikaupungissaan Helsingissä että muualla maailmassa niin reaali- kuin verkkomaailmassa. Nuorten matkaryhmät suunnittelevat, valmistelevat ja toteuttavat nuorisovaihtoja. Nuorten vapaaehtoisvaihtoja toteutetaan toimimalla vastaanottavana tahona sekä lähettävänä tahona. Molemmat kuuluvat EU:n nuoriso-ohjelman tukemiin toimintoihin. Helsingiläiset nuorisojärjestöt toteuttavat monikulttuurista toimintaa sekä kotikaupungissaan että osallistuvat itse maailmanlaajuisten järjestöjen ja tapahtumien ketjuihin.

Globaalin vastuun strategia on moniaineksinen ja konkreettinen kiteytys Helsingin kaupungin keskeisistä mahdollisuuksista osallistua maailmanlaajuisten kysymysten ratkaisemiseen. Taustamuistio syventää varsin informatiivisesti strategiaan tiivistettyjä esityksiä. Nuorisoasiainkeskus pitää esitettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä kannatettavina, mutta haluaa esittää niihin seuraavia näkökohtia.

On tärkeää, että globaalia vastuuta erityisesti ilmastonmuutosta käsitellään kaupungin strategiatasolla, koska vastuun kantaminen ulottuu lopulta kaikkiin kaupunkilaisiin ja koko kaupungin hallintoon. Tästä näkökulmasta katsottuna on huolehdittava siitä, että strategiassa esitetyt toimenpiteet ovat riittävän vaikuttavia ja laaja-alaisia ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Suomen, pääkaupunkiseudun ja Helsingin erityisenä haasteena on, että kuulumme siihen pieneen joukkoon maapallon ihmisistä, jotka kuluttavat suurimman osan käytettävissä olevista luonnonvaroista. Meillä on vain yksi maapallo,

mutta me suomalaiset elämme, kuin niitä olisi useampia. Tarvittaisiin noin kolme ja puoli maapalloa, jos kaikkien ekologinen jalanjälki olisi samansuuruinen kuin suomalaisten. (Ecological Footprint Atlas 2010).

Ilmastonmuutosta pidetään tällä hetkellä kaikkein pahimpana ympäristöuhkana. On kuitenkin muistettava, ettei omasta toiminnasta syntyneiden päästöjen leikkaaminen pelkästään riitä, vaan on vaikutettava myös elämäntavastamme johtuvan kulutuksen ilmastovaikutuksiin. Aina ottaessamme luonnonvaroja käyttöömme esimerkiksi uusien laitteiden muodossa, aiheutamme hiilidioksidipäästöjä jossain päin maailmaa. Globaalin vastuun kantaminen edellyttäisi siis kaupungin osalta laajempaa luonnonvarojen kuluttamisen tarkastelua. Hankintojen ekologisuus ja eettisyys ovat tärkeitä asioita, mutta vielä tärkeämpää olisi pohtia sitä voidaanko hankinta joskus jättää tekemättä. Voidaanko ostaa palvelua tuotteen sijaan? Mitä voisimme lainata, kierrättää tai yhteiskäyttää? Strategiassa voisi painottaa enemmän sitä, miten kaupunkina voisimme tuottaa samat palvelut kuntalaisille ekotehokkaammin vähemmillä luonnonvaroilla. Maailmanlaajuiset vaikutuksemme ovat jääneet meiltä ohuesti ymmärretyiksi, jos esimerkiksi ilmastonmuutoksen hidastamiseksi keskitymme vain oman kaupunkimme hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen.

Kulutuksestamme syntyy paljon jätettä sekä tuotteiden valmistusmaissa että täällä Helsingissä. Sähköisten laitteiden lisääntyminen toiminnassamme ja niiden nopea uusimistahti tuottaa paljon sähkö- ja elektroniikkaromua. Globaalia vastuuta kantavana Helsingin kaupungilla tulisi olla järjestelmä, joka takaa sen, ettei serromua kulkeudu kehitysmahin alkeellisiin oloihin purettavaksi. Greenpeacen arvion mukaan EU:n alueella kerätystä SER:stä vain 25 % käsitellään asianmukaisesti – loput katoavat jäljettömiin (Honkonen, J., Tuurala, A. 2009. Vihreä IT; elektroniikan elämäankaari. Tietokone 5/2009).

Ruokanäkökulmaa käsitellään muistiossa paljon ja onkin tärkeää, että ruokaa Suomessa tuotetaan ympäristöystävällisesti ja suositaan lähiruokaa sekä luomua. Kaupunki voisi kuitenkin toimia äänekkäämmin kasvispainotteisen ruokavalion puolesta, koska lihan syönnin vähentäminen on merkittävin globaali ruokaan liittyvä ympäristöteko. Kasvisruoan määrää tulisikin huomattavasti lisätä Palmian tarjonnassa ja sen laatuun ja ravitsevuuteen tulisi kiinnittää huomiota. Reilun kaupan järjestelmä on sinänsä hyvä ja kannatettava, mutta kaupungin isona toimijana on syytä selvittää myös muiden eettiseen kuluttamiseen liittyvien sertifiikaattien käyttökelpoisuus, esimerkiksi kelpuutetaanko UTZ – merkitty kahvi Reilun kaupan kaupungin käyttöön. Myös banaaneilla on Reilun kaupan merkille

21.05.2012

Kj/1

kilpaileva järjestelmä. Kaupunkiviljely tulee jatkossa varmaan lisäämään tervettä suhtautumista ruoka-asioihin.

Lopuksi nuorisoasiainkeskus toivoo, että Globaalin vastuun strategiaan tai muistioon lisättäisiin kappale kaupungin ekotukihenkilöistä, joita toimii jo miltei kaikissa kaupungin virastoissa ja laitoksissa. Tämä on merkittävä kaupungin globaalin vastuun resurssi, jotka tarvitsisivat tuekseen hyvin toimivan ympäristöjohtamisen ja kaikkien esimiestensä tuen. Hyvin toimiessaan ekotukijärjestelmä voisi viedä ymmärrystä globaalista vastuusta ruohonjuuritasolle kaikkiin virastoihin ja laitoksiin.

Käsittely

26.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että

kohdassa 4 korvataan "Strategiassa voisi painottaa.." alkavassa virkkeessä sana "hyvät" sanalla "amat" ja kohdasta 6 poistetaan virke " Miksei työpaikkaruokaloissakin voisi olla koulujen tapaan yksi kasvisruokapäivä viikossa ja sen lisäksi kaikkina muina päivinä kasvisvaihtoehto?"

Vastaehdotus:

Tuomas Tiihonen: Lautakunta päättää antaa esityksen mukaisen lausunnon muokattuna siten, että

lausunto järjestetään uudelleen siten, että kohdat 2-6 siirretään kohdan 11 jälkeen ja kohtien 7 ja 8 järjestys vaihdetaan.

Kannattajat: Malina Valtonen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lautakunta päättää antaa esityksen mukaisen lausunnon muokattuna siten, että lausunto järjestetään lausunnon uudelleen siten, että kohdat 2-6 siirretään kohdan 11 jälkeen ja kohtien 7 ja 8 järjestys vaihdetaan.

Jaa-äännet: 4

Riku Ahola, Verna Castren, Erkki Perälä, Johanna Sandberg

Ei-äännet: 5

Anita Kuitunen, Tuomas Tiihonen, Petra Toivonen, Tuomo Valokainen, Malina Valtonen

Tyhjä: 0

21.05.2012

Kj/1

Poissa: 0

Esittelijä

nuorisotoimenjohtaja
Lauri Siurala

Lisätiedot

Lauri Siurala, nuorisotoimenjohtaja, puhelin: 310 89045
lasse.siurala(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.04.2012 § 46

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle globaalin vastuun strategiasta ja sen taustamuistiosta seuraavan lausunnon:

Kaupunginmuseon johtokunta pitää hyvänä, että Helsingin kaupunki on tunnistanut kaupungin roolin globaalin vastuun kantamisessa ja kirjannut siihen kuuluvat teemat ja linjaukset strategiamuotoon hyödyntäen jo olemassa olevia tai valmisteilla olevia aiheeseen liittyviä kaupungin ohjelmia ja linjauksia. Poimintoja on tehty kaupungin strategiaohjelmasta, hankintastrategiasta, elinkeinopolitiikasta, tapahtumajärjestämisen linjauksista, ruokakulttuuristrategiasta ja harmaan talouden torjunnan toimintaohjeista. Itse globaalin vastuun strategiaan on sisällytetty vain uudet toimenpide-ehdotukset

Työryhmän ehdotuksen sisältämät globaalin vastuun sisältöalueet (ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudenhoidon vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta, henkilöstö) liittyvät vähintäänkin välillisesti kaikkien virastojen toimintaan.

Taustamuistiossa onkin ansiokkaasti pohdittu globaalin vastuun määrittelyn haasteita palvelujen tuottamisen ja hankintojen ympäristö- ja ilmastovaikutuksista aina ihmisoikeuksien kunnioittamiseen.

Yhdellä alueella strategia jää osin ohueksi: kulttuurin rooli ja merkitys globaalin vastuun näkökulmasta on jäänyt vähäiselle käsittelylle. Johtokunta pitää tärkeänä, että muistiossa huomioitaisiin myös valtuuston 2011 hyväksymän Helsingin kulttuuristrategian 2012-2017 linjauksia. Globaalin vastuun kannalta siihen sisältyy joitakin olennaisia periaatteita. Kulttuuri on osa kansalaisyhteiskuntaa, se on kestävä kehitystä ja se vahvistaa yhteisöllisyyttä ja edistää terveyttä. Näillä kaikilla on yhtymäkohtansa globaalin vastuun strategiaan, mm. siihen jo sisältyvään maahanmuuttoon ja monimuotoisuuteen liittyviin

kysymyksiin. Kestävän kansalaisyhteiskunnan lähtökohtia ovat kulttuurienvälisyys, vuoropuhelu ja eri kulttuurien rinnakkaiselo. Kulttuurilla on roolinsa ja mahdollisuutensa eriarvoistumisen hillinnässä ja yhteisöllisyyden lisäämisessä. Kulttuurin trendit ja muutokset ovat globaaleja.

Johtokunta esittää, että myös kulttuuristrategiaa hyödynnettäisiin globaalin vastuun strategiassa muiden linjausten ohessa. Strategiaan olisi hyvä lisätä kulttuuristen oikeuksien kunnioittaminen ja kulttuurin saavutettavuuden periaatteet, joihin liittyy mm. oikeus kulttuuriperintöön ja sen suojeluun.

Johtokunta pitää tärkeänä, että myös rakennettu kulttuuriympäristö ja sen vaaliminen näkyisi kaupungin globaalin vastuun strategiassa. Kulttuuriympäristön vaaliminen on kestävää kehitystä. Siihen nivoutuvat myös energiansäästön haasteet vanhassa rakennusperinnössä sen ominaislaatua kadottamatta ja korjausrakentaminen ylikorjaamista tai turhaa uusimista välttämällä, perinteisiä ja ekologisia menetelmiä sekä materiaaleja suosien.

Kulttuuriympäristöä ja -perintöä ei voi unohtaa globaalin vastuun strategiasta myöskään siksi, että Suomi on sitoutunut noudattamaan lukuisia kansainvälisiä sopimuksia ja suosituksia, joista voi mainita esim. Unescon maailmanperintösopimuksen. Sen sisältämistä maailmanperintökohteista yksi, Suomenlinna, sijaitsee Helsingissä. Toinen maininnan arvoinen sopimus on Haagin yleissopimus, jonka tavoitteena on kulttuuriomaisuuden suojelu aseellisen selkkauksen sattuessa. Muita tärkeitä kansainvälisiä sitoumuksia ovat esimerkiksi maisemaa koskeva eurooppalainen yleissopimus, jonka lähtökohtia ovat kestävä kehityksen tavoitteet sekä maiseman merkitykset kulttuurin, ekologian, ympäristön, talouden ja yhteiskunnan kannalta. Erityisenä näkökulmana on maiseman merkitys eurooppalaisen identiteetin, paikallisen kulttuurin ja yksilön elämänlaadun turvaamisessa.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitoksen jk 24.04.2012 § 37

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Johtokunta päätti antaa seuraavansisältöisen lausunnon globaalin vastuun strategiasta ja sen taustamuistiosta:

"Työryhmä on strategiassaan määritellyt globaalin vastuun ja esittänyt eräitä toimenpide-ehdotuksia. Globaalin vastuun strategian taustamuistiosta on monipuolisesti käsitelty asiaa. Helsingin Satama ja satamatoiminnot ovat osa kansainvälistä kuljetusketjua, joten globaalit asiat ovat olennaisia sen toiminnassa.

Helsingin Satamalla on jo perustehtävänsä perusteella merkittävä rooli Helsingin liike-elämän ja elinkeinopolitiikan sekä kansainvälisen toiminnan tukemisessa. Helsingin Sataman toiminta-ajatus on määritelty seuraavasti:

Helsingin satama on Suomen ulkomaankaupan sekä matkustajaliikenteen pääsatama edistään monipuolisesti Helsingin seudun elinkeinoelämää ja hyvinvointia. Liiketoiminnan aktiivisena kehittäjänä Helsingin Satama luo puitteet ja koordinoi toimintoja satamassa.

Ilmastonmuutos ja ympäristönsuojelu

Yksi keskeinen asia globaalissa vastuussa on ilmastonmuutos ja sen hillintä. Kaupunki on asettanut konkreettisia tavoitteita kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi. Kaupunki vähentää kasvihuonepäästöjä vähintään 20% vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Satamatoiminnassa laivaliikenteen päästöt riippuvat olennaisesti kansainvälisen lainsäädännön ja määräysten kehittymisestä. Niihin ei Helsingin Satama suoraan voi kovinkaan paljon vaikuttaa.

Eräs keino ilmastonmuutoksen hillintään on oman toiminnan energiatehokkuuden lisääminen. Helsingin Satama on asettanut tavoitteekseen oman energiankulutuksen vähentämisen 2% vuosittain kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Tavoite onkin saavutettu vuosina 2009 -2011.

Laivaliikenteen päästöjen vähentämiseksi on Katajanokalla rakenteilla maasähköliityntämahdollisuus Tukholmaan liikennöiville aluksille. Helsingin Satama on mukana Itämeriohjelman hankkeissa, joissa tutkitaan laivaliikenteen päästöjen vähentämismahdollisuuksia ja myös mahdollisuuksia ottaa satamamaksuissa huomioon laivojen ympäristövaikutukset.

Itämeren suojelu on Helsingin Satamalle tärkeä asia. Helsingin Satama on ollut eturivin toimija mm. laivajätevesien vastaanotossa. Se on investoinut jo 1990- luvun puolivälistä lähtien laivajätevesien vastaanottojärjestelmiin. Helsingin Satama toimii yhteistyössä

21.05.2012

Kj/1

varustamoiden ja Itämeren satamien kanssa tavoitteenaan kehittää järjestelmien toimivuutta.

Hankinnat

Helsingin Sataman tavara- ja materiaaliostot tehdään pääsääntöisesti kaupungin yhteishankintaelinten kilpailuttamilta tavarantoimittajilta. Kilpailutuksissa ja hankinnoissa on syytä huomioida kestävän kehityksen periaatteet. Hankinnoissa tavoitellaan energia- ja materiaalitehokkaita ratkaisuja ja ympäristökriteerit ovat tärkeä hankintojen valintakriteeri. Hankinnoissa pyritään suosimaan eettisyyttä ja toteuttamaan yhteiskunnallista vastuuta. Kilpailutuksen vertailu- ja valintaperusteiden käytöstä tarvitaan lisää ohjeistusta ja osaamisen varmistamista esimerkiksi koulutuksen avulla.

Harmaa talous

Helsingin Satama noudattaa tilaajavastuulakia ja kaupungin omaa harmaan talouden torjuntaohjetta. Ohjeeseen perustuen hankinnoissa käytettävien toimittajien pitää rekisteröityä yritys- ja yhteisötietolain mukaisesti ja huolehtia verojen, sosiaaliturva- ja muiden lakisääteisten maksujen maksamisesta. Päätöksenteko on mahdollisimman avointa ja julkista. Näillä toimenpiteillä ehkäistään väärinkäytöksiä kaikissa muodoissaan.

Kansainvälinen yhteistyö

Satamatoiminta on osa kansainvälistä kuljetusketjua ja erityisesti yhteistyö Itämeren alueella on tärkeää Helsingin Satamalle. Yhteydenpito merkittävimpiin vastasatamiin on keskeisessä asemassa. Helsingin Satama osallistuu aktiivisesti alan eri kansainvälisten järjestöjen toimintaan ja edistää siten yhteisiä tavoitteita.

Henkilöstö

Helsingin Satama noudattaa kaupungin henkilöstöstrategiaa ja eettisiä periaatteita, jotka on tiedotettu henkilökunnalle. Henkilökunnalle taataan turvallinen, terveellinen ja tasa-arvoinen työympäristö. Henkilöstöä koulutetaan ympäristövastuullisuuteen.

Työmatkapyöräilyä edistetään. Helsingin Satama on työsuuhdepolkupyöräilyn pilotti Helsingin kaupungilla ja yli 10 %:lla henkilöstöstä on työsuuhdepolkupyörä.

Rekrytoinnissa edistetään muunkielisten työntekijöiden sijoittumista työpaikkoihin."

Esittelijä

talousjohtaja
Tauno Sieranoja

21.05.2012

Kj/1

Lisätiedot

Tauno Sieranoja, talousjohtaja, puhelin: 310 33560
tauno.sieranoja(a)hel.fi

Helsingin Energian johtokunta 24.04.2012 § 27

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Johtokunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle ehdotuksen mukaisen lausunnon:

Strategialuonnoksessa globaalin vastuun sisältöalueiksi on määritelty ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudenhoidon vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta sekä henkilöstö.

Ilmastonmuutos

Strategiaehdotuksessa todetaan ilmastonmuutoksen osalta, että kaupunki vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 20 % vuoden 1990 tasosta vuoden 2020 mennessä ja että uusiutuvien energianlähteiden osuus energiantuotannossa nostetaan 20 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Helsingin Energian kehitysohjelman kohti hiilineutraalia tulevaisuutta, jossa esitetään konkreettinen toimenpideohjelma näiden tavoitteiden saavuttamiseksi Helsingin Energian osalta. Kaupunginvaltuusto vahvisti päivitetyn kehitysohjelman kokouksessaan 18.1.2012.

Globaalin vastuun strategian taustamuistiossa kuvataan Helsingin kaupungin strategiaohjelman linjauksia: Helsinki toimii aktiivisesti ilmastonmuutoksen torjuntatyössä, edistää päästöjen vähentämistä synnyttäviä energian tuotantoon ja kulutukseen liittyviä innovaatioita sekä profiloituu ilmastoystävälliseksi kaupungiksi ja energiatehokkuuden (energian tuotannon, siirron ja käytön tehokkuuden) edelläkävijäksi. Helsingin Energian visiona on olla edelläkävijä energiatehokkuudessa. Helsingin Energia on mukana Elinkeinoelämän Keskusliiton ja työ- ja elinkeinoministeriön välisessä energiatehokkuussopimuksessa ja on sopimuksen myötä sitoutunut tehostamaan energiankäyttöään 9 % vuosina 2008–2016 vuoteen 2005 verrattuna.

Ympäristönsuojelu

Strategiaehdotuksessa korostetaan Itämeren suojelua tavoitteena vaikuttaa vesien tilaan paikallisesti ja koko Itämeren alueella. Helsingin Energia tukee omalla toiminnallaan tätä tavoitetta mm. Helsingin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

yliopiston yhteyteen perustetun Helsingin Energian 100-vuotisrahaston kautta. Rahaston tarkoituksena on erityisesti Suomenlahtea koskevan Itämeri-tutkimuksen edistäminen.

Hankinnat, harmaan talouden torjunta

Helsingin Energia noudattaa tilaajavastuulakia ja kaupungin ohjetta harmaan talouden torjumiseksi.

Kansainvälisessä kaupassa globaali vastuu kansainvälisessä kaupassa edellyttää yritysmäisempää sitoutumista (Corporate Social Responsibility). Polttoainehankinnassaan Helsingin Energia edellyttää myyjältä sitoutumista vastuullisen liiketoiminnan käytäntöihin, käytännössä sitoutumista vähintään YK:n Global Compact –periaatteisiin, joihin työryhmän taustamuistiossakin viitataan yrity maailman käytäntönä.. Lisäksi Helsingin Energia edellyttää toimittajilta myös selvitystä toimintapolitiikoista, joilla he täyttävät em. periaatteet sekä kansallisen lainsäädännön vaatimukset. Sopimukseen sisällytetään myös oikeus auditoida näiden periaatteiden toteuttamista.

Maahanmuutto ja monimuotoisuus sekä henkilöstö

Helsingin Energian omissa kaupungin eettisiä periaatteita täydentävissä periaatteissa todetaan mm. ” kohtelemme toisiamme, liikekumppaneita ja muita sidosryhmiä oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti riippumatta heidän kansallisuudestaan, etnisestä alkuperästään, sukupuolestaan, iästään, poliittisesta kannastaan tai uskonnollisesta vakaumuksestaan”. Henkilöstö palkataan pysyvään työsuhteeseen aina kun mahdollista ja monimuotoisuutta tuetaan kokonaisvaltaisesti johtamiskäytännöissä huomioiden erityisesti toimialan haasteet, jolloin energia-alan osaaminen korostuu rekrytoinneissa ja osaamisen johtamisessa. Asiakaspalvelua tarjotaan kotimaisten kielten lisäksi myös englanniksi.

Kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälisen yhteistyön osalta strategiaehdotuksessa todetaan, että globaalisti Helsinki edistää ilmastopoliittisia tavoitteita kohti hiilineutraalia tulevaisuutta ja vie maailmalle yksittäishankkeissa opittua osaamista, esim. energia- ja vesiasioihin liittyvissä kysymyksissä. Helsingin Energia on esitellyt mm. yhteistuotantoa, kaukojäähdytystä ja konesalien hukkalämmön hyödyntämistä lukuisissa kansainvälisissä yhteyksissä niin Suomessa kuin ulkomailakin.

Taustamuistiossa on globaalin strategian sateenvarjon alle sisällytetty myös kaupungin elinkeinopolitiikka. Helsingin Energia vahvistaa toiminnallaan koko kaupungin liiketoiminnan ja asumisen edellytyksiä synnyttämällä kaupunkilaisten käyttöön toimivan energiamarkkinan,

21.05.2012

Kj/1

joka takaa energian kilpailukykyisen hinnan ja saatavuuden. Toimintavarma energiahuolto ja luotettavat energiapalvelut ovat keskeinen osa toimivaa infrastruktuuria, joka on Helsingille merkittävä kilpailutekijä.

Käsittely

24.04.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Seppo Ruuhonen: Poistetaan kappale numero 5.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Seppo Ruuhonen

Lisätiedot

Kauno Kaija, Johtaja, puhelin: +358 9 617 2100
kauno.kaija(a)helen.fi

Henkilöstön kehittämisspalvelut-liikelaitoksen jk 19.04.2012 § 10

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Helsingin kaupungin henkilöstön kehittämisspalvelut - liikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Oiva Akatemian johtokunta toteaa, että globaalin vastuun linjaukset Helsingin kaupungin toiminnassa ovat tärkeä osa koko Helsingin kaupungin strategisia linjauksia ja ne tulee sisällyttää kaikille toimialoille.

Oiva Akatemian johtokunta kannattaa tehtyjä linjauksia ja painottaa henkilöstön ja esimiesten osaamista ymmärtää ja ottaa huomioon monimuotoisuuteen, yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyviä kysymyksiä. Muistiossa olevat toimenpiteet voidaan liittää osaksi Helsingin kaupungin omia henkilöstön kehittämistoimenpiteitä sekä johtamis- ja esimiesvalmennuksia. Oiva Akatemia edistää kehittämis-, koulutus- ja valmennustoimenpiteillään edelleen Monikulttuurinen johtaminen -hankkeen (2008-2012) tulosten käytäntöön viemistä ja hyvien käytäntöjen levittämistä.

Johtokunta painottaa myös, että kestävä kehitys tulee ottaa huomioon järjestelmällisesti kaupungin hankinnoissa. Kestävän kehityksen vertailu- ja valintaperusteiden käyttöä kilpailutuksessa voidaan tukea koulutuksellisilla toimenpiteillä.

Työryhmän ehdotuksesta ei ole muuta lausuttavaa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

21.05.2012

Kj/1

Esittelijä

toimitusjohtaja
Mirja Heiskari

Asuntotuotantotoimikunta 18.04.2012 § 58

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Asuntotuotantotoimikunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Yleistä

Asuntotuotantotoimikunta pitää hyvänä nyt esitettyä globaalin vastuun strategiaa. Se kokoaa kaupungin toimintaa koskevat yhteiskuntavastuulliset päämäärät selkeäksi ja napakaksi kokonaisuudeksi ja toimii kaupungin tahdonilmauksena.

Asuntotuotantotoimikunnan toimialaan liittyy keskeisimmin esitetyistä teemoista ilmastomuutoksen torjuminen, ympäristönsuojelu sekä hankinnat ja henkilöstö. Hankinnoissa korostuvat ympäristöasiat sekä harmaan talouden torjuntatoimet.

Keskeinen merkitys asuntotuotantotoimiston toiminnassa on siinä, miten rakennuttamisen hankinnat toteutetaan ja minkälaisin ehdoin ne tehdään. Yhteiskuntavastuullinen toiminta edellyttää eri hallintokuntien tavoitteiden yhteensovittamista ja yhteistyön tavoitteiden, toimintatapojen ja vastuiden kehittämistä.

Ilmastomuutos ja ympäristöasiat rakennuttamisessa

Asuntotuotantotoimikunta on sitoutunut edistämään toiminnassaan kaupungin päästötavoitteiden saavuttamista. Toimikunnan ohjauksessa toimiva asuntotuotantotoimisto (ATT) panostaa rakentamisessaan eri tavoin kestäväen kehityksen vaatimusten huomioon ottamiseen.

Kaupunkirakenteen eheyttämiseksi ATT selvitti kaupungin kiinteistöyhtiöiden kanssa yhteistyössä kiinteistöyhtiöiden tonteilla

sijaitsevat mahdolliset täydennysrakennuskohteet. Vuosina 2010 ja 2011 valmistuivat myös ATT:n ensimmäiset lisäkerroskohteet Laajasaloon, joita voidaan myös pitää tärkeinä avauksina kaupunkirakenteen eheyttämiseksi ja tiivistämiseksi.

Täydennysrakentamiskohteiden toteuttaminen on kuitenkin hidasta ja erityisesti autopaikkojen toteuttaminen jo olemassa olevaan ympäristöön on vaikeaa. Täydennysrakentamiskohteiden käynnistymistä hidastavat mm. kaavamuutosten vaatima aika ja täydennysrakennustonteilta siirrettäviä toimintoja korvaavien tilojen puute. Kaupungin eri hallintokuntien välinen yhteistyö onkin avainasemassa täydennysrakentamisen edistämiseksi. Talous- ja suunnittelukeskuksen kehittämisosastolle vuonna 2011 perustettuun täydennysrakentamisprojektiin kohdistuukin suuria toiveita toiminnan koordinoimisen osalta.

Matalaenergiarakentamista kehitettiin keväällä 2011 valmistuneessa kehityshankkeessa Viikinmäessä Pihlajiston Kiinteistöt Oy Hernepellontie 26:ssa, jossa rakennusten lämmitysjärjestelmien valinnassa otettiin käyttöön ympäristövaikutukset huomioiva primäärienergiälaskenta. Kehityshankkeen myötä otettiin ATT:n koko uudistuotannon energiatehokkuustavoitteeksi A-energiatehokkuusluokka jo ennen kuin se tuli tontinvarausten edellytyksenä pakolliseksi. Myös peruskorjausten toteutuksessa pyritään tavoitteellisesti parantamaan korjattavat rakennukset energiatehokkuusluokkaan C silloin, kun korjaustoimenpiteet kohdistuvat energiatehokkuuden kannalta olennaisiin rakennusosiin ja kun se muuten on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Kestävän kehityksen mukaista on myös asuntotuotantotoimiston jo pitkään edellyttämät rakennusurakan yleisiä sopimusehtoja (YSE 98) pidemmät takuuajat, jotka ovat esimerkki ympäristöasioiden huomioimisesta hankinta-asiakirjoissa.

Teknistyvien rakennusten suunnittelussa yhä tärkeämmäksi muodostuu toteutettujen ratkaisujen helppokäyttöisyys niin huoltotoimien kuin asumisenkin osalta. Vasta tilojen oikealla käytöllä ja ammattitaitoisella ylläpidolla varmistetaan energiatehokas ja ympäristöä mahdollisimman vähän rasittava lopputulos.

Harmaan talouden torjuminen

Asuntotuotantotoimisto on ollut aloitteellinen edelläkävijä rakennusalan harmaan talouden kitkemisessä. Toimisto otti käyttöön uusia keinoja mm. sanktioimalla urakoiden ketjuttamiskiellon vuonna 2010. Urakoiden ketjuttamisen rajoittamisessa ATT on ollut edelläkävijänä koko rakennusalalla. Asuntotuotantotoimiston esityksestä toimiston luomat käytännöt ovat levinneet yleisiksi suosituksiksi Asunto-,

21.05.2012

Kj/1

toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry:n kautta ja osaksi myös kaupungin omia ohjeita. Asuntotuotantotoimisto noudattaa Helsingin kaupungin ohjetta harmaan talouden toimimiseksi.

Asuntopolitiikka

Toimisto noudattaa MA-ohjelman linjauksia tuotannon laadullisessa suunnittelussa ja kohderyhmien huomioon ottamisessa. Muunkielisen väestön sijoittuminen tutkimusten mukaan erityisesti kaupungin omaan vuokra-asuntokantaan otetaan huomioon myös asuntotarjonnan monipuolisuudella. Yhtä lailla asuntotarjonnan monipuolisuuden kehittäminen tarjoaa yksilöllistyvälle kantaväestölle heidän tarpeitaan vastaavia kiinnostavia asumismahdollisuuksia.

Elinkeinopolitiikka

Sekoittunut kaupunkirakenne edellyttää toiminnoiltaan monipuolisia asuinrakennusratkaisuja. Tämä näkyy esimerkiksi lisääntyneinä liiketiloina asuinkiinteistöissä. Liiketilojen omistajiksi ja käyttäjien hankkimiseksi tarvitaan hallintokuntarajat ylittävää yhteistyötä ja toimivia ennalta sovittuja toimintatapoja. Elinkeinotoiminnan ja kiinteistötoimen yhteistyön tiivistäminen on tältä osin tarpeen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Ifa Kytösaho, kehittämisspällikkö, puhelin: 310 32293
ifa.kytosaho(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 17.04.2012 § 66

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuuston 29.4.2009 hyväksymään strategiaohjelmaan 2009–2012 sisältyy globaalin vastuun strategian valmistelu. Kaupunginjohtaja asetti 22.9.2010 johtajistokäsittelyssä työryhmän valmistelevaan ehdotuksen globaalin vastuun strategiaksi. Strategiaehdotus ja sen taustamuistio valmistuivat 2.3.2012.

Globaalin vastuun strategian taustamuistiossa esitellään globaalin vastuun määritelmä kunnan toiminnassa, globaalin vastuun määrittelyn taustaa ja siihen liittyviä haasteita sekä tuodaan esiin globaalin vastuun

strategian malleja. Helsingin globaalin vastuun strategian sisältöalueiksi määritellään ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudenhoidon vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta sekä henkilöstö. Ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittaminen liittyvät kaikkiin tarkasteltaviin alueisiin.

Muistioon on koottu olemassa olevia tai valmisteilla olevia globaalin vastuuseen liittyviä kaupungin linjauksia ja toimenpide-ehdotuksia. Poimintoja on tehty kaupungin strategiaohjelmasta, hankintastrategiasta, elinkeinopolitiikan kehittämisvalinnoista, tapahtumajärjestämisen toimintalinjoista, ruokakulttuurin kehittämisvalinnoista ja harmaan talouden torjuntaa hankintojen yhteydessä koskevasta toimintaohjeesta. Itse strategiaan on sisällytetty vain ne yllä mainittuihin sisältöalueisiin liittyvät toimenpide-ehdotukset, joita ei ole muualla esitetty.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää strategian sisältöalueiden valintoja perusteltuina. Samalla se ehdottaa, että muistiossa huomioitaisiin myös Helsingin kulttuuristrategian 2012 –2017 linjaukset. Globaalin vastuun strategian kannalta olennaisia ovat ainakin seuraavat kulttuuristrategiaan kirjatut Helsingin kulttuuripoliittiset periaatteet:

- kulttuuri on osa kansalaisyhteiskuntaa,
- kulttuuri on kestävä kehitystä ja
- kulttuuri vahvistaa yhteisöllisyyttä ja edistää terveyttä.

Näillä kaikilla on yhtymäkohtia globaalin vastuun strategiaan, erityisesti maahanmuuttoon ja monimuotoisuuteen liittyviin kysymyksiin. Kansalaisyhteiskunnan lähtökohtia ovat vuoropuhelu, eri kulttuurien yhteiselo ja kulttuurienvälisyys. Kestävä kehitys ja ekologinen ajattelu uudistavat toiminta- ja ajattelutapoja. Yhteisöllisyyteen liittyvät kulttuuriin saavutettavuus sekä (moni)kulttuuristen projektien mahdollisuus hillitä eriarvoistumiskehitystä.

Kulttuuristrategia jakaantuu neljään kokonaisuuteen, joista erityisesti kaksi, monien kulttuurien Helsinki sekä ympäristö ja kaupunkirakenne, ovat olennaisia globaalin vastuun strategian kannalta. Monien kulttuurien Helsinki -teeman keskeisiin toimenpide-ehdotuksiin kuuluu, että vahvistetaan kulttuuristen vähemmistöjen mahdollisuuksia harjoittaa omaa kulttuuriaan. Ympäristö ja kaupunkirakenne -teeman alla tarkastellaan mm. vanhojen tilojen kulttuurikäyttöä ja rakennusperinnön vaalimista sekä tuodaan esiin ympäristötaide osana kaupunkikuvan elävöittämistä. Ympäristötaide herättelee usein myös katsomaan elinympäristön ja luonnon tilaa.

Edelliseen liittyen kulttuuri- ja kirjastolautakunta toivoo, että globaalin vastuun strategiaan kirjattaisiin kulttuuristen oikeuksien kunnioittaminen. Strategian sivulla viisi todetaan, että ”Yhteinen helsinkiläisyys kunnioittaa eri väestöryhmiin kuuluvien oman kielen ja kulttuurin säilyttämistä”, johon voisi lisätä ”ja kaikkien asukkaiden kulttuurisia oikeuksia”. Kulttuuriin oikeuksiin voidaan katsoa kuuluvaksi ihmis-, perus- ja kansalaisoikeuksien lisäksi:

- oikeus osallistua kulttuurielämään
- oikeus kulttuurien kehittämiseen ja suojeluun
- oikeus kulttuuriperintöön
- oikeus kulttuurien kehittämiseen ja suojeluun
- oikeus valita oma kulttuurinsa
- kunnioitus kulttuuria ja sen itsemääräämisoikeutta kohtaan
- yhtäläinen kulttuurin saatavuus ja saavutettavuus
- oikeus osallistua kulttuuripolitiikan suunnitteluun ja toteuttamiseen
- oikeus suojella kulttuurisia tuotteita, ilmauksia, kulttuuriperintöä, tuottajia ja kulttuurista identiteettiä sekä
- osallisuus kulttuuriseen merkityksenantoon.

Kulttuuriperintöön kuuluvan rakennusperinnön vaaliminen olisi myös syytä erikseen lisätä globaalin vastuun strategiaan, mahdollisesti ympäristönsuojelu-otsakkeen alle.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Satu Silvanto, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 32988
satu.silvanto(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 17.04.2012 § 196

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin kaupunki on tunnistanut ja määritellyt globaalin vastuun teemat ja kaupungin roolin globaalin vastuun kantamisessa. Työryhmän ehdotuksessa on koottu selkeästi kaupungin toimintaan liittyvät globaalin vastuun sisältöalueet ja linjaukset hyödyntäen jo olemassa olevia ja valmisteilla olevia aiheeseen liittyviä kaupungin eri ohjelmia ja linjauksia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Globaalin vastuun strategian tulee sisältää myös globaalin vastuun varsinainen määritelmä vaikka määrittely onkin haasteellista. Strategiaan kirjattu selkeä määritelmä edistäisi sitä, että globaalin vastuun käsite ja kaupungin rooli siinä ymmärretään samalla tavalla. Globaalin vastuun taustalla olevan arvopohjan avaaminen edistäisi myös asiaan sitoutumista. Yhteiskuntavastuu sisältää myös globaalin vastuun. Globaalin vastuun kantamisessa on kyse mm. halusta tavoitella maailmanlaajuisesti oikeudenmukaisuutta, edistää demokratiaa ja rauhanpyrkimyksiä, lisätä suvaitsevaisuutta ja vähemmistöjen oikeuksia, poistaa köyhyyttä sekä suojella luontoa ja ympäristöä.

Globaalin vastuun strategia on kaupungin organisaation sisäisen käytön ja ohjauksen lisäksi tärkeä julkinen viesti myös asukkaille ja kaupungin sidosryhmille. Jos kohderyhmänä ovat myös asukkaat ja sidosryhmät, strategian sisällön esittämismuotoa on tarpeen työstää ulkoisen viestinnän näkökulmasta. Asukasnäkökulmaa on syytä korostaa muutoinkin globaalin vastuun strategian eri osa-alueilla.

Työryhmän ehdotuksen sisältämät globaalin vastuun sisältöalueet (ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudenhoidon vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta, henkilöstö) ovat onnistuneesti jäsennellyt ja kannatettavia. Ilmastonmuutoksen hillinnässä on kaupungin energiatehokkuuteen ja energiansäästöön tähtäävä työ merkittävässä roolissa kasvihuonepäästöjen vähentämisen lisäksi. Ympäristönsuojelun teemaan liittyvät myös ympäristökatastrofit, kuten öljyonnettomuudet, joilla voi olla laaja-alaisia vaikutuksia mutta vaativat paikallisia toimenpiteitä kaupungin toimesta.

Globaalin vastuun kantaminen liittyy kaikkien hallintokuntien toimintaan. Rakennusviraston toimintaan eniten liittyviä globaalin vastuun sisältöalueita ovat ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat ja harmaan talouden torjunta. Globaalin vastuun strategian linjaukset ovat yhdenmukaiset valmisteilla olevan Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan sekä kaupunginhallituksen hyväksymän hankintastrategian ja harmaan talouden torjuntaohjeen kanssa. Globaalin vastuun strategian sisältöä tulee tarvittaessa päivittää ympäristöpolitiikkaan liittyvien osa-alueiden osalta sen jälkeen, kun kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupungin ympäristöpolitiikan.

Rakennusvirasto edistää omalta osaltaan globaalin vastuun strategian toteuttamista. Rakennusvirasto on sitoutunut noudattamaan hankintastrategiaa ja harmaan talouden torjuntaohjetta sekä edistämään ympäristöpolitiikan tavoitteita määrärahojen puitteissa.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

21.05.2012

Kj/1

17.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Merkittiin, että esittelijä lisäsi päätösehdotuksen kappaleen neljä loppuun seuraavan virkkeen: "Asukasnäkökulmaa on syytä korostaa muutoinkin globaalin vastuun strategian eri osa-alueilla."

Esittelijä

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Silja Hyvärinen, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 38619
silja.hyvarinen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 17.04.2012 § 54

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin globaalin vastuun strategiasta sen taustamuistiosta seuraavan lausunnon:

Globaalin vastuun strategian taustamuistiossa on käsitelty globaalin vastuun määritelmää ja kaupungin strategioissa ja toimintaohjelmissä olevia globaaliin vastuuseen liittyviä, olemassa olevia tai valmisteilla olevia linjauksia. Tällaisina linjauksina muistiossa on esitetty Helsingin kaupungin strategiaohjelma, ilmastopoliittiset linjaukset, ympäristöpolitiikka, hankinnat ja hankintastrategia, maahanmuuttoon, maahanmuuttajiin ja etniseen monimuotoisuuteen liittyvät strategiaohjelman linjaukset, elinkeinopoliittikan kehittämisvalinnat, tapahtumajärjestämisen toimintalinjat, Helsingin kaupungin ruokakulttuuriin kehittämisvalinnat, Helsingin kansainvälinen toiminta, taloushallinto ja harmaan talouden torjunta sekä henkilöstöä koskevat linjaukset.

Ehdotukseen globaalin vastuun strategiaksi on tiivistetty taustamuistioon kootut linjaukset eikä näihin linjauksiin sisältyviä yksityiskohtaisia toimenpiteitä ole tuotu strategiaan. Työryhmän ehdotuksessa globaalin vastuun strategiaksi on keskitytty globaalin vastuun määritelmään ja ehdotus sisältää eräitä toimenpide-ehdotuksia. Työryhmän strategiaehdotuksessa todetaan, että globaalin vastuun strategiaan on sisällytetty vain uudet ehdotukset.

Globaalin vastuun strategian taustamuistiossa todetaan, että globaalin vastuun sisällölle ei ole kunnan toiminnassa löydettävissä yksiselitteistä luokittelua. Tästä syystä opetuslautakunnan näkemyksen mukaan strategiaehdotuksessa oikeana lähtökohtana voidaan pitää sitä, että

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

työryhmä on pyrkinyt määrittelemään ne teemat, joita kunnan toiminnassa pidetään globaalin vastuun piiriin kuuluvina alueina sekä toisaalta ne globaalin vastuun ulottuvuudet, jotka kuuluvat valtion toimivaltaan.

Strategiaehdotus muotoutuu työryhmän kunnan vastuulle määrittelemille teemoille seuraavasti: ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu, hankinnat ympäristön ja sosiaalisen ulottuvuuden näkökulmasta, maahanmuutto ja monimuotoisuus, kansainvälinen yhteistyö, taloudellinen vastuullisuus ja harmaan talouden torjunta sekä henkilöstö. Opetuslautakunta katsoo, että nämä ulottuvuudet ovat perusteltuja mutta että koska globaalin vastuun määrittelyssä ei ole yksiselitteistä linjausta, tulee strategiaa tarpeen mukaan päivittää vastaamaan mm. yhteiskunnallista näkemystä globaalista vastuusta. Opetuslautakunta pitää oikeansuuntaisena työryhmän ajatusta siitä, että ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittaminen liittyvät kaikkiin globaalin vastuun tarkasteltaviin alueisiin.

Opetuslautakunnalla ei ole lähtökohtaisesti huomauttamista työryhmän esittämistä globaalin vastuun strategian toimenpide-ehdotuksista ottaen huomioon, että strategia pohjautuu Helsingin kaupungin olemassa oleviin tai valmisteilla oleviin strategioihin, toimenpideohjelmiin ja linjauksiin. Opetuslautakunta pitää erityisen myönteisenä sitä, että strategiassa mainitaan erikseen maahanmuutto ja monimuotoisuus ja että maahanmuutto ilmiönä otetaan huomioon kaupungin kehittämisessä tavoitteena kaupunkilaisten hyvinvointi. Myös oman kielen ja kulttuurin tukeminen on kannatettavaa, samoin kuin se, että muunkielisten tarpeet ymmärretään ja palveluihin luodaan yhdenvertainen pääsy.

Opetuslautakunta kiinnittää huomiota myös siihen, että suomen ja ruotsin kielen koulutustarjonta on ensiarvoisen tärkeää maahanmuuttajien kotoutumisen kannalta kuten myös maahanmuuttajien pääsy työharjoittelu- ja oppisopimuspaikkoihin. Helsingin kaupungin tulee kyetä laajaan ja tehokkaaseen yhteistyöhön muun muassa hallinnon sisällä kielikoulutuksen ja muiden toimenpiteiden järjestämiseksi maahanmuuttoa ja monimuotoisuutta koskevan globaalin vastuun toteuttamiseksi.

Lopuksi opetuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että jo olemassa olevien ja tulevien globaalia vastuuta koskevien linjausten toteuttaminen Helsingin kaupungissa varmistetaan.

Terveysvaikutusten arviointi

21.05.2012

Kj/1

Globaalin vastuun strategiaesitykseen sekä sen taustamuistioon sisältyy useita toimenpiteitä, joilla edistetään kaupungin asukkaiden ja kaupungin henkilökunnan terveyttä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Käsittely

17.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Susanna Sarvanto, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
susanna.sarvanto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.04.2012 § 150

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää hyvänä, että kaupungin globaaliin vastuuseen liittyvät linjaukset on koottu strategiamuotoon. Kaupungit ja metropolit toimivat entistä vahvempina toimijoina globalisoituvassa toimintakentässä, jolloin kaupunkien rooli myös globaalien kriisien ratkaisemisessa korostuu.

Globaalin vastuun näkökulmasta kaupunkisuunnittelun merkitys näyttäytyy selvimmän ilmastonmuutoksen hillintään liittyvissä toimissa, yleisesti ympäristönsuojelussa sekä kansainvälisessä yhteistyössä. Tässä lausunnossa keskitytään näihin globaalin vastuun teemoihin, muiden hallintokuntien ollessa toimialansa puolesta sopivampia lausumaan muista teemoista.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on tunnistanut tarpeen ilmastonmuutoksen hillintään toiminnassaan. Strategian taustamuistiossa esitetyt toimenpiteet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastotavoitteisiin pääsemiseksi ovat pitkälti yhteneväiset kaupunkisuunnittelun tavoitteiden kanssa.

Kaupunkisuunnittelun keinot ilmastonmuutoksen hillinnässä voidaan jakaa suoraan ja välillisesti vaikuttaviin keinoihin. Suorimpana ja

todennäköisesti merkittävimpänä keinona voidaan pitää yhdyskuntarakenteen tiivistämistä, jolla on suora vaikutus liikkumistarpeeseen ja sen kautta yhdyskunnan aiheuttamiin liikenteen kasvihuonekaasupäästöihin.

Välillisesti kaavoitus vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillintätoimiin mahdollistavasti. Kaavoituksen kautta voidaan vaikuttaa alueellisen energiatehokkuuden ja ilmastovaikutusten määräytymiseen. Kaavoitus joko mahdollistaa, vaikeuttaa tai estää tiettyjen ilmastonmuutoksen hillintätoimien toteuttamisen. Mahdollistavat ratkaisut liittyvät esimerkiksi energiahuoltojärjestelmän muutokseen vähähiilisemmäksi (tuulivoima ym.) ja vanhan rakennuskannan energiasaneeraukseen (riittävän väljät suojelumääräykset ym.).

Helsingissä on viime vuosina kehitetty ilmastotietoista kaavoituskäytäntöä. Asemakaavatasoista energiakaavoitusta on tehty mm. Honkasuon alueella ja laajemmalla strategisella tasolla kaupunkirakenteen ekotehokkuuden arviointi- ja seurantatyökalujen kehittämisessä (HEKO ja KARVI). Vuoden 2012 alussa alkaneessa yleiskaavatyössä ilmastotavoitteet ovat läsnä.

Globaaliin vastuuseen liittyä edelleen huomattavia epävarmuuksia sen suhteen, miten vastuullinen toiminta globaalissa mittakaavassa tulevina vuosikymmeninä ilmenee. Yhtenä mahdollisena skenaariona on esitetty maahanmuuton huomattavaa lisääntymistä maapallon pohjoisille alueille, esimerkiksi Etelä-Euroopan elinolosuhteiden radikaalin heikentymisen myötä. Kaupunkisuunnittelussa on syytä varautua muuttopaineen kasvuun tulevaisuudessa.

Globaalin vastuun työryhmän muistiossa on viitattu Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikkaan. Tämä sisältää hyviä tavoitteita, mutta ne ovat osin (melu, ilmanlaatu, luonnonsuojelu) ristiriidassa kaupunkirakenteen tiivistämispyrkimysten kanssa. Tämä aiheuttaa tarpeen arvioida keskeisimpien ympäristöpoliittisten tavoitteiden sovellukset aina vallitsevan tilanteen ja alueellisten reunaehtojen mukaan.

Kansainvälinen yhteistyö on jo pitkään kuulunut kaupunkisuunnittelun käytäntöihin. Yleiskaavassa teemaan keskitytään tarkemmin ja tullaan selvittämään, mitä kansainvälisen näkökulman laaja-alainen huomiointi tarkoittaa yleiskaavatasoisen maankäytön suunnittelun kannalta.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Alpo Tani, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37316
alpo.tani(a)hel.fi

21.05.2012

Kj/1

Ympäristölautakunta 17.04.2012 § 135

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunta pitää globaalin vastuun strategiaa tärkeänä linjauksena, joka täydentää hyvin kaupungin ympäristöpoliittisia linjauksia, jotka sisältyvät kaupungin strategiaohjelmaan.

Helsinki oli ensimmäinen eurooppalainen pääkaupunki, joka laati kattavan kestävän kehityksen toimintaohjelman. Ohjelma valmistui kaupunkilaisten ja muiden sidosryhmien laajamittaisen osallistamisen ja lausuntokierrosten jälkeen, kun kaupunginvaltuusto hyväksyi sen vuonna 2002. Kestävän kehityksen ohjelmassa linjattiin laajasti ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyden asioita kaupunkiorganisaatiossa, mutta sen ohjelmakausi loppui vuoteen 2010.

Ekologisesti kestävän kehityksen linjauksia on sen jälkeen valmisteltu osana kaupungin ympäristöpolitiikan päivittämistä. Lisäksi ekologisen kestävyden saralla on valmisteltu viime vuosina useita ympäristönsuojelun ns. osa-alueiden ohjelmia, kuten energiapoliittiset linjaukset, tulvastrategia, luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ohjelma jne. Nämä ekologisesti kestävän kehityksen linjaukset kattavat usein myös globaalin vastuun näkökulman.

Sen sijaan sosiaalisesti kestävän kehityksen osalla vastaava ohjelmatyö ei ole jatkunut globaaliin vastuuseen liittyvissä kysymyksissä kestävän kehityksen ohjelman päätyttyä. Tästä syystä ympäristölautakunta pitää globaalin vastuun strategiaa tervetulleena ja myös sen painotuksia sosiaalisen vastuun kysymyksiin oikeansuuntaisina.

Luonnos globaalin vastuun strategiaksi listaa ekologisen vastuun keskeisiä lähinnä ilmastoasioihin, hankintojen ympäristöasioihin sekä Itämeren suojeluun liittyviä kaupungin aiempia tavoitteita, joilla on globaali ulottuvuus. Tämä onkin järkevää, jotta vältetään tekemästä sisällöllisesti keskenään päällekkäisiä linjauksia suhteessa kaupungin muihin ohjelmiin ja strategioihin.

Ympäristöasioihin liittyvä uusi ehdotus luonnoksessa on kaupungin luottamushenkilöiden ja työntekijöiden lentomatkojen aiheuttamien hiilidioksidipäästöjen kompensointijärjestelmän käyttöönotto. Ympäristölautakunta pitää ehdotusta konkreettisena ja tarpeellisena

keinona osoittaa kaupungin ilmastovastuuta. Ympäristölautakunta ehdottikin jo 24.11.2009 kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin maksamille lentomatkoille päästömaksua.

Ympäristölautakunta pitää globaalivastuustrategian tavoitteita perusteltuina ja myös taustamuistiota hyvin laadittuna.

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Markus Lukin, johtava ympäristösuunnittelija, puhelin: +358 9 310 31606
markus.lukin(a)hel.fi

Suomenkielisen työväenopiston jk 17.04.2012 § 35

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin globaalin vastuun strategia liittyy kaupungin strategiaohjelmaan 2009-2012. Työryhmä pohtii tehtävän haasteellisuutta kunnan paikallisten tehtävien ja koko ajan lisääntyvien globaalien vuorovaikutussuhteiden moninaisessa kentässä. Työryhmä keskittyi tunnistamaan globaalin vastuun keskeisiä teemoja, jotta niiden kautta voidaan puolestaan keskustella kunnan roolista globaalin vastuun kantamisessa.

Työväenopiston perustehtävänä on tarjota kuntalaisille yleissivistävää vapaan sivistystyön opetusta. Yli 30 000 aikuista opiskelee työväenopiston kursseilla ja lisäksi tuhannet osallistuvat yksittäisiin tapahtumiin opistossa. Opiston kurssit tarjoavat tietoa ja taitoa elämän eri aloilta, joista käytännössä jokaisessa on myös globaali näkökulma mukana. Esimerkiksi suurin opetusalue, kielet, on suoraan avain globaaliin tietoon ja osaamiseen. Kieli kantaa aina mukanaan myös kulttuuria ja yhteiskuntatietoa. Käden taidot ja muu itsetekeminen ovat myös kestävän kehityksen tietouden herättäjiä, koska itsetekeminen luo tuotteeseen toisenlaisen suhteen kuin valmiina hankittuun tuotteeseen.

Työväenopiston toiminnalle on luonteenomaista strategian mukaisen kunnan globaalin vastuun piiriin kuuluvien asioiden toteuttaminen: Työväenopisto pyrkii ja pystyy toiminnallaan strategian mukaisesti lisäämään kuntalaisten ympäristötietoutta, globalisaatiotietoutta, osallistumista ja yhdenvertaisuutta sekä maahanmuuttajien kouluttautumisen- ja osallistumismahdollisuuksia. Työväenopisto on

aktiivinen alueellinen toimija, jonka toimipisteet sijaitsevat asukkaita lähellä jalan tai julkisilla liikennevälineillä helposti saavutettavissa, ja sillä on hyvät edellytykset lisätä eri asuinalueiden asukkaiden aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä esimerkiksi tarjoamalla yhteisiä tiloja ja välineitä toimintaan.

Työväenopiston perustehtävän, opetuksen, tuote on oppiminen. Elinikäinen oppiminen on globaalin vastuun näkökulmasta tärkeää, koska moniin asioihin on luotava uudenlainen suhde; on opittava jostakin omasta aiemmasta käsityksestään pois ja opittava uutta näkemystä tilalle.

Työväenopiston toimintasuunnitelma tukee kaupungin strategian hyvinvointi ja palvelut –tavoitetta, erityisesti tasa-arvoisten oppimismahdollisuuksien järjestämisestä.

Ilmastonmuutoksen ehkäisyä tukee opiston palvelujen tarjonta mahdollisimman lähellä kuntalaisia eri puolilla kaupunkia hyvien liikenneyhteyksien varrella. Pienenä esimerkkinä on myös opiston henkilöstön osallistuminen kilometrikisaan vuonna 2011 ja tavoitteena on osallistua myös vuonna 2012 tähän polkupyöräilyn markkinointiin henkilökunnalle.

Opiston uusittu ympäristöohjelma hyväksyttiin vuonna 2011. Opiston eri toimipisteissä on koulutetut ekotukihenkilöt. Lisäksi opiston talousarviovalmistelussa otetaan huomioon kaupungin energiansäästötavoitteet. Opetusohjelmassaan työväenopisto lisää jatkossakin ympäristötietoutta järjestäen kursseja ja ilmaisia yleisluentoja ympäristön tilasta ja ekologisen jalanjäljen hillitsemisestä.

Kulutuksen ja ennen kaikkea kertakäyttökulutuksen hillintä on näkökulma, johon globaalin vastuun strategia ei ota selvästi kantaa. Vähemmän energiaa ja luonnonvaroja vaativien palveluiden kuluttamiseen kannustaminen sopisi yhteen strategian kanssa.

Opiston hankintastrategia on käyty läpi hankintakeskuksen kanssa alkuvuonna 2012 ja hankinnat tehdään kaupungin ohjeiden mukaisesti. Lisäksi opisto haluaa tuoda esille, että reilun kaupan järjestelmä on saanut osakseen kritiikkiä muun muassa sellaisen tutkimustiedon puutteesta, joka osoittaisi järjestelmän tehokkuuden köyhyyden vähentäjänä. Mikäli tutkimustietoa on, näihin lähteisiin voisi ohjata työryhmän selvityksessä, perusteluna kaupungin sitoutumiselle Reilun kaupan järjestelmään vaihtoehtona muille kehitysyhteistyön muodoille. Myös työväenopisto voi omassa opetusohjelmassaan tarjota taustatietoa eri kehitysyhteistyömuodoista.

Opiston maahanmuuttajaohjelma linjaa opiston toiminnan maahanmuuttajien suomen kielen kouluttajana sekä maahanmuuttajien

ja kantaväestön keskinäisenä integroijana. Opisto on merkittävä suomen kielen kouluttaja Helsingissä. Lisäksi opisto on mukana kotona lapsiaan hoitavien maahanmuuttajataustaisten vanhempien suomen kielen koulutushankkeessa. Opetushallituksen opintoseteleitä on haettu ja saatu myös maahanmuuttajien suomen kielen opiskeluun. Opistossa opiskelevat puhuvat äidinkielenään yli 50 eri kieltä. Myös henkilökunnassa ovat maahanmuuttajat kohtalaisen hyvin edustettuina.

Työväenopisto osallistuu kaupungin ruokakulttuuristrategian toteuttamiseen aikuisten kotitalouden opetuksen kautta. Opetuksessa näkyvät strategian aihepiireistä vahvimmin ruoan hankkimisen ekologisten ja eettisten vaikutusten arviointi, kestävän kehityksen mukainen ruoan kuluttaminen sekä suomalaisen ja kansainvälisten ruokakulttuurien ylläpitäminen ja uudistaminen. Opiston kotitalousopetuksen oman opetussuunnitelman mukaisesti opetusta järjestetään monipuolisista aiheista ja eri puolilla kaupunkia erilaiset opiskelijat huomioon ottaen. Ympäristöystävällinen toiminta näkyy myös jätteiden lajittelussa niin opetuskeittiöissä opetuksen yhteydessä kuin myös opiston muussa toiminnassa. Työväenopisto ehdottaa lisäksi, että kaupungin ruokat ja koulut siirtyisivät kestävästi kalastetun MSC-sertifioidun kalan käyttöön. Opiston opetuksessa suositaan kotimaisen kalan käyttöä, mutta MSC-merkintä ei ole toistaiseksi ollut tärkeä kriteeri.

Myös Opistolaisyhdistyksen ylläpitämän Oppiskahvion tietoisuutta ruokatarvikevalinnoissa kohti globaalia vastuuta pyritään kehittämään. Lisäksi opisto kannattaa työryhmän ehdotusta luomuruuan käyttöönotosta kaupungin ruokaloissa.

Opiston kansainvälisyysohjelma hyväksyttiin vuonna 2011. Se pitää sisällään sekä kurssitarjonnan näkökulman että kehittämishankkeet. Esimerkkinä globaalin vastuun teemoista ovat Itämeri-teema opetuksessa työvuonna 2010-2011.

Kaupungin henkilöstön globaalin tietoisuuden lisäämiseksi kaupungin nettisivuille voisi lisätä kiva.org –haasteen, jossa henkilöstö voisi osallistua mikrolainoin kehitysmaiden avustamiseen ja esimerkiksi verrata virastojen välisten lainojen määriä. Hanke lisäisi tietoa keinoista avustaa kehitysmaiden pienyrittäjiä suoraan ja voisi toimia kaupungin oppilaitoksissa osana opetusta, esimerkiksi yhteiskuntaopissa. Kiva.org –on internetsivusto, joka ohjaa mikrolainoja kehitysmaiden pienyrittäjien hyväksi.

Esittelijä

johtava rehtori
Taina Törmä

21.05.2012

Kj/1

Lisätiedot

Taina Törmä, johtava rehtori, puhelin: 310 88501
taina.torma(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 17.04.2012 § 30

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Taidemuseon johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupungin virastona taidemuseo pystyy omalla sektorillaan vaikuttamaan globaalin vastuun strategian kohdista erityisesti kansainväliseen toimintaan. Taidemuseon yhteistyöverkosto on maailmanlaajuinen. Kansainvälisellä toiminnallaan taidemuseo vahvistaa Helsingin kehittymistä suvaitsevana, kilpailukykyisenä, vetovoimaisena ja palvelevana kaupunkina sekä tieteen ja taiteen innovaatiokeskuksena. Näin se myös edistää Itämeren alueen näkyvyyttä globaalilla tasolla.

Kaupungin strategioihin on sisällytetty globaalin vastuun linjauksia, tavoitteita ja yksityiskohtaisia toimenpiteitä, joita taidemuseo noudattaa omassa toiminnassaan. Taidemuseo on täsmentänyt omaan toimintaansa kaupungin strategioista johdettuja linjauksia, jotka osaltaan toteuttavat globaalin vastuun strategiaa. Linjausten mukaisia omia toimintaohjeita on kirjattu taidemuseon ympäristöohjelmaan, hankintastrategiaan sekä tasa-arvo-ohjelmaan. Monikulttuurisuus on näkyvä osa taidemuseon toimintaa.

Globaalin vastuun strategian sisältämät vastuualueet ja toimenpideehdotukset on työryhmän ehdotuksessa ja muistiossa perusteltu hyvin. Taidemuseo pitää tärkeänä, että Helsingin kaupungille on laadittu globaalin vastuun linjaukset.

Esittelijä

taidemuseon johtaja
Janne Gallen-Kallela-Sirén

Lisätiedot

Erja Pusa, intendentti, puhelin: 310 87006
erja.pusa(a)hel.fi

Asuntolautakunta 12.04.2012 § 40

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Asuntolautakunta päätti antaa työryhmän ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Maailma on globalisoitunut, ja sen myötä on syntynyt haasteita, joihin vastaaminen edellyttää vastuun ottamista myös paikallisella tasolla. Kaupungin strategioissa ja toimintaohjelmissa on linjauksia, joista on tunnistettu globaalien vastuun keskeisiä teemoja. Työryhmä on käsitellyt laajasti näitä ilmiöitä, joista hyvänä esimerkkinä on ilmastonmuutos. Asuntolautakunnan toimialaan olennaisimmin liittyvät aiheet ovat ilmastonmuutoksen torjuminen, maahanmuutto ja monimuotoisuus sekä työ- ja elinkeinopolitiikka.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä ympäristöön liittyvät tekijät ovat olennaisia tuotettaessa ja järjestettäessä palveluita kuntalaisille.

Ilmastonmuutosta torjutaan lisäämällä talojen energiatehokkuutta

Strategiaohjelman tavoitteena on, että Helsinki kantaa vastuunsa ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja toimii aktiivisesti ilmastonmuutoksen torjuntatyössä sekä edistää päästöjen vähentämistä synnyttäviä energian tuotantoon ja kulutukseen liittyviä innovaatioita.

Tavoitteeseen tähtäviä käytännön toimenpiteitä on kirjattu mm. Maankäytön ja asumisen toteutusohjelmassa 2008 – 2017 ja sen seurantaraportissa 2011. Helsingin kaupunki osallistuu ilmastonmuutoksen torjuntaan eheyttämällä yhdyskuntarakennetta sekä huolehtimalla asuntorakentamisen ja perusparantamisen energiatehokkuudesta. Kaupungin tontinluovutusehtoihin on kirjattu vaatimus rakentaa A-energialuokan asuinkiinteistöjä.

Energiatehokkuuden parantaminen edellyttää myös olemassa olevan asuntokannan energiatehokkuuden huomattavaa parantamista. Kaupungin omistamassa asuntokannassa tavoitteeksi on asetettu energian ominaiskulutuksen vähentyminen 20 %:lla vuoteen 2020 mennessä.

Asunto-osasto valmistelee asuntolautakunnalle esitykset valtion korjaus- ja energia-avustusten välittämisestä kuntaan. Näillä tukimuodoilla edistetään asuinkiinteistöjen energiatehokkuutta.

Maahanmuutto ja asukasrakenteen kehittyminen

Muunkielisten eli muuta kuin suomea tai ruotsia puhuvien helsinkiläisten määrä on lisääntynyt merkittävästi viime vuosina. Väestön kasvu perustuu valtaosin maahanmuuttajien kasvavaan määrään. Kaupungin strategiaohjelmassa 2009 - 2012 on kiinnitetty huomiota muunkielisen väestön integroitumiseen Helsingin

asuntomarkkinoille ja keskittymiseen tietyille alueille ja tietyntyyppisiin asuntoihin.

Kaupunginosittain tarkasteltuna muunkielinen väestö keskittyy vuokratulovaltaisille alueille, erityisesti itäisiin ja koillisiin kaupunginosiin. Keskittymistä sinänsä ei ole pidetty ongelmana. Segregaatiosta on puhuttu silloin kun muunkielinen väestö on keskittynyt sosioekonomisesti heikolle alueelle, jota leimaa muita alueita korkeampi työttömyys ja alhaisempi tulo- ja koulutustaso. Tällaista ghettoutumista pyritään torjumaan.

Monipuolisen ja tasapainoisen asukasrakenteen turvaamiseen kaupungin eri alueilla on kiinnitetty huomiota kaupungin asuntopoliitikassa jo vuosia. Tavoitteeseen on pyritty mm. sekoittamalla asumisen eri hallintamuotoja uustuotantoalueilla ja vanhoilla asuinalueilla täydennysrakentamisen keinoin. Muunkielisen väestön tasaisempi sijoittuminen eri alueille ja eri hallintamuotoa oleviin asuntoihin edellyttää asumisen hallintamuotojen sekoittamisen jatkamista. Sen lisäksi riittävä kohtuuhintainen asuntotarjonta eri puolilla kaupunkia on edellytys tasapainoiselle kehitykselle.

Kaupungin vuokra-asuntojen välityksessä on kiinnitetty jatkuvasti huomiota kaupungin vuokratulojen ja asuinalueiden asukasrakenteen monipuolisuuteen. Toimintaohjelma on perustunut mm. maahanmuuttajien hajasijoittamiseen ja syntyneiden keskittymien purkamiseen. Mahdollisuudet vaikuttaa kehitykseen ovat kuitenkin rajalliset, koska maahanmuuttajien osuus kaupungin ja muiden omistajien aravavuokra-asuntokannassa on jatkuvasti kasvanut. Suuri osa maahanmuuttajista ei pysty järjestämään asumistaan muulla tavalla.

Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjonta on aivan liian vähäistä kysyntään nähden. Maahanmuuttajakeskittymistä voidaan ehkäistä tarjonnan kasvulla, koska se mahdollistaa tehokkaamman hajasijoittumisen. Tavanomaisten aravavuokra-asuntojen tuotantoa pitäisi siis kasvattaa. Maahanmuuttajien tasaisempi sijoittuminen muihin hallintamuotoihin, esimerkiksi asumisoikeus- ja omistusasuntoihin, on tavoite, jota ei voida ratkaista pelkästään asuntopoliittisin keinoin. Tässä on kysymys enemminkin integraation tavoitteesta, joka tähtää tämän väestönosan sosioekonomisen statuksen ja toiminnallisten resurssien kohottamiseen kantaväestön tasolle.

Kohtuuhintaisten asuntojen tarjonta tukee työ- ja elinkeinopoliittikkaa

Työvoiman saatavuuden kannalta keskeinen tekijä on kohtuuhintaisten asuntojen tarjonta Helsingissä ja lähialueilla. Uusien työpaikkojen syntyminen ja seudun voimakas väestönkasvu ovat lisänneet asuntojen

21.05.2012

Kj/1

kysyntää, mikä pahentaa entisestään vaikeata asuntomarkkina-tilannetta. Pitkään jatkunut kysynnän ja tarjonnan epätasapaino Helsingin asuntomarkkinoilla on johtanut sekä asuntojen hintojen että vuokrien nousuun. Riittävän asuntotarjonnan syntyminen edellyttää, että asuntomarkkinoille saadaan lisää toimijoita, rakentajia, rakennuttajia sekä vuokra-asuntojen omistajia.

Kaupungin tulee pyrkiä kaikilla toimillaan luomaan edellytykset kohtuuhintaisen asuntotuotannon tavoitteiden toteutumiselle.

Yhteenveto

Asuntolautakunnan näkemyksen mukaan työryhmän ehdotuksessa globaalin vastuun strategiaksi on otettu huomioon kaupungin ja kaupunkilaisten kannalta keskeiset teemat ja toimenpiteet. Lautakunnan mielestä tulee näiden lisäksi kiinnittää huomiota kaupungin eri alueiden säilymiseen viihtyisinä ja turvallisina asuinalueina kaikille kaupunkilaisille. Tämä edellyttää alueiden asuntokannan hallintamuotojen monipuolisuutta sekä monipuolista ja tasapainoista asukasrakennetta.

Kohtuuhintaisen asuntotuotannon turvaaminen ja tuotannon määrän lisääminen ovat välttämättömiä toimenpiteitä alueen talouden ja työvoiman saatavuuden ja liikkuvuuden kannalta. Kaupungin tulee luoda sille edellytykset.

Asuntolautakunta pyrkii omilla lausunnoillaan ja päätöksillään edesauttamaan yllä mainittujen tavoitteiden toteutumista.

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Merja Liski, tutkija, puhelin: 310 34184
merja.liski(a)hel.fi
Markku Leijo, osastopäällikkö, puhelin: 310 34159
markku.leijo(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 03.04.2012 § 48

HEL 2012-004576 T 00 01 01

Päätös

Pelastuslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Pelastuslautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin kaupunki ottaa osaa globaaliin vastuunkantoon osana omaa strategiaansa. Yksi osa työryhmän ehdotuksesta koskee vesiensuojelua ja Itämeren suojelua.

21.05.2012

Kj/1

Kaupunginhallituksen vahvistamien suunnitelmien mukaisesti pelastuslaitos vastaa Helsingin rannikkoalueen öljyntorjunnasta.

Pelastuslautakunta toteaa, että öljykuljetusten määrä ja samalla riskit mittavasta merellisestä öljyonnettomuudesta ovat viime vuosina kasvaneet. Työryhmän ehdotuksessa ei lainkaan oteta kantaa öljyonnettomuuden kaltaisen äkillisen tapahtuman ennaltaehkäisyyn. Itämerellä tapahtuvan öljyonnettomuuden vaikutukset voivat tuulen suunnasta ja muista olosuhteista riippuen kohdistua Helsingin alueelle tai muualle pääkaupungin lähialueille Viro mukaan lukien. Kyse on rajat ylittävästä uhkakuvasta. Pelastuslautakunta pitää tärkeänä, että merellisen öljyonnettomuuden ennaltaehkäisy on osa kaupunkitason strategiaa ja että öljyntorjunnan resurssitarpeet ratkaistaan erillään pelastustoimen muusta toiminnasta ja sen mitoituksesta.

Työryhmän ehdotuksesta ei ole muuta lausuttavaa.

Esittelijä

va pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

21.05.2012

Ryj/1

§ 607

V Pelastuskomentajan avoimen viran määräaikaisen hoitajan määrääminen

HEL 2012-006473 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen määrätä pelastusjohtaja Jorma Liljan hoitamaan pelastuskomentajan avoinna olevaa virkaa (vakanssi nro 01784401) 7619,15 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin palkkaeduin 30.7.2012 alkaen toistaiseksi siihen asti, kunnes virka on täytetty.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Va. pelastuskomentaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen määrätä pelastusjohtaja Jorma Liljan hoitamaan pelastuskomentajan avoinna olevaa virkaa (vakanssi nro 01784401) 7619,15 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin palkkaeduin 30.7.2012 alkaen toistaiseksi siihen asti, kunnes virka on täytetty.

Esittelijä

Taustaa

Kaupunginvaltuusto päätti 30.11.2011 § 233 myöntää pelastuskomentajalle eron Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen pelastuskomentajan virasta 1.2.2012 lukien. *****

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginhallitus päätti 23.1.2012 § 68 määrätä pelastusjohtajan hoitamaan pelastuskomentajan avoimna olevaa virkaa 1.2.2012 alkaen kunnes virka on täytetty kuitenkin enintään 29.7.2012 asti. *****

Kaupunginhallitus päätti 2.5.2012 § 541 kehottaa Helsingin kaupungin pelastuslaitosta julistamaan pelastuskomentajan viran (vakanssin numero 01784401) haettavaksi kahden viikon hakuajoin Helsingin kaupungin pelastustoimen johtosäännön sekä kaupungin kielitaitosäännön mukaisin kelpoisuusvaatimuksin sekä 7619,15 euron kokonaisuukausipalkan mukaisin palkkaeduin.

Päätösehdotuksen perustelut

Helsingin kaupungin pelastustoimen johtosäännön 12 §:n mukaan viraston päällikön ottaa kaupunginvaltuusto lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa. Helsingin kaupungin hallintosäännön 15 §:n mukaan avoimen viran määräaikaisen hoitajan ja hänen palkkauksensa määrää virkasuhteeseen ottava viranomainen. Jos viranomainen on kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus voi antaa määräyksen enintään 180 päivän ajaksi.

Esittelijä toteaa, että kaupunginhallitus päätti 23.1.2012 määrätä pelastusjohtajan hoitamaan pelastuskomentajan avoimna olevaa virkaa 180 päivän ajaksi. Yli 180 päivää kestävästä määräaikaisesta viranhoitajan määräyksestä sekä tehtävän palkkauksesta päättää kaupunginvaltuusto. Koska pelastuskomentajan avoimna olevaan virkaan ei hakuprosessin ollessa kesken ehditä ottamaan viran vakinaista hoitajaa 29.7.2012 mennessä, tulee kaupunginvaltuuston määrätä avoimen viran määräaikainen hoitaja 30.7.2012 alkaen siihen asti, kunnes pelastuskomentajan virka on täytetty.

Pelastuskomentajan palkka määräytyy Helsingin kaupungilla sovellettavan Hay-palkkausjärjestelmän mukaan. Pelastuskomentajan virasta (vakanssi nro 01784401) maksettava kokonaispalkka on 7619,15 euroa kuukaudessa. Lisäksi pelastuskomentajalla on autoetu, jonka arvo on 680 euroa. Autoedusta päättää kaupunginjohtaja.

Avoimen viran määräaikaiselle hoitajalle maksetaan pelastuskomentajan kokonaispalkka. Viran hoitamisesta ei makseta päivystyslisää.

Pelastuskomentajan kelpoisuusvaatimuksista

Helsingin kaupungin pelastustoimen johtosäännön (Kvsto 25.4.2012) 11 §:n mukaan viraston päällikkönä toimivan pelastuskomentajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Kaupungin kielitaitosäännön

2 §:n mukaan viraston päälliköltä vaaditaan suomen kielen erinomaista ja ruotsin kielen tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa.

Virkaa täytettäessä tulee erityisten kelpoisuusehtojen lisäksi ottaa huomioon perustuslain 125 §:ssä säädetyt yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin eli taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Pelastuslain (379/2011) 57 §:n mukaan pelastustoimintaan osallistuvalla pelastuslaitoksen päätoimiselta miehistöltä, alipäällystöltä ja päällystöltä vaaditaan virkaa tai tehtävää vastaava pelastusalan tutkinto. Pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen (407/2011) 6 §:n 1 momentin 3-kohdan mukaan pelastuslaitoksen päätoimiselta pelastustoimintaan osallistuvalla henkilöstöltä vaaditaan, että päällystöön kuuluva on suorittanut Pelastusopiston ja Savonia-ammattikorkeakoulun yhteistyössä toteuttaman palopäällystön koulutusohjelman ja siihen sisältyvän insinööri (AMK) -tutkinnon tai päällystön kelpoisuuden tuottaneen aikaisemman tutkinnon pelastusalan oppilaitoksessa.

Viran määräaikainen hoitaja

Esittelijä toteaa, että pelastuskomentajan avoimen viran määräaikaisen hoitajan tulee täyttää pelastustoimen johtosäännön mukaiset pelastuskomentajan viran kelpoisuusvaatimukset.

Pelastuslautakunta päätti 8.5.2012 § 78 esittää, että kaupunginvaltuusto määrää pelastusjohtaja Jorma Liljan hoitamaan avointa pelastuskomentajan virkaa 30.7.2012 alkaen toistaiseksi siihen saakka, kunnes virka on täytetty.

Pelastuslautakunnan pelastuskomentajan avoimena olevaan virkaan esittämällä pelastusjohtajalla ei ole ylempää korkeakoulututkintoa. Hän ei siten täytä pelastustoimen johtosäännössä pelastuskomentajalta määrättyä erityistä kelpoisuusvaatimusta. Sen sijaan pelastusjohtajalla on kaksi alemmaa korkeakoulututkintoa: pelastusalan päällystövirkaan vaadittava tutkinto ja insinöörin tutkinto.

Esittelijä toteaa, että henkilö voidaan kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaan ottaa määräaikaiseen virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta, jos siitä erikseen säädetään tai kunta erityisestä syystä yksittäistapauksessa toisin päättää. Yleisimpiä määräaikaisen virkasuhteen perusteita ovat viransijaisuus ja avoimen viran väliaikainen hoitaminen. Kunta voi määräaikaisten virkasuhteiden osalta itse päättää poiketa vaatimuksista, jos siihen on erityisiä syitä.

Esittelijä katsoo, että pelastusjohtaja voidaan ylempään korkeakoulututkinnon puuttumisesta huolimatta määrätä hoitamaan

21.05.2012

Ryj/1

pelastuskomentajan avoinna olevaa virkaa. Pelastusjohtajalla on kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Hän on hoitanut pelastuskomentajan avoinna olevaa virkaa 1.2.2012 alkaen, minkä lisäksi hän on toiminut pelastuskomentajan sijaisena useasti aiemminkin.

Esittelijä toteaa lisäksi, että pelastusjohtaja täyttää pelastuslain sekä pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaiset päällystön kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Va. pelastuskomentaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Pelastuslautakunta
Pelastuslaitos

Päätöshistoria

Pelastuslautakunta 08.05.2012 § 78

HEL 2012-006473 T 01 01 01 01

Päätös

Pelastuslautakunta päätti esittää, että kaupunginvaltuusto määrää pelastusjohtaja Jorma Liljan hoitamaan avointa pelastuskomentajan virkaa 30.7.2012 alkaen toistaiseksi siihen saakka, kunnes virka on täytetty.

Esittelijä

va pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

21.05.2012

Kaj/1

§ 608

V Sörnäistentunnelin yleissuunnitelma

Pöydälle 21.05.2012

HEL 2011-000497 T 08 00 07

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Piirustus 5992-2
- 2 Kalasataman pohjoisosan suunnitteluperiaatteiden tarkistus 5.5.2011
- 3 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto 15.5.2012
- 4 Rakennusviraston lausunto 25.8.2011
- 5 Pelastuslautakunnan lausunto 12.7.2011
- 6 Päätöshistoria

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä Sörnäistentunnelin yleissuunnitelman kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustuksen nro 5992-2 mukaisena Sörnäistentunnelin jatkosuunnittelun ja sen asemakaavoituksen pohjaksi.

Tiivistelmä

Sörnäisten ja Hermannin rantatiet yhdistävä liikennetunneli parantaa pääkatuyhteyden liikenteen sujuvuutta ja keskustan saavutettavuutta. Tunneliyhteyden hyödyt maankäytölle ovat myös merkittävät. Alustavan arvion mukaan asuinrakentamisen mahdollisuuksia voidaan lisätä erityisesti Kalasataman pohjoisosassa noin 200 000 k-m², kun alueen ohittava liikenne siirtyy tunneliin. Lisäksi Kalasataman keskuksen ja metroaseman ympäristö palvelee paremmin kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen tarpeita, kun vilkas läpikulkuliikenne on tunnelissa.

Kalasadaman keskuksen asemakaava nro 12070 on parhaillaan hyväksymiskäsittelyssä. Kaava on laadittu tämän pitkän tunnelin vaihtoehdon perusteella, kun on käynyt ilmi, että aiemmin hyväksytyyn lyhyen tunnelin vaihtoehdon kustannukset olisivat olleet huomattavasti ennakoitua suuremmat.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on 17.4.2012 tehnyt ehdotuksen talousarvion liikenneinvestointiohjelmaan siten, että Sörnäistentunnelin suunnitteluun ja toteutukseen varauduttaisiin vuosina 2014-2017 yhteensä 140 miljoonalla eurolla.

Esittelijä

Taustaa

Sörnäisten ja Hermannin rantateiden liittymän liikennesuunnitelma (liikennesuunnitteluosaston piirustus numero 5038-1) hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 15.9.2005 ja kaupunginhallituksessa 25.2.2008. Suunnitelmassa oli tarkoitus yhdistää Sörnäisten ja Hermannin rantatiet 615 metriä pitkän tunnelin avulla tuolloin vielä rakentamattoman Kalasadaman metroaseman läntisen osuuden alitse. Samassa yhteydessä tutkittiin myös tämä vaihtoehtoinen, pidempi tunneliratkaisu, jonka jatkosuunnittelua ei tuolloin pidetty kustannussyistä perusteltuna.

Kalasadaman metroasema otettiin käyttöön vuonna 2007. Lyhyemmän Kalasadaman tunnelin jatkosuunnittelun yhteydessä todettiin, että Kalasadaman metroaseman rakentamisen myötä tunnelin toteuttamiskelpoisuus on huonontunut merkittävästi. Lyhyen tunnelin tarkistettu kustannusennuste on noussut yli puoleen pidemmän tunnelin arvioista.

Suunnitelma

Uuden tunneliväylän kokonaispituus on noin 1 550 metriä, josta 335 metriä on kaukalarakennetta, 415 metriä betonitunnelia ja 800 metriä kalliotunnelia. Tunneliosuus toteutetaan kaksoistunnelina eli kahtena erillisenä yksikaistaisena ja -suuntaisena tunnelina, jotka yhdistetään noin 100 metrin välein sijoitetuilla, poikkeustilanteessa poistumisteinä toimivilla yhdyskäytävillä toisiinsa.

Järjestelyt katuverkossa

Sörnäisten rantatiellä tunnelin eteläpään avoramppiosuus sijoittuu Käenkujan ja Vilhonvuorenkadun välille. Kalasadaman alueelle pohjoisesta saapuminen järjestetään katutasossa Vilhonvuorenkadun kohdalle rakennettavan uuden itään suuntautuvan katuyhteyden kautta. Tunnelista pohjoisen suunnasta sallitaan vasemmalle kääntyminen

Hanasaarenkadun liittymässä. Käenkuja ja Parrukatu jäävät suuntaisliittymiksi. Käenkujalta Lintulahdenkujalle on esitetty ajoyhteys, joka helpottaisi Käenkujan liikenteen järjestämistä. Ajoyhteys olisi osittain tontilla, joten ratkaisu vaatisi tontin omistajan hyväksynnän ja asemakaavamuutoksen. Käenkujan kohdalle on esitetty uusi kävelyn ja pyöräilyn siltayhteys Sörnäisten rantatien ylitse. Kääntyminen etelästä Sörnäisten rantatieltä vasemmalle Vilhonvuorenkadulle korvataan yhteydellä Pääskylänkadulle, joka muutetaan kaksisuuntaiseksi Suvilahdenkadun ja Sörnäisten rantatien välisellä osuudella.

Tunnelin eteläpään liikennejärjestelyt on sovitettu pääosin voimassa olevan asemankaavan mukaiseen Sörnäisten rantatien linjaukseen, mutta yksityiskohdat edellyttävät asemakaavan muuttamista.

Junatien ja Sörnäisten rantatien risteysaluetta järjestellään uudelleen lyhyen tunnelin yhteydessä päätettyjen periaatteiden mukaisesti.

Tunnelin pohjoispään suuaukko on Hermannin rantatiellä Sörnäistenkadun ja Haukilahdenkadun välillä. Saarenkadun huoltoajoa ja pysäköintiliikennettä palveleva liittymä muuttuu suuntaisliittymäksi. Kalasataman keskuksesta Vallilanlaakson kautta Pasilaan suuntautuvalla raitiotielle on tilavaraus Hermannin rantatien länsireunalla, jolloin risteäminen vilkasliikenteisen katuosuuden kanssa vältetään. Raitiotien sijoittaminen Hermannin rantatielle edellyttää rantatien itäpuolelle jo hyväksytyin asemakaavan muuttamista.

Liikenneratkaisuja tunnelin liittämiseksi katuverkkoon tarkennetaan Kalasataman alueen maankäytön suunnittelun edetessä.

Tunneliosuuden rakennuskustannuksiksi on arvioitu 135 miljoonaa euroa ilman arvonalisäveroa. Kustannukset eivät sisällä katuverkon liikennejärjestelyitä. Tunnelin kokonaisrakennusajaksi on arvioitu neljästä viiteen vuotta. Liikenneinvestointiohjelmaehdotuksessa tunnelin rakentaminen on sijoitettu vuodesta 2015 eteenpäin.

Tunnelin mitoitus

Nopeusrajoitus tunnelissa on 50 kilometriä tunnissa. Tunnelin vapaa korkeus on koko tunnelin matkalla vähintään 4,8 metriä ja pituuskaltevuus on suurimmillaan 5 %. Tunnelin ajoradan leveys on 6 metriä, josta kaistaleveys on 4 metriä. Tunneleiden välisten yhdyskäytävien puoleisella reunalla on 1,25 metriä leveä korotettu alue, joka toimii tunnelin suuntaisena jalankulkuyhteytenä poikkeustilanteessa. Tunnelin ulkoreunalla korotetun alueen leveys on 0,5 metriä.

Pohjaolosuhteet ja rakenteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Tunnelilinjauksen alueella kalliopinta nousee pohjoiseen mentäessä Sörnäisten rantatien ja Vilhonvuorenkadun risteuksen jälkeen noin 15 metrin syvyydestä noin 5 metriin maanpinnasta. Tunneliosuuden pohjoispäässä, Hermannin rantatielle tultaessa, kalliopinta laskee jyrkästi 150 metrin matkalla noin 8 metrin syvyydestä noin 30 metrin syvyyteen. Maanpinta Sörnäisten ja Hermannin rantatiellä on noin +2.0.

Tunnelilinjauksen eteläpäässä Sörnäisten rantatiellä on noin 2...3 metrin paksuisen täyteaakerroksen alla noin 6 metriä paksu savikerros, jonka alapuolella on noin 6 metriä hiekkaa tai moreenia. Hermannin rantatien alla tunneliosuuden pohjoispäässä on noin 3 metriä paksun täytekerroksen alla savea, liejuista savea tai savista liejua paikoin yli 16 metrin vahvuudelta.

Pohjavedenpinnan taso vaihtelee Sörnäisten rantatien ja Tynnyrintekijänkadun kohdalla välillä +1,5...-1,3 ja Hermannin rantatiellä välillä +1,3...-0,4.

Tunnelin molemmissa päissä ovat kaukorakenteet, joissa ajokaistat erottaa yliajettava keskialue. Betonitunneli muodostuu kahdesta, betonisen väliseinän erottamasta ajoradasta. Kalliotunnelin suuaukolle mentäessä ajoratojen välinen seinä levenee niin, että kalliotunnelien alkaessa kalliopilari on noin 5 metrin levyinen.

Tunnelin alimpaan kohtaan sijoitetaan pumppaamo- ja tekniset tilat, joiden sisäänkäyntien yhteyteen järjestetään pysähtymistaskut. Pumppaamoalueelta rakennetaan maan pinnalle johtava tekniikkakuilu, jonka yhteydessä on valvomorakennus ja ilmanvaihtokuiluvaraus. Tunnelin ulkopuolelle maanpinnalle sijoitetaan myös muita muuntamo- ja valvontatiloja.

Sörnäisten rantatiellä tunnelin rakentamisalueella on kaksi jalankulkijoiden ylikulkusiltaa. Näistä pohjoisempi, lähempänä Junatietä sijaitseva silta puretaan ja Vilhonvuorenkadun kohdalla oleva silta uusitaan tarvittavilta osin.

Varsinkin Sörnäisten rantatiellä on siirrettävä suuri määrä erilaisia kaapeleita, vesijohtoja, viemäri- ja kaukolämpöputkia tunnelilinjauksen tieltä.

Varusteet ja laitteet

Tunnelin suuaukoille asennetaan liikennevalot ja puomijärjestelmät, joiden avulla tunneli voidaan sulkea tarvittaessa. Tunneliin toteutetaan liikenteen ohjausjärjestelmä. Tunnelin lähestymisalueille asennetaan infotaulut, joissa tiedotetaan mahdollisista liikennerajoituksista tunnelissa. Pelastuslaitoksen kanssa käydyn neuvottelun perusteella

on varauduttu lisäksi, että liikennetunneli varustetaan kameravalvonnalla, hätäkuulutusjärjestelmällä ja automaattisella palonsammutuslaitteistolla.

Opasteet ja ilmanvaihtopuhaltimet sijoitetaan vapaan tilan (4,8 metriä) yläpuolelle. Lisäksi on tilavaraukset valaisimille, kaapeleille ja viemärlaitteille.

Tunnelin päiden alueella maanpinta ja nykyinen katutaso on noin +2.0 metriä, joka on alle tulvakynnysrajan (+3.0 metriä). Tulvatilanteessa veden pääsy tunneliin estetään kaukolorakenteiden alkuun asennettavien patolankkujen avulla.

Vaikutukset maankäyttöön ja liikenteeseen

Kalasataman keskeisimpiä suunnittelun lähtökohtia on ollut vanhan kaupunkirakenteen liittäminen takaisin merenrantaan. Pidemmän tunnelin rakentamisen myötä tämä tavoite voimistuu. Pääkadun katkaiseva vaikutus vanhan ja uuden kaupunkirakenteen välillä vähenee ja merellisyys korostuu. Kalasataman keskeisimpien kortteleiden saavutettavuus paranee, kun pohjois-etelä-suuntainen läpiajoliikenne poistuu. Liikenteellinen suunnistettavuus paranee ja ympäristön häiriöt vähenevät. Tunnelin vaikutusalueen asuntorakentamisen määrää voidaan kasvattaa arviolta 200 000 k-m².

Pitkän tunnelivaihtoehdon voidaan katsoa olevan lyhyttä vaihtoehtoa perustellumpi asuinrakentamismahdollisuuksien lisääntymisen myötä. Lyhyellä tunnelivaihtoehdolla ei ole merkittäviä maankäytöllisiä vaikutuksia.

Sörnäisten ja Hermannin rantatiet yhdistävä tunneli parantaa pääkatuyhteyden liikenteen sujuvuutta ja keskustan saavutettavuutta.

Pitkä tunneli on Kalasataman metroaseman alitse aiemmin suunniteltuun lyhyempään tunneliin verrattuna linjaukseltaan parempi ja kaksi-aukkoisena myös turvallisempi.

Kalasataman tulevan keskuksen ja metroaseman ympäristön liikenneratkaisut perustuvat tunnelin rakentamiseen. Ilman tunnelia keskuksen alueen ongelmana olisi vilkkaan pääkatuliikenteen kulkeminen keskuksen ja metroaseman sisäänkäyntien editse sekoittuen alueen paikalliseen ajoneuvoliikenteeseen ja kävelyyn. Merkittävästi vilkastuvan kävelyn ja pyöräilyn risteämiset läpikulkevan autoliikenteen heikentäisivät liikenneturvallisuutta. Alueen keskustasta tulisi epäviihtyisä.

Tunneli ja sen yhteydessä esitetyt liikenneratkaisut parantavat kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita lähes koko vaikutusalueellaan. Panimokadun

kohdalle suunniteltu Junatien alikulkukäytävä parantaa oleellisesti pohjois-eteläsuuntaisia jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä Tukutorin ja Suvilahden alueiden välillä.

Sörnäistentunnelin arkivuorokauden liikennemääräksi vuonna 2030 on arvioitu noin 28 000 ajoneuvoa vuorokaudessa (molemmat suunnat yhteensä). Arviossa on otettu huomioon voimassa olevan yleiskaavan mukaisten muiden väylähankkeiden eli Keskustatunnelin ja Hakamäentien itäjatkeen vaikutus liikennemäärään.

Katuverkon liikenteellistä toimivuutta on alustavasti tutkittu. Erityisesti Sörnäisten rantatien, Hanasaarenkadun ja Lintulahdenkujan liittymäalueen järjestelyjä tarkennetaan jatkosuunnittelun yhteydessä liikenteen sujuvuuden parantamiseksi.

Tunnelin rakentamistyöt vaikuttavat sen lähialueen liikenneverkkoon. Työnaikaisia liikennejärjestelyitä on alustavasti selvitetty ja niitä tarkennetaan jatkotyön yhteydessä.

Jatkotoimenpiteet

Sörnäistentunneli ja sen liikennejärjestelyt edellyttävät asemakaavan muuttamista. Tunnelin liikennesuunnitelma laaditaan tunnelin asemakaavan yhteydessä.

Tunnelista laaditaan asemakaavavaiheen aikana päästöjen leviämislaskenta sekä pelastuslaitoksen edellyttämä riskianalyysi, jossa arvioidaan tarkemmin häiriöiden ja onnettomuuksien todennäköisyydet ja seuraukset sekä niiden mahdolliset vaikutukset tunnelin suunnitteluratkaisuihin. Liikenteen ohjausjärjestelmän periaatteet suunnitellaan riskianalyysin yhteydessä.

Päättyessään esittää kaupunginhallitukselle Sörnäistentunnelin yleissuunnitelman hyväksymistä, kaupunkisuunnittelulautakunta päätti samassa yhteydessä hyväksyä Kalasataman pohjoisosan tarkistetut suunnitteluperiaatteet. Niiden mukaan jatkosuunnittelun yhteydessä tutkitaan muun muassa Sörnäistentunnelin rakentamisen edellytyksiä ja sen vaikutuksia maankäyttöön sekä asuinrakentamisen mahdollisuuksien lisäämistä Kalasataman pohjoisosassa.

Saadut lausunnot

Kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä on hankittu rakennusviraston, pelastuslaitoksen sekä talous- ja suunnittelukeskuksen lausunnot.

Rakennusvirasto puoltaa lausunnossaan 25.8.2011 Sörnäistentunnelin yleissuunnitelmaa. Rakennusvirasto katsoo kuitenkin, että tunnelihankkeen kustannusarviota tulee pitää suuntaa-antavana, koska

yleissuunnitelman yhteydessä ei ole tehty tarkentavia kallioperätutkimuksia. Lisäksi rakennusvirasto kiinnittää huomiota tunnelin rakentamisen aikaisiin ja sen jälkeisiin katuverkon liikennejärjestelykustannuksiin.

Pelastuslaitos on lausunnossaan 12.7.2011 korostanut jatkosuunnittelun yhteydessä tehtävän riskianalyysin merkitystä.

Talous- ja suunnittelukeskus puoltaa lausunnossaan 15.5.2012 piirustuksen 5992-2 mukaista Sörnäisten liikennetunnelin yleissuunnitelman valintaa tunnelin jatkosuunnittelun ja asemakaavoituksen pohjaksi. Talous- ja suunnittelukeskus katsoo, että jatkosuunnittelussa tulee kuitenkin varautua pitkälle tulevaisuuteen ja tarkastella hankkeen toteuttamista 2+2 –kaistaisena kaupunkisuunnitteluviraston esittämien liikenne-ennusteiden perusteella sekä kiinnittää huomiota hankkeen vaikutuksiin koko liikennejärjestelmässä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Piirustus 5992-2
- 2 Kalasataman pohjoisosan suunnitteluperiaatteiden tarkistus 5.5.2011
- 3 Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto 15.5.2012
- 4 Rakennusviraston lausunto 25.8.2011
- 5 Pelastuslautakunnan lausunto 12.7.2011
- 6 Päätöshistoria

Tiedoksi

Talous- ja suunnittelukeskus
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistövirasto
Rakennusvirasto
Pelastuslaitos

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 15.5.2012

HEL 2011-000497 T 08 00 07

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että tunnelin rakentaminen parantaa liikenteen sujuvuutta ja keskustan saavutettavuutta. Liikennetunneli mahdollistaa asuinrakentamisen lisäämisen Kalasataman pohjoisosassa, jossa asumista rajoittavat liikenteen haitat vähenevät merkittävästi. Myös Kalasataman keskuksen ympäristö rauhoittuu ja kevyen liikenteen palvelutasoa voidaan nostaa. Lisäksi nykyinen Tukutorin alue saadaan kytkettyä paremmin uuteen Kalasataman alueeseen.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on arvioinut Sörnäisten liikennetunnelin rakentamiskustannuksiksi 140 milj. euroa. Kustannuksia on syytä pitää vielä alustavina, koska esim. tarkkoja geoteknisiä tutkimuksia ei ole tehty.

Sörnäisten liikennetunneli mahdollistaa aikaisempaan lyhyempään tunnelivaihtoehtoon verrattuna asumisen lisäämisen Kalasataman pohjoisosaan. Koko Kalasataman alueen maan arvonnousuksi on tällöin arvioitu noin 70 milj. euroa.

Vuoden 2012 talousarvion investointiohjelmassa, joka käsittää vuodet 2012–2016 Sörnäisten liikennetunnelin toteutukseen on suunnitelmakaudelle merkitty 0,35 milj. euroa vuodelle 2013 ja 1,0 milj. euroa vuodelle 2014. Lisäksi hankkeelle on alustavasti merkitty vuosille 2015–2016 yhteensä 15 milj. euroa. Hankkeen loppurahoitus ajoittuu investointiohjelman jälkeisille vuosille. Sörnäisten liikennetunnelin tulisi valmistua vuoteen 2020 mennessä mm. Kalasataman pohjoisosan asuntotuotannon käynnistämiseksi.

Talous- ja suunnittelukeskus puoltaa liikennesuunnitteluosaston piirustuksen 5992-2 mukaista Sörnäisten liikennetunnelin yleissuunnitelman valintaa tunnelin jatkosuunnittelun ja asemakaavoituksen pohjaksi. Jatkosuunnittelussa tulee kuitenkin varautua pitkälle tulevaisuuteen ja tarkastella hankkeen toteuttamista 2+2 –kaistaisena kaupunkisuunnitteluviraston esittämien liikenneennusteiden perusteella. Lisäksi on tärkeää varmistaa hankkeen vaikutukset koko liikennejärjestelmässä ja huolehtia siitä, että hanke on sovitettavissa yhteen muiden suunnitteilla olevien liikennehankkeiden kanssa.

Lisätiedot

Viljakainen Juha, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

§ 609

V Sörnäisten korttelin nro 571 osan ja kortteleiden nro 10593 ja 10595 - 10598 ym. alueiden (Kalasataman keskus) asemakaavan muuttaminen (nro 12070)

Pöydälle 21.05.2012

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12070 kartta, päivätty 15.11.2011, muutettu 17.4.2012
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12070 selostus, päivätty 15.11.2011, muutettu 17.4.2012, päivitetty Kslk:n 17.4.2012 päätöksen mukaiseksi
- 3 Havainnekuva 3.4.2012
- 4 1 Kalasataman keskuksen toteutussopimus
- 5 2 Kalasataman keskuksen kaupallinen selvitys
- 6 3 Korkea rakentaminen Helsingissä
- 7 4 Kalasataman keskuksen vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan ja kulttuuriympäristöön
- 8 5 Kalasataman keskuksen varjostus selvitys
- 9 6 Kalasataman joukkoliikenneselvitys 2011
- 10 7 Kalasataman korkeiden rakennusten vaikutukset lintuihin, erityisesti Vanhankaupunginlahden Natura-alueen linnustoon
- 11 8 Kalasataman keskuksen palotekninen suunnitelma kaavoituksen tarpeisiin
- 12 9 Kalasataman keskuksen tuulisuusselvitys
- 13 10 Kalasataman keskuksen sosiaali- ja terveysaseman tärinä- ja runkomeluselvelyt
- 14 11 Kalasataman keskuksen asemakaavan meluselvelyt
- 15 12 Kalasataman kaava-alueelle suunnitellun viherkannen ympäristön liikenteen ja pysäköintilaitoksen ilmanlaatuvaikutukset
- 16 13 Helsingin Energian Hanasaaren B-voimalaitoksen ja huippulämpökeskuksen päästöjen leviämismalliselvelyt
- 17 14 Kalasataman keskuksen toteutuksen kestävä kehittäminen
- 18 15 Kalasataman keskus - Ekotehokkuuden arviointi
- 19 16 Kalasataman keskus, Maaperän kunnostuksen yleissuunnitelma
- 20 17 Kalasataman keskus, Maaperän kunnostussuunnitelman täydennys
- 21 18 Kalasataman keskus, Pohjaveden tila, raportti 1
- 22 Vuorovaikutusraportti 15.11.2011, täydennetty 3.4.2012

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

23 Osa päätöshistoriaa, Kalasataman keskuksen asemakaavan muutosehdotuksesta annetut lausunnot

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Liite 11

Liite 12

Liite 13

Liite 14

Liite 15

Liite 16

Liite 17

Liite 18

Liite 19

Liite 20

Liite 21

Liite 22

Liite 23

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä

Helsingin seudun

ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Helen Sähköverkko Oy

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä 10. kaupunginosan (Sörnäinen) korttelin nro 10571 osan, kortteleiden nro 10593 ja 10595–10598 sekä puisto-, rautatie-, katu- ja satama-alueiden (muodostuvat uudet korttelit nro 10620–10623) asemakaavan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 15.11.2011 päivätyn ja 17.4.2012 muutetun piirustuksen nro 12070 mukaisena.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee kantakaupungin itäosassa. Aluetta rajaavat Hermannin rantatie, Työpajankatu, Capellan puistotie, Arielinkatu ja Leonkatu.

Pääosin alueella on voimassa vuonna 2009 hyväksytty asemakaava ja lisäksi useita vanhempia asemakaavoja, jotka sijoittuvat lähinnä liikennealueille. Kaupunki omistaa alueen.

Helsingin kaupunki käynnisti syksyllä 2009 julkisen hankintakilpailun Kalasataman keskuksen suunnittelusta ja rakentamisesta. Neuvottelujen jälkeen kaupunginvaltuusto valitsi 11.5.2011 SRV Yhtiöt Oyj:n kilpailun voittajaksi ja hankkeen toteuttajaksi.

Kilpailun tulos poikkeaa alueen voimassa olevasta asemakaavasta rakennusoikeuden ja kerrosluvun osalta siinä määrin, että sen toteuttaminen edellyttää asemakaavan muutosta Kalasataman keskeisimmälle korttelialueelle.

Alueelle on suunnitteilla Kalasataman keskus, joka koostuu kaupallisesta keskuksesta ja sen päälle rakennettavista kahdeksasta tornista, joihin on asumisen lisäksi suunniteltu toimistoja ja hotelli. Torneissa on 20–33 kerrosta ja niihin tulee noin 2 000 uutta asukasta.

Itäväylä ja metrorata katetaan kannella, jolle suunnitellaan asukkaiden piha-alueet ja julkinen puisto. Keskuksen yhteyteen on suunniteltu myös kaupungin uusi sosiaali- ja terveystasema.

Kortteleiden alle sijoittuu yhtenäinen pysäköintilaitos neljään tasoon. Lisäksi kortteleita yhdistää kaksi maanalaista myymälätilaa sekä koko korttelia palvelevat huoltotilat ja tekniset tilat sekä väestönsuojat.

Kalasataman keskus tulee toimimaan joukkoliikenteen sekä jalankulun ja pyöräilyn solmukohtana itäisessä kantakaupungissa. Alueelle rakennetaan 300 liityntäpysäköintipaikkaa, vähintään 1 500 pysäköintipaikkaa ja 2 000 pyöräpysäköintipaikkaa.

Kalasataman keskuksen ja metroaseman ympäristön liikennematkaiset perustuvat nk. Sörnäistentunnelin rakentamiseen Hermannin rantatieltä Sörnäisten rantatielle nk. pitkän vaihtoehdon mukaisesti. Yleissuunnitelman hyväksymisestä tunnelin jatkosuunnittelun pohjaksi on tehty erillinen esitys yhtä aikaa nyt käsiteltävänä olevan asemakaava-asian kanssa.

Kalasadaman keskus muodostaa uuden kaupunginosan ytimen ja samalla se yleiskaavan mukaisesti yhdistää Kalasadaman etelä- ja pohjoisosan toisiinsa sekä vähentää Itäväylän aiheuttamaa haittavaikutusta.

Kiinteistövirasto on allekirjoittanut sopimuksen SRV Yhtiöt Oyj:n kanssa Kalasadaman keskuksen kokonaisurakan toteutuksesta. Sopimuksen mukaan keskus on 90 % valmis 100 kuukauden kuluttua tämän asemakaavan voimaantulosta laskien. Keskuksen arvioidaan olevan kokonaisuudessaan valmis vuonna 2021.

Alueen rakennusoikeus kasvaa 94 450 k-m²:llä ja on yhteensä 204 800 k-m². Asuinkerrosalaa on 88 200 m² (, toimistokerrosalaa 29 750 m², hotelli 10 200 m², kaupalliset palvelut 60 350 m², julkiset palvelut 12300 m² ja metro 4 000 m². Kaava-alueen pinta-ala on noin 9,3 ha.

Esittelijä

Lähtökohdat

Muut suunnitelmat ja päätökset

Helsingin kaupunki käynnisti syksyllä 2009 julkisen hankintakilpailun Kalasadaman suunnittelusta ja rakentamisesta. Kaupunginvaltuusto valitsi 11.5.2011 SRV Yhtiöt Oyj:n kilpailun voittajaksi ja hankkeen toteuttajaksi.

Helsingin kaupunki ja SRV allekirjoittivat 16.8.2011 Kalasadaman keskuksen toteutussopimuksen, kiinteistökaupan esisopimuksen, sosiaali- ja terveysaseman huoneenvuokrasopimuksen ja julkisten osien rakentamisen KVR-urakkasopimuksen. Samalla allekirjoitettiin Kalasadaman jätteen putkikuljetus Oy:n ja SRV:n välinen jäteaseman ja jäteputken runkoverkon maarakennustöiden KVR-urakkasopimus.

Kaavoitustilanne

Kalasadaman osayleiskaavan (Sörnäistenranta—Hermanninranta; kaupunginvaltuusto 30.1.2008, tullut voimaan 14.3.2008) mukaan alue on pääosin keskustatoimintojen aluetta ja katualuetta sekä metroliiikenteen aluetta ja lähivirkistysaluetta. Lisäksi osayleiskaavassa alueella on erityinen yhdyskuntateknisen huollon suunnittelutarve.

Voimassa olevan, vuonna 2009 hyväksytyyn kaavan mukaan alue on keskustatoimintojen korttelialuetta, asuinkerrostalojen korttelialuetta, puistoa, rautatiealuetta ja katualuetta. Alueella käynnissä olevat louhintatyöt ovat voimassa olevan asemakaavan mukaisia.

Lisäksi alueella on voimassa kuusi muuta vanhempaa asemakaavaa, joihin sisältyy pääosin katualuetta.

Maanomistus

Kaupunki omistaa alueen ja on sitoutunut myymään Kalasataman keskuksen korttelit hankkeen toteuttajalle sopimuksen mukaisesti.

Alueen yleiskuvaus

Alue on pääkatujen ja metron risteyskohdassa alueella, joka on ensisijaisesti liikennealuetta. Alueen ainoa rakennus on Kalasataman metroasema, joka suurelta osin säilyy nykyisellä paikallaan. Alueen joukkoliikenneyhteydet ovat erinomaiset.

Alueen luoteispuolella sijaitsee Pohjois-Sörnäisten toimitilarakennusten korttelialue ja Tukutorin alue ja lounaispuolella Suvilahden kulttuurihistoriallisesti merkittävät entisen kaasutehtaan ja sähkölaitoksen rakennukset sekä omana kokonaisuutenaan Hanasaari B -voimalaitos ympäröivine rakennuksineen. Alueen kaakkoispuolelle rakennetaan Sörnäistenniemen aluetta, joka on ensimmäinen asumispainotteinen Kalasataman alueen osakokonaisuus. Alueen ensimmäiset rakennukset valmistuvat vuonna 2012.

Nykyinen luonnonympäristö koostuu Englantilaiskallion jäljelle jääneestä osasta, jonka pinnanmuodot on suurelta osin louhittu nykyiseen muotoonsa.

Alueella on rakennettuja teknisen huollon johtoja, joista osa on sijoitettu Kulosaarensillan kanteen. Verkostot siirretään tuleville Kalasataman keskusta ympäröiville katualueille ja yhdistetään olemassa oleviin järjestelmiin.

Alue sijoittuu pääosin kallioiselle kitkamaa-alueelle. Luoteiskulmassa ja lounaiskulmassa on pienehköjä savimuodostumia. Maanpinta on Englantilaiskallion (huipun korkeustaso noin +20) ulkopuolella tasossa noin +1,5...+10. Rakenteet perustetaan kantavan pohjamaan tai kallion varaan.

Ympäristöhäiriöt

Alue on ollut satamatoimintojen, energiantuotannon, liikenteen ja muun maaperää kuormittavan toiminnan vaikutuspiirissä pitkään. Maaperän pilaantuneisuutta on selvitetty alueen muutosprosessin aikana usealla tutkimuksella. Kaava-alueella on havaittu muun muassa kohonneita öljyhiilivetyjen, metallien ja PAH-yhdisteiden pitoisuuksia. Maaperää on osin kunnostettu mm. rakennusten purkutöiden yhteydessä.

Kalasataman keskuksen lounaispuolella sijaitsevan Suvilahden alueen maaperä ja pohjavesi on pilaantunut alueella aiemmin toimineiden kaasulaitoksen ja bentseenitehtaan päästöjen seurauksena.

Alueen lounaispuolella sijaitsee Helsingin Energian voimalaitosalue, jolla toimivat mm. Hanasaaren B -voimalaitos, huippulämpökeskus, polttoainevarastot ja -satama. Voimalaitos on käyttämiensä ja varastoimiensa kemikaalien perusteella luokiteltu laajamittaista varastointia harjoittavaksi laitokseksi, jolle on direktiivin EY/105/2003 mukaiseksi konsultointivyöhykkeeksi määritelty 0,5 kilometriä. Kaavoitettaessa konsultointivyöhykkeelle turvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Energiantuotannon normaalitoiminnasta aiheutuvia tavanomaisia ympäristöhäiriöitä ovat melu- ja ilmapäästöt. Savukaasujen mukana ilmaan pääsee muun muassa typen ja rikin yhdisteitä sekä hiukkasia. Voimalaitoksen savukaasut johdetaan käsiteltyinä 150 metriä korkeaan piippuun. Lämpökeskuksen piipun korkeus on 100 metriä.

Kaava-alueen luoteispuolella sijaitsee Tukutorin alue, jolla toimii jäähdytysaineenaan ammoniakkia käyttävä pakastamo. Pakastamotoiminta on uusiutumassa siten, että suurten ammoniakkimäärien käytöstä ja varastoinnista voidaan luopua.

Alueen halki kulkevasta katu- ja metroluonteesta aiheutuu alueelle melua ja päästöjä. Itäväylän nykyinen liikennemäärä on alle 60 000 ajoneuvoa/vrk. Melutason ohjearvot ulkona ylittyvät Itäväylän lähiympäristössä.

Epäedullisten sääolosuhteiden vallitessa myös ilmanlaatu on vilkkaassa liikenneympäristössä ajoittain huono. Hanasaaren voimalaitoksen piipusta kantautuu alueelle melu, joka voi paikoin erottua lähinnä yöaikaan, jolloin liikenteen melua on vähäisempää.

Metroluonteinen aiheuttaa maaperään värähtelyä, joka saattaa rakennuksiin siirtyessään kuulua runkomeluna.

Tavoitteet

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on luoda tulevan kaupunginosan toiminnallisesti monipuolinen keskus, joka toimii kaupunkikuvallisena maamerkinä ja porttina Kalasatamaan saavuttaessa kaikista neljästä ilmansuunnasta.

Tavoitteena on myös mahdollistaa Kalasataman keskuksesta järjestetyn kilpailun voittaneen ehdotuksen rakentaminen kilpailussa esitetyn suunnitelman mukaisena siten, että alueelle muodostuu kaupallisten toimintojen, asumisen, toimitilojen, julkisten palveluiden ja joukkoliikenteen vahva keskittymä.

Asemakaavan muutoksen sisältö

Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueet (AL)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kalasadaman keskukseen liittyy kuusi erillistä asuin-, liike- ja toimistorakennusten (AL) tonttia. Rakennusten korkeus on 23–33 kerrosta. Asemakaava turvaa asumisen edellytysten täyttymisen tonteilla. Rakennuksista avautuu hienot näköalat erityisesti Helsingin keskustan ja avomeren sekä idän suuntaan. Rakennukset integroituvat liike- ja toimistorakennusten (K) korttelialueisiin alimpien kerrostasojen osalta.

Mikäli tonteille rakennetaan asuntoja, tulee asukkaiden ulkoalueet rakentaa liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta olevan osan katolle, ns. viherkansitasolle. Tontit tai osa niistä voidaan toteuttaa myös toimistorakennuksina vallitsevan kysynnän mukaan.

Liike- ja toimistorakennusten korttelialueet (K)

Kaava-alueella on neljä erillistä liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K), jotka ovat kaikki osa suurta kaupallisten tilojen ja toimitilojen sekä julkisten palveluiden kokonaisuutta. Tilat yhdistyvät toisiinsa maan alla, Kulosaarensillan alta ja Kalasadamankadun yli.

Hotellirakennusten korttelialue (KL-1)

Keskuksen alueella on yksi hotellirakennusten korttelialue (KL-1), joka sijoittuu keskuksen luoteiskulmaan. Hotelli on mahdollista toteuttaa 23-kerroksisena tornina, jonka ylimpään kerrokseen on rakennettava julkisesti käytössä oleva kahvila tai ravintola sekä terassi.

Toimistorakennusten korttelialueet (KT)

Keskuksen alueella on yksi toimistorakennusten korttelialue (KT), joka sijaitsee lounaisessa osassa. Toimistorakennus on mahdollista rakentaa 20-kerroksiseksi ja torniin on mahdollista liittää viereisen liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (K) ylin kerros kokous- ja aulatiloiksi. Toimistorakennukselle tulee järjestää sisäänkäynti katutasosta.

Kortteli 10593 on lisätty kaava-alueeseen teknisistä syistä.

Rautatiealue (LRM)

Metroasemaa, rataa ja laiturialueita varten on asemakaavamääräys, jonka mukaan alueelle saadaan rakentaa kaikki tarvittavat tilat ja rakenteet. Aluevaraus mahdollistaa itäisen sisäänkäynnin rakentamisen ja laiturialueiden laajentamisen. Metroasemalta on suunniteltu sujuvat jalankulkuyhteydet Hermannin rantatielle, Kalasadamankadulle ja Englantilaisaukiolle. Yhteydet ovat osittain keskuksen kaupallisten tilojen yhteydessä ja ne ovat käytettävissä metron aukioloaikojen mukaisesti.

Puisto (VP)

Osa Kalastamanpuistoa on otettu mukaan asemakaavaan, jotta puistoalueelle sijoittuvan yhteiskäyttötunnelin maanpäällisten ilmastointirakenteiden paikka voidaan tarkemmin määrittää.

Liikenne

Kalastaman keskuksen ja metroaseman lähiympäristön liikenneratkaisut perustuvat Sörnäistentunnelin rakentamiseen. Keskuksen lähikatuverkko palvelee erityisesti vilkastuvan kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen tarpeita, kun alueen ohittava autoliikenne siirtyy tunneliin.

Hermannin rantatie säilyy pääkatuverkon osana, mutta toimii käytännössä alueellisena kokoojakatuna ja merkittävänä joukkoliikenteen yhteytenä. Työpajankadun ja Leonkadun väliselle katuosuudelle, metron ja keskuksen sisäänkäyntien kohdalle, sijoitetaan sekä linja-auto- että raitiotieliikenteen vaihtopysäkit.

Raitiotie on linjattu Kalastaman pohjoisosan ja Sompasaaren välillä Hermannin rantatieltä Leonkadun ja Junonkadun kautta. Lisäksi on varauduttu Hermannin rantatieltä Leonkadun risteyksestä suoraan kohti Hanasaarta jatkavaan linjaukseen. Keskuksen kohdalle päättyvää raitiolinjaa varten on kääntösilmukkavaraus myötäpäivään Hermannin rantatieltä Työpajankatua ja Kalastamankatua pitkin. Kalastamankatu on keskuksen kohdalla kävelypainotteinen katu joukkoliikennevarauksella. Kalastamankadun mitoituksessa on otettu huomioon myös ohitusraiteen tilavaraus.

Linja-autoliikenne kulkee Hermannin rantatiellä. Pohjoisesta saapuvat Kalastaman keskuksen päättyvät linjat kiertävät keskuksen eteläpuolella sijaitsevaa korttelia vastapäivään reittiä Leonkatu - Kaasutehtaankatu - Kaasukellonkatu. Katujen mitoituksessa varaudutaan linja-autoliikenteen tarvitsemiin ajantasaus- ja odotustiloihin.

Kalastaman joukkoliikenneselvityksessä on kuvattu alueen joukkoliikennejärjestelmän periaatteita tarkemmin (selvitys 6).

Pyöräilyä varten on keskuksen kaduille varattu pyöräkaistat. Pyöräpysäköinnille on runsaasti tilaa sekä keskuksessa että sen lähialueella.

Keskuksen pysäköintiä ja huoltoliikennettä varten on tilavaraukset keskuksen kellarikerroksissa. Ajoyhteydet näihin tiloihin on sijoitettu Sörnäisten rantatielle Junatien alle, Hermannin rantatielle Työpajankadun risteuksen pohjoispuolelle sekä Työpajankadulle.

Taksi- ja saattoliikennettä varten on tilavaraukset Hermannin rantatiellä keskuksen kohdalla ja Työpajankadulla terveystaseman sisäänkäynnin kohdalla.

Englantilaisaukio on laajennettu käsittämään koko Leonkadun ja Työpajankadun välistä aluetta, joka oli aiemmin osittain puisto. Englantilaisaukio on katuaukio, joka tulee pintamateriaaleiltaan rakentaa graniitista. Aukion läpi tulee johtaa etelä-pohjoissuuntainen pyörätie.

Palvelut

Kalasadaman keskukseen on suunnitteilla laaja alueellinen palvelujen keskittymä, johon on tarkoitus sijoittaa kaksi päivittäistavarakauppaa ja runsaasti erikoisliikkeitä, ravintoloita, kahviloita, tuoretori, elokuvateattereita, akvaario ja lastenmaailma. Lisäksi keskukseen on sijoittumassa kaupungin laaja sosiaali- ja terveystasema sekä mahdollisesti muita julkisia ja yksityisiä palvelupisteitä. Yksityisille ja julkisille palveluille varattuja tiloja on keskuksessa yhteensä noin 65000 k-m².

Yhdyskuntatekninen huolto

Asemakaavassa on otettu huomioon sekä merenpinnan noususta aiheutuvat tulvat että paikallisten rankkasateiden aiheuttamat tulvat maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön oppaan mukaisesti.

Kaava-alueen katujen ja puistojen korkeustasot ovat +2.5...+3.5 tai enemmän. Alueen korkotasot antavat mahdollisuuden suunnitella uudisrakennukset siten, että meriveden pinta voi nousta tasolle +2.6 aiheuttamatta haittaa ihmisille tai rakennuksille. Pysäköinti- ja toimitilakorttelit korkeustason +3 alapuolella rakennetaan vesitiiviinä ja varustetaan kuivatuspumppauksella.

Paikallisten rankkasateiden aikainen tulvavesi johdetaan pääosin pintavaluntana katuverkostoa pitkin suoraan tai Kalasadamanpuistossa sijaitsevaa tulvareittiä pitkin mereen. Hermannin rantatien ja Työpajankadun risteykseen, joka on alueen alin kohta, rakennetaan Työpajankadun alle sijoittuva tulvapatki, joka purkaa mereen.

Maaperän rakennettavuus ja puhtaus

Liikekeskuskortteli on suunniteltu rakennettavaksi kokonaan kallioon louhittuun kaivantoon. Kaikki rakennukset perustetaan kallion varaan. Kalliokaivanto tiivistetään esi-injektoinnilla. Kalliokaivanto ympäröidään vesitiiviillä patoseinällä, jonka yläreuna sijoittuu tasolle +2,6.

Kalasadaman keskuksen lounais- ja länsipuolella pohjavedessä esiintyvien haitta-aineiden kulkeutuminen maapohjaveden tai kallioruhjeiden kautta kaava-alueen louhittaville ja kaivettaville alueille on mahdollista. Pilaantuneen pohjaveden esiintymismahdollisuus tulee ottaa huomioon rakentamisen aikaisissa vesienhallintaratkaisuihin ja työsuojelusuunnitelmissa. Pohjaveden alentaminen ei ole Suvilahdessa mahdollista alueen puupaaluille perustettujen rakennusten vuoksi.

Pilaantuneen maaperän kunnostuksesta on laadittu yleissuunnitelma. Suunnitelmaa varten on tehty riskitarkastelu, jossa on todettu haitta-aineiden olevan pääosin heikosti haihtuvia ja niukkaliukoisia. Paikoin pitoisuudet ovat kuitenkin suuria, joten haitta-aineiden kulkeutuminen on mahdollista. Tulevien rakennusten alta poistetaan irtomaat rakennusteknisistä syistä, jolloin myös pilaantunut maa-aines poistetaan ja toimitetaan asianmukaiseen vastaanottoaikaan. Katualueilla on matalamman kaivussyvyyden vuoksi mahdollista hyödyntää kunnostukselle asetettuja tavoitetasoja. Alueen kunnostamisesta on saatu ilmoituspäätös. Kaavassa on annettu maaperän pilaantuneisuuden tutkimista ja puhdistamista koskeva määräys.

Ympäristöhäiriöt

Hanasaaren B -voimalaitoksen ja huippulämpökeskuksen energiantuotannon ilmanlaatuvaikutuksia on selvitetty typpidioksidin, rikkidioksidin ja hiukkasten leviämismallitarkasteluin. Pitoisuuksia on tarkasteltu sekä maanpinnan että tornitalojen kattojen tasoilla. Kaikkien tarkasteltujen päästökäytösten pitoisuudet olivat normaalikäyttöoletuksin hyvin pieniä maanpintatasossa ja alittivat ohje- ja raja-arvopitoisuudet selvästi. Tornitalojen kattotasolla tarkasteltujen epäpuhtauksien pitoisuudet ovat selvästi maanpintatasoa suurempia, mutta kaikki alittivat normaalikäyttötarkastelussa selvästi ohje- ja raja-arvot. Ohje- ja raja-arvotasoihinsa suhteutettuna energiantuotannon päästöistä rikkidioksidin pitoisuudet olivat suurimpia. Selvitystä täydennetään maksimipäästöskenaariomallinnuksella. Vaikutuksia käsitellään tarkemmin erillisessä selvityksessä Helsingin Energian Hanasaaren B -voimalaitoksen ja huippulämpökeskuksen päästöjen leviämismalliselvitys (selvitys 13), joka asemakaavaselostuksen liitteenä, kuten muutkin 17 selvitystä.

Liikenteen aiheuttamaa melua ja ilman epäpuhtauksia on selvitetty kahdessa erillisessä selvityksessä (selvitykset 11 ja 12). Meluselvityksen mukaan Kalasadaman keskuksen suunnitelmien kannalta merkittävimmät melulähteet alueella ovat Itäväylän ja metron liikenne sekä Hanasaaren voimalaitoksen piippu. Meluselvityksessä on otettu huomioon myös alueen muilla kaduilla kulkeva ajoneuvo- ja raitiotieliikenne.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Melumallinnuksen perusteella Itäväylän päälle rakennettava kansi pystytään suojaamaan melulta siten, että sieltä voidaan osoittaa asuinrakennusten yhteyteen leikkiin ja oleskeluun soveltuvia alueita, joissa saavutetaan melutason ohjearvot ulkona. Myös kattokerrokseen rakennettavilla terasseilla on mahdollista saavuttaa melutason ohjearvot. Viherkannen keskiosalla sekä Englantilaisaukiolla melutaso ylittää suurella osaa aluetta yli 55 dB ja lähellä katuja yli 60 dB.

Meluselvityksessä on tarkemmin kuvattu tämänhetkisen suunnittelutilanteen mukaan esitetty ratkaisu riittäväksi meluntorjuntatoimeksi. Viherkannen osalta meluntorjunnan tarve koskee lähinnä liikennettä, kun taas terassien osalta ohjearvojen saavuttamisen haasteena on voimallisuuden piipun yöaikainen melu. Alue on tulkittu vanhaksi alueeksi, jossa yöajan ohjearvotaso on 50 dB.

Kaavassa on edellytetty asukkaiden oleskelupihojen ja terassien suojaamista melulta siten, että niillä saavutetaan melutason ohjearvot ulkona. Asuinrakennusten julkisivuilta on edellytetty meluselvityksen mukaisesti sellaista ääneneristävyttä, että myös sisätiloissa saavutetaan melutason ohjearvot. Muiden kaava-alueen rakennusten osalta kaavassa on esitetty meluisimman kerroskorkeuden mukaisesti julkisivulle kohdistuva päiväajan keskiäänitaso, jonka mukaan voidaan jatkossa esittää vaatimus ulkovaipan äänitasoeroksi käyttötarkoituksesta riippuen.

Ilmanlaadun leviämismallilaskelmien perusteella katuliikenteen aiheuttamat typpidioksidi- ja pienhiukkaspitoisuudet alittavat ohje- ja raja-arvot oleskeluun tarkoitetuilla alueilla. Viherkannelle esitettyjen oleskelupihojen kohdalla ohjearvoihin verrannolliset pitoisuudet ovat selvästi ohjearvotason alapuolella.

Epäpuhtauksien pitoisuudet ovat suurimmillaan Itäväylän läheisyydessä suunnitellun kansirakenteen päissä, missä kannen alla muodostuneiden päästöjen oletetaan purkautuvan avoimeen tilaan. Epäedullisissa sääolosuhteissa typpidioksidin ohjearvot ylittyvät vilkkaimpien katujen varsilla. Typpidioksidin raja-arvon ei mallinnuksen perusteella arvioida ylittyvän katualueiden ulkopuolella.

Katuliikenteen aiheuttamien ilman epäpuhtauksien huomioon ottamiseksi kaavassa on kiinnitetty huomiota rakennusten ilmanvaihdon järjestämiseen ja edellytetty, että asuinrakennusten tuloilmanotto sijaitsee vähintään tason noin +30 yläpuolella. Myös oleskelupihat on esitetty riittäväälle etäisyydelle liikenteen päästöistä.

Kaava-alueelle tulee sijoittumaan pysäköintilaitoksen sekä jätteen putkikeräysjärjestelmän poistoilmahormoja, joista tulee ilmaan epäpuhtauksia sekä myös puhallinmelua. Kaavamääräyksissä on edellytetty kiinnitettävän huomiota näiden sijoittamiseen suunnittelun

edetessä siten, etteivät ne aiheuta häiriötä alueen tulevalle asuinkäytölle.

Metroliiikenteen aiheuttamaa tärinää ja runkomelua on alustavasti arvioitu erillisessä selvityksessä Kalasataman keskuksen sosiaali- ja terveysaseman tärinä- ja runkomeluselvitys (selvitys nro 10). Selvityksen perusteella lähelle rataa rakennettaessa voivat tavoitteena pidettävät runkomelun enimmäistasot ylittyä rakennuksissa, mikäli rataa tai rakennusta ei eristetä. Kaavassa on annettu määräys runkomelun huomioon ottamisesta jatkosuunnittelussa.

Keskuksen turvallisuuteen liittyvät erityisriskit

Kaava-alueen turvallisuutta on tarkasteltu tarkemmin selvityksessä Kalasataman keskus, Palotekninen suunnitelma kaavoituksen tarpeisiin, 24.8.2011 (selvitys nro 8).

Maanalaisiin tiloihin kuuluvat kauppakeskuksen kellarikerrokset K1–K4, jäteasema sekä varauksena esitettävä kalliotilaan louhittava pysäköintilaitos. Palo-osastoinnissa noudatetaan käyttötapa- ja kerrososastointia. Jäteasema erotetaan omaksi palotekniseksi kokonaisuudeksi. Suurten palo-osastojen turvallisuusjärjestelmät valitaan ja mitoitetaan siten, että riskitaso pysyy hyväksyttävällä tasolla. Maanalaisten tilojen, kauppakeskuksen ja muiden ympäröivien tilojen ja rakennusten suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota turvallisuustason verifiointiin riskianalyseillä sekä palo- ja pelastumissimuloinneilla. Itäväylän päälle ei tule rakennuksia eikä rakennusten kantavia rakenteita.

Korkeiden tornien suunnittelussa otetaan huomioon kaikki rakentamismääräyskokoelman vaatimukset. Koska rakentamismääräykset eivät ota huomioon kaikkia yli 16-kerroksisten rakennusten erityispiirteitä, tulee suunnittelussa ottaa huomioon uusin tutkimustieto ja ulkomaiset kokemukset korkeiden rakennusten turvallisuussuunnittelusta. Tornit varustetaan automaattisella sammutusjärjestelmällä sekä automaattisella paloilmoitinjärjestelmällä (asunnoissa palovaroitinjärjestelmä). Kantavat rakenteet mitoitetaan siten, että mahdollinen palo ei aiheuta rakennuksen sortumista, vaikka sammutus ei onnistuisi. Kaikissa torneissa on kaksi toisistaan riippumatonta uloskäytävää, joista toinen on palolta suojattu ja toinen palolta ja savulta suojattu. Hissit varustetaan laittein ja järjestelyin, jotka mahdollistavat hissien käytön myös palotilanteessa. Poistumisturvallisuudesta tehdään erillistarkastelu. Pelastus- ja huoltokalustolle mahdollistetaan pääsy myös kansitasolle huoltoreittejä pitkin. Palokunnan toimintaedellytykset turvataan mm. palomieshisseillä, varmennetuilla viestiyhteyksillä sekä sammutusveden syöttöputkistolla.

Asemakaavan muutoksen vaikutukset

Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan ja kulttuuriympäristöön sekä Suvilahden kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön

Kalasadaman keskuksella on mittavat kaupunkikuvalliset vaikutukset. Torniryhmä näkyy kauas, erityisesti Kulosaarensillan, Junatien Hermannin rantatien ja Sörnäisten rantatien akseleissa. Kalasadaman keskuksen rakentaminen vahvistaa uuden kaupunginosan muodostumista Helsingin urbaaniksi osaksi ja muuttaa kantakaupungin itäisten kaupunginosien identiteettiä merkittävästi.

Mittasuhteiltaan Kalasadaman keskus on tornitaloryhmä, joka tullaan kokemaan kolmantena osapuolena Sörnäisten rantatien laajassa urbaanisessa skenaariossa yhdessä Hanasaari B -voimalaitoksen kanssa. Torniryhmän koko ja valtava mittakaava korostavat entisestään Suvilahden laitosten merkitystä lähiympäristössään sekä autoilijoiden että jalankulkijoiden kannalta. Viimeiset näkymät Suvilahden laitoksista kaukomaisemassa, Kulosaaren suunnasta katsottuna, häviävät lähivuosina uusien rannalle rakennettavien asuinrakennusten taakse.

Vaikutuksia kaupunkikuvaan, maisemaan ja kulttuuriympäristöön sekä Suvilahden kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön käsitellään tarkemmin erillisessä selvityksessä Kalasadaman keskuksen vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan ja kulttuuriympäristöön (selvitys nro 4).

Vaikutukset liikenteeseen

Metroaseman yhteyteen rakennettava joukkoliikenteen pienoistermiinaali parantaa itäisen ja pohjoisen Helsingin joukkoliikenneyhteyksiä. Kalasadaman keskukselta muodostuu merkittävä itäisen kantakaupungin joukkoliikenteen solmukohta. Raitiotieverkkoa voidaan täydentää luontevasti. Nykyisin keskustaan päättyviä linja-autolinjoja voidaan siirtää keskuksen päättyviksi, mikä helpottaa tilannetta sekä keskustan terminaali-alueilla että katuverkolla. Joukkoliikenteen vaihtomahdollisuudet paranevat.

Kalasadaman keskuksen alueen jalankulku- ja pyöräilymäärät kasvavat huomattavasti.

Kalasadaman rakentuminen lisää alueen pääkatujen liikennettä merkittävästi. Myös pidempimatkaisten liikenteen osuus kasvaa alueen pääkatuverkolla yleiskaavan mukaisten väylähankkeiden toteutuksen myötä. Nykyinen katuverkko ei ole riittävä Kalasadaman keskuksen läheisyydessä. Pääkatuliikenteen sujuvuus onkin varmistettu Sörnäisten ja Hermannin rantateiden välisellä liikennetunneliyhteydellä. Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti 12.5.2011 kaupunginhallitukselle,

että Sörnäistentunnelin yleissuunnitelma valittaisiin liikennetunnelin jatkosuunnittelun ja asemakaavoituksen pohjaksi.

Sörnäistentunnelin ja keskuksen liikennesuunnitelmien kuten pysäköinti- ja huoltoajoliikenteen ajoyhteysjärjestelyjen avulla voidaan kasvavan autoliikenteen sujuvuus turvata ja haitat minimoida.

Aseman yhteyteen suunniteltu laaja pysäköintilaitos luo edellytyksiä liityntäpysäköinnin toteuttamiselle Lahden ja Porvoon moottoriteiden suunnan henkilöautoliikenteelle. Tämä vähentää osaltaan henkilöautoliikenteen painetta keskustan suuntaan.

Kalasadaman keskuksen rakentamistyöt vaikuttavat merkittävästi sen lähialueen liikenteen järjestelyihin niin katutasossa kuin Itäväylälläkin. Työnaikaisissa järjestelyissä on pyritty minimoimaan rakennustyön aikaisia haittoja. Erityinen painotus on ollut metrolinjan sujuvuuden sekä alueen jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden turvaamisessa.

Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen

Satama-alueiden muuttumisella asumisen, virkistyksen ja työnteon alueiksi on sosiaalisia, kulttuurisia ja taloudellisia seurauksia. Rakentaminen on suurelta osin täydennysrakentamista, jossa yhdyskuntarakenne asettuu olemassa olevan rakenteen viereen.

Alueen sosiaalista asemaa nostavina tekijöinä ovat merellisyys, näkyvyys lähestyttäessä kaupungin keskustaa idästä tai pohjoisesta sekä omaleimaisuus.

Hyvät liikenneyhteydet ja keskeinen sijainti tekevät alueen houkuttelevaksi työikäiselle aktiiviväestölle. Metroaseman sijoittuminen rakenteen keskelle antaa hyvät mahdollisuudet poikkeuksellisen monipuoliselle rakenteelle. Kalasadaman keskus muodostaa vahvan ytimen uuden kaupunginosan keskeisimmälle alueelle ja se tulee muodostumaan koko alueen symboliksi.

Vaikutukset ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen

Katuliikenteen aiheuttamia ilman epäpuhtauksia ja ympäristömelua käsitellään tarkemmin erillisissä selvityksissä nro:t 11 ja 12. Selvitysten perusteella on arvioitu, että kaava luo edellytykset terveelliselle ja turvalliselle elinympäristölle.

Energiantuotantolaitosten normaalikäyttömäärää edustavilla päästöillä leviämisen- ja laimenemisolosuhteet arvioidaan riittäviksi siten, etteivät Hanasaaren B -voimalaitoksen tai huippulämpökeskuksen päästöt merkittävästi huononna alueen ilmanlaatua.

Kalasadaman tuulisuusselvityksen (selvitys nro 9) tulosten mukaan tornit ja korotettu yläpihan taso lisäävät paikallista tuulisuutta. Yläpihan keskiosa samoin kuin maatason laaja puistoalue on tuulisuuden suhteen viihtyisiä. Katutason neljässä tarkastelupisteessä esiintyy puuskatuulia yli 23 m/s useammin kuin kerran vuodessa. Tuulisuus ja paikalliset puuskatuulet sekä rakennusten aiheuttama tuulen kanavointivaikutus tulee ottaa huomioon alueen jatkosuunnittelussa. Jalankulun turvallisuus ylimmän piha-alueen kulma-alueilla, yläpihalle johtavissa portaissa sekä silloilla ja Englantilaisaukiolla tulee varmistaa suunnitteluratkaisuin.

Kaava-alueen korkeustason määrittelyssä on merenpinnan korkeusvaihtelu otettu huomioon sijoittamalla uudisrakennukset maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön oppaassa Ylimmät vedenkorkeudet ja sortumariskit ranta-alueille rakennettaessa - Suositus alimmista rakentamiskorkeuksista annettujen ohjeiden mukaisesti. Rankkasateiden aiheuttamiin tulviin on varauduttu suunnittelemalla alueellinen tasaus siten, että tulvavedet voidaan johtaa pintavaluntana katuja pitkin mereen.

Maaperän pilaantuneisuus

Alueen maaperä kunnostetaan rakentamisen yhteydessä, joten pilaantuneisuudesta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia ihmisten terveydelle.

Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Kalastaman keskus on koko Euroopan mittakaavassa erittäin suuri, arviolta hieman alle miljardin euron suuruinen hanke. Rakentaminen kestää noin kymmenen vuotta.

Kaupunki saa keskuksen toteuttamiseen myytävistä tonteista ja pysyvistä käyttöoikeuksista noin 115 miljoonaa euroa. Kaupunki investoi noin 50 miljoonaa euroa keskuksen julkisiin osiin: sillat, ympäröivät kadut, metrolaiturit, metron sähkönsyöttöasema, jäteasema ja 300 liityntäpysäköintipaikan rakentaminen. Kaava-alueen ulkopuolelle sijoittuvan Sörnäistentunnelin kustannusarvio on noin 140 miljoonaa euroa, jonka on arvioitu tuottavan huomattavan osan investoinnista takaisin maan arvonnousuna Kalasadaman pohjoisosassa. Lisäksi kaupunki vuokraa tilat keskukselta sosiaali- ja terveysasemaa varten 20 vuodeksi. Sosiaali- ja terveysaseman pääoma-arvo on noin 30 miljoonaa euroa.

Yhdyskuntataloudellisia vaikutuksia käsitellään tarkemmin Kalasadaman keskuksen toteutussovimuksessa (selvitys nro 1).

Vaikutukset linnustoon

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

Kalasadaman tornitalojen rakentaminen ei vaikuta merkittävästi Vanhankaupunginlahden lintuveden linnustoon. Rakentamisen aikaiset vaikutukset on arvioitu merkityksettömiksi, ja valmiiden talojen mahdollisesti linnuille aiheuttama törmäysriski voidaan minimoida helposti julkisivujen suunnittelussa. Korkeita heijastavia pintoja ei tehdä ja taloja ei valaista ympäröivää aluetta kirkkaammin. Näillä toimilla arvioidaan törmäysriskin olevan merkityksetön ja riskin olevan yhtä pieni kuin nykyisillä rakennuksilla alueen ympärillä.

Vaikutuksia linnustoon käsitellään tarkemmin erillisessä selvityksessä Kalasadaman korkeiden rakennusten vaikutukset lintuihin, erityisesti Vanhankaupunginlahden Natura-alueen linnustoon (selvitys nro 7).

Vaikutukset teknisen huollon, jätehuollon ja energiahuollon järjestämiseen alueella

Asemakaava luo edellytykset korkeatasoisen teknisen huollon järjestämiseksi alueelle sekä alueen ulkopuolisten yhteystarpeiden toteuttamiselle.

Toteutus

Rakentamisaikataulu

SRV Yhtiöt Oyj on kaupungin kanssa solmimansa sopimuksen mukaisesti velvollinen toteuttamaan yksityisten osien kerrosalasta valmiiksi 90 % 100 kuukauden kuluessa Kalasadaman keskuksen toteuttamisen mahdollistavan asemakaavan muutoksen voimaantulosta.

Toteutuksen seuranta

Kaupunki tekee Kalasadaman keskuksen liittyvät päätökset yleistä päätöksentekomenettelyä ja voimassa olevia johtosääntöjä noudattaen.

Keskuksen toteuttamiseen tarvittavat katu- ja siltasuunnitelmat hyväksyy yleisten töiden lautakunta.

Rakennuttajan on hyväksyttävä keskuksen yksityisten ja julkisten osien suunnitelmat ja niiden mahdolliset muutokset kaupungilla ennen suunnitelmien viranomaiskäsittelyä ja rakentamisen käynnistämistä.

Kaupunki valvoo koko Kalasadaman keskuksen toteuttamista sen kaikissa vaiheissa. Yksityisten osien osalta valvonta koskee ensisijaisesti keskuksen yleiseen käyttöön tulevia tiloja, toteutuksen kaupunkirakenteellista ja -kuvallista kokonaisuutta ja tehdyn sopimuksen toteuttamista ja veloitteiden noudattamista.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

21.05.2012

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päiväty 13.5.2011). Vireilletulosta ilmoitettiin myös vuoden 2011 kaavoituskatsauksessa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Sitä sekä kaavan lähtökohtia ja tavoitteita esiteltiin yleisötilaisuudessa 7.6.2011.

Osallisille lähetettiin asemakaavan muutosluonnos (kirje päiväty 5.9.2011).

Asemakaavan muutosluonnos ja selostusluonnos ovat olleet nähtävänä kaupungin ilmoitustaululla (Pohjoisesplanadi 11–13), kaupunkisuunnitteluvirastossa ja Info- ja näyttelykeskus Laiturilla 12.9.–30.9.2011 ja viraston internetsivuilla.

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä Helsingin Energian, pelastuslaitoksen, ympäristökeskuksen, rakennusviraston, kiinteistöviraston tonttiosaston ja geoteknisen osaston, liikennelaitos-liikelaitoksen, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän, rakennusvalvontaviraston sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

Ennen ehdotuksen lautakuntakäsittelyä pyydettiin lausunnot Tukutorilta, kaupunginmuseolta, kiinteistöviraston tonttiosastolta ja tilakeskukselta, Korkeasaaren eläintarhalla, liikennelaitos-liikelaitokselta, liikuntavirastolta, nuorisosiainkeskukselta, opetusvirastolta, pelastuslaitokselta, rakennusvalvontavirastolta, rakennusvirastolta, sosiaalivirastolta, talous- ja suunnittelukeskukselta, terveyskeskukselta ja ympäristökeskukselta.

Kalasadaman keskuksen suunnittelu- ja toteutuskilpailun tulokset ja asemakaavan muutoksen sen hetkinen valmisteluvaihe esiteltiin Uudenmaan ELY-keskuksen ja Helsingin kuukausipalaverissa 25.5.2011.

Viranomaisten kannanotot kohdistuivat liikenteen järjestelyihin ja kaavamääräyksiin sekä vaikutusten arviointeihin.

Viranomaisten kannanotot on otettu huomioon niiltä osin, kuin ne koskevat kaava-aluetta.

Yhteistyö hankkeen toteuttajan kanssa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

SRV Yhtiöt Oyj oli sitä mieltä, että asemakaavan valmistelussa tulisi kiinnittää huomiota asemakaavan riittävään väljyyteen rakennusten sijoittelun, muodon, ulkonäön ja värin osalta. Yhtiö esittää lisäksi muutosehdotuksia porrashuoneiden kerrosalan laskentatapaan ja asemakaavamääräyksiin Yjk-merkinnästä, kv-merkinnästä, yhteistiloista sekä pysäköintipaikoista.

Mielipide on pyritty ottamaan kaavoitustyössä mahdollisuuksien mukaan huomioon.

Esitetty mielipide

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen asemakaavaosastolle saapui mielipidekirje, joka koski asemakaavan muutosluonnosta. Lisäksi suullisia mielipiteitä esitettiin keskustelutilaisuudessa ja puhelimitse.

Kaavaluonnoksesta saatu mielipide kohdistui huoleen, että Kalasataman keskuksen ja erityisesti siihen liittyvien palveluiden hyväksyttävyyttä tulisi tarkastella yleiskaavatasoisesti.

Mielipiteet on kaavoitustyössä otettu huomioon. Kalasataman keskus on osoitettu sekä Helsingin yleiskaava 2002:ssa että Sörnäistenrannan–Hermanninrannan osayleiskaavassa. Kalasataman keskus on Yleiskaava 2002:ssa osa Helsingin keskusverkkoa, jota tarkasteltiin tarkemmin osayleiskaavan valmistelun yhteydessä. Lisäksi asemakaavan muutoksen valmistelun yhteydessä on laadittu Kalasataman keskuksen kaupallinen selvitys.

Vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja mielipiteistä sekä niiden vastineet laajemmin. Vuorovaikutusraportin liitteenä on muistio keskustelutilaisuudesta.

Ehdotuksen nähtävillä olo ja lausunnot

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 16.12.2011–17.1.2012. Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia. Nähtävilläoloajan ulkopuolella on lähetetty yksi kirje.

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa eläintarhan johtokunta, Helsingin Energia -liikelaitos, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, kaupunginmuseon johtokunta, kiinteistölautakunta, liikuntalautakunta, nuorisolautakunta, opetusvirasto, pelastuslautakunta, rakennuslautakunta, sosiaalilautakunta, terveyslautakunta, yleisten töiden lautakunta, ympäristölautakunta, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Kirje

Kirjeen mukaan asemakaavan muutoksen selvitysaineisto on puutteellinen pilvenpiirtäjien aiheuttamien varjojen osalta. Kalasataman keskuksen tornitalojen kerroskorkeuksia ei tulisi nostaa nykyisin voimassa olevasta, vuonna 2009 vahvistetusta asemakaavasta.

Vastine

Asemakaavaselostuksen liitteenä olevaa Kalasataman keskuksen varjostus selvitystä (selvitys nro 5) on täydennetty talvipäivän ja kesäpäivän seisauksien valaistusolosuhteita kuvaavilla kaavioilla. Asemakaavan muutoksen valmistelun yhteydessä ei ole ilmennyt sellaisia seikkoja, jotka edellyttäisivät rakennusten korkeuden rajoittamista voimassa olevaan asemakaavaan.

Lausunnot

Kiinteistölautakunnalla, opetusvirastolla, sosiaalilautakunnalla ja terveyslautakunnalla ei ole asemakaavan muutosehdotukseen huomautettavaa.

Kiinteistölautakunta toteaa, että kaavamuutos mahdollistaa Kalasataman keskuksen toteuttamisen siten kuin kiinteistöviraston ja SRV Yhtiöt Oyj:n välillä allekirjoitetussa Kalasataman keskuksen toteutus sopimuksessa on sovittu.

Opetusviraston, sosiaalilautakunnan ja terveyslautakunnan mielestä tulisi suunnittelun edetessä kiinnittää erityistä huomiota alueen esteettömyyteen.

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että asemakaavan toteuttaminen aiheuttaa rakennusvirastolle esirakentamiskustannuksia noin 20 miljoonaa euroa ja katujen, aukoiden ja siltojen rakentamiskustannuksia noin 30 miljoonaa euroa. Lautakunta pitää ensiarvoisen tärkeänä, että korkean rakentamisen yhteydessä varmistetaan kaupunkikuvan laadukkuus, rakennusten korkeatasoinen arkkitehtuuri ja yhdyskuntarakenteen toimivuus monipuolisilla vaikutusten arvioinneilla sekä asemakaavamääräyksillä. Erityisen tärkeää on huolehtia jalankulku ympäristöjen viihtyisyydestä ja turvallisuudesta mm. valoisuuden, esteettömyyden ja tuuliosuhteiden kannalta. Lautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä edellä mainituin huomautuksin.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) mukaan alueelle rakennetaan uusia vesijohtoja, jätevesiviemäreitä hulevesiviemäreitä. Vesijohtoa joudutaan myös siirtämään. Johtosiirrot ja tulvamitoitetut hulevesiviemärit tulee toteuttaa HSY:N ulkopuolisella rahoituksella.

Eläintarhan johtokunta esittää näkökantoja Korkeasaaren tarpeiden huomioon ottamiseksi suunnitelmissa ja huomauttaa, että korkeiden rakennusten materiaalivalinnat tulee tehdä niin, että lintujen törmäysvaara vähenee.

Vastine

Asemakaavan on lisätty määräys julkisivusuunnittelusta ja valaisemisesta.

Helsingin Energia -liikelaitoksen mielestä muutosehdotuksessa tulee välttää ratkaisuja ja aikatauluja, jotka vaarantavat energian toimitusvarmuuden Hanasaaren alueella. Tornitalojen korkeuden ja niiden tuloilmalaitteiden sijoituksen suhdetta Hanasaaren piippujen korkeuksiin tulee tarkastella lyhytaikaisten päästötilanteiden ja talvisten sään inversiotilanteiden osalta tarkemmin kuin Ilmatieteen laitoksen leviämismallissa. Käsiteltävänä olevalla asemakaavan muutoksella ei tule etukäteen sulkea Hanasaaren eri energiavaihtoehtoja pois.

Vastine

Kaavaselostukseen on lisätty selvitys leviämismallilaskelmissa käytetyistä menetelmistä. Asemakaavan muutos ei vaaranna Energian toimintavarmuutta Hanasaarella. Hanasaaren voimalaitosalue on vähitellen jäämässä asutetun kaupunkirakenteen sisään. Nykyinen rakennettu ympäristö ja jo hyväksytty seuraavan vuosikymmenen aikana rakennettava rakenne tulee asettamaan reunaehdotuksia tuleville energiaratkaisuille. Kalasataman keskuksen asemakaavan muutos tai keskuksen rakentaminen alueelle ei tule muuttamaan tätä tilannetta, eikä Kalasataman keskus itsessään tule aiheuttamaan sellaisia reunaehdotuksia, jotka sulkevat jonkin tietyn energiaratkaisun pois.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) mielestä Kalasataman keskuksen kohdalla Itäväylällä olevien pysäkkien suunnittelussa pitää ottaa huomioon Jokeri 0. Keskuksen kohdalla ei pitäisi toteuttaa ratkaisua, jossa erilliset pyöräkaistat ovat ajokaistan ja pysäkkisyvennyksen välissä ja pyöräilyn runkoverkko pitää siirtää Hermannin rantatieltä Kalasatamankujan ja Englantilaisaukion kautta Capellan puistotielle.

Vastine

Liikennejärjestelyjen suunnittelua jatketaan tiiviissä yhteistyössä HSL:n kanssa Kalasataman keskuksen katutasossa, Itäväylän tasossa sekä kyseessä olevan kaavan ulkopuolisillakin katualueilla. Asemakaavan muutos antaa hyvät edellytykset julkisen liikenteen järjestämiseksi keskusta ympäröivillä katualueilla.

Kaupunginmuseon johtokunta toteaa, että Kalasataman rakentamisen myötä pääkaupungin historiallinen siluetti muuttuu lopullisesti. Kaupunki menettää identiteettiään ja ominaisuutensa. Kaupungin tulisi säilyttää historiallisesti vahvat, ainutlaatuiset ominaispiirteensä kuten ääriivansa, jotka tekevät siitä juuri Helsingin. Kalasataman keskuksen toteutuessa ei näin tapahdu. Johtokunta katsoo, että korkean rakentamisen sijoittuminen Helsinkiin niin kantakaupunkiin kuin esikaupunkeihin tulisi ratkaista yleiskaavalla. Kalasataman keskuksen vieressä sijaitseva valtakunnallisesti merkittävä Suvilahti ei saa jäädä alisteiseen asemaan korkeiden rakennusten juurella, kuten on tapahtumassa, jos kaava toteutuu.

Vastine

Asemakaavaselostuksen liitteeksi on laadittu erillisiä selvityksiä, jotka osoittavat, että Kalasataman keskuksen rakentamisen myötä Helsingin identiteetti vahvistuu ja kaupunki saa uuden ominaispiirteitä rikastuttavan elementin itäiseen kantakaupunkiin. Selvityksissä todetaan lisäksi perustellusti, että Kalasataman keskuksen uudet rakennukset eivät vaikuta negatiivisesti Suvilahden laitosten kaupunkikuvalliseen asemaan.

Liikuntalautakunta pitää valitettavana, ettei alueelle ole tulossa julkisia liikuntapalveluja.

Vastine

Liikuntaviraston palveluille on varattu mahdollisuus sijoittua Kalasataman keskeisimpiin kortteleihin. Asemakaava ei rajoita liikuntatilojen sijoittamista kaava-alueelle.

Nuorisolautakunta toteaa, että alueen nuoriso voi käyttää nykyisiä nuorisoasiainkeskuksen palveluja, kunhan julkisten liikenneyhteyksien toimivuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Lausunnossa nostetaan esiin asukkaiden yhteisten tilojen tarve ja merkitys.

Vastine

Kalasataman keskuksen yhteyteen rakennetaan eri joukkoliikennemuotojen risteys. Asukkaiden yhteistiloja on suunniteltu rakennettavaksi mm. Kalasatamanpuistossa sijaitsevaan sataman entiseen sosiaalirakennukseen.

Pelastuslautakunta esittää, että sammutusjärjestelmien vesilähde tulee suunnitella A-luokkaan myös katetun itäväylän osalta. Jäteaseman liikenne tulee järjestää siten, että sinne päästään ajamaan kulkematta autosuojan palo-osaston kautta. Vaiheittain rakentamisessa tulee

kiinnittää erityistä huomiota jo käyttöön otettujen tilojen käyttäjien turvallisuuteen.

Vastine

Hankkeen toteuttaja on sopinut pelastuslaitoksen kanssa käydyissä neuvotteluissa, että sammutusjärjestelmien vesilähteet rakennetaan A-luokkaan myös katetun Itäväylän osalta, ja jäteaseman liikenne järjestetään siten, että sinne ajetaan kulkematta autosuojan palo-osaston kautta. Asemakaavakarttaan on lisätty määräys vaiheittaisen rakentamisen turvallisuudesta.

Rakennuslautakunta toteaa, että vaiheittaisen rakentamisen turvallisuuteen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Laadukkaan jalankulkuympäristön toteuttamista edellyttävää asemakaavamääräystä tulisi harkita. Ulkotilassa olevien portaiden, luiskien ja hissiyhteyksien riittävän laatutason varmistumiseksi kaavamääräyksiä tulisi täsmentää. Keskus antaa hyvät mahdollisuudet suunnitella paikan ominaispiirteet huomioon ottava kokonaisvalaistussuunnitelma, minkä edellyttämistä asemakaavamääräyksellä tulisi harkita. Pohjaveden pysyvä alentaminen on syytä kieltää. Ulkovaipan melutasoa koskeva kaavamääräys tulee tarkistaa. Kaavamääräyksessä on syytä osoittaa raideliikenteen aiheuttaman runkoäänen enimmäistaso.

Vastine

Asemakaavakarttaan on lisätty määräykset vaiheittaisen rakentamisen turvallisuudesta, laadukkaasta jalankulkuympäristöstä, kokonaisvalaistussuunnitelman laatimisesta ja pohjaveden pysyvän alentamisen kieltämisestä. Lisäksi ulkovaipan melutasoa ja runkoäänen enimmäistasoa koskevia määräyksiä on täsmennetty.

Ympäristölautakunnan mielestä tulisi kaavamääräyksiin varmistaa, että kansirakenteet vastaavat melun mallinnuksessa käytettyä tilannetta. Asemakaavamääräystä, jonka mukaan tuloilma tulee ottaa tason +30 yläpuolelta, tulisi tarvittaessa tarkistaa niin, että otetaan huomioon myös voimaloiden päästöjen vertikaalinen leviäminen. Kaavaselostuksessa tulisi kuvata ilmanlautilanne pysäkeillä ja kevyen liikenteen väylillä. Tämän vuoksi tulisi tutkia pysäköintinormin muuttamista siten, että se olisi asunnoille 1 autopaikka/150 krs-m².

Vastine

Asemakaavaan on määritelty alueet, jotka tulee kattaa, jotta alueella saavutetaan riittävät edellytykset asumiseen. Asemakaavaselostuksen liitteenä on kattavat melua ja ilmanlaatua käsittelevät selvitykset, joiden perusteella kaavassa on annettu määräyksiä ilmanlaadun huomioon ottamiseksi jatkosuunnittelussa. Autopaikkamäärät ovat

kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymän autopaikkojen laskentaohjeen mukaiset. Koska Kalasataman keskus sijaitsee poikkeuksellisen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella, on asemakaavassa lisäksi määräys: "Jos kortteleiden 10620–10623 toimintojen pysäköintipaikat osoitetaan keskitetysti pysäköintilaitoksesta, jossa pysäköintipaikat ovat nimeämättömiä, voidaan vuorottaiskäytön perusteella kokonaispaikkamäärää vähentää 15 %."

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) toteaa, että mikäli 75 metrin vähimmäisetäisyys Tukutorin pakastamorakennukseen toteutuu, ei sillä Tukutorin osalta ole huomautettavaa kaavasta. Hanasaaren voimalaitoksen konsultointivyöhyke on 0,5 kilometriä, jolla kaavojen turvallisuus tulisi varmistaa konsultoimalla Tukesia.

Vastine

Lausunnossa esitetyt näkökannat toteutuvat asemakaavassa ja asemakaava on siten Turvallisuus- ja kemikaaliviraston vaatimusten mukainen.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) esittää päivittäistavarakaupan enimmäiskerrosalamäärän lisäämistä kaavamääräyksiin. Meluntorjunnasta ja ilmanlaadusta annettuja määräyksiä tulisi täsmentää, jotta olisi yksiselitteisen selvää, kenen tulee tehdä mitäkin ja missä vaiheessa. Tornitalossa 4 ei saisi olla vain itä- ja/tai eteläsivulla eikä tornitalossa 5 vain pohjoissivulle avautuvia asuntoja kyseisten julkisivujen meluisuuden takia. Määräys raittiin ilman ottamisesta korkealta tulee ulottaa koskemaan kaikkia rakennuksia ja ottokorkeus olisi hyvä määrätä riittävän suureksi eli tarvittaessa yli + 30 metrin. Kaavamääräyksiin tulisi lisätä määräys: "Lähialueen pohjavedessä todetut haitta-aineet on huomioitava aluetta rakennettaessa." Asemakaavaan tulisi lisätä myös määräys haitallisten vaikutusten minimoimiseksi linnustoon. Asemakaavavaiheessa tulee olla varmuus siitä, että luodaan alueen tuulisuuden osalta edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. ELY-keskus toteaa, että asemakaavalla luodaan uudenlainen kaupunginosan keskus. Suunnittelua varten on laadittu hyvät selvitykset. Kaavaratkaisu edistää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista. Edellä mainituilla tarkennuksilla ELY-keskus pitää asemakaavaa hyvin laadittuna.

Vastine

Ulkovaipan melutasoa koskevan kaavamääräyksen sanamuotoa on täsmennetty. Samoin runkoääntä koskevaan kaavamääräykseen on lisätty suunnittelun tavoitearvona asuinhuoneistojen osalta pidettävää runkoäänän enimmäistasoa LASmax 30 dB. Hankkeeseen ryhtyvän

tulee suunnitella ja toteuttaa kaikki meluntorjuntaan ja ilmanlaatuun liittyvät osat asemakaavamääräysten ja rakennusmääräysten mukaisesti. Kaikkien tarvittavien meluntorjuntaan ja ilmanlaatuun liittyvien toimenpiteiden tulee olla rakennettuna ja rakennusvalvontaviraston hyväksymiä ennen rakennusten käyttöönottoa. Rakennusten ilmanotokohdista annettua määräystä on täsmennetty. Torneille 4 ja 5 on lisätty määräys yhteen suuntaan avautuville asunnoille. Lisäksi asemakaavaan on lisätty määräys pohjaveden haitta-aineiden huomioon ottamisesta ja linnustolle aiheutuvien haittojen minimoimisesta. Asemakaavaselostusta on täydennetty tuulisuuden ja rakennusten aiheuttaman tuulen kanavointivaikutuksen jatkosuunnitteluperiaatteilla. Kalastaman keskuksen alue on voimassa olevassa Yleiskaava 2002:ssa keskustatoimintojen aluetta eikä kaupunkisuunnitteluvirasto näe perusteita rajoittaa yleiskaavasta poiketen asemakaavalla päivittäistavarakaupan kerrosalan määrää alueella.

Vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät kirjeestä ja lausunnoista sekä niiden vastineet laajemmin.

Muut muutokset

Kalastaman keskuksen toteutussuunnittelu on käynnissä ja asemakaavan muutoksen valmistelun yhteydessä on ollut mahdollisuus ottaa huomioon suunnittelussa esiin tulleita muutoksia. Asemakaavakarttaan on suunnittelun tarkentumisen myötä lisätty seuraavat määräykset:

- "AL-korttelialueella pelkästään yhteistiloja, teknisiä tiloja ja muita vastaavia rakennusoikeuteen kuulumattomia tiloja sekä kulkuyhteyksiä sisältävät kerrokset saa rakentaa suurimman sallitun kerrosluvun estämättä. Tällaisia suurimman sallitun kerrosluvun ylittäviä kerroksia saa olla enintään kaksi."
- Kaavakarttaan on lisätty merkintä te - alue, jolle saa sijoittaa kunnallistekniikkaa palvelevia tiloja.

Asemakaavakarttaan on lisätty korkealaatuisen kaupunkikuvan ja riittävän korkealaatuisten julkisivuratkaisuiden varmistamiseksi seuraava määräys:

- Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Rakennusten julkisivujen tulee olla kaupunkikuvallisesti korkealaatuisia ja julkisivumateriaaleina tulee käyttää lasia, metallia, tiiltä, klinkkeriä tai luonnonkiveä."

Asuintornien suunnittelun tarkentumisen myötä yhteistilojen ja teknisten tilojen määrä on moninkertaistunut. Määräys antaa mahdollisuuden

rakentaa kaksi pelkästään yhteistiloja ja teknisiä tiloja sisältävää kerrosta suurimman sallitun kerrosluvun lisäksi. Tornien kokonaiskorkeus pysyy kuitenkin lähellä kilpailuvaiheessa esitettyjä räystäskorjoja, koska asuntojen kerroskorkeutta on madallettu aiemmista suunnitelmista.

Metron sähkönsyöttöaseman suunnitelmien tarkennuttua on voitu määritellä sähkönsyöttöasemalle tarkka sijainti kaava-alueella.

Asemakaavakartan määräyksiä on täsmennetty suunnittelun tarkentumisen johdosta, jotta asemakaava vastaisi mahdollisimman tarkasti toteutussuunnitelmia.

Täsmennykset koskevat maanalaisia tiloja ja niiden ilmanvaihtokuiluja, palvelutilojen sijoittamista, tornien ulkoista hahmoa ja ulokkeita sekä Kalasatamankadun avoimien säältä suojaamattomien osien kattamista.

Kortteleiden 10620–10623 ja katualueiden kerrosaloja osoittavia lukuja on täsmennetty vastaamaan suunnitelmia kokonaiskerrosalan puitteissa.

Kaavakartassa piha-alueen rajauksia on tarkistettu korttelissa 10622, jotta sosiaali- ja terveysaseman tarpeet pystytään ottamaan paremmin huomioon.

Kaavaselostukseen on liitetty ilmakehän kuva alueesta ja kaavaselostus on tarkistettu vastaamaan tehtyjä muutoksia.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kirjeen ja lausuntojen johdosta tehdyt muutokset

- Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Rakennusten torniosien julkisivuihin ei tule tehdä useiden kerrosten korkuisia, yhtenäisiä lasipintoja, eikä rakennuksia tule valaista ympäröivää aluetta kirkkaammin."
- Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Ennen tornien rakentamisen aloittamista on laadittava selvitys alapuolella käytössä olevien tilojen turvallisuudesta."
- Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Korttelialueella ja niihin liittyvillä kansilla tulee ulkotilassa olevien portaiden, luiskien ja kulkuyhteyksien pintamateriaalina olla graniitti."
- Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Kalasataman keskukselle tulee laatia kokonaisvalaistussuunnitelma."

- Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Orsi- ja pohjaveden pintaa ei saa pysyvästi alentaa. Olemassa oleville rakennuksille ja rakenteille ei saa aiheutua haittaa työnaikaisesta pohjavedenalennuksesta."
- Kaavamääräys "Rakennuksen ulkovaipan melutaso, jonka perusteella voidaan määrittää vaatimus ulkovaipan kokonaisääneneristävyydelle" on muutettu muotoon "Rakennuksen ulkovaippaan kohdistuva päiväaikainen melutaso, jonka perusteella voidaan määrittää vaatimus ulkovaipan kokonaisääneneristävyydelle."
- Kaavamääräys "Rakennukset tulee suunnitella siten, ettei tavoitteena pidettävä raideliikenteen aiheuttama runkoäänen enimmäistaso ylity." on täydennetty muotoon "Rakennukset tulee suunnitella siten, ettei tavoitteena pidettävä raideliikenteen aiheuttama runkoäänen enimmäistaso ylity. Suunnittelun tavoitearvona asuinhuoneistojen osalta pidetään runkoäänen enimmäistasoa LASmax 30 dB."
- Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Lähialueen pohjavedessä todetut haitta-aineet on huomioitava aluetta rakennettaessa."
- Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Lähialueen pohjavedessä todetut haitta-aineet on huomioitava aluetta rakennettaessa."
- Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "AL-korttelialueella tontin 10622/3 itä ja/tai eteläsivulle sekä tontin 10623/3 pohjoissivulle saa rakentaa vain yhteen suuntaan avautuvia asuntoja, mikäli teknisillä ratkaisulla tai muilla toimenpiteillä turvataan riittävät asumisen edellytykset."
- Kaavamääräys "Rakennuksiin on rakennettava koneellinen suodattimilla varustettu ilmanvaihto. Ilmanottokohtan sijaintiin tulee kiinnittää erityistä huomiota jatkosuunnittelussa. Asuinrakennusten tuloilma tulee ottaa vähintään tason noin +30 yläpuolelta." on muutettu muotoon "Rakennuksiin on rakennettava koneellinen suodattimilla varustettu ilmanvaihto. Ilmanottokohtan sijaintiin tulee kiinnittää erityistä huomiota jatkosuunnittelussa. AL-, KL-1- ja KT-korttelialueilla tulee tuloilma ottaa vähintään tason noin +30 yläpuolelta."
- Kaavaselostusta on täydennetty tuulisuuden ja rakennusten aiheuttaman tuulen kanavointivaikutuksen

jatkosuunnitteluperiaatteilla.

- Kaavaselostuksen liitettä Kalasataman keskuksen vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan ja kulttuuriympäristöön (selvitys 4) on täydennetty kuvilla tornitalojen vaikutuksesta kaupunkikuvaan pimeään aikaan.
- Kaavaselostuksen liitettä Kalasataman keskuksen varjostus selvitys (selvitys 5) on täydennetty talvipäivän ja kesäpäivän seisauksen valaistusolosuhteita kuvaavilla kaavioilla.

Muut muutokset

- Kortteleiden 10620–10623 ja katualueiden kerrosaloja osoittavia lukuja on täsmennetty vastaamaan suunnitelmia kokonaiskerrosalan puitteissa.
- Kaavamerkintä mai1 - maanalainen tila, johon saa sijoittaa pysäköintilaitoksen maanpinnalle johtavia ilmanvaihtokuiluja; on korvattu merkinnällä mai2 -maanalainen tila, johon saa sijoittaa pysäköintilaitoksen ja jäteaseman ilmanvaihtokuiluja.
- Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "AL-korttelialueella pelkästään yhteistiloja, teknisiä tiloja ja muita vastaavia rakennusoikeuteen kuulumattomia tiloja sekä kulkuyhteyksiä sisältävät kerrokset saa rakentaa suurimman sallitun kerrosluvun estämättä. Tällaisia suurimman sallitun kerrosluvun ylittäviä kerroksia saa olla enintään kaksi."
- Kaavamääräykseen on lisätty määräys: "Rakennusten julkisivujen tulee olla kaupunkikuvallisesti korkealaatuisia ja julkisivumateriaaleina tulee käyttää lasia, metallia, tiiltä, klinkkeriä tai luonnonkiveä."
- Kaavakarttaan on lisätty merkintä te - alue, jolle saa sijoittaa kunnallistekniikkaa palvelevia tiloja.
- Kaavakartassa olevat merkinnät iv - alue, jolle saa sijoittaa pysäköintilaitoksen poistoilmahormin, on siirretty korttelialueelta katualueelle.
- Kaavakartan merkintä u -viereiseen kortteliin kuuluva uloke. Ullokkeen saa rakentaa kolmannesta kerroksesta ylöspäin. Tonttien 10623/2 ja 10623/3 kohdalla saa kantavia rakenteita tarvittaessa ulottaa maahan asti. Maahan asti ulottuvien

rakenteiden tulee olla arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvallisesti erityisen hallittuja; on muutettu muotoon u - viereiseen kortteliin kuuluva uloke. Ulokkeen saa rakentaa toisesta kerroksesta ylöspäin. Tonttien 10623/2 ja 10623/3 kohdalla saa kantavia rakenteita tarvittaessa ulottaa maahan asti. Maahan asti ulottuvien rakenteiden tulee olla arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvallisesti erityisen hallittuja.

- Kaavakartassa piha-alueen rajauksia on tarkistettu korttelissa 10622.
- Kaavamääräys "AL-korttelialueella sekä tonteilla 10620/2 ja 10621/2 rakennuksen massa tulee katkaista kahdella julkisivun pinnalla ja julkisivu tulee kääntää 4 - 8 astetta horisontaalisesti kymmenenneksi ja viidenneksi ylimmän kerroksen välillä" on muutettu muotoon "AL-korttelialueella sekä tonteilla 10620/2 ja 10621/2 rakennuksen massa tulee katkaista kahdella julkisivun pinnalla ja julkisivu tulee kääntää 4 - 15 astetta horisontaalisesti viidenneksitoista ja viidenneksi ylimmän kerroksen välillä."
- Kaavamääräys "AL-korttelialueella sekä tonteilla 10620/2 ja 10621/2 viiteen alimpaan kerrokseen saa sijoittaa myymälä- ja muita asiakaspalvelutiloja sekä julkisten toimintojen tiloja" on muutettu muotoon "AL-korttelialueella sekä tonteilla 10620/2 ja 10621/2 kuuteen alimpaan kerrokseen saa sijoittaa myymälä- ja muita asiakaspalvelutiloja sekä julkisten toimintojen tiloja."
- Kaavamääräys "Katualueella Kalasatamankadun avoimet säältä suojaamattomat osat tulee kattaa lasikatteella, joka sijoitetaan tasojen +20,0 ja +30,0 välille" on muutettu muotoon "Katualueella Kalasatamankadun avoimet säältä suojaamattomat osat tulee kattaa lasikatteella, joka sijoitetaan tasojen +20,0 ja +32,0 välille."
- Kaavaselostukseen on liitetty ilmakeku alueesta.
- Kaavaselostus on tarkistettu vastaamaan tehtyjä muutoksia.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei tarvitse asettaa uudelleen nähtäville.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024

tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12070 kartta, päivätty 15.11.2011, muutettu 17.4.2012
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12070 selostus, päivätty 15.11.2011, muutettu 17.4.2012, päivitetty Kslk:n 17.4.2012 päätöksen mukaiseksi
- 3 Havainnekuva 3.4.2012
- 4 1 Kalasataman keskuksen toteutussopimus
- 5 2 Kalasataman keskuksen kaupallinen selvitys
- 6 3 Korkea rakentaminen Helsingissä
- 7 4 Kalasataman keskuksen vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan ja kulttuuriympäristöön
- 8 5 Kalasataman keskuksen varjostusselvitys
- 9 6 Kalasataman joukkoliikenneselvitys 2011
- 10 7 Kalasataman korkeiden rakennusten vaikutukset lintuihin, erityisesti Vanhankaupunginlahden Natura-alueen linnustoon
- 11 8 Kalasataman keskuksen palotekninen suunnitelma kaavoituksen tarpeisiin
- 12 9 Kalasataman keskuksen tuulisuusselvitys
- 13 10 Kalasataman keskuksen sosiaali- ja terveysaseman tärinä- ja runkomeluselvely
- 14 11 Kalasataman keskuksen asemakaavan meluselvely
- 15 12 Kalasataman kaava-alueelle suunnitellun viherkannen ympäristön liikenteen ja pysäköintilaitoksen ilmanlaatuvaikutukset
- 16 13 Helsingin Energian Hanasaaren B-voimalaitoksen ja huippulämpökeskuksen päästöjen leviämismalliselvely
- 17 14 Kalasataman keskuksen toteutuksen kestävä kehittäminen
- 18 15 Kalasataman keskus - Ekotehokkuuden arviointi
- 19 16 Kalasataman keskus, Maaperän kunnostuksen yleissuunnitelma
- 20 17 Kalasataman keskus, Maaperän kunnostussuunnitelman täydennys
- 21 18 Kalasataman keskus, Pohjaveden tila, raportti 1
- 22 Vuorovaikutusraportti 15.11.2011, täydennetty 3.4.2012
- 23 Osa päätöshistoriaa, Kalasataman keskuksen asemakaavan muutosehdotuksesta annetut lausunnot

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 4

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

21.05.2012

Kaj/2

Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11
Liite 12
Liite 13
Liite 14
Liite 15
Liite 16
Liite 17
Liite 18
Liite 19
Liite 20
Liite 21
Liite 22
Liite 23

Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Eläintarhan johtokunta
Helsingin Energia -liikelaitos
Kaupunginmuseon johtokunta
Liikuntalautakunta
Nuorisolautakunta
Opetusvirasto
Pelastuslautakunta
Sosiaalilautakunta
Terveyslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.04.2012 § 140

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Ksv 2123_1, Hermannin rantatie 1, karttaruutu H4/S1

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää 15.11.2011 päivätyn ja 17.4.2012 muutetun 10. kaupunginosan (Sörnäinen) korttelin 10571 osan, kortteleiden 10593 ja 10595–10598 sekä puisto-, rautatie-, katu- ja satama-alueen asemakaavan muutosehdotuksen nro 12070 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä, ja esittää etteivät annetut lausunnot anna aiheita muihin toimenpiteisiin.

Lautakunta päätti muuttaa asemakaavan muutosehdotusta seuraavasti:

Kirjeen ja lausuntojen johdosta tehdyt muutokset

- kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Rakennusten torniosien julkisivuihin ei tule tehdä useiden kerrosten korkuisia, yhtenäisiä lasipintoja, eikä rakennuksia tule valaista ympäröivää aluetta kirkkaammin."
- kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Ennen tornien rakentamisen aloittamista on laadittava selvitys alapuolella käytössä olevien tilojen turvallisuudesta."
- kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Korttelialueella ja niihin liittyvillä kansilla tulee ulkotilassa olevien portaiden, luiskien ja kulkuyhteyksien pintamateriaalina olla graniitti."
- kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Kalasataman keskukselle tulee laatia kokonaisvalaistussuunnitelma."
- kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Orsi- ja pohjaveden pintaa ei saa pysyvästi alentaa. Olemassa oleville rakennuksille ja rakenteille ei saa aiheutua haittaa työnaikaisesta pohjavedenalennuksesta."
- kaavamääräys "Rakennuksen ulkovaipan melutaso, jonka perusteella voidaan määrittää vaatimus ulkovaipan kokonaisääneneristävyydelle" on muutettu muotoon "Rakennuksen ulkovaippaan kohdistuva päiväaikainen melutaso, jonka perusteella voidaan määrittää vaatimus ulkovaipan kokonaisääneneristävyydelle."
- kaavamääräys "Rakennukset tulee suunnitella siten, ettei tavoitteena pidettävä raideliikenteen aiheuttama runkoäänän enimmäistaso ylitä." on täydennetty muotoon "Rakennukset

tulee suunnitella siten, ettei tavoitteena pidettävä raideliikenteen aiheuttama runkoäänen enimmäistaso ylitä. Suunnittelun tavoitearvona asuinhuoneistojen osalta pidetään runkoäänen enimmäistasoa LASmax 30 dB."

- kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Lähialueen pohjavedessä todetut haitta-aineet on huomioitava aluetta rakennettaessa."
- kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "AL-korttelialueella tontin 10622/3 itä ja/tai eteläsivulle sekä tontin 10623/3 pohjoissivulle saa rakentaa vain yhteen suuntaan avautuvia asuntoja, mikäli teknisillä ratkaisulla tai muilla toimenpiteillä turvataan riittävät asumisen edellytykset."
- kaavamääräys "Rakennuksiin on rakennettava koneellinen suodattimilla varustettu ilmanvaihto. Ilmanottokohdan sijaintiin tulee kiinnittää erityistä huomiota jatkosuunnittelussa. Asuinrakennusten tuloilma tulee ottaa vähintään tason noin +30 yläpuolelta." on muutettu muotoon "Rakennuksiin on rakennettava koneellinen suodattimilla varustettu ilmanvaihto. Ilmanottokohdan sijaintiin tulee kiinnittää erityistä huomiota jatkosuunnittelussa. AL-, KL-1- ja KT-korttelialueella tulee ottaa vähintään tason noin +30 yläpuolelta."
- kaavaselostusta on täydennetty tuulisuuden ja rakennusten aiheuttaman tuulen kanavointivaikutuksen jatkosuunnitteluperiaatteilla.
- kaavaselostuksen liitettä Kalasataman keskuksen vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan ja kulttuuriympäristöön (SELVITYS 4) on täydennetty kuvilla tornitalojen vaikutuksesta kaupunkikuvaan pimeään aikaan.
- kaavaselostuksen liitettä Kalasataman keskuksen varjostus selvitys (SELVITYS 5) on täydennetty talvipäivän ja kesäpäivän seisauksen valaistusolosuhteita kuvaavilla kaavioilla.

Muut muutokset

- Kortteleiden 10620-10623 ja katualueiden kerrosaloja osoittavia lukuja on täsmennetty vastaamaan suunnitelmia kokonaiskerrosalan puitteissa.
- kaavamerkintä mai1 -maalainen tila, johon saa sijoittaa pysäköintilaitoksen maanpinnalle johtavia ilmanvaihtokuiluja; on korvattu merkinnällä mai2 -maalainen tila, johon saa sijoittaa pysäköintilaitoksen ja jäteaseman ilmanvaihtokuiluja.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "AL-korttelialueella pelkästään yhteistiloja, teknisiä tiloja ja muita vastaavia rakennusoikeuteen kuulumattomia tiloja sekä kulkuyhteyksiä sisältävät kerrokset saa rakentaa suurimman sallitun kerrosluvun estämättä. Tällaisia suurimman sallitun kerrosluvun ylittäviä kerroksia saa olla enintään kaksi."
- kaavamääräyksiin on lisätty määräys: "Rakennusten julkisivujen tulee olla kaupunkikuvallisesti korkealaatuisia ja julkisivumateriaaleina tulee käyttää lasia, metallia, tiiltä, klinkkeriä tai luonnonkiveä."
- kaavakarttaan on lisätty merkintä te -alue, jolle saa sijoittaa kunnallistekniikkaa palvelevia tiloja.
- kaavakartassa olevat merkinnät iv -alue, jolle saa sijoittaa pysäköintilaitoksen poistoilmahormin, on siirretty korttelialueelta katualueelle.
- kaavakartan merkintä u -viereiseen kortteliin kuuluva uloke. Ulokkeen saa rakentaa kolmannesta kerroksesta ylöspäin. Tonttien 10623/2 ja 10623/3 kohdalla saa kantavia rakenteita tarvittaessa ulottaa maahan asti. Maahan asti ulottuvien rakenteiden tulee olla arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvallisesti erityisen hallittuja; on muutettu muotoon u -viereiseen kortteliin kuuluva uloke. Ulokkeen saa rakentaa toisesta kerroksesta ylöspäin. Tonttien 10623/2 ja 10623/3 kohdalla saa kantavia rakenteita tarvittaessa ulottaa maahan asti. Maahan asti ulottuvien rakenteiden tulee olla arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvallisesti erityisen hallittuja.
- kaavakartassa piha-alueen rajauksia on tarkistettu korttelissa 10622.
- kaavamääräys "AL-korttelialueella sekä tonteilla 10620/2 ja 10621/2 rakennuksen massa tulee katkaista kahdella julkisivun pinnalla ja julkisivu tulee kääntää 4 - 8 astetta horisontaalisesti kymmenenneksi ja viidenneksi ylimmän kerroksen välillä" on muutettu muotoon "AL-korttelialueella sekä tonteilla 10620/2 ja 10621/2 rakennuksen massa tulee katkaista kahdella julkisivun pinnalla ja julkisivu tulee kääntää 4 - 15 astetta horisontaalisesti viidenneksitoista ja viidenneksi ylimmän kerroksen välillä."
- kaavamääräys "AL-korttelialueella sekä tonteilla 10620/2 ja 10621/2 viiteen alimpaan kerrokseen saa sijoittaa myymälä- ja muita asiakaspalvelutiloja sekä julkisten toimintojen tiloja" on muutettu muotoon "AL-korttelialueella sekä tonteilla 10620/2 ja

21.05.2012

10621/2 kuuteen alimpaan kerrokseen saa sijoittaa myymälä- ja muita asiakaspalvelutiloja sekä julkisten toimintojen tiloja."

- kaavamääräys "Katualueella Kalasatamankadun avoimet säältä suojaamattomat osat tulee kattaa lasikatteella, joka sijoitetaan tasojen +20,0 ja +30,0 välille" on muutettu muotoon "Katualueella Kalasatamankadun avoimet säältä suojaamattomat osat tulee kattaa lasikatteella, joka sijoitetaan tasojen +20,0 ja +32,0 välille."
- kaavaselostukseen on liitetty ilmakehu alueesta.
- kaavaselostus on tarkistettu vastaamaan tehtyjä muutoksia.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, ettei kaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.

Lisäksi lautakunta päätti antaa vuorovaikutusraportin mukaisen vastineen mielipiteensä esittäneelle.

Päätöksen jakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli *****

03.04.2012 Pöydälle

27.03.2012 Poistettiin

22.11.2011 Ehdotuksen mukaan

15.11.2011 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Tuomas Hakala, projektipäällikkö, puhelin: 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi
Johanna Iivonen, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37137
johanna.iivonen(a)hel.fi
Anne Karlsson, yleiskaavasuunnittelija, kaupalliset selvitykset, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi
Eija Kivilaakso, toimistopäällikkö, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi
Ulla Kuitunen, arkkitehti, puhelin: 310 37443
ulla.kuitunen(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi
Seija Narvi, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37255
seija.narvi(a)hel.fi

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Pekka Saarinen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37094
pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Opetustoimen johtaja 7.3.2012

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää opetusviraston lausuntoa 10.2.2012 mennessä Kalasataman keskuksen asemakaavan muutosehdotuksesta numero 12070.

Alue sijaitsee kantakaupungin itäosassa. Aluetta rajaavat Hermannin rantatie, Työpajankatu, Capellan puistotie, Arielinkatu ja Leonkatu.

Alueelle on suunnitteilla Kalasataman keskus, joka koostuu kaupallisesta keskuksesta ja sen päälle rakennettavista kahdeksasta tornista, joihin on asumisen lisäksi suunniteltu toimistoja ja hotelli. Torneissa on 20–33 kerrosta ja niihin tulee noin 2 000 uutta asukasta. Itäväylä ja metrorata katetaan kannella, jolle suunnitellaan asukkaiden piha-alueet ja julkinen puisto. Keskuksen yhteyteen on suunniteltu myös kaupungin uusi sosiaali- ja terveysasema.

Keskuksen arvioidaan olevan kokonaisuudessaan valmis vuonna 2021. Alueen rakennusoikeus kasvaa n. kaksinkertaiseksi aiemmasta ollen tämän jälkeen yhteensä 204 800 m².

Opetusvirasto totesi v. 2006 antamassaan lausunnossa Sörnäistenrannan-Hermanninrannan osayleiskaavasta, että Kulosaarensillan molemmilla puolilla on peruskouluille laajat, keskeiset aluevaraukset, 700 oppilaalle kumpikin. Kouluvaraukset sijoittuivat puistojen äärelle mahdollistaen liikunnan opetuksen. Lisäksi suunnitelmassa oli varaukset kahdelle alkuopetuskoulu-päiväkotiyhdistelmälle. Tuolloin Kulosaaren sillan kupeeseen kaavailtiin 11-16 -kerroksisia toimistorakennuksia. Suuren kiilamaisen keskuspuiston viereen oli sijoittumassa koulu ja 16-kerroksinen hotelli. YL-tontin rakennusoikeus mahdollistaa sekä koulu- että päiväkotipalveluiden rakentamisen samalle tontille. Koulupalveluiden arveltiin kuitenkin aluksi tukeutuvan ympäröivien alueiden palveluihin.

Opetusvirasto antaa asemakaavan muutosehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Vaikkakin alueen suunnitelmat ovat muuttuneet ja tarkentuneet, opetusvirastolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta. Suunnittelun edetessä opetusvirasto pitää

kuitenkin tärkeänä huomion kiinnittämistä alueellisen solmukohtan esteettömyyteen ja erityisesti koululaisten turvallisuuteen.

Kalasadaman korttelitalo, ensimmäinen peruskoulu tulee sijoittumaan hyvin lähelle keskusta Kalasadamanpuiston ja Arielinkadun varteen. Ensimmäisessä rakennusvaiheessa vuosina 2014 - 2015 rakennetaan tilat päiväkodille ja alkuopetusluokille. Peruskoulu palvelee ensisijassa Kalasadaman keskuksen lähellä asuvia oppilaita. Pohjoissuunnasta ja muualta kaupungista tulevat oppilaat joutuvat päivittäin kulkemaan keskuksen läpi saapuessaan kävelen, pyörällä tai julkisilla liikennevälineillä. Kalasadaman korttelitalon tontti on varsin ahdas. Myöhemmin rakennettava jalankulkusilta Mustikkamaalle helpottaa Mustikkamaan liikuntapaikkojen käyttöä koululiikuntaan, mutta Keskukseen liittyvä Kalasadamanpuisto on tärkeä peruskoulun lähiliikuntapaikka ja välituntipihan laajennus pienemmille koululaisille. Puiston ja koulun välille rakennetaan ylikulkusilta koulun 2. osan rakentamisen yhteydessä.

Lisätiedot

Nuikkinen Kaisa, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 21.02.2012 § 93

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta pitää ensiarvoisen tärkeänä, että korkean rakentamisen yhteydessä varmistetaan kaupunkikuvan laadukkuus, rakennusten korkeatasoinen arkkitehtuuri ja yhdyskuntarakenteen toimivuus monipuolisilla vaikutusten arvioinneilla sekä asemakaavamääräyksillä. Erityisen tärkeää on huolehtia jalankulkuympäristöjen viihtyisyydestä ja turvallisuudesta mm. valoisuuden, esteettömyyden ja tuuliolosuhteiden kannalta.

Asemakaavan toteuttaminen aiheuttaa rakennusvirastolle esirakentamiskustannuksia noin 20 miljoonaa euroa ja rakentamiskustannuksia katujen, aukoiden ja siltojen osalta noin 30 miljoonaa euroa.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

21.05.2012

21.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset: Lisätään päätösehdotuksen kappaleiden 1 ja 2 väliin uudeksi kappaleeksi seuraava:

"Yleisten töiden lautakunta pitää ensiarvoisen tärkeänä, että korkean rakentamisen yhteydessä varmistetaan kaupunkikuvan laadukkuus, rakennusten korkeatasoinen arkkitehtuuri ja yhdyskuntarakenteen toimivuus monipuolisilla vaikutusten arvioinneilla sekä asemakaavamääräyksillä. Erityisen tärkeää on huolehtia jalankulkuympäristöjen viihtyisyydestä ja turvallisuudesta mm. valoisuuden, esteettömyyden ja tuuliolosuhteiden kannalta."

07.02.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Jukka Kauto, kaupunginarkkitehti, puhelin: 310 38802
jukka.kauto(a)hel.fi

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 14.02.2012 § 29

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle 10. kaupunginosan (Sörnäinen) korttelin nro 10571 osan, kortteleiden nrot 10593 ja 10595 - 10598 sekä puisto-, katu- ja satama-alueen asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12070 seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki käynnisti syksyllä 2009 julkisen hankintakilpailun Kalasataman keskuksen suunnittelusta ja rakentamisesta. Kilpailun tulos poikkeaa alueen voimassa olevasta asemakaavasta rakennusoikeuden ja kerrosluvun osalta siinä määrin, että sen toteuttaminen edellyttää asemakaavan muutosta.

Alueelle on suunnitteilla Kalasataman keskus, joka koostuu kaupallisesta keskuksesta ja sen päälle rakennettavista kahdeksasta tornista, joihin on asumisen lisäksi suunniteltu toimistoja ja hotelli. Torneissa on 20–33 kerrosta ja niihin tulee noin 2 000 uutta asukasta.

Alueelle ei ole valitettavasti tulossa julkisia liikuntapalveluita. Liikuntavirasto ei ole ollut osallisena koko hankkeessa missään suunnittelun vaiheessa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723

Nuorisolautakunta 26.01.2012 § 7

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Päätös

Nuorisolautakunta päätti antaa Kalasataman asemakaavan muutosehdotuksesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Kalasataman julkisten palvelujen kartasta (13.6.2011) käy ilmi, että alueelle on toistaiseksi suunnitteilla runsaasti pienten lasten palveluja: 6 päiväkotia (joista yksi sijaitsee ns. korttelitalossa), peruskoululuokille 1-2 (niin ikään korttelitaloon) sekä leikkipuisto.

Alueelle on tulossa myös ammatillinen perhekoti, kehitysvammaisten ryhmäkoti ja päivätoiminnan keskus, vaikeavammaisten palveluasuntoja ja päivätoimintaa sekä terveys- ja sosiaaliasema.

Suunnitelmissa on myös suuren ostoskeskuksen rakentaminen tornitalojen yhteyteen. Sekä ostoskeskus että tornitalot tulevat houkuttelemaan paljon nuoria.

Kalasataman alueen nuoret voivat käyttää nykyisiä nuorisoasiainkeskuksen palveluja Sörnäisten rantatiellä sijaitsevassa Nuorten toimintakeskus Hapessa, Aleksis Kiven kadulla sijaitsevassa Harjun nuorisotalossa, Vallilassa sijaitsevassa Poikien talossa ja Arabian nuorisotalossa. Jotta näiden palvelujen hyödyntäminen olisi alueen nuorille mahdollista, tulee liikenneyhteyksiin kiinnittää erityistä huomiota.

Asukkailla on oltava suora raitiovaunu- tai bussiyhteys Arabianrantaan ja erityistä huomiota on kiinnitettävä turvallisuuteen Sörnäisten rantatiellä Suvilahden kulttuurialueen ja toimintakeskus Hapen välissä. Samoissa tiloissa Nuorten toimintakeskus Hapen kanssa sijaitsee myös Helsingin suomenkielisen työväenopiston taidekeskus, jonka palvelut varmasti kiinnostavat myös Kalasataman asukkaita. Nuorisoasiainkeskuksen nykyiset toimipaikat Kalasataman keskukselta sijaitsevat seuraavasti: Toimintakeskus Happi 0,3 km, Harjun

nuorisotalo 0,7 km, Tyttöjen Talo 1,3 km Arabianrannan nuorisotalo 2,0 km ja Herttoniemenrannan nuorisotalo 3,0 km.

Lasten ja varhaisnuorten iltapäivä- tai vapaa-ajan toimintaa varten ei ole osoitettu erityisiä tiloja. Toimintaa lienee mahdollista järjestää leikkipuistossa ja kehitysvammaisten päivätoiminnan keskuksessa, jos ne ovat käytettävissä tähän tarkoitukseen iltaisin. Asia on syytä selvittää.

Julkisten palvelujen suunnitelman pohjalta vaikuttaa siltä, että Kalasataman alueelle on tulossa varsin vähän avointa tilaa, joka olisi asukkaiden muokattavissa ja mahdollistaisi asukkaiden omista toiveista syntyvän yhteisöllisen toiminnan. Tällaiset kaikkien alueen asukkaiden yhteiset tilat kuitenkin kuuluvat nykyaikaiseen kaupunkiin. Ne lisäävät asukkaiden viihtyvyyttä ja vahvistavat kaupunginosan persoonallisuutta ja omaleimaisuutta.

Asukastilat voisivat toimia myös nuorten ja erityisesti lasten ja varhaisnuorten vapaa-ajan kokoontumistiloina ja harrastus- sekä järjestötoiminnan keskuksina kaiken ikäisille. Myös alueella asuvat kehitysvammaiset ja vaikeavammaiset, joiden liikkuminen voi olla hankalasti järjestettävissä, hyötyisivät siitä, että alue tarjoaisi harrastus ja kokoontumismahdollisuuksia kodin lähellä.

Käsittely

26.01.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että kappale numero 6 loppuun lisätään seuraava teksti:

Nuorisoasiainkeskuksen nykyiset toimipaikat Kalasataman keskuksessa sijaitsevat seuraavasti: Toimintakeskus Happi 0,3 km, Harjun nuorisotalo 0,7 km, Tyttöjen Talo 1,3 km Arabianrannan nuorisotalo 2,0 km ja Herttoniemenrannan nuorisotalo 3,0 km.

Esittelijä

osastopäällikkö
Kari Naalisvaara

Lisätiedot

Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi
Kari Naalisvaara, osastopäällikkö, puhelin: 310 89032
kari.naalisvaara(a)hel.fi

Eläintarhan johtokunta 25.01.2012 § 3

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Päätös

Eläintarhan johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

Yleistä

Korkeasaaren eläintarhan yleissuunnitelma vuosille 2012-2022 on valmistunut ja hyväksytty eläintarhan johtokunnassa 26.5.2011. Kalasataman alueen kehittäminen on otettu Korkeasaaren yleissuunnitelmassa huomioon mm. Kruunusiltojen aluevarauksena, kävijämäärien odotettuna kasvuna sekä Korkeasaaren ympärivuotisen toimintastrategian täsmentämisenä. Korkeasaari on jo yli 500.000 vuotuisine kävijämäärineen kansallisesti yksi tärkeimmistä yleisökohteista ja pääkaupunkiseudun kolmen tärkeimmän kohteen joukossa. Eläintarhan yleissuunnitelmassa on arvioitu että parantuvat ympärivuotiset liikenneyhteydet nostavat kävijämäärät kuluvalle vuosikymmenellä 800.000 kävijän tasolle.

Yleissuunnitelma 2012-2022:n mukaisesti Korkeasaaren yhteyteen tullaan toteuttamaan useiden organisaatioiden yhteistoimin Itämeren luontoon ja kulttuurihistoriaan keskittyvä näyttelykokonaisuus sekä luonto- ja ympäristöaiheinen tiede- ja näyttelykeskus. Nämä uudet yksiköt edelleen korostavat Korkeasaaren tarpeiden tarkkaa ja yksityiskohtaista huomioon ottamista koko Kalasataman alueen jatkokaavoituksessa. Nykyiset ja odotetut eläintarhan kävijämäärät ovat samaa tasoa kuin Helsingin Töölönlahden alueelle sijoittuvien kulttuurilaitosten yhteinen vuotuinen käyttäjäkunta.

Liikenneyhteydet ja sillat

Koko Kalasataman alueen sekä erikseen Kalasataman keskuksen kaavoituksessa Korkeasaaren ja kyseisten alueiden vuorovaikutteinen kehittäminen on tärkeää. Korkeasaaren, Mustikkamaan ja Hylkysaaren muodostama kokonaisuus elävöittää Kalasataman asutuspainotteista (Nihti, Sompasaari, Sörnäistenniemi) kaupunginosarakennetta ja lisää alueen kiinnostavuutta sekä asuin- että vierailukohteena.

Koko Kalasataman kaavoitustyössä Korkeasaaren kannalta keskeistä ovat kulkuyhteydet toisaalta Kruunusiltojen kautta keskustaan, toisaalta yhteys Kalasataman metroasemalta Korkeasaareen Isoisänsillan ja Mustikkamaan kautta. Molemmat yhteydet on Korkeasaaren yleissuunnitelmassa arvioitu toiminnallisesti tärkeiksi toteuttaa.

Kalasataman joukkoliikenneselvitys (2011) osana kaavaehdotusta on käsitellyt onnistuneesti ja Korkeasaaren tarpeet riittävästi huomioon ottaen joukkoliikenneyhteydet Kruunusiltojen ja raitiotie/bussiliikenteen osalta. Liikenneväylät ja niiden linjaukset tukevat toivotulla tavalla Korkeasaaren liikennöintitarpeita Helsingin ydinkeskustan suuntaan.

Kalasadaman keskus, metroasema ja Isoisänsilta

Toisin kuin Kruunusilltojen mahdollistamat liikenneratkaisut, Korkeasaaren ja Kalasadaman metroaseman välinen liikennöinti on riittämättömästi esillä asemakaavaehdotuksessa. Kalasadaman metroasema muodostaa Isoisänsillan valmistumisen jälkeen luonnollisen ympärivuotisen ja nopeasti toteutuvan liittymän Korkeasaaren ja pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen välille. Kaupunkisuunnitteluviraston (KSV) ja Korkeasaaren välisessä yhteydenpidossa vuoden 2011 aikana on tuotu esille tarve asiakaspaikointivaraukseen Kalasadaman metroaseman ja tulevan kauppakeskuksen yhteyteen toteutettavien pysäköintitilojen puitteissa. Tämä ratkaisu poistaa Kulosaaren läpi Mustikkamaalle tulevan Korkeasaaren asiakasliikenteen. Vastaavasti Korkeasaaren pysäköintitarpeet Mustikkamaan urheilukentillä kesäaikaan poistuu vapauttaen merkittävästi liikuntatilaa Mustikkamaan käyttäjille.

Korkeasaari on tuonut KSV:n ja Kalasadaman rakentamisesta vastaavan SRV:n kanssa käydyissä neuvotteluissa esille mahdollisuuden varata metroaseman tai kauppakeskuksen yhteyteen eläintarhan yleisövirtoja palveleva tila, jossa voidaan toteuttaa pienimuotoista näyttelytoimintaa ja Korkeasaareen liittyvää myyntiä. Tilan tarkoituksena on edelleen linkittää ja ohjata yleisövirtoja metroasemalta Isoisänsillan kautta eläintarhaan ja tuleviin uusiin saarilla toteutettaviin kohteisiin.

Korkeasaaren pysäköintitilojen siirtyminen Mustikkamaalta Kalasatamaan

Nykyisillä asiakasmäärillä Mustikkamaan pysäköintipaikkatarve on huippupäivinä noin 550 ajoneuvoa. Korkeasaari esittää riittävien tilojen toteutusta Kalasadaman keskuksen pysäköintijärjestelyjen yhteydessä, jolloin omalla autolla eläintarhaan tulevat voivat pysäköidä Kalasadamassa ja siirtyä metroaseman kautta Isoisänsillalle liikennöivään liikennevälineeseen. Pysäköinnin siirtäminen Mustikkamaalle tulee ajankohtaiseksi heti Isoisänsillan valmistuttua (arvio syksy 2013). Metroaseman/kauppakeskuksen yhteyteen toteutettavat pysäköintitilat (pysäköintitalo) valmistunevat vasta vuoden 2013 jälkeen joten Kalasadaman keskuksen rakentamisen aikana tulee toteuttaa Korkeasaarta palveleva väliaikainen pysäköintiratkaisu metroaseman tuntumaan.

Isoisänsillan toteutuksessa ei ole otettu riittävästi huomioon Korkeasaaren esittämää tarvetta toteuttaa silta siten, että tulevaisuudessa sillan yli voidaan liikennöidä esimerkiksi kevytraiovaunulla, kaupunkijunalla, podcarilla tai pikkubussilla suoraan Korkeasaareen asti ja mahdollisesti saaren sisälle. Nykyisessä siltasuunnitelmassa mahdollinen kevyt joukkoliikenneväline joutuu

etenemään ihmisvirrassa (ei omaa kaistoitusta), mikä edellyttää sillalle valo-ohjausta.

Kalasadaman jatkoakaavoitus

Korkeasaaren eläintarha haluaa kiinnittää jo tässä vaiheessa huomiota Kalasadaman alueen eteläkärjen (Nihti) tulevaan kaavoitukseen. Nihdin kautta alueelle saapuva Kruunusiltojen osuus (Kruununhaka-Tervasaari-Nihti) ja Korkeasaaren ja Kalasadaman väliin sijoittuva silta tarjoavat paitsi kaavaillun raitiotieyhteyden Helsingin keskustan ja Korkeasaaren välille, myös mahdollisuuden toteuttaa alueelle asuntorakentamista täydentävää toimintaa. Korkeasaaren kaavailtu tiedekeskus, kokous- ja näyttelytila on Yleissuunnitelmassa kaavailtu rakennettavaksi Korkeasaaren puolelle. Korkeasaari pitää tärkeänä että Kalasadaman jatkoakaavoituksessa säilytetään myös mahdollisuus sijoittaa Korkeasaaren sisääntuloalueelle suunniteltuja toimintoja Kalasadaman puolelle. Tämä palvelisi koko Kalasadaman elävöittämistarvetta ja avaisi mahdollisuuden sijoittaa Nihtiin myös muita yleisökohteita kuten kulttuuri- ja taidelaitoksia. Tällöin Kruunusiltojen innovatiivisella suunnittelulla saavutettaisiin uusi mereinen fasadi ja tapahtumaympäristö Helsinkiin joka ulottuisi Kauppatorilta Korkeasaareen.

Lisäksi eläintarhan johtokunta huomauttaa, että korkeiden rakennusten materiaalivalinnat tulee tehdä niin, että lintujen törmäysvaara vähenee.

Käsittely

25.01.2012 Ehdotuksen mukaan

Jukka Salo: Lausunnon alaotsikon " Korkeasaaren pysäköintitilojen siirtyminen Mustikkamaalta Kalasadamaan" toisen virkkeen kolmas sana "vastaavien" muutetaan kuulumaan "riittävien".

Lisäksi esittelijä muutti ehdotustaan siten, että lausunnon viimeiseksi kappaleeksi lisätään:

Lisäksi eläintarhan johtokunta huomauttaa, että korkeiden rakennusten materiaalivalinnat tulee tehdä niin, että lintujen törmäysvaara vähenee.

Esittelijä

eläintarhan johtaja
Jukka Salo

Lisätiedot

Jukka Salo, eläintarhan johtaja, puhelin: 09 310 37870
jukka.salo(a)hel.fi

Terveyslautakunta 24.01.2012 § 21

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa Kalasataman asemakaavan muutosehdotuksesta seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

Terveyslautakunnan mielestä asemakaavan muutosehdotus luo hyvät edellytykset kaupungin palveluverkon toteuttamiselle.

Kalasataman keskusta on suunniteltu kiinteässä yhteistyössä terveyskeskuksen kanssa. Sosiaali- ja terveysasema sisältyy kaupungin ja SRV Yhtiöt Oyj:n väliseen Kalasataman keskuksen toteutussopimukseen ja sijoittuu kortteliin 10622. Terveyslautakunnan (265 §, 29.9.2009) hyväksymä tarveselvitys on ollut hankintakilpailun liitteenä kaupungin käynnistäessä syksyllä 2009 julkisen hankintakilpailun Kalasataman keskuksen suunnittelusta ja rakentamisesta.

Terveyslautakunta pitää tärkeänä, että suunnittelun edetessä kiinnitetään erityisesti huomiota alueen ja rakennusten esteettömyyteen sekä sosiaali- ja terveysaseman palvelujen saavutettavuuteen ja tilojen käyttökelpoisuuteen. Kaavan laadinnan yhteydessä on tehty mm. Kalasataman keskuksen sosiaali- ja terveysaseman tärinä- ja runkomeluserveys ja annettu määräys runkomelun huomioon ottamisesta jatkosuunnittelussa.

Terveyslautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.01.2012 § 5

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon Kalasataman keskuksen asemakaavan muutosehdotuksesta:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kalasadaman keskuksen asemakaavan muutosehdotus perustuu Helsingin kaupungin ja SRV Yhtiöt Oyj:n hankintakilpailun voittaneen ehdotuksen perusteella laadittuihin sopimuksiin. Kilpailun voittajaehdotus poikkesi tehokkuudeltaan ja rakennusten korkeuden osalta huomattavasti voimassa olevasta asemakaavasta (hyväks. 2009), jossa korkeimmat rakennukset ovat 16-kerroksia. Nyt esillä olevassa kaavaehdotuksessa korkeimmat rakennukset ovat 33-kerroksisia ja matalimmatkin yli 20-kerroksisia. Voimassa olevaan asemakaavaan verrattuna kerrosmäärä on ylittynyt yli 100 % ja näin ollen uuden Kalasadaman keskuksen vaikutukset kaupunkikuvaan ja kulttuurimaisemaan ovat moninkertaistuneet.

Sörnäisten ranta, nykyinen Kalasadama liittyy oleellisesti Vanhankaupungin lahdelta ulottuvaan Helsingin merelliseen maisemaan. Kalasadaman rakentamisen myötä pääkaupungin historiallinen siluetti, jota leimaavat kirkontornit, Erottajan pelastusaseman torni, hotelli Tornin rakennus ja voimalaitosten piiput, muuttuu lopullisesti. Kaupunki menettää identiteettiään ja ominaisuutensa.

Kaupunki muuttuu alati ja se saa uusia kerrostumia. Kaupunginmuseon johtokunnan näkemyksen mukaan muutoksen tulisi kuitenkin olla hallittua ja sellaista, että kaupunki säilyttää historiallisesti vahvat, ainutlaatuiset ominaispiirteensä kuten ääriviivansa, jotka tekevät siitä juuri Helsingin. Kalasadaman keskuksen toteutuessa ei näin tapahdu.

Kaupunginmuseon johtokunta katsoo, että korkean rakentamisen sijoittuminen Helsinkiin niin kantakaupunkiin kuin esikaupunkeihin tulisi ratkaista yleiskaavalla ja myös kaupunkilaisten osallistamisella. Yleiskaavassa korkean rakentamisen vaikutukset Helsingin kaupunkirakenteeseen ja historialliseen kaupunkikuvaan sekä siluettiin tarkasteltaisiin kokonaisuutena ja sen erilaiset vaikutukset otettaisiin huomioon ratkaisuja tehtäessä.

Kaupunginmuseo on tuonut esiin asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa (17.6.2011) ja luonnosvaiheessa (5.10.2011) asemakaavan muutoksen merkittävät vaikutukset kulttuuriympäristöön. Museo on myös pitänyt tärkeänä, että Helsingin korkeaa rakentamista tulisi tarkastella kokonaisuutena. Se on edellyttänyt, että Kalasadaman keskuksen rakentamisen vaikutusta tarkastellaan valtakunnallisesti merkittävään Suvilahden alueeseen. Kaupunkisuunnitteluvirastossa onkin laadittu selvitys ”Kalasadaman keskuksen vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön”, johon sisältyvät sekä Kalasadaman keskustan tarkastelu valokuvaseitsemän useasta suunnasta että vaikutukset Suvilahden alueeseen.

Johtokunta tuo esiin, että Kalasataman keskuksen toteutuessa korkea rakentaminen 33-kerroksisine tornitaloineen tulee olemaan valtakunnallisesti merkittävien kaupunginosien ja alueiden taustamaisemana ja muuttamaan siten Helsingin näkymiä ja merellistä maisemaa lopullisesti, mutta myös lähimaisemaa mm. Kallion kirkon torni jää uutta keskusta matalammaksi. Kalasataman keskuksen vieressä sijaitseva valtakunnallisesti merkittävä Suvilahti ei saa jäädä alisteiseen asemaan korkeiden rakennusten juurella, kuten on tapahtumassa, jos kaava toteutuu.

"Korkea rakentaminen Helsingissä" -selvitys on liitetty Kalasataman keskuksen asemakaavan muutoksen asiakirjoihin. Selvitys valmistui Kalasataman kannalta aivan liian myöhään, vasta asemakaavan muutoksen ehdotusvaiheessa, kun se olisi pitänyt olla käytettävissä jo kilpailuun ryhdyttäessä.

Tähän selvitykseen sisältyvät suositukset ja vyöhykettä korkeasta rakentamisesta. Ne on laadittu jo käynnissä olevien hankkeiden pohjalta Kalasatamassa, Merikorttelissa ja Telakkarannassa sekä Jätkäsaarella. Kalasatama on rajattu alueeksi B ja muut vyöhykkeeseen Ba, jolla korkea rakentaminen sallitaan. Muu osa kantakaupunkia on vyöhykettä A, johon ei sijoiteta korkeaa rakentamista. Ba vyöhyke on kuitenkin osa kantakaupunkia ja vyöhyke B Kalasatama osa Helsingin merellistä maisemaa. Kaupunkisuunnittelulautakunta on yksin hyväksynyt suositukset ja siten linjannut kaupungin korkean rakentamisen paikat meneillään olevien hankkeiden pohjalta. Kaupunginmuseo on ollut erittäin kriittinen näiden alueiden suunnittelusta korkeasta rakentamisesta.

Mittakaavallisesti yhtenäinen Helsingin keskusta on arvo, jolla kaupunki myönteisellä tavalla erottuu useista Euroopan jo tornirakentamisen toteuttaneista suurkaupungeista. Kaupunginmuseon johtokunnan näkemyksen mukaan Helsingin merellisen kansallismaiseman ja kantakaupungin rakentamisen mittakaava ovat arvoja, joista Helsinki tunnetaan ja joita arvostetaan. Kalasataman keskuksen hanke on ristiriidassa näiden arvojen vaalimisen kanssa.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Anne Mäkinen, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 36486
anne.makinen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 24.01.2012 § 16

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Päätös

Lautakunta päätti antaa seuraavanlaisen lausunnon:

Sammutusjärjestelmien vesilähde tulee suunnitella A-luokkaan myös katetun itäväylän osalta.

Jäteaseman liikenne tulee järjestää siten, että sinne päästään ajamaan kulkematta autosuojan palo-osaston kautta.

Vaiheittain rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota jo käyttöön otettujen tilojen käyttäjien turvallisuuteen. Mikäli tornien ja niiden alapuolisten tilojen rakentaminen vaiheistetaan eriaikaiseksi, on rakennuttajan laadittava selvitys ennen vaiheistuspäätöstä miten alapuolella olevien käytössä olevien tilojen käyttäjien turvallisuus taataan torneja rakennettaessa.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

Esittelijä

pelastuskomentaja
Kari Lehtokangas

Lisätiedot

Harri Laakso, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31234
harri.laakso(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 17.01.2012 § 13

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa Kalasataman asemakaavan muutosehdotuksesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaalilautakunnan mielestä asemakaavan muutosehdotus luo erinomaiset edellytykset kaupungin palveluverkon toteuttamiselle.

Suunnittelu on tapahtunut kiinteässä yhteistyössä sosiaaliviraston kanssa. Sosiaali- ja terveysasema sisältyy kaupungin ja SRV Yhtiöt Oyj:n väliseen Kalasataman keskuksen toteutussopimukseen ja sijoittuu kortteliin 10622. Sosiaalilautakunnan (29.9.2009) hyväksymä tarveselvitys on ollut hankintakilpailun liitteenä kaupungin käynnistäessä syksyllä 2009 julkisen hankintakilpailun Kalasataman keskuksen suunnittelusta ja rakentamisesta. Kaavaehdotus vastaa myös lautakunnan lausuntoa Kalasataman osayleiskaavaehdotuksesta (27.3.2007) siten, että koko aluetta ja muita alueita palvelevat julkiset palvelut sijoittuvat luontevimmin keskustakortteleihin.

Asemakaavatyön yhteydessä on tehty useita selvityksiä, joista sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyy Kalasataman keskuksen sosiaali- ja terveysaseman tärinä- ja runkomeluselvitys. Tässä selvityksessä on alustavasti arvioitu metrolikenteen aiheuttamaa tärinää ja runkomelua. Kaavassa on annettu määräys runkomelun huomioon ottamisesta jatkosuunnittelussa.

Suunnittelun edetessä sosiaalilautakunta pitää tärkeänä huomion kiinnittämistä alueen esteettömyyteen ja erityisesti sosiaali- ja terveysaseman palvelujen saavutettavuuteen esteettömästi.

Sosiaalilautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Inkeri Rehtilä, erityisasiantuntija, puhelin: 310 62841
inkeri.rehtila(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 12.01.2012 § 10

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Kiinteistökartta H4 S1, Hermannin rantatie

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle 10. kaupunginosan (Sörnäinen) korttelin nro 10571 osan, kortteleiden nrot 10593 ja 10595 - 10598 sekä puisto-, katu- ja satama-alueen asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12070 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että kaavamuuotos mahdollista Kalasataman keskuksen toteuttamisen siten kuin kiinteistöviraston ja SRV Yhtiöt Oyj:n välillä 16.8.2011 allekirjoitetussa Kalasataman keskuksen toteuttamissopimuksessa on sovittu. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.5.2011, 98 § sopimuksen tekemisen SRV Yhtiöt Oyj:n kanssa tämän tekemän tarjouksen mukaisesti.

Kalastaman keskus on koko Euroopan mittakaavassa erittäin suuri, arviolta hieman alle miljardin euron suuruinen hanke. Keskuksen kokonaisrakennusoikeus on 204 800 k-m². Rakentaminen kestää noin kymmenen vuotta ja keskuksen arvioidaan olevan valmis vuonna 2021.

Kaupunki omistaa kokonaan kaavamuutoksen kohteena olevan alueen ja on sitoutunut myymään Kalasataman keskuksen korttelit hankkeen

toteuttajalle edellä sanotun sopimuksen mukaisesti. Kaupunki saa keskuksen toteuttamiseen myytävistä tonteista ja pysyvistä käyttöoikeuksista noin 115 miljoonaa euroa. Kaupunki investoi puolestaan noin 50 miljoonaa euroa keskuksen julkisiin osiin kuten siltoihin, ympäröiviin katuihin, sähkönsyöttöasemaan ja 300 liityntäpysäköintipaikkaan. Lisäksi kaupunki vuokraa tilat keskukselta sosiaali- ja terveysasemaa varten 20 vuodeksi.

Lautakunnalla ei ole huomauttamista kaavamuutosehdotuksen johdosta.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Pasi Lehtiö, kiinteistölakimies, puhelin: 310 36448
pasi.lehtio(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 10.01.2012 § 4

HEL 2011-003351 T 10 03 03

Päätös

Kalasadaman keskuksen asemakaavaehdotus toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita raideliikenteeseen tukeutuvasta tehokkaasta maankäytöstä. Kaavoituksen yhteydessä tehdyssä ekotehokkuuden arvioinnissa suunnitelman parhaina puolina nousevat esiin joukkoliikenne, kävely ja pyöräily, palveluiden sijainti ja jätehuolto. Myös lähivirkistysalueiden saavutettavuutta pidetään hyvänä. Heikoimpina osa-alueina näkyvät energiankulutus ja uusiutuva sähköntuotanto sekä korkean rakentamisen edellyttämät rakennusmateriaalivalinnat.

Suunnitteluhaasteita tuovat sijoittuminen vilkkaaseen liikenneympäristöön, jossa ajoneuvoliikenteen pakokaasu- ja melupäästökuormitus on huomattavan suuri. Myös Hanasaaren B-voimalaitoksen ja huippulämpökeskuksen läheisyys ja päästöjen vaikutukset korkeaan rakentamiseen vaativat erityishuomiota. Korkeat tornitalot ovat korkeudeltaan samaa suuruusluokkaa kuin huippulämpökeskuksen piippu. Energiankulutushuippujen aikaan toimiva lämpövoimalaitos on jäämässä alueelle, vaikka B-voimalaitos poistuisikin.

Ilmanlaatu- ja meluhaitat

Kalasadamaan suunnitellut tornitalot sijoittuvat Itäväylän päälle rakennettavalle viherkannelle. Kaksi läntisintä tornia on hotelli- ja

toimistokäytössä. Muihin kuuteen torniin voidaan sijoittaa myös asumista. Liikenteen pakokaasupäästöjen leviämistä on selvitetty mallintamalla viherkansi tunneliksi. Korkeimmat pitoisuudet esiintyvät tunnelin suuaukkojen läheisyydessä viherkannella ja rakennusten liikenteen puoleisilla julkisivupinnoilla. Arvioidut pitoisuudet vastaavat tilannetta Helsingin vilkkaimmissa liikenneympäristöissä. Kaavamääräyksiin tulisi varmistaa, että kansirakennelma vastaa mallinnuksessa käytettyä tilannetta, muutoin alueen ilmanlaatu heikkenee edelleen arvioidusta.

Rakennusten julkisivupinnoilla on tutkittu tuloilma-aukoille soveltuvaa korkeutta, joka huomioi liikennepäästöt. Tämän perusteella kaavaan on merkitty määräys, jonka mukaan asuinrakennusten tuloilma tulee ottaa tason +30 yläpuolelta. Määräystä tulisi tarvittaessa tarkistaa niin, että se ottaa huomioon myös voimaloiden päästöjen vertikaalisen leviämisen epäedullisissa säätilanteissa. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa vähimmäiskorkeuden lisäksi enimmäiskorkeuden määrittämistä tuloilmanotolle.

Kalasadama on merkittävä joukkoliikenteen solmukohta ja vaihtopaikka. Kaavaselostuksessa tulisi kuvata ilmanlautilanne pysäkeillä ja kevyen liikenteen väylillä keskuksen ympäristössä. Alueilla, joissa ihmiset oleskelevat tai liikkuvat, ei saada ylittää ilmanlaadun raja-arvoja.

Pääosalla viherkannesta meluohjearvotaso ylittyy, vaikkakin asuinkortteleille on osoitettavissa suojaisempia oleskelualueita sekä kannella että kattoterasseilla. Tornirakennusten julkisivupinnoilla meluohjearvot ylittyvät joka puolella, minkä vuoksi asuntoja ei ole mahdollista avata myös ns. hiljaisille sivuille.

Pysäköinti

Alue sijaitsee poikkeuksellisen hyvien joukkoliikenneyhteyksien ääressä. Tämän vuoksi tulisi vielä tutkia pysäköintinormin muuttamista siten, että se olisi asunnoille 1 ap/150 krs-m². Mm. kaupungin täydennysrakentamista edistettäessä selvitetään mahdollisuudet lieventää tonttikohtaisen lisärakentamisen autopaikkavaatimuksia etenkin hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella.

Uusiutuvan energian käyttö

EU:n pyrkimyksenä on siirtyminen vuoden 2019 jälkeen passiivienergiarakentamiseen. Tällöin uudistaloilla ei olisi lämmitys- tai jäädytystarvetta eli vuositasolla ostoenergian tarvetta ei syntyisi. Käytännössä tämä tarkoittaisi kiinteistökohtaista uusiutuvaa energiantuotantoa, mihin myös kaavoituksessa tulee varautua. Kaavan ekotehokkuuden arvioinnissa lähtökohdaksi oli otettu 10 %:n uusiutuvaan energiaan perustuva sähköntuotanto. Kaavamääräysten

mukaan aurinkopaneelien tai vastaavien energiankeräimien integroiminen rakennuksiin on sallittua. Tämä luo edellytyksiä uusiutuvan energian käytön lisäämiseen lähtökohtaolevasta enemmän.

Käsittely

10.01.2012 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Lauri Alhojärvi: Kappale 4:

3. virke: muutetaan "tulisi tarvittaessa" kuulumaan "tulee".

4. virke: poistetaan sana "voisi".

Ehdotus ei saanut kannatusta, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Lauri Alhojärvi: Kappaleen 2 jälkeen omaksi kappaleekseen:

Kalasadaman alueen melu- ja päästöarvioiden perusteella kaavaesityksen asuinrakennusten korkeutta tulee madaltaa usealla kerroksella. Myös Hanasaaren voimalan tai ainakin energiakulutushuippujen aikaan toimiva lämpövoimalaitoksen jääminen alueelle merkitsee sitä, että se ei sovellu korkeille asuinrakennuksille.

Ehdotus ei saanut kannatusta, joten se raukesi.

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

§ 610

V Sörnäisten korttelin nro 10619 osan ja vesialueen asemakaavan hyväksyminen sekä korttelin nro 10570 osan ja puisto- ym. alueiden (Verkkosaaren kelluvat asunnot) asemakaavan muuttaminen (nro 11956)

Pöydälle 21.05.2012

HEL 2011-001227 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Vartiainen Paula, kaavoitussihteeri, puhelin: 310 36045
paula.vartiainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus nro 11956 kartta, päivätty 9.12.2010, muutettu 10.10.2011
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 11956 selostus, päivätty 9.12.2010, muutettu 10.10.2011
- 3 Havainnekuva
- 4 Kalasataman havainnekuva
- 5 Viistoilmakuva alueesta
- 6 Näkymä alueen sisältä
- 7 Vuorovaikutusraportti, päivätty 18.3.2010, täydennetty 9.12.2010 ja 10.10.2011
- 8 Päätöshistoria

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 7
Liite 8

Helen Sähköverkko Oy

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä 10. kaupunginosan (Sörnäinen) korttelin nro 10619 osan ja vesialueen asemakaavan sekä korttelin nro 10570 osan ja puisto-, kalasatama-, venesatama-, erityis-, katu- ja vesialueiden (muodostuvat uudet korttelit 10613–10619) asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 9.12.2010 päivätyn ja 10.10.2011 muutetun piirustuksen nro 11956 mukaisena.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Verkkosaaren pohjoisosassa Vanhankaupungin selän itäisellä ranta-alueella, noin 500 metrin etäisyydellä Kalasataman metroasemasta.

Kaava mahdollistaa Verkkosaareen kelluvan asuntoalueen rakentamisen. Alueelle on suunniteltu yhteensä 41 asuntoa, jotka ryhmittyvät tiiviisti kelluvien laitureiden ympärille. Kelluvat asunnot monipuolistavat Kalasataman ja koko Helsingin asumismuotoja sekä tarjoavat täysin uudenlaisen urbaanin ja merenläheisen asumismuodon.

Lisäksi Verkkosaarenrannalle on suunniteltu pienimittakaavainen palvelurakennusten vyöhyke.

Alueella on kerrosalaa yhteensä 8 100 m², josta uutta asuntokerrosalaa on 5 300 m².

Esittelijä

Lähtökohdat

Kaupunkisuunnittelulautakunnan aikaisemmat päätökset

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 18.3.2010 Verkkosaaren kelluvien asuntojen asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen laadittavan asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen pohjaksi.

Muut päätökset

Kaupunginhallitus päätti 8.6.2009 varata Marina Housing Oy:lle ja JMV-Research Oy:lle vesi- ja ranta-alueet Verkkosaaresta kelluvien asuntojen suunnittelua ja toteutusedellytysten selvittämistä varten

31.12.2011 saakka. Samalla kaupunginhallitus edellytti, että asemakaavan muutos laaditaan kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston toimesta yhteistyössä kehittämisvarauksensaajien kanssa.

Jatkosuunnittelun yhteydessä on kiinteistöviraston, rakennusviraston sekä varauksensaajien kanssa todettu tarpeelliseksi rajata Verkkosaaren kelluvien asuntojen ensimmäinen asemakaavaehdotus käsittämään alueen eteläisin korttelialue. Täten rantamuurin rakentamisen laajuus saadaan kohtuulliseksi ja kelluvien asuntojen toteuttamisen vaiheistaminen realistiseksi.

Kaavoitustilanne

Kalasadaman osayleiskaavan nro 11650 (kaupunginvaltuusto 30.1.2008, tullut voimaan 14.3.2008) mukaan alue on katu-, venesatama- aluetta ja vesialuetta.

Ehdotuksessa esitetty kelluvien asuntojen sijainti poikkeaa osayleiskaavasta. Kelluvilla asunnoilla on osayleiskaavassa varaus Sompasaaren altaan itäreunalla. Osayleiskaavan hyväksymisen jälkeen on kuitenkin ilmennyt, että Hanasaaren energiatuotannon alue edellyttää toimiakseen aikoinaan ajateltua laajemman ja liikennöidynnän satama-alueen. Kelluvien asuntojen sovittaminen laivaväylän läheisyyteen ei ole turvallista eikä tarkoituksenmukaista. Siten kelluville asunnoille on osoitettu uusi paikka Kulosaarensillan pohjoispuolella, Vanhankaupungin lahden suojaisella rannalla.

Erilaisten asumismuotojen moninaisuus ja runsaus ovat Sörnäistenrannan-Hermanninrannan osayleiskaavan keskeisiä tavoitteita. Toteutuessaan kelluvat asunnot luovat alueelle uuden tyyppisen city-asumisen muodon ja täyttävät siten osaltaan muita osayleiskaavan tärkeitä tavoitteita.

Alueella on voimassa asemakaava nro 10020 (vahvistettu 7.3.1996). Kaavan mukaan alue on puistoa, kalasadamaa, venesatamaa, erityis-, katu- ja vesialuetta. Osa vesialueesta on asemakaavoittamatonta.

Maanomistus

Kaupunki omistaa alueen.

Alueen yleiskuvaus

Alue on osa entistä Sörnäisten satama- aluetta ja sen välittömässä läheisyydessä on nykyisin pääasiassa kalanjalostusta ja elintarvikkeiden varastointitoimintaa. Tukkutorin alueen asemakaavan muutos (kaupunginvaltuusto 14.1.2009) mahdollistaa näiden Verkkosaaren alueella olevien toimintojen siirtymisen Tukkutorin

alueelle. Suunnittelualue sisältää nykyistä rantaviivaa noin 300 metriä. Alueen maisematilaa hallitsevat meri ja Vanhankaupungin selän vehreä saaristomaisema. Kaava-alueen vesialueet ovat osa Helsingipuistoa.

Maaperä ja ympäristöhäiriöt

Suurin osa kaava-alueesta on vesialuetta. Rannan maaperä on täyttömaata, joka on pitkälti syntynyt sataman rakentamisen myötä 1960–1970-luvulla. Täyttö on tehty pehmeikölle, täytteen paksuus on 5–10 metriä. Täytteen alapinnan taso on välillä -3...-6. Kantava pohjakerros on W/A-1-korttelialueella noin 5–20 metrin syvyydessä.

Sedimentin nykytila kuvastaa alueen teollisen käytön ja mm. liikenteen pitkän ajan kuluessa aiheuttamaa kuormitusta.

Alueen länsireunassa on kaistale täyttömaa-alueita, jossa on tutkimuksissa todettu mm. kohonneita raskasmetallien ja öljyhiilivetyjen pitoisuuksia.

Alueen pääväylät Hermannin rantatie ja Itäväylä ovat noin 350 metrin etäisyydellä nyt kaavoitettavista asunnoista. Meluselvitysten mukaan alueen melutasot alittavat yleiset melutason ohjeavot.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen sisältö

Korttelialueet

Asemakaavan tavoitteena on luoda kelluvien asuntojen aluekokonaisuus, joka liittyy luontevasti osaksi uutta Kalasataman kaupunginosaa. Asemakaavan avulla pyritään toteuttamaan jo osayleiskaavassa annettuja tavoitteita tulevan asuntokannan ja asumismuotojen mahdollisimman laajasta kirjosta.

Verkkosaarenrannan edustan vesialueelle on määritelty korttelialue kelluvien asuntojen rakentamista varten (W/A-1). Rannasta pistoina kohti merta kurottautuvat neljä asuinlaituria muodostavat kukin ympärilleen tontin, jotka linkitetään yhtenäiseksi kokonaisuudeksi pitkän yhteyslaturilla avulla. Kullakin tontilla on määrätty rakennusten lukumäärä: rakennusalueelle voi sille annettuja määräyksiä noudattaen rakentaa joko yhden kelluvan asunnon tai toisiinsa kytkettyä kaksi tai kolme kelluvaa asuntoa.

Alueelle suunniteltu rakennustyyppi rakennetaan betonirakenteisille ponttoneille tai muulle kelluvalle alustalle, joka ankkuroidaan tukevasti veden pohjaan. Asuntojen keskipinta-alaksi on määrätty 130 k-m², jonka lisäksi saa rakentaa asumista palvelevia tiloja kokonaan tai osittain vedenpinnan alapuolelle sekä enintään 10 m²:n kokoisen kylmän varastorakennuksen. Kelluville asunnoille on varattu korttelialueella rakennusoikeutta yhteensä 5 300 k-m².

Kulkuyhteydet asuntoihin toteutetaan ponttonien päälle rakennettavien yhteiskäytössä olevien laiturien kautta, joiden rakenteissa viedään tarvittava kunnallistekninen verkosto. Yhteys rantaan toteutetaan nivelillä varustetulla siltarakenteella, joka sallii vedenpinnan korkeuden vaihtelut.

Verkkosaarenrannalla, kadun ja rantabulevardin välissä on palvelurakennusten korttelialueiden (P) rivistö, joka synnyttää rantaan pienimittakaavaisen palveluvyöhykkeen. Tonteille saa rakentaa kaksikerroksisia palvelurakennuksia, ravintolan, kahvilan, myymälä-/näyttelytilaa ja toimistotilaa tai muun vastaavan rakennuksen, jonka toiminta ei aiheuta häiriötä kelluvien asuntojen alueelle. Yhteensä rakennusoikeutta palvelurakennusten tonteilla on 2 800 k-m².

Palvelurakennusten lomassa on kaksi asumista palvelevaa yhteiskäyttöistä korttelialuetta (AH), joille saa rakentaa kelluvien asuntojen leikkipaikkoja ja yhteistiloja sekä talous-, varasto- ja huoltorakennuksia ja teknisiä tiloja. Alue on rakennettava yhtenäisen suunnitelman mukaisesti. Sekä palvelurakennusten korttelialueella (P) että yhteiskäyttöisellä korttelialueella (AH) rakennettaviin rakennuksiin tulee rakentaa harjakatto ja niiden sekä niihin liittyvien rakenteiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon niiden kaupunkikuvallinen ja merellinen sijainti.

Alueen pohjoisosassa on venesatama-alue.

Liikenne

Autoliikenne ohjataan Verkkosaarenkujalle ja Kyläsaarenkadulle ennen ympäröivän kaava-alueen täydentymistä. Verkkosaaren rakentuessa ajo-yhteydet liitetään uusiin kokoojakatuihin.

Jalankulun ja pyöräilyn pääreitistö täydentyy Hermannin rantapuiston nykyisten raittien jatkeeksi. Rannan suuntainen katu toimii pyöräilyn pääreitteinä. Lisäksi rantalaiturilla sallitaan pyöräily.

Alueen joukkoliikenneyhteyksinä palvelevat alkuvuosina Hermannin rantatien linja-autoliikenne ja metro. Myöhemmin rakennettava raitiotielinja parantaa entisestään alueen saavutettavuutta.

Vieraspysäköinnille varataan tilaa rannan suuntaisen kadun varresta. Kelluvien asuntojen pysäköintipaikat ovat erillisillä autopaikkojen korttelialueilla (LPA).

Yhdyskuntatekninen huolto

Korttelit tullaan liittämään mantereelle rakennettaviin yhdyskuntateknisen huollon verkkoihin. Jos kaava-alue toteutuu ennen

kuin Verkkosaarenrantaan on rakennettu yhdyskuntatekniikka, joudutaan yhteydet hoitamaan väliaikaisin järjestelyin.

Maaperän rakennettavuus ja puhtaus

Maaperäolosuhteet ovat rakentamisen kannalta erittäin vaativat. Täyttöalueelle suunnitellut rakennukset perustetaan porapaaluilla kantavan pohjamaan varaan. Katujen esirakentamistapana on paalulaatta, paaluina porapaalut. Rantamuurit tehdään paalulaitureina.

Kelluvien ponttoni- ja talorakenteiden suunnittelussa on otettava huomioon jää- ja tuulikuorman vaikutukset sekä aaltoilu. Kaupunkisuunnitteluvirastossa on tekeillä selvitys alueen aaltoilusta ja aallonmurtajien rakentamistarpeesta.

Meren pohjasedimentin pilaantuneisuus on otettava huomioon rakenteiden ankkuroinnissa, rantamuurien rakentamisessa tai muissa työvaiheissa, jotka edellyttävät meren pohjan löyhään pintakerrokseen kajoamista. Asemakaavassa on määräys, jonka mukaan maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantuneet alueet kunnostettava ennen rakentamiseen ryhtymistä.

Nimistö

Nimistötoimikunta esitti (10.11.2010) yhden uuden nimen alueelle: Verkkosaarenranta.

Asemakaavan muutoksen vaikutukset

Vanhankaupungin selän ympäristössä kelluvat asunnot ovat luontevasti osana luontoa ja luontokokemusta. Kelluvien asuntojen kaupunkikuvallinen vaikutus on verrattavissa venesataman vaikutuksiin, jossa erikokoiset, väreiltään ja materiaaleiltaan erilaiset rakennukset ja laiturirakenteet luovat vaihtelevan ja eloisan ympäristön.

Kelluvat asunnot sijaitsevat kalaisan alueen reunalla. Kortteleiden rajauksessa on otettu huomioon Vantaanjoen kalaväylän sijainti. Lisäksi Vantaanjoen virtaukset on otettu huomioon siten, etteivät kelluvat asunnot ulotu syvännealueeseen asti, jossa virtaukset pääasiassa kulkevat.

Vaikutukset autoliikenteeseen jäävät vähäisiksi. Uuden alueen liikenne ohjataan ensi vaiheessa suoraan nykyiseen katuverkkoon ja ympäristön rakentuessa alue liitetään uusiin kokoojakatuihin. Kevyen liikenteen ja erityisesti pohjois-eteläsuuntaisen pyöräilyn olosuhteet paranevat ranta-alueelle rakennettavan julkisen ja yhtenäisen kulkuyhteyden ansiosta, joka täydentyy rakentamisen edetessä yhdeksi pääraitiksi kantakaupungin ja itäisten kaupunginosien välille.

Kaavan toteutuksesta aiheutuu kaupungille noin 9,40 milj. euron kustannukset (alv 0 %). Kadut ja rantarakenteet tulevat palvelemaan ensisijaisesti tulevaa maankäyttöä, vaikka kustannukset kohdistuvatkin tähän kaava-alueeseen.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos (päivätty 29.12.2009).

Vireilletulosta ilmoitettiin myös vuoden 2010 kaavoituskatsauksessa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos ja selostusluonnos olivat nähtävänä kaupunkisuunnitteluvirastossa 11.1.–29.1.2010 ja viraston internetsivuilla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi alueen asemakaavan muutosluonnoksen 18.3.2010 jatkosuunnittelun pohjaksi.

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä kiinteistöviraston, rakennusviraston, rakennusvalvontaviraston, ympäristöviraston, liikuntaviraston ja pelastuslaitoksen sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

Viranomaisten kannanotot kohdistuivat kaavan kustannuksiin, Kulosaaren sillan autoliikenteen meluvaikutuksiin, maaperän ja ruopattavien sedimenttien pilaantuneisuuteen ja kunnostustarpeeseen sekä kaavan aiheuttamiin veden laadun, valta- ja kalastusväylän ja vesikulkuväylän vaikutuksiin.

Ympäristökeskuksen ja rakennusviraston katu- ja puisto-osaston ilmoittamat asiat on otettu huomioon kaavaehdotusta valmisteltaessa siten, että ympäristön riskit on tunnistettu ja arvioitu tehtyjen selvitysten avulla.

Esitetyt mielipiteet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosastolle saapui kaksi mielipidekirjettä, jotka kohdistuivat yrittäjien ja veneilijöiden toimintamahdollisuuksien huomioon ottamisen Verkkosaassa.

Nykyiset Verkkosaaren veneiden talvisäilytysalue ja telakointialue eivät ole kaava-alueella.

Viranomaisten kannanotot, mielipiteet ja vastineet niihin on selostettu yksityiskohtaisemmin vuorovaikutusraportissa.

Tilastotiedot

Kaava-alueen pinta-ala on 64855 m² ja kerrosala 8100 m², josta vesialueella sijaitsevia korttelialueita (W/A-1) on 33595 m² (kerrosala 5300 m²), palvelurakennusten korttelialuetta (P) 2756 m² (kerrosala 2800 m²), asumista palvelevaa yhteiskäyttöistä korttelialuetta (AH) 1500 m², autopaikkojen korttelialuetta (LPA) 1561 m², vesialuetta (W) 9774 m², venesatama-alueita (LV) 6377 m² ja katualuetta 9292 m².

Ehdotuksen nähtävillä olo ja lausunnot

Ehdotus on ollut julkisesti nähtävänä 21.1. - 21.2.2011 maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Ehdotusta vastaan ei ole tehty muistutuksia.

Lisäksi ehdotuksesta on pyydetty lausunnot rakennuslautakunnalta, pelastuslautakunnalta, yleisten töiden lautakunnalta, ympäristölautakunnalta, kiinteistölautakunnalta, liikuntalautakunnalta, Helen Sähköverkko Oy:ltä, Helsingin Energia -liikelaitokselta, Helsingin Satama -liikelaitokselta, Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymältä sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Lausunnot

Lausunnoissa esitetään rantarakentamisen teknisten haasteiden huomioon ottamista ja soveltuvuuden tutkimista Suomen sääolosuhteisiin sopivaksi. Vedenpinnan korkeustasojen vaihteluväliin ja sen aiheuttamiin haasteisiin mm. laiturin ja lattiatason korkeuteen suhteessa toisiinsa, kunnallistekniikan toimivuuteen sekä esteettömien jalankulku-, pelastus- ja huoltoreittien suunnitteluun tulisi kiinnittää erityistä huolta. Poistumisteinä toimivien ponttonilaitureiden tulee olla palamatonta materiaalia ja niiden poikkitaissa osuuksissa olevien neljän sillan tulee olla avattavia. Laiturialueen yleisen käytön varmistamiseksi kaavaan tulisi merkitä niiden rakentaminen velvoitemuotoon ja että merkintöjen koskiessa asuntotontteilla sijaitsevia asioita merkinnöissä tulisi käyttää tontin osa -mainintaa vesialueen osa -maininnan sijasta.

Lisäksi lausunnoissa otetaan kantaa kaava-alueen toteuttamiskustannuksiin, esirakentamisen vastuujakoihin kaupungin ja toteuttajan välillä, vesihuollon suunnitelmaan, aallonmurtajien ja melusteiden rakentamistarpeeseen, asuntotonttien polkupyörien sijoituspaikkoihin, väestönsuojan rakentamisvelvoitteeseen, alueella sijaitsevien poikkeuksellisen suurten alusten korvaavan paikan

osoittamiseen, pienvenesatama-alueen kokoon sekä sen talvisäilytysalueisiin ja pysäköintialueeseen.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kiinnittää huomiota viereisiltä alueilta tulevien hulevesien laadun ja määrän selvittämiseen, alueen pilaantuneiden pohjasedimenttien kunnostamiseen, käsittelyyn ja loppusijoitukseen sekä kelluvien asuntojen ja mahdollisten aallonmurtajien rakentamisen vaikutusten selvittämiseen Vanhankaupungin lahden veden vaihtuvuuteen, virtauksiin ja pohjan sedimentteihin. Rakentamisessa tulisi varautua mahdollisiin ääri-ilmiöihin ja jäiden, aaltojen ja tuulikuorman vaikutuksia rakennusten ja rakenteiden kestävyys tulisi tarkastella perusteellisemmin. Selostuksessa on kerrottava, mitä yhdyskuntateknisten huollon väliaikaisilla järjestelyillä tarkoitetaan.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen on lausuntojen johdosta tehty seuraavat muutokset:

- Rakennuslautakunnan lausunnon johdosta on asemakaavakarttaan lisätty määräys: "Yhteiskäytössä olevien laitureiden tulee olla palamatonta materiaalia."
- Liikuntalautakunnan lausunnon johdosta venesataman kokoa on kasvatettu.
- Kiinteistölautakunnan lausunnon johdosta laiturialueen yleisen käytön varmistamiseksi kaavaan on merkitty niiden rakentaminen velvoite-muotoon. Merkintöjen koskiessa asuntotonteilla sijaitsevia asioita merkintöihin on korjattu tontin osa -maininta vesialueen osa -maininnan sijaan.
- Esteettömän jalankulkuympäristön saavuttamiseksi yleiselle jalankululle varattujen laitureiden kansitason vähimmäiskorkeutta vedenpinnasta on nostettu 0,2 metriä.
- Maaperän ja sedimenttien pilaantuneisuuden selvittämistä ja pilaantuneen alueen kunnostamista koskevaa kaavamääräystä on täsmennetty siten, että määräyksestä käy selkeästi ilmi, että kunnostamismääräys koskee pilaantuneita maa-alueita. Ilmaus "pilaantuneet alueet" on korjattu muotoon "pilaantuneet maa-alueet".
- Yhdyskuntateknisen huollon väliaikaisjärjestelyjen tarkennus on lisätty selostukseen kohtaan "Yhdyskuntatekninen huolto".

- Selostusta on täydennetty aallonkorkeuksia ja aallonmurtajien tarpeellisuutta koskevalla selvityksellä Verkkosaaren kelluvien asuntojen aallokkotarkastelu, Kimmo Kahma, Ilmatieteen laitos, 15.8.2011. Lisäksi on täydennetty meren pohjasedimenttien käsittelyä koskevaa osuutta.

Lisäksi kaavakarttaan ja -selostukseen on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia.

Lausunnot ja vastineet niihin on selostettu yksityiskohtaisemmin vuorovaikutusraportissa.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei tarvitse asettaa uudelleen nähtäville.

Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että kaava-alueen vesisyvyydestä ja merenpohjan sedimentin pilaantuneisuudesta on tehty jatkotutkimuksia kaavaehdotuksen valmistuttua. Pilaantuneisuuden on todettu ulottuvan tavanomaista syvemmälle ja vesisyvyyden olevan paikoin ennakoitua matalampaa. Kaava-alueen toteuttajatahon alustavat vaatimukset tarvittavista vesisyvyksistä ovat kaava-alueella vaihdelleet 3–5 metriin, minkä perusteella ruoppausten ja kunnostusten kustannus olisi ollut noin 2,3 miljoonaa euroa.

Tarvittavista ruoppaussyvyyksistä ja niiden mukaisista massamääristä on tehty lisäselvityksiä ja kustannusvertailuja ja neuvoteltu kiinteistöviraston asiantuntijoiden ja toteuttajan kesken. Neuvottelujen perusteella pilaantuneen sedimentin ruoppaus toteutetaan maksimissaan vesisyvyydelle 3,5 metriä, ja ruoppauksen kustannus olisi arviolta 690 000 euroa. Kaupunginhallitus katsoo, että selvitysten ja neuvottelujen perusteella arvioitua kustannustasoa voidaan pitää aikaansaatavaan rakennusoikeusmäärään nähden kohtuullisena ja kaavaehdotusta siten perusteltuna.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Vartiainen Paula, kaavoitussihteeri, puhelin: 310 36045
paula.vartiainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus nro 11956 kartta, päivätty 9.12.2010, muutettu 10.10.2011
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 11956 selostus, päivätty 9.12.2010, muutettu 10.10.2011
- 3 Havainnekuva

21.05.2012

- 4 Kalasataman havainnekuva
- 5 Viistoilmakuva alueesta
- 6 Näkymä alueen sisältä
- 7 Vuorovaikutusraportti, päivätty 18.3.2010, täydennetty 9.12.2010 ja 10.10.2011
- 8 Päätöshistoria

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 7
Liite 8

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Liikuntalautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristölautakunta
Pelastuslautakunta
Helsingin Satama -liikelaitos
Helsingin Energia -liikelaitos

§ 611

V Terveyskeskuksen ja työterveyskeskuksen päätearkiston hankesuunnitelma

HEL 2011-007593 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä 14.10.2011 päivätyn Terveyskeskuksen päätearkiston hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 4 147 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta arvonlisäverottomana 11 853 000 euroa elokuun 2011 kustannustasossa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarveselvitys ja hankesuunnitelma 14.10.2011

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä 14.10.2011 päivätyn Terveyskeskuksen päätearkiston hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 4 147 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta arvonlisäverottomana 11 853 000 euroa elokuun 2011 kustannustasossa.

Esittelijä

Nykytilanne ja tarve

Terveyskeskuksen nykyiset päätearkistotilat sijaitsevat Kallion virastotalon kellarissa, ulkopuolisissa vuokratiloissa Vantaan Hakkilassa sekä eri sairaaloiden kellareissa. Tilat eivät täytä arkistolain (831/1994) vaatimuksia. Ne ovat toiminnalle sopimattomat, huonokuntoiset ja riittämättömät. Uudisrakennus korvaa nykyiset käytössä olevat tilat, ja se toteutetaan päätearkistolle asetettujen

viranomaismääräysten mukaisesti. Lisäksi hankkeeseen on tarkoitus sijoittaa työterveyslaitoksen käyttöön tarvittavat arkistotilat.

Uudisrakennushanke

Hankesuunnitelman mukainen terveystalouden päätearkisto sijoittuu Kivikkoon kaupungin omistamalle teollisuusrakennusten korttelialueen (TT) tontille 47097/4. Tontilla on rakennusoikeutta 5 666 k-m², josta tässä hankkeessa tulee rakennetuksi yhteensä 4 140 k-m². Rakennus on suunniteltu niin, että käyttämättä jäävä rakennusoikeus on helposti toteutettavissa joko laajenuksena tai erillisenä rakennuksena.

Rakennuksen kokonaisala on 4 147 brm² ja huoneistoala 3 473 htm². Terveystalouden osuus huoneistoalasta, sisältäen päätearkistotilaa 20 000 hyllymetrille sekä toimisto- ja muita oheistiloja, on yhteensä 3 352 htm². Arkistotiloihin sijoitetaan lisäksi 1 000 hyllymetriä, yhteensä 212 htm², työterveyskeskuksen päätearkistotarvetta varten.

Uudisrakennuksen laatutaso määräytyy päätearkistotiloille arkistolaissa annettujen vaatimusten mukaisesti. Toteutuksessa huomioidaan yleisten, voimassa olevien lakien, asetusten ja määräysten ohella myös alueelle laaditun rakennustapaohjeen suosituksia ja pyritään mahdollisimman hyvään energiataloudellisuuteen sekä toteutuksen että käytön osalta.

Hankesuunnitelma kustannuslaskelmineen on liitteenä 1.

Kustannukset

Tilakeskuksen laatiman kustannusennusteen mukaan hankkeen rakennuskustannukset ovat 11 853 000 euroa arvonlisäverottomana eli 2 858 euroa/brm². Kustannukset ovat elokuun 2011 hintatasossa. Kustannusarvio sisältää arkistotilojen sähkökäyttöisten siirtohyllysten ja niihin integroitujen valaisimien kustannuksen yhteensä 1 580 000 euroa.

Terveystalouden päätearkistohanke on tarkoitus toteuttaa kaupungin kokonaan omistaman Helsingin Toimitilat Oy:n omistukseen. Terveystaloudelle ja työterveyskeskukselle hanke on vuokratilaisuus.

Kiinteistöviraston tilakeskuksen vuokra-arvio (alv. 0 %) hankkeesta em. kustannusten perusteella on:

pääomavuokra	15,69 euroa /htm ² /kk (korko 3 %)
ylläpitovuokra	3,50 euroa /htm ² /kk (v. 2011 tasossa) eli
yhteensä	19,19 euroa /htm ² /kk (takaisinmaksuaika 30 vuotta)

Laskennallisesti terveystalouden osuus kohteessa on 3 352 m² huoneistoalaa (= vuokranmaksupinta-ala). Vuokra-ajaksi on määriteltä 20 vuotta. Siten kuukausivuokra on noin 64 325 euroa ja vuosivuokra noin 771 899 euroa. Uudisrakennuksella korvattavien terveystalouden nykyisten 2 800 m²:n suuruisen arkistotilojen nykyinen vuosivuokra on yhteensä noin 352 000 euroa.

Laskennallisesti työterveystalouden osuus kohteessa on 121 m² huoneistoalaa (= vuokranmaksupinta-ala). Vuokra-ajaksi on määriteltä 20 vuotta. Siten kuukausivuokra on noin 2 322 euroa ja vuosivuokra noin 27 864 euroa.

Helsingin kaupungin kokonaan omistama Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat on varautunut toimintasuunnitelmissaan hankkeen toteuttamiseen. Toteuttaessaan hankkeen yhtiö huolehtii myös sen rahoitusjärjestelystä. Rakentamisen on suunniteltu alkavan syksyllä 2012 ja työn valmistuvan syksyllä 2013.

Jatkossa tiloja hallinnoiva kiinteistöviraston tilakeskus maksaa yhtiölle pääoma- ja ylläpitokulut vastikkeissaan. Tilakeskus puolestaan perii sisäistä vuokraa terveystaloudelta ja työterveystaloudelta.

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto

Talous- ja suunnittelukeskus puoltaa hankesuunnitelman hyväksymistä ehdotuksen mukaisesti, ja toteaa, että hankkeessa toteutettavan terveystaloudelle tarpeen mukaiset, arkistomääräykset täyttävät, pysyvät, terveelliset, toimivat ja muuntojoustavat päätearkistotilat.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa samalla, että käyttäjähallintokuntien tulee vuokramenojen kasvaessa hyödyntää keskitetyn arkistoinnin mahdollistamat kustannushyödyt ja toteuttaa hankesuunnitelmassa esitetyt pääasiassa henkilöstömenoista syntyvät säästöt rakennuksen käyttöönottoon mennessä.

Terveyslautakunnan lausunto

Terveyslautakunta hyväksyy ehdotuksen mukaisen hankesuunnitelman sekä rakennettavien arkistotilojen vuokraamisen terveystalouden käyttöön.

Esittelijän kannanotto

Uudisrakennushankkeella korvataan terveystalouden nykyiset toiminnalle sopimattomat, huonokuntoiset ja riittämättömät päätearkistotilat arkistolle asetettujen viranomaismääräysten mukaisiksi. Kaupungilla ei tehdyn kartoituksen mukaan ole

omistuksessaan tarkoitukseen soveltuvia tiloja. Koska hanke palvelee kaupungin pysyvää tarvetta, se on tarkoituksenmukaista toteuttaa kaupungin kokonaan omistaman yhtiön omana hankkeena. Toteutuessaan hanke säästää kaupungin henkilöstömenoja.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarveselvitys ja hankesuunnitelma 14.10.2011

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Talous- ja suunnittelukeskus
Terveyskeskus

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 11.5.2012

HEL 2011-007593 T 10 06 00

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että hanke käsittää terveystalouden päätearkiston uudisrakennuksen rakentamisen kaupungin omistamalle tontille Kivikkoon. Hankkeessa toteutetaan terveystaloukselle tarpeen mukaiset, arkistomääräykset täyttävät, pysyvät, terveelliset, toimivat ja muuntojoustavat päätearkistotilat.

Terveystalouden nykyiset päätearkistotilat sijaitsevat Kallion virastotalon kellarissa, ulkopuolisissa vuokratiloissa Hakkilassa sekä eri sairaaloiden kellareissa. Tilat eivät täytä arkistolain (831/1994) vaatimuksia. Ne ovat toiminnalle sopimattomat, huonokuntoiset ja riittämättömät. Uudisrakennus korvaa nykyiset käytössä olevat tilat, ja se toteutetaan päätearkistolle asetettujen viranomaismääräysten mukaisesti.

Rakennuksen enimmäislaajuus on 4 147 brm² ja huoneistoala 3 473 htm². Terveystalouden osuus huoneistoalasta, sisältäen päätearkistotilaa 20 000 hyllymetrille sekä toimisto- ja muita oheistiloja, on yhteensä 3 352 htm². Arkistotiloihin sijoitetaan lisäksi

1 000 hyllymetriä, yhteensä 212 htm² työterveyskeskuksen päätearkistotarvetta varten. Rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 11 853 000 euroa eli 2 858 euroa/brm² (14 579 190 euroa eli 3 516 euroa/brm², ALV=23 %) elokuun 2011 kustannustasossa (RI=132,5 ja THI=156,4).

Hanke on suunniteltu toteutettavaksi vuoden 2012 syyskuun ja vuoden 2013 lokakuun välisenä aikana. Rahoitussuunnitelmassa on vuodelle 2011 merkitty 0,253 milj. euroa. Rahoitustarve vuodelle 2012 on 3,0 milj. euroa ja vuoden 2013 osuus on 8,6 milj. euroa. Helsingin kaupungin kokonaan omistama Kiinteistö Oy Helsingin Toimitilat on varautunut toimintasuunnitelmissaan hankkeen toteuttamiseen. Toteuttaessaan hankkeen, yhtiö huolehtii myös sen rahoitusjärjestelyistä.

Jatkossa tiloja hallinnoiva kiinteistöviraston tilakeskus maksaa yhtiölle pääoma- ja ylläpitokulut vastikkeissaan. Tilakeskus puolestaan perii sisäistä vuokraa terveyskeskukselta ja työterveyskeskukselta. Alustava vuosivuokra-arvio on 799 762 euroa (19,19 euroa/m²/kk, josta pääomavuokra on 15,69 euroa/m²/kk ja ylläpitovuokra 3,50 euroa/m²/kk).

Talous- ja suunnittelukeskus puoltaa hankesuunnitelman hyväksymistä ja toteaa samalla, että käyttäjähallintokuntien tulee vuokramenojen kasvaessa hyödyntää keskitetyn arkistoinnin mahdollistamat kustannushyödyt ja toteuttaa hankesuunnitelmassa esitetyt pääasiassa henkilöstömenoista syntyvät säästöt rakennuksen käyttöönottoon mennessä.

Lisätiedot

Viljakainen Juha, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 15.12.2011 § 649

HEL 2011-007593 T 10 06 00

Päätös

Lautakunta päätti

- esittää kaupunginhallitukselle 14.10.2011 päivätyn Terveyskeskuksen päätearkiston hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 4 147 brm² ja että rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 11 853 000 euroa elokuun 2011 kustannustasossa.

21.05.2012

- oikeuttaa kiinteistöviraston tilakeskuksen jatkamaan hankkeen suunnittelua.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Erja Erra, projektiarkkitehti, puhelin: 310 39997
erja.erra(a)hel.fi
Irmeli Grundström, hankepäällikkö, puhelin: 310 42319
irmeli.grundstrom(a)hel.fi

Terveyslautakunta 15.11.2011 § 285

HEL 2011-007593 T 10 06 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti hyväksyä päätearkiston 14.10.2011 päivätyn uudisrakennuksen tarveselvityksen ja hankesuunnitelman sekä rakennettavien arkistotilojen vuokraamisen terveyskeskuksen käyttöön osoitteesta Kivikonkuja 4, 00940 Helsinki.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Vuokko Uusikangas, rakennusinsinööri, puhelin: 310 45474
vuokko.uusikangas(a)hel.fi
Turtiainen Ann-Marie, palvelupäällikkö, puhelin: 310 42373
ann-marie.turtiainen(a)hel.fi

§ 612

V Vallilan katu- ym. alueiden asemakaavan hyväksyminen sekä Hermannin, Vallilan, Toukolan ja Kumpulan puisto- ym. alueiden (Vallilanlaakson joukkoliikennekatu) asemakaavan muuttaminen (nro 11978)

Pöydälle 21.05.2012

HEL 2011-001048 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavakartta nro 11978
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostus, päivätty 10.6.2010, muutettu 5.5.2011 ja täydennetty 7.5.2012
- 3 Havainnekuvia
- 4 Kumpula-seura ry:n kirje ja vastine
- 5 Kuntalaisen mielipide
- 6 Eräiden taloyhtiöiden ja yhdistysten kirjeet
- 7 Vuorovaikutusraportti 5.5.2011
- 8 Päätöshistoria
- 9 Vallilanlaakson joukkoliikennekadun vaikutukset joukkoliikenteeseen
- 10 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto kaupunginhallitukselle ELY-keskuksen tekemästä oikaisukehotuksesta 23.1.2012 Vallilanlaakson asemakaava- ja asemakaavan muutoksesta nro 11978
- 11 Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n vastine Kumpula-Seura ry:n suojelesitykseen (Kumpulan kartano)

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 4
Liite 5

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

	Liite 6
	Liite 7
	Liite 8
	Liite 9
	Liite 10
	Liite 11
Helsingin hallinto-oikeus	Esitysteksti
	Liite 1
	Liite 2
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä Helen Sähköverkko Oy Kirjeiden lähettäjät Valitusten tekijät	Esitysteksti Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä 22. kaupunginosan (Vallila) katu-, puisto- ja suojaviheralueiden asemakaavan sekä 21. kaupunginosan (Hermannin) katu-, puisto- ja rautatiealueiden, 22. kaupunginosan (Vallila) puisto-, yleisen pysäköinti- ja katualueiden, 23. kaupunginosan (Toukola) puistoalueen ja 24. kaupunginosan (Kumpula) puisto- ja katualueiden asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 10.6.2010 päivätyn ja 5.5.2011 muutetun piirustuksen nro 11978 mukaisena.

Tiivistelmä

Hyväksytty asemakaava

Kaupunginvaltuusto päätti 14.12.2011 hyväksyä päätösehdotuksen mukaisen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen.

Alue sijaitsee Vallilanlaaksossa Hämeentien ja Mäkelänkadun välissä Vallilan siirtolapuutarhan pohjoispuolella.

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistaa joukkoliikennekadun rakentamisen käytöstä poistetun junaradan paikalle Hämeentieltä Mäkelänkadulle. Samalla poistetaan varaus joukkoliikennekadulle Kumpulanmäeltä Isonniitynkadulle (nk. Pietari Kalmin kadun jatke). Lisäksi kaava mahdollistaa kevyen liikenteen sillan rakentamisen Kumpulanmäeltä Kustaa Vaasan tien yli Arabian kauppakeskukseen asti. Osa joukkoliikennekadusta kuuluu Kumpulan kartanon aluekokonaisuuteen, josta Kumpula-seura on tehnyt

rakennussuojeluesityksen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Kaava-alueen pinta-ala on 7,1 ha, josta liikennealuetta (kadut, kevyen liikenteen kadut, pysäköintialue) on 3,3 ha, puistoa 2,5 ha ja suojaviheraluetta 1,3 ha.

Päätöksestä tehtiin kuusi valitusta, minkä lisäksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus teki oikaisukehotuksen.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikaisukehotus

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 23.1.2012 päivätyllä kirjeellään lähettänyt kaupungille seuraavan maankäyttö- ja rakennuslain 195 §:ssä tarkoitetun oikaisukehotuksen:

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alueella voimassa olevaa yleiskaavaa tai sen määräyksiä ei voi tulkita niin, että kaavamääräyksissä mainitut liikenneväylät tarkoittaisivat eri kaupunginosia yhdistävän, Helsingin joukkoliikennejärjestelmään liittyvän kadun rakentamista. Yleiskaava ei näin ollen ole ollut maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:ssä tarkoitetulla tavalla ohjeena asemakaavaa laadittaessa eikä yleiskaavaa näin ollen ole otettu huomioon 53 §:n 1 momentissa (tarkoitettaneen 54 §:n 1 ja 2 momenttia) säädetyllä tavalla.

ELY-keskukseen on myös tehty esitys Kumpulankartanon alueen suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) nojalla.

Maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin säännösten mukaan rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kun otetaan huomioon kyseisen joukkoliikennekadun tilan tarve sekä toisaalta edellä mainittu suojeluesitys, ELY-keskus katsoo, että asemakaavaa hyväksyttäessä ei ole voitu pitää täysin selvitettyinä rakennetun ympäristön laatua, laajuutta tai erityisiä arvoja.

Kaupungin kannanotto oikaisukehotuksen johdosta

Kaupunki toteaa, että Vallilanlaakson asemakaava ja asemakaavan muutos nro 11978 on yleiskaavan 2002 mukainen.

Yleiskaavaa on Vallilanlaakson osalta tulkittu sekä kaavojen valmistelussa että päätöksenteossa siten, että yleiskaavan kaavamääräyksessä mainitut tarpeelliset liikenneväylät tarkoittavat myös mahdollisuutta rakentaa Helsingin joukkoliikennejärjestelmään liittyvä kaupungin eri osien välisiä yhteystarpeita kaupunkipuiston alueella palveleva uusi katu.

Tämä entisen ratapohjan paikalle osoitettu joukkoliikennekatu on siten yleiskaavan 2002 mukainen. Yleiskaava on ollut maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:ssä tarkoitetulla tavalla ohjeena asemakaavaa laadittaessa ja yleiskaava on myös otettu huomioon 54 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Alueen nykyiset suojelumääräykset, jotka on määritelty yleiskaavassa 2002 sekä asemakaavoissa, ovat riittävät Kumpulan kartanon alueen sekä rakennusten suojelun kannalta. Kumpulan kartanon rakennukset on suojeltu asemakaavalla ja siihen oleellisesti liittyvät viheralueet on osoitettu asemakaavalla puistoalueiksi.

Joukkoliikennekatu on asemakaavassa osoitettu entisen satamaradan käytävään, joten asemakaavassa on näin otettu huomioon yleiskaavassa osoitetut kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa vaalitaan siten maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin säännösten mukaisesti rakennettua ympäristöä sekä kulttuuri- ja luontoympäristöä eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja hävitetä.

Esitetyn tarkastelun perusteella on ilmeistä, ettei ole estettä tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 195 §:ssä tarkoitetulla tavoin päätöstä asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 11978 hyväksymisestä.

Uusi asemakaavan hyväksymistä tarkoittava päätös

Vallilanlaakson joukkoliikennekadun asemakaava ja asemakaavan muutos nro 11978 ehdotetaan hyväksyttäväksi. Asemakaavaselostusta on 7.5.2012 täydennetty oikaisukehotuksen mukaisesti. Asemakaava- ja asemakaavan muutuskarttaa ei ole muutettu. Joukkoliikennekadun vaikutuksista joukkoliikenteeseen tehty tarkastelu on lisätty asemakaavan liitteeksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain 196 §:n mukaan kaupungin on ilmoitettava kirjallisesti oikaisukehotuksen johdosta tehdystä uudesta päätöksestä hallinto-oikeudelle sekä aiemmasta kaavapäätöksestä valituksen tehneille.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston päätös 14.12.2011

Kaupunginvaltuusto päätti 14.12.2011 hyväksyä päätösehdotuksen mukaisen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen.

Asemakaavan keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos nro 11978 mahdollistaa joukkoliikennekadun rakentamisen Vallilanlaakson halki Hämeentielle Mäkelänkadulle. Katu kulkee käytöstä poistetun satamaa palvelleen junaradan paikalla ja johdetaan uintikeskuksen koillispuolisessa rinteessä tunnelin kautta Mäkelänkadulle.

Joukkoliikennekadun kaavalla poistetaan voimassa olevan asemakaavan (nro 8930, vahvistettu 16.7.1985) varaus joukkoliikennekadulle Kumpulanmäeltä Kumpulanlaakson puistoalueen halki Isonniitynkadulle (nk. Pietari Kalmin kadun jatke).

Lisäksi mahdollistetaan kevyen liikenteen yhteys Jyrängöntieltä Kumpulan kampukselle ja kevyen liikenteen silta Kumpulan kampukselta Kustaa Vaasan tien itäpuolelle.

Joukkoliikennekatu luo edellytykset raitiolinjan perustamiselle Pasilan ja Kalasataman välille. Alkuvaiheessa joukkoliikennekatu nopeuttaa nykyisiä linja-autoreittejä, erityisesti tiedelinjaa (seutulinja 506), joka liikennöi Viikistä Arabianrannan, Kumpulan, Pasilan, Meilahden ja Otaniemen kautta Pohjois-Tapiolaan ja yhdistää eri oppilaitoksia toisiinsa.

Joukkoliikennekatu uusine pysäkkeineen parantaa myös Vallilan siirtolapuutarhan, yliopiston kasvitieteellisen puutarhan ja Kumpulan kartanon saavutettavuutta. Samoin joukkoliikenneyhteys parantaa Kumpulasta ja Arabianrannasta Pasilan kautta Töölön suuntaan kulkevien reittien järjestelymahdollisuuksia.

Asemakaavan muutoksessa on sovitettu yhteen ympäristön arvot ja välttämättömät joukkoliikenteen tarpeet. Maakuntakaavassa osoitettu viheryhteystarve on otettu asemakaavan laadinnassa huomioon.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikaisukehotus

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 23.1.2012 päivätyllä kirjeellään lähettänyt kaupungille seuraavan maankäyttö- ja rakennuslain 195 §:ssä tarkoitetun oikaisukehotuksen:

Helsingin kaupunginvaltuusto on 14.12.2011 hyväksynyt Vallilanlaakson asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 11978. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) esittää maankäyttö- ja rakennuslain 195 §:n säännökset huomioon ottaen asiassa seuraavaa:

Asemakaava-alue ja asemakaavan sisältö

Kaupunginvaltuuston hyväksymä asemakaava mahdollistaa joukkoliikennekadun rakentamisen siirtolapuutarha-alueen ja kasvitieteellisen puutarhan väliin. Katu tulisi rakennettavaksi käytöstä

poistuvan junaradan paikalle. Joukkoliikennekatu rajoittuisi toisaalla Vallilan siirtolapuutarhaan ja toisaalla Kumpulan kasvitieteelliseen puutarhaan ja Kumpulan kartanoon. Kaavaselostuksen mukaan ratapenger on savialueella. Rakennettavaa joukkoliikenneyhteyttä varten ratapengertä tulitaisiin leventämään, jolloin jouduttaisiin tekemään pohjanvahvistustoimenpiteitä.

Ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistamassa Uudenmaan maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta. Lisäksi alueelle on osoitettu viheryhteystarve. Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on kaupunkipuistoaluetta, jota kehitetään monipuolisena toiminta-, kohtaamis- ja luonnonympäristönä. Yleiskaavamääräyksen mukaan alueelle saa rakentaa tarpeellisia yhdyskuntateknisen huollon tiloja ja liikenneväyliä.

Kumpula-Seura on 12.8.2011 tehnyt ELY-keskukseen esityksen Kumpulan kartanon alueen suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) nojalla.

Asemakaavan suhde lain säännöksiin

Helsingin yleiskaava 2002:ssa on esitetty tavoitellun kehityksen periaatteet. Nyt kysymyksessä olevan asemakaavan alue sijaitsee yleiskaavan kaupunkipuistoalueella, johon voi lisäksi liittyä kulttuurihistoriallisia arvoja. Eri tyyppisillä viheralueilla on lisäksi myös laajempaa merkitystä ekologisina käytävinä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alueella voimassa olevaa yleiskaavaa tai sen määräyksiä ei voi tulkita niin, että kaavamääräyksissä mainitut liikenneväylät tarkoittaisivat eri kaupunginosia yhdistävän, Helsingin joukkoliikennejärjestelmään liittyvän kadun rakentamista. Yleiskaava ei näin ollen ole ollut maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:ssä tarkoitetulla tavalla ohjeena asemakaavaa laadittaessa eikä yleiskaavaa näin ollen ole otettu huomioon 54 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin säännösten mukaan rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kun otetaan huomioon kyseisen joukkoliikennekadun tilan tarve sekä toisaalta edellä mainittu suojeluesitys, ELY-keskus katsoo, että asemakaavaa hyväksyttäessä ei ole voitu pitää täysin selvitettyinä rakennetun ympäristön laatua, laajuutta tai erityisiä arvoja.

Edellä esitetyn perusteella ELY-keskus katsoo, että kaupunginvaltuuston tulee näissä oloissa jättää asemakaava hyväksymättä siltä osin, kun se mahdollistaa kyseisen joukkoliikennekadun rakentamisen.

Menettely ELY-keskuksen oikaisukehotuksen johdosta

Maankäyttö- ja rakennuslain 195 §:n mukaan kaupunginvaltuuston on oikaisukehotuksen johdosta tehtävä kaavaa koskeva päätös. Jollei kaupunki tee päätöstä kuuden kuukauden kuluessa oikaisukehotuksesta, kaavan hyväksymispäätös on katsottava rauenneeksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain 196 §:n mukaan kaupungin on ilmoitettava kirjallisesti oikaisukehotuksen johdosta tehdystä uudesta päätöksestä hallinto-oikeudelle sekä aiemmasta kaavapäätöksestä valituksen tehneille.

Oikaisukehotuksen johdosta

Asemakaavan suhde yleiskaava 2002:een ja lain säännöksiin

Yleiskaava 2002:ssa Vallilanlaakson alue on kaupunkipuistoaluetta, jota kehitetään monipuolisena toiminta-, kohtaamis- ja luontoympäristönä. Alueelle saa rakentaa tarpeellisia yhdyskuntateknisen huollon tiloja ja liikenneväyliä.

Helsingin yleiskaava 2002 -kartalle on merkitty moottorikadut ja pääkadut sekä raskasta ja seudullista raideliikennettä koskevat varaukset. Esimerkiksi Pietari Kalmin kadun jatketta, joka on asemakaavassa joukkoliikennekatu ja kulkee niin ikään kaupunkipuiston alueella, ei ole varauksena yleiskaava 2002:ssa. Nyt kysymyksessä oleva joukkoliikennekatu korvaa Pietari Kalmin kadun yhteyden.

Samassa Vallilanlaakson maisematilassa, kaupunkipuiston alueella, on yleiskaavan varaus tunnelin suuaukolle, joka on osoitettu palvelemaan yleiskaavan mukaista pääliikenneverkon maanalaista osuutta. Kyseessä on Hakamäentien jatkeen ns. Kumpulan tunnelin haara, joka nousisi maan pinnalle kaupunkipuiston alueella.

Edellä esitettyyn viitaten voidaan todeta, että yleiskaava 2002:n mukaiseen ratkaisuun sisältyy mahdollisuus toteuttaa liikenneinfrastruktuuria palvelevaa maanpäällistä rakentamista ja kaupungin eri osien välisiä yhteystarpeita kaupunkipuiston alueella. Yleiskaavaa on Vallilanlaakson osalta tulkittu sekä valmistelussa että päätöksenteossa siten, että yleiskaavan kaavamääräyksessä mainitut tarpeelliset liikenneväylät tarkoittavat myös Helsingin joukkoliikennejärjestelmään liittyvän uuden kadun rakentamista. Entisen ratapohjan paikalle osoitettu joukkoliikennekatu on yleiskaavan 2002 mukainen.

Yleiskaavassa pääosa Vallilanlaakson alueesta on merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi, jota kehitetään siten, että alueen arvot

ja ominaisuudet säilyvät. Entisen satamaradan käytävä on yleiskaavassa rajattu tämän merkinnän ulkopuolelle.

Joukkoliikennekatu on asemakaavassa osoitettu juuri entisen satamaradan käytävään. Näin asemakaavassa on otettu huomioon yleiskaavassa osoitettujen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen vaaliminen, eikä asemakaavassa osoitetun joukkoliikennekadun rakentaminen hävitä alueen rakennetun ympäristön tai kulttuuriympäristön arvoja.

Yhteenvedona on todettavissa, että yleiskaava on näin ollut maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:ssä tarkoitetulla tavalla ohjeena asemakaavaa laadittaessa ja yleiskaava on otettu huomioon 54 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Kaavaselostusta on täydennetty tältä osin.

Rakennetun ympäristön ja kulttuuriympäristön arvojen vaaliminen

Kumpulanlaakson alueen arvoja on selvitetty useassa vaiheessa aina kulloisenkin asemakaavan laatimisen yhteydessä.

Kumpulan kartano ja siihen liittyvät rakennukset on suojeltu asemakaavalla nro 9010 (vahvistunut YM 30.10.1987). Asemakaavan selostuksessa on käsitelty alueen erityispiirteitä ja suojelukohteita. Kaava-alueen rakennetun ympäristön lähtökohdan ja samalla tärkeimmän osan on muodostanut Kumpulan kartanon ympäristökokonaisuus. Niukkaan kartta-aineistoon perustuen on voitu päätellä, että kartanoon liittyvä puisto on sijainnut kartanon päärakennuksen luoteispuolella mäen päällä. Kasvitieteellisen puutarhan puistoalue sijaitsee vanhan puiston paikalla.

Kartanon päärakennus on suojeltu asemakaavamerkinnällä sr-1, suojeltava rakennus. Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa suorittaa sellaisia lisärakentamis- tai muutostöitä, jotka turmelevat rakennuksen tai sen sisätilojen kulttuurihistoriallista arvoa tai rakennustaiteellista tyyliä. Päärakennukseen liittyvät neljä kartanon sivurakennusta on suojeltu samalla asemakaavalla merkinnällä sr-2, suojeltava rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman rakennuslautakunnan lupaa. Rakennuslautakunta voi myöntää luvan purkamiseen vain, mikäli siihen on pakottava syy.

Kumpulan kartanoa ei ole luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi kartanokohteeksi (RKY 2009) kuten Herttoniemen kartano, Tuomarinkylän kartano, Viikin kartano, Stansvikin kartano, Degerön kartano, Tullisaaren puisto, Jollaksen kartano, Meilahden kartano, Villingin kartano ja Östersundomin kartano. Rakennussuojelulailla ei Helsingissä ole suojeltu yhtään kartanoympäristöä, vaan

kartanokohteiden arvojen vaalimiseksi on riittänyt asemakaavallinen suojelu.

Vallilan siirtolapuutarhan kulttuurihistoriallisten ja puutarhataiteellisten arvojen säilyminen on turvattu asemakaavalla nro 11990, joka on hyväksytty 14.12.2011 (kuulutettu voimaan 27.1.2012). Myös tämän kaavan laatimisen yhteydessä on siihen liittyvät kulttuurihistorialliset ja maisemataiteen ja rakennustaiteen kannalta tärkeät arvot selvitetty.

Vallilanlaakson joukkoliikennekadun asemakaavan laatimisen lähtökohtana on ollut ympäröivän alueen arvojen säilyttäminen ja liikenneväylän sovittaminen maisematilaan mahdollisimman optimaalisella tavalla. Joukkoliikennekadun toteuttamisen jälkeenkin Kumpulanlaakson maisemakuvaa hallitsee kulttuurihistoriallisesti arvokas Kumpulan kartano ja sitä kehystävä vanha kasvillisuus.

Joukkoliikennekatu noudattelee kartanon kohdalla vanhaa ratalinjaa. Asemakaavoituksen pohjaksi laadituissa suunnitelmissa on kadun tasoa laskemalla ja huolellisella suunnittelulla sovitettu joukkoliikennekatu ympäröivään maisemaan niin, että kartanoympäristön asema osana laakson maisemakuvaa säilyy mahdollisimman ehyenä. Kevyen liikenteen suunnittelussa on pyritty parantamaan ympäristön saavutettavuutta ja yhteyksiä.

Pitkällä aikavälillä on tavoitteena yhdistää toiminnallisesti Vallilan siirtolapuutarha ja Kumpulan kasvitieteellinen puutarha kevyen liikenteen yhteyksillä. Asemakaavoitetun joukkoliikennekadun reunaan jää puistoksi kaavoitettu alue, joka on tarkoitus istutuksia täydentämällä säilyttää vehreänä ja monilajisena vihervyöhykkeenä ns. ekokäytävänä.

Joukkoliikennekadun maisemallisia vaikutuksia on tutkittu tarkemmin selostuksen liitteenä olevassa yleissuunnitelmassa. Yleissuunnitelmassa on kiinnitetty erityisesti huomiota kadun liittämiseen ympäristöönsä reuna-alueiden käsittelyn, pintamateriaalien, valaistuksen ja kadun korkeusaseman osalta.

Uudenmaan ELY-keskus on Helsingin Vallilanlaakson asemakaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 11978) antamassaan lausunnossa 19.10.2010 todennut muun muassa seuraavaa:

"Asemakaavan vaikutuksia Vallilanlaakson kulttuuriympäristöön ja virkistyskäyttöön on arvioitu kiitettävän monipuolisesti."

Oikaisukehotuksen johdosta kaavaselostusta on täydennetty rakennetun ympäristön laatua, laajuutta ja erityisiä arvoja koskevin osin.

Joukkoliikennekadun tilantarve ja vaikutukset virkistysalueen laajuuteen, virkistysarvoon ja -käyttöön

Asemakaavan muutosehdotus nro 11978 (kaupunginvaltuusto 14.12.2011) Vallilanlaakson joukkoliikennekadun rakentamisen mahdollistamiseksi ja Pietari Kalmin kadun jatkeen muuttamiseksi osaksi puistoa ei pinta-alojen suhteen muuta merkittävästi nykytilannetta. Puistoalueeksi voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu alue pysyy pitkälti sellaisenaan ja satamaradan kohdalla oleva asemakaavoittamaton alue kaavoitetaan katualueeksi.

Joukkoliikennekadun tilantarve on selvitetty liikennesuunnitelmassa, joka on asemakaavan selostuksen liitteenä. Katu on mitoitettu kaksisuuntaiselle liikenteelle. Kadun leveys on 7 metriä. Kun metrin levyiset penkereet lisätään molemmin puolin, katualueen leveydeksi tulee 9 metriä. Satamaradan kiskojen väli on ollut noin 1,5 metriä ja sorapohjan leveys noin 4 - 5 metriä. Radan molemmin puolin on oja tms. painanne pintavesien poisjohtamiseksi. Ottaen huomioon maisematilan laajuus joukkoliikennekadun satamarataa laajempi tilantarve on vähäinen eikä sen alle jää arvokasta kasvillisuutta.

Samalla kun joukkoliikennekatu parantaa alueen tavoitettavuutta, se aiheuttaa maisemallisia ja toiminnallisia muutoksia. Kaupunkisuunnitteluvirasto teetti kaavoitusprosessin aikana joukkoliikennekadusta yleissuunnitelman yhteistyössä rakennusviraston kanssa. Yleissuunnitelma painottui kadun aiheuttamien maisemallisten ja toiminnallisten haittojen minimoimiseen. Suunnitelmassa on kiinnitetty erityistä huomiota reittien jatkuvuuteen ja turvallisuuteen. Joukkoliikennekadun yleissuunnitelma on asemakaavan selostuksen liitteenä.

Etelä-pohjoissuuntaisia reittejä ei voi Vallilanlaaksossa rakentaa ilman että ne risteisivät joukkoliikennekadun kanssa. Näissä paikoissa kevyen liikenteen määrä on kuitenkin selvästi pienempi kuin Kumpulanlaakson ja Pasilan välinen liikenne, joka saadaan maisemoinnin ansiosta kulkemaan ilman joukkoliikennekadun katkaisevaa vaikutusta. Radan vieressä kulkevan kevyen liikenteen reitin luonne muuttuu jalkakäytävämäiseksi.

Kaupunki katsoo, että joukkoliikennekadun vaikutukset Vallilanlaakson alueen virkistysarvoon ja virkistysmahdollisuuksiin ovat verrattavissa aiemman satamaradan vaikutuksiin eikä niitä voida pitää merkittävänä. Virkistykseen käytettävissä olevan alueen laajuus säilyy likimain ennallaan.

Kumpulanlaakson virkistysmahdollisuudet paranevat, kun Pietari Kalmin kadun jatke muutetaan puistoksi eikä liikennöintiin liittyviä ympäristöhäiriöitä tätä kautta suunnitellulle joukkoliikennereitille synny.

Maaperän vaikutus joukkoliikennekadun perustamiseen

Asemakaavaselostuksessa on todettu, että joukkoliikennekatu rakennetaan savikolle. Rakentaminen edellyttää tavanomaista suunnittelua ja rakenteiden mitoitusta siten, ettei liikenteestä aiheudu ympäristöön liiallista tärinää. Pohjanvahvistaminen on tarpeen. Erityistä suunnittelua koskevaa määräystä ei ole tarpeen merkitä asemakaavaan, pohjaolosuhteet otetaan katusuunnittelussa tarpeen mukaan huomioon.

Asemakaavan hyväksymispäätöksestä tehdyt valitukset

Asemakaavan hyväksymistä tarkoittavasta kaupunginvaltuuston päätöksestä on tehty kuusi valitusta Helsingin hallinto-oikeuteen. Valituksissa pidetään asemakaavan selvityksiä puutteellisina (melu, saasteet, tärinä, joukkoliikenne) ja katsotaan, että asemakaavan muutos toteutuessaan haittaa alueen virkistyskäyttöä, heikentää alueen virkistysarvoa ja tuhoaa kulttuurihistoriallisesti merkittävän ympäristön.

Asemakaavan muutoksessa on sovitettu yhteen ympäristön arvot ja välttämättömät joukkoliikenteen tarpeet. Onkin korostettava sitä, että Vallilanlaakson joukkoliikennekatu on merkittävä julkisen joukkoliikenteen yhteys, joka parantaa huomattavasti poikittaisia liikenneyhteyksiä Helsingissä ja tukee valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista. Vallilanlaakson joukkoliikennekatu yhdistää erityisesti Kumpulan, Arabian, Helsingin koillisosat ja Kalasataman nykyistä selvästi paremmin Pasilaan. Joukkoliikennekatu lyhentää selvästi matka-aikoja myös pidemmälle Meilahden, Töölön ja Haagan suuntiin jatkuvilla matkoilla. Linjaston matka-aikahyödyt ovat yhteiskuntataloudellisesti merkittäviä.

Joukkoliikennekadun tilantarvetta sekä asemakaavan vaikutuksia kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön, virkistysalueen laajuuteen, käyttöarvoon ja -mahdollisuuksiin on käsitelty edellä.

Joukkoliikennekadun liikennemäärä on niin vähäinen, ettei sillä arvioida olevan oleellista vaikutusta ilmanlaatuun alueella. (Suosituksetäisyydet väylien varren maankäytölle ilmanlaadun kannalta ovat esimerkiksi 10000 ajoneuvon liikennemäärälle 7 metriä asumiseen.)

Joukkoliikennekadun aiheuttamaa melua on arvioitu sekä maaperää ja sen pilaantuneisuutta selvitetty asemakaavan selostuksessa ja sen liitteissä. Lisäksi on tehty selvitys Vallilanlaakson joukkoliikennekadun vaikutuksista joukkoliikenteeseen. Selvitys on asemakaavan selostuksen ja tämän esityksen liitteenä.

Vallilanlaakson joukkoliikennekadun asemakaavaa varten on tehty melulaskentoja, joissa on tarkasteltu suunnitellun joukkoliikennekadun

ja Hämeentien liikenteestä Vallilanlaakson alueelle kohdistuvaa melua ja meluhaittojen torjuntaa meluestein. Joukkoliikennekadun liikennemäärän on mallinnuksessa oletettu olevan noin 500 bussia vuorokaudessa. Tällöin sen päiväaikaisesta liikenteestä aiheutuva 55 dB keskiäänitason raja ulottuisi noin 20 metrin päähän kadusta.

Mallintamalla tutkittiin alustavasti joukkoliikennekadun liikenteen aiheuttaman meluhaitan torjuntaa kadun reunaan sijoitettavalla meluidalla. Noin 1,2 metriä kadun tasausviivan yläpuolelle ulottuvalla melusteella saadaan joukkoliikennekadun aiheuttama päivämelutaso alle 55 dB lähimpienkin siirtolapuutarhassa sijaitsevien rakennusten kohdalla.

Merkittävin melulähde alueella on Hämeentien ja Mäkelänkadun liikenne. Hämeentien liikennemelu leviää meluselvitysten perusteella Vallilan siirtolapuutarhan suuntaan nykytilanteessa siten, että päiväajan 55 dB ulko-ohjearvo ylittyy vielä noin 150 - 200 metrin päässä Hämeentiestä. Arviointi perustuu Helsingin kaupungin meluselvitykseen 2007 sekä kaavoituksen yhteydessä tehtyihin melumallilaskentoihin.

Joukkoliikennekadun meluhaittaa torjutaan asemakaavan mukaan kadun suuntaisilla melusteilla. Lisäksi kaavassa osoitetaan Hämeentien reunaan rakennettaviksi meluntorjunnan toimintasuunnitelman mukaiset melusteet, jotka vähentävät jo olemassa olevia meluhaittoja. Kaavan mukaisilla meluntorjuntaratkaisulla liikenteen aiheuttama meluhäiriö saadaan rajattua suppealle alueelle katujen välittömään läheisyyteen.

Voimassa olevaan asemakaavaan nähden ympäristöhäiriöt poistuvat Kumpulanlaaksoon sijoittuvalta Pietarin Kalmin kadulta ja sen jatkeelta, joka muutetaan tässä asemakaavassa puistoalueeksi, sekä kyseiseen joukkoliikennereittiin liittyviltä asuntokaduilta (esimerkiksi Isonniitynkadulta).

Helsingin kaupungin rakennusvirasto on tutkinut maaperän pilaantuneisuutta Nylanderinpuistossa aiemmin sijainneen kauppapuutarhan kohdalla. Tutkimuksissa alueen maaperän on todettu olevan pilaantunut metalleilla, polyaromaattisilla yhdisteillä sekä torjunta-aineilla.

Suojeluesitys

Kumpula-seura ry. on tehnyt Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Kumpulan kartanon kulttuurihistoriallista kokonaisuutta koskevan rakennussuojeluesityksen, joka rajaukseltaan osittain ulottuu joukkoliikennekadun asemakaava-alueelle.

ELY-keskus on 22.3.2012 pyytänyt Helsingin kaupungilta lausuntoa suojeluesityksestä sekä Museoviraston lausunnosta suojelumääräyksiksi.

Kaupunki antaa lausuntonsa suojeluesityksestä erillisenä asiana.

Kaupunki ei lausunnossaan puolla Kumpulan kartanon alueen suojelemista rakennusperinnön suojelusta annetun lain (498/2010) perusteella.

Alue ei sisälly Museoviraston laatiman valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittaman valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä koskevan inventoinnin (RKY 2009) kohteisiin.

Alueen nykyisiä suojelumääräyksiä, jotka on määritelty yleiskaavassa 2002 sekä asemakaavoissa, on pidettävä riittävinä Kumpulan kartanon alueen sekä rakennusten suojelun kannalta. Kumpulan kartanon rakennukset on osoitettu suojeltaviksi asemakaavalla ja siihen oleellisesti liittyvät viheralueet on osoitettu puistoalueiksi.

Joukkoliikennekatu on asemakaavassa osoitettu entisen satamaradan käytävään, joten asemakaavassa on otettu huomioon yleiskaavassa osoitettujen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen vaaliminen eikä rakentaminen hävitä alueen rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvoja. Kumpulan kartano säilyttää edelleen hallitsevan asemansa maisematilassa. Alueen suojeluun esitetyllä tavalla ei siten ole tarvetta myöskään kaavoitustilanteen takia.

Suojelumääräyksiä voidaan tarkistaa Museoviraston esittämällä tavalla sitten, kun asemakaavojen uusiminen alueella tulee muutoin ajankohtaiseksi.

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n lausunto

Suojeluesityksen osalta kaupunki viittaa vielä luonnontieteellisen museon kasvitieteellisen puutarhan ja alueen rakennukset omistavan Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n lausuntoon. Siinä todetaan mm., että sekä kartanon omistavan yhtiön että sen alueella ja rakennuksissa vuokralla toimivien Helsingin yliopiston yksiköiden näkemyksen mukaan suojelu asemakaavalla on riittävä. Kumpikin toimii tiiviissä yhteistyössä Museoviraston kanssa kaikissa arvorakennuksiin kohdistuvissa korjaustöissä.

Yliopiston ja Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n mielestä liikenneväylä satamaraiteen paikalla ei vaaranna Kumpulan kartanon alueen ympäristöä. Lausunnon mukaan yliopiston kampuskehittämisessä ja kaupunkirakenteen kehittämisessä kaikkiaan on joukkoliikenteen

tukeminen tärkeä asia, ja alueen liikennesuunnittelussa keskeisenä tavoitteena on kaupungin poikittaisen joukkoliikenteen sujuvoittaminen.

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n lausunto on liitteenä 11.

Yhteenveto

Kaupunki toteaa, että Vallilanlaakson asemakaava ja asemakaavan muutos nro 11978 on yleiskaavan 2002 mukainen. Yleiskaava on ollut maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:ssä tarkoitetulla tavalla ohjeena asemakaavaa laadittaessa ja yleiskaava on otettu huomioon 54 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa vaalitaan maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin säännösten mukaisesti rakennettua ympäristöä ja kulttuuriympäristöä eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja hävitä.

Alueen nykyiset suojelumääräykset, jotka on määritelty yleiskaavassa 2002 sekä asemakaavoissa, ovat riittävät Kumpulan kartanon alueen sekä rakennusten suojelun kannalta. Kumpulan kartanon rakennukset on suojeltu asemakaavalla ja siihen oleellisesti liittyvät viheralueet on osoitettu asemakaavalla puistoalueiksi.

Joukkoliikennekatu on asemakaavassa osoitettu entisen satamaradan käytävään, joten asemakaavassa on otettu huomioon yleiskaavassa osoitettujen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen vaaliminen eikä rakentaminen hävitä alueen rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvoja. Kumpulan kartano säilyttää edelleen hallitsevan asemansa maisematilassa. Alueen suojeluun esitetyllä tavalla ei siten ole tarvetta myöskään kaavoitustilanteen takia.

Kaupunki korostaa, että suunniteltu Vallilanlaakson joukkoliikennekatu on merkittävä julkisen joukkoliikenteen yhteys, joka parantaa huomattavasti poikittaisia liikenneyhteyksiä Helsingissä ja tukee valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista. Vallilanlaakson joukkoliikennekatu yhdistää erityisesti Kumpulan, Arabian, Helsingin koillisosat ja Kalasataman nykyistä selvästi paremmin Pasilaan. Joukkoliikennekatu lyhentää selvästi matka-aikoja myös pidemmälle Meilahden, Töölön ja Haagan suuntiin jatkuvilla matkoilla. Linjaston matka-aikahyödyt ovat yhteiskuntataloudellisesti merkittäviä.

Esitetyn tarkastelun perusteella on ilmeistä, ettei ole estettä tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 195 §:ssä tarkoitetulla tavoin päätöstä asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 11978 hyväksymisestä.

Ilmoitus päätöksestä hallinto-oikeudelle ja valituksen tehneille

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginvaltuuston tekemästä asemakaavan hyväksymispäätöksestä (14.12.2011) on tehty valituksia Helsingin hallinto-oikeuteen. Maankäyttö- ja rakennuslain 196 §:n mukaan, jos kunnan aiemmasta päätöksestä on tehty valitus hallinto-oikeudelle, kunnan on ilmoitettava kirjallisesti oikaisukehotuksen johdosta tehdystä uudesta päätöksestä hallinto-oikeudelle sekä valituksen tehneille.

Vallilanlaakson asemakaava ja asemakaavan muutos nro 11978

Kvston esityslistalla 14.12.2011 todettiin seuraavaa:

Lähtökohdat

Kaupunkisuunnittelulautakunnan aikaisemmat päätökset

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 12.1.2006 Vallilanlaakson joukkoliikennekadun yleissuunnitelman vaihtoehdot 1 ja 2 jatkosuunnittelun pohjaksi ja kehotti samalla asemakaavaosastoa ryhtymään toimenpiteisiin joukkoliikennekadun edellyttämien asemakaavojen muuttamiseksi. Vaihtoehdossa 1 joukkoliikennekatu oli linjattu Hämeentieltä Mäkelänkadulle Vallilan siirtolapuutarhan pohjoispuolelta ja vaihtoehdossa 2 Kumpulanmäeltä Jyrängöntien kautta Vallilan siirtolapuutarhan pohjoispuolitse Mäkelänkadulle.

Kaupunginhallitus kehotti 25.6.2007 rakennusvirastoa ja kaupunkisuunnitteluvirastoa ryhtymään kiireellisesti tarvittaviin toimenpiteisiin Kumpulan kampuksen liittämiseksi osaksi Tiedelinjan reittiä nykyistä katuverkkoa Kumpulassa hyödyntäen. Tiedelinja aloitti liikennöinnin Kumpulanmäen kautta elokuussa 2009.

Kaupunkisuunnittelulautakunta palautti 18.12.2008 joukkoliikennekadun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen (nro 11822) uudelleen valmisteltavaksi. Joukkoliikennekatu oli kaavassa linjattu Kumpulanmäeltä Jyrängöntien kautta Mäkelänkadulle.

Kaupunginhallitus kumosi 2.2.2009 kaupunkisuunnittelulautakunnan tekemän päätöksen ja kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin, jotta voimassa olevan asemakaavan mukainen Pietari Kalmin kadun jatkeeseen perustuva vaihtoehto Kumpulanmäeltä Isonniitynkadulle voitaisiin toteuttaa.

Tätä vaihtoehtoa Kumpula-Seura ry vastusti 15.3.2009 päivätyssä kirjeessään ja ehdotti pikabussikokeiluun ja kadunlämmitykseen perustuvia ratkaisuja. Kaupunkisuunnitteluvirasto yhtyi liikennelaitosliikelaituksen (HKL) kantaan asiassa eikä pitänyt pikabussikokeilua perusteltuna. Kirje ja siihen saatu vastaus ovat esityslistan tämän asian liitteenä 4.

Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli 2.4.2009 voimassa olevan asemakaavan mukaista joukkoliikennekadun liikennesuunnitelmaa, jossa katu kulkee Kumpulanmäeltä Isonniitynkadulle. Lautakunta hylkäsi suunnitelman ja kehotti kaupunkisuunnitteluvirastoa selvittämään Kumpulan kampuksen liikenneyhteyksien järjestämistä ja poikittaisliikenteen tehostamista sekä kehotti virastoa aloittamaan kevyen liikenteen väylien suunnittelun Kumpulanmäelle välittömästi. Kaupunginhallitus käsitteli liikennesuunnitelmaa otto-asiana ja päätti pysyttää lautakunnan päätöksen 14.4.2009. Tähän vaiheeseen liittyen kaupunginhallituksen tietoon saatettiin kaupunginhallituksen puheenjohtajalle osoitettu kirje, jossa haluttiin säilyttää puisto- ja siirtolapuutarha-alue yhtenäisenä kokonaisuutena aiempien lautakuntapäätösten tapaan ja vastustettiin uutta joukkoliikennekatua. Kirje on esityslistan tämän asian liitteenä 5.

Kaupunkisuunnittelulautakunta merkitsi 10.12.2009 tiedoksi selvityksen Kumpulan joukkoliikenneyhteyksien parantamisesta ja poikittaisliikenteen tehostamisesta.

Yleiskaava ja asemakaavat

Helsingin yleiskaava 2002:ssa (kaupunginvaltuusto 26.11.2003, tullut kaava-alueella voimaan 23.12.2004) alue on kaupunkipuistoaluetta, jota kehitetään monipuolisena toiminta-, kohtaamis- ja luontoympäristönä. Alueelle saa rakentaa tarpeellisia yhdyskuntateknisen huollon tiloja ja liikenneväyliä. Alue on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta, jota kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät.

Pääosalla aluetta on voimassa 30.10.1987 vahvistettu asemakaava nro 9010. Kaavan mukaan alue on joukkoliikennekatua, katu- ja puistoaluetta. Lisäksi alueella on voimassa seitsemän muuta asemakaavaa.

Asemakaavoittamatonta aluetta ovat junarata sekä Hämeentien ja Vallilan siirtolapuutarhan välinen alue.

Maanomistus

Alue on kaupungin omistuksessa.

Alueen yleiskuvaus

Alue on pääosin virkistysaluetta, jossa on runsaasti rakennettua puistoa. Kaava-alueen itäreunalla kulkee Hämeentie.

Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat Kumpulan kasvitieteellinen puutarha, Kumpulan kartano, Vallilan siirtolapuutarha

sekä yliopiston kampusalue, jossa on mm. tiedekirjasto ja liikuntakeskus.

Tavoitteet

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa ja linjata joukkoliikennekatu kulkemaan Vallilanlaakson halki siten, että sen aiheuttamat meluhaitat ja maisemalliset vauriot minimoidaan.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistaa joukkoliikennekadun rakentamisen Vallilanlaakson halki Hämeentielle Mäkelänkadulle. Katu kulkee käytöstä poistuvan junaradan paikalla ja se johdetaan uintikeskuksen koillispuolisessa rinteessä tunnelin kautta Mäkelänkadulle.

Samalla poistetaan voimassa olevan asemakaavan varaus joukkoliikennekadulle Kumpulanmäeltä Kumpulanlaakson puistoalueen halki Isonniitynkadulle (nk. Pietari Kalmin kadun jatke).

Lisäksi mahdollistetaan kevyen liikenteen yhteys Jyrängöntieltä Kumpulan kampukselle ja kevyen liikenteen silta Kumpulan kampukselta Kustaa Vaasan tielle ja Arabian kauppakeskukseen.

Joukkoliikennekatua liikennöitäisiin aluksi bussein. Joukkoliikennedyhteys parantaa Kumpulasta ja Arabianrannasta Pasilan kautta Töölön suuntaan kulkevien reittien järjestelymahdollisuuksia. Lisäksi joukkoliikennekatu luo edellytykset raitiolinjan perustamiselle Pasilasta Kalasatamaan. Alkuvaiheessa joukkoliikennekatu palvelee erityisesti Tiedelinjaa (seutulinja 506), joka liikennöi Viikistä Arabianrannan, Kumpulan, Pasilan, Meilahden ja Otaniemen kautta Pohjois-Tapiolaan ja yhdistää eri oppilaitoksia toisiinsa.

Joukkoliikennedyhteyden rakentamista puistoalueen halki on vastustettu laajasti ja esitetty Tiedelinjan reititystä ja nopeuttamista olemassa olevaa katuverkkoa hyödyntäen.

Merkittävimmät vaikutukset

Joukkoliikennekatu parantaa joukkoliikenteen poikittaisreittejä ja niiden järjestelymahdollisuuksia. Kadun ansiosta voidaan perustaa uusia poikittaislinjoja ja siirtää joitakin Kumpulan tai Arabianrannan kautta kulkevia bussilinjoja Pasilan kautta Töölön suuntaan.

Joukkoliikennekatu luo edellytykset raitiolinjan perustamiselle Pasilasta Hermanniin. Tätä raitiotietä voidaan myöhemmin jatkaa Kalasatamaan.

Kasvitieteellisen puutarhan pääsisäänkäynnin läheisyyteen rakennettava pysäkki parantaa pääsyä tähän valtakunnallisesti merkittävään puutarhaan.

Kumpulan kartanon visuaalisesti hallitseva asema maisematilassa heikkenee joukkoliikenteen kadun rakentamisen myötä. On kuitenkin muistettava, että Hämeentien sillan rakentaminen katkaisi aikoinaan kartanon suhteen Vanhankaupunginselälle ja siihen verrattuna joukkoliikennekadun kielteinen vaikutus on vähäinen.

Alue ei tarjoa enää joukkoliikennekadun rakentamisen jälkeen samanlaisia mahdollisuuksia virkistykseen, ja joukkoliikennekatu rikkoo viher- ja virkistysalueen yhtenäisyyttä. Joukkoliikennekadun aiheuttama haitta alueen virkistysmahdollisuuksiin on kuitenkin satamarataan verrattavissa, eikä muutos tältä osin ole merkittävä.

Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaalle Vallilan siirtolapuutarhalle on jo aiheutunut maisemallista ja meluhaittaa aiemmin pohjoisreunaa kulkeneesta satamaradasta. Nyt paikalle suunnitellusta joukkoliikennekadusta aiheutuva lisähaitta verrattuna aiempaan tilanteeseen on vähäinen. Haittaa on pyritty vähentämään asemakaavassa rakennettavaksi määrättyllä umpinaisella 1,2 m korkealla aidalla.

Joukkoliikennekadun melu- ja päästöhaitat eivät ole merkittäviä, eikä 55 dB:n melutaso ylity. Sen sijaan kaavaehdotukseen sisältyy meluesteen rakentaminen vilkasliikenteisen Hämeentien reunalle Vallilan siirtolapuutarhan itäpuolelle. Meluuste vähentää olennaisesti meluhaittoja Vallilan siirtolapuutarhassa ja Vallilanlaaksossa.

Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Kaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille n. 10,5 milj. euron kustannukset (alv 0 %). Kustannukset jakautuvat seuraavasti: kadut 2,40 milj. euroa, tunneli (155 m) 4,65 milj. euroa, siirtolapuutarhan suoja-aita (h = 1,2 m) 0,80 milj. euroa, Hämeentien meluusteet 0,55 milj. euroa, VP-alueet 0,65 milj. euroa, EV-alueet 0,14 milj. euroa, kuivatus 0,45 milj. euroa, sillat 0,60 milj. euroa, johtosiirrot (vesihuolto) 0,13 milj. euroa sekä johtosiirrot ja (energia) 0,13 milj. euroa.

Edellä mainitut kustannukset eivät sisällä Kustaa Vaasan tien ylittävää kevyen liikenteen siltaa, jonka kustannusten on arvioitu olevan n. 1,8–2 milj. euroa.

Toteutus

Joukkoliikennekatu voidaan toteuttaa heti kaavan tultua voimaan.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	F10680001200062637
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 17	Faksi		Alvno
helsinki.kirjaamo@hel.fi	http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	+358 9 655 783		F102012566

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Vireilletulosta on ilmoitettu osalliselle kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaton kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (7.3.2007). Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetettiin osallisille kaavaluonnoksen kanssa (kirje päivätty 6.10.2008). Päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos ja selostusluonnos olivat nähtävillä 13.–31.10.2008. Keskustelutilaisuus järjestettiin 29.10.2008 kaupunkisuunnitteluviraston auditoriossa.

Toistamiseen päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (31.3.2010), kaavaluonnos ja selostusluonnos olivat nähtävänä 12.–30.4.2010 Arabianrannan, Pasilan ja Vallilan kirjastossa sekä kaupunkisuunnitteluvirastossa ja viraston internetsivuilla.

Keskustelutilaisuus järjestettiin 20.4.2010 kaupunkisuunnitteluviraston auditoriossa.

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaistyötä liikennelaitos-liikelaitoksen, Helsingin seudun liikenteen ja rakennusviraston kanssa.

HSL Helsingin seudun liikenne ilmoitti lausunnossaan kannattavansa joukkoliikennekadun toteuttamista.

Kaupunginmuseo esitti, ettei Vallilanlaakson valjastaminen bussiliikenteen käyttöön tue puistomaisen viherkokonaisuuden säilymistä siirtolapuutarhan ja Kumpulan kartanon lähiympäristössä. Museo ei puoltanut kaavamuutosta.

Esitetyt mielipiteet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on asemakaavaosastolle saapunut 18 mielipidekirjettä. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty keskustelutilaisuudessa ja puhelimitse.

Mielipiteet kohdistuivat joukkoliikennekadun rakentamisen vastustamiseen ja koko hankkeen tarpeellisuuden kyseenalaistamiseen. Osa mielipiteistä myös kannatti hanketta ja toivoi hankkeen pikaista toteutusta.

Mielipiteet on kaavoitustyössä otettu huomioon siten, että joukkoliikennekadun aiheuttamat maisemalliset vauriot ja meluhaitat on pyritty minimoimaan kattamalla katu sen maisemallisesti herkimmissä kohdassa ja rakentamalla aita siirtolapuutarhan pohjoisreunalle.

Mielipidekirjeet, viranomaisten kannanotot ja vastineet niihin on selostettu yksityiskohtaisemmin vuorovaikutusraportissa (liite 4). Keskustelutilaisuuden muistio on vuorovaikutusraportin liitteenä.

Tilastotiedot

Alueen pinta-ala on 71 255 m², josta puistoaluetta (VP) on 25335 m², katualuetta 29614 m², kevyen liikenteen katualuetta 1157 m², yleistä pysäköintialuetta (LP) 1793 m² ja suojaviheraluetta (EV) 13356 m².

Ehdotuksen nähtävillä olo, muistutukset ja lausunnot

Ehdotus on ollut julkisesti nähtävänä 13.8.–13.9.2010, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Ehdotusta vastaan on tehty 10 muistutusta. Nähtävilläoloajan ulkopuolella on saatu kaksi kirjettä.

Lisäksi ehdotuksesta on pyydetty pelastuslautakunnan, kiinteistölautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, ympäristölautakunnan, kaupunginmuseon johtokunnan, liikennelaitosliikelaituksen Helsingin Vesi -liikelaituksen, Helsingin Energia -liikelaituksen ja Helen Sähköverkko Oy:n sekä Helsingin yliopiston, HSL Helsingin seudun liikenteen ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnot.

Muistutukset

Muistutukset kohdistuvat vuorovaikutukseen, yleiskaavan ja maakuntakaavan huomioon ottamiseen, maankäyttö- ja rakennuslain sekä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumiseen, Vallilanlaakson virkistyskäyttöön, joukkoliikennekadun aiheuttamiin maisemallisiin muutoksiin, joukkoliikennekadun aiheuttamiin ympäristöhäiriöihin, liikenteellisiin vaikutuksiin ja kestävään kehitykseen.

Muistutukset ja vastineet niihin on selostettu yksityiskohtaisemmin vuorovaikutusraportissa (liite 4).

Lausunnot

Lausunnot kohdistuvat yleiskaavan ja maakuntakaavan huomioon ottamiseen, alueen virkistyskäyttöön, ekologisiin käytäviin sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön huomioon ottamiseen. Lausunnoissa esitetään, että joukkoliikennekadun rakentamisesta luovuttaisiin tai yhteys toteutettaisiin raitiovaunureittinä. Joukkoliikennekadun aiheuttamasta melusta pyydetään meluselvityksiä ja kadun tarpeellisuudesta lisäselvityksiä. Kevyen liikenteen sillan linjausta ja reittiä esitetään muutettavaksi ja sillan maisemavaikutukset tulee esittää.

Kiinteistölautakunta viittaa mm. maakuntakaavaan ja toteaa, ettei se puolla joukkoliikennekadun rakentamista alueelle, vaan puoltaa raitiovaunureitin toteuttamista alueen kautta.

Myöskään yleisten töiden lautakunta ei puolla joukkoliikennekadun rakentamista, vaan puoltaa raitiovaunureitin toteuttamista alueen kautta.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa mm., ettei selostuksessa ole esitetty vaihtoehtoa joukkoliikenteen järjestämiseksi. Avoimeksi jäävät myös rakenteilla olevan länsimetron vaikutukset kulkemiseen Viikin, Arabianrannan, Kumpulan ja Otaniemen kampuksen välillä. Asemakaava ei ota riittävästi huomioon oikeusvaikutteisen yleiskaavan sisältöä.

Ympäristölautakunta korostaa, että joukkoliikennesuunnittelussa tulee suosia raideyhteyksiä aina kun se on mahdollista. Raideyhteysvaihtoehdon Kalasatamaan suuntautuvine jatkoyhteyksineen tulee olla ensisijainen vaihtoehto. Linja-autoliikenteeseen perustuvan joukkoliikennekatuvaihtoehdon jatkosuunnittelusta on syytä luopua.

Kaupunginmuseon johtokunta ei puolla kaavaehdotuksen hyväksymistä. Johtokunta toteaa mm., että tavoitteet siirtolapuutarha-alueen kulttuurihistoriallisten arvojen säilymiseksi ja joukkoliikennekadun sijoittamisesta alueen välittömään läheisyyteen ovat ristiriidassa keskenään. Vallilanlaakson valjastaminen bussiliikenteen käyttöön ei tue puistomaisen viherkokonaisuuden säilymistä siirtolapuutarhan ja Kumpulan kartanon lähiympäristössä.

Lausunnot on otettu huomioon siten, että asemakaavamerkintää "Kadun tai liikennealueen ylittävä kevyen liikenteen yhteys" on lyhennetty Kumtähdenkentän kohdalla ja selostukseen on lisätty jäljempänä mainitut suunnitelmaa selventävät asiakirjat:

Lausunnot ja vastineet niihin on selostettu yksityiskohtaisemmin vuorovaikutusraportissa (liite 7).

Muistutusten ja lausuntojen johdosta tehdyt muutokset

Asemakaavakarttaan tehdyt muutokset

- Asemakaavamerkintää "Kadun tai liikennealueen ylittävä kevyen liikenteen yhteys" on lyhennetty Kumtähdenkentän kohdalla.
- Asemakaavamääräys "Alueelle on rakennettava umpinainen aita, jonka korkeus kadun tasausviivasta on 1,2 m. Merkintä osoittaa aidan likimääräisen sijainnin." on muutettu muotoon:

"Alueelle on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin ja lukuarvo sen yläreunan likimääräisen korkeuden kadun pinnasta metreinä."

- Hämeentien suuntainen yleinen pysäköintialue on muutettu katualueeksi.
- Nylanderinpuistoon on merkitty kasvitieteellistä puutarhaa palveleva huoltoajoyhteys.
- Lisäksi kaavaan on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia.

Selostuksen liitteiksi on lisätty seuraavat suunnitelmaa selventävät asiakirjat:

- Katuliikenteen melukartat
- Vallilanlaakson joukkoliikennekadun vaikutukset joukkoliikenteeseen
- Vallilanlaakson joukkoliikennekadun yleissuunnitelma
- Kustaa Vaasan tien ylikulkusillan maisemalliset vaikutukset
- Ylikulkusillan viitesuunnitelma.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei tarvitse asettaa uudelleen nähtäville.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 5.5.2011 yksimielisesti tehdä päätösehdotukseen seuraavan lisäyksen:

"Kaupunkisuunnittelulautakunta esittää, että katusuunnitelmaa tehtäessä kiinnitetään erityistä huomiota maisemointiin ja laadukkaiden materiaalien käyttöön. Lautakunta kiinnittää lisäksi huomiota linjoilla käytettävän kaluston laatuun."

As. Oy Isonniitynlaakson ja sen talotoimikunnan ym. kirje sekä yhdistysten kirjeet

As. Oy Isonniitynlaakso ja sen talotoimikunta sekä neljä muuta alueen taloyhtiötä ovat lähettäneet kaupunginhallitukselle kirjeen. Yhtiöt vaativat mm., että asemakaava hylätään Vallilanlaakson joukkoliikennekadun osalta ja palautetaan uudelleen valmisteltavaksi yleiskaavan ja maakuntakaavan tavoitteiden mukaisesti kaupunkipuistona ja viherväylänä. Kaavaehdotus tulisi hyväksyä Kustaa Vaasan tien ylikulkusillan osalta ja käynnistää toimet pysäkeiltä Kumpulankampukselle johtavan sääsuojatien yhteyden pikaiseksi rakentamiseksi. Liikennelaitos tulisi ohjeistaa aloittamaan raitiolinja Arabiasta Pasilaan katuverkkoa pitkin sekä ohjeistaa kaupunkisuunnitteluvirasto ja rakennusvirasto osallistumaan yhteistyöhön, jossa kehitetään Vanhankaupunginlahden ja Pikku

Huopalahden yhdistävä pyöräilyväylä, "viherbaana" osittain hyödyntäen Vallilanlaaksossa kulkevaa ratakuilua.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry vastustaa asemakaavaehdotusta Vallilanlaakson joukkoliikennekadun osalta ja vaatii sen palauttamista uudelleen valmisteltavaksi niin, että alue säilytetään yleiskaavan ja maakuntakaavan tavoitteiden mukaisesti kaupunkipuistona ja viheralueena. Samassa kirjeessä Helsingin luonnonsuojeluyhdistys yhtyy As. Oy Isonniitynlaakson ym. kirjeeseen, kuten myös Kanta-Helsingin omakotiyhdistys ry ja Vallilan siirtolapuutarhayhdistys ry.

Kirjeet ovat esityslistan tämän asian liitteenä 6.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkisuunnitteluvirastosta saadun tiedon mukaan asemakaavaehdotus ja liikennesuunnitelma eivät sinänsä ole esteenä "viherbaanan" suunnittelulle ja toteutukselle. Vallilanlaakson jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä voidaan kehittää joukkoliikennekadusta huolimatta.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että kaupunkisuunnittelulautakunta on laatinut myös esityksen Vallilanlaakson joukkoliikennekadun liikennesuunnitelmasta (kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustus nro 5991-1 / 5.5.2011), joka saatetaan kaupunginhallituksen käsittelyyn joukkoliikennekadun asemakaavaehdotuksen saatua lainvoiman.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 14.12.2011 käsittely

Asiaa käsiteltäessä tehtiin seuraavat kaksi palautusesitystä ja yksi hylkäysesitys, joita ei hyväksytty.

Valtuutettu Jessica Karhu oli valtuutettu Silvia Modigin kannattamana ehdottanut, että asia palautetaan valmisteltavaksi siten, että joukkoliikennekadun osalta kaavamääräystä muutetaan koskemaan ainoastaan maisemoitua raitiotieliikennettä Vallilanlaakson virkistys- ja kulttuuriarvoja kunnioittaen.

Valtuutettu Yrjö Hakanen oli valtuutettu Tuomo Valokaisen kannattamana ehdottanut, että valtuusto palauttaa asemakaavan uudelleen valmisteltavaksi niin, että Vallilanlaakson ja Pietari Kalmin katuvaraukset poistetaan kaavasta, alue kaavoitetaan kaupunkipuistoksi ja joukkoliikenteelle kehitetään vaihtoehtoisia reittejä lähialueen katu- ja raitioverkkoa hyödyntäen.

Valtuutettu Kati Peltola oli valtuutettu Tea Vikstedtin kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi hylätä kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Hyväksyessään asemakaavan kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat viisi toivomuspontta:

1

Hyväksyessään asemakaavan kaupunginvaltuusto edellytti, että tutkitaan vielä mahdollisuuksia vähentää siirtolapuutarhaan kohdistuvaa melu- ja pölyhaittaa meluaidan lisäksi kadun reunaan istutettavalla sopivalla puurivistöllä. (Riitta Snäll)

2

Hyväksyessään Vallilanlaakson joukkoliikennekadun, valtuusto edellytti, että jatkosuunnittelussa selvitetään, millaisin estein katu voidaan sulkea yksityisautoilulta toimimaan ainoastaan joukkoliikenneväylänä. (Maija Anttila)

3

Hyväksyessään Vallilanlaakson joukkoliikennekadun, valtuusto edellytti, että selvitetään, miten bussiliikenteen melua voitaisiin rajoittaa sallimalla kadulle vain tavanomaista vaatimustasoa hiljaisempia busseja, esimerkiksi hybridibusseja. (Jessica Karhu)

4

Valtuusto kiirehti kaavassa osoitettujen meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttamista. (Heli Puura)

5

Valtuusto edellytti selvitettäväksi, voidaanko Vallilanlaakson kautta johdettavien Keski-Pasilan hulevesien purkupuutki sijoittaa pääosin kulkemaan kaavassa osoitetun joukkoliikennekadun alla. (Heli Puura)

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavakartta nro 11978
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostus, päivätty 10.6.2010, muutettu 5.5.2011 ja täydennetty 7.5.2012
- 3 Havainnekuvia
- 4 Kumpula-seura ry:n kirje ja vastine
- 5 Kuntalaisen mielipide
- 6 Eräiden taloyhtiöiden ja yhdistysten kirjeet

21.05.2012

- 7 Vuorovaikutusraportti 5.5.2011
8 Päätöshistoria
9 Vallilanlaakson joukkoliikennekadun vaikutukset joukkoliikenteeseen
10 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto kaupunginhallitukselle ELY-keskuksen tekemästä oikaisukehotuksesta 23.1.2012 Vallilanlaakson asemakaava- ja asemakaavan muutoksesta nro 11978
11 Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n vastine Kumpula-Seura ry:n suojeluesitykseen (Kumpulan kartano)

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva kaava-alueesta
2 Leikkauskuva Vallilanlaaksosta

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Helsingin hallinto-oikeus

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy
Kirjeiden lähettäjät
Valitusten tekijät

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Liite 11

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Pelastuslautakunta
Ympäristölautakunta
Yleisten töiden lautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginmuseon johtokunta
Liikennelaitos-liikelaitos (HKL)
Helsingin Energia -liikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.05.2012 § 578

Pöydälle 14.05.2012

HEL 2011-001048 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

07.12.2011 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

28.11.2011 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 14.12.2011 § 257

HEL 2011-001048 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 22. kaupunginosan (Vallila) katu-, puisto- ja suojaviheralueiden asemakaavan sekä 21. kaupunginosan (Hermanni) katu-, puisto- ja rautatiealueiden, 22. kaupunginosan (Vallila) puisto-, yleisen pysäköinti- ja katualueiden, 23. kaupunginosan (Toukola) puistoalueen ja 24. kaupunginosan (Kumpula) puisto- ja katualueiden asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 10.6.2010 päivätyn ja 5.5.2011 muutetun piirustuksen nro 11978 mukaisena.

Lisäksi kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt seuraavat viisi toivomuspontta:

1. Hyväksyessään asemakaavan kaupunginvaltuusto edellyttää, että tutkitaan vielä mahdollisuuksia vähentää siirtolapuutarhaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

kohdistuvaa melu- ja pölyhaittaa meluaidan lisäksi kadun reunaan istutettavalla sopivalla puurivistöllä. (Riitta Snäll)

2. Hyväksyessään Vallilanlaakson joukkoliikennekadun, valtuusto edellyttää, että jatkosuunnittelussa selvitetään, millaisin estein katu voidaan sulkea yksityisautoilulta toimimaan ainoastaan joukkoliikenneväylänä. (Maija Anttila)
3. Hyväksyessään Vallilanlaakson joukkoliikennekadun, valtuusto edellyttää, että selvitetään, miten bussiliikenteen melua voitaisiin rajoittaa sallimalla kadulle vain tavanomaista vaatimustasoa hiljaisempia busseja, esimerkiksi hybridibusseja. (Jessica Karhu)
4. Valtuusto kiirehtii kaavassa osoitettujen meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttamista. (Heli Puura)
5. Valtuusto edellyttää selvitettäväksi, voidaanko Vallilanlaakson kautta johdettavien Keski-Pasilan hulevesien purkuputki sijoittaa pääosin kulkemaan kaavassa osoitetun joukkoliikennekadun alla. (Heli Puura)

Käsittely

14.12.2011 Ehdotuksen mukaan

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli tehty seuraavat palautusehdotukset:

Valtuutettu Jessica Karhu oli valtuutettu Silvia Modigin kannattamana ehdottanut, että asia palautetaan valmisteltavaksi siten, että joukkoliikennekadun osalta kaavamääräystä muutetaan koskemaan ainoastaan maisemoitua raitiotieliikennettä Vallilanlaakson virkistys- ja kulttuuriarvoja kunnioittaen.

Valtuutettu Yrjö Hakanen oli valtuutettu Tuomo Valokaisen kannattamana ehdottanut, että valtuusto palauttaa asemakaavan

uudelleen valmisteltavaksi niin, että Vallilanlaakson ja Pietari Kalmin katuvaraukset poistetaan kaavasta, alue kaavoitetaan kaupunkipuistoksi ja joukkoliikenteelle kehitetään vaihtoehtoisia reittejä lähialueen katu- ja raitioverkkoa hyödyntäen.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtaja esitti seuraavan äänestysjärjestyksen, jonka valtuusto hyväksyi: Ensin asetetaan vastakkain valtuutettu Jessica Karhun ja valtuutettu Yrjö Hakasen palautusehdotukset. Tämän jälkeen äänestetään edellisessä äänestyksessä voittaneen palautusehdotuksen ja asian käsittelyn jatkamisen välillä.

Puheenjohtaja tekemä ja valtuuston hyväksymä ensimmäinen äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Jessica Karhun ehdotuksen, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Yrjö Hakasen ehdotus hyväksytty tässä äänestyksessä.

30. Äänestys

JAA-ehdotus: Asia palautetaan valmisteltavaksi siten, että joukkoliikennekadun osalta kaavamääräystä muutetaan koskemaan ainoastaan maisemoitua raitiotieliikennettä Vallilanlaakson virkistys- ja kulttuuriarvoja kunnioittaen.

Ei-ehdotus: Valtuusto palauttaa asemakaavan uudelleen valmisteltavaksi niin, että Vallilanlaakson ja Pietari Kalmin katuvaraukset poistetaan kaavasta, alue kaavoitetaan kaupunkipuistoksi ja joukkoliikenteelle kehitetään vaihtoehtoisia reittejä lähialueen katu- ja raitioverkkoa hyödyntäen.

Jaa-äännet: 39

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Lilli Autti, Maria Björnberg-Enckell, Tuija Brax, Mika Ebeling, Sture Gadd, Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Mari Holopainen, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Emma Kari, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Silvia Modig, Elina Moisio, Sari Näre, Outi Ojala, Jan D Oker-Blom, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Olli Sademies, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sumuvuori, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Markku Vuorinen, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 43

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Jorma Bergholm, Harry Bogomoloff, Arto Bryggare, Heidi Ekholm-Talas, Matti Enroth, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Rakel Hiltunen, Jukka Järvinen, Tarja Kantola, Heikki Karu, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Pauli Leppä-aho, Päivi

Lipponen, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Sanna Perkiö, Heli Puura, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Sari Sarkomaa, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Tarja Tenkula, Astrid Thors, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Tuomo Valokainen, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Antti Vuorela

Tyhjä: 1
Jussi Halla-aho

Poissa: 2
Reiska Laine, Juho Romakkaniemi

Puheenjohtaja tekemä ja valtuuston hyväksymä toinen äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Yrjö Hakasen palautusehdotus hyväksytty.

31. Äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Valtuusto palauttaa asemakaavan uudelleen valmisteltavaksi niin, että Vallilanlaakson ja Pietari Kalmin katuvaraukset poistetaan kaavasta, alue kaavoitetaan kaupunkipuistoksi ja joukkoliikenteelle kehitetään vaihtoehtoisia reittejä lähialueen katu- ja raitioverkkoa hyödyntäen.

Jaa-äännet: 43

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Jorma Bergholm, Harry Bogomoloff, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Heidi Ekholm-Talas, Matti Enroth, Juha Hakola, Rakel Hiltunen, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Tarja Kantola, Heikki Karu, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Pauli Leppä-aho, Päivi Lipponen, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Sanna Perkiö, Heli Puura, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Olli Sademies, Sari Sarkomaa, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Tarja Tenkula, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Antti Vuorela

Ei-äännet: 39

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Lilli Autti, Maria Björnberg-Enckell, Tuija Brax, Sture Gadd, Yrjö Hakanen, Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Mari Holopainen, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Jessica Karhu, Emma Kari, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Silvia Modig, Elina Moisio, Sari Näre, Outi Ojala, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas

Rantanen, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sumuvuori, Astrid Thors, Nils Torvalds, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Markku Vuorinen, Ville Ylikahri

Tyhjä: 1
Jussi Halla-aho

Poissa: 2
Reiska Laine, Juho Romakkaniemi

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt jatkaa asian käsittelyä.

Julistettuaan keskustelun itse asiassa päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Kati Peltola valtuutettu Tea Vikstedtin kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi hylätä kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Lisäksi oli ehdotettu hyväksyttäväksi seuraavat kuusi toivomuspontta:

Riitta Snäll

Hyväksyessään asemakaavan kaupunginvaltuusto edellyttää, että tutkitaan vielä mahdollisuuksia vähentää siirtolapuutarhaan kohdistuvaa melu- ja pölyhaittaa meluaidan lisäksi kadun reunaan istutettavalla sopivalla puurivistöllä.

Kannattaja: Seija Muurinen

Outi Alanko-Kahiluoto

Tämän ponnin hyväksyessään Helsingin kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän automaattisten ajonestopollareiden asentamisen ja käyttöönoton joukkoliikennekadun molemmissa päissä.

Kannattaja: Jessica Karhu

Maija Anttila

Hyväksyessään Vallilanlaakson joukkoliikennekadun, valtuusto edellyttää, että jatkosuunnittelussa selvitetään, millaisin estein katu voidaan sulkea yksityisautoilulta toimimaan ainoastaan joukkoliikenneväylänä.

Kannattaja: Tarja Kantola

Jessica Karhu

Hyväksyessään Vallilanlaakson joukkoliikennekadun, valtuusto edellyttää, että selvitetään, miten bussiliikenteen melua voitaisiin

rajoittaa sallimalla kadulle vain tavanomaista vaatimustasoa hiljaisempia busseja, esimerkiksi hybridibusseja.

Kannattaja: Mari Holopainen

Heli Puura 1

Valtuusto kiirehtii kaavassa osoitettujen meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttamista.

Kannattaja: Tarja Kantola

Heli Puura 2

Valtuusto edellyttää selvitettäväksi, voidaanko Vallilanlaakson kautta johdettavien Keski-Pasilan hulevesien purkuputki sijoittaa pääosin kulkemaan kaavassa osoitetun joukkoliikennekadun alla.

Kannattaja: Tarja Kantola

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysjärjestys kuului seuraavasti: Ensin asetetaan valtuutettu Kati Peltolan hylkäysehdotus kaupunginhallituksen ehdotuksen vastaehdotukseksi. Mikäli valtuutettu Kati Peltolan ehdotus hyväksytään, raukeavat ehdotetut toivomusponnet. Jos kaupunginhallituksen ehdotus hyväksytään, äänestetään ehdotettujen toivomusponnien hyväksymisestä siten, että valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon ja valtuutettu Maija Anttilan toivomusponnet laitetaan ensin vastakkain ja sen jälkeen äänestetään voittaneen toivomusponnen hyväksymisestä. Muiden toivomusponnien hyväksymisestä äänestetään jokaisesta erikseen.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä kolmas äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy kaupunginhallituksen ehdotuksen, äänestää jaa; jos ei voittaa on valtuutettu Kati Peltolan hylkäysehdotus hyväksytty.

32. Äänestys

JAA-ehdotus: Khs

Ei-ehdotus: Ehdotan esityksen hylkäämistä

Jaa-äännet: 46

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Harry Bogomoloff, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Heidi Ekholm-Talas, Matti Enroth, Sture Gadd, Juha Hakola, Rakel Hiltunen, Seppo Kanerva, Tarja Kantola, Heikki Karu, Kauko Koskinen,

Terhi Koulumies, Pauli Leppä-aho, Päivi Lipponen, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Sanna Perkiö, Heli Puura, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Juho Romakkaniemi, Olli Sademies, Sari Sarkomaa, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Antti Vuorela

Ei-äännet: 37

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Lilli Autti, Tuija Brax, Yrjö Hakanen, Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Mari Holopainen, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Jessica Karhu, Emma Kari, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Silvia Modig, Elina Moisio, Sari Näre, Outi Ojala, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sumuvuori, Astrid Thors, Nils Torvalds, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Markku Vuorinen, Ville Ylikahri

Tyhjä: 1

Jussi Halla-aho

Poissa: 1

Reiska Laine

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä neljäs äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Riitta Snällin ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

33. Äänestys

JAA-ehdotus: Hyväksyessään asemakaavan kaupunginvaltuusto edellyttää, että tutkitaan vielä mahdollisuuksia vähentää siirtolapuutarhaan kohdistuvaa melu- ja pölyhaittaa meluidan lisäksi kadun reunaan istutettavalla sopivalla puurivistöllä.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 50

Sirpa Asko-Seljavaara, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Harry Bogomoloff, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Heidi Ekholm-Talas, Matti Enroth, Sture Gadd, Juha Hakola, Rakel Hiltunen, Tarja Kantola, Heikki Karu, Mari Kiviniemi, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Minerva Krohn, Pauli Leppä-aho, Päivi Lipponen, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Silvia Modig, Seija Muurinen, Sari Näre, Jarmo Nieminen, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Sanna Perkiö, Sirpa Puhakka, Heli Puura, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava,

Juho Romakkaniemi, Sari Sarkomaa, Lea Saukkonen, Hanna-Kaisa Siimes, Riitta Snäll, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Tuomo Valokainen, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Tea Vikstedt, Antti Vuorela

Ei-äännet: 2

Kimmo Helistö, Nils Torvalds

Tyhjät: 31

Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Lilli Autti, Tuija Brax, Yrjö Hakanen, Jussi Halla-aho, Sanna Hellström, Mari Holopainen, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Emma Kari, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Essi Kuikka, Jyrki Lohi, Elina Moisio, Outi Ojala, Jan D Oker-Blom, Kati Peltola, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Olli Sademies, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sumuvuori, Astrid Thors, Sanna Vesikansa, Markku Vuorinen, Ville Ylikahri

Poissa: 2

Zahra Abdulla, Reiska Laine

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä viides äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, jos ei voittaa on Maija Anttilan toivomusponsi hyväksytty tässä äänestyksessä.

34. Äänestys

JAA-ehdotus: Tämän ponnen hyväksyessään Helsingin kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän automaattisten ajonestopollareiden asentamisen ja käyttöönoton joukkoliikennekadun molemmissa päissä.

Ei-ehdotus: Hyväksyessään Vallilanlaakson joukkoliikennekadun, valtuusto edellyttää, että jatkosuunnittelussa selvitetään, millaisin estein katu voidaan sulkea yksityisautoilulta toimimaan ainoastaan joukkoliikenneväylänä.

Jaa-äännet: 35

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Lilli Autti, Tuija Brax, Sture Gadd, Yrjö Hakanen, Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Mari Holopainen, Sirkku Ingervo, Jessica Karhu, Emma Kari, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Silvia Modig, Elina Moisio, Sari Näre, Outi Ojala, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sumuvuori, Nils Torvalds, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 44

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Harry Bogomoloff, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Heidi Ekholm-Talas, Matti Enroth, Juha Hakola, Rakel Hiltunen, Tarja Kantola, Heikki Karu, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Pauli Leppäaho, Päivi Lipponen, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Sanna Perkiö, Heli Puura, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Juho Romakkaniemi, Olli Sademies, Sari Sarkomaa, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Astrid Thors, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Olli Valtonen, Antti Vuorela

Tyhjät: 5

Jussi Halla-aho, Nina Huru, Seppo Kanerva, Jan Vapaavuori, Markku Vuorinen

Poissa: 1

Reiska Laine

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä kuudes äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Maija Anttilan ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

35. Äänestys

JAA-ehdotus: Hyväksyessään Vallilanlaakson joukkoliikennekadun, valtuusto edellyttää, että jatkosuunnittelussa selvitetään, millaisin estein katu voidaan sulkea yksityisautoilulta toimimaan ainoastaan joukkoliikenneväylänä.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 71

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Lilli Autti, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Tuija Brax, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Sture Gadd, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Rakel Hiltunen, Mari Holopainen, Sirkku Ingervo, Tarja Kantola, Jessica Karhu, Emma Kari, Heikki Karu, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Pauli Leppäaho, Päivi Lipponen, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Silvia Modig, Elina Moisio, Seija Muurinen, Sari Näre, Jarmo Nieminen, Outi Ojala, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Sanna Perkiö, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Heli Puura, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Juho Romakkaniemi, Sari Sarkomaa, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna

Sumuvuori, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Astrid Thors, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Tuomo Valokainen, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Antti Vuorela, Ville Ylikahri

Ei-ääni: 1
Nina Huru

Tyhjät: 12
Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Heidi Ekholm-Talas, Matti Enroth, Jussi Halla-aho, Seppo Kanerva, Kauko Koskinen, Jan D Oker-Blom, Olli Sademies, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Markku Vuorinen

Poissa: 1
Reiska Laine

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä seitsemäs äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Jessica Karhun ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

36. Äänestys

JAA-ehdotus: Hyväksyessään Vallilanlaakson joukkoliikennekadun, valtuusto edellyttää, että selvitetään, miten bussiliikenteen melua voitaisiin rajoittaa sallimalla kadulle vain tavanomaista vaatimustasoa hiljaisempia busseja, esimerkiksi hybridibusseja.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 50

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Lilli Autti, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Tuija Brax, Arto Bryggare, Yrjö Hakanen, Kimmo Helistö, Rakel Hiltunen, Mari Holopainen, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Seppo Kanerva, Tarja Kantola, Jessica Karhu, Emma Kari, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Päivi Lipponen, Jyrki Lohi, Terhi Mäki, Silvia Modig, Elina Moisio, Sari Näre, Outi Ojala, Sara Paavolainen, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Heli Puura, Tuomas Rantanen, Olli Sademies, Hanna-Kaisa Siimes, Osmo Soininvaara, Johanna Sumuvuori, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Nils Torvalds, Mirka Vainikka, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Antti Vuorela, Ville Ylikahri

Tyhjät: 32

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Heidi Ekholm-Talas, Matti Enroth, Sture Gadd, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Sanna Hellström, Heikki Karu, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Pauli Leppä-aho,

Hannele Luukkainen, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Sanna Perkiö, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Juho Romakkaniemi, Sari Sarkomaa, Lea Saukkonen, Anni Sinnemäki, Riitta Snäll, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Astrid Thors, Ulla-Marja Urho, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Markku Vuorinen

Poissa: 3

Mika Ebeling, Reiska Laine, Jan D Oker-Blom

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä kahdeksas äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Heli Puuran ehdottaman toivomusponnen nro 1, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

37. Äänestys

JAA-ehdotus: Valtuusto kiirehtii kaavassa osoitettujen meluntorjuntatoimenpiteiden toteuttamista.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 71

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Lilli Autti, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Tuija Brax, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Heidi Ekholm-Talas, Matti Enroth, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Kimmo Helistö, Rakel Hiltunen, Mari Holopainen, Sirkku Ingervo, Tarja Kantola, Jessica Karhu, Emma Kari, Heikki Karu, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Pauli Leppä-aho, Päivi Lipponen, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Silvia Modig, Elina Moisio, Seija Muurinen, Sari Näre, Jarmo Nieminen, Outi Ojala, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Sanna Perkiö, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Heli Puura, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Juho Romakkaniemi, Sari Sarkomaa, Lea Saukkonen, Hanna-Kaisa Siimes, Riitta Snäll, Johanna Sumuvuori, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Astrid Thors, Nils Torvalds, Mirka Vainikka, Tuomo Valokainen, Olli Valtonen, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Antti Vuorela, Ville Ylikahri

Tyhjät: 13

Harry Bogomoloff, Sture Gadd, Jussi Halla-aho, Sanna Hellström, Nina Huru, Seppo Kanerva, Kauko Koskinen, Olli Sademies, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Markku Vuorinen

Poissa: 1

Reiska Laine

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä yhdeksäs äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Heli Puuran ehdottaman toivomusponnen nro 2, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

38. Äänestys

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää selvitettäväksi, voidaanko Vallilanlaakson kautta johdettavien Keski-Pasilan hulevesien purkuputki sijoittaa pääosin kulkemaan kaavassa osoitetun joukkoliikennekadun alla.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äänet: 67

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Lilli Autti, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Harry Bogomoloff, Tuija Brax, Arto Bryggare, Heidi Ekholm-Talas, Matti Enroth, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Kimmo Helistö, Sanna Hellström, Rakel Hiltunen, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Tarja Kantola, Emma Kari, Heikki Karu, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Terhi Koulumies, Tuuli Koussa, Essi Kuikka, Päivi Lipponen, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Silvia Modig, Elina Moisio, Seija Muurinen, Sari Näre, Jarmo Nieminen, Outi Ojala, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Kati Peltola, Sanna Perkiö, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Heli Puura, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Juho Romakkaniemi, Lea Saukkonen, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Riitta Snäll, Osmo Soininvaara, Johanna Sumuvuori, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Tuomo Valokainen, Olli Valtonen, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Antti Vuorela, Ville Ylikahri

Tyhjät: 13

Sture Gadd, Jussi Halla-aho, Mari Holopainen, Seppo Kanerva, Jessica Karhu, Kauko Koskinen, Jaana Pelkonen, Olli Sademies, Sari Sarkomaa, Astrid Thors, Nils Torvalds, Jan Vapaavuori, Markku Vuorinen

Poissa: 5

Mika Ebeling, Minerva Krohn, Reiska Laine, Pauli Leppä-aho, Terhi Peltokorpi

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

§ 613

V Sosiaali- ja terveystoimen organisaation uudistaminen

Pöydälle 21.05.2012

HEL 2011-002363 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Organisaatiomalli
- 2 Muutostiimin esitys johtosäännöksi
- 3 Muutostiimin johtosääntöesityksen perustelut
- 4 Sosiaalitoimen johtosääntö
- 5 Terveystoimen johtosääntö
- 6 Seurantaryhmä 12.12.2011

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen 1.1.2013 lukien

1 perustaa sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sen alaisen sosiaali- ja terveystoimen sekä hyväksyä niille sosiaali- ja terveystoimen johtosäännön seuraavasti:

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen johtosääntö

1 §

Toimiala

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta ja sen alainen Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen huolehtivat kaupungin sosiaali- ja terveystoimesta lasten päivähoitoa lukuun ottamatta kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

Sosiaali- ja terveysvirasto huolehtii terveydenhuoltolain mukaisista terveyskeskuksen tehtävistä

Sosiaali- ja terveystoimen toimialaan kuuluvat myös kunnan tehtäväksi säädetty raittiustyö, maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvät kunnan tehtävät sekä talous- ja velkaneuvontapalvelujen järjestäminen.

Lautakunta ja virasto huolehtivat lisäksi sosiaali- ja terveystoimen laitosten lääkehuollosta sekä muusta sosiaali- ja terveystoimen velvoitteena olevasta lääkehuollosta.

2 §

Lautakunta ja sen jaostot

Lautakunnassa on 13 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan jäsenistä vähintään yksi ja hänen varajäsenensä on ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Kaupunginvaltuusto asettaa lautakunnan toimikaudeksi ensimmäisen, toisen ja kolmannen jaoston. Jokaisessa jaostossa on seitsemän jäsentä. Valtuusto valitsee jaoston puheenjohtajaksi lautakunnan varsinaisen jäsenen. Puheenjohtajan varajäsenenä jaostossa toimii hänen lautakuntaan valittu varajäsenensä. Lisäksi valtuusto valitsee jaostoon kuusi lisäjäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen. Valtuusto valitsee lisäjäsentä varapuheenjohtajan jaostoon.

Kolmannen jaoston jäsenet ja lisäjäsenet on valittava ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

3 §

Esittely

Lautakunnan kokouksissa viraston päällikkö esittelee asiat, ellei hän ole siirtänyt tiettyä asiaa tai asiaryhmää alaisensa viranhaltijan esiteltäväksi.

Jaoston kokouksissa asiat esittelee asianomaisen osaston päällikkö, ellei viraston päällikkö ole siirtänyt tiettyä asiaa tai asiaryhmää muun viranhaltijan esiteltäväksi.

Viraston päällikkö voi ottaa alaiselleen esittelijälle kuuluvan asian esiteltäväkseen.

4 §

Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty

- 1 valvoa, että virasto toimii vahvistetun talousarvion puitteissa sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti
- 2 hyväksyä osaltaan virastolle tavoitteet sekä seurata niiden toteutumista
- 3 päättää asiakas- ja potilasmaksuista ja hinnoista kaupunginhallituksen tarvittaessa erikseen antamien ohjeiden mukaisesti sekä muista maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
- 4 päättää lautakunnan käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja valvoa avustusten käyttöä sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
- 5 hyväksyä tilahankkeita koskevat tarveselvitykset sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
- 6 hyväksyä kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muita kuin tilahankkeita koskevat suunnitelmat ja piirustukset sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
- 7 päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista
- 8 päättää hallintaoikeutensa puitteissa maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan kauintaan viiden vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokrasuhde on sovittu päättyväksi kauintaan kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää vuokralle antamisesta ja muusta käyttöön luovuttamisesta
- 9 päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää vuokralle ottamisesta
- 10 päättää viraston hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden käyvästä arvosta luovuttamisesta, ei kuitenkaan muiden osakkeiden kuin valtion perintönä saatujen asunto-osakkeiden luovuttamisesta, sekä vahvistaa rajat, joiden

- mukaan viranhaltija päättää luovuttamisesta
- 11 päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa viraston hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta vastikkeetta tai alle käyvän arvon
 - 12 myöntää vahingonkorvaus silloin, kun kaupunki on virastoa koskevissa asioissa korvausvelvollinen taikka vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija myöntää vahingonkorvauksen
 - 13 myöntää kokonaan tai osittain vapautus viraston henkilökuntaan kuuluvalle hänen velvollisuudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa vahinko, ellei asianomainen ole aiheuttanut sitä tahallaan tai törkeällä tuottamuksella sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija myöntää vapautuksen
 - 14 myöntää vapautus virastolle tulevan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija myöntää vapautuksen
 - 15 asettaa, kun asian laatu sitä erityisesti edellyttää, valmistelevaan määrättyä asiaa tilapäinen jaosto, josta on soveltuvin osin voimassa, mitä lautakunnasta on määrätty
 - 16 päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa virastolle annettujen lahjoitusten ja testamenttien vastaanottamisesta sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää vastaanottamisesta
 - 17 päättää valtion perintönä saadun omaisuuden käytöstä sekä hyväksyä periaatteet, joiden mukaan viranhaltija päättää käytöstä
 - 18 vahvistaa sairaansijojen ja muiden hoitopaikkojen määrä, päättää niiden tilapäisistä muutoksista, sekä vahvistaa ne perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
 - 19 päättää toimintayksiköiden aukioloajoista sekä vahvistaa ne perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista

5 §

Ensimmäisen jaoston tehtävät

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Ensimmäisen jaoston tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty, päättää niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut viranhaltijan tekemän, toimeentulotukea koskevan päätöksen saattamista kunnan määräämän monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi, lukuun ottamatta kuntalain mukaista oikaisuvaatimusta.

6 §

Toisen jaoston tehtävät

Toisen jaoston tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty

1. päättää niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut viranhaltijan tekemän, muun kuin toimeentulotukea koskevan päätöksen saattamista kunnan määräämän monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi, lukuun ottamatta kuntalain mukaista oikaisuvaatimusta
2. tehdä päihdehuoltolaissa tarkoitettu esitys hallinto-oikeudelle henkilön määräämisestä hoitoon tahdostaan riippumatta väkivaltaisuuden perusteella
3. päättää tartuntatautien torjunnasta vastaavana kunnan toimielimenä henkilön eristämistä tai määräämisestä olemaan poissa ansiotyöstä, päivähoitopaikasta tai oppilaitoksesta sekä päättää eristämisen jatkamista koskevan esityksen tekemisestä.

7 §

Kolmannen jaoston tehtävät

Kolmas jaosto käsittelee asioita, jotka ovat vireillä ruotsin kielellä.

Kolmannen jaoston tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty

1. päättää niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut viranhaltijan tekemän päätöksen saattamista kunnan määräämän monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi, lukuun ottamatta kuntalain mukaista oikaisuvaatimusta
2. tehdä päihdehuoltolaissa tarkoitettu esitys hallinto-oikeudelle henkilön määräämisestä hoitoon tahdostaan riippumatta väkivaltaisuuden perusteella
3. päättää tartuntatautien torjunnasta vastaavana kunnan toimielimenä henkilön eristämistä tai määräämisestä olemaan poissa ansiotyöstä, päivähoitopaikasta tai oppilaitoksesta sekä päättää eristämisen jatkamista koskevan esityksen tekemisestä.

8 §

Organisaatio

Virastossa on seuraavat osastot

- Perhe- ja sosiaalipalvelut
- Terveys- ja päihdepalvelut
- Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut
- Henkilöstö- ja kehittämisspalvelut
- Talous- ja tukipalvelut
- Tietohallinto- ja viestintäpalvelut

Osaston toimistotasoisesta yksikköjaosta päättää lautakunta.

Viraston päällikkönä on virastopäällikkö.

Osaston päällikkönä on osastopäällikkö.

9 §

Johtaminen

Viraston päällikkö johtaa viraston toimintaa ja vastaa siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan.

Osaston päällikkö johtaa osaston toimintaa ja vastaa siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan.

10 §

Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimiala

Osasto huolehtii perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

11 §

Terveys- ja päihdepalvelujen toimiala

Osasto huolehtii terveys-, päihde- ja päivystyspalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

12 §

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen toimiala

Osasto huolehtii sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

13 §

Henkilöstö- ja kehittämispalvelujen toimiala

Osasto huolehtii viraston henkilöstö- ja yleishallinnon palvelujen järjestämisestä sekä suunnittelu-, valmistelu- ja kehittämistehtävistä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi osaston tehtävänä on toimia terveydenhuoltolain mukaisena terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen koordinoivana vastuutahona Helsingin kaupungissa sekä ruotsinkielisten palvelujen ja lähipalvelujen koordinoivana vastuutahona sosiaali- ja terveystieteiden osastossa.

14 §

Talous- ja tukipalvelujen toimiala

Osasto huolehtii viraston talouden suunnittelusta ja seurannasta sekä taloushallinto- ja tukipalvelujen järjestämisestä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

15 §

Tietohallinto- ja viestintäpalvelujen toimiala

Osasto huolehtii viraston tietohallinto- ja viestintäpalvelujen järjestämisestä sekä sähköisten palvelujen ja palvelukanavien kehittämisestä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi osaston tehtävänä on toimia palveluneuvonnan ja -ohjauksen koordinoivana vastuutahona virastossa.

16 §

Viraston päällikön tehtävät

Viraston päällikön tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle

- 1 hyväksyä toimintasäännöt
- 2 siirtää viraston palveluksessa oleva henkilö ja vastaava virka tai tehtävä viraston osastosta toiseen asianomaisia esimiehiä, asianomaista henkilöä sekä tämän sitä pyytäessä luottamusmiestä kuultuaan
- 3 panna täytäntöön henkilökuntaa koskevat virka- ja työehtosopimukset sekä vastaavat sopimukset huomioon ottaen, mitä kaupunginhallituksen

- johtosäännössä on määrätty
- 4 hakea kaupungin puolesta, lukuun ottamatta Euroopan Unionin rahoitusta, sosiaali- ja terveystoimen toimen toimialaan kuuluvat valtionosuudet ja -avustukset sekä niihin verrattavat etuudet ja käyttää näissä asioissa kaupungin puhevaltaa
 - 5 hakea viraston toimialaan kuuluvat viranomaisluvut
 - 6 määrätä viranhaltija toimimaan terveyskeskuksen vastaavana lääkärinä samoin kuin terveydenhuollon toimintayksikön vastaavana lääkärinä
 - 7 määrätä viranhaltija toimimaan Helsingin erityishuoltopiiriin johtajana
 - 8 määrätä lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevassa lainsäädännössä sekä avioliittolaissa tarkoitetut sovittelijat
 - 9 määrätä viranhaltija toimimaan lastensuojelulain tarkoittamana sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana

Lisäksi viraston päällikkö suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan ja lautakunnan määräämät muut tehtävät.

17 §

Osaston päällikön tehtävät

Osaston päällikön tehtävänä on suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan, lautakunnan ja viraston päällikön määräämät tehtävät.

18 §

Estyneenä oleminen

Viraston päällikön ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa lautakunnan määräämä osaston päällikkö.

Osaston päällikön ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa viraston päällikön määräämä viranhaltija.

19 §

Kelpoisuusvaatimukset

Viraston päällikön ja osaston päällikön kelpoisuusvaatimuksena on

sen lisäksi mitä muutoin on säädetty, ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä.

Muulta henkilökunnalta vaadittavan kelpoisuuden määrää valinnan suorittaja ottaen huomioon, mitä erikseen on säädetty tai määrätty.

20 §

Henkilökunnan ottaminen

Viraston päällikön ottaa kaupunginvaltuusto lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Osaston päällikön ottaa kaupunginhallitus lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Toimistotasaisen yksikön päällikön ottaa lautakunta.

Muun henkilökunnan ottaa viraston päällikkö tai hänen määräämänsä.

21 §

Päätösvallan siirtäminen sosiaalihuollon yksilöhuollon asioissa

Sosiaalihuollon järjestämisestä ja antamisesta sekä palvelusta perittävän maksun määräämisestä päättää siltä osin, kuin asia ei kuulu jaoston päätettäväksi, viraston päällikön määräämä viranhaltija lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti.

Lastensuojelulain mukaista sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle kuuluvaa päätösvaltaa käyttää viraston päällikön määräämä viranhaltija.

Kehitysvammaisten erityishuollon järjestämisestä ja antamisesta päättää tahdonvastaista huoltoa lukuun ottamatta viraston päällikön määräämä viranhaltija.

22 §

Esitykset ja lausunnot ulkopuolisille sekä puhevallan käyttö

Lautakunnan ja viraston esitykset ja lausunnot kaupungin ulkopuolisille on toimitettava kaupunginhallituksen välityksellä, jollei tätä asian vähäisen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole pidettävä tarpeettomana tai ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Lautakunta käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa lautakunnan päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa. Puhevaltaa käyttää kuitenkin viraston päällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija, jos hän yhtyy lautakunnan päätökseen.

Huomioon ottaen, mitä edellä on määrätty, viraston päällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa yksityisiä sosiaalipalveluja, yksityistä terveydenhuoltoa, yksityisten apteekkien toimintaa sekä potilaiden hoitoa ja kohtelua, potilasvahinkoja, terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontaa koskevissa lausunto- ja valvonta-asioissa samoin kuin sosiaalihuollon yksilöllistä toimeenpanoa sekä potilaiden kotikuntaa ja potilasmaksuja koskevissa asioissa tuomioistuimissa, hallintoviranomaisissa ja toimituksissa.

Lisäksi viraston päällikkö tai hänen määräämänsä perii ja nostaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden ja potilaiden eläkkeitä, tuloja ja muita saamisia.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen, että johtosäännön täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen johtosäännön voimaantuloa 1.1.2013.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättäneen kumota 1.1.2013 lukien terveystoimen (8.10.2003) ja sosiaalitoimen (26.11.2008) vahvistetut johtosäännöt niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 siirtää sosiaali- ja terveystoimien sosiaaliviraston, lasten päivähoidon vastuualueita lukuun ottamatta, sekä terveyskeskuksen tehtävät ja henkilöstön (yhteensä noin 15 500) henkilöä.

3 perustaa sosiaali- ja terveystoimien virastopäällikön viran, jonka virastopäälliköiden HAY-palkkausjärjestelmän mukainen kokonaispalkka on 10 101,30 euroa kuukaudessa.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto päätti 30.11.2011 (§ 245), että 1.1.2013 lukien sosiaalilautakunta ja terveyslautakunta yhdistetään yhteiseksi sosiaali- ja terveyslautakunnaksi ja että sosiaalivirasto, lukuun ottamatta suomenkielistä lasten päivähoidon vastuualueita, ja terveyskeskus yhdistetään yhdeksi virastoksi. Suomenkielistä lasten päivähoitoa varten perustetaan oma lautakunta ja virasto.

Sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistus on valmistelu kaupungin omana työnä. Sosiaali- ja terveystoimen johtosääntö sisältyy päätösehdotukseen. Organisaatiomalli on esityslistan liitteenä.

Esittelijä

Valmistelun tausta ja lähtökohdat

Sosiaalilautakunta antoi 4.10.2011 (§ 365) ja terveyslautakunta 4.10.2011 (§ 253) kaupunginhallitukselle lausuntonsa sosiaali- ja terveystoimen kokonaisselvityksestä (Deloitte Oy).

Kaupunginvaltuusto päätti 30.11.2011 (§ 245) että sosiaali- ja terveystoimi organisoidaan sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialalle 1.1.2013 lukien seuraavien periaatteiden mukaisesti:

Luottamushenkilöorganisaatio

1. Sosiaalilautakunta, lukuun ottamatta suomenkielistä lasten päivähoitoa, ja terveyslautakunta yhdistetään yhteiseksi, sosiaali- ja terveyslautakunnaksi, jonka jäsenten määrä päätetään johtosäännön hyväksymisen yhteydessä.
2. Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisuuteen perustetaan johtosäännössä myöhemmin määriteltävät jaostot käsittelemään mm. muutoksenhakuja.
3. Suomenkielistä lasten päivähoitoa varten perustetaan oma, 9-jäseninen lautakunta.

Virasto-organisaatio

1. Sosiaalivirasto, lukuun ottamatta suomenkielistä lasten päivähoidon vastuualuetta, ja terveyskeskus yhdistetään yhdeksi virastoksi.
2. Edellä mainittuun virastoon perustetaan myöhemmin johtosäännössä määriteltävät osastotason vastuualueet.
3. Suomenkielistä lasten päivähoitoa varten perustetaan oma virasto.

Jatkovalmistelun lähtökohdat

1. Organisaatio rakennetaan asiakas- ja potilaslähtöisesti asukkaita kuullen.
2. Sujuvat hoitoketjut (esim. vanhuspalvelut sekä päihde- ja mielenterveyspalvelut) ovat suunnittelun lähtökohtana.
3. Organisaatiouudistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa henkilöstöllä on keskeinen rooli. Muutosvaiheessa tuetaan henkilöstöä ja eri hallintokuntien kulttuurien yhteensovittamista
4. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että uusia hallinnon tasoja ei uudistuksessa muodosteta.
5. Ruotsinkielisten asiakkaiden ja potilaiden palvelut otetaan huomioon uudistuksessa.

6. Organisaatiouudistuksen yhtenä tarkoituksena on voimistaa toimenpiteitä terveyserojen kaventamiseksi.
7. Organisaatiouudistuksen tarkoituksena on kohdentaa voimavaroja asiakaspalveluun.
8. Luodaan lasten päivähoidolle toimivat yhteistyörakenteet opetustoimen kanssa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt seuraavat kaksi toivomuspontta:

- Kaupunginvaltuusto edellyttää, että uudessa sosiaali- ja terveysvirastossa huomioidaan vanhusten hoivapaikkojen riittävä määrä, mielenterveys- sekä päihdekuntoutujien monipuoliset asumispalvelut sekä vastaavat ruotsinkieliset palvelut.
- Kaupunginvaltuusto edellyttää, että yhteistyö lapsiperheiden vastuualueella (sosiaaliohjaajat päiväkodeissa, perheneuvola, lastensuojelu), terveyspalveluissa (neuvola, terveystarkastukset, perheverkostot) ja opetustoimessa (perusopetus, ruotsinkielinen päivähoito) jatkuu ja palveluja kehitetään yhteistyössä henkilöstön ja vanhempien kanssa.

Lasten päivähoidon organisaatio- ja johtosääntöehdotus ovat esityslistalla omana varhaiskasvatustointia koskevana asianaan.

Organisaatiouudistuksen valmistelu ja ohjaus

Sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistus on valmisteltu kaupungin omana työnä. Uudistamista johtaa sosiaali- ja terveystointia johtava apulaiskaupunginjohtaja. Suunnittelua ja valmistelua varten kaupungin keskushallintoon on perustettu vuoden 2012 ajaksi projektiorganisaatio, ns. muutostiimi, jonka muodostaa kaksi sosiaaliviraston ja kaksi terveyskeskuksen osastopäällikköä. Muutosorganisaatio käsittää seurantaryhmän, ohjausryhmän, ydinryhmän ja muutostiimin.

Seurantaryhmässä, jota johtaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, on edustus kaikista kaupunginhallituksessa edustettuina olevista poliittisista ryhmistä sekä lisäksi jäsenenä sosiaalilautakunnan ja terveyslautakunnan puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Seurantaryhmän tehtävänä on organisaatiouudistuksen seuraaminen, lähetekeskustelut ja yhteydenpito poliittisiin ryhmiin. Ohjausryhmää johtaa sosiaali- ja terveystointia johtava apulaiskaupunginjohtaja ja jäsenenä ovat sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen virastopäälliköt sekä osastopäälliköt, talous- ja suunnittelukeskuksen ja henkilöstökeskuksen päälliköt, sosiaali- ja terveystoimen kaupunginsihteerit sekä henkilöstöjärjestöjen edustajat. Ohjausryhmän tehtävänä on

organisaatiouudistuksen etenemisen ohjaaminen. Ydinryhmässä on sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan lisäksi mm. molempien virastojen virastopäälliköt ja kaupungin keskushallinnon edustus. Ydinryhmän tehtävänä on organisaatiouudistuksen suunnittelun ja toteuttamisen operatiivisen johtamisen tuen tarjoaminen muutostiiimille. Muutostiiimin tehtävänä on organisaatiouudistuksen suunnittelu ja työryhmien työskentelyn koordinointi sekä hankkeen etenemisen varmistaminen suunnitellussa aikataulussa. Seuranta-, ohjaus- ja ydinryhmä ovat kokoontuneet säännöllisesti.

Valmistelutyön ensimmäisessä vaiheessa muutostiiimi teki analyysin Helsingin sosiaali- ja terveystoimen nykytilanteesta. Tarkoituksena oli selvittää, miten sosiaaliviraston ja terveystoimen johto ja henkilöstö sekä keskeiset ulkopuoliset toimijat hahmottavat nykytilanteen ja sen hyvät ja huonot puolet. Aineisto kerättiin teemahaastattelulla. Haastattelut tuottivat monipuolisen aineiston ja nostivat esiin kehittämistä vaativia asioita. Haastattelut myös vahvistivat ja konkretisoivat jo tehtyä päätöstä sosiaali- ja terveystoimen hallinnollisen yhdistämisen tarpeellisuudesta.

Nykytilan analyysi esiteltiin uudistuksen aloitusseminaarissa noin 200:lle henkilölle, jotka edustivat sosiaali- ja terveystoimen johtoa, henkilöstöä ja luottamushenkilöitä. Aloitusseminaarissa tehdyt ryhmätyöt ovat antaneet pohjaa uuden toimintamallin kehittämiseksi.

Valmistelun yhteydessä on tutustuttu muiden suurten kaupunkien sosiaali- ja terveystoimen järjestämistapaan ja kokemuksiin vierailamalla Espoossa, Vantaalla, Oulussa, Tampereella ja Turussa.

Palvelujen käyttäjien ja asukkaiden näkemysten saamiseksi muutostiiimi on järjestänyt kaksi sidosryhmien miniseminaaria, joihin kutsuttiin etenkin heikommassa asemassa olevien asiakasryhmien kanssa toimivia kolmannen sektorin edustajia. Huhtikuussa ja toukokuussa järjestetään asukasilloja yhteistyössä Helsingin kaupunginosayhdistys Helka ry:n kanssa. Muutoksen etenemisestä on tiedotettu kuntalaisille mm. kaupungin internet-sivustojen kautta.

Sosiaali- ja terveystoimen uudistamiseen liittyvä viestintä toteutetaan erikseen laaditun viestintäsuunnitelman mukaisesti. Virastopäälliköillä on vastuu muutoksen sisäisestä viestinnästä henkilökunnalle. Kaupungin intranet-sivustolle on perustettu sosiaali- ja terveystoimen yhteinen muutossivusto, jonka kysy-vastaa -palsta toimii henkilöstön ja muutostiiimin välisenä yhtenä vuorovaikutuskanavana. Aineksia uuden viraston suunnitteluun on saatu myös keskusteluista, joita on käyty virastojen johtoryhmissä, henkilöstötoimikunnissa ja seminaareissa sekä sosiaaliviraston ja terveystoimen päluottamusmiesten ja eri asiantuntijoiden kanssa.

Esitys sosiaali- ja terveysviraston organisaatioksi

Muutostiimin tavoitteina valtuuston asettamien tavoitteiden lisäksi oli, että uusi organisaatio ja sen toimintamalli eivät ole vain kokoelma nykyisen organisaation korjauksia, vaan kokonaan uusi asukas- ja asiakaskaskeksinen hyvinvointipalvelujen malli, johon liittyy uusien strategisten linjausten, työnjako- ja yhteistoimintamuotojen ja prosessien kehittäminen. Lisäksi uuden organisaatorakenteen avulla on tavoitteena saada aikaan kustannustehokkuutta mm. pienentämällä osaoptimoinnin mahdollisuuksia ja tehostamalla hallintoa.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa yleisimmin käytössä olevia organisointimalleja ovat funktionaalinen eli toimintokohtainen organisaatio, matriisiorganisaatio, prosessiorganisaatio ja tilaaja-tuottaja -malli. Näistä malleista käytiin keskustelu hankkeen seurantaryhmässä, ohjausryhmässä ja ydinryhmässä. Valmistelun myötä päädyttiin asiakaslähtöiseen funktionaaliseen organisaatioon, jossa korostetaan nimettyjä pääprosesseja. Mallintamista edelsi sosiaali- ja terveystoimen pääprosessien hahmottaminen.

Uuden sosiaali- ja terveysviraston rakenteen mallintamisen ensimmäisessä vaiheessa muutostiimi esitti kolme eri vaihtoehtoista ratkaisua, jotka lähestyivät organisaatiouudistukselle annettujen lähtökohtien ja valmistelussa esille tulleiden seikkojen ratkaisemista eri tavoin. Yksi vaihtoehtoista painotti prosesseja, toinen oli toimintolähtöinen malli ja kolmas perustui asiakassegmentointiin. Vaihtoehdot esiteltiin seurantaryhmän ja ohjausryhmän kokouksissa sekä lautakuntien iltakoulussa. Käytyjen keskustelujen ja saadun palautteen perusteella muutostiimi päätyi ehdottamaan funktionaalista asiakasprosesseja korostavaa organisaatiota, joka esiteltiin lautakuntien seminaarissa 20.3.2012.

Esitys sosiaali- ja terveysviraston organisaatioksi sekä viraston osastorakenne on esityslistan liitteenä. Esityksen mukaan uudessa sosiaali- ja terveysvirastossa on seuraavat osastot:

- Perhe- ja sosiaalipalvelut
- Terveys- ja päihdepalvelut
- Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut
- Henkilöstö- ja kehittämisspalvelut
- Talous- ja tukipalvelut
- Tietohallinto- ja viestintäpalvelut

Perhe- ja sosiaalipalvelut, terveys- ja päihdepalvelut sekä sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut ovat ydintoiminnan osastoja. Hallinto- ja tukipalvelujen osastoja ovat henkilöstö- ja kehittämisspalvelut, talous- ja tukipalvelut sekä tietohallinto- ja viestintäpalvelut.

Osastorakennetta esittävässä kuviossa kunkin osaston sisällä olevat toimintojen nimet eivät ole esitys uuden viraston yksiköistä tai yksikköjaosta. Ne ovat toimineet valmistelun aikana kokonaisuuksien hahmotuksen apuna. Samoin kuviossa esiintyvät henkilöstömäärät ja euromääräiset luvut perustuvat nykyisen organisaation toimintoihin ja ovat myös toimineet suunnittelun apuna.

Esitetyn organisaatiomallin etuja

Esitettyssä organisaatiomallissa kukin ydintoiminnan osasto sisältää loogisia palvelukokonaisuuksia keskeisine palveluketjuineen, kuten lapsien ja lapsiperheiden palvelut, päivystystoiminnat, päihde- ja mielenterveyspalvelut sekä kuntoutuksen ja vanhusten asumisen eri muodot. Osastoissa on myös sekä ennaltaehkäisevien että korjaavien palvelujen kokonaisuuksia, kuten lapsiperheiden ennaltaehkäisevät palvelut ja lastensuojelu, mielenterveyden ja päihdeongelmien perustason ja erityistason palvelut, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut ja kotihoidon ja asumisen laitospalvelut. Tällöin osastolla on mahdollisuus varhaiseen puuttumiseen ja ennaltaehkäisyyn panostamalla saavuttaa kevyempi palvelurakenne ja kustannusten parempi hallinta.

Kaikissa kolmessa ydintoiminnan osastossa on sekä sosiaalitoimen että terveystoimen palveluja. Palveluja ei myöskään rajata iän mukaan. Rakenne luo mahdollisuuden tuottaa palveluja uudella tavalla ilman hoitoketjun katkeamista osastorajasta johtuen.

Yhteistyökumppaneille ehdotettu osastorakenne on selkeä. Kokoamalla palvelukokonaisuuksia yhteen osastoon yhteistyö muiden hallinnonalojen, lähikuntien, HUS:n ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa selkiytyy ja vahvistuu. Julkisten, kolmannen sektorin ja yksityisten palvelujen koordinointi toimivaksi palvelukokonaisuudeksi helpottuu, kun palvelukokonaisuudet sijoitetaan samaan osastoon.

Uusi sosiaali- ja terveysvirasto on sekä henkilöstömäärältään että talousarvioltaan poikkeuksellisen suuri kokonaisuus. Virasto tarvitsee vahvat ja hyvin toimivat hallinto-, kehittämis- ja tukipalvelut. Keskittämällä nämä palvelut varmistetaan rakenteellisella ratkaisulla sosiaali- ja terveysviraston yhtenäisten linjausten toteuttamista muun muassa henkilöstö- ja talousasioissa.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen osasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Perhe- ja sosiaalipalvelujen osastossa lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi ja terveys sekä toimeentulo ja sosiaalityö ovat samassa osastossa lastensuojelun kanssa. Kokoamalla nämä hallinnollisesti samaan osastoon luodaan edellytykset palvelujen kehittämiseksi asiakastarpeita vastaaviksi. Raskaampien korjaavien palvelujen sijaan on mahdollisuus suunnata voimavaroja ennaltaehkäiseviin ja lapsia ja lapsiperheitä tukeviin palveluihin, jolloin tarve huostaanottoihin vähenee. Näin saadaan myös kustannuksia alennetuksi.

Vammaisten palvelujen ja kehitysvammaisten palvelujen kokonaisuus on johtosääntöehdotuksessa samassa osastossa. Vammaispalvelut ovat laaja monista palveluista muodostuva kokonaisuus käsittäen esimerkiksi kaikenikäisten vammaisten sosiaalityön, asumispalvelut, päivä- ja työtoimintapalvelut, kehitysvammaisten sosiaalityön, asumispalvelut, päivä- ja työtoimintapalvelut, kehitysvammaisten laitospalvelut sekä vammaispalvelulain että sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen kokonaisuuden ja vammaisneuvolatoiminnan. Palvelujen lähtökohtana on mahdollistaa vammaisten henkilöiden mahdollisimman esteetön omatoimisuus ja itsenäisyys.

Kehitysvammahuollon palvelut ovat voimakkaan muutoksen kohteena sosiaaliviraston pitkäaikaisen kehitysvammahuollon laitoshoidon asumispalveluiksi muuttavan hankkeen myötä. Sekä vammaisten että kehitysvammaisten palvelujen asiakkaat ovat kaikista ikäryhmistä ja tuen sekä palvelujen tarve eri elämänvaiheissa vaihtelee.

Nykytilan arvioinnissa yhdeksi selväksi väliinpuutoajaryhmäksi todettiin koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevat nuoret. Heille on nykyisin tarjolla vähän palveluja. Nuoret ovat ryhmä, johon panostamalla voidaan välttää usein pitkälle aikuisikään, jopa koko loppuelämään ulottuvat ongelmat. Etsivän työn avulla on hankekohtaisesti (esim. Vamos ja Jeri) pystytty parantamaan nuoren tilannetta ratkaisevasti ja palauttaa hänet esim. koulutukseen. Raskaampien ja kalliimpien palvelujen tarpeen vähentyessä etsivään työhön myös vapautuu voimavaroja. Osaston sisällä olevasta nykyisestä aikuisten sosiaalipalveluista osa kohdentuu myös nuoriin, joten nuoriin kohdistuvat voimavarat on koottu ”saman katon alle”.

Aikuissosiaalityön, toimeentulotuen ja työllisyyspalvelujen sijoittuminen samaan osastoon muodostaa eheän kokonaisuuden ja tukee parhaalla mahdollisella tavalla edellä mainittuja nuorten ja lapsiperheiden palveluja. Vastaanottokeskusten sijoittaminen perhe ja sosiaalipalvelujen kokonaisuuteen mahdollistaa palvelujen kehittämisen siten, että ne aidosti tukevat maahanmuuttajaperheiden kotoutumista ja hyvinvointia.

Terveys- ja päihdepalvelujen osasto

Terveys- ja päihdepalvelujen osastossa mielenterveys- ja päihdehoito sekä päihdehuolto yhdistyvät, mikä on kansallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman mukaista. Päihdeongelmaisella on usein mielenterveysongelmia ja päinvastoin. Tämä ns. kaksoisdiagnoosipotilaiden ryhmä nousi selkeästi väliinpuotoajaryhmänä esille nykytilan analyysissä sekä myös sidosryhmätapaamisissa.

Mielenterveyspotilaiden ja päihdeongelmaisten hoitomenetelmät ovat myös suurelta osin samoja ja päihdeongelmiin on enenevässä määrin kehitetty lääketieteellisiä hoitokeinoja. Esitetystä organisaatiomallissa mielenterveys- ja päihdepotilaiden sekä perustason että erikoistason palvelut sijaitsevat samassa osastossa. Rakenne auttaa sujuvien konsultoitujen asiakaslähtöisten työtapojen kehittymistä sekä ennaltaehkäisevää ja varhaisen tunnistamisen toimintatapaa.

Päivystyksen potilaista noin puolet on alkoholin tai muiden päihteiden vaikutuksen alaisena. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen sijaitseminen samassa osastossa päivystyspalvelujen kanssa antaa hyvän pohjan tämän potilasryhmän tilanteeseen puuttumiseen ja hoitoon tai hoitoonohjaukseen päivystyksen yhteydessä.

Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatio vahvistuu terveysasemien, erikoissairaanhoidon poliklinikoiden ja psykiatrian palvelujen sijaitessa samassa osastossa. Yhteistyötä kehittämällä voidaan perustasolla hoitaa suurempi osa potilaista ja toisaalta kohdentaa erikoissairaanhoidon resurssit niitä erityisesti tarvitseville. Osaston sisäisellä yhteistyöllä on mahdollista parantaa mielenterveys- ja päihdepotilaiden somaattisten sairauksien hoitoa.

Osastossa yhdistyvät kaikki sosiaalitoimen, psykiatrian ja somaattisen sairaanhoidon 24/7 päivystyspalvelut. Tämä edesauttaa niiden yhteistä sisällön kehittämistä samoin kuin kriisitilanteisiin valmistautumista ja niiden hallintaa. Sosiaali- ja kriisipäivystyksen tehtävistä noin puolet liittyy lasten huostaanottoon. Yhteys muihin päivystyspalveluihin korostaa mahdollisuutta muun perheen ja osallisten hoitamiseen ja hoitoonohjaukseen huostaanottotapausten yhteydessä. Samoin vanhemman sairastuessa rakenne antaa mahdollisuuden puuttua lapsen tilanteeseen nykyistä tehokkaammin, kun sosiaali- ja kriisipäivystys on samassa osastossa päihde- ja mielenterveyspalvelujen kanssa.

Terveys- ja päihdepalvelujen osasto toimii myös vahvana HUS:n yhteistyökumppanina.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen osasto

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen osastossa yhdistyvät kotihoidon, vanhusten sosiaalityön ja päivätoiminnan sekä ympärivuorokautisen hoidon ja hoivan sekä kuntoutuksen palvelut. Näin muodostuu kattava palvelukokonaisuus ja nykyinen virastojen välinen rajapinta akuuttisairaalan ja vanhainkoti- ja palveluasumisen väliltä poistuu. Kun sama osasto vastaa sekä sairaalatasoisesta hoidosta että hoivapalveluista, rakenne tukee potilaan hoitamista oikeassa paikassa. Jonottaminen sairaalapaikoilla vähenee saman osaston vastatessa myös sairaalahoidon jälkeisestä jatkohoidosta, asumisesta ja kotiin annettavasta tuesta. Akuuttisairaaloissa jonottamisen poistuessa vapautuu resursseja ottaa päivystyksistä ja HUS:sta jatkohoitoa tarvitsevat potilaat vastaan viiveettä. Samalla myös vapautuu sairaansijoja ikääntyvän väestön kasvavaan tarpeeseen.

Kotona tai palvelutaloissa asuvien toimintakyvyn ja terveydentilan heikkenemisen havaitseminen riittävän aikaisessa vaiheessa vähentää tarpeettomia päivystyskäyntejä. Kotihoidon, kotisairaalan, palvelutalojen, akuuttisairaaloiden ja vanhainkotien yhteisillä ennakoivilla toimintatavoilla voidaan välttää tilanteen huonontuminen päivystyksellistä hoitoa vaativaksi.

Nykytilan kartoitus osoitti, että kuntoutusprosessi ja sen jatkuvuus eivät toteudu toivotulla tavalla nykyorganisaatiossa. Myös kuntoutuksen termi on täsmentymätön. Se sisältää laajan kirjon erilaisia kuntoutumisen muotoja, kuten akuutin sairastumisen ensihoidon, sen jälkeisen kuntoutumisen, vakiintuneen tilan ylläpidon ja toimintakykyä edistävän työotteen. Kuntoutusta tehdään sekä avo- että laitospalveluissa ja siihen sisältyy myös lääkinnällinen kuntoutus. Lääkinnällisen kuntoutuksen suurimman potilasmäärän muodostavat aivohalvaus- ja lonkkamurtumapotilaat, jotka tarvitsevat moniammatillista osaamista sekä sairaalahoidon aikana että kotiuduttuaan. Kuntoutuja tarvitsee usein myös apuvälineitä tai asunnon muutostöitä, jotka järjestetään terapeutin suorittaman arviointikäynnin perusteella. Jotta kuntoutuksen ketjuun muodostuisi mahdollisimman vähän osastorajoja ja nykyorganisaatiossa muodostuvia kuntoutuksen viiveitä epätarkoituksenmukaisesta sijoituspaikasta johtuen, kuntoutus on sijoitettu sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen osastoon.

Hallinto- ja tukipalveluosastot

Esityksen mukaan hallinto- ja tukipalveluja varten muodostetaan kolme osastoa:

- Henkilöstö- ja kehittämisspalvelujen osasto
- Talous- ja tukipalvelujen osasto

- Tietohallinto- ja viestintäpalvelujen osasto

Uusi sosiaali- ja terveysvirasto on kaupungin suurin virasto ja sisältää hyvin laajan toimintojen ja palvelujen kirjon. Viraston taloudellinen ja toiminnallinen tehokkuus vaikuttaa koko kaupungin talouteen ja asukkaiden saamiin palveluihin. Viraston johdon ja osastojen edellyttämät hallinto- ja tuki- ja kehittämisspalvelut tuotetaan uudessa virastossa keskitetysti, siltä osin kuin palveluja ei tuoteta kaupunkitasolla keskitetysti.

Hallinto-, tuki ja kehittämisspalvelujen hajauttaminen johtaisi näin suuressa virastossa siihen, että toimintatavat osastoilla ja yksiköissä muodostuisivat erilaisiksi ja virastotason yhteisten linjausten noudattaminen hankaloituisi. Keskitetyillä hallinto- ja tuki- ja kehittämisspalveluilla turvataan ydintoiminnan osastoille viraston strategisia linjauksia noudattavat, yhdenmukaiset ja kustannustehokkaasti tuotetut palvelut. Yksiköiden sisäistä hallintoa voidaan vähentää, kun samaa prosessia ei hoideta useassa kohdin virastoa. Johtaminen tehostuu ja toimintaympäristön muutoksiin reagointi esimerkiksi taloudellisissa murroksissa nopeutuu. Lisäksi organisaatioyksiköiden määrä vähenee esitetystä ratkaisusta hallinnon ja kehittämisen hajauttamiseen verrattuna. Keskitämällä palvelut varmistetaan riittävä osaamisen taso, ylläpito ja kehittäminen. Sijaisuuksien järjestäminen helpottuu, haavoittuvuus vähenee ja työkuorman tasaaminen on helpompaa. Mahdollisuus osastokohtaiseen soaoptimointiin vältetään rakenteellisella ratkaisulla. Esitetty rakenne vapauttaa ydintoiminnan osastojen johtoa hallintopalvelujen johtamisesta ja antaa mahdollisuuden keskittää osaston ydintoimintaan.

Tulevaisuudessa palvelujen tuottavuuden kehittämisessä avainasemassa ovat uudet palvelumuodot perinteisten palvelumuotojen rinnalla. Kehittyvän tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköisten palvelumahdollisuuksien lisääminen avaavat uusia mahdollisuuksia kuntalaisten palveluun ja toiminnan tehostamiseen. Uusiin palvelumuotoihin liittyy suuri tuottavuuspotentiaali. Näiden kehittäminen on nykyisissä organisaatioissa ollut pirstaleista ja ehdotuksessa kehittäminen tuodaan uuden viraston johtamisen keskiöön.

Organisaation rakenne turvaa sen, että hallinto- ja tukipalvelut tukevat viraston tehokasta johtamista ja niillä on selkeä edustus viraston johtoryhmässä. Tällöin viraston johtamisessa on jatkuvasti mukana sekä ydintoiminnan että hallinto- ja tukipalvelujen johto ja asiantuntemus.

Yhteiset poikkihallinnolliset prosessit

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Yhteisiä poikkihallinnollisia ja osastorajat ylittäviä prosesseja ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, lähipalvelut, ruotsinkieliset palvelut, palveluneuvonta- ja ohjaus sekä sähköiset palvelut ja innovatiiviset palvelut. Näille prosesseille on organisaatioesityksessä osoitettu koordinoiva vastuutaho, jotta voidaan varmistaa näiden asiakkaiden ja kuntalaisten näkökulmasta tärkeiden prosessien järjestelmällinen kehittäminen ja mahdollisimman hyvä toimivuus. Vaikka palvelut tuotetaan ydintoiminnan osastoilla, tarvitaan virastotasoista yhtenäistä kehittämisen koordinoitua ja tukea.

Tietohallinto- ja viestintäpalvelujen osasto toimii sähköisten ja innovatiivisten palvelujen sekä palveluneuvonnan ja ohjauksen prosessin koordinoivana vastuutahona virastossa. Henkilöstö- ja kehittämispalvelujen osasto toimii terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen, lähipalvelujen ja ruotsinkielisten palvelujen koordinoivana vastuutahona. Henkilöstö- ja kehittämispalvelujen osasto toimii lisäksi terveydenhuoltolain edellyttämänä kaupunkitasoisena terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahona.

Johtosäännön valmistelu

Sosiaali- ja terveystoimen johtosääntöesitys on valmisteltu kaupunginvaltuuston asettamien lähtökohtien mukaisesti sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistuksen muutostiimissä yhteistyössä sosiaaliviraston, terveyskeskuksen sekä oikeuspalvelujen kanssa.

Johtosääntö noudattaa kaupunginhallituksen asettaman sääntötoimikunnan vahvistamaa johtosääntömallia rakenteeltaan ja sisällöltään kuitenkin niin että johtosääntöön on lisätty välttämättömät sosiaali- ja terveystoimen tehtävät.

Johtosääntö sisältää määräykset luottamushenkilöorganisaatiosta ja sen tehtävistä sekä viraston osastotasoisesta organisaatiosta, tehtävistä, pätevyysvaatimuksista ja valinnasta. Lasten päivähoitotoimintaa varten perustettavalla virastolle tulee oma johtosääntö ja lasten päivähoitoon liittyvät määräykset ja tehtävät on poistettu sosiaali- ja terveystoimen johtosäännöstä.

Johtosääntöesitystä on valmisteluvaiheessa käsitelty sosiaali- ja terveyslautakuntien iltakoulussa ja seminaarissa, seurantaryhmässä, ohjausryhmässä ja ydinryhmässä. Lisäksi johtosääntöesitys on valmisteltu yhteistyössä kaupungin sääntötoimikunnan kanssa. Sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen henkilöstötoimikunnat ovat antaneet lausuntonsa johtosääntöehdotuksesta.

Sosiaali- ja terveystoimen johtosääntö tulee voimaan 1.1.2013. Kuitenkin uuden viraston toiminnan ja palvelujen katkeamattomina jatkumisen turvaamiseksi samoin kuin joidenkin kiireisten asioiden

vuoksi lautakunnan päätöksiä tarvitaan jo vuoden 2012 aikana ja tammikuussa 2013 ennen uuden lautakunnan ensimmäistä kokousta. Siksi tarvitaan väliaikainen valtuutus mainittujen päätösten tekemisen mahdollistamiseksi. Edellä mainittujen tehtäviä hoitamaan ehdotetaan perustettavaksi kaupunginhallitukseen määräajan toimiva sosiaali- ja terveysjaosto.

Lautakuntien lausunnot

Terveyslautakunta ja sosiaalilautakunta antoivat 24.4.2012 lausuntonsa muutostiiimin valmistelemasta johtosäntöesityksestä. Lautakuntien lausunnot, toimitetut äänestykset ja sosiaalilautakunnassa jätetyt eriävät mielipiteet sisältyvät päätöshistoriaan.

Terveyslautakunta katsoo mm., että organisaatiomalli korjaa vaikeimmiksi koetut ongelmat eli vanhusten hoito- ja palveluketjujen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen erillisyyden. Uudessa organisaatiossa on erityisesti otettu huomioon terveydenhuollon ja sosiaalitoimen yhteiset, paljon palvelua käyttävät ja moniongelmaiset asiakkaat. Jatkossa tärkeää on varmistaa pelkkiä perus- ja erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevien henkilöiden hoidon sujuvuus ja tehokkuus sekä sujuvat ja selkeät yhteistyö- ja vastuusuhteet HUSin ja sen toimijoiden kanssa. Jatkovalmistelussa on arvioitava uudistuksen mahdolliset vaikutukset lääkärien ja hoitohenkilökunnan rekrytointiin, työnkuvien monipuolisuuteen, perus- ja täydennyskoulutukseen sekä lääke- ja hoitotieteelliseen johtamiseen. Muutosjohtamisen keskeinen haaste on muokata sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen erilaisten toimintakulttuurien asenteita ja perinteitä ja luoda toimivat käytännöt ja rakenteet. Terveyslautakunta katsoo, että uudessa organisaatiossa on palkkaepäkohtien korjaamisen tarve, koska tehtäväkohtaiset palkat vaihtelevat samoissa tehtävissä. Palkkaepäkohtien korjaaminen edellyttää keskitettyä erillisrahoitusta. Terveyslautakunta katsoo, että uuden sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenmäärän tulisi olla 13, koska sosiaali- ja terveystoimen alue on erittäin suuri Helsingin kaupungin hallintokokonaisuudessa. Uuden lautakunnan tehtäviin tulisi lisätä sairaansijoista ja hoitopaikoista päättäminen kuten se on nyt terveystoimen johtosäntöissä. Edelleen terveyslautakunta ehdottaa seuraavia muutoksia: Uuden viraston osastojen tehtäviä tulisi muuttaa siten, että vammaisten sosiaalipalvelut ja vammaisneuvonta sijoitetaan perhe- ja sosiaalipalvelujen -osastoon. Osastojen tehtävien määrittely tulisi tarkentaa johtosäntönnön 10 - 12 §:issä siten, että kohta "palvelujen tuottamisesta" korvataan sanalla "palveluista". Vielä terveyslautakunta katsoo, että palvelusetelien palveluntuottajien hyväksymiskriteereistä päättämisen tulisi olla lautakunnan tehtävä.

Terveyslautakunta katsoo, että hallinnon ja tukipalvelujen erottaminen toiminnan osastoista ja keskittäminen on oikea ratkaisu. Niiden muodostaminen kolmeksi tai vähintään kahdeksi eri osastoksi on tärkeää. Lautakunta esittää johtosääntöehdotuksessa mainittujen virastopäällikön ja osastopäälliköiden virkojen perustamista ja seuraavien terveyskeskuksen virkojen lakkauttamista siitä lukien kun se on mahdollista eikä virkoja enää tarvita:

- terveyskeskuksen toimitusjohtaja (vakanssinumero 019000)
- johtajahammaslääkäri (vakanssinumero 026710)
- johtajalääkäri (vakanssinumero 026711)
- johtajapsykiatri (vakanssinumero 026713)
- kehittämisjohtaja (vakanssinumero 019100)
- kotihoidon johtaja (vakanssinumero 026832)
- terveysasemien johtaja (vakanssinumero 026709).

Sosiaalilautakunta pitää mm. kolmen toiminnallisen osaston muodostamista kannatettavana. Osastojen nimiä tulisi lautakunnan mielestä kuitenkin täsmentää, jotta ne vastaisivat paremmin modernia palvelukulttuuria. Myös ehdotus kolmen hallinnollisen osaston muodostamisesta on perusteltu. Jaostojen asiämäärää tulee lautakunnan mielestä seurata ja arvioida jaostojen määrän riittävyttä. Sosiaalilautakunta katsoo, että pakolaisten vastaanotto toiminta tulee todeta johtosäännön perustelutekstissä perhe- ja sosiaalipalvelujen osaston toimialaan kuuluvaksi. Sosiaali- ja kriisipäivystyksen yhteistyö lastensuojelun kanssa on suunniteltava erikseen lastensuojelun päivystystarpeiden ehdoilla. Lautakunta katsoo, että ehkäisevä päihdetyö ja nuorten päihdetyö sekä vammaispalvelujen kokonaisuus tulee siirtää perhe- ja sosiaalipalveluihin. Sosiaalilautakunnan mielestä poikkihallinnollisia prosesseja koskevia mainintoja ja vastuutahoja ei kirjata johtosääntöön. Terveystieteiden edellyttämiseksi kaupunkitasoiseksi terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahoksi tulee kirjata sosiaali- ja terveysvirasto. Lapsen huolto ja tapaamisoikeutta koskevan lainsäädännön edellyttämien sekä avioliittolain tarkoittamien sovittelijoiden määräämisen tulee kuulua viraston päällikön sijasta perhe- ja sosiaalipalvelujen osaston päällikölle. Sairaansijojen ja muiden hoitopaikkojen määrästä ja niiden tilapäisistä muutoksista sekä toimintayksiköiden aukioloajoista päättäminen tulee lisätä uuden lautakunnan tehtäviin. Sosiaalilautakunta katsoo, että uusi lautakunta päättää palvelusetelien kriteerit. Virastopäällikkö valitsee tuottajat päätettyjen kriteerien perusteella. Lisäksi sosiaalilautakunta ehdottaa seuraavia muutoksia:

Sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenmäärän tulisi olla 13. Sosiaali- ja terveystoimen päällikön nimikkeen tulisi olla sosiaali- ja terveystoimen johtaja. Henkilöstön edustajalla tulisi olla mahdollisuus osallistua lautakunnan kokouksiin. Kullekin osastolle lautakunta esittää ruotsinkielisten palvelujen koordinaattorin asettamista varmentamaan palvelujen kehittymistä ja arvoverkon toimivuutta. Matilda Wrede instituutin asema tulee selvittää uudessa organisaatiossa ottaen huomioon instituutin erikoisasema osana ruotsinkielistä sosiaalitoimistoa.

Sosiaalilautakunta esittää sosiaaliviraston seuraavien virkojen lakkauttamista 1.1.2013 lukien:

- sosiaalijohtaja (vakanssinumero 037200)
- perhepalvelujohtaja (vakanssinumero 026834)
- aikuispalvelujohtaja (vakanssinumero 026835)
- vanhuspalvelujohtaja (vakanssinumero 026836)
- hallinto- ja kehittämisjohtaja (vakanssinumero 037201).

Kaupunginhallitus toteaa lautakuntien lausuntojen johdosta seuraavaa:

Sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenmääräksi on tarpeen vahvistaa lautakuntien esitysten mukaisesti 13. Kysymyksessä on Helsingin kaupungin hallintoon perustettavaa isoa ja merkittävää sosiaali- ja terveystoimen kokonaisuutta johtava lautakunta, jonka tehtäväkentällä tarvittavan monipuolisen ja laajan yhteiskunnallisen näkemyksen saavuttaminen puoltaa muihin lautakuntiin nähden suurempaa luottamushenkilöiden kokoonpanoa. Osastojen nimet on muodostettu siten, että ne kuvaavat osastojen toimintaa mahdollisimman tarkasti. Sosiaali- ja terveystoimen päällikön nimikkeenä virastopäällikkö on perusteltu. Sosiaali- ja terveystoimen johtaja ei nimikkeenä erotu riittävästi sosiaali- ja terveystoimen johtavan apulaiskaupunginjohtajan nimikkeestä. Nykyisin sosiaalilautakunnassa käytäntönä ollut henkilöstön edustajan mahdollisuus osallistua lautakunnan kokouksiin ei ole johtosäännössä päätettävä asia. Ehkäisevän päihdetyön ja nuorten päihdetyön osastokohtaisen sijoittamisen muuttamista ei voida pitää lainsäädännölliset lastensuojelulliset ikäraajat huomioon ottaen perusteltuna. Vammaisten erityispalvelut sijoitetaan perhe- ja sosiaalipalvelujen toimialalle. Nämä erityispalvelut ovat siten saatavissa luontevasti samalta osastolta muiden perhe- ja sosiaalipalvelujen kanssa. Muut lausunnoissa esitetyt johtosääntötekniset huomautukset ja muutokset on mahdollisuuksien mukaan pyritty ottamaan johtosäännössä ja sen yksityiskohtaisissa perusteluissa huomioon. Henkilöstö- ja kehittämispalvelujen osaston tehtävänä on toimia koko viraston ruotsinkielisten palvelujen

koordinoivana vastuutahona. Sosiaalilautakunnan lausunnossa mainitun Matilda Wrede instituutin ja myös Socca-osaamiskeskuksen aseman kehittämistyö on valmisteilla.

Lautakuntien lausunnoissaan esittämästä virkojen lakkauttamisesta on tarkoitus päättää myöhemmin erikseen.

Johtosäännön yksityiskohtaiset perustelut

Sosiaali- ja terveystoimen johtosääntö pohjautuu kaupungin mallijohtosääntöön ja tarvittavilta osiltaan nykyisiin sosiaalitoimen ja terveystoimen johtosääntöihin. Johtosääntö on valmistelu yhteistyössä sääntötoimikunnan kanssa.

1 § Toimiala

1 mom.

Pykälän mukaan sosiaali- ja terveystoimella on kokonaisvastuu kunnalle kuuluvien sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä lakien määräysten mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystoimi vastaa sosiaalipalvelujen järjestämisestä sen mukaisesti kuin sosiaalihuoltolaissa ja sosiaalihuollon erityislainsäädännössä on säädetty kunnan järjestämisvastuusta lasten päivähoitoa lukuun ottamatta.

Terveydenhuollon osalta kokonaisvastuu merkitsee, että vaikka virasto tuottaa itse ensisijaisesti kansanterveystyöhön kuuluvia palveluja, sosiaali- ja terveyslautakunta ja sosiaali- ja terveysvirasto edelleen vastaavat väestön terveyspalvelujen tarpeiden mukaisesta kokonaisuudesta ja samalla myös siitä, että väestö saa myös erikoissairaanhoidon mukaisen tarpeellisen erikoissairaanhoidon ao. lain mukaisesti. Tämä on sikälikin perusteltua, että kaikki terveydenhuollon rahoitus - myös erikoissairaanhoidon kuntayhtymälle menevä - sisältyy sosiaali- ja terveydenhuollon talousarvioon. Sosiaali- ja terveyslautakunta ja sosiaali- ja terveysvirasto terveystoiminnan kautta tilaajina pitkälti ratkaisevat myös sairaanhoitopiiriltä ostettavien palvelujen laadun ja määrän, vaikka sairaanhoitopiirillä onkin järjestämisvastuu pääosasta erikoissairaanhoidosta.

Toimialaa ei rajata helsinkiläisiin, so. Helsingin kaupungin väestöön, koska kunnalle kuuluu myös sellaisia velvoitteita, jotka eivät kohdistu kunnan väestöön.

Helsingin on huolehdittava sosiaalihuoltolain (SHL) 13 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan nojalla sosiaalipalvelujen järjestämisestä asukkailleen ja toimeentulotuen myöntämisestä kunnassa oleskelevalle henkilölle. Toimeentulotukeen on oikeutettu kunnassa vakinaisesti oleskeleva

henkilö riippumatta siitä, mikä on hänen kotikuntalain mukainen kotikuntansa. Myös kunnan vastuu sosiaalipalvelujen järjestämisestä koskee sellaisia kunnassa oleskelevia henkilöitä, jotka eivät ole helsinkiläisiä, jos palvelun tarve on kiireellinen ja muutoinkin olosuhteiden niin vaatiessa (SHL 15 § 1 mom.). Tällaisten olosuhteiden on katsottava olevaan olemassa muun muassa, kun henkilö oleskelee kunnassa opiskelun tai työn vuoksi eikä hänen kotikuntansa kotikuntalain 3 §:n mukaan sen vuoksi muutu (SHA 4 §).

Terveystieteiden osalta esim. kunnan alueella sijaitsevien oppilaitosten koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, merenkulkijoiden terveydenhuolto samoin kuin terveydenhuoltolain mukaiset, kunnassa säännönmukaisesti tai pitkäaikaisesti oleskelevien ja työskentelevien terveystieteiden palvelut. Lisäksi terveydenhuoltolain mukainen oikeus vapaasti valita koko maassa terveystieteiden antava terveyskeskus tai terveysasema tulee voimaan 1.1.2014 lukien, jolloin kunnan jäsenyydestä riippumaton oikeus saada terveystieteiden palveluja muuttuu pääsäännöksi.

2. mom.

Kansanterveyslain 15 §:n 1 momentin mukaan kunnalla tulee olla terveydenhuoltolaissa säädettyjä tehtäviä varten terveyskeskus. Ko. lain määräyksellä tulkitaan olevan tarkoitus varmistaa, että kunnassa on asianomaisista, terveydenhuoltolaissa määrätyistä tehtävistä vastaava ja huolehtiva taho. Tästä syystä tässä pykälässä määritellään, että sosiaali- ja terveysvirasto huolehtii terveyskeskuksen lakisääteisistä tehtävistä.

Terveystieteidenhuoltolain 21 §:n mukainen ympäristöterveydenhuolto ei kuitenkaan kuulu sosiaali- ja terveystieteidenkunnan eikä sosiaali- ja terveysviraston toimialaan, vaan näistä tehtävistä huolehtivat Helsingissä ympäristöterveyslautakunta ja ympäristökeskus. Lisäksi ympäristökeskus huolehtii myös yksityisten terveydenhuollon toimipaikkojen toimitilojen tarkastamisesta.

3. mom.

Sosiaalipalveluihin kuuluvat lisäksi raittiustyölaissa kunnan tehtäväksi säädetty raittiustyö, kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnan tehtäväksi säädetty maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvät tehtävät sekä talous- ja velkaneuvonnasta annetussa laissa säädetty talous- ja velkaneuvontapalvelujen järjestäminen kunnassa aluehallintoviraston kanssa tehtävän sopimuksen mukaisesti. Kuten lasten päivähoito eivät myöskään esiopetus sekä koululaisten aamu- ja iltapäivähoito kuulu sosiaali- ja terveystoimen toimialaan.

4. mom.

Apteekkilupa on myönnetty Helsingin kaupungille, joten johtosäännössä tämä tehtävä tulee kohdentaa hallintokunnalle, nyt siis sosiaali- ja terveyslautakunnalle ja -virastolle (aiemmin se oli määritelty terveyslautakunnalle ja -keskukselle).

Sosiaali- ja terveystervaston sairaala-apteekki huolehtii terveys- ja sosiaaliviraston sairaaloiden ja laitosten lääkehuollon ohella mm. tartunta-tautilain ja lääkelain mukaisesta avohoidon potilaiden lääkehuollosta, josta on tarpeen erikseen ottaa maininta johtosääntöön.

2 § Lautakunta ja sen jaostot

1 mom.

Nykyisessä sosiaalilautakunnassa on 11 jäsentä ja terveyslautakunnassa on yhdeksän jäsentä. Uuteen sosiaali- ja terveyslautakuntaan esitetään valittavaksi 13 jäsentä.

2 mom.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisuuteen esitetään asetettavaksi kolme jaostoa. Sosiaalilautakunnan alaisuudessa on tällä hetkellä viisi jaostoa: lapsi- ja perhejaosto, ensimmäinen aikuispalvelujen muutoksenhakujaosto, toinen aikuispalvelujen muutoksenhakujaosto, vanhustalvelujen muutoksenhakujaosto ja ruotsinkielinen jaosto. Terveyslautakunnan alaisuudessa ei ole jaostoja.

Jaostojen jäsenmääräksi esitetään seitsemää jäsentä, kuten on tällä hetkellä sosiaalilautakunnan alaisissa jaostoissa.

3 mom.

Kolmannen jaoston jäsenet valitaan ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

3 § Esittely

Sosiaali- ja terveyslautakunnassa on esitetty säilytettäväksi yhden esittelijän järjestelmä. Tätä puoltaa erityisesti

- uudessa organisaatiossa on tarpeen kiinnittää erityistä huomiota siihen, että ratkaisussa otetaan huomioon viraston kokonaisuus
- viraston päälliköllä on kokonaisvastuu viraston johtamisesta ja taloudesta, joten hänellä tulee olla mahdollisuus määrätä lautakunnalle esiteltävien asioiden sisältö.

Jaostoissa esittely on määrätty osaston päällikön tehtäväksi. Lisäksi viraston päälliköllä on oikeus siirtää jonkin asian tai asiaryhmän osalta esittelyvelvollisuus osastopäälliköltä muulle viranhaltijalle. Tällä

määräyksellä varmistetaan, että asiat esittelee asiantunteva viranhaltija.

Vielä on määrätty, että viraston päällikkö voi ottaa alaiselleen esittelijälle kuuluvan asian esiteltäväkseen kuten sosiaalitoimen johtosäännössä tällä hetkellä.

4 § Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävistä kohdat 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15 ja 16, ovat kaupungin mallijohtosäännön ja nykyisten sosiaalitoimen johtosäännön ja terveystoimen johtosäännön mukaisia.

Kohta 3.

Sisältö on nykyisiä sosiaalitoimen johtosääntöä ja terveystoimen johtosääntöä sekä mallijohtosääntöä vastaava, mutta sanajärjestystä on muutettu siten, että sosiaalitoimen asiakasmaksut ja terveydenhuollon potilasmaksut on siirretty luettelon alkuun.

Kaupunginvaltuusto päättää taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän uuden sosiaalihuollon asiakasmaksun tai terveydenhuollon potilasmaksun käyttöön ottamisesta tai tällaisen maksun käytöstä luopumisesta (kaupunginhallituksen johtosäännön 7 § 12 -kohta). Nykyisen ja nyt esitettävän johtosäännön määräyksen mukaan taas sosiaali- ja terveyslautakunta päättää asiakas- ja potilasmaksuista kaupunginhallituksen tarvittaessa erikseen antamien ohjeiden mukaisesti.

Kohta 10

Tehtävä on muutoin mallijohtosäännön ja nykyisen terveystoimen johtosäännön mukainen, mutta on lisätty nykyisen sosiaalitoimen johtosäännön mukainen maininta valtion perintönä saatujen osakkeiden luovuttamisesta. Tämä lisäys on tärkeä, jotta valtion perintönä saatujen osakkeiden luovuttamisesta voi päättää lautakunta eikä niitä tarvitse viedä kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Kohta 17

Tehtävä on nykyisen sosiaalitoimen johtosäännön mukainen. Lautakunta päättää vuosittain kuinka paljon valtion perintönä saadusta omaisuudesta käytetään.

Kohta 18

Sosiaalitoimen nykyisessä johtosäännössä lautakunta päättää hoitopaikkojen määrästä. Terveystoimen nykyisen johtosäännön mukaan lautakunta päättää sairaaloiden sairaansijojen määrästä ja

niiden tila-päisistä muutoksista. Lisäksi kummassakin nykyisessä johtosäännössä lautakunta vahvistaa ne perusteet, joiden mukaan viranhaltija voi päättää mainituista asioista.

Sosiaali- ja terveystoimen johtosääntö on nykyisten johtosääntöjen mukainen. Terveyslautakunnan päätöskäytännössä ei esiinny sanaa "sairaaloiden", joten se voidaan uudesta johtosäännöstä teknisesti poistaa. Lautakunnan tehtävänä on vahvistaa sairaaloiden sairaansijojen ja muiden hoitopaikkojen määrä ja niiden tilapäisistä muutoksista päättäminen sekä vahvistaa perusteet, joiden mukaan viranhaltija voi näistä asioista päättää.

Kohta 19

Aiempien johtosääntöjen mukainen lautakunnan tehtävänä ollut toimintayksiköiden aukioloajoista päättäminen on erotettu omaksi tehtäväkseen

Nykyiseen sosiaalitoimen johtosääntöön ja terveystoimen johtosääntöön verrattuna esitettävässä sosiaali- ja terveystoimen johtosäännössä ei ole seuraavia kohtia:

Nykyisessä sosiaalitoimen johtosäännössä lautakunnalle määrätty tehtävä, kohta 19 "määrätä, mikä vastuualue huolehtii ruotsinkielisten palvelujen järjestämisestä" on poistettu, koska ruotsinkielisiä palveluja varten ei perusteta erillistä yksikköä.

Nykyisessä terveystoimen johtosäännössä lautakunnalle määrätty tehtävä, kohta 16 " vahvistaa perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää pitkäaikaisesti sairaalahoidossa olevalta potilaalta perittävästä maksusta" on poistettu. Kohtaa ei tarvita, koska lautakunta vahvistaa perusteet tämän pykälän kohdan 3 nojalla.

Nykyisessä terveystoimen johtosäännössä lautakunnalle määrätty tehtävä, kohta 19, "antaa viranomaisille lausuntoja apteekkien toimintaa koskevissa asioissa" on sisällytetty kaupungin ja lautakunnan puhevallan käyttöä koskevaan toimivaltapykälään (22 §) huomioon ottaen tehtävän rutiinimainen luonne.

Nykyisessä terveystoimen johtosäännössä lautakunnalle määrätty tehtävä, kohta 20, "antaa lausuntoja kiireettömän sairaankuljetuksen lupia koskevissa asioissa" on poistettu, koska tehtävä siirtyy terveydenhuoltolain nojalla vuoden 2013 alusta HUS:n vastuulle.

5 § Ensimmäisen jaoston tehtävät

Ensimmäisen jaoston tehtävät ovat samat kuin nykyisen sosiaalilautakunnan ensimmäisen aikuispalvelujen muutoksenhakujaoston tehtävät.

Jaosto käsittelee pelkästään viranhaltijan toimeentulotukipäätöksestä tehtyjä muutoksenhakemuksia.

Vuonna 2011 on käsitelty yhteensä 629 toimeentulotuen muutoksenhakua.

6 § Toisen jaoston tehtävä

Kohta 1

Toisen jaoston tehtävien 1 -kohta koskee sosiaalihuollon osalta viranhaltijan yksilöhuollon päätöksistä tehtyjä muutoksenhakemuksia toimeentulotukea lukuun ottamatta. Toiselle jaostolle siirtyvät siten nykyisen sosiaalitoimen johtosäännön mukaisten toisen aikuispalvelujen muutoksenhakujaoston, vanhuspalvelujen muutoksenhakujaoston ja lapsi ja perhejaoston muutoksenhakuasiat.

Sosiaalilautakunta on 20.4.2006 delegoinut hallintosäännön 26 b §:n nojalla viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisen päätöksentekovallan eräille sosiaaliviraston viranhaltijoille, joten näitä päätöksiä ei sen jälkeen ole käsitelty sosiaalilautakunnan jaostoissa.

Vuonna 2011 on esitetyn toisen jaoston tehtäväalueeseen esitettyjä em. asioita koskevia päätöksiä tehty yhteensä 225 (toinen aikuispalvelujen muutoksenhakujaosto 167 asiaa ja vanhuspalvelujen muutoksenhakujaosto 58 asiaa). Lisäksi muutama lastensuojelun ja perheoikeudellisten asioiden muutoksenhaku.

Lisäksi toisen jaoston ratkaistaviksi esitetään siirrettäviksi nykyisin terveyslautakunnalle kuuluvien, sellaisten muutosvaatimusten käsittely, jotka sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan henkilöllä on oikeus saada monijäsenisen toimielimen käsiteltäväksi, mitä toimivaltaa ei voi delegoida viranhaltijalle. Jaoston tehtäväksi siirtyvät em. lakien nojalla

1. potilasmaksuja koskevat terveydenhuollon muutoksenhakuasiat
2. asiakirjojen luovuttamista koskevat vaatimukset.

Vuonna 2011 em. asioita koskevia päätöksiä on tehty terveyslautakunnassa 38.

Kohta 2

Lisäksi toiselle jaostolle siirtyvät nykyisen sosiaalijohtosäännön toisen aikuispalvelujen muutoksenhakujaoston tehtävänä oleva päihdehuoltolaissa tarkoitetun esityksen tekeminen hallinto-oikeudelle henkilön määräämisestä hoitoon tahdostaan riippumatta

väkivaltaisuuden perusteella. Näitä asioita on käytännössä hyvin harvoin.

Kohta 3

Nykyisin terveyslautakunnan päätettäviksi kuuluvat, tartuntatautilain mukaisia pakkotoimia koskevat tehtävät esitetään määrättäviksi toisen jaoston tehtäviin. Nämä päätökset on tartuntatautilain mukaan aina monijäsenisen toimielimen vahvistettava, joten niitä ei voi siirtää viranhaltijan päätettäviksi. Kuitenkin ko. asiat eivät juurikaan sisällä todellisia harkintamahdollisuuksia päätösvaihtoehtojen suhteen ja ne soveltuvat käsiteltäväksi jaostossa, joka muutoin käsittelee ensisijaisesti oikeudellisin perustein ratkaistavia muutoksenhakuasioita.

Vuonna 2011 on em. asioita koskevia päätöksiä tehty terveyslautakunnassa yhteensä 7, joista kukin päätös on sisältänyt useimmiten useiden henkilöiden, 1 – 4 henkilöä, työssäkäynnistä yms. pidättämisen.

7 § Kolmannen jaoston tehtävät

Kolmannen jaoston (ruotsinkielisen jaoston) tehtävät ovat samat kuin ensimmäisen ja toisen jaoston tehtävät asioissa, jotka ovat vireillä ruotsin kielellä.

8 § Organisaatio

Pykälässä on määritelty sosiaali- ja terveystieteiden osastokohtainen organisaatio. Pykälässä mainitaan ensin kolme laaja-alaisesti toiminnasta vastaavaa osastoa, perhe- ja sosiaalipalvelut, terveys- ja päihde-palvelut ja sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut. Seuraavaksi mainitaan hallinto-, kehittämis- ja tukipalveluista vastaavat osastot. Osastotasoiset yksiköt yhdessä muodostavat sosiaali- ja terveystieteiden osaston.

Kaikissa osastoissa on sekä nykyisen sosiaaliviraston että nykyisen terveyskeskuksen toimintoja. Minkään osaston toimialaa ei ole määritelty asiakkaiden ikäjaottelun, elämänkaaren tai vain tietyn palveluko-konaisuuden mukaan. Osastorakenne korostaa palvelukokonaisuuksia ja asiakasprosesseja antaen mahdollisuuden palvelujen tuottamiseen uudella tavalla asiakkaan ja potilaan tarpeista lähtien.

Palvelukokonaisuuteen liittyviä ennaltaehkäiseviä ja korjaavia palveluja on samassa osastossa. Tällöin osasto pystyy omalla toiminnallaan nykyistä aikaisempaan puuttumiseen ja kustannusten hallintaan ennaltaehkäiseviin ja kevyempiin palveluihin satsaamalla. Myös palvelukokonaisuuteen liittyvät avo- ja laitospalvelut ovat samassa

osastossa mahdollistaen välimuotoisten ja intervallityyppisten palvelujen kehittämisen. Rakenne kannustaa kevyempien ja ennaltaehkäisevien palvelujen käyttöön raskaampien ja kalliimpien laitospalvelujen sijasta.

Osastorakenne on selkeä yhteistyökumppaneiden, esimerkiksi kaupungin muut virastot, lähikunnat, HUS, suhteen.

Osastotasoisten yksiköiden toimialat on määritelty mallijohtosäännön mukaisesti lyhyesti. Tarkemmat tehtävämäärittelyt tapahtuvat johtosääntöä alemmantasoisilla päätöksillä.

Johtosäännössä on lisäksi säädetty, että osastojen jakautumisesta toimistotasoihin yksiköihin päättää lautakunta.

Pykälässä on määritelty viraston päällikön ja osastojen päälliköiden nimikkeet mallijohtosäännön mukaisesti: virastopäällikkö ja osastopäällikkö.

9 § Johtaminen

Määrittely on mallijohtosäännön sekä nykyisten sosiaalitoimen johtosäännön ja terveystoimen johtosäännön mukainen.

10 § Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimiala

Perhe- ja sosiaalipalvelujen osasto huolehtii lapsille ja lapsiperheille tarkoitetuista neuvola- ja sosiaalipalveluista, lapsi- ja perhekohtaisesta lastensuojelusta, kasvatusta ja perheneuvonnasta sekä perheoikeudellisista asioista. Osasto huolehtii myös koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta, koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten terveysneuvonnasta ja terveystarkastuksista, alle 18 -vuotiaille tarkoitetuista päihdepalveluista sekä lasten- ja nuorten psykiatriasta.

Osasto huolehtii vammaisten ja kehitysvammaisten sosiaalityöstä, asumispalveluista ja perhehoitopalveluista, omaishoidontuesta, työ- ja päivätoiminnasta, kehitysvammaisten laitospalveluista sekä vammaisneuvolasta ja muista vammaispalvelulain mukaisista palveluista, esimerkiksi kuljetuspalveluista ja henkilökohtaisesta avusta.

Lisäksi osasto huolehtii aikuissosiaalityöstä, toimeentulotuen myöntämisestä, talous- ja velkaneuvonnasta, työllistämispalveluista ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä sekä pakolaisten ja maahanmuuttajien vastaanotto toiminnasta.

Lisäksi lautakunta voi antaa osastolle muita tehtäviä. Tämä määräys on tarpeen, jotta nykyiset ja mahdollisesti tulevat tehtävät on mahdollista

joustavasti määrätä sen osaston tehtäväksi, jonne ne toiminnallisesti on tarkoituksenmukaista sijoittaa.

11 § Terveys- ja päihdepalvelujen toimiala

Terveys- ja päihdepalvelujen osasto huolehtii sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen päivystystoiminnoista (somaattinen ja psykiatrisen päivystys sekä sosiaali- ja kriisipäivystys), perusterveydenhuollon avosairaanhoidon toiminnasta terveysasemilla ja somaattisen erikoissairaanhoidon poliklinikkatoiminnasta. Osasto huolehtii suun terveydenhuollosta mukaan lukien pääkaupunkiseudun suun erikoishoidon yksikkö. Lisäksi osasto huolehtii mielenterveys- ja päihdepalveluista sisältäen avo-, laitos- ja asumispalvelut sekä psykiatrisesta erikoissairaanhoidosta lukuun ottamatta lasten- ja nuori-sopsykiatria.

Lisäksi lautakunta voi antaa osastolle muita tehtäviä. Tämä määräys on tarpeen, jotta nykyiset ja mahdollisesti tulevat tehtävät on mahdollista joustavasti määrätä sen osaston tehtäväksi, jonne ne toiminnallisesti on tarkoituksenmukaista sijoittaa.

12 § Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen toimiala

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen osasto huolehtii kotihoidosta, kotisairaaloiminnasta, perusterveydenhuoltoon kuuluvista sairaalapalveluista, lääkinnällisestä ja muusta kuntoutuksesta. Tällä osastolla oleva kotihoito vastaa koko kotihoidon kokonaisuudesta, myös vammaisten kotihoidosta. Osasto huolehtii myös vanhussosiaalityöstä, vanhusten päivätoiminnasta ja palvelukeskuksista. Lisäksi osasto huolehtii vanhusten lyhytaikaisesta ja pitkäaikaisesta palveluasumisesta ja laitoshoidosta sekä omaishoidontuesta.

Lisäksi lautakunta voi antaa osastolle muita tehtäviä. Tämä määräys on tarpeen, jotta nykyiset ja mahdollisesti tulevat tehtävät on mahdollista joustavasti määrätä sen osaston tehtäväksi, jonne ne toiminnallisesti on tarkoituksenmukaista sijoittaa.

13 § Henkilöstö- ja kehittämispalvelujen toimiala

Henkilöstö- ja kehittämispalvelujen osasto tuottaa keskitetysti kaikki viraston johdon ja toiminnan edellyttämät henkilöstö- ja kehittämispalvelut siltä osin kun palveluja ei tuoteta kaupunkitasolla keskitetysti. Toiminnan osastoilla ei ole henkilöstöhallintotehtäviä lukuun ottamatta niitä, jotka kuuluvat esimiestehtäviin. Virastotasoiset strategian valmistelutehtävät, muut hallinnolliset asiantuntijapalvelut sekä koulutuspalvelut ovat osaston tehtäviä. Osaston tehtävänä olevan keskitetyn kehittämisen lisäksi jokaisen osaston johdon ja

työntekijöiden tehtäviin kuuluu olennaisena osana oman toiminnan jatkuva kehittäminen. Tälle kehittämistyölle toiminnan osastot saavat tukea keskitetyltä henkilöstö- ja kehittämisosastolta. Osaston tehtäviin kuuluu myös koko viraston oikeudelliset palvelut, kuten lautakunta ja jaostotyöskentelyn valmistelu ja sihteeritehtävät.

Henkilöstö- ja kehittämispalvelujen osaston tehtävänä on lisäksi vastuutahona koordinoida osaa sellaisista poikkihallinnollisista prosesseista, joihin liittyvien palvelujen tuottamisen vastuu on omalta osaltaan kuitenkin kullakin osastolla. Terveystieteiden osaston mukaan kunnassa tulee olla nimettynä vastuutaho terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi, jonka vastuutaho Helsingin kaupungissa on henkilöstö- ja kehittämispalvelujen osasto.

Sosiaali- ja terveystieteiden osastossa ei ole erillistä ruotsinkielisten palvelujen yksikköä vaan ruotsinkieliset palvelut tuotetaan osana kunkin osaston toimintaa. Henkilöstö- ja kehittämispalvelujen osaston tehtävänä on toimia koko viraston ruotsinkielisten palvelujen koordinoivana vastuutahona. Samoin osasto toimii lähipalvelujen koordinoivana vastuutahona sosiaali- ja terveystieteiden osastossa.

Lisäksi lautakunta voi antaa osastolle muita tehtäviä. Tämä määräys on tarpeen, jotta nykyiset ja mahdollisesti tulevat tehtävät on mahdollista joustavasti määrätä sen osaston tehtäväksi, jonne ne toiminnallisesti on tarkoituksenmukaista sijoittaa.

14 § Talous- ja tukipalvelujen toimiala

Talous- ja tukipalvelujen osasto vastaa keskitetysti viraston ja osastojen talouden suunnittelusta ja seurannasta, hankintatehtävistä, viraston tilahallinnosta sekä järjestöavustusten valmistelusta, siltä osin kun palveluja ei tuoteta kaupunkitasolla keskitetysti. Toiminnan osastoilla ei ole taloushallinnon tehtäviä, lukuun ottamatta niitä, jotka kuuluvat esimiestehtäviin. Lisäksi osaston toimialaan kuuluvat kaikki viraston keskitetysti tuotettavat tukipalvelut kuten sairaala- apteekkitoiminta, laitoshuolto-, vahtimestari- ja lähettipalvelut, materiaali- ja tekstinkäsittely.

Lisäksi lautakunta voi antaa osastolle muita tehtäviä. Tämä määräys on tarpeen, jotta nykyiset ja mahdollisesti tulevat tehtävät on mahdollista joustavasti määrätä sen osaston tehtäväksi, jonne ne toiminnallisesti on tarkoituksenmukaista sijoittaa.

15 § Tietohallinto- ja viestintäpalvelujen toimiala

Osaston tehtävänä on tuottaa keskitetysti koko viraston tietohallinnon palvelut siltä osin kun palveluja ei tuoteta kaupunkitasolla keskitetysti. Osasto tuottaa myös sisäisen ja ulkoisen viestinnän palvelut.

Osaston tehtävänä on lisäksi vastuutahona koordinoida osaa sellaisista poikkihallinnollisista prosesseista, joihin liittyvien palvelujen tuottamisen ja kehittämisen vastuu on omalta osaltaan kuitenkin kullakin osastolla. Tietohallinto- ja viestintäpalvelujen osasto toimii innovatiivisten sähköisten palvelujen ja palvelukanavien sekä palveluneuvonnan ja ohjauksen koordinoivana vastuutahona virastossa.

Lisäksi lautakunta voi antaa osastolle muita tehtäviä. Tämä määräys on tarpeen, jotta nykyiset ja mahdollisesti tulevat tehtävät on mahdollista joustavasti määrätä sen osaston tehtäväksi, jonne ne toiminnallisesti on tarkoituksenmukaista sijoittaa.

16 § Viraston päällikön tehtävät

Virastopäällikön tehtävien kohdat 1 – 5 ovat kaupungin mallijohtosäännön mukaiset.

Kohta 6

Tartuntatauti- ja mielenterveyslaeissa on määrätty tehtäviä / toimimisvelvollisuus terveyskeskuksen vastaavalle lääkärille. Lisäksi terveydenhuoltolain mukaan terveydenhuollon toimintayksikössä on oltava vastaava lääkäri. Yksi viranhaltija ei voi vastata kaikista näistä aivan erityyppisistä, erilaista osaamista edellyttävistä ja eri yksiköihin kuuluvista tehtävistä. Siksi johtosäännössä tulee olla säädettyinä, miten Helsingin terveyskeskuksessa määritellään, kuka/ketkä Helsingin terveyskeskuksessa huolehtivat/vastaavat ao. laeissa tarkoitetuista tehtävistä/kuka toimii minkin lain tarkoittamana vastaavana lääkärinä ja kuka minkin toimintayksikön vastaavana lääkärinä.

Kohta 7

Määräys poikkeaa nykyisestä sosiaalitoimen johtosäännöstä siten, että viraston päällikkö määrää viranhaltijan toimimaan Helsingin erityishuoltopiirin johtajana. Nykyisen johtosäännön mukaan viraston päällikkö tai hänen määräämänsä toimii Helsingin erityishuoltopiirin johtajana.

Kohta 8

Viraston päällikön tehtäväksi on siirretty nykyisessä sosiaalitoimen johtosäännössä perhepalvelujohtajalle kuuluva tehtävä määrätä lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevassa lainsäädännössä sekä avioliittolaissa tarkoitettut sovittelijat.

Johtosäännössä olevat tehtäviin määräämiset on kohdistettu yhdelle viranhaltijalle, jolloin delegoinnit voidaan tehdä kaikkien tehtävien osalta yhdenmukaisesti ja samoilla perusteilla.

Kohta 9

Viraston päällikkö määrää viranhaltijan toimimaan lastensuojelulain tarkoittamana sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana. Nykyisen sosiaalijohtosäännön mukaan viraston päällikkö toimii lastensuojelulain tarkoittamana sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana.

17 § Osaston päällikön tehtävät

Osaston päällikön tehtävät on määritelty kaupungin mallijohtosäännön mukaisesti.

18 § Estyneenä oleminen

Määräykset ovat kaupungin mallijohtosäännön mukaiset.

19 § Kelpoisuusvaatimukset

Sosiaali- ja terveystieteiden viraston päällikön ja osaston päällikön tehtävät ovat hallinnollisia johtotehtäviä.

Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan kelpoisuuksiin, joita vaaditaan sosiaalihuollon ammatilliselta henkilöstöltä, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Lain 10 § koskee sosiaalihuollon johtotehtäviä. 10 § 1 momentin mukaan kelpoisuusvaatimuksena kunnan tai kuntayhtymän sosiaalihuollon tai sosiaali- ja terveystieteiden pääasiassa hallinnollisiin johtotehtäviin on 3 §:n mukainen kelpoisuus tai tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja alan tuntemus sekä niiden lisäksi riittävä johtamistaito.

Hallinnolliset johtotehtävät eivät sisällä asiakastyötä eivätkä välitöntä asiakastyön ohjausta. Hallinnollisen johtajan kelpoisuusvaatimukseen ei sisälly vaatimusta asiakastyökokemuksesta eikä tietyn tutkinnon suorittamisesta, vaan myös muulla tavoin hankittu alan tuntemus on riittävä.

Johtosäännön 19 §:n kelpoisuusvaatimuksissa on 1 momentin viittauksella ”sen lisäksi mitä muutoin on säädetty” ja 2 momentin viittauksella ”ottaen huomioon mitä erikseen on säädetty tai määrätty” varmistettu se, että silloin, kun tehtävä kuuluu sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain soveltamisalaan, lainsäädännökset otetaan huomioon.

Lainsäädäntöviittauksilla on otettu huomioon se, mitä korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 12.1.2012, 2954/1/09, on edellytetty.

Päätös koski kotihoidon johtajan kelpoisuusvaatimuksia johtosäännössä.

20 § Henkilökunnan ottaminen

Pykälä on kaupungin mallijohtosäännön mukainen.

21 § Päätösvallan siirtäminen sosiaalihuollon yksilöhuollon asioissa

Sosiaalihuollon palvelujen osalta tulee lain mukaan tehdä muutoksenhakukelpoinen päätös sekä itse palvelun antamisesta että ko. palvelusta perittävän maksun määrästä.

Pykälästä on poistettu nykyisen sosiaalitoimen johtosäännön vastaavan pykälän viimeinen momentti, joka koskee esiopetuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen ja antamiseen liittyvän päätöksenteon siirtämistä viranhaltijalle. Muilta osin pykälä on samanlainen kuin nykyisessä sosiaalitoimen johtosäännössä.

Terveystoiminnassa tehdään muutoksenhakukelpoinen päätös ainoastaan potilasmaksusta, ei palvelusta. Maksustakin tehdään päätös vain silloin, kun maksu määräytyy potilaskohtaisena, hänen tulojensa perusteella.

Tästä syystä tämän pykälän määräyksiä sovelletaan ainoastaan sosiaalipalveluihin ja niistä perittävistä maksuista päättämiseen. Sen sijaan terveydenhuollon potilasmaksujen osalta päätösvalta määräytyy johtosäännön 4 §:n 3-kohdan perusteella (huomioon ottaen kaupunginhallituksen johtosäännön 7 § 12-kohta).

22 § Esitykset ja lausunnot ulkopuolisille sekä puhevallan käyttö

1 ja 2 mom.

Vastaavat nykyisten sosiaalitoimen johtosäännön ja terveystoimen johtosäännön ao. määräyksiä.

3 mom.

Määräykset vastaavat muutoin nykyisten johtosääntöjen määräyksiä, mutta lisäyksenä on puhevallan käyttö yksityisiä sosiaalipalveluja ja yksityisiä terveystoimintoja koskevien lakien perusteella annettavia lausuntoja koskevissa asioissa.

Lisäykset johtuvat siitä, että aluehallintovirasto edellyttää em. yksityisiä palveluja koskevan lainsäädännön nojalla kunnan sosiaali- ja terveystoimelta lausuntoja mm. toimilupaa hakevien henkilöiden soveltuvuudesta haastatteluineen, toiminnan asianmukaisuudesta ja tarpeellisuudesta. Aluehallintovirasto edellyttää lisäksi kunnan sosiaali- ja terveystoimen myös aktiivisesti valvovan ao. yksityistä toimintaa

alueellaan sekä antamaan valvontaansa perustuvia lausuntoja ja selvityksiä aluehallintovirastolle. Nämä lausunnot ovat luonteeltaan ammatillisia eivätkä sellaisina sisällä poliittista harkintaa ja siksi ne soveltuvat viranhaltijoiden tehtäväksi.

Kohtaan on lisätty myös lausuntojen antaminen apteekkien toimintaa koskevista asioista, mikä aiemmin kuului terveyslautakunnan toimivaltaan.

Voimaantulo ja siirtymävaiheen tehtävät

Sosiaali- ja terveystoimen johtosääntö tulee voimaan 1.1.2013.

Nykyisen sosiaaliviraston ja nykyisen terveystoimen toiminta jatkuu niiden voimassaolevien johtosääntöjen mukaisesti vuoden 2012 loppuun saakka. Nykyinen sosiaalilautakunta ja sen jaostot sekä terveyslautakunta käsittelevät ja päättävät nykyisten virastojen toimintaan liittyvistä johtosäännössä lautakunnan ja jaostojen päätösvaltaan kuuluvista asioista.

Ennen johtosäännön voimaantuloa on tarpeen ryhtyä johtosäännön täytäntöönpanemiseksi välttämättömiin toimenpiteisiin. Näitä tehtäviä käsittelemään ja päättämään kaupunginvaltuusto asettaa toimielimen päättäessään sosiaali- ja terveystoimen johtosäännöstä.

Virkojen täyttö

Kaupunginhallitus katsoo, että kaupungin suurimman viraston, sosiaali- ja terveystoimen päällikön virka on tarpeen julistaa haettavaksi. Samalla kaupunginhallitus katsoo, että nykyisessä sosiaalivirastossa ja terveystoimessa on useita uuden sosiaali- ja terveystoimen osastopäälliköiden kelpoisuusehdot täyttäviä henkilöitä ja sen vuoksi on tarkoituksenmukaista täyttää osastopäälliköiden virat sisäisen muutosalueelle kohdennetun ilmoittautumismenettelyn perusteella.

Kaupunginhallitus ilmoittaa, että sen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä perustaa sosiaali- ja terveystoimiston 1.1.2013 lukien

- perhe- ja sosiaalipalvelujen osastopäällikön virka, jonka kokonaispalkka on 7 500 euroa kuukaudessa

- terveys- ja päihdepalvelujen osastopäällikön virka, jonka kokonaispalkka on 7 500 euroa kuukaudessa

- sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen osastopäällikön virka, jonka kokonaispalkka on 7 500 euroa kuukaudessa

- henkilöstö- ja kehittämisspalvelujen osastopäällikön virka, jonka kokonaispalkka on 6 700 euroa kuukaudessa

- talous- ja tukipalvelujen osastopäällikön virka, jonka kokonaispalkka on 7 000 euroa kuukaudessa

- tietohallinto- ja viestintäpalvelujen osastopäällikön virka, jonka kokonaispalkka on 6 500 euroa kuukaudessa.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kehottaa hallintokeskusta huolehtimaan sosiaali- ja terveysviraston virastopäällikön viran julistamisesta haettavaksi tällä esityslistalla mainituin palkkaeduin ja 14 päivän hakuajoin. Samalla kaupunginhallituksen tarkoituksena on kehottaa hallintokeskusta huolehtimaan sisäisen ilmoittautumismenettelyn käynnistämisestä osastopäälliköiden virkoihin siten, että menettely on kohdennettu muutosalueen nykyisille vakinaisille virasto-, osasto- ja toimistopäälliköille sekä vastuualueen johtajille. Viraston päällikön ja osaston päällikön kelpoisuusvaatimuksena on sen lisäksi, mitä muutoin on säädetty, ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Kielitaitovaatimus on kaupungin kielitaitovaatimusten mukainen.

Organisaatiomalli, sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistuksen muutostiimin johtosääntöesitys perusteluineen, sosiaalitoimen ja terveystoimen voimassaolevat johtosäännöt sekä seurantaryhmän asettamispäätös 12.12.2011 ovat esityslistan liitteinä.

Kaupunginvaltuuston päätös 30.11.2011 ja ohjausryhmän asettamispäätös 4.1.2012 sisältyvät päätöshistoriaan.

Henkilöstötoimikunnan lausunto lisätään esityslistan liitteeksi, kun lausunto on saatu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanan(a)hel.fi
Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Organisaatiomalli
- 2 Muutostiimin esitys johtosäännöksi
- 3 Muutostiimin johtosääntöesityksen perustelut
- 4 Sosiaalitoimen johtosääntö
- 5 Terveystoimen johtosääntö
- 6 Seurantaryhmä 12.12.2011

21.05.2012

Stj/1

Tiedoksi

Sosiaalilautakunta
Terveyslautakunta
Sosiaalivirasto
Terveyskeskus
Hallintokeskus
Talous- ja suunnittelukeskus
Henkilöstökeskus
Stj-rooteli

Päätöshistoria

Sosiaalilautakunta 24.04.2012 § 129

HEL 2011-002363 T 00 00 02

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle muutostiimin esityksestä sosiaali- ja terveystoimen johtosäännöksi seuraavan lausunnon.

Valmistelun lähtökohdat

Suomen kunnallishallinto ja sosiaali- ja terveydenhuolto ovat parhaillaan murrosvaiheessa, jossa tehdään suuria tulevaisuuteen vaikuttavia ratkaisuja. Kansalliseen murrosvaiheeseen ajoittuva Helsingin sosiaali- ja terveystoimen kehitystyö on merkittävä muutoshanke, jonka tulee tavoitella kansainvälisesti kunnianhimoista palvelujen uudistamista.

Kaupunginvaltuusto on päätöksessään 30.11.2011 linjannut jatkovalmistelulle selkeät lähtökohdat, jotka ovat ohjanneet muutostiimin valmistelua. Kaupunginhallitukselle syksyllä 2011 antamassaan lausunnossa sosiaalilautakunta määritteli 4.10.2011 strategiset avainlinjat, joiden tulisi toteutua uudistuksessa. Tärkeimpänä strategisena avainlinjana sosiaalilautakunta pitää asiakasläheisyyden vahvistamista siten, että asiakkaan kokema arvo ohjaa palvelujen kehittämistä. Tavoitteeksi tulee asettaa asiakkaan ympärille rakentuvat räätälöidyt palvelukokonaisuudet, jotka ovat nykyistä helpommin saatavilla, sujuvampia ja vastaavat paremmin asiakkaan tarpeisiin.

Johtosääntö on suuren palvelukokonaisuuden organisoitumista, toiminnan suunnittelua ja johtamista säätelevä hallinnollinen alusta, jonka yksityiskohdat eivät ole kaupunkilaisille olennaisia. Olennaista

on, että johtosääntöratkaisu luo tilaa toiminnan pitkäjänteiselle uudistamiselle siten, että organisaatio näyttäytyy kaupunkilaiselle yksilöä kunnioittavana, laadullisesti korkeatasoisena ja luontevasti saatavilla olevana palveluna, jonka kehittämiseen helsinkiläiset voivat itse aidosti osallistua.

Sosiaalilautakunta toteaa aiemmin antamaansa lausuntoon viitaten, että yhdistyvä Helsingin sosiaali- ja terveystoimi muodostaa Suomen oloissa poikkeuksellisen suuren ja moniulotteisen toimijaverkoston, jonka ytimessä on elinvoimainen oma palvelutuotanto. Sadoista palvelupisteistä muodostuneen systeemin ydintehtävänä on tuottaa asiakkaalle arvoa eli vastata joustavasti hänen tarpeisiinsa. Palveluyksiköiden lisäksi verkostoon kuuluvat sadat kansalaisjärjestötoimijat, joiden strateginen merkitys liittyy sosiaalisen pääoman vahvistamiseen. Koko tätä toimijaverkostoa voidaan nimittää arvoverkoksi tai ekosysteemiksi. Arvoverkon tai ekosysteemin tietoista muodostamista, vahvistamista ja strategista ohjausta nimitetään orkestroinniksi. Keskeisin orkestroinnin väline on verkoston sisäistä strategista työnjakoa säätelevä, poliittisesti hyväksyttävä palvelustrategia.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan asiakasarvoon perustuva moderni arvoverkko- tai ekosysteemiajattelu loisi ainutlaatuisen mahdollisuuden sosiaali- ja terveyspalvelujen kunnianhimoiselle kehittämiselle sekä sosiaalisen pääoman vahvistamiseen Helsingissä. Samalla luotaisiin selkeä kansallinen vaihtoehto tilaaja-tuottajamallille.

Sosiaalilautakunta toteaa, että se on aiemmin antamallaan lausunnolla voimakkaasti tukenut sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamista. Sosiaalitoimi haluaa tuoda kehittämisprosessiin oman myönteisen panoksensa. Asiakasarvon ja ekosysteemin korostamisen lisäksi sosiaalitoimen työntekijöiden ammatillinen tietoperusta tuo yhdistyvän organisaation käyttöön merkittävää sosiaalialan erityisosaamista. Sosiaalialan ammatillisen toiminnan keskeinen lähtökohta on laaja-alainen näkemys yksittäisen ihmisen todellisuudesta osana yhteisöä ja yhteiskuntaa. Tämä ulottuvuus liittyy sosiaali- ja terveydenhuollon niihin yhteiskunnallisiin rakenteisiin, jotka edistävät sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Lisäksi sosiaalialan yhteisökeskeinen lähestymistapa korostaa luottamukseen ja avoimuuteen perustuvia toimintatapoja yhteistoimintakäytännöissä ja johtamisnäkemyksessä.

Johtosääntöehdotuksen valmistellut muutostiimi on todennut omasta esityksestään, että päämääränä valtuuston asettamien tavoitteiden lisäksi on se, että uusi organisaatio ja sen toimintamalli eivät olisi vain kokoelma nykyisen organisaation korjauksia. Tavoitteena on kokonaan uusi asukas- ja asiakaskaskekskeinen hyvinvointipalvelujen malli, johon

liittyy uusien strategisten linjausten, työnjako- ja yhteistoimintamuotojen ja prosessien kehittäminen.

Sosiaalilautakunnan lausunto on valmisteltu kiinteässä yhteistyössä vastuualuejohtajien ja vastuualueiden asiantuntijoiden kanssa. Sosiaalijohtaja pyysi vastuualueilta lausunnot, jotka ovat liitteenä 4. Lausunnot ovat tiiviitä, analyttisiä ja korkeatasoisia. Sosiaalijohtajan lausuntoesitys perustuu olennaisilta osiltaan vastuualueiden näkemyksiin. Vastuualueet pitivät asiakaspalvelujen osastojakoa erään varauksin hyvänä ratkaisuna, mutta esittivät johdonmukaista kritiikkiä hallinnon järjestämisehdotusta kohtaan.

Lausunto etenee johtosääntöehdotuksen mukaisessa järjestyksessä. Mikäli väliotsikko viittaa suoraan johtosääntöehdotuksen pykälään, on pykälä merkitty sulkuihin otsikon jälkeen.

Viraston toimiala (1§)

Johtosääntöehdotuksessa uusi virasto nimetään sosiaali- ja terveysvirastoksi. Perusteluissa todetaan, että sosiaali- ja terveystoimi vastaa kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvista sosiaali- ja terveystoimista lasten päivähoitoa lukuun ottamatta.

Järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat sosiaali- ja terveystoimien palvelut voidaan järjestää tuottamalla itse, solmimalla tiiviitä kumppanuuksia ulkoisten tuottajien kanssa, käyttämällä sisäisiä In House-tuottajia, hankkimalla palveluja järjestöiltä ja yrityksiltä sekä hyödyntämällä asiakkaiden itseohjautuvuutta esimerkiksi palvelusetelien tai omais- ja kotihoidontukien avulla. Lisäksi kansalaisjärjestöjen tuottama sosiaalinen pääoma, eri tavoin organisoitunut vertaistoiminta ja itsehoito ovat yhä merkittävämpiä hyvinvoinnin lähteitä ja lakisääteisen palvelujärjestelmän kuormitusta vähentäviä tekijöitä.

Uudistuva sosiaali- ja terveydenhuolto antaa mahdollisuuden yhteisten arvoverkkojen muodostamiseen ja ohjaamiseen. Tämä tarkoittaa myös erikoissairaanhoidon selkeämpää kytkentää osastojen arvoverkon ohjaukseen sekä palveluprosessien tehostamiseen ja rakennemuutoksen toteuttamiseen. Hankintoja sekä palvelutuottajien kanssa tehtävää yhteistyötä voidaan kehittää nykyistä laaja-alaisemmin. Sosiaali- ja terveystoimen yhdistäminen avaa myös uusia mahdollisuuksia kansalaisjärjestöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä vertaistoiminnan edistämiseen, kun aiemmin kahden lautakunnan kautta annettuja järjestöavustuksia voidaan yhdistää ja suunnata uudella tavalla.

Lautakunta ja sen jaostot (2§ – 7§)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Johtosääntöehdotuksessa kuvattu sosiaali- ja terveystoimen luottamushenkilöjärjestelmä rakentuu 11-jäsenisestä sosiaali- ja terveyslautakunnasta sekä kolmesta jaostosta, joiden jäsenmäärä vastaa sosiaalitoimen nykyistä käytäntöä. Ruotsinkielisellä kieliryhmällä on edustus lautakunnassa sekä oma jaosto. Muutostiimin ehdottama lautakunnan jäsenten lukumäärä poikkeaa kaupunginhallituksen 21.11.2011 tekemästä päätöksestä, jonka mukaan lautakunnan jäsenmäärän tulee olla 13. Lautakunnan kooksi 13, kuten kaupunginhallituksessa on äänestetty.

Johtosääntöehdotus ei muuta lautakunnan roolia nykyisiin lautakuntiin verrattuna, koska valtaosa yhdistetyn lautakunnan tehtävistä on kaupungin mallijohtosäännön sekä nykyisten sosiaalitoimen johtosäännön ja terveystoimen johtosäännön mukaisia. Merkittävin uusi tehtävä koskee palvelusetelin käyttämistä ostopalvelujen järjestämisvaihtoehtona ja sen arvon vahvistamista.

Sosiaalilautakunta pitää hyvänä yhden esittelijän järjestelmän säilyttämistä, koska se tukee sosiaali- ja terveystoimen kokonaisuuden ohjausta ja virastopäällikön kokonaisvastuuta viraston johtamisesta, strategioista ja taloudesta.

Lisäksi tulisi säilyttää henkilöstön edustajan mahdollisuus osallistua lautakunnan kokouksiin. Menettely on toiminut hyvin sosiaalilautakunnassa ja se on lisännyt päätöksenteon avoimuutta.

Ensimmäisen jaoston tehtävät vastaavat nykyisen sosiaalitoimen ensimmäisen aikuispalvelujen muutoksenhakujaoston tehtäviä. Käsittelyyn tulevia toimeentulotuen muutoksenhakuja odotetaan olevan suunnilleen sama määrä kuin nykyisin. Toiselle jaostolle siirtyvät muiden sosiaalitoimen muutoksenhakujaostojen tehtävät sekä aiemmin terveyslautakunnassa käsitellyt muutoksenhaut. Kolmas jaosto käsittelee ruotsinkielellä vireillä olevia asioita. Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan jaostoissa käsiteltyjen asioiden määrää tulisi seurata, jotta voitaisiin arvioida, onko jaostojen määrä riittävä.

Viraston organisaatio ja johtamisjärjestelmä (8§-9§)

Johtosääntöehdotuksessa sosiaali- ja terveysvirasto muodostuu kolmesta toiminnallisesta osastosta sekä kolmesta hallinnollisesta osastosta. Ne ovat

Perhe- ja sosiaalipalvelut
Terveys- ja päihdepalvelut
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut
Henkilöstö- ja kehittämisspalvelut
Talous- ja tukipalvelut
Tietohallinto- ja viestintäpalvelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Osastojen toimistotasoisesta yksikköjaosta päättää lautakunta. Virastopäällikön ja osastopäällikön nimikkeet on määritelty kaupungin mallijohtosäännön mukaisesti. Johtaminen on määritelty kaupungin mallijohtosäännön sekä nykyisten sosiaalijohtosäännön ja terveysjohtosäännön mukaisesti.

Tulevan sosiaali- ja terveysviraston johtajan nimikkeeksi ehdotetaan sosiaali- ja terveysjohtaja.

Sosiaalilautakunta kannattaa johtosääntöehdotuksessa esitettyjen, kolmen toiminnallisen osaston muodostamista. Niissä kaikissa on sekä nykyisen sosiaaliviraston että nykyisen terveyskeskuksen toimintoja. Osastot on pääosin profiloitu oikean suuntaisesti siten, että palvelujen käyttäjän näkökulmasta yhteen liittyvät palvelukokonaisuudet, hoitoprosessit ja hoitoketjut sijoittuvat samaan osastoon. Osastot on muodostettu niin, että ne luovat kannusteen kehittää palvelurakennetta kevyempään ja asiakkaiden tarpeita joustavammin palvelemaan suuntaan. Myös mahdollisuudet syventää yhteistyötä erikoissairaanhoidon kanssa paranevat. Lisäksi osastorakenne tukee yhteistyötä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa.

Osastojen nimikkeitä tulisi täsmentää, jotta ne vastaisivat paremmin modernia palvelukulttuuria. Suunnitelman edetessä tulisi voida tehdä pienimuotoisia osastojen välisten tehtävien muutoksia.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan ehdotus kolmen hallinnollisen osaston muodostamisesta on perusteltu. Samalla sosiaalilautakunta toteaa, että hallinnon järjestämisehdotus perusteluineen on saanut paljon palautetta, joka kohdistuu sekä hallinnon osastojakoon että hallinnon rooliin viraston yleisjohtamisessa. Palautteen vuoksi tässä lausunnossa käsitellään myöhemmin perusteellisesti hallintoon ja johtamiseen liittyviä kysymyksiä.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen osasto (10§)

Perhe- ja sosiaalipalvelujen osastoon on yhdistetty lasten ja perheiden sosiaali- ja terveyspalveluja sekä toimeentulotuen ja sosiaalityön palveluja, joilla on tärkeä merkitys terveyden, hyvinvoinnin ja arjessa selviytymisen kannalta. Sosiaalilautakunta pitää hyvänä, että näin syntyy mahdollisuus kehittää nykyisiä palvelukokonaisuuksia sekä luoda uudentyyppisiä ja asiakaskeskeisiä lähipalveluja.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen järjestäminen uudessa organisaatiossa on herättänyt laajaa asiantuntijakeskustelua. Johtosääntöehdotuksen perustelutekstissä todetaan, että lasten ja nuorten päihdehuolto on ehdotuksessa sijoitettu perhe- ja sosiaalipalvelujen osastoon, koska vastuu lasten ja nuorten mielenterveyspalveluista on siellä. Näin lasten ja nuorten päihde- ja

mielenterveyspalveluja voidaan johtaa ja kehittää kokonaisuutena . Sosiaalilautakunta kuitenkin toteaa, että lasten ja nuorten psykiatria on tällä hetkellä HUS:n vastuulla eikä tätä vastuunjakoa ole tarkoituksenmukaista tässä yhteydessä muuttaa. Muutostiehmitys ehdotus on perusteltu sillä edellytyksellä, että HUS:n palvelut liitetään selkeästi osaston arvoverkkoon ja arvoverkon ohjaukseen. Sosiaalilautakunta korostaakin HUS:n ja Helsingin kaupungin toimintojen nykyistä tehokkaampaa koordinoitua. Se on sekä tarpeellista että mahdollista. Onhan Helsinki tuossa yhteistyössä tilaajan asemassa.

Johtosäännön perustelutekstissä ei mainita pakolaisten vastaanottoa, vaikka kaupunginhallitus on hyväksynyt pakolaisten vastaanottoa koskevan sopimuksen 27.8.2007. Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan johtosäännön perusteluteksti tulee muotoilla uudelleen siten, että siellä todetaan pakolaisten vastaanotto toiminta osaston toimialaan kuuluvaksi.

Terveys- ja päihdepalvelujen osasto (11§)

Terveys- ja päihdepalvelujen osastossa on yhdistetty päihde- ja mielenterveyspalvelut ja ne on sijoitettu terveys- ja päivystyspalvelujen kanssa samaan kokonaisuuteen.

Ehkäisevä päihdetyö ja Nuorten päihdetyö siirretään sosiaali- ja perhepalveluihin, johon ne selvimminkin kuuluvat. Muutoin ne eivät tue lapsiperheiden palvelujen tai lastensuojelutarpeen ehkäisyn tukiprosesseja selkeästi. Suurin osa lastensuojelun toimenpiteiden tarpeesta liittyy päihde- ja mielenterveysongelmiin. Niiden varhaisessa huomioimisessa on ollut isoja puutteita, mikä on johtanut pitkiin lastensuojelun sijoitustarpeisiin. Lastensuojelun jälkihuolto kuuluu alle 21-vuotiaille, ja siksi on perusteltua, että avun saamisen taho ei vaihtuisi 18 vuotta täyttäessä kesken toisen asteen opiskelun.

Osastolle yhdistetään kaikki sosiaalitoimen, psykiatrian ja somaattisen sairaanhoidon päivystyspalvelut. Valmistelun aikana on noussut esiin perusteltuja näkemyksiä sosiaali- ja kriisipäivystyksen liittämistä perhe- ja sosiaalipalvelujen osastoon, koska suurin osa sosiaalipäivystyksen asiakkaista on virka-ajan ulkopuolella hoidettavia lastensuojelun asiakkaita. Sosiaalilautakunta katsoo kuitenkin, että kaikkien päivystyspalvelujen sijoittaminen terveys- ja päihdepalvelujen osastolle on perusteltu ratkaisu. Päivystyspalvelujen yhdistäminen edistää niiden yhteistä sisällön kehittämistä samoin kuin kriisitilanteisiin valmistautumista ja niiden hallintaa. Sosiaali- ja kriisipäivystyksen osaaminen vahvistaa koko osaston sosiaalialan osaamista. Yhteistyö lastensuojelun kanssa on kuitenkin suunniteltava erikseen lastensuojelun päivystystarpeiden ehdoilla.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen osasto (12§)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen osastoon on yhdistetty pääosin ikäihmisille suuntautuvia palveluja, jotka kattavat mm. sosiaali- ja lähityön, omais- ja kotihoidon, palvelusasumisen, pitkäaikaishoidon, kuntoutuksen ja sairaanhoidon. Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan tämä ratkaisu luo hyvän pohjan rakennemuutoksen jatkamiselle siten, että asiakkaiden tarpeita vastaavat, herkemmin reagoivat palvelut lisääntyvät. Ikäihmisten osalta arjessa selviytymistä tukevat palvelut ovat keskiössä ja tulevaisuudessa entistä tärkeämpää on ikääntyvän mielekkään elämän mahdollistaminen, toimintakyvyn ylläpito ja ongelmien ennaltaehkäisy.

Johtosääntöehdotuksessa on yhdistetty yhdeksi kokonaisuudeksi vammaispalvelut eli vammaisneuvola, vammaisten sosiaalityö, omaishoidon tuki, asumis- ja perhehoitopalvelut, työ- ja päivätoiminta sekä kehitysvammaisten laitospalvelut. Sosiaalilautakunta kannattaa tätä ratkaisua.

Sen sijaan sosiaalilautakunta ei pidä oikeana ratkaisuna sitä, että vammaispalvelujen kokonaisuus on sijoitettu sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen osastoon, vaan esittää, että vammaispalvelujen kokonaisuus siirretään perhe- ja sosiaalipalvelujen osastolle.

Perusteluina sosiaalilautakunta toteaa, että vammaispalvelujen toiminnan peruslähtökohdat ovat erilaiset kuin osaston muiden palvelujen lähtökohdat. Vammaispalvelujen asiakkaista 65 vuotta täyttäneitä on vain 8 %. Ainoastaan kuljetuspalveluissa 69 % asiakkaista on täyttänyt 65 vuotta. Todettakoon, että nykyisistä vammaispalvelujen 14 000 asiakkaasta vain noin 200 tarvitsee hoivapalveluja.

Vammaisten tarvitsemia keskeisiä palveluja ovat esimerkiksi äitiys- ja lastenneuvola, opetus, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, lapsiperheiden sosiaalipalvelut, työllistymiseen liittyvät palvelut ja asumisen tuki sekä vapaa-ajan palvelut. Keskeinen tavoite on integraatio ikätason mukaisesti. Vammaispalvelujen ekosysteemi muodostuu siten aivan eri toimijoista kuin ikääntyville tai hoivan tarpeessa oleville henkilöille suunnattujen palvelujen ekosysteemi. Vammaisten henkilöiden arjessa selviytymisen, hyvän kokonaisvaltaisen asiakasprosessin sujumisen ja arvoverkon orkestroinnin näkökulmasta perhe- ja sosiaalipalvelujen osasto on luontevin kaikkien vammaispalvelujen sijoituspaikka eli paikka, jossa annetaan tavallisen elämän tukipalveluja kaikille kuntalaisille.

Hallinto- ja tukipalvelujen järjestäminen sekä johdon asiantuntijapalvelut (13§ - 15§)

Johtosääntöehdotuksessa esitetään, että hallinto- ja tukipalveluja varten muodostetaan kolme osastoa: henkilöstö- ja

kehittämispalvelujen osasto, talous- ja tukipalvelujen osasto sekä tietohallinto- ja viestintäpalvelujen osasto.

Johtosääntöluonnoksen keskeinen idea on, että kaikki viraston johdon ja osastojen tarvitsemat hallinto- ja tukipalvelut tuotetaan keskitetysti siltä osin kuin palveluja ei tuoteta kaupunkitasolla. Perusteluna on toimintatapojen yhdenmukaisuus ja toiminnan tehostaminen. Näin turvattaisiin asiakkaita palveleville osastoille viraston strategisia linjauksia noudattavat, yhdenmukaiset ja kustannustehokkaasti tuotetut palvelut. Muutostiimin mukaan yksiköiden sisäistä hallintoa voidaan vähentää, kun samaa prosessia ei hoideta useassa kohdin virastoa. Esityksessä hallintoa käsitellään kokonaisuutena, eikä siinä analysoida varsinaisten hallinto- ja tukipalvelujen ja johdon asiantuntijapalvelujen eroavuuksia.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan johtosääntöehdotus merkitsee olennaista muutosta verrattuna sosiaaliviraston nykyiseen käytäntöön, joka on osittain keskitetty ja osittain hajautettu hallinnon organisaatioratkaisu. Sosiaalivirastossa on keskitetty koko virastoa palvelevat hallinto- ja tukipalvelut sekä kehittämispalvelut. Vastuualueilla on pienimuotoisia kehittämispalveluja niiden oman toiminnan kehittämistyöhön. Lisäksi vastuualueiden ja viraston tasolla on johdon asiantuntijapalveluja, jotka liittyvät asianohjaukseen, lautakuntavalmisteluun sekä strategiseen ja talousjohtamiseen.

Johtosääntöehdotuksen mukainen hallinnon tehtävien ryhmittely kolmeen osastotasoiseen yksikköön mahdollistaisi rakenteellisena ratkaisuna kunkin osastopäällikön syvällisemmän perehtymisen oman osastonsa toimialaan kuuluviin tehtäviin. Viraston johtoryhmässä heillä olisi suora yhteys kolmeen asiakaspalveluja tuottavan osaston päällikköön. Näin yhteistyö olisi sujuvaa sekä johtamista ja asiakastyön prosesseja tukevaa.

Toisaalta hallinnon tehtävien ryhmittely kolmelle osastotasoiselle yksikölle asettaa haasteita sekä viraston että hallinnon toiminnan johtamiselle ja kehittämiselle. Riskinä on, että osastojako aiheuttaa kitkaa hallinnon sisäisessä työskentelyssä. Jotta kunkin osaston osaaminen tulisi hyödynnetyksi, kolmen osaston keskinäisen yhteistyön tulisi olla sujuvaa. Suurin osa tehtävistä ja prosesseista, joita hallinto hoitaa, edellyttää osaamista kaikilta kolmelta hallinnon osastolta. Hallintopalvelujen johtamisen hajautumisesta seuraa hallinnon kokonaisuuden ohjauksen vastuun siirtyminen virastopäällikölle.

Asiakaspalveluosastojen näkökulmasta yhteistyökäytäntöjen luominen kolmen erillisen hallinnon osaston kanssa muodostuu haasteelliseksi. Sujuvien ja joustavien hallintopalvelujen edellytyksenä on ennen

kaikkea se, että tehtävät on organisoitu toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisesti kokonaisuuksiin.

Yhteiset poikkihallinnolliset prosessit (13§ - 15§)

Johtosääntöehdotuksen mukaan uudessa sosiaali- ja terveystoiminnassa on yhteisiä poikkihallinnollisia prosesseja, jotka eivät tule esiin organisaatorakenteessa ja joiden koordinoiviksi vastuutahoiksi tulisi nimetä hallinnolliset osastot. Tällaisia prosesseja ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, ruotsinkieliset palvelut, lähipalvelut, palveluneuvonta ja -ohjaus sekä sähköiset palvelut ja innovatiiviset palvelut.

Sosiaalilautakunta esittää, että sosiaali- ja terveystoimen johtosääntöön ei kirjata johtosääntöehdotukseen sisältyviä mainintoja poikkihallinnollisista prosesseista tai niiden vastuutahoista. Johtosääntö on luonteeltaan asiakirja, jossa määritellään organisaation ja johtamisen pitkän aikavälin periaatteet. Prosessien kehittäminen on luonteeltaan erityyppistä, koska kehittämiskohteet muuttuvat suhteellisen nopeasti. Siksi vastuutahojen määrittelyä ei tulisi sisällyttää johtosääntöön, vaan se tulisi tehdä myöhemmässä vaiheessa, esimerkiksi toimintasäännössä.

Sosiaalilautakunta esittää, että terveydenhuoltolain mukaisesti, kaupunkitasoiseksi terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahoksi kirjataan sosiaali- ja terveystoiminta ilman tarkempaa kohdennusta. Viraston sisällä tulisi myöhemmin sopia asiaan liittyvästä delegoinnista.

Ruotsinkieliset palvelut

Johtosääntöehdotuksen mukaan ruotsinkieliset palvelut integroidaan osastojen toimintaan. Ruotsinkielisten palvelujen koordinoivaksi vastuutahoksi esitetään henkilöstö- ja kehittämisspalvelujen osastoa.

Muutostöihin ehdotuksessa ajatuksena on ollut, että ruotsinkieliset palvelut järjestetään osana kunkin osaston toimintaa, eikä siinä ole esitetty erillistä ruotsinkielistä yksikköä. Ratkaisu on hyvä, koska näin turvataan aiempaa paremmin palvelujen kehittäminen, yhtenäinen palveluvalikoima ja palvelujen saanti omalla äidinkielellä. Ruotsinkielisten palvelujen volyymi kullakin osastolla on pieni. Siksi sosiaalilautakunta esittää, että kullekin osastolle asetetaan ruotsinkielisten palvelujen koordinaattori varmentamaan palvelujen kehittyminen ja arvoverkon toimivuus. Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan ruotsinkieliselle väestölle tulee taata korkeatasoiset sosiaali- ja terveystoiminnat omalla kielellä ja tarvittaessa kokonaan omankielisissä hoitoyhteisöissä. Jatkosuunnittelussa onkin

tärkeää ratkaista, missä palveluissa tarvitaan täysin ruotsinkielinen ympäristö.

Matilda Wrede Instituutin asema tulevassa organisaatiossa selvitetään erikseen ottaen huomioon sen erikoisasema osana ruotsinkielistä sosiaalitoimistoa.

Johtamisnäkemys ja organisaation uudistaminen

Sosiaali- ja terveystoimen uudistamisen yhteydessä on keskusteltu paljon palvelutuotannon uudistamisen lähtökohdista. Sen sijaan vähemmän on pohdittu uudistuksen edellyttämää johtamisnäkemystä.

Johtosääntöesityksessä on eräänä keskeisenä piirteenä se, että hallintoa tulisi keskittää oman toiminnan yhdenmukaisuuden ja tehokkuuden lisäämiseksi. Tavoite on perusteltu. Riskinä on, että hallinnon ja toiminnallisen johdon johtamistehtävät jakaantuvat siten, että toiminnallinen johto keskittyy asiakas- ja potilaspalvelun johtamiseen ja hallinnon johto viraston yleis-, henkilöstö- ja talousjohtamiseen.

Sosiaaliviraston johtaminen on tietoisesti poikennut tästä näkemyksestä. Keskeisenä periaatteena on ollut se, että toiminnalliset osastot ovat itsenäisiä tulosyksiköitä, joiden johtajat vastaavat kokonaisvaltaisesti paitsi asiakkaiden tarvitsemista palveluista ja niiden kehittämisestä, myös taloudesta, strategioista ja oman arvoverkonsa kehittämisestä. Arvoverkon orkestroinnin näkökulmasta osasto on ollut keskeisin yksikkö. Sen johtaminen on nähty erittäin vaativana tehtävänä, joka on edellyttänyt vahvaa johdon asiantuntijatuken ja uudenlaisen osaamisen hyödyntämistä, esimerkiksi johdon laskentatoimen asiantuntijoita. Asiantuntijatuken myötä vastuualueiden talouden ohjaus onkin huomattavasti parantunut, tuottavuus on kehittynyt myönteisesti ja monimutkainen kokonaisuus on saatu budjettitasapainoon.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan uuden organisaation suurten asiakaspalveluosastojen johtajien tulisi kantaa selkeä kokonaisvastuu osastostaan ja sen arvoverkosta. Siksi tehtävät ovat erittäin vaativia ja edellyttävät johtajan suorassa käytössä olevaa korkeatasoista ja luotettavaa johdon tukea sekä kirkasta näkemystä organisaation johtamisvastuista. Tärkeintä on huolehtia siitä, että hallinnon ja asiakaspalveluosastojen työnjako ei luo sekavuutta johtamislinjaan.

Organisaatiouudistuksen toteuttamiseen vaikuttaa merkittävästi se, mikä johtamisteoreettinen malli valitaan. Painotetaanko perinteisesti oman toiminnan johtamista vai kehitetäänkö sosiaali- ja terveydenhuollon uutta johtamista, joka perustuu arvoverkko- ja ekosysteeminäkemykseen. Jos arvoverkon johtaminen otetaan

lähtökohdaksi, on sillä suoria vaikutuksia siihen, millaiset johtamisrakenteet luodaan ja millaista johtamisosaamista tarvitaan.

Voimaantulo ja siirtymävaiheen tehtävät

Sosiaali- ja terveystoimen johtosääntö tulee voimaan 1.1.2013. Sosiaalilautakunta pitää välttämättöminä johtosääntöehdotuksen perusteluihin kirjattuja esityksiä siirtymävaiheen tehtävien hoitamisesta. Ennen johtosäännön voimaantuloa on vuoden 2012 aikana tehtävä välttämättömiä päätöksiä uuden johtosäännön voimaantulemiseksi. Esimerkiksi virastopäällikön ja osastopäälliköiden virat tulisi voida täyttää portaittain. Lisäksi vuoden 2013 alusta, siihen saakka kunnes uusi lautakunta on nimetty, on tehtäviä, jotka on johtosäännössä määritelty lautakunnan tehtäväksi. Edellä mainittujen tehtävien hoitaminen on johtosääntöehdotuksessa esitetty kaupunginhallituksen tehtäväksi.

Viraston ja osaston päälliköiden tehtävät ja kelpoisuusvaatimukset (16§ - 20§)

Virastopäällikön tehtävien kohdat 1-5 ovat kaupungin mallijohtosäännön mukaiset.

Palvelusetelituottajiin liittyvä päätöksenteko-oikeus on viraston päällikölle esitetty uusi tehtävä. Viraston päällikkö päättää, mitkä ovat palveluntuottajaksi hyväksymisen edellytykset laissa säädettyjen lisäksi sekä kuka voi hyväksyä palveluntuottajaksi ja kuka voi peruuttaa hyväksymisen.

Kohdan 7 mukaan viraston päällikkö määrää viranhaltijan toimimaan tartuntatautilain ja mielenterveyslain mukaisena terveyskeskuksen vastaavana lääkärinä sekä terveydenhuoltolain mukaisena terveydenhuollon toimintayksikön vastaavana lääkärinä.

Johtosääntöehdotuksen määräykset viraston päällikön tehtävistä poikkeavat eräissä kohdin nykyisestä sosiaalitoimen johtosäännöstä. Ehdotuksen mukaan viraston päällikkö määrää viranhaltijan toimimaan Helsingin erityishuoltopiirin johtajana. Nykyisen johtosäännön mukaan viraston päällikkö tai hänen määräämänsä toimii Helsingin erityishuoltopiirin johtajana. Lisäksi viraston päällikkö määrää viranhaltijan toimimaan lastensuojelulain tarkoittamana sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana. Nykyisen sosiaalijohtosäännön mukaan viraston päällikkö toimii lastensuojelulain tarkoittamana sosiaalihuollon johtavana viranhaltijana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää palvelusetelien kriteerit. Virastopäällikkö valitsee tuottajat kriteereiden perusteella.

Johtosääntöehdotuksessa viraston päällikön tehtäväksi on siirretty nykyisessä sosiaalitoimen johtosäännössä perhepalvelujohtajalle kuuluva tehtävä määrätä lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan lainsäädännön edellyttämät sekä avioliittolain tarkoittamat sovittelijat. Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan päätöksenteon siirtämiselle osastopäälliköltä viraston päällikölle ei ole esitetty riittäviä perusteita ja katsoo siksi, että päätösvalta edellä mainittujen sovittelijoiden määrittämisestä tulisi olla perhe- ja sosiaalipalvelujen osaston osastopäälliköllä. Johtosääntöehdotusta tulisi siten tältä osin muuttaa.

Osaston päällikön tehtävät on määritelty kaupungin mallijohtosäännön mukaisesti, samoin henkilökunnan ottamista koskevat määräykset ja määräykset tehtävien hoitamisesta viraston päällikön tai osastopäällikön estyneenä ollessa.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan sosiaali- ja terveysviraston viraston päällikön ja osaston päällikön kelpoisuusvaatimuksissa on otettu huomioon tehtävien erityinen luonne. Sosiaali- ja terveysviraston päällikön ja osaston päällikön tehtävät ovat hallinnollisia johtotehtäviä, eikä niihin sisälly asiakastyötä eikä välitöntä asiakastyön ohjausta. Hallinnollisen johtajan kelpoisuusvaatimukseen ei sisälly vaatimusta asiakastyökokemuksesta eikä tietyn tutkinnon suorittamisesta, vaan myös muulla tavoin hankittu alan tuntemus on riittävä.

Johtosäännön 19 §:n kelpoisuusvaatimuksissa on 1 momentin viittauksella ”sen lisäksi mitä muutoin on säädetty” ja 2 momentin viittauksella ”ottaen huomioon mitä erikseen on säädetty tai määrätty” varmistettu se, että silloin, kun tehtävä kuuluu sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain soveltamisalaan, lainsäädännökset otetaan huomioon.

Lainsäädäntöviittauksilla on otettu huomioon se, mitä korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 12.1.2012, 2954/1/09, on edellytetty. Päätös koski kotihoidon johtajan kelpoisuusvaatimuksia johtosäännössä.

Lisäksi sosiaalilautakunta päätti esittää, että 1.1.2013 lukien lakkautetaan seuraavat virat: sosiaalijohtajan virka (vakanssinumero 037200), perhepalvelujohtajan virka (vakanssinumero 026834), aikuispalvelujohtajan virka (vakanssinumero 026835), vanhuspalvelujohtajan virka (vakanssinumero 026836) sekä hallinto- ja kehittämisjohtajan virka (vakanssinumero 037201).

Sosiaalilautakunta esittää, että johtosääntöehdotuksen 4§:ään Lautakunnan tehtävät lisätään uusi kohta 20: Vahvistaa sairaaloiden sairaansijojen ja muiden hoitopaikkojen määrä sekä päättää niiden tilapäisistä muutoksista,

toimintayksikön aukioloajoista sekä vahvistaa ne perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista.

Käsittely

24.04.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Merkittiin, että kokouksessa jaettiin Talentia Helsingin hallituksen 17. huhtikuuta 2012 päivätty kirjelmä Talentia Helsingin kannanotto sosiaali- ja terveystoimen uudistukseen.

Vastaehdotus:

Sirkku Ingervo: Esittelijän lausuntoehdotuksen Lautakunta ja sen jaostot (2§-7§) nimisen luvun ensimmäisen kappaleen loppuun lisätään teksti: "Lautakunnan kooksi 13, kuten kaupunginhallituksessa on äänestetty."

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Vastaehdotus:

Sirkku Ingervo: Esittelijän lausuntoehdotuksen luvun Terveys- ja päihdepalvelujen osasto (11 §) ensimmäisestä kappaleesta poistetaan toisesta virkkeestä alkaen kappaleen loppuosa, joka kuului: "Sosiaalilautakunta kannattaa tätä ratkaisua, joka on kansallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman mukainen. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen yhdistäminen antaa mahdollisuuden kehittää näitä palveluja kokonaisuutena. Helsinkiin tulisi tietoisesti luoda valtakunnan merkittävin päihdehuollon osaamiskeskittymä ja ekosysteemi, jossa sosiaalihuollon päihdeosaaminen yhdistyy alan uusimpaan lääketieteelliseen tietämykseen. Päihteiden väärinkäyttö on merkittävä taustatekijä väestön sairastavuudessa ja päivystyspalvelujen käytössä, joten uusi osasto loisi mahdollisuuksia varhaiseen puuttumiseen ja terveyden edistämiseen."

Poistetun tekstin tilalle lisätään seuraava teksti:

"Sosiaalilautakunta esittää päihde- ja mielenterveyspalvelujen siirtämistä sosiaali- ja perhepalveluihin, johon ne selvimminkin kuuluvat. Muutoin ne eivät tue lapsiperheiden palvelujen tai aikuisten palvelujen ydinprosesseja. Suurin osa lastensuojelun toimenpiteiden tarpeesta liittyy päihde- ja mielenterveysongelmiin. Niiden varhaisessa huomioimisessa on ollut isoja puutteita, mikä on johtanut pitkiin lastensuojelun sijoitustarpeisiin.

Samoin toimeentulotuki olisi irrallisena päihde- ja mielenterveyspalveluista aika hampaaton työkalu aikuissosiaalityössä."

Kannattaja: Jussi Tarkkanen

Vastaehdotus:

Sirkku Ingervo: Esittelijän lausuntoehdotuksen Voimaantulo- ja siirtymävaiheen tehtävät nimisestä luvusta poistetaan toinen virke, joka kuului: "Sosiaalilautakunta pitää välttämättöminä johtosääntöehdotuksen perusteluihin kirjattuja esityksiä siirtymävaiheen tehtävien hoitamisesta."

Luvun loppuun lisätään teksti: "Sosiaalilautakunta esittää kaupunginhallituksen alaisen väliaikaisen jaoston perustamista valmistelemaan vastaavat asiat kuin johtosäännön mukaan lautakunta valmistelee ja päättää. Mukana olisi hyvä olla poliittisten ryhmien koon mukaisesti luottamushenkilöitä."

Kannattaja: Jussi Tarkkanen

Vastaehdotus:

Sirkku Ingervo: Esittelijän lausuntoehdotuksen Viraston ja osaston päälliköiden tehtävät ja kelpoisuusvaatimukset (16§-20§) nimisen luvun viides kappale, joka kuului "Sosiaalilautakunta pitää edellä esitettyjä viraston päällikön tehtäviä tarkoituksenmukaisina", korvataan seuraavalla tekstillä: "Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää palveluseleiden kriteerit. Virastopäällikkö valitsee tuottajat kriteereiden perusteella."

Kannattaja: Jouko Kajanoja

Vastaehdotus:

Jouko Kajanoja: Esittelijän lausuntoehdotuksen Lautakunta ja sen jaostot (2§-7§) nimisen luvun ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Ottaen huomioon sosiaali- ja terveystoimen monialaisuus ja suuruus (yli kolmannes kaupungin käyttömenoista) lautakunnan on syytä olla moniääninen. Sosiaalilautakunnan mielestä lautakunnan tulisi olla 15-jäseninen.

Kannattaja: Jussi Tarkkanen

Vastaehdotus:

Jouko Kajanoja: Esittelijän lausuntoehdotuksen Viraston organisaatio ja johtamisjärjestelmä (8§-9§) nimisen luvun viimeisen kappaleen kaksi ensimmäistä riviä poistetaan. Poistettava teksti kuuluu seuraavasti: "Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan ehdotus kolmen hallinnollisen osaston muodostamisesta on perusteltu." Esittelijän lausuntoehdotuksen Hallinto- ja tukipalvelujen järjestäminen sekä johdon asiantuntijapalvelut (13§-15§) nimisestä luvusta poistetaan luvun kolme viimeistä kappaletta, jotka kuuluivat seuraavasti:

"Johtosääntöehdotuksen mukainen hallinnon tehtävien ryhmittely kolmeen osastotaseiseen yksikköön mahdollistaisi rakenteellisena

ratkaisuna kunkin osastopäällikön syvällisemmän perehtymisen oman osastonsa toimialaan kuuluviin tehtäviin. Viraston johtoryhmässä heillä olisi suora yhteys kolmeen asiakaspalveluja tuottavan osaston päällikköön. Näin yhteistyö olisi sujuvaa sekä johtamista ja asiakastyön prosesseja tukevaa.

Toisaalta hallinnon tehtävien ryhmittely kolmelle osastotasoiselle yksikölle asettaa haasteita sekä viraston että hallinnon toiminnan johtamiselle ja kehittämiselle. Riskinä on, että osastojako aiheuttaa kitkaa hallinnon sisäisessä työskentelyssä. Jotta kunkin osaston osaaminen tulisi hyödynnetyksi, kolmen osaston keskinäisen yhteistyön tulisi olla sujuvaa. Suurin osa tehtävistä ja prosesseista, joita hallinto hoitaa, edellyttää osaamista kaikilta kolmelta hallinnon osastolta. Hallintopalvelujen johtamisen hajautumisesta seuraa hallinnon kokonaisuuden ohjauksen vastuun siirtyminen virastopäällikölle.

Asiakaspalveluosastojen näkökulmasta yhteistyökäytäntöjen luominen kolmen erillisen hallinnon osaston kanssa muodostuu haasteelliseksi. Sujuvien ja joustavien hallintopalvelujen edellytyksenä on ennen kaikkea se, että tehtävät on organisoitu toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisesti kokonaisuuksiin."

Poistettujen kappaleiden tilalle kirjoitetaan seuraava teksti: "Sujuvien ja joustavien hallintopalvelujen edellytyksenä on ennen kaikkea se, että tehtävät on organisoitu toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisesti kokonaisuuksiin. Sosiaalilautakunta ei pidä perusteltuna kolmen hallinnollisen osaston perustamista. Sosiaaliviraston nykyinen osittain hajautettu käytäntö on osoittautunut toimivaksi. Kehittämisen ja asiantuntijapalveluja on syytä sijoittaa toiminnallisille osastoille ja virastotasoiset hallinto- ja tukipalvelut sekä kehittämisspalvelut voidaan sijoittaa yhteen osastoon."

Kannattaja: Terhi Mäki

Vastaehdotus:

Jouko Kajanoja: Esittelijän lausuntoehdotuksen Perhe- ja sosiaalipalvelujen osasto (10§) nimisen luvun toisen kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Sosiaalilautakunta korostaakin HUS:n ja Helsingin kaupungin toimintojen nykyistä tehokkaampaa koordinointia. Se on sekä tarpeellista että mahdollista. Onhan Helsinki tuossa yhteistyössä tilaajan asemassa."

Kannattaja: Olli Valtonen

Vastaehdotus:

Jussi Tarkkanen: Esittelijän lausuntoehdotuksen Terveys- ja päihdepalvelujen osasto (11§) nimisen luvun ensimmäisen kappaleen ensimmäisen virkkeen jälkeen lisätään teksti: "Sosiaali- ja

kriisipäivystys siirretään sosiaali- ja perhepalveluihin. Päivystyksen ylivoimaisesti tärkein tehtävä on lastensuojelu, joten on luontevaa että lastensuojelu ja päivystystoiminta sijaitsevat samassa yksikössä."

Lisäksi saman luvun toisesta kappaleesta poistetaan sen loppuosa, joka kuului seuraavasti: "Sosiaalilautakunta katsoo kuitenkin, että kaikkien päivystyspalvelujen sijoittaminen terveys- ja päihdepalvelujen osastolle on perusteltu ratkaisu. Päivystyspalvelujen yhdistäminen edistää niiden yhteistä sisällön kehittämistä samoin kuin kriisitilanteisiin valmistautumista ja niiden hallintaa. Sosiaali- ja kriisipäivystyksen osaaminen vahvistaa koko osaston sosiaalialan osaamista. Yhteistyö lastensuojelun kanssa on kuitenkin suunniteltava erikseen lastensuojelun päivystystarpeiden ehdoilla."

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Vastaehdotus:

Olli Valtonen: Esittelijän lausuntoehdotuksen Viraston organisaatio ja johtamisjärjestelmä (8§-9§) nimisen luvun toisen kappaleen jälkeen lisätään omaksi kappaleeksi seuraava virke:
"Viraston johtajan nimike on toimitusjohtaja."

Kannattaja: Mikko Virkamäki

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa: Esittelijän lausuntoehdotuksen luvun Terveys- ja päihdepalvelujen osasto (11 §) ensimmäisestä kappaleesta poistetaan toisesta virkkeestä alkaen kappaleen loppuosa, joka kuului:
"Sosiaalilautakunta kannattaa tätä ratkaisua, joka on kansallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman mukainen. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen yhdistäminen antaa mahdollisuuden kehittää näitä palveluja kokonaisuutena. Helsinkiin tulisi tietoisesti luoda valtakunnan merkittävin päihdehuollon osaamiskeskittymä ja ekosysteemi, jossa sosiaalihuollon päihdeosaaminen yhdistyy alan uusimpaan lääketieteelliseen tietämykseen. Päihteiden väärinkäyttö on merkittävä taustatekijä väestön sairastavuudessa ja päivystyspalvelujen käytössä, joten uusi osasto loisi mahdollisuuksia varhaiseen puuttumiseen ja terveyden edistämiseen."

Poistetun kappaleen tilalle lisätään seuraava teksti: "Ehkäisevä päihdetyö ja Nuorten päihdetyö siirretään sosiaali- ja perhepalveluihin, johon ne selvimminkin kuuluvat. Muutoin ne eivät tue lapsiperheiden palvelujen tai lastensuojelutarpeen ehkäisyn tukiprosesseja selkeästi. Suurin osa lastensuojelun toimenpiteiden tarpeesta liittyy päihde- ja mielenterveysongelmiin. Niiden varhaisessa huomioimisessa on ollut isoja puutteita, mikä on johtanut pitkiin lastensuojelun sijoitustarpeisiin. Lastensuojelun jälkihuolto kuuluu alle 21-vuotiaille ja siksi on

perusteltua, että avunsaamisen taho ei vaihtuisi 18 vuotta täyttäessä kesken toisen asteen opiskelun."

Kannattaja: Gunvor Brettschneider

Vastaehdotus:

Gunvor Brettschneider: Esittelijän lausuntoehdotuksen Ruotsinkieliset palvelut nimisen luvun loppuun lisätään seuraava virke: "Matilda Wrede Instituutin asema tulevassa organisaatiossa selvitetään erikseen ottaen huomioon sen erikoisasema osana ruotsinkielistä sosiaalitoimistoa."

Kannattajat: Terhi Mäki

Vastaehdotus:

Terhi Mäki: Esittelijän lausuntoehdotuksen loppuun lisätään seuraava teksti: "Sosiaalilautakunta esittää, että johtosääntöehdotuksen 4§:ään Lautakunnan tehtävät lisätään kohdaksi 20: Vahvistaa sairaaloiden sairaansijojen ja muiden hoitopaikkojen määrä sekä päättää niiden tilapäisistä muutoksista, toimintayksikön aukioloajoista sekä vahvistaa ne perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista."

Kannattajat: Gunvor Brettschneider

Vastaehdotus:

Gunvor Brettschneider: Esittelijän lausuntoehdotuksen Viraston organisaatio ja johtamisjärjestelmä (8§-9§) nimisen luvun toisen kappaleen jälkeen lisätään omaksi kappaleeksi seuraava virke: "Tulevan sosiaali- ja terveystieteiden johtajan nimikkeeksi ehdotetaan sosiaali- ja terveystieteiden johtaja."

Kannattajat: Jouko Kajanoja

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen Lautakunta ja sen jaostot (2§-7§) nimisen luvun ensimmäisen kappaleen loppuun lisätään teksti: "Lautakunnan kooksi 13, kuten kaupunginhallituksessa on äänestetty."

Ei-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen Lautakunta ja sen jaostot (2§-7§) nimisen luvun ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Ottaen huomioon sosiaali- ja terveystieteiden monialaisuus ja suuruus (yli kolmannes kaupungin käyttömenoista) lautakunnan on syytä olla moniääninen. Sosiaalilautakunnan mielestä lautakunnan tulisi olla 15-jäseninen.

JAA-äännet: Tuomas Nurmela, Sara Paavolainen, Mikko Virkamäki, Antti Valpas, Olli Valtonen, Sanna Vesikansa, Sirkku Ingervo

EI-äännet: Gunvor Brettschneider, Jouko Kajanoja, Terhi Mäki, Jussi Tarkkanen

Sirkku Ingervon vastaehdotus voitti Jouko Kajanojan vastaehdotuksen äänin 7-4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan.

EI-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen Lautakunta ja sen jaostot (2§-7§) nimisen luvun ensimmäisen kappaleen loppuun lisätään teksti: "Lautakunnan kooksi 13, kuten kaupunginhallituksessa on äänestetty."

JAA-äännet: Tuomas Nurmela, Mikko Virkamäki, Olli Valtonen

EI-äännet: Gunvor Brettschneider, Jouko Kajanoja, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Jussi Tarkkanen, Antti Valpas, Sanna Vesikansa, Sirkku Ingervo.

Sirkku Ingervon vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 8-3.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen luvun Terveys- ja päihdepalvelujen osasto (11 §) ensimmäisestä kappaleesta poistetaan toisesta virkkeestä alkaen kappaleen loppuosa, joka kuului: "Sosiaalilautakunta kannattaa tätä ratkaisua, joka on kansallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman mukainen. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen yhdistäminen antaa mahdollisuuden kehittää näitä palveluja kokonaisuutena. Helsinkiin tulisi tietoisesti luoda valtakunnan merkittävin päihdehuollon osaamiskeskittymä ja ekosysteemi, jossa sosiaalihuollon päihdeosaaminen yhdistyy alan uusimpaan lääketieteelliseen tietämykseen. Päihteiden väärinkäyttö on merkittävä taustatekijä väestön sairastavuudessa ja päivistyspalvelujen käytössä, joten uusi osasto loisi mahdollisuuksia varhaiseen puuttumiseen ja terveyden edistämiseen."

Poistetun tekstin tilalle lisätään seuraava teksti:

"Sosiaalilautakunta esittää päihde- ja mielenterveyspalvelujen siirtämistä sosiaali- ja perhepalveluihin, johon ne selvimminkin kuuluvat. Muutoin ne eivät tue lapsiperheiden palvelujen tai aikuisten palvelujen ydinprosesseja. Suurin osa lastensuojelun toimenpiteiden tarpeesta liittyy päihde- ja mielenterveysongelmiin. Niiden varhaisessa huomioimisessa on ollut isoja puutteita, mikä on johtanut pitkiin lastensuojelun sijoitustarpeisiin.

Samoin toimeentulotuki olisi irrallisena päihde- ja mielenterveyspalveluista aika hampaaton työkalu aikuissosiaalityössä."

Ei-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen luvun Terveys- ja päihdepalvelujen osasto (11 §) ensimmäisestä kappaleesta poistetaan toisesta virkkeestä alkaen kappaleen loppuosa, joka kuului: "Sosiaalilautakunta kannattaa tätä ratkaisua, joka on kansallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman mukainen. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen yhdistäminen antaa mahdollisuuden kehittää näitä palveluja kokonaisuutena. Helsinkiin tulisi tietoisesti luoda valtakunnan merkittävin päihdehuollon osaamiskeskittymä ja ekosysteemi, jossa sosiaalihuollon päihdeosaaminen yhdistyy alan uusimpaan lääketieteelliseen tietämykseen. Päihteiden väärinkäyttö on merkittävä taustatekijä väestön sairastavuudessa ja päivystyspalvelujen käytössä, joten uusi osasto loisi mahdollisuuksia varhaiseen puuttumiseen ja terveyden edistämiseen."

Poistetun kappaleen tilalle lisätään seuraava teksti:

"Ehkäisevä päihdetyö ja Nuorten päihdetyö siirretään sosiaali- ja perhepalveluihin, johon ne selvimminkin kuuluvat. Muutoin ne eivät tue lapsiperheiden palvelujen tai lastensuojelutarpeen ehkäisyn tukiprosesseja selkeästi. Suurin osa lastensuojelun toimenpiteiden tarpeesta liittyy päihde- ja mielenterveysongelmiin. Niiden varhaisessa huomioimisessa on ollut isoja puutteita, mikä on johtanut pitkiin lastensuojelun sijoitustarpeisiin. Lastensuojelun jälkihuolto kuuluu alle 21-vuotiaille ja siksi on perusteltua, että avunsaamisen taho ei vaihtuisi 18 vuotta täyttäessä kesken toisen asteen opiskelun."

JAA-äännet: Jussi Tarkkanen, Sirkku Ingervo.

Ei-äännet: Gunvor Brettschneider, Jouko Kajanoja, Terhi Mäki, Antti Valpas, Sanna Vesikansa.

Tyhjä: Tuomas Nurmela, Sara Paavolainen, Mikko Virkamäki, Olli Valtonen.

Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti Sirkku Ingervon vastaehdotuksen äänin 5-2, 4 tyhjää.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan.

Ei-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen luvun Terveys- ja päihdepalvelujen osasto (11 §) ensimmäisestä kappaleesta poistetaan toisesta virkkeestä alkaen kappaleen loppuosa, joka kuului: "Sosiaalilautakunta kannattaa tätä ratkaisua, joka on kansallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman mukainen. Päihde- ja mielenterveyspalvelujen yhdistäminen antaa mahdollisuuden kehittää näitä palveluja kokonaisuutena. Helsinkiin tulisi tietoisesti luoda

valtakunnan merkittävin päihdehuollon osaamiskeskittymä ja ekosysteemi, jossa sosiaalihuollon päihdeosaaminen yhdistyy alan uusimpaan lääketieteelliseen tietämykseen. Päihteiden väärinkäyttö on merkittävä taustatekijä väestön sairastavuudessa ja päivystyspalvelujen käytössä, joten uusi osasto loisi mahdollisuuksia varhaiseen puuttumiseen ja terveyden edistämiseen."

Poistetun tekstin tilalle lisätään seuraava teksti:

"Ehkäisevä päihdetyö ja Nuorten päihdetyö siirretään sosiaali- ja perhepalveluihin, johon ne selvimminkin kuuluvat. Muutoin ne eivät tue lapsiperheiden palvelujen tai lastensuojelutarpeen ehkäisyn tukiprosesseja selkeästi. Suurin osa lastensuojelun toimenpiteiden tarpeesta liittyy päihde- ja mielenterveysongelmiin. Niiden varhaisessa huomioimisessa on ollut isoja puutteita, mikä on johtanut pitkiin lastensuojelun sijoitustarpeisiin. Lastensuojelun jälkihuolto kuuluu alle 21-vuotiaille ja siksi on perusteltua, että avunsaamisen taho ei vaihtuisi 18 vuotta täyttäessä kesken toisen asteen opiskelun."

JAA-äännet: Jouko Kajanoja, Terhi Mäki, Tuomas Nurmela, Mikko Virkamäki, Olli Valtonen.

EI-äännet: Gunvor Brettschneider, Jussi Tarkkanen, Antti Valpas, Sanna Vesikansa, Sirkku Ingervo.

Tyhjä: Sara Paavolainen.

Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 5-5, 1 tyhjä, puheenjohtajan äänen ratkaistessa.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan.

EI-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen Voimaantulo- ja siirtymävaiheen tehtävät nimisestä luvusta poistetaan toinen virke, joka kuului: "Sosiaalilautakunta pitää välttämättöminä johtosääntöehdotuksen perusteluihin kirjattuja esityksiä siirtymävaiheen tehtävien hoitamisesta." Luvun loppuun lisätään teksti: "Sosiaalilautakunta esittää kaupunginhallituksen alaisen väliaikaisen jaoston perustamista valmistelemaan vastaavat asiat kuin johtosäännön mukaan lautakunta valmistelee ja päättää. Mukana olisi hyvä olla poliittisten ryhmien koon mukaisesti luottamushenkilöitä."

JAA-äännet: Gunvor Brettschneider, Terhi Mäki, Tuomas Nurmela, Sara Paavolainen, Mikko Virkamäki, Olli Valtonen.

EI-äännet: Jouko Kajanoja, Jussi Tarkkanen, Antti Valpas, Sanna Vesikansa, Sirkku Ingervo.

Esittelijän ehdotus voitti Sirkku Ingervon vastaehdotuksen äänin 6-5.

6 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan.

EI-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen Viraston ja osaston päälliköiden tehtävät ja kelpoisuusvaatimukset (16§-20§) nimisen luvun viides kappale, joka kuului "Sosiaalilautakunta pitää edellä esitettyjä viraston päällikön tehtäviä tarkoituksenmukaisina", korvataan seuraavalla tekstillä:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää palveluseleiden kriteerit. Virastopäällikkö valitsee tuottajat kriteereiden perusteella."

JAA-äännet: Tuomas Nurmela, Mikko Virkamäki, Olli Valtonen.

EI-äännet: Gunvor Brettschneider, Jouko Kajanoja, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Jussi Tarkkanen, Antti Valpas, Sanna Vesikansa, Sirkku Ingervo.

Sirkku Ingervon vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 8-3.

7 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan.

EI-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen Viraston organisaatio ja johtamisjärjestelmä (8§ - 9§) nimisen luvun viimeisen kappaleen kaksi ensimmäistä riviä poistetaan. Poistettava teksti kuuluu seuraavasti: "Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan ehdotus kolmen hallinnollisen osaston muodostamisesta on perusteltu." Esittelijän lausuntoehdotuksen Hallinto- ja tukipalvelujen järjestäminen sekä johdon asiantuntijapalvelut (13§ - 15§) nimisestä luvusta poistetaan luvun kolme viimeistä kappaletta, jotka kuuluivat seuraavasti: "

"Johtosääntöehdotuksen mukainen hallinnon tehtävien ryhmittely kolmeen osastotason yksikköön mahdollistaisi rakenteellisena ratkaisuna kunkin osastopäällikön syvällisemmän perehtymisen oman osastonsa toimialaan kuuluviin tehtäviin. Viraston johtoryhmässä heillä olisi suora yhteys kolmeen asiakaspalveluja tuottavan osaston päällikköön. Näin yhteistyö olisi sujuvaa sekä johtamista ja asiakastyön prosesseja tukevaa.

Toisaalta hallinnon tehtävien ryhmittely kolmelle osastotasoiselle yksikölle asettaa haasteita sekä viraston että hallinnon toiminnan johtamiselle ja kehittämiselle. Riskinä on, että osastojako aiheuttaa kitkaa hallinnon sisäisessä työskentelyssä. Jotta kunkin osaston osaaminen tulisi hyödynnetyksi, kolmen osaston keskinäisen yhteistyön tulisi olla sujuvaa. Suurin osa tehtävistä ja prosesseista, joita hallinto

hoitaa, edellyttää osaamista kaikilta kolmelta hallinnon osastolta. Hallintopalvelujen johtamisen hajautumisesta seuraa hallinnon kokonaisuuden ohjauksen vastuun siirtyminen virastopäällikölle.

Asiakaspalveluosastojen näkökulmasta yhteistyökäytäntöjen luominen kolmen erillisen hallinnon osaston kanssa muodostuu haasteelliseksi. Sujuvien ja joustavien hallintopalvelujen edellytyksenä on ennen kaikkea se, että tehtävät on organisoitu toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisiin kokonaisuuksiin."

Poistettujen kappaleiden tilalle kirjoitetaan seuraava teksti: "Sujuvien ja joustavien hallintopalvelujen edellytyksenä on ennen kaikkea se, että tehtävät on organisoitu toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisiin kokonaisuuksiin. Sosiaalilautakunta ei pidä perusteltuna kolmen hallinnollisen osaston perustamista. Sosiaaliviraston nykyinen osittain hajautettu käytäntö on osoittautunut toimivaksi. Kehittämisen ja asiantuntijapalveluja on syytä sijoittaa toiminnallisille osastoille ja virastotasoiset hallinto- ja tukipalvelut sekä kehittämisspalvelut voidaan sijoittaa yhteen osastoon."

JAA-äännet: Gunvor Brettschneider, Tuomas Nurmela, Sara Paavolainen, Mikko Virkamäki, Jussi Tarkkanen, Antti Valpas, Olli Valtonen, Sanna Vesikansa.

Ei-äännet: Jouko Kajanoja, Terhi Mäki.

Tyhjä: Sirkku Ingervo.

Esittelijän ehdotus voitti Jouko Kajanojan vastaehdotuksen äänin 8-2, 1 tyhjä.

8 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan.

Ei-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen Perhe- ja sosiaalipalvelujen osasto (10§) nimisen luvun toisen kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Sosiaalilautakunta korostaakin HUS:n ja Helsingin kaupungin toimintojen nykyistä tehokkaampaa koordinoitua. Se on sekä tarpeellista että mahdollista. Onhan Helsinki tuossa yhteistyössä tilaajan asemassa."

JAA-äännet: 0

Ei-äännet: Gunvor Brettschneider, Jouko Kajanoja, Terhi Mäki, Tuomas Nurmela, Sara Paavolainen, Mikko Virkamäki, Jussi Tarkkanen, Antti Valpas, Olli Valtonen, Sanna Vesikansa, Sirkku Ingervo.

Jouko Kajanojan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen lautakunnan yksimielisin äänin 11-0.

9 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan.

Ei-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen Terveys- ja päihdepalvelujen osasto (11§) nimisen luvun ensimmäisen kappaleen ensimmäisen virkkeen jälkeen lisätään teksti: "Sosiaali- ja kriisipäivystys siirretään sosiaali- ja perhepalveluihin. Päivystyksen ylivoimaisesti tärkein tehtävä on lastensuojelu, joten on luontevaa, että lastensuojelu ja päivystystoiminta sijaitsevat samassa yksikössä."

Lisäksi saman luvun toisesta kappaleesta poistetaan sen loppuosa, joka kuului seuraavasti: "Sosiaalilautakunta katsoo kuitenkin, että kaikkien päivystyspalvelujen sijoittaminen terveys- ja päihdepalvelujen osastolle on perusteltu ratkaisu. Päivystyspalvelujen yhdistäminen edistää niiden yhteistä sisällön kehittämistä samoin kuin kriisitilanteisiin valmistautumista ja niiden hallintaa. Sosiaali- ja kriisipäivystyksen osaaminen vahvistaa koko osaston sosiaalialan osaamista. Yhteistyö lastensuojelun kanssa on kuitenkin suunniteltava erikseen lastensuojelun päivystystarpeiden ehdoilla."

JAA-äännet: Jouko Kajanoja, Terhi Mäki, Tuomas Nurmela, Sara Paavolainen, Mikko Virkamäki, Antti Valpas, Olli Valtonen.

Ei-äännet: Gunvor Brettschneider, Jussi Tarkkanen, Sanna Vesikansa, Sirkku Ingervo.

Esittelijän ehdotus voitti Jussi Tarkkasen vastaehdotuksen äänin 7-4.

10 äänestys

JAA-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen Viraston organisaatio ja johtamisjärjestelmä (8§-9§) nimisen luvun toisen kappaleen jälkeen lisätään omaksi kappaleeksi seuraava virke: "Viraston johtajan nimike on toimitusjohtaja."

Ei-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen Viraston organisaatio ja johtamisjärjestelmä (8§-9§) nimisen luvun toisen kappaleen jälkeen lisätään omaksi kappaleeksi seuraava virke: "Tulevan sosiaali- ja terveysviraston johtajan nimikkeeksi ehdotetaan sosiaali- ja terveysjohtaja."

JAA-äännet: Tuomas Nurmela, Mikko Virkamäki, Olli Valtonen.

Ei-äännet: Gunvor Brettschneider, Jouko Kajanoja, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Jussi Tarkkanen, Antti Valpas, Sanna Vesikansa, Sirkku Ingervo.

Gunvor Brettschneiderin vastaehdotus voitti Olli Valtosen vastaehdotuksen äänin 8-3.

11 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan.

Ei-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen Viraston organisaatio ja johtamisjärjestelmä (8§-9§) nimisen luvun toisen kappaleen jälkeen lisätään omaksi kappaleeksi seuraava virke: "Tulevan sosiaali- ja terveysviraston johtajan nimikkeeksi ehdotetaan sosiaali- ja terveysjohtaja."

JAA-äännet: Tuomas Nurmela, Mikko Virkamäki, Jussi Tarkkanen, Antti Valpas, Olli Valtonen.

Ei-äännet: Gunvor Brettschneider, Jouko Kajanoja, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Sanna Vesikansa, Sirkku Ingervo.

Gunvor Brettschneiderin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6-5.

12 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen Ruotsinkieliset palvelut nimisen luvun loppuun lisätään seuraava virke: "Matilda Wrede Instituutin asema tulevassa organisaatiossa selvitetään erikseen ottaen huomioon sen erikoisasema osana ruotsinkielistä sosiaalitoimistoa."

JAA-äännet: 0

Ei-äännet: Gunvor Brettschneider, Jouko Kajanoja, Terhi Mäki, Tuomas Nurmela, Sara Paavolainen, Mikko Virkamäki, Jussi Tarkkanen, Antti Valpas, Olli Valtonen, Sanna Vesikansa, Sirkku Ingervo.

Gunvor Brettschneiderin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen lautakunnan yksimielisin äänin 11-0.

13 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan.

Ei-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksen loppuun lisätään seuraava teksti: "Sosiaalilautakunta esittää, että johtosääntöehdotuksen 4§:ään

Lautakunnan tehtävät lisätään kohdaksi 20: Vahvistaa sairaaloiden sairaansijojen ja muiden hoitopaikkojen määrä sekä päättää niiden tilapäisistä muutoksista, toimintayksikön aukioloajoista sekä vahvistaa ne perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista."

JAA-äännet: Tuomas Nurmela, Mikko Virkamäki, Olli Valtonen.

EI-äännet: Gunvor Brettschneider, Jouko Kajanoja, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Jussi Tarkkanen, Antti Valpas, Sanna Vesikansa, Sirkku Ingervo.

Terhi Mäen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 8-3.

Merkittiin, että Sirkku Ingervo ilmoitti päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

On järkevää, että perustetaan väliaikainen jaosto, joka valmistelee nykyisen ja tulevan johtosäännön mukaiset lautakunnalle nyt ja tulevaisuudessa kuuluvat tärkeimmät asiat siirtymäkauden aikana. Virastopäällikön ja osastopäälliköiden valinnat sekä käyttösuunnitelma ovat isoja asioita, jotka vaativat runsasta perehtymistä eikä ole järkevää kuormittaa niillä kaupunginhallitusta. Lisäksi on hyvä ottaa huomioon poliittiset voimasuhteet jaostossa oikeudenmukaisiksi ja huomioida lautakuntien riittävä asiantuntemus jaostossa.

Merkittiin, että Jouko Kajanoja ja Terhi Mäki ilmoittivat päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

Sujuvien ja joustavien hallintopalvelujen edellytyksenä on ennen kaikkea se, että tehtävät on organisoitu toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisesti kokonaisuuksiin. Emme pidä perusteltuna kolmen hallinnollisen osaston perustamista. Sosiaaliviraston nykyinen osittain hajautettu käytäntö on osoittautunut toimivaksi. Kehittämisen ja asiantuntijapalveluja on syytä sijoittaa toiminnallisille osastoille ja virastotason hallinto- ja tukipalvelut sekä kehittämisspalvelut voidaan sijoittaa yhteen osastoon.

Merkittiin, että Mikko Virkamäki ilmoitti päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

Sosiaali- ja terveysjohtaja -nimikkeestä voi syntyä juridis-hallinnollisia ongelmia kyseisen viran pätevyyssehtoja määriteltäessä. Lisäksi se rajaa mahdollisesti väärällä tavalla kyseiseen vaatimaan tehtävään valittavien henkilöiden pätevyysvaatimuksia. Viitataan tältä osin nykyisen sosiaalijohtajan valintavaiheessa käytyyn pitkäaikaiseen oikeusprosessiin.

Merkittiin, että Tuomas Nurmela ja Olli Valtonen ilmoittivat päätökseen eriävän mielipiteensä yhtyen Mikko Virkamäen eriävän mielipiteen perusteluihin.

17.04.2012 Pöydälle

04.10.2011 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

20.09.2011 Pöydälle

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Paavo Voutilainen, sosiaalijohtaja, puhelin: 310 43211
paavo.voutilainen(a)hel.fi

Terveyslautakunta 24.04.2012 § 101

HEL 2011-002363 T 00 00 02

Päätös

Terveyslautakunta päätti esittää lausuntonaan kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi, että sosiaali- ja terveystoimen johtosäntö hyväksytään liitteenä numero 1 olevan esityksen mukaisena 1.1.2013 lukien seuraavin huomautuksin ja mahdollisin muutoksin:

"Terveyslautakunta esittää vammaisten sosiaalipalvelujen ja vammaisneuvonnan sijoittamista perhe- ja sosiaalipalvelujen osastoon sairaala- ja hoivapalvelujen asemesta. Vammaisneuvosto ja vammaisjärjestöt ovat esittäneet tälle painavia perusteluja. Perhe- ja sosiaalipalvelujen osasto tukisi vammaisten selviytymistä normaalissa elämässä. Laitoshoitoon rinnastaminen on koettu vammaisten taholla vanhanaikaiseksi ja asenteelliseksi. Valtavirtaistamisen periaatteen mukaisesti vammaisten pitäisi saada tarvitsemansa palvelut ensisijaisesti sieltä, mistä muutkin saman ikäiset kuntalaiset ne hankkivat.

Jokaisessa organisaatiomallissa rajapinnat muodostuvat jonnekin. Esitetyssä organisaatiomallissa on kuitenkin pyritty muuttamaan nykyisiä rajapintoja niin, että nyt vaikeimmiksi koetut ongelmat, ennen muuta vanhusten hoito ja palveluketjut sekä mielenterveyden ja päihdepalveluiden osittainen erillisyyys, saadaan korjattua. Tässä on terveyslautakunnan näkemyksen mukaan onnistuttu varsin hyvin.

Uusien rajapintojen hallinta tulee olemaan uuden organisaation onnistumisen keskeinen edellytys. Myöskään nyt hyvin toimivia palveluketjuja ei tule hukata uudistuksen yhteydessä.

Sekä terveys- että sosiaalipuolen toimintoja on ansiokkaasti tuotu jokaisen kolmen ns. substanssiosaston piiriin, mikä onkin välttämätöntä todellisten synergiahyötyjen esiin saamiseksi. Jatkossa muutosjohtamisen keskeinen haaste on muokata sektoreiden erilaisten kulttuurien asenteita ja perinteitä toimimaan aidosti yhteen ja muuntamaan siten palveluita nykytarpeita paremmin vastaaviksi ja potilaan sekä asiakkaan näkökulmasta selkeiksi.

Terveyslautakunta pitää hyvänä, että saman osaston ja budjetin alle on tuotu samaan hoitoketjuun kuuluvia eriasteisia toimintoja (ehkäisevät ja korjaavat), jolloin kannuste painottaa kevyempiä, edullisempia ja ongelmia ehkäiseviä toimintoja on rakennettu organisaatiomalliin sisään.

Lisäksi terveyslautakunta toteaa, että HUS-yhteydet on uudessa mallissa luotava koko lailla uudelta pohjalta.

Terveyslautakunta edellyttää myös, että jatkovalmistelussa arvioidaan uudistuksen mahdolliset vaikutukset lääkärien ja hoitohenkilökunnan rekrytointiin, työnkuvien monipuolisuuteen, perus- ja täydennyskoulutukseen sekä lääke- ja hoitotieteelliseen johtamiseen ja luodaan näiden osalta toimivat käytännöt ja rakenteet.

Kaupungin terveyskeskuksen terveyspalveluja käyttää vuosittain noin 400 000 ja HUS:n palveluja yli 150 000 helsinkiläistä. Sosiaalitoimen kanssa yhteisiä asiakkaita arvioidaan olevan muutamia kymmeniä tuhansia, kun päivähoitoa ja pelkkää toimeentulotukea saavia ei lueta mukaan. Esitetystä organisaatoratkaisusta on erityisesti huomioitu viimeksi mainitut terveydenhuollon ja sosiaalitoimen yhteiset, paljon palveluja tarvitsevat ja käyttävät moniongelmaiset asiakkaat. Kuitenkin vähintään yhtä tärkeää on varmistaa uudessa virastossa terveydenhuollon asiakkaiden suuren enemmistön, pelkkiä perus- ja erikoissairaanhoidon palveluja tarvitsevien henkilöiden hoidon sujuvuus ja tehokkuus samoin kuin sujuvat ja selkeät yhteistyö- ja vastuusuhteet HUSin ja sen toimijoiden kanssa.

Hallinnon ja hallinnollisten tukipalvelujen erottaminen toiminnan osastoista ja keskittäminen on oikea ratkaisu. Niiden muodostaminen kolmeksi tai vähintään kahdeksi eri osastoksi on tärkeää, jotta yhdistetyn viraston suurta budjettia ja henkilöstöä sekä tulevaisuudessa yhä tärkeämmäksi nousevaa tietohallintoa johtavilla henkilöillä on mahdollisuus yhdessä muiden osastopäälliköiden kanssa tehdä suoraa yhteistyötä johtoryhmässä ja tukea prosessien kehittämistä.

Terveyslautakunta katsoo, että johtosäännön kohta 2 § tulee muuttaa muotoon "Lautakunnassa on 13 jäsentä". Koska sosiaali- ja terveystoimen alue on erittäin suuri Helsingin kaupungin hallintokokonaisuudessa, tulee lautakunnassa olla vähintään 13 jäsentä. Näin turvataan lautakunnan laaja-alainen asiantuntemus ja moniarvoinen yhteiskunnallinen edustavuus.

Terveyslautakunta katsoo, että on tärkeitä, että lautakunta päättää hoitopaikoista ja sairaansijoista ja että tämä tehtävä on syytä kirjata johtosääntöön kuten se on nyt terveysjohtosäännössä.

Terveyslautakunta esittää, että palvelusetelipalveluntuottajien hyväksymiskriteerit siirrettäisiin virastopäälliköltä sosiaali- ja terveyslautakunnan päätettäväksi.

Lisäksi terveyslautakunta esittää, että johtosäännön alla mainitut pykälät muutetaan kuulumaan seuraavasti:

'10 § Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimiala

Osasto huolehtii perhe- ja sosiaalipalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

11 § Terveys- ja päihdepalvelujen toimiala

Osasto huolehtii terveys-, päihde- ja päivystyspalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

12 § Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen toimiala

Osasto huolehtii sairaala-, kuntoutus-, hoiva- ja vammaispalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.'

Samalla terveyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että sosiaali- ja terveystoimintoihin perustetaan 1.1.2013 lukien virastopäällikön virka ja seuraavat osastopäälliköiden virat:

– Perhe- ja sosiaalipalvelujen osaston osastopäällikkö

- Terveys- ja päihdepalvelujen osaston osastopäällikkö
- Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen osaston osastopäällikkö
- Henkilöstö- ja kehittämisspalvelujen osaston osastopäällikkö
- Talous- ja tukipalvelujen osaston osastopäällikkö
- Tietohallinto- ja viestintäpalvelujen osastopäällikkö tai

mikäli hallinnon toimintojen osalta päädytään muuttamaan alkuperäistä esitystä edellä olevan lausunnon pohjalta, edellä esitettyjen kolmen hallinnon toimintoja varten perustettaviksi esitettävien osastopäällikön virkojen sijasta perustetaan kaksi osastopäällikön virkaa.

Terveyslautakunta haluaa kaupunginhallituksen ottavan huomioon, että uudessa organisaatiossa on tiedossa palkkaepäkohtien korjaamisen tarve, koska tehtäväkohtaiset palkat vaihtelevat samoissa tehtävissä. Uuden organisaation henkilöstön palkkaus pitää olla tehtävien vaativuuden arviointiin perustuvaa. Palkkaepäkohtien korjaaminen edellyttää keskitettyä erillisrahoitusta.

Lisäksi terveyslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että terveyskeskuksen toimitusjohtajan virka (vak nro 019000) lakkautetaan ja perustetaan uusi sosiaali- ja terveysviraston virastopäällikön virka siitä alkaen, kun se on mahdollista.

Edelleen lautakunta päätti esittää, että lakkautetaan seuraavat osastopäällikön virat siitä lukien, kun se on mahdollista eikä virkoja enää tarvita:

- johtajahammaslääkäri (vak. nro 026710)
- johtajalääkäri, (vak. nro 026711)
- johtajapsykiatri, (vak. nro 026713)
- kehittämisjohtaja, (vak. nro 019100)
- kotihoidon johtaja (vak. nro 026832)
- terveysasemien johtaja (vak. nro 026709)

Käsittely

24.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Terveyslautakunnan edellä oleva päätös syntyi yhteensä 12 jäljempää ilmenevän äänestyksen jälkeen.

1. vastaehdotus:

Jäsen Leppänen ehdotti jäsen Autin kannattamana sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenmäärää koskevaksi kannanotoksi, että sosiaali- ja terveystoimen suuruudesta ja monialaisuudesta johtuen sitä ohjaavan lautakunnan on syytä olla moniääninen ja sen pitäisi taata mahdollisimman laaja yhteiskunnallinen edustus. Näin ollen

terveyslautakunnan mielestä lautakunnan tulisi olla vähintään 15 jäseninen.

2. vastaehdotus:

Jäsen Kuuskoski puolestaan ehdotti jäsen Heistaron kannattamana sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenmäärää koskevaksi kannanotoksi seuraavaa:

Terveyslautakunta katsoo, että johtosäännön kohta 2 § tulee muuttaa muotoon "Lautakunnassa on 13 jäsentä". Koska sosiaali- ja terveystoimen alue on erittäin suuri Helsingin kaupungin hallintokokonaisuudessa, tulee lautakunnassa olla vähintään 13 jäsentä. Näin turvataan lautakunnan laaja-alainen asiantuntemus ja moniarvoinen yhteiskunnallinen edustavuus.

3. vastaehdotus:

Varapuheenjohtaja Muurinen ehdotti jäsen Heistaron kannattamana lausuntoehdotukseen seuraavia muutoksia:

Esittelijän lausuntoehdotuksen 1- 4 kappale sekä 7. kappale poistetaan ja korvataan seuraavilla kappaleilla:

"Jokaisessa organisaatiomallissa rajapinnat muodostuvat jonnekin. Esitettyssä organisaatiomallissa on kuitenkin pyritty muuttamaan nykyisiä rajapintoja niin, että nyt vaikeimmiksi koetut ongelmat, ennen muuta vanhusten hoito ja palveluketjut sekä mielenterveyden ja päihdepalveluiden osittainen erillisuus, saadaan korjattua. Tässä on terveyslautakunnan näkemyksen mukaan onnistuttu varsin hyvin. Uusien rajapintojen hallinta tulee olemaan uuden organisaation onnistumisen keskeinen edellytys. Myöskään nyt hyvin toimivia palveluketjuja ei tule hukata uudistuksen yhteydessä.

Sekä terveys- että sosiaalipuolen toimintoja on ansiokkaasti tuotu jokaisen kolmen ns. substanssiosaston piiriin, mikä onkin välttämätöntä todellisten synergiahyötyjen esiin saamiseksi. Jatkossa muutosjohtamisen keskeinen haaste on muokata sektoreiden erilaisten kulttuurien asenteita ja perinteitä toimimaan aidosti yhteen ja muuntamaan siten palveluita nykytarpeita paremmin vastaaviksi ja potilaan sekä asiakkaan näkökulmasta selkeiksi.

Terveyslautakunta pitää hyvänä, että saman osaston ja budjetin alle on tuotu samaan hoitoketjuun kuuluvia eriasteisia toimintoja (ehkäisevät ja korjaavat), jolloin kannuste painottaa kevyempiä, edullisempia ja ongelmia ehkäiseviä toimintoja on rakennettu organisaatiomalliin sisään.

Lisäksi terveyslautakunta toteaa, että HUS-yhteydet on uudessa mallissa luotava koko lailla uudelta pohjalta.

Terveyslautakunta edellyttää myös, että jatkovalmistelussa arvioidaan uudistuksen mahdolliset vaikutukset lääkärin ja hoitohenkilökunnan rekrytointiin, työnkuvien monipuolisuuteen, perus- ja täydennyskoulutukseen sekä lääke- ja hoitotieteelliseen johtamiseen ja luodaan näiden osalta toimivat käytännöt ja rakenteet."

4. vastaehdotus:

Varapuheenjohtaja Muurinen ehdotti jäsen Heistaron kannattamana, että esittelijän lausuntoehdotuksen hallintoa ja hallinnollisia tukipalveluja koskeva 7 kappale korvataan seuraavalla tekstillä ja 8 kappale poistetaan:

"Hallinnon ja hallinnollisten tukipalvelujen erottaminen toiminnan osastoista ja keskittäminen on oikea ratkaisu. Niiden muodostaminen kolmeksi tai vähintään kahdeksi eri osastoksi on tärkeää, jotta yhdistetyn viraston suurta budjettia ja henkilöstöä sekä tulevaisuudessa yhä tärkeämmäksi nousevaa tietohallintoa johtavilla henkilöillä on mahdollisuus yhdessä muiden osastopäälliköiden kanssa tehdä suoraa yhteistyötä johtoryhmässä ja tukea prosessien kehittämistä."

5. vastaehdotus:

Varapuheenjohtaja Muurinen ehdotti jäsen Heistaron kannattamana, että esittelijän päätösehdotuksen 10. kappaleessa oleva "virastopäällikön" - sanan sijasta käytetään termiä "toimitusjohtajan" sekä päätösehdotuksen 12. kappaleessa sana "virastopäällikön" korvataan sanalla "toimitusjohtajan".

6. vastaehdotus:

Varapuheenjohtaja Muurinen ehdotti jäsen Heistaron kannattamana, että esittelijän päätösehdotuksen 10. kappaleessa olevat toiminnallisten osastojen nimet muutetaan seuraaviksi:

Hyvinvointipalvelut

Terveyspalvelut

Sairaala- ja kuntoutuspalvelut sekä poistetaan kappaleen viimeinen sana "tai".

7. vastaehdotus:

Varapuheenjohtaja Muurinen ehdotti jäsen Heistaron kannattamana, että esittelijän päätösehdotuksen 11. kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Mikäli hallinnon toimintojen osalta päädytään muuttamaan alkuperäistä esitystä edellä olevan lausunnon pohjalta, edellä esitettyjen kolmen hallinnon toimintoja varten perustettaviksi esitettävien osastopäällikön virkojen sijasta perustetaan kaksi osastopäällikön virkaa."

8. vastaehdotus:

Jäsen Leppänen ehdotti puheenjohtaja Malisen kannattamana, että esittelijän päätösehdotuksen kappaleiden 9 ja 10 väliin lisätään uusi kappale, joka kuuluu: "Terveyslautakunta katsoo, että on tärkeätä, että lautakunta päättää hoitopaikoista ja sairaansijoista ja, että tämä tehtävä on syytä kirjata johtosääntöön kuten se on nyt terveysjohtosäännössä."

9. vastaehdotus:

Puheenjohtaja Malinen ehdotti jäsen Leppäsen kannattamana, että lausuntoon lisätään ennen esittelijän päätösehdotuksen 12. kappaletta uusi kappale, joka kuuluu: "Terveyslautakunta haluaa kaupunginhallituksen ottavan huomioon, että uudessa organisaatiossa on tiedossa palkkaepäkohtien korjaamisen tarve, koska tehtäväkohtaiset palkat vaihtelevat samoissa tehtävissä. Uuden organisaation henkilöstön palkkaus pitää olla tehtävien vaativuuden arviointiin perustuvaa. Palkkaepäkohtien korjaaminen edellyttää keskitettyä erillisrahoitusta."

10. vastaehdotus:

Jäsen Heistaro ehdotti jäsen Kuuskosken kannattamana, että lausuntoon lisätään seuraava esitys:

"Lisäksi terveyslautakunta esittää, että johtosäännön alla mainitut pykälät muutetaan kuulumaan seuraavasti:

10 §

Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimiala

Osasto huolehtii perhe- ja sosiaalipalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

11 §

Terveys- ja päihdepalvelujen toimiala

Osasto huolehtii terveys-, päihde- ja päivystyspalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

12 §

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen toimiala

Osasto huolehtii sairaala-, kuntoutus-, hoiva- ja vammaispalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

11. vastaehdotus:

Jäsen Tuominen ehdotti jäsen Kousan kannattamana, että lausunnon ensimmäiseksi kappaleeksi lisätään seuraava esitys:

"Terveyslautakunta esittää vammaisten sosiaalipalvelujen ja

vammaisneuvonnan sijoittamista perhe- ja sosiaalipalvelujen osastoon sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen asemesta. Vammaisneuvosto ja vammaisjärjestöt ovat esittäneet tälle painavia perusteluja. Perhe- ja sosiaalipalvelujen osasto tukisi vammaisten selviytymistä normaalissa elämässä. Laitoshoitoon rinnastaminen on koettu vammaisten taholla vanhanaikaiseksi ja asenteelliseksi. Valtavirtaistamisen periaatteen mukaisesti vammaisten pitäisi saada tarvitsemansa palvelut ensisijaisesti sieltä, mistä muutkin saman ikäiset kuntalaiset ne hankkivat."

12. vastaehdotus:

Jäsen Leppänen ehdotti puheenjohtaja Malisen kannattamana, että esittelijän päätösehdotuksen kappaleiden 9 ja 10 väliin lisätään seuraava esitys: "Terveyslautakunta esittää, että palvelusetelipalveluntuottajien hyväksymiskriteerit siirrettäisiin virastopäälliköltä sosiaali- ja terveyslautakunnan päätettäväksi."

Ensimmäinen äänestys suoritettiin jäsenten Leppänen ja Kuuskoski tekemien sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenmäärää koskevien muutosesityksen välillä ja tässä äänestyksessä todettiin terveyslautakunnan äänin 7 (Sami Heistaro, Tuuli Kousa, Eeva Kuuskoski, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Riitta Snäll, Hannu Tuominen)- 2 (Autti, Leppänen) kannattavan jäsen Kuuskosken vastaehdotusta.

Toinen äänestys suoritettiin esittelijän sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenmäärää koskevan ehdotuksen ja ensimmäisen äänestyksen voittaneen jäsen Kuuskosken ehdotuksen välillä ja tässä äänestyksessä todettiin lautakunnan yksimielisesti olevan jäsen Kuuskosken vastaehdotuksen kannalla.

Kolmas äänestys suoritettiin esittelijän ja alla olevan varapuheenjohtaja Muurisen lausunnon 1- 4 ja 7 kappaleiden poistamista ja korvaamisesta toisella tekstillä koskevan 3. muutosesityksen välillä ja tässä äänestyksessä todettiin lautakunnan äänin 7 (Sami Heistaro, Tuuli Kousa, Eeva Kuuskoski, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Riitta Snäll, Hannu Tuominen)- 2(Autti, Leppänen) olevan Muurisen vastaehdotuksen kannalla.

"Esittelijän lausuntoehdotuksen 1- 4 kappale sekä 7. kappale poistetaan ja korvataan seuraavilla kappaleilla:

Jokaisessa organisaatiomallissa rajapinnat muodostuvat jonnekin. Esitetyssä organisaatiomallissa on kuitenkin pyritty muuttamaan nykyisiä rajapintoja niin, että nyt vaikeimmiksi koetut ongelmat, ennen muuta vanhusten hoito ja palveluketjut sekä mielenterveyden ja päihdepalveluiden osittainen erillisyys, saadaan korjattua. Tässä on terveyslautakunnan näkemyksen mukaan onnistuttu varsin hyvin.

Uusien rajapintojen hallinta tulee olemaan uuden organisaation onnistumisen keskeinen edellytys. Myöskään nyt hyvin toimivia palveluketjuja ei tule hukata uudistuksen yhteydessä.

Sekä terveys- että sosiaalipuolen toimintoja on ansiokkaasti tuotu jokaisen kolmen ns. substanssiosaston piiriin, mikä onkin välttämätöntä todellisten synergiahyötyjen esiin saamiseksi. Jatkossa muutosjohtamisen keskeinen haaste on muokata sektoreiden erilaisten kulttuurien asenteita ja perinteitä toimimaan aidosti yhteen ja muuntamaan siten palveluita nykytarpeita paremmin vastaaviksi ja potilaan sekä asiakkaan näkökulmasta selkeiksi.

Terveyslautakunta pitää hyvänä, että saman osaston ja budjetin alle on tuotu samaan hoitoketjuun kuuluvia eriasteisia toimintoja (ehkäisevät ja korjaavat), jolloin kannuste painottaa kevyempiä, edullisempia ja ongelmia ehkäiseviä toimintoja on rakennettu organisaatiomalliin sisään.

Lisäksi terveyslautakunta toteaa, että HUS-yhteydet on uudessa mallissa luotava koko lailla uudelta pohjalta.

Terveyslautakunta edellyttää myös, että jatkovalmistelussa arvioidaan uudistuksen mahdolliset vaikutukset lääkärin ja hoitohenkilökunnan rekrytointiin, työnkuvien monipuolisuuteen, perus- ja täydennyskoulutukseen sekä lääke- ja hoitotieteelliseen johtamiseen ja luodaan näiden osalta toimivat käytännöt ja rakenteet. "

Neljäs äänestys suoritettiin esittelijän ja alla olevan, jäsen Muurisen tekemän hallintoa ja hallinnollisia tukipalveluja koskevan vastaehdotus 4:n välillä ja tässä neljännessä äänestyksessä todettiin lautakunnan äänin 7 (Sami Heistaro, Tuuli Kousa, Eeva Kuuskoski, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Riitta Snäll, Hannu Tuominen) - 2 (Autti, Leppänen) olevan varapuheenjohtaja Muurisen vastaesityksen kannalla.

"Esittelijän lausuntoehdotuksen hallintoa ja hallinnollisia tukipalveluja koskeva 7 kappale korvataan seuraavalla tekstillä ja 8 kappale poistetaan:

Hallinnon ja hallinnollisten tukipalvelujen erottaminen toiminnan osastoista ja keskittäminen on oikea ratkaisu. Niiden muodostaminen kolmeksi tai vähintään kahdeksi eri osastoksi on tärkeää, jotta yhdistetyn viraston suurta budjettia ja henkilöstöä sekä tulevaisuudessa yhä tärkeämmäksi nousevaa tietohallintoa johtavilla henkilöillä on mahdollisuus yhdessä muiden osastopäälliköiden kanssa tehdä suoraa yhteistyötä johtoryhmässä ja tukea prosessien kehittämistä."

Viides äänestys suoritettiin esittelijän ja varapuheenjohtaja Muurisen tekemän vastaehdotus 5:n välillä välillä, jonka mukaan esittelijän päätösehdotuksen 10. kappaleessa olevan "virastopäällikön" - sanan sijasta käytetään termiä "toimitusjohtajan" sekä päätösehdotuksen 12. kappaleessa sana "virastopäällikön" korvataan sanalla "toimitusjohtajan" ja tässä viidennessä äänestyksessä todettiin lautakunnan äänin 6 (Lilli Autti, Tuuli Kousa, Eeva Kuuskoski, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Hannu Tuominen) - 3 (Sami Heistaro, Seija Muurinen, Riitta Snäll) kannattavan esittelijän ehdotusta.

Kuudes äänestys suoritettiin esittelijän ja varapuheenjohtaja Muurisen tekemän vastaehdotus 6:n välillä, jonka mukaan esittelijän päätösehdotuksen 10. kappaleessa olevat toiminnallisten osastojen nimet muutetaan seuraaviksi: Hyvinvointipalvelut, Terveyspalvelut, Sairaala- ja kuntoutuspalvelut sekä poistetaan kappaleen viimeinen sana "tai" ja tässä äänestyksessä todettiin lautakunnan äänin 6 (Lilli Autti, Tuuli Kousa, Eeva Kuuskoski, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Hannu Tuominen) - 3 (Sami Heistaro, Seija Muurinen, Riitta Snäll) kannattavan esittelijän ehdotusta.

Seitsemäs äänestys suoritettiin esittelijän ja varapuheenjohtaja Muurisen tekemän vastaehdotus 7:n välillä, jonka mukaan esittelijän päätösehdotuksen 11. kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Mikäli hallinnon toimintojen osalta päädytään muuttamaan alkuperäistä esitystä edellä olevan lausunnon pohjalta, edellä esitettyjen kolmen hallinnon toimintoja varten perustettaviksi esitettävien osastopäällikön virkojen sijasta perustetaan kaksi osastopäällikön virkaa" ja tässä äänestyksessä todettiin lautakunnan äänin 7 (Sami Heistaro, Tuuli Kousa, Eeva Kuuskoski, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Riitta Snäll, Hannu Tuominen) - 2 (Autti, Leppänen) olevan varapuheenjohtaja Muurisen vastaesityksen kannalla.

Kahdeksas äänestys suoritettiin esittelijän ja jäsen Leppäsen tekemän vastaehdotus 8:n välillä, jonka mukaan esittelijän päätösehdotuksen kappaleiden 9 ja 10 väliin lisätään uusi kappale, joka kuuluu: "Terveyslautakunta katsoo, että on tärkeätä, että lautakunta päättää hoitopaikoista ja sairaansijoista ja että tämä tehtävä on syytä kirjata johtosääntöön kuten se on nyt terveysjohtosäännössä" ja tässä äänestyksessä todettiin lautakunnan yksimielisesti kannattavan jäsen Leppäsen vastaehdotusta.

Yhdeksäs äänestys suoritettiin esittelijän ja puheenjohtaja Malisen tekemän vastaehdotus 9:n välillä, jonka mukaan lausuntoon lisätään ennen esittelijän päätösehdotuksen 12. kappaletta uusi kappale, joka kuuluu: "Terveyslautakunta haluaa kaupunginhallituksen ottavan huomioon, että uudessa organisaatiossa on tiedossa palkkaepäkohtien

korjaamisen tarve, koska tehtäväkohtaiset palkat vaihtelevat samoissa tehtävissä. Uuden organisaation henkilöstön palkkaus pitää olla tehtävien vaativuuden arviointiin perustuvaa. Palkkaepäkohtien korjaaminen edellyttää keskitettyä erillisrahoitusta" ja tässä äänestyksessä todettiin lautakunnan kannattavan puheenjohtaja Malisen vastaehdotusta äänin 6 (Lilli Autti, Tuuli Kousa, Eeva Kuuskoski, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Hannu Tuominen)- 0, kolmen jäsenen (Sami Heistaro, Seija Muurinen, Riitta Snäll) äänestäessä tyhjää.

10. äänestys suoritettiin esittelijän ja jäsen Heistaron tekemän vastaehdotus 10:n välillä, jonka mukaan lausuntoon lisätään seuraava esitys: "Lisäksi terveyslautakunta esittää, että johtosäännön alla mainitut pykälät muutetaan kuulumaan seuraavasti:

10 § Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimiala

Osasto huolehtii perhe- ja sosiaalipalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

11 § Terveys- ja päihdepalvelujen toimiala

Osasto huolehtii terveys-, päihde- ja päivystyspalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

12 § Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen toimiala

Osasto huolehtii sairaala-, kuntoutus-, hoiva- ja vammaispalveluista sekä lautakunnan määräämistä muista palveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti" ja tässä äänestyksessä todettiin lautakunnan äänin 6 (Sami Heistaro, Tuuli Kousa, Eeva Kuuskoski, Seija Muurinen, Riitta Snäll, Hannu Tuominen)- 3 (Lilli Autti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen) olevan jäsen Heistaron vastaehdotuksen kannalla.

11. äänestys suoritettiin esittelijän ja jäsen Tuomisen tekemän vastaehdotus 11:n välillä, jonka mukaan lausunnon ensimmäiseksi kappaleeksi lisätään seuraava esitys: "Terveyslautakunta esittää vammaisten sosiaalipalvelujen ja vammaisneuvonnan sijoittamista perhe- ja sosiaalipalvelujen osastoon sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen asemesta. Vammaisneuvosto ja vammaisjärjestöt ovat esittäneet tälle painavia perusteluja. Perhe- ja sosiaalipalvelujen osasto tukisi vammaisten selviytymistä normaalissa elämässä. Laitoshoittoon rinnastaminen on koettu vammaisten taholla vanhanaikaiseksi ja asenteelliseksi. Valtavirtaistamisen periaatteen mukaisesti vammaisten pitäisi saada tarvitsemansa palvelut ensisijaisesti sieltä, mistä muutkin saman ikäiset kuntalaiset ne hankkivat" ja tässä äänestyksessä todettiin lautakunnan äänin 6 (Lilli Autti, Tuuli Kousa, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Riitta Snäll, Hannu Tuominen)- 3 (Sami Heistaro, Eeva Kuuskoski, Seija Muurinen) kannattavan jäsen Tuomisen vastaehdotusta.

12. äänestys suoritettiin esittelijän ja jäsen Leppäsen tekemän vastaehdotus 12:n välillä, jonka mukaan esittelijän päätösehdotuksen kappaleiden 9 ja 10 väliin lisätään seuraava esitys: "Terveyslautakunta esittää, että palvelusetelipalveluntuottajien hyväksymiskriteerit siirrettäisiin virastopäälliköltä sosiaali- ja terveyslautakunnan päätettäväksi" ja tässä äänestyksessä todettiin lautakunnan äänin 6 (Lilli Autti, Tuuli Kousa, Eeva Kuuskoski, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Hannu Tuominen)- 3 (Sami Heistaro, Seija Muurinen, Riitta Snäll) kannattavan jäsen Leppäsen vastaehdotusta.

17.04.2012 Pöydälle

04.10.2011 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

13.09.2011 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Matti Toivola, toimitusjohtaja, puhelin: 310 42215
matti.toivola(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.01.2012 § 64

HEL 2011-002363 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää vuoden 2012 talousarvion kohdassa 1 04 02 Käyttövarat, Khn käytettäväksi varatusta määrärahasta sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistuksen valmisteluun seuraavat määrärahat:

700 000 euroa hallintokeskuksen käytettäväksi

245 000 euroa talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

55 000 euroa sosiaaliviraston käytettäväksi

Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kaupunginjohtajan tarkentamaan yllä mainittua virastoille myönnettävien määrärahojen jakaumaa, jos valmistelun edetessä osoittautuu, että valmistelutyön kustannukset kohdentuvat virastojen välillä edellä mainitusta poikkeavasti.

21.11.2011 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

14.11.2011 Pöydälle

21.05.2012

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Kaupunginjohtaja/J 04.01.2012

HEL 2011-002363 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä asettaa työryhmän seuraavasti:

Työryhmän nimi on sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistuksen ohjausryhmä.

Työryhmän tehtävänä on ohjata sosiaali- ja terveystoimen organisaation uudistamista kaupunginvaltuuston 30.11.2011 tekemän päätöksen mukaisesti.

Työryhmän jäsenet ovat (suluissa henkilöstöjärjestöillä myös varajäsen):

Laura Rätty	apulaiskaupunginjohtaja, puheenjohtaja
Paavo Voutilainen	sosiaalijohtaja, Sosv
Satu Järvenkallas	päivähoidon johtaja, Sosv
Sisko Lounatvuori	vs. perhepalvelujohtaja, Sosv
Helinä Hulkkonen	aikuispalvelujohtaja, Sosv
Arja Peiponen	vanhuspalvelujohtaja, Sosv
Mauno Rönkkö	vs. hallinto- ja kehittämisjohtaja , Sosv
Matti Toivola	toimitusjohtaja, Terke
Raija Puustinen	vs. terveysasemien johtaja, Terke
Anna-Liisa Lyytinen	kotihoidon johtaja, Terke
Seija Hiekkänen	johtajahammaslääkäri, Terke
Tuula Saarela	johtajapsykiatri, Terke
Eeva Ketola	johtajalääkäri, Terke
Helena Calonius	vs. kehittämisjohtaja, Terke
Tapio Korhonen	rahoitusjohtaja, Taske
Hannu Tulensalo	henkilöstöjohtaja, Heke

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Marja-Liisa Rautanen kaupunginsihteeri, Halke
Olli Hari kaupunginsihteeri, Halke
Jaana Alaja
(Merja Winter) Juko ry
Tapio Havasto Helsingin yhteisjärjestö JHL ry
(Eila Pelttari)
Pekka Nikulainen KTN
(Panu Oksman)
Jussi Ruokonen Jyty Helsinki ry
(järjestön
myöhemmin nimeämä henkilö
)
Silja Paavola TNJ/Super
(Hannele Hyvönen)
Jaana Takala(Monica Tehy
Naukkarinen)

Työryhmä voi työnsä aikana kuulla tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita.

Työryhmän sihteerinä toimii hallintokeskuksen hallintojohtajan nimeämä henkilö.

Työryhmän tulee saada työnsä valmiiksi 31.12.2012 mennessä.

Työryhmän toiminnassa on noudatettava Khn 10.5.2010 antamaa ohjetta tilapäisistä toimielimistä.

Esittelijätiedot

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 30.11.2011 § 245

HEL 2011-002363 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti, että 1.1.2013 alkaen sosiaali- ja terveystoimi organisoidaan sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialalle seuraavien periaatteiden mukaisesti:

Luottamushenkilöorganisaatio

- 1 Sosiaalilautakunta, lukuun ottamatta suomenkielistä lasten päivähoitoa, ja terveyslautakunta yhdistetään yhteiseksi, sosiaali- ja terveyslautakunnaksi, jonka jäsenten määrä päätetään johtosäännön hyväksymisen yhteydessä.
- 2 Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisuuteen perustetaan johtosäännössä myöhemmin määriteltävät jaostot käsittelemään mm. muutoksenhakuja.
- 3 Suomenkielistä lasten päivähoitoa varten perustetaan oma, 9-jäseninen lautakunta.

Virasto-organisaatio

- 4 Sosiaalivirasto, lukuun ottamatta suomenkielistä lasten päivähoidon vastuualuetta, ja terveyskeskus yhdistetään yhdeksi virastoksi.
- 5 Edellä mainittuun virastoon perustetaan myöhemmin johtosäännössä määriteltävät osastotason vastualueet.
- 6 Suomenkielistä lasten päivähoitoa varten perustetaan oma virasto.

Jatkovalmistelun lähtökohdat

- 7 Organisaatio rakennetaan asiakas- ja potilaslähtöisesti asukkaita kuullen.
- 8 Sujuvat hoitoketjut (esim. vanhuspalvelut sekä päihde- ja mielenterveyspalvelut) ovat suunnittelun lähtökohdana.
- 9 Organisaatiouudistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa henkilöstöllä on keskeinen rooli. Muutosvaiheessa tuetaan henkilöstöä ja eri hallintokuntien kulttuurien yhteensovittamista.
- 10 Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että uusia hallinnon tasoja ei uudistuksessa muodosteta.
- 11 Ruotsinkielisten asiakkaiden ja potilaiden palvelut otetaan huomioon uudistuksessa.
- 12 Organisaatiouudistuksen yhtenä tarkoituksena on voimistaa toimenpiteitä terveyserojen kaventamiseksi.
- 13 Organisaatiouudistuksen tarkoituksena on kohdentaa

voimavaroja asiakaspalveluun.

- 14 Luodaan lasten päivähoitolle toimivat yhteistyörakenteet opetustoimen kanssa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt seuraavat kaksi toivomuspontta:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että uudessa sosiaali- ja terveysvirastossa huomioidaan vanhusten hoivapaikkojen riittävä määrä, mielenterveys- sekä päihdekuntoutujien monipuoliset asumispalvelut sekä vastaavat ruotsinkieliset palvelut. (Terhi Mäki)

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että yhteistyö lapsiperheiden vastuualueella (sosiaaliohjaajat päiväkodeissa, perheneuvola, lastensuojelu), terveyspalveluissa (neuvola, terveystarkastukset, perheverkostot) ja opetustoimessa (perusopetus, ruotsinkielinen päivähoito) jatkuu ja palveluja kehitetään yhteistyössä henkilöstön ja vanhempien kanssa. (Terhi Mäki)

Käsittely

30.11.2011 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen merkitsee asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehottaa seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Sirkku Ingervo valtuutettu Elina Moision kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian uuteen valmisteluun siten, että varhaiskasvatusvirasto sijoitetaan sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtajan alaisuuteen.

Selonteko todettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Sirkku Ingervon palautusehdotus hyväksytty.

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Kaupunginvaltuusto palauttaa asian uuteen valmisteluun siten, että varhaiskasvatusvirasto sijoitetaan sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtajan alaisuuteen

Jaa-äännet: 51

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Merja Eklund, Matti Enroth, Sture Gadd, Juha Hakola, Nina Huru, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Tarja Kantola, Arja Karhuvaara, Heikki Karu, Mari Kiviniemi, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Pauli Leppä-aho, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Alina Mänttari-Buttler, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Sanna Perkiö, Sirpa Puhakka, Risto Ranki, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Esko Riihelä, Lea Saukkonen, Hanna-Kaisa Siimes, Riitta Snäll, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Tuomo Valokainen, Antti Valpas, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen, Thomas Wallgren

Ei-äännet: 25

Outi Alanko-Kahiluoto, Maria Björnberg-Enckell, Tuija Brax, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Mari Holopainen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Emma Kari, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Otto Lehtipuu, Elina Moisio, Pia Pakarinen, Mari Puoskari, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Markku Vuorinen, Ville Ylikahri, Henrika Zilliacus-Tikkanen

Tyhjät: 3

Lilli Autti, Yrjö Hakanen, Sari Näre

Poissa: 6

Arto Bryggare, Jussi Halla-aho, Eero Heinäluoma, Sara Paavolainen, Pekka Saarnio, Antti Vuorela

Julistettuaan keskustelun itse asiassa päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että valtuutettu Tatu Rauhamäki valtuutettu Tarja Kantolan kannattamana ehdottanut, että muutetaan päätösehdotuksen luottamushenkilöorganisaatio 1. kohta kuulumaan seuraavasti: Sosiaalilautakunta, lukuun ottamatta suomenkielistä lasten päivähoidtoa, ja terveyslautakunta yhdistetään yhteiseksi, sosiaali- ja terveyslautakunnaksi, jonka jäsenten määrä päätetään johtosäännön hyväksymisen yhteydessä.

Lisäksi valtuutettu Lilli Autti oli valtuutettu Yrjö Hakasen kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto hylkäisi päätösehdotuksen.

Lisäksi valtuutettu Terhi Mäki oli valtuutettu Tea Vikstedtin kannattamana ehdottanut seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että uudessa sosiaali- ja terveysvirastossa huomioidaan vanhusten hoivapaikkojen riittävä määrä, mielenterveys- sekä päihdekuntoutujien monipuoliset asumispalvelut sekä vastaavat ruotsinkieliset palvelut.

Lisäksi valtuutettu Terhi Mäki oli valtuutettu Tarja Tenkulan kannattamana ehdottanut seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että yhteistyö lapsiperheiden vastuualueella (sosiaalihoijat päiväkodeissa, perheneuvola, lastensuojelu), terveyspalveluissa (neuvola, terveystarkastukset, perheverkostot) ja opetustoimessa (perusopetus, ruotsinkielinen päivähoito) jatkuu ja palveluja kehitetään yhteistyössä henkilöstön ja vanhempien kanssa.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysjärjestys kuului seuraavasti: Ensin asetetaan valtuutettu Tatu Rauhamäen ehdotus kaupunginhallituksen ehdotuksen vastaehdotukseksi. Sen jälkeen äänestetään edellisessä äänestyksessä voittaneen ehdotuksen ja valtuutettu Lilli Autin hylkäysehdoituksen välillä. Mikäli valtuutettu Lilli Autin ehdotus hyväksytään, raukeavat ehdotetut toivomusponnet, muuten äänestetään ehdotettujen toivomusponnien hyväksymisestä jokaisesta erikseen.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä toinen äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy kaupunginhallituksen ehdotuksen, äänestää jaa; jos ei voittaa on valtuutettu Tatu Rauhamäen vastaehdotus hyväksytty tässä äänestyksessä.

2. Äänestys

JAA-ehdotus: Khs

Ei-ehdotus: Muutetaan päätösehdotuksen luottamushenkilöorganisaatio 1. kohta kuulumaan seuraavasti: Sosiaalilautakunta, lukuun ottamatta suomenkielistä lasten päivähoitoa, ja terveyslautakunta yhdistetään yhteiseksi, sosiaali- ja terveyslautakunnaksi, jonka jäsenten määrä päätetään johtosäännön hyväksymisen yhteydessä.

Jaa-äännet: 7

Jussi Halla-aho, Nina Huru, Seppo Kanerva, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Terhi Peltokorpi, Antti Valpas

Ei-äännet: 71

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Maria Björnberg-Enckell, Tuija Brax, Gunvor Brettschneider, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Merja Eklund, Matti Enroth, Sture Gadd, Juha Hakola, Mari Holopainen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Tarja Kantola, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Heikki Karu, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Otto Lehtipuu, Pauli Leppä-aho, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Alina Mänttari-Buttler, Seija Muurinen, Sari Näre, Jarmo Nieminen, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Kati Peltola, Sanna Perkiö, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Risto Ranki, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Pekka Saarnio, Lea Saukkonen, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Riitta Snäll, Osmo Soininvaara, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Tuomo Valokainen, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen, Antti Vuorela, Markku Vuorinen, Thomas Wallgren, Ville Ylikahri, Henrika Zilliacus-Tikkanen

Tyhjät: 2

Lilli Autti, Yrjö Hakanen

Poissa: 5

Paavo Arhinmäki, Harry Bogomoloff, Eero Heinäluoma, Elina Moisio, Esko Riihelä

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä kolmas äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Tatu Rauhamäen vastaesityksen äänestää jaa, jos ei voittaa on valtuutettu Lilli Autin hylkäysehdotus voittanut.

3. Äänestys

JAA-ehdotus: Muutetaan päätösehdotuksen luottamushenkilöorganisaatio 1. kohta kuulumaan seuraavasti: Sosiaalilautakunta, lukuun ottamatta suomenkielistä lasten päivähoitoa, ja terveyslautakunta yhdistetään yhteiseksi, sosiaali- ja terveyslautakunnaksi, jonka jäsenten määrä päätetään johtosäännön hyväksymisen yhteydessä.

Ei-ehdotus: Esitän päätösehdotuksen hylkäämistä.

Jaa-äännet: 78

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Maria Björnberg-Enckell, Tuija Brax, Gunvor Brettschneider, Arto Bryggare, Mika Ebeling, Merja Eklund, Matti Enroth, Sture Gadd, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Mari Holopainen,

Nina Huru, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Tarja Kantola, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Heikki Karu, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Otto Lehtipuu, Pauli Leppä-aho, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Alina Mänttari-Buttler, Seija Muurinen, Sari Näre, Jarmo Nieminen, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Sanna Perkiö, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Risto Ranki, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Pekka Saarnio, Lea Saukkonen, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Riitta Snäll, Osmo Soininvaara, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Tuomo Valokainen, Antti Valpas, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen, Antti Vuorela, Markku Vuorinen, Thomas Wallgren, Ville Ylikahri, Henrika Zilliacus-Tikkanen

Ei-äännet: 2

Lilli Autti, Yrjö Hakanen

Poissa: 5

Paavo Arhinmäki, Harry Bogomoloff, Eero Heinäluoma, Elina Moisio, Esko Riihelä

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä neljäs äänestysesitys kuului seuraavasti: ken hyväksyy valtuutettu Terhi Mäen esittämän toivomusponnen nro 1 äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

4. Äänestys

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että uudessa sosiaali- ja terveysvirastossa huomioidaan vanhusten hoivapaikkojen riittävä määrä, mielenterveys- sekä päihdekuntoutujien monipuoliset asumispalvelut sekä vastaavat ruotsinkieliset palvelut.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 64

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Lilli Autti, Maria Björnberg-Enckell, Gunvor Brettschneider, Arto Bryggare, Merja Eklund, Matti Enroth, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Mari Holopainen, Nina Huru, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Tarja Kantola, Emma Kari, Heikki Karu, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Essi Kuikka, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Lasse Männistö, Alina Mänttari-Buttler, Seija Muurinen, Sari Näre, Jarmo Nieminen, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Sanna Perkiö, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Pekka Saarnio, Lea

Saukkonen, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Mirka Vainikka, Tuomo Valokainen, Antti Valpas, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen, Antti Vuorela, Thomas Wallgren, Henrika Zilliacus-Tikkanen

Ei-ääni: 1
Minerva Krohn

Tyhjät: 16
Sirpa Asko-Seljavaara, Tuija Brax, Mika Ebeling, Sture Gadd, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Otto Lehtipuu, Pauli Leppä-aho, Mari Puoskari, Risto Ranki, Riitta Snäll, Osmo Soininvaara, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Markku Vuorinen, Ville Ylikahri

Poissa: 4
Harry Bogomoloff, Eero Heinäluoma, Elina Moisio, Esko Riihelä

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä viides äänestysesitys kuului seuraavasti: ken hyväksyy valtuutettu Terhi Mäen esittämän toivomusponnen nro 2 äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

5. Äänestys

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että yhteistyö lapsiperheiden vastuualueella (sosiaaliohjaajat päiväkodeissa, perheneuvola, lastensuojelu), terveystarkastuksissa (neuvola, terveystarkastukset, perheverkostot) ja opetustoimessa (perusopetus, ruotsinkielinen päivähoito) jatkuu ja palveluja kehitetään yhteistyössä henkilöstön ja vanhempien kanssa.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 45
Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Lilli Autti, Maria Björnberg-Enckell, Gunvor Brettschneider, Arto Bryggare, Merja Eklund, Yrjö Hakanen, Jussi Halla-aho, Mari Holopainen, Nina Huru, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Tarja Kantola, Emma Kari, Tuuli Kousa, Essi Kuikka, Jyrki Lohi, Terhi Mäki, Alina Mänttari-Buttler, Sari Näre, Jarmo Nieminen, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Kati Peltola, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Pekka Saarnio, Hanna-Kaisa Siimes, Anni Sinnemäki, Johanna Sumuvuori, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Mirka Vainikka, Tuomo Valokainen, Antti Valpas, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen, Antti Vuorela, Thomas Wallgren, Henrika Zilliacus-Tikkanen

Tyhjät: 35

Maija Anttila, Tuija Brax, Mika Ebeling, Matti Enroth, Sture Gadd, Juha Hakola, Suzan Ikävalko, Arja Karhuvaara, Heikki Karu, Mari Kiviniemi, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Otto Lehtipuu, Pauli Leppä-aho, Hannele Luukkainen, Lasse Männistö, Seija Muurinen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Sanna Perkiö, Mari Puoskari, Risto Ranki, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Olli Valtonen, Jan Vapaavuori, Markku Vuorinen, Ville Ylikahri

Poissa: 5

Harry Bogomoloff, Eero Heinäluoma, Minerva Krohn, Elina Moisio, Esko Riihelä

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Opetuslautakunta 20.09.2011 § 196

HEL 2011-002363 T 00 00 02

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Selvitykseen sisältyy lasten päivähoiton hallinnollisen aseman selvittäminen (ss. 116-129). Päivähoiton nykytilan kuvauksessa on eräitä epätasällisyyksiä. Kuvauksessa on lueteltu suuria kaupunkeja, joissa päivähoito on siirretty sivistys- ja opetusalan lautakunnan alaisuuteen. Näitä ovat mm. Espoo ja Vantaa. Listasta puuttuu Turku. Kuvauksesta puuttuu kokonaan vuoden 2011 alusta opetusviraston toiminnaksi siirretyn ruotsinkielisen päivähoiton nykytilan kuvaus. Selvityksessä ei ole myöskään käyty läpi opetusviraston strategisia tavoitteita ja toimintasuunnitelmaa, jotka tulee ottaa huomioon yhtenä tarkastelunäkökulmana.

(Suomenkielisen) Päivähoiton järjestämisvaihtoehtoja on esitetty neljä: päivähoito nykyiseen tapaan osana sosiaalivirastoa, päivähoito omana virastona sosiaali- ja terveystoimen alla, päivähoito omana virastona sivistystoimen alla tai päivähoito osana opetusvirastoa.

Järjestämisvaihtoehtojen vaikutuksia on tarkasteltu asiakas-, henkilöstö-, prosessi- ja talousnäkökulmista. Vaikka näkökulmat ovat kaikissa vaihtoehdoissa samat, vaikutusten arviointi on sisällöllisesti epäyhtenäistä ja osin tulkinnanvaraista. Nykyvaihtoehdossa on todettu päivähoiton asiakastyytyväisyyden hyvä taso. Opetusviraston asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset ovat olleet päivähoiton lailla hyvällä tasolla. Opetusvirasto-vaihtoehdon todetaan johtavan suureen virastoon. Viraston kokoa ei analysoida muissa vaihtoehdoissa. Monessa kohtaa tarkastellaan virastojen välisten rajapintojen muutoksia. Epäselväksi jää, mitä rajapinnoilla tarkoitetaan ja nähdäänkö niiden muutokset etuina vai haittoina.

Analyyseissä on myös esitetty vaikutuksia, jotka ovat päivähoiton järjestämisvaihtoehdoista riippumattomia. Toisin kuin selvityksessä annetaan ymmärtää, päivähoiton siirtäminen omaksi virastokseen sivistystoimen alle tai osaksi opetusvirastoa ei sinänsä aiheuta muutoksia sovellettaviin virka- ja työehtosopimukseen eikä siten lisää palkkakustannuksia. Esimerkiksi Espoossa ja Vantaalla virkaehtosopimukseen ei tullut muutoksia, kun päivähoito siirrettiin osaksi sivistystoimea. Päivähoiton määrärahat ja henkilöstö hallintohenkilöstö mukaan lukien tulee siirtää päivähoiton hallinnollisen aseman muuttuessa kokonaisuutena ja kustannusneutraalisti sille virastolle, joka toiminnasta vastaa. Näin ollen järjestämisvaihtoehdolla ei tulisi olla olennaista vaikutusta toiminnan resursseihin eikä kustannuksien tulisi missään vaihtoehdossa nousta nykyisestä tasostaan.

Selvityksessä ei ole otettu kantaa esitettyjen neljän järjestämisvaihtoehdon paremmuusjärjestykseen. Vaihtoehdoista on perustelluin suomenkielisen päivähoiton siirtäminen opetusviraston toiminnaksi. Tätä puoltavat monet tekijät, joista osa on myös todettu selvityksessä.

Vaihtoehto on linjassa valtakunnallisen kehityksen kanssa: Pääministeri Kataisen hallituksen hallitusohjelmaan 22.6.2011 sisältyy varhaiskasvatuksen ja päivähoitopalvelujen lainsäädännön valmistelun, hallinnon ja ohjauksen siirtäminen sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriöön. Puolessa Suomen kunnista päivähoito on jo siirretty sivistys-/ opetustoimen toiminnaksi. Näin on tehty suurista kaupungeista mm. Espoossa ja Vantaalla. Helsingin nykyinen malli poikkeaa siis sekä yleisestä valtakunnallisesta kehityksestä että pääkaupunkiseudun muiden suurten kuntien malleista. Kuten selvityksessä on todettu, suomenkielisen päivähoiton siirto opetusviraston toiminnaksi on myös johdonmukainen jatko ruotsinkielisen päivähoiton vuoden 2011 alusta tapahtuneelle siirrolle.

Päivähoitopalvelujen sijoittaminen samaan virastoon perusopetuspalvelujen kanssa mahdollistaa oppimispolun jatkuvuuden varhaiskasvatuksesta perusopetukseen. Pääosa perusopetuslain säätelemästä esiopetuksesta on Helsingissä sosiaaliviraston päivähoiton vastuualueen järjestämää. Esiopetus osana opetusviraston järjestämää päivähoitoa mahdollistaa lapsen kokonaisen päivän toteutumisen. Ohjausjärjestelmien yhdenmukaistaminen parantaa esi- ja perusopetuksen kasvatuksellista ja opetuksellista jatkuvuutta.

Tällä hetkellä lasten iltapäivätoiminta ja -hoito ovat osittain sosiaaliviraston (päivähoiton vastuualueen) ja osittain opetusviraston vastuulla. Sosiaalivirasto vastaa leikkipuistotoiminnasta ja kehitysvammaisten lasten iltapäivähoidosta ja opetusvirasto perusopetuslain mukaisesta iltapäivätoiminnasta. Lasten iltapäivähoidon ja -toiminnan järjestäminen voidaan suunnitella kokonaisvaltaisemmin ja tehokkaammin, kun kaikki toiminta on yhden viraston vastuulla. Tämä mahdollistaa myös esimerkiksi koulunkäyntiavustajien kesäajan töiden nykyistä tarkoituksenmukaisemman järjestämisen.

Henkilöstöä pystytään käyttämään yleisestikin tehokkaammin ja tarkoituksenmukaisemmin, kun päiväkotien ja koulujen henkilöstösuunnittelu yhdistetään. Synergiaetuja syntyy myös henkilöstön rekrytoinnissa ja täydennyskoulutuksessa. Päivähoitoala kiinnostaa nuoria. Ammatillisessa peruskoulutuksessa päiväkoteja voidaan hyödyntää nykyistä joustavammin opiskelijoiden työssäoppimispaikkoina. Päiväkodit voivat toimia työpaikkana nuorille oppisopimusopiskelijoille. Ammatillisen koulutuksen kautta voidaan helpommin rekrytoida päiväkoteihin uutta henkilökuntaa.

Ruotsinkielisen päivähoiton siirtoa opetusviraston toiminnaksi perusteltiin mm. tilankäytön ja tukipalveluiden koordinoinnin ja yhteensovittamisen tehostumisella. Samat perustelut pätevät suomenkieliseen päivähoitoon. Tilojen käyttö tehostuu, kun varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lasten iltapäivätoiminnan tilankäyttöä suunnitellaan kokonaisuutena. Myös tukipalvelujen järjestäminen ja tuottaminen tehostuu, kun esimerkiksi siivous- ja ruokahuoltopalveluja pystytään kilpailuttamaan suurempina kokonaisuuksina.

Osana opetusvirastoa päivähoitossa voidaan hyödyntää perusopetuksen toimivia yhteistyörakenteita sivistystoimen sisällä kulttuuri-, liikunta- ja kirjastotoimen kanssa.

Päivähoito osana opetusvirastoa on terveysvaikutuksiltaan perusteltu vaihtoehto. Päivähoito ja perusopetus ovat keskeisiä palveluita

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

varhaisessa puuttumisessa ja ehkäisevässä lastensuojelutyössä. Palveluiden sijoittaminen samaan virastoon mahdollistaa oppilashuollon ja varhaisen tuen systemaattisen suunnittelun varhaiskasvatuksesta perusopetukseen. Näin pystytään tukemaan lapsia ja perheitä nykyistä paremmin ja vaikuttavammin. Ennaltaehkäisevien ja varhaisten toimenpiteiden tehostuminen tuottaa pitkällä aikavälillä myös kustannussäästöjä.

Edellä esitetyillä perusteilla opetuslautakunta katsoo, että suomenkielinen päivähoito tulee siirtää ruotsinkielisen päivähoiton tapaan opetusviraston toiminnaksi. Opetuslautakunta katsoo, että vuoden 2011 alussa toimintansa aloittanut ruotsinkielinen päivähoito- ja koulutuslinja opetusvirastossa tulee säilyttää nykymuodossaan riippumatta siitä, mihin suomenkielisen päivähoiton hallinto siirtyy.

Opetuslautakunta toteaa, että koko suomenkielisen päivähoiton hallinnon siirtäminen opetustoimeen edellyttäisi opetusviraston perusteellista uudelleenorganisointia.

Lisäksi opetuslautakunta toteaa, että päätös päivähoiton hallinnollisesta asemasta tulee tehdä vielä vuoden 2011 aikana, mikäli tavoitteena on toiminnan siirtäminen joko omaksi virastokseen tai osaksi opetusvirastoa vuonna 2013.

Käsittely

20.09.2011 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan.

Jäsen Virkkunen teki seuraavan vastaehdotuksen:

Esitän, että esittelijän tekstistä poistetaan kappaleet 10 ("Henkilöstöä pystytään käyttämään...") ja 11 ("Ruotsinkielisen päivähoiton siirtoa...").

Esitän, että kappaleen 13 ensimmäinen lause ("Päivähoito osana opetusvirastoa...") muutetaan kuulumaan seuraavasti: "Päivähoito osana opetustointia voi olla terveysvaikutuksiltaan perusteltu vaihtoehto."

Esitän myös, että kappaleen 13 kaksi viimeistä lausetta ("Näin pystytään tukemaan..." sekä "Ennaltaehkäisevien ja...") poistetaan, ja että jäljelle jääneen kappaleen 13 jälkeen lisätään seuraavat kappaleet:

"Päivähoito tulee kuitenkin nähdä varhaiskasvatustyön lisäksi myös pienten lasten hoivana ja perheiden tukemisena paitsi tavallisessa arjessa, myös vaikeammissa elämäntilanteissa. Lapsiperheiden

varhainen tuki ja yhteistyö mm. lastensuojelun ja neuvolan kanssa ei saa vaikeutua päivähoiton hallinnollisen siirron seurauksena.

Opetuslautakunta korostaa sitä, että kaikissa mahdollisen siirron vaiheissa tärkeimpänä näkökulmana tulee jatkossa pitää siirron vaikutuksia päivähoiton arkeen sekä mielekkään lasten hoiva- ja kasvatustyön edellytyksiin.

Hallinnollisella siirrolla voidaan tehostaa tukipalveluiden järjestämistä ja tuottamista, kun esim. siivous- ja ruokahuoltopalveluja pystytään kilpailuttamaan suurempina kokonaisuuksina. Tilojen osalta opetuslautakunta katsoo, ettei siirrolla ole merkittävää vaikutusta tilankäytön tehostumiseen, koska päivähoito tarvitsee joka tapauksessa asianmukaiset ja riittävät tilat riippumatta siitä, minkä viraston alaisuudessa se toimii."

Kannattaja jäsen Gorschkow-Salonranta

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti jäsen Virkkusen vastaehdotuksen äänin 8 (Aaltio, Björnberg-Enckell, Kouvo, Kokko, Nordman, Rydman, Suhonen, Pakarinen) – 3 (Abib, Gorschkow-Salonranta, Virkkunen).

Jäsen Virkkunen teki seuraavan vastaehdotuksen:

Esitän, että kappaleen 14 ensimmäinen lause ("Edellä esitetyillä perusteilla...") muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Edellä esitetty huomioiden opetuslautakunta katsoo, että suomenkielinen päivähoito voidaan siirtää opetustoimen alaisuuteen."

Kannattaja jäsen Gorschkow-Salonranta

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti jäsen Virkkusen vastaehdotuksen äänin 9 (Aaltio, Abib, Björnberg-Enckell, Kouvo, Kokko, Nordman, Rydman, Suhonen, Pakarinen) – 2 (Gorschkow-Salonranta, Virkkunen).

Jäsen Nordman teki seuraavan vastaehdotuksen:

Ehdotan seuraavien lauseiden poistoa:

"Ratkaisusta riippumatta suomen- ja ruotsinkielisen päivähoiton hallintomallin tulee olla sama. Näin ollen muissa selvityksessä esitetyissä vaihtoehdoissa tulee arvioida myös ruotsinkielisen päivähoiton organisatorinen asema."

ja niiden korvaamista seuraavalla lauseella:

"Opetuslautakunta katsoo, että vuoden 2011 alussa toimintansa aloittanut ruotsinkielinen päivähoito- ja koulutuslinja opetusvirastossa tulee säilyttää nykymuodossaan riippumatta siitä, mihin suomenkielisen päivähoiton hallinto siirtyy."

Kannattajat jäsenet Virkkunen ja Gorschkow-Salonranta

Suoritetussa äänestyksessä jäsen Nordmanin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6 (Björnberg-Enckell, Gorschkow-Salonranta, Kouvo, Nordman, Virkkunen, Pakarinen) – 4 (Aaltio, Abib, Kokko, Rydman). Tyhjää äänesti jäsen Suhonen.

Jäsen Nordman teki seuraavan vastaehdotuksen: Ehdotan seuraavan kappaleen lisäämistä lausunnon toiseksi viimeiseksi kappaleeksi:

Opetuslautakunta toteaa, että koko suomenkielisen päivähoiton hallinnon siirtäminen opetustoimeen edellyttäisi opetusviraston perusteellista uudelleenorganisointia.

Kannattaja puheenjohtaja Pakarinen

Suoritetussa äänestyksessä jäsen Nordmanin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 11(Aaltio, Abib, Björnberg-Enckell, Gorschkow-Salonranta, Kouvo, Kokko, Nordman, Rydman, Suhonen, Virkkunen, Pakarinen) - 0.

Esittelijä

vs. opetustoimen johtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

21.05.2012

Stj/2

§ 614

V Varhaiskasvatustoimen organisaation perustaminen

Pöydälle 21.05.2012

HEL 2012-004762 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Organisaatiomalli
- 2 Päivähoidon valmisteluryhmän esitys varhaiskasvatustoimen johtosäännöksi
- 3 Päivähoidon valmisteluryhmän esitys varhaiskasvatustoimen johtosäännön perusteluiksi
- 4 Sosiaalitoimen johtosääntö
- 5 Kaupunginvaltuuston päätös 30.11.2011
- 6 Seurantaryhmä 12.12.2011
- 7 Ohjausryhmä 4.1.2012

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne 1.1.2013 lukien

1 perustaa varhaiskasvatustalouden ja sen alaisen varhaiskasvatustalouden sekä hyväksyä niille varhaiskasvatustoimen johtosäännön seuraavasti:

Helsingin kaupungin varhaiskasvatustoimen johtosääntö

1 § Toimiala

Helsingin kaupungin varhaiskasvatustalouden ja sen alainen varhaiskasvatustalouden huolehtivat suomenkielisestä lasten päivähoitosta sekä osaltaan suomenkielisestä esiopetuksesta ja

koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

2 § Lautakunta

Lautakunnassa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Jäsenet ja varajäsenet ovat suomenkielisestä kieliryhmästä.

3 § Esittely

Lautakunnan kokouksissa asiat esittelee viraston päällikkö, ellei hän ole siirtänyt tiettyä asiaa tai asiaryhmää alaisensa viranhaltijan esiteltäväksi.

4 § Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty,

1. valvoa, että virasto toimii vahvistetun talousarvion puitteissa sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti
2. hyväksyä osaltaan virastolle tavoitteet sekä seurata niiden toteutumista
3. päättää hinnoista, maksuista, asiakasmaksuista kaupunginhallituksen tarvittaessa erikseen antamien ohjeiden mukaisesti, vuokrista ja korvauksista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
4. vahvistaa opetustoimen toimialaan kuuluvasta ruotsinkielisestä lasten päivähoidosta perittävien maksujen perusteet
5. päättää lautakunnan käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja valvoa avustusten käyttöä sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
6. hyväksyä tilahankkeita koskevat tarveselvitykset sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
7. hyväksyä kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muita kuin tilahankkeita koskevat suunnitelmat ja piirustukset sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista

asioista

8. päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista
9. päättää hallintaoikeutensa puitteissa maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan kauintaan viiden vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokrasuhde on sovittu päättyväksi kauintaan kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää vuokralle antamisesta ja muusta käyttöön luovuttamisesta
10. päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää vuokralle ottamisesta
11. päättää viraston hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden käyvästä arvosta luovuttamisesta, sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää luovuttamisesta
12. päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa viraston hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta vastikkeetta tai alle käyvän arvon
13. myöntää vahingonkorvaus silloin, kun kaupunki on virastoa koskevissa asioissa korvausvelvollinen, taikka vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija myöntää vahingonkorvauksen
14. myöntää kokonaan tai osittain vapautus viraston henkilökuntaan kuuluvalla hänen velvollisuudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa vahinko, ellei asianomainen ole aiheuttanut sitä tahallaan tai törkeällä tuottamuksella sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija myöntää vapautuksen
15. myöntää vapautus virastolle tulevan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija myöntää vapautuksen

16. asettaa, kun asian laatu sitä erityisesti edellyttää, valmistelemaan määrättyä asiaa tilapäinen jaosto, josta on soveltuvin osin voimassa, mitä lautakunnasta on määrätty
17. päättää hoitopaikkojen määrästä ja toimintayksiköiden aukioloajoista sekä vahvistaa perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
18. päättää kaupungin yksityisen hoidon tuen sekä kotihoidontuen kuntalisästä suomenkielisen ja ruotsinkielisen päivähoidon osalta
19. tehdä kaupunginhallitukselle esitys kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelmaksi
20. vahvistaa varhaiskasvatussuunnitelmat sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
21. päättää esiopetuksen työn aloittamisesta ja lomien ajankohdista
22. päättää oppilaaksioton periaatteista sekä osaltaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisen ja sijoittamisen perusteista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
23. päättää esiopetuksen sekä osaltaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
24. päättää esiopetuksen matkaeduista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää asiasta

Lisäksi lautakunnan tehtävänä on päättää niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut viranhaltijan tekemän, lasten päivähoitoa tai koululaisten aamu- iltapäivätoimintaa koskevan viranhaltijan päätöksen saattamista toimitelimen käsiteltäväksi.

5 § Organisaatio

Viraston toimistotasoisesta yksikköjaosta päättää lautakunta.

Viraston päällikkönä on varhaiskasvatusjohtaja.

6 § Johtaminen

Viraston päällikkö johtaa viraston toimintaa ja vastaa siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan.

7 § Viraston päällikön tehtävät

Viraston päällikön tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

1. hyväksyä toimintasäännöt
2. siirtää viraston palveluksessa oleva henkilö ja vastaava virka tai tehtävä viraston toimistosta toiseen asianomaisia esimiehiä, asianomaista henkilöä sekä tämän sitä pyytäessä luottamusmiestä kuultuaan
3. panna täytäntöön henkilökuntaa koskevat virka- ja työehtosopimukset sekä vastaavat sopimukset huomioon ottaen, mitä kaupunginhallituksen johtosäännössä on määrätty
4. hakea kaupungin puolesta, lukuun ottamatta Euroopan Unionin rahoitusta, varhaiskasvatusviraston toimialaan kuuluvat valtionosuudet ja –avustukset sekä niihin verrattavat etuudet ja käyttää näissä asioissa kaupungin puhevaltaa

Lisäksi viraston päällikkö suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan ja lautakunnan määräämät muut tehtävät.

8 § Estyneenä oleminen

Viraston päällikön ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa lautakunnan määräämä toimiston päällikkö.

9 § Kelpoisuusvaatimukset

Viraston päällikön kelpoisuusvaatimuksena on, sen lisäksi mitä muutoin on säädetty, ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä.

Muulta henkilökunnalta vaadittavan kelpoisuuden määrää valinnan suorittaja ottaen huomioon, mitä erikseen on säädetty tai määrätty.

10 § Henkilökunnan ottaminen

Viraston päällikön ottaa kaupunginvaltuusto lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Toimistotasaisen yksikön päällikön ottaa lautakunta.

Muun henkilökunnan ottaa viraston päällikkö tai hänen määräämänsä.

11 § Päätösvallan siirtäminen yksilöä koskevissa lasten päivähoitoon asioissa, osaltaan esiopetuksessa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Lasten päivähoitoon järjestämisestä ja antamisesta sekä palvelusta perittävän maksun määräämisestä päättää siltä osin, kuin asia ei kuulu lautakunnan päätettäväksi, viraston päällikön määräämä viranhaltija lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti.

Esiopetuksen järjestämisestä ja antamisesta sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä ja toimintaan ottamisesta päättää, siltä osin kuin asia ei kuulu lautakunnan päätettäväksi, viraston päällikön määräämä viranhaltija lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti.

12 § Esitykset ja lausunnot ulkopuolisille sekä puhevallan käyttö

Lautakunnan ja viraston esitykset ja lausunnot kaupungin ulkopuolisille on toimitettava kaupunginhallituksen välityksellä, jollei tätä asian vähäisen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole pidettävä tarpeettomana tai ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Viraston päällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa suomenkielisen lasten päivähoitoon, osaltaan esiopetuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan yksilöllistä toimeenpanoa koskevissa asioissa sekä osaltaan yksityisiä sosiaalipalveluja koskevissa asioissa tuomioistuimissa ja hallintoviranomaisissa.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen, että johtosäännön täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen johtosäännön voimaantuloa 1.1.2013.

2 siirtää varhaiskasvatusvirastoon sosiaaliviraston lasten päivähoitoon vastuualueen tehtävät ja henkilöstön (noin 5 500 henkilöä)

3 perustaa varhaiskasvatusviraston varhaiskasvatusjohtajan viran, jonka virastopäälliköiden HAY-palkkausjärjestelmän mukainen kokonaispalkka on 8 000 euroa kuukaudessa.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto päätti 30.11.2011 (§ 245), että 1.1.2013 lukien sosiaalilautakunta ja terveyslautakunta yhdistetään yhteiseksi sosiaali- ja terveyslautakunnaksi ja että, sosiaalivirasto, lukuun ottamatta suomenkielistä lasten päivähoitoon vastuualuetta, ja terveyskeskus

yhdistetään yhdeksi virastoksi. Suomenkielistä lasten päivähoitoa varten perustetaan oma lautakunta ja virasto.

Varhaiskasvatustoimen organisaatiouudistus on valmisteltu kaupungin omana työnä. Varhaiskasvatustoimen johtosääntö sisältyy päätösehdotukseen. Organisaatiomalli on esityslistan liitteenä.

Esittelijä

Organisaatiouudistuksen tausta ja tavoitteet

Helsingin sosiaali- ja terveystoimen uudistamisen lähtökohtia selvittävä Deloitte Oy:n konsulttityö valmistui 29.4.2011. Loppuraportissa esiteltiin kuusi sosiaali- ja terveystoimen organisointivaihtoehtoa. Kolmessa vaihtoehdossa sosiaalivirasto ja terveyskeskus olivat erillisiä virastoja ja kolmessa vaihtoehdossa ehdotettiin virastojen yhdistämistä. Vaihtoehdoissa ehdotettiin lisäksi lasten päivähoiton erottamista yhdistetystä virastosta sekä tukipalvelujen järjestelyjä.

Kaupunginhallitus merkitsi kokonaisselvityksen tiedoksi 20.6.2011 ja kehotti opetus-, sosiaali- ja terveyslautakuntia, henkilöstökeskusta sekä talous- ja suunnittelukeskusta antamaan lausuntonsa loppuraportista 30.9.2011 mennessä. Lausuntojen jälkeen kaupunginvaltuusto päätti 30.11.2011, että 1.1.2013 alkaen sosiaali- ja terveystoimi organisoidaan sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialalle seuraavien periaatteiden mukaisesti:

Sosiaalilautakunta, lukuun ottamatta suomenkielistä lasten päivähoitoa, ja terveyslautakunta yhdistetään yhteiseksi sosiaali- ja terveyslautakunnaksi, jonka jäsenten määrä päätetään johtosäännön hyväksymisen yhteydessä. Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisuuteen perustetaan johtosäännössä myöhemmin määriteltävät jaostot käsittelemään muun muassa muutoksenhakuja. Suomenkielistä lasten päivähoitoa varten perustetaan oma, 9-jäseninen lautakunta.

Virasto-organisaatiosta valtuusto päätti, että sosiaalivirasto, lukuun ottamatta suomenkielistä lasten päivähoiton vastuualueita, ja terveyskeskus yhdistetään yhdeksi virastoksi. Edellä mainittuun virastoon perustetaan myöhemmin johtosäännössä määriteltävät osastotason vastuualueet. Suomenkielistä lasten päivähoitoa varten perustetaan oma virasto.

Valtuuston linjaukset jatkovalmistelulle olivat seuraavat: Organisaatio rakennetaan asiakas- ja potilaslähtöisesti asukkaita kuullen. Organisaatiouudistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa henkilöstöllä on keskeinen rooli. Muutosvaiheessa tuetaan henkilöstöä ja eri hallinto-

kuntien kulttuurien yhteensovittamista. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, ettei uusia hallinnon tasoja uudistuksessa muodosteta.

Organisaatiouudistuksen tarkoituksena on voimistaa toimenpiteitä terveyserojen kaventamiseksi ja kohdentaa voimavaroja asiakaspalveluun. Lasten päivähoidolle luodaan toimivat yhteistyörakenteet opetustoimen kanssa. Organisaatoratkaisulla ei tule muuttaa nykyistä tukipalvelujen järjestämistapaa. Tukipalvelujen järjestämisvaihtoehtoja tulee tarkastella erilliskysymyksenä sitten, kun kunnallisten liikelaitosten asema on ratkaistu.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi varhaiskasvatustointa koskevan toivomusponnen, jossa edellytettiin, että yhteistyö lapsiperheiden vastuualueella (sosiaalihoajaat päiväkodeissa, perheneuvola, lastensuojelu), terveyspalveluissa (neuvola, terveystarkastukset, perheverkostot) ja opetustoimessa (perusopetus, ruotsinkielinen päivähoito) jatkuu ja palveluja kehitetään yhteistyössä henkilöstön ja vanhempien kanssa.

Valtuuston päätöksen perusteluissa todettiin, että oma virasto ja oma lautakunta korostavat päivähoidon ja varhaiskasvatuspalvelujen merkitystä Helsingissä. Helsingin suomenkieliset päivähoitopalvelut muodostuvat päiväkotihoidosta, perhepäivähoidosta, leikkitoiminnan kerhoista, leikkipuistojen avoimesta toiminnasta, kotihoidon tuesta ja yksityisenhoidon tuesta sekä yksityisen päivähoidon valvonnasta. Perusopetuslain mukaisesti järjestetään suomenkielisellä lasten päivähoidon vastuualueella esiopetusta ja kehitysvammaisten lasten koululaisten iltapäivätoimintaa, sekä kehitysvammaisten toimintaa päivähoitona kesällä.

Varhaislapsuus on oma elämänvaiheensa, jossa on tärkeitä, että lapsi saa osakseen lapsuuteen kuuluvia toiminnanmuotoja, kuten hoivaa, turvaa ja leikkiä. Lapsi elää ainutlaatuista lapsuuden vaihetta.

Yhteistyötä tarvitaan varhaislapsuuden palveluissa vahvasti perheiden, neuvolan, lastensuojelun ja koulun kanssa. Helsingin päivähoidossa on rakennettu toimivia yhteistyörakenteita lastensuojelun, neuvolan ja koulun kesken. Näitä kaikkia tulee edelleen kehittää ja vahvistaa. Toiminnallista yhteistyötä palvelujen rajapinnoilla tulee lisätä. Helsingissä erityisenä haasteena on syrjäytyminen. Lapsiperheille tarjottavien palvelujen tulee muodostaa verkostoja, jotka ehkäisevät syrjäytymistä mahdollisimman tehokkaasti.

Päivähoitopalvelujen organisoimisessa olennaista on palvelun sujuva käyttö perheiden ja lasten näkökulmasta. Sosiaali- ja terveystoimen yhdistyessä varhaiskasvatuksen näkökulmasta toimiva ja taloudellinen ratkaisu on sen organisoiminen omana kokonaisuutena sosiaali- ja terveystoimen toimialalla. Tämä aiheuttaa vähiten rakenteellisia

muutoksia varhaiskasvatuksen hallinnoimisessa ja malli vapauttaa resurssit toiminnan kehittämiseen. Nykyinen sosiaaliviraston päivähoidon vastuualue on matala organisaatio ja voi edelleen toimia matalana organisaationa omana kokonaisuutena.

Kaupunginvaltuusto kehotti sosiaali- ja terveystointa johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa käynnistämään organisaatiomuutoksen jatkovalmistelun siten, että tarvittavat johtosääntömuutokset käsitellään kaupunginvaltuustossa kevätkaudella 2012.

Sosiaali- ja terveystoimen organisaatio- ja johtosääntöehdotus ovat kaupunginvaltuuston esityslistalla omana asianaan. Samassa yhteydessä käsitellään nykyisten sosiaalitoimen ja terveystoimen johtosääntöjen kumoaminen 1.1.2013 lukien.

Uudistuksen valmistelu ja ohjaus

Organisaatiouudistus on valmisteltu kaupungin omana työnä. Suunnittelua ja valmistelua varten päivähoitoon perustettiin vuoden 2012 ajaksi valmisteluryhmä, jonka puheenjohtajana toimi päivähoiton johtaja ja jossa ovat mukana hallintopäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö, laskentatoimen asiantuntija, yksi päivähoitoalueen päällikkö sekä erillisenä resurssina projektityöntekijä.

Muutosorganisaatio käsittää seurantaryhmän, ohjausryhmän, ydinryhmän ja sosiaali- ja terveystoimen uudistusta valmistelevan muutostiimin ja päivähoiton valmisteluryhmän. Seurantaryhmässä on edustus kaikista kaupunginhallituksessa edustettuina olevista poliittisista ryhmistä sekä sosiaalilautakunnan ja terveyslautakunnan puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Seurantaryhmän puheenjohtajana on kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Ohjausryhmää johtaa sosiaali- ja terveystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja ja jäseninä ovat sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen virastopäälliköt sekä osastopäälliköt, talous- ja suunnittelukeskuksen ja henkilöstökeskuksen päälliköt, sosiaali- ja terveystoimen kaupunginsihteerit sekä henkilöstöjärjestöjen edustajat. Ydinryhmässä on apulaiskaupunginjohtajan lisäksi mm. molempien virastojen virastopäälliköt ja kaupungin keskushallinnon edustus. Päivähoiton johtaja on valmistelun osalta ollut mukana myös seurantaryhmässä ja ydinryhmässä.

Seurantaryhmän tehtävänä on organisaatiouudistuksen seuraaminen, lähetekeskustelut ja yhteydenpito poliittisiin ryhmiin. Ohjausryhmän tehtävänä on organisaatiouudistuksen etenemisen ohjaaminen. Ydinryhmän tavoitteena on organisaatiouudistuksen suunnittelun ja toteuttamisen operatiivisen johtamisen tuen tarjoaminen muutostiimille ja päivähoiton valmistelulle. Päivähoiton valmisteluryhmän tehtävänä on organisaatiouudistuksen suunnittelu ja työskentelyn koordinointi

sekä hankkeen etenemisen varmistaminen suunnitellussa aikataulussa.

Organisaatiomuutoksen tilannekatsaus on pidetty aina ennen päivähoiton johtoryhmän kokousta sekä henkilöstötoimikunnassa ja työsuojeluryhmässä. Organisaatiomuutoksen valmistelun etenemistä on käsitelty viikoittain myös toiminnan ja johdon tukiyksikön kokouksessa.

Muutoksen valmistelusta on tiedotettu sekä kaupungin sisäisessä Intrassa että Internetissä ja päivähoiton johtajan Intrassa pitämässä blogissa, jota on ollut mahdollisuus kommentoida koko ajan.

Nykytilan analyysi

Valmistelu alkoi päivähoiton nykytilan kartoituksella, joka tehtiin heikkousvahvuusanalyysin avulla tammikuussa 2012. Vahvuuksiksi nousivat toimiva strategiatyö ja varhaiskasvatussuunnitelmapirosessi, matala organisaatio sekä toimiva yhteistoimintarakenne. Heikkouksiksi nousivat pätevän henkilöstön rekrytoiminen ja palveluverkkosuunnittelu. Mahdollisuuksina nähtiin varhaiskasvatuksen sisällön ja prosessien edelleen kehittäminen, asukasfoorumien perustaminen, palveluverkon pitkäjänteinen kehittäminen, yhteistyön kehittäminen yksityisten palveluntuottajien kanssa sekä oikein kohdennettujen tuki- ja hallintopalvelujen rakentaminen toiminnan ja johtamisen turvaamiseksi. Uhkina nähtiin asiakastilanteissa lisääntyneet haasteet, tilaprosessien selkiintymättömyys sekä organisaation mataluus virastona.

Päivähoidossa tarvittavien tuki- ja hallintopalvelujen nykytilan kuvaus valmistui maaliskuussa. Hallinnon nykytilan kuvausta varten haastateltiin laajasti hallinto- ja kehittämiskeskuksen esimiehiä, henkilöstöä, päivähoiton johtoa sekä pääluottamusmiehet ja työsuojeluvalluutetut. Haastatteluja tehtiin 27 ja haastateltavia oli yhteensä 65. Haastattelujen perusteella kuvattiin keskeiset prosessit sekä niihin käytetyt henkilötyövuodet.

Uuden organisaatorakenteen valmistelu

Kaupunginvaltuuston 30.11.2011 tekemässä päätöksessä organisaatiomuutoksen tavoitteiksi päivähoitolle todettiin asiakaslähtöisyys, varhaiskasvatuksen sisällön ja strategiatyön edelleen kehittäminen, henkilöstön osallistaminen, matala organisaatio, toimivien yhteistyörakenteiden luominen päivähoitolle sekä toiminnoiltaan sujuva ja taloudellinen kokonaisuus.

Helmi-maaliskuussa 2012 kartoitettiin kriittisiä menestystekijöitä hallinnon ja toiminnan yhteistyön rakentamiseksi. Päivähoiton

johtoryhmässä kriittisiksi menestystekijöiksi nousivat matala organisaatio, sujuvat toimintatavat, riittävät hallinnon tukipalvelut, riittävät resurssit viraston johtamiseen sekä eri toimintojen ominaislaatujen huomioiminen. Yksikköesimiesten palautteessa kriittisiksi menestystekijöiksi nousivat yhdenvertaisuus ja tasalaatuisuus, tukipalvelujen kohdentaminen kaikille johtamistasoille, toimenkuvien selkeyttäminen johtamisen ja tukipalvelujen välillä, riittävän vuoropuhelun turvaaminen eri tasojen välillä, prosessien selkeyttäminen sekä yhteistyön turvaaminen mm. neuvolan ja opetustoimen kanssa.

Varhaiskasvatusvirastoon on esitetty kolme johtamistasoa: virastotaso, toimistotaso ja yksikkötaso.

Esitetty organisaatiomalli on samankaltainen kuin Vantaalla ja Espoossa, joiden kanssa päivähoito tekee yhteistyötä.

Päivähoidon palveluverkko ja palvelustrategia

Oma palvelutuotanto on pääsääntöinen tapa järjestää päivähoitoa (sosiaalilautakunnan päätökset 13.1.2009 ja 17.1.2012). Päivähoidon tarvetta tarkastellaan palveluverkonäkökulmasta kuukausittain sekä osana kaupungin laajempaa hankesuunnittelua. Strategista siirtymää tuetaan ylläpitämällä ja kehittämällä yksityisen hoidon tuen kuntalisiä sekä kehittämällä perheiden tuloperusteista hoitolisää. Hankintaa voidaan tarvittaessa käyttää tietyissä palvelustrategiassa mainituissa erityistilanteissa.

Osana sosiaaliviraston strategiaa ja palvelujen ohjausta on tehty strategista luokitusta ja käytetty ns. arvoverkkoajattelua. Tätä työtä aiotaan jatkaa uudessa alkavassa varhaiskasvatusvirastossa.

Yhteistyörakenteiden valmistelu

Syksyllä 2012 organisaatiomuutoksen valmistelu painottuu yhteistyörakenteiden luomiseen eri sidosryhmiin (opetustoimi, lastensuojelu, varhainen tuki ja neuvola) sekä asukasfoorumien valmisteluun.

Nivelvaihe esiopetuksesta kouluun tulee varmistaa käytännön toimintana lapsen ja perheen näkökulmasta, prosessin ja yhteistyörakenteen tulee tukea varhaista tukemista ja edistää lapsen hyvää kasvua ja kehittymistä. Esiopetuksen opetussuunnitelma tukee yhdenvertaisuutta koko kaupungissa ja lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma tukee lapsen omaa oppimispolkua. Oppilashuoltotyö niin yksittäisen lapsen kuin alueen tasolla antaa mahdollisuuden käydä läpi sekä alueellisia ja ajallisia ilmiöitä että yksittäisten lasten ja perheiden tuen tarpeita.

Lastensuojelun, varhaisen tuen ja päivähoidon yhteistyörakenteiden kuvaaminen selkeyttää toimijoiden rooleja ja turvaa varhaisen tuen toteutumista lapselle riittävän varhaisessa vaiheessa.

Neuvolan 4-vuotistarkastuksen kytkeminen päivähoidossa tehtävään varhaiskasvatussuunnitelmaan selkeyttää prosesseja niin asiakkaan kuin henkilöstön näkökulmasta. Asioihin päästään kiinni varhaisen tuen näkökulmasta siinä vaiheessa, kun niihin on mahdollista vielä hyvin vaikuttaa.

Asukasfoorumeista on käyty lähetekeskustelua tammikuussa. Asukkaat haluavat päivähoiton lähes aina lähipalveluna, ja tavoitteena varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä on asukasläheisyys. Tärkeä näkökulma kehittämisessä on uusien sähköisten välineiden ja sosiaalisen median käyttö osana toimintaa. Asukasfoorumien kehittämisestä jatketaan henkilöstöä, asiakkaita ja sidosryhmiä osallistaen.

Ydinprosessien määrittely

Varhaiskasvatuspalvelujen ydinprosesseja ovat asiakasohjaus; päivähoito, esiopetus ja varhaiskasvatussisällöt sekä päivähoiton palveluverkko.

Asiakasohjauksen tavoitteena on yhtenäinen lakisääteinen palvelu kaikille helsinkiläisille perheille. Arverkon näkökulmasta jokaisen perheen kanssa käydään läpi kaikki tarjolla olevat vaihtoehdot; kunnalliset palvelut, leikkitoiminta, kerho, päivähoito- tai esiopetuspaikka sekä yksityisen ja kotihoidon tuki. Hyvän hoidon alun takaamiseksi on kuvattu palvelunaloitus ja tutustuminen uuteen hoitopaikkaan. Asukasfoorumit luodaan tukemaan myös tätä prosessia.

Päivähoidon, esiopetuksen ja varhaiskasvatussisältöjen prosessin tavoitteena on hyvinvoiva lapsi, joka saa tarvitsemansa tuen. Luottamuksellinen kasvatuskumppanuus ja henkilöstön osaamisen kehittäminen takaavat prosessin toimimisen niin asiakkaan, henkilöstön kuin johtamisen näkökulmasta. Yhteistyö opetustoimen, lastensuojelun, varhaisen tuen ja neuvolan kanssa takaa lapsen yksilöllisen oppimispolun ja riittävän tuen.

Päivähoidon palveluverkon tavoitteena ovat toimivat, joustavat, taloudelliset ja oikea-aikaiset tilat palvelutarpeen mukaisesti. Palveluverkkotarkastelua tehdään pitkällä aikavälillä hankkeiden ja peruskorjausten kautta ja lyhyellä aikavälillä sovitusti kaksi kertaa vuodessa sekä alueellisesti tarkasteltuna kerran kuukaudessa johtamislinjassa. Arverkon johtaminen todentuu palveluverkon johtamisen kautta.

Johtosäännön valmistelu

Johtosääntöehdotus on valmisteltu päivähoiton valmisteluryhmässä noudattaen kaupunginvaltuuston päättämiä periaatteita. Valmistelua on tehty yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen uudistusta valmistelevan muutostiimin ja oikeuspalvelujen kanssa. Johtosääntö noudattaa kaupunginhallituksen asettaman sääntötoimikunnan vahvistamaa johtosääntömallia rakenteeltaan ja pitkälti myös sisällöltään. Johtosääntö sisältää määräykset luottamushenkilöorganisaatiosta ja sen tehtävistä sekä viraston organisaatiosta ja sen tehtävistä, pätevyysvaatimuksista ja valinnasta.

Johtosääntöä on valmisteluvaiheessa käsitelty sosiaali- ja terveyslautakuntien iltakoulussa ja seminaarissa, seurantaryhmässä, ohjausryhmässä ja ydinryhmässä. Lisäksi johtosääntöesitys on valmisteltu yhteistyössä kaupungin sääntötoimikunnan kanssa. Johtosääntöehdotusta on valmisteluvaiheessa käsitelty päivähoiton johtoryhmässä 4.4.2012, toiminnan ja johdon tukiyksikön työpaikkakokouksessa 5.4.2012, päivähoiton henkilöstötoimikunnassa 11.4.2012 sekä sosiaaliviraston henkilöstötoimikunnassa 13.4.2012.

Lautakuntien lausunnot

Päivähoiton valmisteluryhmän laatimasta johtosääntöehdotuksesta pyydettiin sosiaalilautakunnan ja opetuslautakunnan lausunnot, jotka sisältyvät päätöshistoriaan.

Sosiaalilautakunta (24.4.2012) pitää mm. hyvänä, että varhaiskasvatusvirastossa varhaislapsuus tulee näkyvästi esille. Organisaatiossa, johon ei esitetä osastotasoa, toimistot on organisoitu toiminnoittain huomioon ottaen 13 varhaiskasvatusalueen toimintojen samankaltaisuus, leikkipuistotoiminnan ominaislaatu sekä matalassa organisaatiossa tarvittavat toimivat hallinnon tukipalvelut. Matala organisaatio on selkeä ja mahdollista vuoropuhelun ja toiminnan järjestämisen kustannustehokkaasti. Lautakunta pitää asiakkaan näkökulmasta tärkeänä, että jatkovalmistelussa paneudutaan yhteistyön rakentamiseen opetustoimen, muiden lapsi- ja perhepalveluja antavien tahojen kanssa sekä asukasfoorumien kehittämiseen yhteistyössä henkilöstön, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa. Lisäksi lautakunta ehdottaa sosiaaliviraston lasten päivähoiton vastualueen päivähoiton johtajan viran (vakanssinumero 025939) lakkauttamista 1.1.2013 lukien.

Opetuslautakunta (17.4.2012) katsoo mm., että osastotasosta luopuminen johtaisi muista virastoista poikkeaviin toimivaltakäytäntöihin. Poikkeavuuksia olisivat esimerkiksi se, että lautakunnan tehtävänä on päättää viraston ylätason organisoinnista ja se, että henkilökunnan ottamisesta ja palkkauksesta päätettäisiin

ainoastaan hallintokunnassa ja virastossa. Lisäksi opetuslautakunta esittää vertailuna eroavuudet ruotsinkielisen varhaiskasvatustoimen toimialaan kuuluvien palvelujen johtosääntömääräyksistä. Edelleen lautakunta esittää palvelusetelin käyttöä koskevan sääntökohdan sisällyttämistä opetustoimen johtosääntöön ja puhevallan käyttöä koskevan kohdan yhtenäistämistä varhaiskasvatustoimen ja opetustoimen johtosäännöissä.

Kaupunginhallitus viittaa lautakuntien lausuntoihin ja toteaa, että opetustoimen johtosäännön yhtenäistämistarve tulee tutkia. Opetustoimen johtosääntövalmistelu on käsiteltävä ja päätettävä erillisenä asiana. Palvelusetelin käytön vakinaistamista johtosääntöihin ei esitetä. Kaupunginvaltuuston käsiteltävänä on erillisenä asiana palvelusetelikokeilun jatkaminen vuoden 2013 loppuun saakka. Palvelusetelikokeilua on tarpeen arvioida ja päättää tarvittavista jatkotoimenpiteistä sen jälkeen. Lisäksi kaupunginhallitus toteaa lautakuntien lausuntojen johdosta seuraavaa:

Viraston toimialaa koskeva johtosäännön määräys

Toimialapykälässä on määritelty varhaiskasvatyslautakunta ja varhaiskasvatusvirasto niiksi kunnan viranomaisiksi, jotka päivähoitolain ja -asetuksen, perusopetuslain sekä eräiden muiden erityislakien mukaisesti huolehtivat lakisääteisen kunnalle kuuluvan suomenkielisen lasten päivähoiton sekä osaltaan esiopetuksen ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä. Ruotsinkielisen kieliryhmän osalta lasten päivähoiton järjestäminen kuuluu opetustoimelle. Kumpikin hallintokunta järjestää toimintaa lasten päivähoidosta annetun lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Luottamushenkilöjärjestelmää koskeva johtosäännön määräys

Luottamushenkilöjärjestelmä rakentuu lautakunnasta, jolle ei esitetä jaostoa. Lautakunnan jäsenet ovat suomenkielisestä kieliryhmästä. Kieliryhmää koskeva määräys perustuu toimialan rajoittumiseen suomenkieliseen toimintaan. Kieliryhmän perusteella päivähoitoa, esiopetusta ja aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevista asioista päätetään varhaiskasvatyslautakunnassa tai opetuslautakunnan ruotsinkielisessä jaostossa.

Virasto-organisaatiota koskeva johtosäännön määräys

Varhaiskasvatusviraston johtamistasoja on kolme; virastotaso, toimistotaso ja yksikkötaso. Organisaatioon ei esitetä osastotasoa. Kolmiportainen matala organisaatorakenne tukee sitä, että johto tuntee asiakkaiden tarpeet ja vastuu alueellisen palvelutuotannon toteutuksesta on mahdollisimman lähellä asiakasta. Matalassa organisaatiossa strategiatyö organisaation eri tasoilla ja lähellä

toimintaa mahdollistuu jatkossakin. Resurssit kohdennetaan mahdollisimman lähelle asiakasrajapintaa. Viraston tuki- ja hallintopalvelut rakennetaan tukemaan mahdollisimman hyvin matalan organisaation eri tasoja.

Viraston toiminta muodostuu kolmestatoista varhaiskasvatusalueesta, joilla on samankaltaista toimintaa sekä leikkipuistotoiminnasta. Varhaiskasvatusalueista ja leikkipuistotoiminnasta muodostetaan toimistotasoiset yksiköt. Kolme hallinnon toimistoa tuottaa tukipalvelut organisaatioon ja toimivat virastonpäällikön esikuntana.

Organisaatiosuunnittelun edetessä kuvataan toimistotasojen tehtävät ja organisoituminen. Nämä kirjataan uuden viraston toimintasääntöön.

Johtosäännön yksityiskohtaiset perustelut

Varhaiskasvatustoimen johtosääntö perustuu kaupungin mallijohtosääntöön ja tarvittavilta osiltaan nykyiseen sosiaalitoimen johtosääntöön. Johtosääntö on valmisteltu yhteistyössä sääntötoimikunnan kanssa.

1 § Toimiala

Valtioneuvosto hyväksyi vuonna 2002 varhaiskasvatuksen valtakunnalliset linjaukset ja siinä yhteydessä määritteli varhaiskasvatuksen periaatteet ja kehittämisen painopisteet. Varhaiskasvatus sisältää lasten päivähoitolain mukaisen päiväkotihoidon, perhepäivähoidon, leikkitoiminnan tai muun päivähoitotoiminnan. Lisäksi varhaiskasvatukseen kuuluvat myös perusopetuslain mukainen esiopetus ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta.

Varhaiskasvatusviraston toiminnot ovat laajemmat, kuin mitä sana päivähoito pitää sisällään. Esimerkiksi esiopetus on oma kokonaisuutensa. Tästä syystä sana varhaiskasvatus kuvaa viraston toimintaa parhaiten. Varhaiskasvatustermi lautakunnan ja viraston nimessä nostaa keskeiseksi lapsen oikeuden varhaiskasvatukseen.

Toimialapykälässä on määritelty varhaiskasvatuslautakunta ja varhaiskasvatusvirasto niiksi kunnan viranomaisiksi, jotka päivähoitolain ja -asetuksen, perusopetuslain sekä eräiden muiden erityislakien mukaisesti huolehtivat lakisääteisen kunnalle kuuluvan suomenkielisen lasten päivähoidon sekä osaltaan esiopetuksen ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä.

Opetustoimi vastaa osaltaan suomenkielisestä esiopetuksesta silloin, kun perusopetukselle säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä

vuodessa, alkaa oppivelvollisuus vuotta (Perusopetuslaki 25.1 §, 1 mom.) säädettyä aikaisemmin ja kestää 11 vuotta (Perusopetuslaki 25.2 §).

Lisäksi lapsella on oikeus aloittaa perusopetus vuotta säädettyä aikaisemmin, jos lapsella psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella on edellytykset suoriutua opiskelusta. Opetuksen järjestäjä voi mainittujen selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin (Perusopetuslaki 27 §).

Perusopetusikäisten kehitysvammaisten ja autististen lasten iltapäivätoiminta järjestetään varhaiskasvatusvirastossa perusopetuslain mukaisena iltapäivätoimintana ja kesähoitona.

2 § Lautakunta

Nykyisessä sosiaalilautakunnassa on yksitoista jäsentä. Varhaiskasvatuslautakunnan jäsenten määrä on yhdeksän. Lautakunnalle ei esitetä jaostoa, vaan nykyisen sosiaalilautakunnan alaisen lapsi- ja perhejaoston varhaiskasvatuksen toimialaa koskevat tehtävät siirretään varhaiskasvatuslautakunnalle. Kieliryhmää koskeva määräys perustuu toimialan rajoittumiseen suomenkieliseen toimintaan.

Kaksikielisessä kunnassa asetetaan opetustoimen hallintoon erillinen toimielin kumpaakin kieliryhmää varten taikka yhteinen toimielin, joka jakautuu kieliryhmiä varten jaostoihin. Toimielimen tai jaoston jäsenet on valittava asianomaiseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä (Kuntalaki 16.2 §). Ruotsinkieliset varhaiskasvatuspalvelut hoidetaan opetustoimessa.

3 § Esittely

Lautakunnan kokousten esittely on kuten nykyisessä sosiaalitoimen johtosäännössä. Esittelijänä toimii viraston päällikkö, ellei hän ole siirtänyt tiettyä asiaa tai asiaryhmää alaisensa viranhaltijan esiteltäväksi.

4 § Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävistä valtaosa on samanlaisia, kuin nykyisen sosiaalitoimen johtosäännössä. Tarvittavat muutokset johtuvat varhaiskasvatuslautakunnan erilaisesta tehtäväkentästä, jaostorakenteen puuttumisesta sekä virasto-organisaation rakenteesta.

Tehtävät 1 - 17 ovat mallijohtosäännön ja sosiaalitoimen nykyisen johtosäännön mukaiset.

Kohta 4 Kuntalaisten yhdenvertaisuuden turvaamiseksi palvelusta perittävien maksujen tulee olla samat molemmille kieliryhmille. Tästä syystä on perusteltua, että varhaiskasvatuslautakunta vahvistaa myös opetustoimen toimialaan kuuluvasta ruotsinkielisestä lasten päivähoidosta perittävien maksujen perusteet. Vastaavanlainen määräys sisältyy nykyiseen sosiaalitoimen johtosääntöön.

Kohta 18 antaa lautakunnalle päätösvallan yksityisen hoidon tuen sekä kotihoidontuen kuntalisästä suomenkielisen ja ruotsinkielisen päivähoidon osalta. Kuntalaisten yhdenvertaisuuden turvaamiseksi kuntalisien tulee olla samat molemmille kieliryhmille.

Kohdat 19 - 23 ovat nykyisen sosiaalilautakunnan alaisen lapsi- ja perhejaoston tehtäviä, jotka siirtyvät varhaiskasvatuslautakunnan päätettäväksi. Kohta 24 antaa lautakunnalle päätösvallan esiopetuksen matkaetuudesta päättämisestä.

Muutoksenhakuja koskeva tehtävä on sama kuin nykyisen lapsi- ja perhejaoston tehtävä. Lasten päivähoitoon ottamista koskevaan viranhaltijan päätökseen tyytymättömällä on oikeus saada päätös toimielimen käsiteltäväksi.

Sosiaalilautakunta on vuonna 2011 käsitellyt 80 päivähoitoa koskevaa asiaa. Jaosto on vuonna 2011 käsitellyt yhteensä 6 muutoksenhakua. Muita varhaiskasvatussuunnitelmiin, esiopetukseen sekä aamu- ja iltapäivätoimintaan liittyviä asioita on käsitelty 10. Esiopetuksen valitukset käsitellään aluehallintovirastossa.

5 § Organisaatio

Viraston organisaatioon ei esitetä osastotasoa. Toiminta muodostuu useasta varhaiskasvatusalueesta, joilla on samankaltaista toimintaa. Varhaiskasvatusalueiden palvelut muodostuvat päiväkotihoidosta, perhepäivähoidosta, ryhmäperhepäivähoidosta ja esiopetuksesta. Näistä palveluista on perusteltua asiakaspalvelun näkökulmasta muodostaa alueelliset palvelukokonaisuudet.

Leikkipuistotoiminta muodostuu leikkipuistoista, niissä järjestetystä avoimesta toiminnasta, kerhoista ja koululaisten iltapäivätoiminnasta. Lisäksi leikkipuistotoimintaan kuuluu perhetalot sekä kehitysvammaisten koululaisten iltapäivätoiminta. Leikkipuistotoiminnan oma kokonaisuus turvaa asiakkaan näkökulmasta parhaiten avoimen toiminnan ja kerhotoiminnan kehittämisen ja järjestämisen.

Lisäksi virastossa huolehditaan kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen helsinkiläisen kehittämistä sekä yksityisen päivähoidon valvonnasta.

Varhaiskasvatusalueista ja leikkipuistotoiminnasta muodostetaan toimistotasoiset yksiköt. Hallinnon kolme toimistoa tuottaa hallinnon tukipalvelut organisaatioon ja toimii virastopäällikön esikuntana.

Varhaiskasvatusviraston toimintasäännössä tullaan kuvaamaan viraston toimistotasot ja niiden tehtävät.

Viraston päällikön virkanimikkeeksi esitetään varhaiskasvatusjohtajaa. Nimike viittaa suoraan toimialaan, jota viraston päällikkö johtaa.

6 § Johtaminen

Kohta on mallijohtosäännön ja sosiaalitoimen nykyisen johtosäännön mukainen.

7 § Viraston päällikön tehtävät

Kohta 1 on mallijohtosäännön ja sosiaalitoimen nykyisen johtosäännön mukainen. Varhaiskasvatusviraston toimintasäännössä tullaan kuvaamaan viraston toimistotasot ja niiden tehtävät.

Kohta 2 ja 3 ovat mallijohtosäännön ja sosiaalitoimen nykyisen johtosäännön mukaisia.

Kohta 4 on mallijohtosäännön mukainen. Toimialaksi on korjattu varhaiskasvatustoimi.

Viraston päällikölle määrätyt muut tehtävät ovat mallijohtosäännön mukaisia.

8 § Estyneenä oleminen

Koska osastotaso ei ole, viraston päällikön sijaisena tulee toimimaan lautakunnan määräämä toimiston päällikkö.

9 § Kelpoisuusvaatimukset

Varhaiskasvatusviraston päällikön tehtävä on hallinnollisen johtajan tehtävä.

Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan kelpoisuuksiin, joita vaaditaan sosiaalihuollon ammatilliselta henkilöstöltä, jollei muualla laissa toisin säädetä.

Lain 10 § koskee sosiaalihuollon johtotehtäviä. 10 § 1 momentin mukaan kelpoisuusvaatimuksena kunnan tai kuntayhtymän sosiaalihuollon tai sosiaali- ja terveystieteiden pääasiassa hallinnollisiin johtotehtäviin on 3 §:n mukainen kelpoisuus tai tehtävään soveltuva

ylempi korkeakoulututkinto ja alan tuntemus sekä niiden lisäksi riittävä johtamistaito.

Hallinnolliset johtotehtävät eivät sisällä asiakastyötä eivätkä välitöntä asiakastyön ohjausta. Hallinnollisen johtajan kelpoisuusvaatimukseen ei sisälly vaatimusta asiakastyökokemuksesta eikä tietyn tutkinnon suorittamisesta, vaan myös muulla tavoin hankittu alan tuntemus on riittävä.

Johtosäännön 9 §:n kelpoisuusvaatimuksissa on 1 momentin viittauksella ”sen lisäksi mitä muutoin on säädetty” ja 2 momentin viittauksella ”ottaen huomioon mitä erikseen on säädetty tai määrätty” varmistettu se, että silloin, kun tehtävä kuuluu sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain soveltamisalaan, lainsäädännökset otetaan huomioon.

Lainsäädäntöviittauksilla on otettu huomioon se, mitä korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 12.1.2012, 2954/1/09, on edellytetty. Päätös koski kotihoidon johtajan kelpoisuusvaatimuksia johtosäännössä.

10 § Henkilökunnan ottaminen

Pykälä on mallijohtosäännön mukainen. Osastotaso ei ole.

11 § Päätösvallan siirtäminen yksilöä koskevissa lasten päivähoiton asioissa, osaltaan esiopetuksessa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Pykälän ensimmäinen momentti on nykyisen sosiaalitoimen johtosäännön mukainen sikäli kuin se koskee lasten päivähoitoa.

Pykälän toinen momentti on mallijohtosäännön ja nykyisen sosiaalitoimen johtosäännön mukainen.

12 § Esitykset ja lausunnot ulkopuolisille sekä puhevallan käyttö

Pykälän ensimmäinen momentti on mallijohtosäännön ja nykyisen sosiaalitoimen johtosäännön mukainen.

Kappaleen toinen momentti on nykyisen sosiaalitoimen johtosäännön mukainen siltä osin kuin se koskee varhaiskasvatuksen toimialaa. Lisäyksenä on puhevallan käyttö yksityisiä sosiaalipalveluja koskevan lain perusteella annettavia lausuntoja koskevissa asioissa.

Lisäykset johtuvat siitä, että aluehallintovirasto edellyttää em. yksityisiä palveluja koskevan lainsäädännön nojalla kunnan varhaiskasvatustoimelta lausuntoja mm. toimilupaa hakevien tuottajien henkilöstön soveltuvuudesta, toiminnan asianmukaisuudesta ja tarpeellisuudesta. Aluehallintovirasto edellyttää lisäksi kunnan

varhaiskasvatustoimen myös aktiivisesti valvovan ao. yksityistä toimintaa alueellaan sekä antamaan valvontaansa perustuvia lausuntoja ja selvityksiä aluehallintovirastolle. Nämä lausunnot ovat luonteeltaan ammatillisia eivätkä sellaisina sisällä poliittista harkintaa ja siksi ne soveltuvat viranhaltijoiden tehtäväksi.

Voimaantulo ja siirtymävaiheen tehtävät

Varhaiskasvatustoimen johtosääntö tulee voimaan 1.1.2013.

Ennen johtosäännön voimaantuloa on tarpeen ryhtyä johtosäännön täytäntöönpanemiseksi välttämättömiin toimenpiteisiin.

Siirto varhaiskasvatusjohtajan virkaan ja päivähoiton johtajan viran lakkauttaminen

Varhaiskasvatusviraston päällikön kelpoisuusvaatimuksena on, sen lisäksi mitä muutoin on säädetty, ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan kelpoisuuksiin, joita vaaditaan sosiaalihuollon ammatilliselta henkilöstöltä, jollei muualla laissa toisin säädetä. Lain 10 § koskee sosiaalihuollon johtotehtäviä. 10 § 1 momentin mukaan kelpoisuusvaatimuksena kunnan tai kuntayhtymän sosiaalihuollon tai sosiaali- ja terveystieteiden pääasiassa hallinnollisiin johtotehtäviin on 3 §:n mukainen kelpoisuus tai tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja alan tuntemus sekä niiden lisäksi riittävä johtamistaito. Hallinnolliset johtotehtävät eivät sisällä asiakastyötä eivätkä välitöntä asiakastyön ohjausta. Hallinnollisen johtajan kelpoisuusvaatimukseen ei sisälly vaatimusta asiakastyökokemuksesta eikä tietyn tutkinnon suorittamisesta, vaan muulla tavoin hankittu alan tuntemus on riittävä. Johtosäännön 9 §:n kelpoisuusvaatimuksissa on 1 momentin viittauksella "sen lisäksi mitä muutoin on säädetty" tarkoitetaan sitä, että silloin, kun tehtävä kuuluu sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain soveltamisalaan, lainsäädännökset otetaan huomioon.

Varhaiskasvatusviraston päällikön tehtävä on hallinnollisen johtajan tehtävä. Sosiaaliviraston lasten päivähoiton vastuualueen osastotasoisena johtajana, nimikkeensä päivähoiton johtaja, on toiminut Satu Järvenkallas. Järvenkallas on koulutukseltaan lastentarhanopettaja ja kasvatustieteiden maisteri. Järvenkallaksen kasvatustieteiden opintoihin sisältyivät pääaineena kasvatustiede, sivuaineina sosiaalipsykologia ja erityispedagogiikka. Lisäksi Järvenkallas on suorittanut sosiaali- ja terveysjohtamisen MBA-tutkinnon. Järvenkallas on hoitanut vuodesta 2004 osastopäällikkötasoisesta sosiaaliviraston päivähoiton johtajan virkaa, jonka vastuualueena on koko Helsingin suomenkielinen lasten päivähoito. Sosiaalivirastossa organisaatiouudistuksen myötä 1.1.2013

lakkautettavan lasten päivähoidon vastuualueen johtajana toimivan Järvenkallaksen ja nyt perustettavan varhaiskasvatusviraston päällikön tehtävät ovat yhteneväiset. Hallintosäännön 19 §:n mukaan viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 24 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa päättää viraston tai laitoksen päällikkö taikka hänen määräämänsä. Hallintosäännön mukaan viranhaltijan siirtämisestä toisen viraston tai laitoksen virkasuhteeseen päättää kaupunginjohtaja. Kaupunginvaltuuston täytettävien virkojen osalta, lukuun ottamatta kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien virkoja, asiasta päättää kaupunginhallitus. Kaupunginhallitus katsoo, että nyt vahvistettava varhaiskasvatusjohtajan johtosääntö, perustettavat varhaiskasvatuslautakunta, varhaiskasvatusvirasto ja viraston päällikkönä toimivan varhaiskasvatusjohtajan virka muodostavat kokonaisuuden. Perustettavan viraston päällikön viran täyttäminen virkaa haettavaksi julistamatta on Järvenkallaksen päivähoidon johtajan virkaan kuuluneet tehtävät ja perustettavan varhaiskasvatusjohtajan viran tehtävät huomioon ottaen perusteltua toiminnan uudelleen järjestelynä kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 24 §:n 1 momentin nojalla. Järvenkallas täyttää varhaiskasvatusjohtajan viran kelpoisuusvaatimukset ja kaupungin kielitaitovaatimukset ja virkaa voidaan pitää hänelle sopivana ja hän on antanut siirtoon suostumuksensa.

Kaupunginhallitus ilmoittaa, että sen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä siirtää Satu Järvenkallas varhaiskasvatusjohtajan virkaan sitä haettavaksi julistamatta.

Päivähoidon johtajan virka on tarkoitus lakkauttaa myöhemmin erikseen tehtävällä päätöksellä.

Johtosäännön voimaantulo ja siirtymävaiheen tehtävät

Ennen johtosäännön voimaantuloa on vuoden 2012 aikana tehtävä välttämättömiä päätöksiä uuden johtosäännön täytäntöönpanemiseksi. Lisäksi vuoden 2013 alussa, siihen saakka kunnes uusi lautakunta on nimetty, on välttämättömiä tehtäviä, jotka on johtosäännössä määritelty lautakunnan tehtäväksi. Edellä mainittujen tehtävien hoitaminen on eri asiana esitetty kaupunginhallituksen jaoston tehtäväksi.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, kehottaa sosiaali- ja terveystointa johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa valmistelemaan johtosäännön voimaan tulon jälkeen asetettavan kaupunginvaltuuston päätöksessä 30.11.2011 tarkoitetun yhteistyörakenteen tehtäviä ja kokoonpanoa.

Organisaatiomalli, päivähoiton valmisteluryhmän johtosäntöesitys perusteluineen, sosiaalitoimen voimassaoleva johtosäntö, kaupunginvaltuuston päätös 30.11.2011, seurantaryhmän asettamispäätös 12.12.2011 ja ohjausryhmän asettamispäätös 4.1.2012 ovat esityslistan liitteinä. Henkilöstötoimikunnan lausunto lisätään esityslistan liitteeksi, kun lausunto on saatu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Organisaatiomalli
- 2 Päivähoidon valmisteluryhmän esitys varhaiskasvatustoimen johtosäännöksi
- 3 Päivähoidon valmisteluryhmän esitys varhaiskasvatustoimen johtosäännön perusteluiksi
- 4 Sosiaalitoimen johtosäntö
- 5 Kaupunginvaltuuston päätös 30.11.2011
- 6 Seurantaryhmä 12.12.2011
- 7 Ohjausryhmä 4.1.2012

Tiedoksi

Sosiaalilautakunta
Terveyslautakunta
Opetuslautakunta
Sosiaalivirasto
Terveyskeskus
Opetusvirasto
Hallintokeskus
Talous- ja suunnittelukeskus
Henkilöstökeskus
Stj-rooteli

Päätöshistoria

Sosiaalilautakunta 24.04.2012 § 128

HEL 2012-004762 T 00 01 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle päivähoiton valmisteluryhmän esityksestä varhaiskasvatustoimen johtosäännöksi seuraavan lausunnon.

Sosiaalilautakunta toteaa, että varhaiskasvatustoimen johtosäännön valmistelu osana uudistuksen valmistelutyötä noudattaa valmistelutyölle annettuja suuntaviivoja.

Varhaiskasvatusvirasto nimenä kuvaa selkeästi uuden viraston toimialaa. Varhaiskasvatusvirasto ja varhaiskasvatustalokunta korostavat päivähoiton ja varhaiskasvatustalokuntien merkitystä Helsingissä. Luottamushenkilöjärjestelmä rakentuu lautakunnasta, jolle ei esitetä jaostoa. Varhaiskasvatuksen tehtävien hoitaminen yhdessä luottamushenkilöelimessä antaa päättäjälle hyvän kokonaiskuvan toimialan tehtävistä.

Sosiaalilautakunta pitää hyvänä, että varhaiskasvatusvirastossa varhaislapsuus tulee näkyvästi esille. Lapsi saa varhaiskasvatustalokuntien osakseen lapsuuteen kuuluvaa hoivaa, kasvatusta ja opetusta. Leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen ja taiteellinen kokeminen ovat keskeisiä lapsille ominaisia toimintatapoja.

Varhaiskasvatusvirastoon esitetään kolmea johtamistasoa; virastotaso, toimistotaso ja yksikkötaso. Organisaatioon ei esitetä osastotasoa. Varhaiskasvatusviraston toimistot on organisoitu toimintoittain, ottaen huomioon kolmentoista varhaiskasvatustalokunnan toimintojen samankaltaisuus, leikkipuistotoiminnan ominaislaatu sekä matalan organisaation tarvitsemat toimivat hallinnon tukipalvelut.

Leikkipuistojen avoimen ja muun toiminnan kehittäminen on jatkossa tärkeää erityisesti koululaisten loma-aikoina ja iltapäivätoiminnan osalta.

Lasten päivähoiton vastuualue aloitti vuonna 2004 sosiaaliviraston osastotasoisena yksikkönä, joka vastasi kaupunkitasoisesti suomenkielisistä palveluista. Tästä lähtien vastuualueella on tehty systemaattista strategiatyön, johtamisen ja organisaatorakenteiden kehittämis- ja arviointityötä. Organisaatorakenne on ollut matala.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan matala organisaatio on selkeä ja se mahdollistaa vuoropuhelun ja toiminnan järjestämisen kustannustehokkaasti. Lisäksi esitetty rakenne mahdollistaa nykyisen kaltaisen johtamisnäköyksen, strategiatyön sekä varhaiskasvatuksen sisällön edelleen kehittämisen. Sosiaalilautakunta pitää hyvänä, että hallinnon tukipalvelut on esityksessä rakennettu palvelemaan varhaiskasvatustalokunnan toimintaa ja johtamista kaikilla tasoilla. Tämä edellyttää, että myös hallinnossa on riittävä varhaiskasvatuksen toiminnan tuntemus ja osaaminen. Organisaatiosuunnittelun edetessä

toimintotasojen tehtävät ja organisoituminen kuvataan uuden viraston toimintasääntöön.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan lasten päivähoidon vastuualue on hyvin toimiva, vahva ja selkeä kokonaisuus, joka pystyy varhaiskasvatusvirastona turvaamaan varhaiskasvatuspalvelujen yhdenmukaisen järjestämisen, johtamisen ja kehittämisen. Päivähoitopalvelujen organisoimisessa olennaista on alueellisen palvelun sujuvuus perheiden ja lasten näkökulmasta. Varhaiskasvatuksen palveluverkon johtaminen perustuu vahvan oman tuotannon ohella monimuotoisen tuottajaverkon hallintaan. Lisäksi sosiaalilautakunta toteaa, että varhaiskasvatusvirastossa tullaan vahvistamaan asiakasläheisyyttä kehittämällä asukasfoorumit asukkaita osallistaen.

Sosiaalilautakunta pitää asiakkaan saaman palvelun näkökulmasta tärkeänä, että jatkovalmistelussa paneudutaan yhteistyön rakentamiseen opetustoimen, muiden lapsi- ja perhepalveluja antavien tahojen kanssa sekä asukasfoorumien kehittämiseen yhteistyössä henkilöstön, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa.

Ennen johtosäännön voimaantuloa on vuoden 2012 aikana tehtävä välttämättömiä päätöksiä uuden johtosäännön voimaantulemiseksi. Lisäksi vuoden 2013 alusta, siihen saakka kun uusi lautakunta on nimetty, on tehtäviä, jotka on johtosäännössä määritelty lautakunnan tehtäväksi. Edellä mainittujen tehtävien hoitaminen on johtosääntöehdotuksessa esitetty kaupunginhallituksen tehtäväksi ja tiedossa olevat tehtävät on kuvattu esityslistan tämän asian liitteenä nro 2 olevassa perustelumuihostiossa.

Lopuksi sosiaalilautakunta toteaa, että uudistuksen valmistelutyötä on tehty henkilöstöä osallistavassa prosessissa. Tämä otetaan huomioon myös työn jatkovalmistelussa.

Samalla sosiaalilautakunta päätti esittää, että 1.1.2013 lukien lakkautetaan lasten päivähoidon vastuualueen päivähoiton johtajan virka (vakanssinumero 025939).

Käsittely

24.04.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Merkittiin, että esittelijä lisäsi päätösehdotuksensa viidennen kappaleen jälkeen omaksi kappaleeksi seuraavan tekstin:

"Leikkipuistojen avoimen ja muun toiminnan kehittäminen on jatkossa tärkeää erityisesti koululaisten loma-aikoina ja iltapäivätoiminnan osalta."

Merkittiin, että esittelijä lisäsi saman tekstin Esittelijä -osion Ydinprosessien määrittely -nimisen luvun toiseksi kappaleeksi.

17.04.2012 Pöydälle

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Paavo Voutilainen, sosiaalijohtaja, puhelin: 310 43211
paavo.voutilainen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 17.04.2012 § 67

HEL 2012-004762 T 00 01 00

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa varhaiskasvatustoimen johtosääntöluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Yleistä:

Varhaiskasvatustoimen johtosääntöluonnoksessa on kaupungin yleisestä käytännöstä poiketen luovuttu osastotasosta. Tämä antaa vaikutelman matalasta organisaatiosta. Käytännössä kuitenkin osassa hallinnollisluonteisia asioita käsittelytasoja on ainakin kuusi: virastopäällikkö - hallinnollinen toimisto - hallinnollisen toimiston alayksikkö - palvelualueen toimisto - päiväkotitoimisto - päiväkodin työntekijä.

Osastotasosta luopuminen johtaisi muista virastoista poikkeaviin toimivaltakäytäntöihin. Ensiksi viraston ylätasoinen organisoiminen päätettäisiin pelkästään hallintokunnan sisällä, sillä ylimpänä tasona olevista toimistoista päätettäisiin varhaiskasvatustalouden lautakunta. Toiseksi virastopäällikköä lukuun ottamatta henkilöstön ottamisesta päätettäisiin pelkästään hallintokunnassa, kun virastossa ei ole muita virastoja vastaavasti kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvia osastopäälliköitä. Kolmanneksi yksittäisten henkilöiden palkkauksesta päätettäisiin virastopäällikköä lukuun ottamatta pelkästään virastossa, kun virastossa ei ole osastopäälliköitä. Neljänneksi varhaiskasvatustalouden virastosta ei olisi mahdollisesti virastopäällikköä lukuun ottamatta yhtään osastotajaa kaupungin virastojen yhteisiin osastopäälliköiden tilaisuuksiin, kun heitä ei ole. Viidenneksi käyttämällä osaston ja osastopäällikön sijasta nimikkeitä toimisto ja toimistopäällikkö, organisaatiokaavioluonnoksen mukaan 17 toimistosta muodostuva viraston ylin taso olisi raskaasti organisoitu.

Kun ruotsinkielisen päivähoiton siirtoa valmisteltiin syksyllä 2010, sosiaaliviraston keskitetyissä palveluissa (henkilöstö-, talous-, tietohallinto- ja tilapalvelut) ruotsinkielisen päivähoiton osuudeksi ilmoitettiin 0,6 henkilötyövuotta. Lisäksi ruotsinkielisen päivähoiton virastohallinnossa ilmoitettiin työskentelevän neljä henkilöä. Yhteensä ruotsinkielisen päivähoiton virastohallinnon henkilömitoitus oli 4,6 henkilötyövuotta. Suomenkielisessä päivähoitossa olevien lasten määrä on kymmenkertainen ruotsinkieliseen päivähoitoon verrattuna. Tämä suhde huomioon ottaen suomenkielisen päivähoiton virastohallinnon henkilöstötarve olisi 46 henkilötyövuotta. Kun perustettavan viraston valmisteluissa on tiettävästi päädytty noin 80 henkilön tarpeeseen, joissakin laskelmissa saattaa olla virhe.

Toimiala 1 §

Johtosäätöluonnoksen mukaan varhaiskasvatustoimi huolehtii suomenkielisestä lasten päivähoitosta. Ruotsinkielisen kieliryhmän osalta lasten päivähoiton järjestäminen kuuluu opetustoimelle. Kumpikin hallintokunta järjestää toimintaa lasten päivähoitosta annetun lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Johtosäätöluonnoksen mukaan varhaiskasvatustoimi huolehtii osaltaan suomenkielisestä esiopetuksesta. Osaltaan suomenkielisen esiopetuksen järjestäminen kuuluu myös opetustoimelle. Ruotsinkielisestä esiopetuksesta huolehtii kokonaisuudessaan opetustoimi. Kunnan velvollisuudesta järjestää esiopetusta sekä osoittaa esiopetusta saavalle opetuksen järjestämispaiikka säädetään perusopetuslaissa. Lain mukaan esiopetusta voidaan järjestää sekä kouluilla että päiväkodeissa. Perusopetuslaissa (4 §) säädetään kunnan yleisestä velvollisuudesta järjestää sen alueella asuville lapsille oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta ns. pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille (25 §) sekä myös niille lapsille, jotka perusopetuslain mukaisesti aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin (27 §). Suomenkielisen esiopetuksen järjestämisvastuun jakautuminen kahdelle hallintokunnalle edellyttää hallintokuntien välisen tehtäväjaon ja toimintaperiaatteiden tarkempaa määrittämistä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta säädetään perusopetuslaissa. Varhaiskasvatustoimi huolehtii osaltaan myös suomenkielisten koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Osaltaan suomenkielisen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen kuuluu opetustoimelle. Perustelumuiiston mukaan varhaiskasvatusvirasto hoitaa perusopetusikäisten kehitysvammaisten ja autististen lasten iltapäivätoiminnan ja kesähoidon.

Lautakunta 2 §

Määräyksessä esitetään, että varhaiskasvatustoimella on yhdeksän jäsenen lautakunta. Lautakunnalle ei esitetä jaostojakoa.

Kuntalain 16 §:n 2 momentin mukaan kaksikielisessä kunnassa asetetaan opetustoimen hallintoon erillinen toimielin kumpaakin kieliryhmää varten taikka yhteinen toimielin, joka jakautuu kieliryhmiä varten osastoihin. Ruotsinkieliset varhaiskasvatustoimen toimialaan kuuluvat palvelut järjestetään opetustoimessa, jonka opetuslautakunta on jakautunut suomen- ja ruotsinkieliseen jaostoon. Yleisenä lähtökohtana tulisi olla, että pelkästään suomenkielisistä henkilöistä asetettava varhaiskasvatuslautakunta päättäisi vain suomenkielisestä toiminnasta ja opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto pelkästään ruotsinkielisestä toiminnasta sekä kaupunginhallitus kumpaakin kieliryhmää yhteisesti koskevasta toiminnasta.

Tällä hetkellä opetustoimen luottamushenkilöorganisaatiossa ruotsinkielistä lasten päivähoitoa, esiopetusta ja perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevista asioista päätetään osin opetuslautakunnassa ja osin sen ruotsinkielisessä jaostossa. Käytännössä se, että varhaiskasvatustoimeen ei esitetä lautakunnan jaostotasoa, merkitsee sitä, että kieliryhmän perusteella päivähoitoa, esiopetusta ja aamu- ja iltapäivätoimintaan koskevista asioista päätetään osin eri toimitelmissä.

Lautakunnan tehtävät 4 §

Varhaiskasvatustoimen lautakunnalle esitetyistä tehtävistä valtaosa on kaupungin mallisäännön ja sosiaalitoimen nykyisen johtosäännön mukaisia tehtäviä.

Johtosääntöluonnoksen 4 §:n 4 ja 18 kohdan mukaan varhaiskasvatuslautakunnan tehtävänä on vahvistaa opetustoimen toimialaan kuuluvasta ruotsinkielisestä lasten päivähoidosta perittävien maksujen perusteet sekä päättää kaupungin yksityisen hoidon tuen sekä kotihoidon tuen kuntalisästä suomenkielisen ja ruotsinkielisen päivähoidon osalta. Edellä todetun perusteella sanamuotoja tulisi muuttaa siten, että varhaiskasvatuslautakunnan esityksen perusteella asiasta päättäisi kaupunginhallitus. Vastaavat kohdat tulisi lisätä ruotsinkielisen päivähoidon osalta opetustoimen johtosääntöön. Nykyisessä sosiaalitoimen johtosäännössä valtuutus päättää asiakasmaksuista oli siirtymävaiheen järjestely, kunnes suomenkielinen päivähoito organisoitaisiin uudelleen.

Johtosääntöluonnoksen 4 §:n 19 kohdassa esitetään uutena tehtävänä, että lautakunta päättää palvelusetelin käyttämisestä ostopalvelujen järjestämistapavaihtoehtona sekä vahvistaa palvelusetelin arvon.

Mahdollisuuden tulee koskea myös ruotsinkielisiä palveluja, mikä edellyttää vastaavan kohdan sisällyttämistä opetustoimen johtosääntöön.

Johtosäännön 4 §:n 22 kohdassa esitetään, että lautakunta päättää esiopetuksen työn aloittamisesta ja lomien ajankohdista. Monilapsisten perheiden osalta on ongelma, jos esiopetuksen työn aloittamisen ja lomien ajankohdat poikkeavat opetustoimen päättämistä ajankohdista. Tältä osin eri toimielinten päätösten välille tulisi luoda yhteys esimerkiksi lisäämällä kohtaan "ottaen huomioon koulujen vastaavat ajankohdat".

Organisaatio 5 §

Edellä esitetyn mukaisesti esitettyä organisaatiota ei voi pitää johdonmukaisena kaupungin muihin virastoihin nähden.

Viraston päällikön tehtävät 7 §

Pääsääntöisesti määräyksen mukaiset viraston päällikön tehtävät ovat kaupungin mallisäännön ja sosiaalitoimen nykyisen johtosäännön mukaisia. Lisäksi viraston päällikön tehtäviin on esitetty uutena tehtävänä palvelusetelipalveluntuottajiin liittyvä päätöksenteko-oikeus. Vastaava kohta tulisi lisätä opetustoimen johtosääntöön.

Päätösvallan siirtäminen yksilöä koskevissa lasten päivähoiton asioissa, osaltaan esiopetuksessa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa 11 §

Kyseisessä määräyksessä varhaiskasvatustoimen toimialaan kuuluvissa palveluissa yksilöä koskevissa asioissa toimivaltaisen päätöksentekijän määrääminen on siirretty siltä osin, kuin asia ei kuulu lautakunnan päätettäväksi, viraston päällikön tehtäväksi. Kyseisen määräyksen johdosta lasten päivähoiton, esiopetuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsikohtaista ratkaisuvalltaa edellyttäviä tehtäviä sekä toimivaltaista päätöksentekijää ei tarvitse johtosääntötasolla luetella. Perustelumistiosta ilmenee, että pykälä on kaupungin mallisäännön mukainen.

Esitykset ja lausunnot ulkopuolisille 12 §

Esityksistä ja lausunnoista ulkopuolisille määrätään johtosääntöluonnoksen 12 §:ssä. Pykälän ensimmäinen momentti on kaupungin mallijohtosäännön sekä nykyisen sosiaali- ja opetustoimen johtosäännön mukainen.

Pykälän toisessa momentissa kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa suomenkielistä lasten päivähoitoa, osaltaan esiopetusta ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa yksilöllistä toimeenpanoa koskevissa

asioissa tuomioistuimissa ja hallintoviranomaisissa on siirretty viraston päällikölle tai hänen määräämälleen. Momentti on nykyisen sosiaalitoimen johtosäännön mukainen siltä osin kuin se koskee varhaiskasvatuksen toimialaa. Vastaavasti opetustoimessa on kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa siirretty viraston päällikölle tai hänen määräämälleen oppilaita ja opiskelijoita koskevissa opetukseen ja oppilasarviointiin liittyvissä sekä muissa oppilaiden ja opiskelijoiden säädettyjä oikeuksia ja velvollisuuksia koskevissa asioissa.

Varhaiskasvatustoimen johtosääntöluonnoksen 2 momenttiin on lisätty osaltaan puhevallan käyttö yksityisiä sosiaalipalveluja koskevan lain perusteella annettavia lausuntoja koskevissa asioissa. Perustelumuiiston mukaan lisäys johtuu siitä, että aluehallintovirasto edellyttää em. yksityisiä palveluja koskevan lainsäädännön nojalla kunnan varhaiskasvatustoimelta lausuntoja mm. toimilupaa hakevien tuottajien henkilöstön soveltuvuudesta, toiminnan asianmukaisuudesta ja tarpeellisuudesta. Aluehallintovirasto edellyttää lisäksi kunnan varhaiskasvatustoimen myös aktiivisesti valvovan ao. yksityistä toimintaa alueellaan sekä antamaan valvontaansa perustuvia lausuntoja ja selvityksiä aluehallintovirastolle. Nämä lausunnot ovat luonteeltaan ammatillisia eivätkä sellaisina sisällä poliittista harkintaa ja siksi ne soveltuvat viranhaltijoiden tehtäväksi.

Helsingissä sosiaalipalvelujen järjestäminen on jakautunut kolmelle eri hallintokunnalle. Ruotsinkielinen lasten päivähoito on sosiaalihuoltolain 17 §:n mukainen sosiaalipalvelu, jonka järjestäminen kuuluu opetustoimelle. Opetuslautakunta on siten tältä osin kunnan toimielin, joka yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa tarkoitettulla tavalla ohjaa ja valvoo alueellaan tuotettuja sosiaalipalveluja. Myös opetustoimen johtosääntöön olisi tarkoituksenmukaista lisätä varhaiskatoimen johtosääntöön ehdotettu toimivallan siirtoa koskeva määräys, jonka mukaan viraston päällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija käyttäisi kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa ruotsinkielistä lasten päivähoiton yksilöllistä toimeenpanoa koskevissa asioissa sekä osaltaan yksityisiä sosiaalipalveluja koskevissa asioissa tuomioistuimissa ja hallintoviranomaisissa.

Käsittely

17.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

21.05.2012

Lisätiedot

Minna Antila, hallintolakimies, puhelin: 310 86628
minna.antila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

21.05.2012

Kj/2

§ 615

V Kaupunginhallituksen johtosäännön muuttaminen ja kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveystoimen asettaminen

Pöydälle 21.05.2012

HEL 2012-007005 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunginhallituksen johtosääntö
- 2 Seurantaryhmä 12.12.2011

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen 1.1.2013 lukien muuttaa kaupunginhallituksen johtosäännön 12 §:n kuulumaan seuraavasti:

12 §

Sosiaali- ja terveystoimen johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

Sosiaali- ja terveystoimen johtavan apulaiskaupunginjohtajan (Stj) toimialaan kuuluvat sosiaali- ja terveystoimen sekä varhaiskasvatustoimen koskevat asiat.

Sosiaali- ja terveystoimen johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat lisäksi asiat, jotka koskevat

- sosiaali- ja terveyslautakuntaa ja
- varhaiskasvatyslautakuntaa

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen perustaa sosiaali- ja terveystoimen ja varhaiskasvatustoimen organisaatiouudistuksen toimeenpanoa varten kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveystoimen.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa kaupunginhallituksen johtosääntöä väliaikaisesti siten, että johtosääntöön lisätään uudet 2b §, 4 §:n 4 momentti ja 8 b §, jotka ovat voimassa tämän päätöksen täytäntöönpanosta alkaen siihen asti, kun sosiaali- ja terveystoimen ja varhaiskasvatustoimen johtosäännöissä tarkoitettut sosiaali- ja terveyslautakunta ja varhaiskasvatyslautakunta ensimmäisen kerran kokoontuvat:

2b §
Sosiaali- ja terveysjaosto

Kaupunginvaltuusto asettaa sosiaali- ja terveysjaoston. Jaostossa on 13 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee jaoston puheenjohtajaksi kaupunginhallituksen varsinaisen jäsenen ja varapuheenjohtajaksi jaoston jäsenen.

4 §
Esittely

Sosiaali- ja terveystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja esittelee asiat sosiaali- ja terveysjaostossa, ottaen huomioon mitä 2 momentissa on määrätty.

8b §
Sosiaali- ja terveysjaoston tehtävät

Sosiaali- ja terveysjaoston tehtävänä on ennen sosiaali- ja terveystoimen ja varhaiskasvatustoimen johtosääntöjen voimaantuloa

1. päättää sosiaali- ja terveysviraston osastojen toimistotasoisesta yksikköjaosta
2. päättää sosiaali- ja terveysviraston toimistotasoisien yksiköiden päälliköiden virkojen täyttämisestä
3. antaa lausunto sosiaali- ja terveysviraston päällikön virkaa täytettäessä
4. antaa lausunnot sosiaali- ja terveysviraston osastojen päälliköiden virkoja täytettäessä
5. päättää varhaiskasvatusviraston toimistotasoisesta yksikköjaosta

21.05.2012

Kj/2

6. päättää varhaiskasvatusviraston toimistotasoisten yksiköiden päälliköiden virkojen täyttämisestä
7. hyväksyä sosiaali- ja terveysviraston talousarvion käyttösuunnitelma vuodelle 2013
8. hyväksyä varhaiskasvatusviraston talousarvion käyttösuunnitelma vuodelle 2013
9. seurata sosiaali- ja terveystoimen ja varhaiskasvatustoimen organisaation uudistamista

Sosiaali- ja terveysjaoston tehtävänä on sosiaali- ja terveystoimen ja varhaiskasvatustoimen johtosäntöjen tultua voimaan huolehtia niistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle ja sen jaostoille sekä varhaiskasvatuslautakunnalle kuuluvista tehtävistä, jotka eivät siedä viivytystä.

Sosiaali- ja terveysjaosto voi yksittäistapauksessa saattaa toimivaltaansa kuuluvan asian kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Edelleen kaupunginvaltuusto päättäneen valita tämän päätöksen täytäntöönpanosta alkavaksi toimikaudeksi siihen asti, kun sosiaali- ja terveystoimen ja varhaiskasvatustoimen johtosäännöissä tarkoitetut sosiaali- ja terveyslautakunta ja varhaiskasvatuslautakunta ensimmäisen kerran kokoontuvat, kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveysjaostoon 13 jäsentä ja 13 varajäsentä sekä puheenjohtajan kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä ja varapuheenjohtajan jaoston jäsenistä:

jäsen

varajäsen

puheenjohtaja _____	_____
varapuheenjohtaja _____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Vielä kaupunginvaltuusto päättäneenä tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Tiivistelmä

Kaupunginhallituksen johtosäännössä oleva sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialan määrittely on muutettava vastaamaan sosiaali- ja terveystoimen organisaatiomuutosta.

Ennen sosiaali- ja terveystoimen ja varhaiskasvatustoimen johtosääntöjen voimaantuloa on tarpeen tehdä johtosääntöjen toimeenpanoon liittyviä päätöksiä ja johtosääntöjen voimaan tultua hallinnossa on huolehdittava niistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle ja varhaiskasvatustalokunnalle kuuluvista tehtävistä, jotka eivät siedä viivytystä. Näitä tehtäviä varten perustetaan kaupunginhallituksen väliaikaisesti toimiva sosiaali- ja terveysjaosto.

Esittelijä

Sosiaalilautakunnan ja sen jaostojen sekä terveyslautakunnan, sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen toiminta jatkuu voimassaolevien sosiaalitoimen ja terveystoimen johtosääntöjen mukaisesti vuoden 2012 loppuun saakka. Ennen sosiaali- ja terveystoimen ja varhaiskasvatustoimen johtosääntöjen voimaantuloa vuoden 2012 puolella on tarpeen tehdä johtosääntöjen toimeenpanoon liittyviä päätöksiä ja johtosääntöjen voimaan tultua 1.1.2013 lukien ennen uusien lautakuntien toimikauden alkua hallinnossa on huolehdittava niistä sosiaali- ja terveyslautakunnalle ja varhaiskasvatustalokunnalle kuuluvista tehtävistä, jotka eivät siedä viivytystä. Näitä tehtäviä varten on tarpeen perustaa kaupunginhallituksen väliaikaisesti toimiva sosiaali- ja terveysjaosto.

Johtosääntömuutoksen yksityiskohtaiset perustelut

Johtosääntömuutokset on valmisteltu yhteistyössä sääntötoimikunnan kanssa.

12 §

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialan määrittely muutetaan sosiaali- ja terveystoimen ja varhaiskasvatustoimen johtosääntöjen voimaantulosta lukien vastaamaan uusia toimialoja.

2b §
Sosiaali- ja terveystoimen

Kunnan toimielinten, mm. kaupunginhallituksen jaoston, asettaminen sekä jäsenten ja puheenjohtajan valinnasta on säädetty kuntalain 17 ja 18 §:issä. Kuntalain mukaan kaupunginvaltuusto valitsee jaoston jäsenet ja varajäsenet. 18 §:n 3 momentin nojalla jaoston puheenjohtajaksi on valittava kaupunginhallituksen varsinainen jäsen. Jaoston jäsenten lukumääräksi esitetään 13.

4 §
Esittely

Sosiaali- ja terveystoimen johtava apulaiskaupunginjohtaja toimii jaostossa esittelijänä. Johtosäännön 4 §:n 2 momentin nojalla kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa käsiteltäväkseen apulaiskaupunginjohtajan toimialaan kuuluva asia ja siirtää omaan toimialaansa kuuluvan asian esittely apulaiskaupunginjohtajalle.

8b §
Sosiaali- ja terveystoimen tehtävät

Ennen sosiaali- ja terveystoimen ja varhaiskasvatustoimen johtosääntöjen voimaantuloa vuoden 2012 puolella on tarpeen tehdä johtosääntöjen toimeenpanoon liittyviä päätöksiä. 8 b §:n 1 momentissa luetellut jaoston tehtävät 1 - 8 ovat johtosääntöjen toimeenpanoon liittyviä ennen 31.12.2012 päätettäviä lautakuntien toimivaltaan kuuluvia tehtäviä, jotta uusien lautakuntien ja virastojen toiminta voisi käynnistyä 1.1.2013. Johtavien viranhaltijoiden valinnoista ja taloudenpidosta päättäminen on tarpeen jo vuoden 2012 puolella. Kohdassa 9 oleva sosiaali- ja terveystoimen ja varhaiskasvatustoimen organisaation uudistamista koskeva seuraamistehtävä on sisällöltään sama kuin kaupunginhallituksen 12.12.2011 (§ 1120) asettamalla seurantaryhmällä. Kaupunginhallituksen tarkoituksena onkin, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä lakkauttaa 12.12.2011 (§ 1120) asettamansa seurantaryhmä.

8b §:n 2 momentissa on määritelty jaoston tehtäviksi ne tehtävät, jotka sosiaali- ja terveystoimen ja varhaiskasvatustoimen johtosääntöjen tultua voimaan 1.1.2013 kuuluvat sosiaali- ja terveystoimialalle ja sen jaostoille sekä varhaiskasvatustoimialalle ja jotka on kiireellisesti hoidettava. Uudet lautakunnat syksyn 2012 kunnallisvaalien jälkeen valittavine kokoonpanoineen aloittavat toimintansa arvion mukaan viimeistään helmikuun alussa 2013.

8b §:n 3 momentin mukaan jaosto voi saattaa toimivaltaansa kuuluvan asian kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginvaltuuston tulisi valita kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveystoimen jäsenet. Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen (kuntalain 35 §) on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan

1. kunnan keskushallinnossa kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö,
2. kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta, eikä
3. henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan jaostosta on soveltuvin osin voimassa, mitä asianomaisesta toimielimestä säädetään (kuntalain 17 § 4 mom.).

Tasa-arvolain 4a §:n 1 momentin mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Saman pykälän 3 momentin mukaan viranomaisten ja kaikkien niiden tahojen, joita pyydetään nimeämään ehdokkaita tässä pykälässä tarkoitettuihin toimielimiin, tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden.

Kuntalain 60 §:n mukaan vaalissa tulevat valituiksi se tai ne, jotka ovat saaneet eniten ääniä.

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien lukumäärällä lisätynä

yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, ehdokkaat on hyväksyttävä ennen vaalia ja ehdokkaana tulee olla sekä varsinainen jäsen että tämän varajäsen. Jos varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, valituiksi tulevat varsinaisiksi jäseniksi valittujen jälkeen seuraavaksi eniten ääniä tai korkeimmat vertausluvut saaneet ehdokkaat.

Suhteellista vaalia toimitettaessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä kunnallisvaaleista säädetään. Lisäksi valtuusto voi antaa määräyksiä vaalin toimittamisesta. Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

Kaupunginhallituksen voimassa oleva johtosääntö ja seurantaryhmän asettamispäätös 12.12.2011 § 1120 ovat esityslistan liitteinä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanan(a)hel.fi
Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunginhallituksen johtosääntö
- 2 Seurantaryhmä 12.12.2011

Tiedoksi

Sosiaalilautakunta
Terveyslautakunta
Opetuslautakunta
Sosiaalivirasto
Terveyskeskus
Opetusvirasto
Hallintokeskus
Talous- ja suunnittelukeskus
Henkilöstökeskus
Stj-rooteli

21.05.2012

Kj/3

§ 616

Taidemuseon esitys, määrärahan hakeminen Tapio Wirkkalan puiston taideteoksen loppuunsaattamiseen.

HEL 2012-005435 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupungin taidemuseolle vuoden 2012 talousarvion kohdasta 8 29 04, Kehittämishankkeet

1 140 000 euroa Tapio Wirkkalan puiston taideteoksen toteutuksen loppuunsaattamiseen

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Taidemuseon esitys 3.4.2012.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen myöntää kaupungin taidemuseolle vuoden 2012 talousarvion kohdasta 8 29 04, Kehittämishankkeet

1 140 000 euroa Tapio Wirkkalan puiston taideteoksen toteutuksen loppuunsaattamiseen

Esittelijä

Kaupunginhallitus päätti 10.1.2011, 18 § hyväksyä Tapio Wirkkalan puiston puistosuunnitelman (nro VIO 5596) ja siihen sisältyvän ympäristötaideteoksen siten, että puiston rakentamiskustannukset taideteos mukaan lukien ovat yhteensä 1,3 milj. euroa. Samalla kaupunginhallitus päätti osoittaa kaupungin taidemuseolle taideteoksen toteuttamista varten 1,15 milj. euron määrärahan vuoden 2011 talousarvion kohdasta 8 29 04, kehittämishankkeet, Khn käytettäväksi.

Tapio Wirkkalan puiston vuonna 2011 käynnistynyt taideteoksen toteutus on siirtynyt pääosin vuodelle 2012. Vuodelle 2011 myönnettyä määrärahaa jäi käyttämättä 1,14 milj. euroa, joka tarvitaan hankkeen loppuunsaattamiseen vuonna 2012. Tapio Wirkkalan puiston on tarkoitus valmistua loppusyksystä 2012

21.05.2012

Kj/3

Taidemuseo esittää, että kaupunginhallitus osoittaisi taidemuseon käyttöön 1,14 milj. euron määrärahan käytettäväksi Tapio Wirkkalan puiston taideteoksen toteutuksen loppuunsaattamiseen.

Esittelijä toteaa, että toimenpiteisiin tarvittava 1 140 000 euron määräraha tulisi myöntää talousarvion kohdalta 8 29 04, Kehittämishankkeet.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Taidemuseon esitys 3.4.2012.pdf

Tiedoksi

Taidemuseo

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

21.05.2012

Kj/4

§ 617

Määrärahan myöntäminen rakennusvirastolle Lallukantien ja Ranckenintien uuden asuntoalueen esirakentamiseen

HEL 2012-005877 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää rakennusvirastolle vuoden 2012 talousarvion alakohdasta 8 01 02 10, Muu esirakentaminen,

- 2 300 000 euroa Lallukantien ja Ranckenintien uuden pientaloalueen esirakentamiseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusviraston esitys, 12.4.2012
- 2 Lallukantien kartta, esirakentaminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen myöntää rakennusvirastolle vuoden 2012 talousarvion alakohdasta 8 01 02 10, Muu esirakentaminen,

- 2 300 000 euroa Lallukantien ja Ranckenintien uuden pientaloalueen esirakentamiseen.

Esittelijä

Uusi asuntoalue sijaitsee Kehä I:n itäpuolella Myllypuron ja Kontulan liittymien läheisyydessä. Pohjoisessa rajana on Kontulan Kelkkapuisto ja omakotialue, idässä Vartioharjun pientaloalue ja etelässä Puotinharjun asuntoalue. Asemakaavan muutos nro 11810 on saanut lainvoiman 7.8.2009. Koko kaava-alueen asuntorakennusoikeus on yhteensä 65 375 k-m². Asemakaava-alue jakautuu kahteen osaan. Pohjoisosa eli Myllypuron voimalaitoskortteli kuuluu alueeseen A ja Myllypuron keskuksen itäosa ja Lallukantien alue kuuluvat alueeseen B. Molemmilla kaava-alueen osilla on tehtävä erilaisia rakentamiskelpoiseksi saattamistoimenpiteitä.

Lallukantien ja Ranckenintien alueen painumahaittojen poistaminen edellyttää alueellista pohjanvahvistusta. Ensimmäisen osan

stabilointiurakka käynnistyi kesällä 2011 ja valmistui kokonaisuudessaan vuonna 2011. Esirakentamisen laajuus on esitetty liitteessä. Alueen vesihuollon, katujen ja muun kunnallistekniikan rakentaminen käynnistyi kesällä 2011. Uusien pientalojen rakentaminen voi käynnistyä alueella vuonna 2013.

Aikaisemmin esirakentamisen kustannusten arvioitiin olevan yhteensä 5,7 milj. euroa. Kaupunginhallitus myönsi vuonna 2011 esirakentamiseen yhteensä 3,2 milj. euroa talousarvion alakohdasta 8 01 02 10, muu esirakentaminen. Vuoden 2012 esirakentamisurakkaan on tarkoituksenmukaista liittää myös Helsingin Sähköverkko Oy:n kytkinaseman purkutyöt, maaperän kunnostaminen tuhkasta sekä kytkinasema-alueen esirakentaminen, jotka ovat arviolta 0,7 milj. euroa. Lallukantien ja Ranckenintien alueen esirakentamisen arvioidut kustannukset vuosina 2011 - 2012 ovat tällöin yhteensä noin 6,4 milj. euroa.

Esirakentamisen kustannukset vuonna 2012 ovat edullisten esirakentamisurakkatarjousten perusteella yhteensä 2,3 milj. euroa, joka sisältää myös Helsingin Sähköverkko Oy:n kytkinaseman kohdalla tehtävät toimenpiteet. Kohteen esirakentamisen kustannukset vuosina 2011 - 2012 ovat siten noin 5,5 milj. euroa ja alittavat em. arvioidut kustannukset. Esirakentaminen on tarkoitus saada valmiiksi vuonna 2012.

Rakennusvirasto esittää, että kaupunginhallitus myöntäisi vuodelle 2012 rakennusviraston käyttöön Lallukantien ja Ranckenintien uuden asuntoalueen esirakentamiseen 2,3 milj. euroa.

Esittelijä toteaa, että Lallukantien pientaloalueen esirakentamiseen tarvittava 2 300 000 euron (alv 0 %) määräraha tulisi myöntää talousarvion alakohdasta 8 01 02 10, Muu esirakentaminen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusviraston esitys, 12.4.2012
- 2 Lallukantien kartta, esirakentaminen

Tiedoksi

Rakennusvirasto
Talous- ja suunnittelukeskus

Taloushallintopalvelut -liikelaitos

21.05.2012

Kj/5

§ 618

Vaalivalmistelutoimikunnan jäsenen ja varapuheenjohtajan valinta

HEL 2011-003537 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

1. myöntää Jukka Paasikalliolle vapautuksen vaalivalmistelutoimikunnan jäsenen ja varapuheenjohtajan luottamustoimista
2. valita Hanna Isbomin uudeksi jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi vaalivalmistelutoimikuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jukka Paasikallion eronpyyntö vaalivalmistelutoimikunnasta

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne

1. myöntää Jukka Paasikalliolle vapautuksen vaalivalmistelutoimikunnan jäsenen ja varapuheenjohtajan luottamustoimista
2. valita Hanna Isbomin uudeksi jäseneksi ja varapuheenjohtajaksi vaalivalmistelutoimikuntaan vuoden 2012 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Esittelijä

Jukka Paasikallio (SDP) pyytää 7.5.2012 vapautusta vaalivalmistelutoimikunnan jäsenyydestä.

21.05.2012

Kj/5

Kaupunginhallitus asetti 9.5.2011 § 477 toimikaudekseen vaalivalmistelutoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen käsittelyyn tulevat vaaliasiat. Samalla kaupunginhallitus valitsi Jukka Paasikallion toimikunnan jäseneksi ja nimesi hänet varapuheenjohtajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Jukka Paasikallion eronpyyntö vaalivalmistelutoimikunnasta

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Tiedoksi

Vaalivalmistelutoimikunta
Taloushallintopalvelu

21.05.2012

Kj/6

§ 619

Helsingin vaalipäivän äänestyspaikat kunnallisvaaleissa 2012

HEL 2012-004647 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä liitteen 1 mukaisesti vaalipäivän äänestyspaikat kunnallisvaaleihin 2012.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Linden, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Äänestyspaikat kunnallisvaalit 2012.pdf

Otteet

Ote

Keskusvaalilautakunta

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen määrätä liitteen 1 mukaisesti vaalipäivän äänestyspaikat kunnallisvaaleihin 2012.

Esittelijä

Keskusvaalilautakunta toteaa (23.4.2012), että valtuusto päätti 7.4.2010 Helsingin äänestysaluejaosta vaalilain 8 § 1 momentin mukaisesti siten, että kaupunki jaettiin 159 äänestysalueeseen.

Vaalilain 9 §:n 3 momentin mukaan jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Varsinaisena vaalipäivänä äänioikeutettu voi äänestää ainoastaan siinä äänestyspaikassa, johon hänet on äänioikeusrekisterissä merkitty.

Keskusvaalilautakunta toteaa, että useimmat ehdotettavat vaalihuoneistot sijaitsevat kaupungin omissa tiloissa. Liitteestä 1 ilmenevien kiinteistöjen edustajilta on saatu suostumus tilan käyttämiseen kunnallisvaaleissa äänestyshuoneistona. Äänestyspaikat on sijoitettu äänestysalueella mahdollisimman keskeisiin, helposti saavutettaviin ja esteettämiin tiloihin. Useimmat vaalituloista ovat

21.05.2012

Kj/6

samoja kuin presidentinvaalissa 2012. Muutamia muutoksia on aiheutunut mm. rakennustöiden aloittamisesta ja valmistumisesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Linden, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Äänestyspaikat kunnallisvaalit 2012.pdf

Otteet

Ote
Keskusvaalilautakunta

Otteen liitteet
Esitysteksti

§ 620

Helsingin yleiset ennakoäänestyspaikat kunnallisvaaleissa 2012

HEL 2012-004644 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Itella Oyj:n sopimustarjouksen ja päätti määrätä sopimustarjouksessa esitetyt 15 Itella Oyj:n toimipistettä (esityslistan tämän asian liite 3) Helsingin kaupungin yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi kunnallisvaaleissa 2012 sopimuksessa yksilöitynä aikana.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti määrätä yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi Arabianrannan, Etelä-Haagan, Jakomäen, Laajasalon, Maunulan, Oulunkylän, Paloheinän, Pitäjänmäen, Pohjois-Haagan, Suutarilan, Tapulikaupungin, Vallilan ja Viikin kirjastot, Kulttuurikeskus Stoassa sijaitsevan Itäkeskuksen kirjaston, Mellunmäen kulttuuritila Mellarin, Myllypuron mediakirjaston, Pasilan pääkirjaston, Pihlajamäen nuorisotalon ja Kaupungintalon esityslistan tämän asian liitteestä 4 ilmenevänä aikana.

Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa keskusvaalilautakunnan sopimaan erikseen kaupungin puolesta Itella Oyj:n kanssa tarpeellisista lisäjärjestelyistä sopimuksen täytäntöön panemiseksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Linden, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikeusministeriön kuntakirje kunnallisvaaleista 2012, suom.
- 2 Oikeusministeriön kuntakirje kunnallisvaaleista 2012, svenska
- 3 Ennakoäänestyspaikat Itellan toimipisteet, kunnallisvaalit 2012.pdf
- 4 Ennakoäänestyspaikat kaupungin omat, kunnallisvaalit 2012.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne hyväksyä Itella Oyj:n sopimustarjouksen ja päättäne määrätä sopimustarjouksessa esitetyt 15 Itella Oyj:n toimipistettä (esityslistan tämän asian liite 3) Helsingin kaupungin yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi kunnallisvaaleissa 2012 sopimuksessa yksilöitynä aikana.

Lisäksi kaupunginhallitus päättäneen määrätä yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi Arabianrannan, Etelä-Haagan, Jakomäen, Laajasalon, Maunulan, Oulunkylän, Paloheinän, Pitäjänmäen, Pohjois-Haagan, Suutarilan, Tapulikaupungin, Vallilan ja Viikin kirjastot, Kulttuurikeskus Stoassa sijaitsevan Itäkeskuksen kirjaston, Mellunmäen kulttuuritila Mellarin, Myllypuron mediakirjaston, Pasilan pääkirjaston, Pihlajamäen nuorisotalon ja Kaupungintalon esityslistan tämän asian liitteestä 4 ilmenevänä aikana.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen oikeuttaa keskusvaalilautakunnan sopimaan erikseen kaupungin puolesta Itella Oyj:n kanssa tarpeellisista lisäjärjestelyistä sopimuksen täytäntöön panemiseksi.

Tiivistelmä

Keskusvaalilautakunta esittää, että Itella Oyj:n tarjoamien ennakkoäänestystoimipisteiden (liite 3) lisäksi liitteessä 4 mainitut kaupungin tilat määrätään Helsingin yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi. Näin voidaan täydentää Itella Oyj:n toimipisteistä jääviä aukkoja ja saadaan riittävän kattavasti ennakkoäänestyspaikkoja koko kaupunkiin. Keskusvaalilautakunta toteaa, että on tarkoituksenmukaista hyväksyä Itella Oyj:n esittämä sopimusmalli siten, että kaupungin omiksi paikoiksi valitaan liitteestä 4 ilmenevällä tavalla Arabianrannan, Etelä-Haagan, Jakomäen, Laajasalon, Maunulan, Paloheinän, Pitäjänmäen, Pohjois-Haagan, Oulunkylän, Suutarilan, Tapulikaupungin, Vallilan ja Viikin kirjastot, Kulttuurikeskus Stoassa sijaitseva Itäkeskuksen kirjasto, Mellunmäen kulttuuritila Mellari, Myllypuron mediakirjasto, Pasilan pääkirjasto, Pihlajamäen nuorisotalo ja Kaupungintalo. Tällöin Helsingissä olisi vuoden 2012 kunnallisvaaleissa käytössä yhteensä 34 yleistä ennakkoäänestyspaikkaa.

Esittelijä

Keskusvaalilautakunta toteaa (23.4.2012), että vaalilain 9 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallitus päättää yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista sekä määrää näiden aukioloajoista vaalilain 48 §:n 1 momentin mukaisesti.

Kunnat voivat täyttää lakisääteisen velvollisuutensa harkintansa mukaan joko omin järjestelyin tai ostamalla tarvittavat palvelut. Vaalilain 188 §:n mukaan oikeusministeriö suorittaa kunnalle kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän jokaiselta vaaleissa äänioikeutetulta kunnan asukkaalta, lukuun ottamatta kunnallisvaaleja. Näin ollen kunnallisvaaleista kunta ei tule saamaan korvausta.

Keskusvaalilautakunta toteaa lisäksi, että kaupungin yleisistä ennakoäänestyspaikoista on päätettävä niin hyvissä ajoin, että ne voidaan ilmoittaa ja vahvistaa oikeusministeriön ohjeen mukaisesti viimeistään 10.8.2012. Ennakoäänestyspaikkojen tiedot merkitään Väestörekisteri-keskuksen äänestyspaikkarekisteriin, jona toimii vaalitietojärjestelmän pohja- ja paikkatietojärjestelmä. Määräaika johtuu siitä, että äänioikeutetuille postitettavaan ilmoituskorttiin liitetään luettelo äänioikeutetun omassa vaalipiirissä olevista yleisistä ennakoäänestyspaikoista.

Itella Oyj on toimittanut sopimustarjouksen Helsingin kaupungin ennakoäänestyksen järjestämisestä. Sopimustarjous on tullut oikeusministeriön kirjeen liitteenä (liitteet 1 ja 2). Itella Oyj ja oikeusministeriö ovat neuvotelleet puitesopimuksen ennakoäänestyksen järjestämisestä. Keskusvaalilautakunta on käsitellyt tarjousta ja Itella Oyj:n edustajien kanssa on käyty tarkentavia neuvotteluja.

Vaalikohtaisena hintana kunnallisvaaleissa 2012 on 137 955 euroa kiinteänä korvauksena sekä lisäksi 1,07 euroa jokaisesta äänioikeuttaan Itella Oyj:n toimipaikassa käyttävästä äänestäjästä. Vaalikohtainen hinta oli tämän vuoden presidentinvaalissa 148 224 euroa kiinteänä korvauksena sekä lisäksi 1,05 euroa jokaisesta äänioikeuttaan Itella Oyj:n toimipaikassa käyttävästä äänestäjästä.

Itella Oyj tarjoaa sopimuksessa Helsingin kaupungille viidentoista toimipaikan käyttämistä ennakoäänestykseen (presidentinvaalissa 2012 Itella Oyj:n toimipisteitä oli yhdeksäntoista). Neuvottelujen ja toimipisteissä tehtyjen tarkastusten perusteella keskusvaalilautakunta pitää tarjottuja konttoreita soveltuvina ennakoäänestykseen. Kyseiset toimipaikat on lueteltu osoitteineen ja aukioloaikoineen liitteessä 3.

Keskusvaalilautakunta katsoo tarkoituksenmukaiseksi hyväksyä Itella Oyj:n tarjous. Lisäksi on kaupungin omien ennakoäänestyspaikkojen määrää lisättävä aikaisemmasta. Todettakoon, että Helsingillä oli kunnallisvaaleissa 2008 kymmenen, europarlamenttivaaleissa 2009 kolmetoista, eduskuntavaaleissa 2011 viisitoista ja presidentinvaalissa 2012 kuusitoista kaupungin omaa ennakoäänestyspaikkaa. Keskusvaalilautakunta on päätenyt ehdottamaan pääosin samojen kaupungin omien ennakoäänestyspaikkojen käyttämistä kunnallisvaalissa 2012 kuitenkin niitä täydentäen. Keskusvaalilautakunta esittää, että kunnallisvaaleihin 2012 perustettaisiin 19 kaupungin omaa ennakoäänestyspaikkaa.

Yleisenä linjana ennakoäänestyspaikkojen suhteen on vaalista toiseen ollut Itella Oyj:n toimi-paikkojen vähentyminen ja kaupungin omien paikkojen lisääntyminen. Keskusvaalilautakunta kiinnittää

erityistä huomiota tähän ja korostaa olevan tarpeen varmistaa tulevaisuudessakin ennakoäänestyksen sujuminen. Tämä saattaa merkitä pitkällä aikavälillä ennakoäänestykseen käytettävien menojen kasvua.

Kaupungin omat paikat on pyritty sijoittamaan kaupungin omiin tiloihin, jotta varmistettaisiin mm. äänestyspaikkojen pysyvyys, tietoliikenneyhteyksien toimiminen ja kustannuksissa säästäminen. Ennakoäänestyspaikat on pyritty järjestämään paikkoihin, joissa helsinkiläiset äänestäjät liikkuvat. Erityisen toimiviksi ennakoäänestyspaikoiksi ovat osoittautuneet kaupunginkirjastot eri puolilla Helsinkiä. Äänestäjät ovat luontevasti ja helposti löytäneet paikalle sekä kokeneet kirjaston sopivaksi paikaksi äänestää. Kirjastoista yleisinä ennakoäänestyspaikkoina on saatu äänestäjiltä paljon positiivista palautetta. Ensi kertaa kaupungin omien yleisten ennakoäänestyspaikkojen määrä tulee olemaan suurempi kuin ennakoäänestystä hoitavien Itella Oyj:n toimipisteiden määrä. Tällöin ennakoäänestysverkosto rakentuu kaupungin kirjastojen ja Itella Oyj:n toimipisteiden varaan.

Oikeusministeriön ohjeistuksen mukaan ennakoäänestyspaikan on oltava taloudellisilta ja aatteellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät sinne mieluusti tulevat. Lisäksi oikeusministeriön ohjeissa painotetaan äänestyspaikan tilan ja sijainnin sopivuutta äänestämiseen myös järjestyksenpidon sekä vaalimainontakiellon noudattamisen näkökulmasta. Vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaan vähimmäisvaatimuksena on, että vaalikampanjointi ja -mainonta eivät saa näkyä tai kuulua ennakoäänestyspaikkaan tai sen ulko-ovelle.

Äänestystilan on oltava sellainen, että vaalisalaisuus ja -rauha säilyvät. Tilan tulee olla myös riittävän tilava, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti. Mikäli ennakoäänestystila sijoitetaan sellaiseen paikkaan, jossa on myös muuta toimintaa, tulee huolehtia siitä, että se ei mitenkään häiritse äänestystä. On suositeltavaa, että äänestystoimitusta varten varataan oma huone tai vastaava tila, joka selvästi erotetaan omaksi tilakseen äänestystä varten. Käytännön syistä ennakoäänestyspaikassa on oltava tietoliikenneyhteys, jonka on toimittava varmasti ja turvallisesti. Lisäksi tilaan on oltava esteetön kulku, jotta liikuntaesteiset henkilöt voivat käydä siellä äänestämässä.

Keskusvaalilautakunta on selvittänyt myös mahdollisuutta järjestää ennakoäänestys Helsingissä sijaitseviin suurimpiin kauppakeskuksiin. Tehtyjen selvitysten perusteella kauppakeskukset eivät pysty lupaamaan syksyn 2012 kunnallisvaaleihin tiettyä tilaa ennakoäänestystä varten oikeusministeriön asettamaan määräaikaan (10.8.2012) mennessä.

Kauppakeskus Itiksen edustaja on ilmoittanut, että näissä vaaleissa ei ole remontin vuoksi mahdollista sijoittaa ennakoäänestyspaikkaa Itikseen. Kauppakeskus Itis on kuitenkin jatkossa kiinnostunut yleisen ennakoäänestyspaikan sijoittamisesta tiloihinsa ja keskusvaalilautakunta pyrkii jatkossa järjestämään sinne yleisen ennakoäänestyspaikan. Kauppakeskus Kampin edustajan mukaan tilaa ennakoäänestyspaikalle ei voida luvata näin varhaisessa vaiheessa. Myös Kauppakeskus Forumin edustaja on ilmoittanut, että siellä ei ole vapaita liiketiloja eikä kauppakeskukseen ole mahdollista saada ennakoäänestyspaikkaa. Kauppakeskus Columbuksen edustajan mukaan siellä ei ole vapaita liiketiloja. Näin ilmoitti myös samoin kuin Kauppakeskus Ruoholahden vuokrauksista vastaava henkilö. Kauppakeskus Malmin Novan edustaja ilmoitti, ettei liikekerroksissa ole vapaita liiketiloja. Malmintorin kauppakeskuksen liiketilat ovat yksittäisten osakkeenomistajien omistuksessa eikä siellä ole vapaita tiloja.

Keskusvaalilautakunta toteaa, että Helsingissä sijaitsevilla suurimmissa kauppakeskuksissa tai niiden välittömässä läheisyydessä on jo useissa vaaleissa ollut yleinen ennakoäänestyspaikka. Keskusvaalilautakunta esittää ennakoäänestyspaikkoja seuraavasti. Vuosaaren Itella Oyj:n toimipiste Kauppakeskus Columbuksessa, Malmin Itella Oyj:n toimipiste Malmin Novan vieressä, Itäkeskuksen Itella Oyj:n toimipiste Tallinnanaukiolla, Kampin ja Forumin Kauppakeskusten läheisyydessä sijaitsee Suomen ehdottomasti vilkkain ennakoäänestyspaikka Pääposti (Posti 10). Keskustan alueella on lisäksi muita yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi vakiintuneita paikkoja, joita keskusvaalilautakunta esittää edelleen ennakoäänestyspaikoiksi kunnallisvaaleihin 2012. Tällaisia ovat mm. kaupungintalo sekä Kruununhaan ja Kasarmintorin Itella Oyj:n toimipisteet. Lisäksi keskusvaalilautakunta toteaa, että Kulttuurikeskus Stoassa sijaitseva Itäkeskuksen kirjasto on keskeisellä paikalla Itäkeskuksessa ja kävijämääriltään vilkas. Näin ollen esitetään myös Itäkeskuksen kirjastoa yleiseksi ennakoäänestyspaikaksi kunnallisvaaleihin 2012.

Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunta on katsonut, ettei tietyn kauppaketjun tiloihin voida viedä yleistä ennakoäänestyspaikkaa toisten kauppaketjujen kustannuksella. Näin nimenomaan sen vuoksi, että Helsingin kaupunkirakenne tarjoaa muitakin hyviä vaihtoehtoja yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi. Suuret kaupat sijaitsevat asutuksen ja muiden toimintojen läheisyydessä eivätkä erillisinä kokonaisuuksinaan, kuten joissakin muissa kaupungeissa. Helsingissä löytyy hyviä yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi sopivia tiloja kaupungin kiinteistöistä.

Keskusvaalilautakunta on ennakoäänestyspaikkoja etsiessään harkinnut ennakoäänestyksen järjestämistä myös mm. yliopiston tai joidenkin muiden oppilaitosten tiloissa. Helsingin keskustassa sijaitsee yliopiston suurin kampus. Kaupungin keskusta-alueella on kuitenkin jo useita vakiintuneiksi muodostuneita yleisiä ennakoäänestyspaikkoja. Keskusvaalilautakunta toteaa, että on tarkoituksenmukaisempaa jakaa resursseja tasaisemmin koko kaupungin alueelle, jotta ennakoäänestyspaikkaverkostosta saadaan riittävän kattava.

Keskusvaalilautakunta on ennakoäänestyspaikkoja valitessaan ottanut huomioon eri äänestäjäryhmien tasapuolisen kohtelun. Helsingissä on Helsingin yliopiston lisäksi useita eri oppilaitoksia, joissa opiskelee äänioikeutettuja henkilöitä mm. keskiasteen oppilaitoksissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa ja korkeakouluissa. Yliopiston kampukset ja suurimmat oppilaitokset sijaitsevat kuitenkin Helsingissä muun asutuksen ja toiminnan keskellä/läheisyydessä toisin kuin monissa muissa kaupungeissa, joissa yliopiston kampus muodostaa oman kaupunginosansa (esimerkiksi Espoossa Otaniemen kampus ja Oulussa Oulun yliopiston kampus). Näin ollen ei ole pidetty tarpeellisena ja kaikkien äänestäjäryhmien tasapuolisen kohtelun mukaisena sijoittaa ennakoäänestyspaikkaa jonkin oppilaitoksen tiloihin, vaan ennakoäänestyspaikat pyritään sijoittamaan paikkoihin, joihin mahdollisimman monet ja kaikenikäiset äänestäjät ovat valmiita tulemaan. Ennakoäänestyspaikan sijoittaminen jonkin oppilaitoksen tiloihin palvelee lähinnä oppilaitoksen äänioikeutettuja opiskelijoita ja henkilökuntaa. On osoittautunut, etteivät oppilaitoksen ulkopuoliset äänestäjät juuri hakeudu äänestämään oppilaitoksiin. Helsingissä on kokeiltu ennakoäänestyksen järjestämistä kahden koulun tiloissa. Tämä kokeilu ei onnistunut, koska äänestäjät eivät hakeutuneet äänestämään näihin paikkoihin.

Lopuksi keskusvaalilautakunta toteaa, että kaupungin omia ennakoäänestyspaikkoja valittaessa on erityistä huomiota kiinnitetty tilojen esteettömyyteen.

Todettakoon vielä, että yleisten ennakoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijat määrää vaalilain 17 §:n 2 momentin nojalla keskusvaalilautakunta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Linden, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

21.05.2012

Liitteet

- 1 Oikeusministeriön kuntakirje kunnallisvaaleista 2012, suom.
- 2 Oikeusministeriön kuntakirje kunnallisvaaleista 2012, svenska
- 3 Ennakoäänestyspaikat Itellan toimipisteet, kunnallisvaalit 2012.pdf
- 4 Ennakoäänestyspaikat kaupungin omat, kunnallisvaalit 2012.pdf

Tiedoksi

Keskusvaalilautakunta

21.05.2012

Kj/8

§ 621

Kaupunginvaltuuston 9.5.2012 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 9.5.2012 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginjohtajan toimiala

27 Kaupunginhallitus päätti kehottaa nuorisasiankeskusta yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston, kulttuurikeskuksen, rakennusviraston ja taidemuseon kanssa tekemään kartoituksen katutaiteelle soveltuvista paikoista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, että kaupunginvaltuuston 9.5.2012 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginjohtajan toimiala

27 Kaupunginhallitus päättäneen kehottaa nuorisasiankeskusta yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston, kulttuurikeskuksen, rakennusviraston ja taidemuseon kanssa tekemään kartoituksen katutaiteelle soveltuvista paikoista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

21.05.2012

Kj/9

§ 622

Kultaisen Helsinki-mitalin myöntäminen luottamushenkilöille

HEL 2012-005938 T 00 04 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kultaisen Helsinki-mitalin liitteessä mainituille luottamushenkilöille.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsinki-mitalin saajat

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen myöntää kultaisen Helsinki-mitalin liitteessä mainituille luottamushenkilöille.

Esittelijä

Helsinki-mitalin jakoa koskevien määräysten 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kultainen Helsinki-mitali myönnetään tunnustukseksi pitkäaikaisesta ansiokkaasta toiminnasta Helsingin kaupungin hyväksi kaupungin luottamustehtävissä toimiville tai toimineille luottamushenkilöille. Ehtona on, että henkilö on toiminut Helsingin kaupungin tai sitä ennen kaupunkiin liitettyjen kuntien luottamustehtävissä yhteensä vähintään 20 vuotta.

Samojen määräysten mukaan mitalin myöntää kaupunginhallitus kaupunginjohtajan ehdotuksesta. Kaupunginjohtaja esittelee listan kultaisten Helsinki-mitalin saajista suullisesti kaupunginhallituksen kokouksessa. Tieto mitalin saajista annetaan julkisuuteen Helsinki-päivänä 12.6.2012, jolloin mitalit luovutetaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

21.05.2012

Kj/9

Tiedoksi

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.05.2012 § 588

HEL 2012-005938 T 00 04 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kultaisen Helsinki-mitalin liitteessä mainituille henkilöille, joiden on katsottava toiminnallaan ansaitsevan kaupungin tunnustusta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
maria.nyfors(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 623

Selvitys palvelualoitekäytännöstä Helsingin kaupungissa

HEL 2012-006582 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen palvelualoitekäytännöstä.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että marraskuun 2012 loppuun mennessä selvitetään, kuinka palvelualoitekäytäntöä voidaan konkreettisesti soveltaa Helsingissä eri hallinnonaloilla.

Selvityksessä esitetään, kuinka kaupungin oma henkilöstö, kaupunkilaiset, kolmannen sektorin toimijat ja yritykset voivat tehdä palvelualoitteita Helsingin kaupungille jonkun tai joidenkin palveluiden tuottamiseksi aikaisempaa laadukkaammin, asiakaslähtöisemmin ja kustannustehokkaammin.

Selvitykseen on sisällytettävä prosessikuvaus, josta ilmenee mm. mitä asioita aloitteessa on oltava ja miten palvelualoitteita kaupungin organisaatioissa käsitellään. Selvityksessä on oltava esitys myös siitä, miten vertailut tehdään laadullisesti sekä taloudellisesti kaupungin omaan palvelutuotantoon ja millä kriteereillä palvelualoite johtaa mahdolliseen hankintamenettelyyn.

Tämän selvityksen saatuaan kaupunginhallitus päättää mahdollisista palvelualoitekokeiluista Helsingissä.

Käsittely

Vastaehdotus:
Tatu Rauhamäki:

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen palvelualoitekäytännöstä.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että marraskuun 2012 loppuun mennessä selvitetään, kuinka palvelualoitekäytäntöä voidaan konkreettisesti soveltaa Helsingissä eri hallinnonaloilla.

Selvityksessä esitetään, kuinka kaupungin oma henkilöstö, kaupunkilaiset, kolmannen sektorin toimijat ja yritykset voivat tehdä palvelualoitteita Helsingin kaupungille jonkun tai joidenkin palveluiden tuottamiseksi aikaisempaa laadukkaammin, asiakaslähtöisemmin ja kustannustehokkaammin.

Selvitykseen on sisällytettävä prosessikuvaus, josta ilmenee mm. mitä asioita aloitteessa on oltava ja miten palvelualoitteita kaupungin organisaatioissa käsitellään. Selvityksessä on oltava esitys myös siitä, miten vertailut tehdään laadullisesti sekä taloudellisesti kaupungin omaan palvelutuotantoon ja millä kriteereillä palvelualoite johtaa mahdolliseen hankintamenettelyyn.

Tämän selvityksen saatuaan kaupunginhallitus päättää mahdollisista palvelualoitekokeiluista Helsingissä.

Kannattajat: Arto Bryggare

Vastaehdotus:

Johanna Sumuvuori:

Kaupunginhallitus päättää, että palvelualoitetta ei viedä eteenpäin nyt esitetyssä muodossa. Jatkossa selvitetään, miten kuntalaisten, järjestöjen ja yritysten ideoita ja aloitteita (mukaan luettuna palvelualoite) voidaan nykyistä paremmin hyödyntää kaupungin toiminnan kehittämisessä.

Kannattajat: Outi Ojala

1 äänestys

JAA-ehdotus: Tatu Rauhamäki:

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen palvelualoitekäytännöstä.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että marraskuun 2012 loppuun mennessä selvitetään, kuinka palvelualoitekäytäntöä voidaan konkreettisesti soveltaa Helsingissä eri hallinnonaloilla.

Selvityksessä esitetään, kuinka kaupungin oma henkilöstö, kaupunkilaiset, kolmannen sektorin toimijat ja yritykset voivat tehdä palvelualoitteita Helsingin kaupungille jonkun tai joidenkin palveluiden tuottamiseksi aikaisempaa laadukkaammin, asiakaslähtöisemmin ja kustannustehokkaammin.

Selvitykseen on sisällytettävä prosessikuvaus, josta ilmenee mm. mitä asioita aloitteessa on oltava ja miten palvelualoitteita kaupungin organisaatioissa käsitellään. Selvityksessä on oltava esitys myös siitä, miten vertailut tehdään laadullisesti sekä taloudellisesti kaupungin

omaan palvelutuotantoon ja millä kriteereillä palvelualoite johtaa mahdolliseen hankintamenettelyyn.

Tämän selvityksen saatuaan kaupunginhallitus päättää mahdollisista palvelualoitekokeiluista Helsingissä.

Ei-ehdotus: Johanna Sumuvuori:

Kaupunginhallitus päättää, että palvelualoitetta ei viedä eteenpäin nyt esitetyssä muodossa. Jatkossa selvitetään, miten kuntalaisten, järjestöjen ja yritysten ideoita ja aloitteita (mukaan luettuna palvelualoite) voidaan nykyistä paremmin hyödyntää kaupungin toiminnan kehittämisessä.

Jaa-äännet: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Arto Bryggare, Juha Hakola, Tarja Kantola, Jan D Oker-Blom, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen

Ei-äännet: 6

Kimmo Helistö, Elina Moisio, Outi Ojala, Terhi Peltokorpi, Johanna Sumuvuori, Ville Ylikahri

Tyhjä: 0

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Tatu Rauhamäki:

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen palvelualoitekäytännöstä.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että marraskuun 2012 loppuun mennessä selvitetään, kuinka palvelualoitekäytäntöä voidaan konkreettisesti soveltaa Helsingissä eri hallinnonaloilla.

Selvityksessä esitetään, kuinka kaupungin oma henkilöstö, kaupunkilaiset, kolmannen sektorin toimijat ja yritykset voivat tehdä palvelualoitteita Helsingin kaupungille jonkun tai joidenkin palveluiden tuottamiseksi aikaisempaa laadukkaammin, asiakaslähtöisemmin ja kustannustehokkaammin.

Selvitykseen on sisällytettävä prosessikuvaus, josta ilmenee mm. mitä asioita aloitteessa on oltava ja miten palvelualoitteita kaupungin organisaatioissa käsitellään. Selvityksessä on oltava esitys myös siitä, miten vertailut tehdään laadullisesti sekä taloudellisesti kaupungin omaan palvelutuotantoon ja millä kriteereillä palvelualoite johtaa mahdolliseen hankintamenettelyyn.

Tämän selvityksen saatuaan kaupunginhallitus päättää mahdollisista palvelualoittekokeiluista Helsingissä.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Sirpa Asko-Seljavaara, Arto Bryggare, Juha Hakola, Tarja Kantola, Elina Moisio, Jan D Oker-Blom, Terhi Peltokorpi, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Ville Ylikahri

Tyhjä: 3

Kimmo Helistö, Outi Ojala, Johanna Sumuvuori

Poissa: 0

Outi Ojala jätti asiaan seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

Esitän eriävän mielipiteeni päätöksen. Voittanut ehdotus on turhan rajaava, keskittyen ainoastaan palvelualoitteeseen. Sumuvuoren vastaesitys olisi ollut selvästi laajempi ja monimuotoisempi. En myöskään voinut kannattaa varsinaista päätösehdotusta koska tehty selvitys esitteli lähinnä Ruotsin mallia.

Johanna Sumuvuori jätti asiaan seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

Jätän eriävän mielipiteen kaupunginhallituksen päätökseen palvelualoitteikäytännön jatkoselvityksestä, koska nyt esitetystä muodosta malli on liian rajaava ja yksipuolinen eri tahojen aloitteiden ja ideoiden hyödyntämisessä. Vastaehdotuksessa esitin, että jatkossa selvitettäisiin, miten kuntalaisten, järjestöjen ja yritysten ideoita ja aloitteita (mukaan lukien palvelualoite) voidaan nykyistä paremmin hyödyntää kaupungin toiminnan kehittämisessä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Terttu Holstila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36357
terttu.holstila(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys palveluaoitekäytännöstä.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneer merkitä tiedoksi selvityksen palveluaoitekäytännöstä.

Esittelijä

Helsingin kaupungin vuoden 2012 talousarvioon sisältyy se, että selvitetään ja mahdollisesti kokeillaan palveluaoitekäytäntöä kaupunginhallituksen erikseen määrittämällä tavalla.

Kaupunginhallitus on 21.11.2011 kehottanut talous- ja suunnittelukeskusta selvittämään kaupunginhallitukselle 31.3.2012 mennessä palveluaoitekäytäntöä.

Talous- ja suunnittelukeskus on selvittänyt palveluaoitekäytäntöä yhteistyössä hallintokeskuksen oikeuspalveluiden ja hankintakeskuksen kanssa. Selvitystyöhön ovat osallistuneet myös kiinteistövirasto, nuorisoasiankeskus ja rakennusvirasto, jotka arvioivat mahdollisuutta sisällyttää palveluaoitepilotointi vuoden 2013 talousarvioehdotukseen.

Kokouksessa kuullaan strategiapäällikkö Marko Karvisen esitys tehdyistä selvityksestä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Terttu Holstila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36357
terttu.holstila(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys palveluaoitekäytännöstä.pdf

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.05.2012 § 586

Pöydälle 14.05.2012

HEL 2012-006582 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

07.05.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Terttu Holstila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36357
terttu.holstila(a)hel.fi

§ 624

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 20 tekemiä päätöksiä:

Khn puheenjohtaja
konsernijaosto 14.5.2012
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat
- Helsingin Energia
- Helsingin Satama 15.5.2012
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat
- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava

hallintokeskus
- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus
- rahoitusjohtaja
- talousarviopäällikkö
- kehittämispäällikkö
- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- kaupunginkamreeri
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- kehityspäällikkö
- matkailupäällikkö

- tapahtumapäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 20 tekemiä päätöksiä:

Kh:n puheenjohtaja

konsernijaosto

14.5.2012

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat

- Helsingin Energia

- Helsingin Satama

15.5.2012

- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava

- sivistys- ja henkilöstötointa johtava

- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

- sosiaali- ja terveystointa johtava

hallintokeskus

- hallintojohtaja

- hallinto-osaston osastopäällikkö

- kansainvälisen toiminnan päällikkö

- kaupunginlakimies

- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus

- rahoitusjohtaja

- talousarviopäällikkö
- kehittämisspäällikkö
- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- kaupunginkamreeri
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- kehityspäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

§ 625

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 20 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 20 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

§ 626

**Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: katukulttuuria
piristävien katuyrittäjien myyntipaikat**

HEL 2011-010844 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 14.12.2011 kaupungin kulttuuristrategiaa Kvsto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunkikulttuuria piristävien katuyrittäjien myyntipaikkoja ei kilpailuteta vain eniten maksavia suosien vaan selvitetään mahdollisuutta luoda systeemi, joka kannustaa luoviin ideoihin ja yrittäjyyteen.” (Tuomas Rantanen)

Kvston työjärjestyksen 24 §.n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu teknisen palvelun lautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lausunnot. Lausunnot ovat päätöshistoriassa.

Esittelijä toteaa, että rakennusviraston maaliskuussa järjestämässä kilpailutuksessa oli hinnan lisäksi tarjouspyynnössä mainittu myös kaupunkilaisten saaman palvelutarjonnan monipuolisuus. Tehty kilpailutus ei tällä kertaa tuottanut kuin kaksi hyväksyttyä tarjousta. Kioskipaikkoja oli tarjouskilpailussa tarjolla noin 10 paikkaan.

Yleisten töiden lautakunta toteaa lausunnossaan, että tarjouskilpailuun osallistuvien luovuutta ja yrittäjyyttä ei haluta rajoittaa.

Rakennusvirastossa on käynnistymässä hanke nykyisen kioskiverkoston kehittämistarpeiden kartoittamisesta. Samassa yhteydessä otetaan esille kioskeille asetettavat ulkonäkö- ja laatuvaatimukset. Selvityksen tuloksia käytetään hyväksi kioskipaikkojen kilpailutuksessa 2013. Rakennusvirastossa arvioidaan myös mahdollisuuksia teknisen palvelun lautakunnan lausunnossa mainittujen asioiden huomioimiseen kilpailutuksissa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Otteet

Ote
Ponnen esittäjä

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Muut valtuutetut

Päätöshistoria

Teknisen palvelun lautakunta 26.04.2012 § 88

HEL 2011-010844 T 00 00 03

Päätös

Teknisen palvelun lautakunta päätti esittää alla olevan lausunnon kaupunginhallitukselle Tuomas Rantasen toivomusponteen katuyrittäjien myyntipaikkojen kriteereistä.

Lausunto:

Tällä hetkellä katuyrittäjät kilpailutetaan Rakennusviraston toimesta niin, että tarjottu hinta on ainut määräävä tekijä valinnassa. Suurimman hintatarjouksen jättänyt yrittäjä saa myyntipaikan. Teknisen palvelun lautakunta kannattaa myös muiden tekijöiden huomioimista kilpailutuksessa. On hyvä, että myös laadullisia ja toiminnallisia kriteerejä käytetään yritysten valinnan perusteina. Vain erittäin kysytyillä paikoilla ja uusissa tilanteissa, joissa myyntipaikan markkina-arvoa ei ole vielä testattu, kilpailuttaminen pelkästään hinnalla on perusteltua.

Vakiintuneilla myyntipaikoille on käytännöllistä ja tarkoituksenmukaista hinnoitella paikat kiinteähintaisina ja valita myyjät alueille niin, että myyntialueiden tuotevalikoiman monipuolisuus voidaan taata. Eri tuoteryhmien myyntipaikat voidaan kuitenkin hinnoitella erisuuruisina.

Käytännössä kriteerien asettaminen ja niiden pohjalta tehtävä vertailu on vaikeampaa kuin hinnan perusteella tehtävä ainakin, jos paikat kilpailutetaan niin, että muut kriteerit pisteytetään ja valinta suoritetaan yhteispisteiden perusteella. Helsingin Tukkutori on kokeillut tätä halleissa vapautuvien paikkojen osalta ja myös Tukkutorin Teurastamon uusien myymälöiden osalta. Tavoitteena on kuitenkin siirtyä yhä enemmän markkinapohjaiseen kiinteään hintaan ja valita yrittäjät toiminnallisten ja laadullisten valintakriteerien pohjalta.

Pitkissä vuokrauksissa kilpailutetut vuokrahinnat vääristävät yrittäjien kilpailuasetelmia, mikä ei ole kokonaisuuden kannalta hyvä asia. Laadullinen kilpailuttaminen on vaativampaa ja sillä ei myöskään välttämättä päästä aina oikeudenmukaisimpaan ja parhaimpaan lopputulokseen. Hyvänä menetelmänä voidaan pitää sitä, että tarjottu hinta on osatekijä (20 - 70 %) ja muut tekijät pisteytetään raadin avulla, jolloin lopputulos on osin subjektiivinen ja osin objektiivinen eli hintaan perustuva.

Raadissa on hyvä olla vähintään neljä jäsentä, joista vähintään puolet kaupungin organisaation ulkopuolisia asiantuntijajäseniä. Raadin pisteytykseen ei ole valitusoikeutta.

Tuomas Rantasen pontta voidaan pitää kannatettavana, mutta kaupungin on kuitenkin syytä asettaa vuokraukselle markkinakelpoinen pohjahinta tai hinnan pitää olla yksi kilpailutuskriteereistä. Tämä siitä syystä, että yrittäjät harjoittavat kaupallista toimintaa kaupungin omistamilla alueilla. Kilpailutekijöistä johtuen kaupunki on velvoitettu perimään tasapuolista tai markkinaperusteista hintaa myyntipaikoista, jotta yrittäjät eivät joudu vääristyneeseen markkina-asemaan toisiinsa nähden.

Uusien torialueiden ja kaupunkitilojen muuttamista vakituiseen torikäyttöön ja siirtämistä Tukkuutorin hallinnoitavaksi tulisi selvittää niiden alueiden osalta, joilla on tai suunnitellaan vakituista torimyyntiä.

Käsittely

26.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä tarkensi lausunnon sisältöä siten, että lisäsi lausunnon ensimmäisen kappaleen jälkeen seuraavan lauseen:

"Vakiintuneilla myyntipaikoille on käytännöllistä ja tarkoituksenmukaista hinnoitella paikat kiinteähintaisina ja valita myyjät alueille niin, että myyntialueiden tuotevalikoiman monipuolisuus voidaan taata. Eri tuoteryhmien myyntipaikat voidaan kuitenkin hinnoitella erisuuruisina."

Lisäksi esittelijä tarkensi lausunnon sisältöä siten, että lisäsi viimeisen kappaleen jälkeen uudeksi omaksi kappaleekseen seuraavan lauseen:

"Uusien torialueiden ja kaupunkitilojen muuttamista vakituiseen torikäyttöön ja siirtämistä Tukkuutorin hallinnoitavaksi tulisi selvittää niiden alueiden osalta, joilla on tai suunnitellaan vakituista torimyyntiä."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Taulavuori

Lisätiedot

Timo Taulavuori, toimitusjohtaja, puhelin: 310 32500
timo.taulavuori(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 14.02.2012 § 81

HEL 2011-010844 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Tuomas Rantasen toivomusponnosta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus on 14.10.2002 (§ 1302) vahvistanut periaatteet kiinteistöjen luovuttamisesta kaupungin ulkopuoliselle. Päätöksen mukaan valmistelussa on huomioitava muun muassa palveluntarjonnan monipuolisuus ja parhaan tarjouksen valintakriteerit on ilmoitettava etukäteen. Luovuttamiseen on sovellettava kilpailuttamista, jos se on mahdollista.

Yleisten töiden lautakunta päätti 13.12.2011 (§ 676), että kymmenen liikuteltavan kioskin paikkaa kilpailutetaan.

Rakennusvirasto on käynnistänyt kilpailutuksen määrittelemilleen kioskipaikoille siten, että tarjousaika päättyy 9.3.2012. Tarjouspyynnössä liikuteltaville kioskeille on määritelty enimmäiskoko sekä aika, jonka se saa olla paikallaan. Kioskien tulee sopia kaupunkikuvaan ja -ympäristöön.

Samalle toimijalle luovutetaan korkeintaan kaksi kioskipaikkaa. Näin mahdollisimman moni toimija saa kioskille paikan, eivätkä suuret toimijat valtaa kaikkia paikkoja.

Tarjosten valinnassa rakennusvirasto huomioi ehdotetun kioskin soveltuvuuden kaupunkikuvaan ja -ympäristöön ja tarjotun hinnan lisäksi palvelutarjonnan monipuolisuuden.

Yleisten töiden lautakunta ei halua rajoittaa kilpailuun osallistuvien luovuutta ja yrittäjyyttä. Kilpailuun osallistuvien tulee kuitenkin huomioida kaupunkikuvallisten seikkojen lisäksi esimerkiksi elintarvikkeiden myyntiä säätelevät lukuisat määräykset.

Käsittely

14.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti päätösehdotuksen kappaleen 4 kuulumaan seuraavasti:

"Rakennusvirasto on käynnistänyt kilpailutuksen määrittelemilleen kioskipaikoille siten, että tarjousaika päättyy 9.3.2012. Tarjouspyynnössä liikuteltaville kioskeille on määritelty enimmäiskoko sekä aika, jonka se saa olla paikallaan. Kioskien tulee sopia kaupunkikuvaan ja -ympäristöön."

Esittelijä

va. osastopäällikkö
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Jussi Puutio, vs. alueidenkäyttöpäällikkö, puhelin: 310 38656
jussi.puutio(a)hel.fi

§ 627

Kulosaaren metroaseman muutostöiden hankesuunnitelman enimmäiskustannusten korottaminen

HEL 2011-008854 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Kulosaaren metroaseman muutostöiden hankesuunnitelman muuttamisen siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäiskustannus on 7,9 miljoonaa euroa kustannustasossa 8/2011(RI=132,5 ja THI 156,4).

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 HKR-Rakennuttajan selvitys korotustarpeesta

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne hyväksyä Kulosaaren metroaseman muutostöiden hankesuunnitelman muuttamisen siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäiskustannus on 7,9 miljoonaa euroa kustannustasossa 8/2011(RI=132,5 ja THI 156,4).

Esittelijä

Johtokunnan esitys

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta esittää 1.12.2011 Kulosaaren metroaseman muutostöiden hankesuunnitelman enimmäiskustannusten korottamista siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäiskustannus on 7,9 miljoonaa euroa kustannustasossa 8/2011(RI=132,5 ja THI 156,4).

Johtokunnan esityslistalla asiasta on todettu seuraavaa:

Taustaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Kulosaaren metroaseman muutostyön hankesuunnitelman 20.1.2010 11 § siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäiskustannus on 6,1 miljoonaa euroa kustannustasossa 8/2009 (RI=125,9 ja THI=150,1). Päätös oli

samansisältöinen kuin liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan esitys 28.10.2009.

Edellä mainittu enimmäiskustannus on tämän hetkessä kustannustasossa 8/2011 6,42 miljoonaa euroa (RI=132,5 ja THI=156,4). Hankkeen enimmäishinta, tarjoushintaaindeksin muutos huomioon otettuna, ylittyy 1,48 miljoonaa euroa.

Tiivistelmä

HKL on toiminut hankkeen tilaajana, ja on tilannut HKR-Rakennuttajalta hankkeen toteutuksen. HKR-Rakennuttajalta on tilattu seuraavat tehtävät:

- hankesuunnitelman laadinta
- suunnittelu- ja rakennuttamistehtävät
- urakoiden hankinta ja valvonta

Rakennushanke sisälsi metroaseman lippuhallin peruskorjauksen ja laajennuksen. Laituritason katos rakennettiin umpinaiseksi siten, että se kattaa myös aseman päädyt rata-alueineen. Laiturin pintarakenteet ja kalusteet uusittiin, laituritasolle rakennettiin uusi laiturivarasto ja uusi poistumistie. Laiturin itäpäädyn kohdalle rakennettiin uusi poistumistieporras.

Lippuhallissa ja laituritason odotustilassa betoniporras ja osa välipohjaa purettiin ja tilalle rakennettiin uusi välipohja sekä nykyiset poistumistievaatimukset täyttävät uudet liukuportaat. Vanha hissikuilu purettiin ja uusi teräslasiseinäinen hissi rakennettiin uuteen paikkaan. Vanhat kioski-, valvomo- ja yleisö wc-tilat purettiin lippuhallissa ja tilajärjestelyt sekä pintarakenteet suunniteltiin uudelleen. Kioskin yhteyteen rakennettiin uusi jätahuone. Vanha hissikonehuone ja jätahuone purettiin ja tilalle rakennettiin uudet sosiaalitulat sekä siivoushuone. Vanhan paloilmoitinhuoneen tilalle rakennettiin tekninen tila metron automatiikkaa varten.

Lisä- ja muutostyöt

Hankkeen lisä- ja muutostyövarausta arvioitaessa oli varauduttu tavanomaisiin peruskorjaushankkeessa esiintyviin muutostöihin. Työn toteutuksen aikana on kuitenkin ilmennyt sellaisia lisätöitä edellyttäviä tarpeita, joita ei ole voitu suunnitelmassa huomioida.

Työaikana esiin tulleet suurimmat poikkeamat laskentavaiheeseen olivat:

- työaikana esiin tulleet lisälouhintatarpeet

- ratapenkereen lisätuentatarpeet
- kaapelikourujen siirtotyöt
- maanpainesienien tuentatarpeet
- laitureiden reunaterästen vahvistukset
- lasikatteen päälle tulleen huoltokelkan kiskotukset
- urakka-ajan jatkumisen aiheuttamat lisäkustannukset
- aikatauluvaikeuksien aiheuttaman matkustajahaitan minimoimiseksi aseman väliaikaisen sisäänkäynnin käyttöönoton aiheuttamat kustannukset
- opasteiden muutokset väliaikaisen sisäänkäynnin vuoksi, sekä HKL:n työn aikana tarkentamat opastehankinnat

Hanke yritettiin viedä läpi erittäin nopealla aikataululla. Hankkeelle oli alun perin varattu suunnittelu-aikaa 4½ kuukautta, töiden piti alkaa 15.9.2010 ja valmistua huhtikuussa 2010. HKR-Rakennuttaja teki tältä pohjalta tarjouksen rakennuttamis- ja suunnitteluttamistehtävistä 31.11.2009.

Hankkeen toteutusaikataulua kiristettiin 3.12.2009 olleessa suunnittelukokouksessa niin, että työt tuli aloittaa jo kesäkuun alussa, koska asema haluttiin sulkea kesäliikenteen alkaessa ja näin hyödyntää hiljaisempaa kesäliikenteen aikaa. Samassa suunnittelukokouksessa luovuttiin myös yhden raiteen ajosta. Tämä vähensi olennaisesti rakennustöissä käytössä olevaa päivittäistä tehokasta työaikaa ja pidensi myös osaltaan rakennusaikaa, mutta takasi metron häiriöttömän liikenteen muille asemille. Edellä kuvattuja muutoksia ei kyetty ottamaan riittävästi huomioon rakentamistyön valmisteluissa, ja urakan alkuvaiheessa urakoitsijalla ei ollut edellytyksiä täysipainoiseen toimintaan peruskorjaustyössä. Tämä aiheutti aikatauluongelmia ja lisäsi lisä- ja muutostöitä.

Aikainen lumen tulo marraskuussa sekä runsasluminen talvi pitkine pakkaskausineen hidastivat omalta osaltaan viivästyneitä rakennustöitä. Matkustajille aiheutuvan haitan vähentämiseksi keväällä käyttöön otettu varapoistumistien sisäänkäynti aiheutti myös lisäkustannuksia.

Kulosaaren metroaseman muutostyöt ovat valmistuneet 8.9.2011.

HKR-Rakennuttajan laatima selvitys enimmäishinnan korotustarpeesta on liitteenä.

Hankkeen enimmäishinta Hankkeen enimmäishinnaksi muodostuu indeksikorjattuna 7,9 miljoonaa euroa, kustannustasossa 8/2011 (RI= 132,5 ja THI 156,4).

Saadut lausunnot

Talous- ja suunnittelukeskus puoltaa lausunnossaan 4.5.2012 lisä- ja muutostyön aiheuttamaa enimmäishinnan korotusta. Talous- ja suunnittelukeskus kuitenkin tuo lausunnossaan esiin, että liikennelaitos-liikelaitoksen hankkeiden enimmäishinnat ovat ylittyneet useasti ja liikennelaitoksen tulee kehittää koko suunnittelujärjestelmäänsä siten, että investointihankkeiden kustannusarviot pitävät paremmin paikkansa hankkeiden kaikissa vaiheissa.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä viittaa liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnan esittämään ja toteaa, että hankkeen toteuttamisessa ilmenneiden lisätyötarpeiden sekä aikatauluongelmien takia kustannukset ovat kasvaneet suunniteltua suuremmiksi.

Kaupunginhallituksen johtosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää nykyisin tilahankkeista, joiden kustannusarvio on enintään 10 milj. euroa.

Esittelijä toteaa, että kustannusarvioissa pysymiseen on kiinnitetty huomiota eri yhteyksissä. Kaupunginhallitus on viimeksi Siilitien metroaseman hankesuunnitelman tarkistamista koskevan Kvston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä 20.6.2011 § 629 kehottanut liikennelaitos -liikelaitosta kehittämään koko suunnittelujärjestelmäänsä siten, että investointihankkeiden kustannusarviot pitävät paremmin paikkansa hankkeiden kaikissa eri vaiheissa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 HKR-Rakennuttajan selvitys korotustarpeesta

Tiedoksi

Liikennelaitos-liikelaitos (HKL)
Talous- ja suunnittelukeskus

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 4.5.2012

HEL 2011-008854 T 02 08 02 00

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupunginvaltuusto hyväksyi Kulosaaren metroaseman muutostyön hankesuunnitelman 20.1.2010 § 11 siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäiskustannus on 6,1 milj. euroa kustannustasossa 8/2009 (RI=125,9 ja THI=150,1). Edellä mainittu enimmäiskustannus on kustannustasossa 8/2011 6,42 milj. euroa (RI=132,5 ja THI=156,4).

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti 1.12.2011 § 182 esittää kaupunginhallitukselle Kulosaaren metroaseman muutostöiden hankesuunnitelman enimmäiskustannusten korottamista siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäiskustannus on 7,9 milj. euroa, kustannustasossa 8/2011 (RI= 132,5 ja THI 156,4). Hankkeen enimmäishinta, tarjoushintaindeksin muutos huomioon otettuna, ylittyi 1,48 milj. euroa

HKL toimi hankkeen tilaajana ja tilasi HKR-Rakennuttajalta hankkeen toteutuksen. Rakennushanke sisälsi metroaseman lippuhallin peruskorjauksen ja laajennuksen.

Hankkeen lisä- ja muutostyövarausta arvioitaessa oli varauduttu tavanomaisiin peruskorjaushankkeessa esiintyviin muutostöihin. Työn toteutuksen aikana ilmeni kuitenkin sellaisia lisätöitä edellyttäviä tarpeita, joita ei ole voitu suunnitelmissa ottaa huomioon. Työaikana esiin tulleet suurimmat poikkeamat laskentavaiheeseen olivat mm. työaikana esiin tulleet lisälouhintatarpeet, ratapenkereen lisätuentatarpeet, urakka-ajan jatkumisen aiheuttamat lisäkustannukset aikatauluvaikeuksien aiheuttaman matkustajahaitan minimoimiseksi ja aseman väliaikaisen sisäänkäynnin käyttöönoton aiheuttamat kustannukset.

Koska Kulosaaren aseman töiden aikataulu oli jo lisä- ja muutostyötarpeen ilmetessä myöhässä, oli tärkeintä saada työt sujumaan siten, että asema saataisiin mahdollisimman nopeasti käyttöön. Tästä syystä HKR-Rakennuttaja sopi urakoitsijan kanssa työn aikana lisä- ja muutostöiden perusteet, mutta työmäärät ja siten kokonaiskustannukset selvitettäisiin vasta töiden päätyttyä.

21.05.2012

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että Liikennelaitos -liikelaitoksen hankkeiden enimmäishinnat ovat ylittyneet useasti ja liikennelaitoksen tulee kehittää koko suunnittelujärjestelmäänsä siten, että investointihankkeiden kustannusarviot pitävät paremmin paikkansa hankkeiden kaikissa vaiheissa.

Talous- ja suunnittelukeskus puoltaa lisä- ja muutostyön aiheuttamaa enimmäishinnan korottamista.

Lisätiedot

Viljakainen Juha, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta (HKL) 01.12.2011 § 182

HEL 2011-008854 T 02 08 02 00

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti esittää kaupunginhallitukselle Kulosaaren metroaseman muutostöiden hankesuunnitelman enimmäiskustannusten korottamista siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäiskustannus on 7,9 miljoonaa euroa, kustannustasossa 8/2011 (RI= 132,5 ja THI 156,4).

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Juha Saarikoski, yksikön johtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

§ 628
Palveluosaston osastopäällikön viran täyttäminen

HEL 2011-008646 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ottaa rakennusviraston palveluosaston osastopäällikön virkaan (vak.nro 57830) 1.7.2012 lukien 5 796,90 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin eduin oikeustieteen kandidaatti *****

Samalla kaupunginhallitus päätti, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamisesta koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhteenvedo palveluosaston osastopäällikön paikkaa hakeneista

Otteet

Ote

Valittu henkilö
Muut hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne ottaa rakennusviraston palveluosaston osastopäällikön virkaan (vak.nro 57830) 1.7.2012 lukien 5 796,90 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin eduin oikeustieteen kandidaatti *****

Samalla kaupunginhallitus päättäne, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan

ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamisesta koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

Kaupunginhallitus päätti 19.12.2011 § 1159 perustaa 1.1.2012 alkaen rakennusvirastoon palveluosaston osastopäällikön viran (vakanssinumero 57830), jonka kokonaiskuukausipalkka on 5 700 euroa.

Palveluosaston tehtäviä ovat pysäköinninvalvonta, yleisten alueiden vuokraukset, luvat ja niiden valvonta sekä rakennusviraston asiakaspalvelu. Osaston päällikkönä on osastopäällikkö.

Virka on ollut haettavana 11.1. – 30.1.2012 ja siitä ilmoitettiin Helsingin Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa, Metrolehdessä, Rakennuslehdessä, Uratiessä sekä kaupungin rekrytointijärjestelmässä.

Viran kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Kielitaitovaatimuksena on suomen kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Muodollisen pätevyyden lisäksi hakuilmoituksessa ilmoitettiin, että viran menestyksellinen hoitaminen edellyttää hyvää johtamistaitoa, monipuolista ammatillista osaamista osaston toimialoilta sekä kehittämishakuisuutta. Lisäksi arvostetaan yhteistyökykyä, viestintätaitoja, kielitaitoa sekä kunnallishallinnon tuntemusta.

Virkaa valittaessa valitsijan tulee kunnallisissa viroissa varsinaisten kelpoisuusehtojen täyttymisen lisäksi kiinnittää huomiota perustuslain 125 §:n mukaisiin yleisiin nimitysperusteisiin eli taitoon, kykyyn ja koeteltuun kansalaiskuntoon.

Osaston päällikön valitsee kaupunginhallitus lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Virkaa haki määräajassa 19 henkilöä. Yhdistelmä viran hakijoista on jaettu erikseen. Hakemukset kokonaisuudessaan ovat nähtävillä kokouksessa.

Virkaa hakeneista 14 täytti viran kelpoisuusvaatimukset. Kolme hakijaa ei ole osoittanut hakemuksessaan kelpoisuusvaatimuksen edellyttämää kokemusta johtamistehtävistä. Lisäksi yhdellä heistä ei ole kokemusta myöskään hallintotehtävistä. Kahdelta hakijalta puuttui vaadittava ylempi korkeakoulututkinto.

Kolme hakijaa, ***** haastateltiin ja lähetettiin soveltuvuusarviointiin. Lisäksi yleisten töiden lautakunta haastatteli kaksi parasta hakijaa.

***** on oikeustieteen kandidaatti (1983). Hän on toiminut vuodesta 2004 alkaen rakennusviraston katu- ja puisto-osaston palvelutoimiston toimistopäällikkönä, yksikön päällikkönä 2003 - 2004, vs. toimistopäällikkönä 2001 - 2003 sekä lakimiehenä 1997 - 2001. Lisäksi hän on toiminut lakimiehenä kiinteistövirastossa, asuntotuotantotoimistossa, Tukkukauppojen Oy:ssä ja sen konserniyhtiöissä sekä sosiaalivirastossa vuosina 1984 - 1997. Tällä hetkellä hän hoitaa määräaikaisena palvelusosaston osastopäällikön avointa virkaa.

***** on ekonomi (1997) ja yo-merkonomi (1992). Hän on toiminut vuodesta 2005 alkaen Kotimaa -yhtiöiden business controllerina, Elisa Oyj/verkon business controllerina 2001 - 2005, Elisa Oyj/uudet liiketoiminnat talouspäällikkönä 1999 - 2001, Elisa Oyj/tutkimuskeskuksen talouspäällikkönä 1997 - 1999, Pohjois-Savon Ammattikorkeakoulun kaupan ja talouden yksikön laskentatoimen lehtorina 1997 - 1997.

Yleisten töiden lautakunta esittää lausuntoaan, että rakennusviraston palveluosaston osastopäällikön virkaan (vakanssinumero 57830) tulisi ottaa 1.7.2012 lukien 5 796,90 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin eduin *****

Esittelijä viittaa yleisten töiden lautakunnan lausuntoon ja toteaa, että hakuasiakirjoista, haastatteluista ja soveltuvuusarvioinneista saatujen tietojen perusteella on ***** asetettava hakijoiden joukosta koulutuksensa, työkokemuksensa ja muiden ansioidensa perusteella etusijalle. Hän täyttää viralle asetetut kelpoisuusvaatimukset, hänellä on monipuolinen kokemus osaston toimialalta ja hyvä kunnallishallinnon tuntemus.

Kaupungin palvelukseen ottamisen edellytyksenä on, että virkaan otettava henkilö antaa tehtävän hoidon terveydellisiä edellytyksiä koskevat tiedot sekä osallistuu tarvittaessa asian selvittämiseksi suoritettaviin tarkastuksiin tai tutkimuksiin. Jollei terveydellisiä edellytyksiä koskevia tietoja ole käytettävissä virkasuhteeseen otettaessa ja valituksi tulee henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa, on Khn samalla päätettävä, että virkaan ottaminen on ehdollinen. Ottaminen on ehdollinen, kunnes Khs on henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella vahvistanut viranhaltijan ottamisen. Selvitys tulee esittää kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

21.05.2012

Ryj/3

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhteenvedo palveluosaston osastopäällikön paikkaa hakeneista

Otteet

Ote

Valittu henkilö
Muut hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Rakennusvirasto

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 03.05.2012 § 228

HEL 2011-008646 T 01 01 01 01

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti esittää lausuntonaan kaupunginhallitukselle, että rakennusviraston palveluosaston osastopäällikön virkaan (vakanssinumero 57830) tulisi ottaa 1.7.2012 lukien 5 796,90 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin eduin oikeustieteen kandidaatti *****

Lisäksi yleisten töiden lautakunta päätti esittää, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamisesta koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Haku

Kaupunginhallitus päätti 19.12.2011 § 1159 perustaa 1.1.2012 alkaen rakennusvirastoon palveluosaston osastopäällikön viran

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

(vakanssinumero 57830), jonka kokonaiskuukausipalkka on 5 700 euroa.

Rakennusviraston palveluosaston osastopäällikön virka on ollut haettavana 11.1. – 30.1.2012 ja siitä ilmoitettiin Helsingin Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa, Metrolehdessä, Rakennuslehdessä, Uratiessä sekä kaupungin rekrytointijärjestelmässä.

Viran kuvaus

Kaupunginvaltuusto päätti 30.11.2011 § 234 rakennustoimen johtosäntömuutoksesta, jolla tasapainotettiin rakennusviraston organisaatorakennetta sijoittamalla katu- ja puisto-osaston toimintoja viraston muille osastoille sekä perustetulle palveluosastolle.

Palveluosaston tehtäviä ovat pysäköinninvalvonta, yleisten alueiden vuokraukset, luvat ja niiden valvonta sekä rakennusviraston asiakaspalvelu. Rakennustoimen johtosäntönnön 6 §:n 3 kohdan mukaisesti palveluosaston päällikkönä on osastopäällikkö.

Rakennustoimen johtosäntönnön 14 §:n mukaan osastopäällikön viran kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä.

Kielitaitovaatimuksena on suomen kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Muodollisen pätevyyden lisäksi hakuilmoituksessa ilmoitettiin, että viran menestyksellinen hoitaminen edellyttää hyvää johtamistaitoa, monipuolista ammatillista osaamista osaston toimialoilta sekä kehittämishakuisuutta. Lisäksi arvostetaan yhteistyökykyä, viestintätaitoja, kielitaitoa sekä kunnallishallinnon tuntemusta.

Virkaa valittaessa valitsijan tulee kunnallisissa viroissa varsinaisten kelpoisuusehtojen täyttymisen lisäksi kiinnittää huomiota perustuslain 125 §:n mukaisiin yleisiin nimitysperusteisiin eli taitoon, kykyyn ja koeteltuun kansalaiskuntoon.

Rakennustoimen johtosäntönnön 15 §:n mukaan osaston päällikön valitsee kaupunginhallitus lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Hakijat

Virkaa haki määräajassa 19 henkilöä.

Yhdistelmä viran hakijoista on esityslistan liitteenä. Yhteenvedon tiedot perustuvat hakijoiden hakemuksessa antamiin tietoihin. Hakemukset kokonaisuudessaan ovat nähtävillä kokouksessa.

Palveluosaston osastopäällikön virkaa hakeneista 14 täyttävät viran pätevyysvaatimukset. 3 hakijaa ei ole osoittanut hakemuksessaan kelpoisuusvaatimuksen edellyttämää kokemusta johtamistehtävistä. Lisäksi yhdellä heistä ei ole kokemusta myöskään hallintotehtävistä. Kahdelta hakijalta puuttui vaadittava ylempi korkeakoulututkinto.

Hakijoiden arviointi

Palveluosaston osastopäällikön hakijoiden haastattelun suorittivat kaupungininsinööri sekä yleisten töiden lautakunnan puheenjohtaja ja lautakunnan keskuudestaan valitsevat 2 jäsentä.

Haastatellut hakijat ovat:

***** kävivät myös Psycon Oy:n suorittamissa psykologisissa henkilöarvioinneissa.

Henkilöarviointien tulokset ovat kokouksessa nähtävillä.

Yleisten töiden lautakunnan mielestä hakukriteerit huomioon ottaen pätevyydeltään, ammattitaidoltaan ja muulta soveltuvuudeltaan kaksi ansioituneinta hakijaa ovat *****

Lautakunnan mielestä näillä kahdella hakijalla on hyvät edellytykset palveluosaston osastopäällikön viran hoitamiseen.

Yleisten töiden lautakunta on kuullut ja haastatellut 13.4.2012 *****

***** on oikeustieteen kandidaatti (1983). Hän on toiminut vuodesta 2004 alkaen rakennusviraston katu- ja puisto-osaston palvelutoimiston toimistopäällikkönä, yksikön päällikkönä 2003 - 2004, vs. toimistopäällikkönä 2001 – 2003 sekä lakimiehenä 1997 – 2001.

Lisäksi hän on toiminut lakimiehenä kiinteistövirastossa, asuntotuotantotoimistossa, Tukkukauppojen Oy:ssä ja sen konserniyhtiöissä sekä sosiaalivirastossa vuosina 1984 – 1997. Tällä hetkellä ***** hoitaa määräaikaisena palveluosaston osastopäällikön avointa virkaa.

***** on ekonomi (1997) ja yo-merkonomi (1992). Hän on toiminut vuodesta 2005 alkaen Kotimaa -yhtiöiden business controllerina, Elisa Oyj/verkon business controllerina 2001 - 2005, Elisa Oyj/uudet liiketoiminnot talouspäällikkönä 1999 – 2001, Elisa Oyj/tutkimuskeskuksen talouspäällikkönä 1997 – 1999, Pohjois Savon

Ammattikorkeakoulun kaupan ja talouden yksikön laskentatoimen lehtorina 1997 – 1997.

Hakijoiden esittämät muut ansiot ilmenevät hakemuksista ja liitteenä olevasta yhteenvedosta.

Yleisten töiden lautakunnan käsityksen mukaan hakuasiakirjojen ja haastattelujen perusteella ***** on virkaan parhaiten soveltuva. Hänellä on monipuolinen kokemus ja asiantuntemus palveluosaston toimialan tehtävistä sekä usean vuoden kokemus hallinto- ja johtamistehtävistä. Hänellä on myös hyvä kokemus kunnallishallinnosta. Hän on tehtävissään osoittanut kehittymishakuisuutta ja omaa yleisten töiden lautakunnan arvion mukaan parhaat edellytykset menestyksellisesti hoitaa palveluosaston osastopäällikön virkaa.

Edellä esitetyn perusteella yleisten töiden lautakunta esittää, että palveluosaston osastopäällikön virkaan valitaan *****

Lausunto ja yhteenvedo hakijoista sekä hakemusasiakirjat toimitetaan kaupunginhallitukselle.

Käsittely

03.05.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset: Otsikon "Hakijoiden arviointi" alla olevan viidenneksi viimeisen kappaleen virke muutetaan muotoon ***** on ekonomi (1997) ja yo-merkonomi (1992)."

Päätösehdotuksen ensimmäisen kappaleen loppuun lisätään: *****

Otsikon "Hakijoiden arviointi" alla olevat kolme viimeistä kappaletta korvataan seuraavilla:

"Yleisten töiden lautakunnan käsityksen mukaan hakuasiakirjojen ja haastattelujen perusteella ***** on virkaan parhaiten soveltuva. Hänellä on monipuolinen kokemus ja asiantuntemus palveluosaston toimialan tehtävistä sekä usean vuoden kokemus hallinto- ja johtamistehtävistä. Hänellä on myös hyvä kokemus kunnallishallinnosta. Hän on tehtävissään osoittanut kehittymishakuisuutta ja omaa yleisten töiden lautakunnan arvion mukaan parhaat edellytykset menestyksellisesti hoitaa palveluosaston osastopäällikön virkaa.

Edellä esitetyn perusteella yleisten töiden lautakunta esittää, että palveluosaston osastopäällikön virkaan valitaan *****

Lausunto ja yhteenveto hakijoista sekä hakemusasiakirjat toimitetaan kaupunginhallitukselle."

Pöydällepanoehdotus:

Jussi Heinämies: Jätetään asia pöydälle.

Kannattajat: Otso Kivekäs

Vastaehdotus:

Kirsti Inkeroinen-Kalliokoski: Asian käsittelyä jatketaan.

Kannattajat: Christer Antell

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan.

Ei-ehdotus: Jätetään asia pöydälle.

Jaa-äännet: 6

Mukhtar Abib, Christer Antell, Tuula Hänninen, Kirsti Inkeroinen-Kalliokoski, Jarmo Nieminen, Harri Saksala

Ei-äännet: 3

Sari Hartonen, Jussi Heinämies, Otso Kivekäs

Tyhjä: 0

Poissa: 0

29.11.2011 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Raimo K Saarinen, kaupungininsinööri, puhelin: 310 38804
raimo.k.saarinen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 19.12.2011 § 1160

HEL 2011-008646 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kehottaa rakennusvirastoa julistamaan rakennusviraston palveluosaston osastopäällikön viran haettavaksi rakennustoimen johtosäännön sekä kaupungin kielitaitosäännön

21.05.2012

Ryj/3

mukaisin pätevyysvaatimuksin ja niin, että viran palkkaedut määräytyvät 5700 euron kokonaiskuukausipalkan mukaan.

Samalla kaupunginhallitus päätti määrätä oikeustieteen kandidaatti Pekka Henttosen hoitamaan määräaikaisesti 1.1.2012 alkaen palveluosaston osastopäällikön avoinna olevaa virkaa 5700 euron kokonaiskuukausipalkan mukaisin palkkaeduin siihen saakka kunnes virkaan vakinaisesti otettu ryhtyy hoitamaan virkaa, tällä päätöksellä kuitenkin kauintaan 31.7.2012 saakka.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

§ 629

Rakentamispalvelun (Staran) logistiikan osaston yksikön johtajan viran täyttäminen

HEL 2011-010605 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ottaa rakentamispalvelun (Staran) logistiikan osaston yksikön johtajan virkaan 1.8.2012 alkaen 5585,69 euron kokonaispalkkaeduin valtiotieteiden kandidaatti *****

Samalla kaupunginhallitus päätti, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhteenvedo hakijoista

Otteet

Ote

Valittu henkilö
Muut virkaa hakeneet

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen ottaa rakentamispalvelun (Staran) logistiikan osaston yksikön johtajan virkaan 1.8.2012 alkaen 5585,69 euron kokonaispalkkaeduin valtiotieteiden kandidaatti *****

Samalla kaupunginhallitus päättäneen, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan

ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

Rakentamispalvelun (Stara) logistiikan yksikkö vastaa Helsingin kaupungin tarvitsemista auto-, kone- ja kuljetuspalveluista sekä teknisistä hankinnoista ja materiaalipalveluista. Yksikönjohtajan tehtävänä on johtaa osaston toimintaa ja vastata siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan.

Osastolla työskentelee 143 henkilöä. Toiminnan laajuus vuonna 2011 oli noin 30 milj. euroa. Logistiikan yksikönjohtajan viran kokonaispalkka on vuoden 2012 työehtosopimusten mukaisten korotusten jälkeen 5585,69 euroa.

Osaston päällikön kelpoisuusvaatimuksena on korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Kielitaitovaatimuksena on suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Hakuilmoituksen mukaan Stara arvostaa ennakkoluulotonta johtajuutta, konserniajattelua sekä hyvää hankinta- ja ympäristöosaamista. Henkilön tulisi olla asiakaslähtöinen, suunnitelmallinen ja tavoitteellinen toimialansa tuntija, joka vie strategiaa käytäntöön. Hän saa tuloksia aikaan hyvien yhteistyötaitojen ja jämäkän toimeenpanokykynsä ansiosta.

Hakuilmoitus on julkaistu Helsingin kaupungin sähköisessä rekrytointijärjestelmässä e-rekryssä ja Helsingin Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa ja Metro-lehdessä. Haku aika oli 29.1.-15.2.2012. Hakuajan päättymiseen mennessä virkaa haki 57 henkilöä.

Virkaan valittaessa valitsijan tulee myös kunnallisissa viroissa varsinaisten kelpoisuusehtojen täyttämisen lisäksi kiinnittää huomiota perustuslain 125 §:n mukaisiin yleisiin nimitysperusteisiin eli taitoon, kykyyn ja koeteltuun kansalaiskuntoon.

Yhteenveto hakijoista on jaettu erikseen. Hakuasiakirjat ovat nähtävänä kokouksessa.

Yhdeksää hakijaa (mukaan lukien hakemuksensa 16.3.2012 peruuttanut henkilö) haastateltiin. Heistä kolme (***** ja hakemuksensa peruuttaneet) kutsuttiin soveltuvuusarviointiin sekä haastateltiin uudestaan. Yksi soveltuvuusarviointiin kutsutuista perui hakemuksensa 16.3.2012. Myös yleisten töiden lautakunnan 29.3.2012 virkaan esittäjä hakija perui hakemuksensa 23.4.2012.

Osaston päällikön valitsee kaupunginhallitus lautakunnan annettua ensin lausuntonsa.

***** on koulutukseltaan valtiotieteiden kandidaatti. Hän on toiminut liikennemestarina liikennelaitoksella 2003 - 2009 sekä ryhmäpäällikkönä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymässä 2010 alkaen.

Teknisen palvelun lautakunta päätti esittää 26.4.2012 lausuntoaan, että rakentamispalvelun (Staran) logistiikan osaston yksikön johtajan virkaan valittaisiin 1.8.2012 alkaen 5585,69 euron kokonaispalkkaeduin

Esittelijä viittaa teknisen palvelun lautakunnan lausuntoon ja toteaa, että hakuasiakirjoista, haastatteluista ja soveltuvuusarvioinneista saatujen tietojen perusteella lautakunnan esittämä hakija on asetettava hakijoiden joukosta koulutuksensa, työkokemuksensa ja muiden ansioidensa perusteella etusijalle. Hän täyttää viralle asetetut kelpoisuusvaatimukset, hänellä on kokemusta toimialalta ja johtamistehtävistä.

Kaupungin palvelukseen ottamisen edellytyksenä on, että virkaan otettava henkilö antaa tehtävän hoidon terveydellisiä edellytyksiä koskevat tiedot sekä osallistuu tarvittaessa asian selvittämiseksi suoritettaviin tarkastuksiin tai tutkimuksiin. Jollei terveydellisiä edellytyksiä koskevia tietoja ole käytettävissä virkasuhteeseen otettaessa ja valituksi tulee henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa, on Khn samalla päätettävä, että virkaan ottaminen on ehdollinen. Ottaminen on ehdollinen, kunnes Khs on henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella vahvistanut viranhaltijan ottamisen. Selvitys tulee esittää kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhteenvedo hakijoista

Otteet

Ote

Valittu henkilö

Muut virkaa hakeneet

Otteen liitteet

Esitysteksti

21.05.2012

Ryj/4

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Rakentamispalvelu (Stara)

Päätöshistoria

Teknisen palvelun lautakunta 26.04.2012 § 70

HEL 2011-010605 T 01 01 01 01

Päätös

Teknisen palvelun lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle lausuntonaan, että rakentamispalvelun (Staran) logistiikan osaston yksikön johtajan virkaan valittaisiin vtk, Sami Aherva 1.8.2012 alkaen 5585,69 euron kokonaispalkkaeduin.

Käsittely

26.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Sami Aherva esittäytyi kokouksessa, muttei osallistunut asian käsittelyyn.

Esittelijä tarkensi päätösehdotustaan Sami Ahervan koulutuksen osalta. Hän on tällä hetkellä valtiotieteiden kandidaatti, ei maisteri. Esittelijä tarkensi esittely-kohdan viidettä kappaletta samoin.

29.03.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Timo Martiskainen, toimitusjohtaja, puhelin: 310 39269
timo.martiskainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 23.04.2012 § 458

HEL 2011-010605 T 01 01 01 01

Päätös

Esittelijä päätti poistaa asian esityslistalta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

21.05.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 630

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 19 ja 20 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	16.5.2012 lukuun ottamatta § 92
Teknisen palvelun lautakunta	10.5.2012
Yleisten töiden lautakunta	15.5.2012
Ympäristölautakunta	8.5.2012

Käsittely

Esittelijä muutti esityksensä kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 19 ja 20 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	16.5.2012 lukuun ottamatta § 92
Teknisen palvelun lautakunta	10.5.2012
Yleisten töiden lautakunta	15.5.2012
Ympäristölautakunta	8.5.2012

Rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti 21.5.2012 ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi liikennelaitos-liikelaitoksen 16.5.2012 § 92 tekemän päätöksen metron automatisointisopimuksesta.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun esityksen yksimielisesti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 19 ja 20 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	16.5.2012
Teknisen palvelun lautakunta	10.5.2012
Yleisten töiden lautakunta	15.5.2012
Ympäristölautakunta	8.5.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

21.05.2012

Kaj/1

§ 631

Kaupungin lausunto Kumpula-seura ry:n Vallilanlaaksoa koskevasta rakennussuojeluesityksestä

Pöydälle 21.05.2012

HEL 2011-005347 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen rakennussuojeluilmoitus
- 2 Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen vastinepyyntö Kumpula-seura ry:n suojeluesityksestä
- 3 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto Kumpulan kartanon alueen suojeluesityksestä
- 4 Asemakaavakartta nro 11978
- 5 Leikkauskuva
- 6 Leikkauskuva
- 7 Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n vastine Kumpula-Seura ry:n suojeluesitykseen (Kumpulan kartano)

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon:

Suojeluesitys

Suojeluesityksessä ehdotetaan Kumpulan kartanon aluetta suojeltavaksi siten, että kasvitieteellisen puutarhan alueen lisäksi suojeltavaan kokonaisuuteen liittyisivät myös osa kaupungin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

omistuksessa olevista Nylanderinpuistosta (Nylanderin niitty) ja kasvitieteellisen puutarhan ja Vallilan siirtolapuutarhan välissä sijaitseva kapea maa-alue, jolla on aiemmin sijainnut 1960-luvun alussa rakennettu ja vuonna 2009 purettu satamarata. Suojeluesityksen tavoitteeksi ilmoitetaan Kumpulan kartanon alueen kulttuurihistoriallisten arvojen suojelu ja kasvitieteellisen puutarhan toimintaedellytysten turvaaminen myös tulevaisuudessa.

Suojeluesityksen tekijät katsovat, että kavasuojelun puuttuessa Kumpulan kartanoon liittyvän aluekokonaisuuden ainoa suojelukeino olisi suojelu lailla rakennusperinnön suojelemisesta. Suojeluesitystä perustellaan kohteen valtakunnallisella merkityksellä rakennushistorian ja -taiteen, erityisten ympäristöarvojen, siihen liittyvien tapahtumien kannalta sekä kaavoitustilanteen vuoksi.

Museoviraston lausunto

Museoviraston lausunnossaan 16.3.2012 esittämän näkemyksen mukaan suojeluesityksen kohteena olevan aluekokonaisuuden suojelu voidaan turvata maankäyttö- ja rakennuslain säännösten ja määräysten nojalla, mutta se esittää päätöksen yhteydessä kuitenkin selvitettäväksi, onko kohteen suojelemiseksi erityisiä syitä asemakaavoitustilanteen vuoksi.

Museovirasto toteaa, että koska itse Kumpulan kartano on asemakaavalla suojeltu, sen kulttuurihistoriallisten arvojen säilymisen voi katsoa olevan nykytilanteessa riittävän turvattu ottaen huomioon kohteelle soveltuvan käyttötarkoituksen. Museovirasto esittää kuitenkin, että jos alueen asemakaavan muutos tulee jostain syystä vireille, on siinä samalla syytä ajanmukaistaa suojelumerkintöjen määräyssiältö etenkin sr-2-merkinnän osalta ja poistaa siitä mahdollisuus rakennuksen purkuun pakottavasta syystä.

Asemakaava ja rakennusten suojelutilanne

Lainsäädännön perusteella rakennusperinnön säilyttämiseksi voidaan suojella rakennuksia, rakennelmia, rakennusryhmiä tai rakennettuja alueita, joilla on merkitystä rakennushistorian, rakennustaiteen, rakennustekniikan, erityisten ympäristöarvojen tai rakennuksen käytön tai siihen liittyvien tapahtumien kannalta.

Suojeluesityksen kohde sijaitsee asemakaava-alueella. Kumpulan kartano ja siihen liittyvät rakennukset on suojeltu asemakaavalla nro 9010 (vahvistunut YM 30.10.1987). Kartanon päärakennus on suojeltu asemakaavamerkinnällä sr-1, suojeltava rakennus. Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa suorittaa sellaisia lisärakentamis- tai muutostöitä, jotka turmelevat rakennuksen tai sen sisätilojen kulttuurihistoriallista arvoa tai rakennustaiteellista tyyliä. Päärakennukseen liittyvät neljä

kartanon sivurakennusta on suojeltu samalla asemakaavalla merkinnällä sr-2, suojeltava rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman rakennuslautakunnan lupaa. Rakennuslautakunta voi myöntää luvan purkamiseen vain, mikäli siihen on pakottava syy.

Asemakaavassa Kumpulan kartanon ympäristö on osoitettu puistoalueeksi merkinnällä VPO, kasvitieteellisen puutarhan puistoalue, joka pääasiassa on yleisessä käytössä oleva ja ympäristön asukkaita palveleva erityispuisto. Alue saadaan aidata enintään 1,8 m korkealla läpinäkyvällä aidalla, jonka on oltava taiteellisesti käsitelty. Alueella on huoltoajo sallittu.

Nylanderin puiston alue on merkitty asemakaavassa puistoalueeksi merkinnällä VP. Puiston pohjoisreunaan on osoitettu Pietari Kalmin kadun kautta kulkeva joukkoliikenneyhteys. Nylanderin puiston alueelle on lisäksi varattu mahdollisuus maanalaisen kadun rakentamiseen merkinnällä mal.

Suojeluesitykseen on sisällytetty myös entisen satamaradan alue, joka on ollut asemakaavoittamatonta aluetta.

Suojeluesityksen kohteena oleva alue rajautuu etelässä Vallilan siirtolapuutarhaan, jonka kulttuurihistoriallisten ja puutarhataiteellisten arvojen säilyminen on turvattu 14.12.2011 hyväksytyssä asemakaavassa (nro 11990).

Joukkoliikennekadun hyväksytyt asemakaava

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.12.2011 joukkoliikenteen rakentamisen mahdollistavan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 11978. Joukkoliikennekatu kulkee Vallilanlaakson halki Hämeentielle Mäkelänkadulle entisen satamaradan paikalla ja johdetaan Mäkelänrinteen uintikeskuksen koillispuolisessa rinteessä tunnelin kautta Mäkelänkadulle.

Joukkoliikennekadun kaavalla poistetaan voimassa oleva asemakaavan (nro 8930, vahv. 16.7.1985) varaus joukkoliikennekadulle Kumpulanmäeltä Kumpulanlaakson puistoalueen halki Isonniitynkadulle. Lisäksi mahdollistetaan kevyen liikenteen yhteys Jyrängöntieltä Kumpulan kampukselle ja kevyen liikenteen silta Kumpulan kampukselta Kustaa Vaasan tien itäpuolelle.

Samassa yhteydessä on kaavaa vähäisiltä osin muutettu Nylanderin puiston osalta lisäämällä kaavaan kasvitieteellistä puutarhaa palveleva huoltoajoyhteys.

Joukkoliikennekatu mahdollistaa raitiovaunuyhteyden rakentamisen Kalasataman ja Pasilan välille. Alkuvaiheessa joukkoliikennekatu tulee

nopeuttamaan nykyisiä linja-autoreittejä, erityisesti eri oppilaitoksia yhdistävää tiedelinjaa. Joukkoliikennekatu uusine pysäkkeineen parantaa myös Vallilan siirtolapuutarhan, kasvitieteellisen puutarhan ja Kumpulän kartanon saavutettavuutta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto teetti kaavoitusprosessin aikana yleissuunnitelman joukkoliikennekadusta yhteistyössä rakennusviraston kanssa. Yleissuunnitelmassa otettiin huomioon kadun sijainti maisemallisesti herkässä kohdassa ja se painottui kadun aiheuttamien maisemallisten ja toiminnallisten haittojen minimoimiseen. Yleissuunnitelma suhtautuu kunnioittavasti kulttuurihistoriallisesti merkittävään ympäristöön ja siinä esitetyt ratkaisuperiaatteita voidaan käyttää kadun jatkosuunnittelun ja rakentamisen lähtökohtana. Joukkoliikennekadun onnistuneen toteutuksen edellytyksenä on, että katu suunnitellaan korkeatasoisesti ja sovitetaan huolellisesti ympäristöönsä.

Joukkoliikennekadun yleissuunnitelma on asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostuksen nro 11978 liitteenä.

ELY-keskuksen oikaisukehotus

ELY-keskus on jättänyt asemakaavasta oikaisukehotuksen 23.1.2012. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alueella voimassa olevaa yleiskaavaa tai sen määräyksiä ei voi tulkita niin, että kaavamääräyksissä mainitut liikenneväylät tarkoittaisivat eri kaupunginosia yhdistävän, Helsingin joukkoliikennejärjestelmään liittyvän kadun rakentamista. Yleiskaava ei näin ollen ole ollut maankäyttö- ja rakennuslain 42§:ssä tarkoitetulla tavalla ohjeena asemakaavaa laadittaessa. Asemakaava ei näin ollen täyttäisi sille MRL:n 54 § 1 momentissa asetettuja sisältövaatimuksia yleiskaavan huomioon ottamisesta eikä myöskään MRL 54 § 2 momentin edellytystä vaalia rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä niihin liittyviä erityisiä arvoja hävittämättä. ELY-keskus katsoo lisäksi, että asemakaavaa hyväksyttäessä ei ole voitu pitää täysin selvitettyinä rakennetun ympäristön laatua, laajuutta tai erityisiä arvoja.

Yleiskaava 2002

Yleiskaava 2002:ssa Vallilanlaakson alue on kaupunkipuistoaluetta, jota kehitetään monipuolisena toiminta-, kohtaamis- ja luonto-ympäristönä. Alueelle saa rakentaa tarpeellisia yhdyskuntateknisen huollon tiloja ja liikenneväyliä. Yleiskaavassa pääosa alueesta on lisäksi merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi, jota kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Entisen satamaradan käytävä on yleiskaavassa rajattu tämän merkinnän ulkopuolelle.

Samassa Vallilanlaakson maisematilassa on yleiskaavan varaus tunnelin suuaukolle, joka on osoitettu palvelemaan yleiskaavan mukaista pääliikenneverkon maanalaista osuutta. Kyseessä on Hakamäentien jatkeen ns. Kumpulan tunnelin haara, joka nousisi maan pinnalle kaupunkipuiston alueella. Merkintä osoittaa, että yleiskaavan 2002 mukaiseen ratkaisuun sisältyy mahdollisuus toteuttaa liikenneinfrastruktuuria palvelevaa maanpäällistä rakentamista ja kaupungin eri osien välisiä yhteystarpeita. Näin ollen yleiskaavaa näillä perusteilla on Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston näkemyksen mukaan Vallilanlaakson osalta tullut tulkita siten, että yleiskaavan kaavamääräyksessä mainitut tarpeelliset liikenneväylät tarkoittavat myös Helsingin joukkoliikennejärjestelmään liittyvän uuden kadun rakentamista. Entisen ratapohjan paikalle osoitettu joukkoliikennekatu on siten yleiskaavan 2002 mukainen.

Joukkoliikennekatu on asemakaavassa osoitettu entisen satamaradan käytävään, joten asemakaavassa on otettu huomioon yleiskaavassa osoitettujen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen vaaliminen eikä rakentaminen hävitä alueen rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvoja.

Suojeluesitykseen sisältyvien alueiden arvot ja suojelutarve

Alueen arvoja on selvitetty useassa vaiheessa aina kulloisenkin asemakaavan laatimisen yhteydessä. Asemakaavan nro 9010 selostuksessa on käsitelty alueen erityispiirteitä ja suojelukohteita. Kaava-alueen rakennetun ympäristön lähtökohdan ja samalla tärkeimmän osan on muodostanut Kumpulan kartanon ympäristökokonaisuus. Niukkaan kartta-aineistoon perustuen on voitu päätellä, että kartanoon liittyvä puisto on sijainnut kartanon päärakennuksen luoteispuolella mäen päällä. Kasvitieteellisen puutarhan puistoalue sijaitsee vanhan puiston paikalla.

Helsingissä on kaikkiaan 21 historiallisilta vaiheiltaan, rakennustaiteellisesti ja maisemallisesta arvokasta kartanoympäristöä. Valtaosa näistä kartanoista on vähintäänkin Kumpulan kartanoympäristön veroista kulttuurihistoriallista ympäristöä. Kumpulan kartanoa ei ole luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi kartanokohteeksi (RKY 2009) kuten Herttoniemen kartano, Tuomarinkylän kartano, Viikin kartano, Stansvikin kartano, Degerön kartano, Tullisaaren puisto, Jollaksen kartano, Meilahden kartano, Villingin kartano ja Östersundomin kartano. Rakennussuojelulailla ei Helsingissä ole suojeltu yhtään kartanoympäristöä, vaan kartanokohteiden arvojen vaalimiseksi on riittänyt asemakaavallinen suojelu.

Kumpulan kasvitieteellinen puutarha (alue C1)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kasvitieteellinen puutarha perustettiin vuonna 1678 Turkuun ja siirrettiin Helsinkiin vuonna 1829. Vuodesta 2004 se on ollut Luonnontieteellisen keskusmuseon yksikkö. Puutarhan tehtävä on ylläpitää tieteellistä elävien kasvien kokoelmaa ja harjoittaa kansainvälistä siemenvaihtoa tutkimuksen ja opetuksen tarpeisiin. Se myös tutkii ja opettaa kasvitiedettä ja tuottaa kasvitieteellistä neuvontaa ja valistusta sekä asiantuntijapalveluita erityisesti ympäristöhallinnolle. Lisäksi puutarha osallistuu uhanalaisten kasvilajien suojeluun osana maailmanlaajuisia verkostoa.

Kasvitieteellisen puutarhan kokoelmat ovat Kaisaniemessä ja Kumpulan kartanon kasvitieteellisissä puutarhoissa. Kumpulan puutarha perustettiin vuonna 1987. Siellä on kulttuurikasvien puutarha ja kasvimaantieteellinen puutarha, jossa kasvit on järjestetty maantieteellisen alkuperän mukaisesti omiin osastoihinsa.

Vuonna 2005 aloitettiin hanke puutarhan avaamiseksi tutkijoiden ja opiskelijoiden lisäksi suurelle yleisölle. Tavoitteena oli kohentaa puutarhan istutukset ja infrastruktuuri yleisökohteelta vaadittavaan kuntoon sekä kehittää asiakaspalveluratkaisut suuria vierailijamääriä varten. Kumpulan kasvitieteellinen puutarha avattiin yleisölle kesällä 2009. Kävijämäärä vuonna 2010 oli noin 10 000 vierailijaa.

Kumpulan kasvitieteellinen puutarha sijoittuu kartanon ympärille, entiselle viljelysmaalle ja osittain nykypäivään asti säilyneeseen kartanopuistoon. Puutarhan vanhimmat puut ovat kartanopuistovaiheesta 1800-luvulta.

Kumpulan kartanoa ympäröivän kasvitieteellisen puutarhan kokonaisuus on 1900-luvun viime vuosikymmenten ja 2000-luvun alun tuote. Itse kartanonkin välitön ympäristö on merkittävin osin uudistettu kasvillisuuden, kulkureittien, portaiden, kaiteiden, tukimuurien, kunnallistekniikan sekä valaistuksen osalta. Yleisesti ottaen varsin uusilla rakenteilla on vain rajallinen merkitys rakennusperinnön suojeluun tähtäävän lain tarkoittamien rakennushistorian, rakennustaitteen, rakennustekniikan arvojen tai erityisten ympäristöarvojen kannalta.

Elävien kasvien kokoelmalle on ominaista, että samalla kun uusia kasveja jatkuvasti otetaan kokoelmiin, vanhoista joudutaan luopumaan luonnollisen poistuman tai tilanpuutteen vuoksi. Toimivan puutarhan pitää pystyä vastaamaan muutostarpeisiin tulevaisuudessakin, eikä sen yksityiskohtainen suojeleminen nykytilaansa ole mielekäästä.

Nylanderipuisto, ent. Nylanderin niitty (alue C2)

Nylanderipuisto on merkitty asemakaavassa puistoalueeksi.
Rakennusvirasto on käynnistänyt suunnittelun puutarhuri Pekka

Jyrängön muistoa kunnioittavan Kärhöpuiston toteuttamiseksi alueelle. Rakennusten kivijalat voidaan säilyttää ja ottaa huomioon puiston suunnittelussa. Säilyneet kivijalat voidaan ottaa huomioon myös kaavoituksessa sitten kun alueen asemakaavan uusiminen tulee ajankohtaiseksi. Nylanderinpuiston yksityiskohtainen suojeleminen vaarantaisi kärhöpuiston toteuttamisen eikä ole sen tähden mielekästä.

Kaupunki katsoo, ettei alueen yksityiskohtaiselle suojelulle ole muutoinkaan perusteita.

Vihervyöhyke kasvitieteellisen puutarhan ja Vallilan siirtolapuutarhan välissä (alue C3)

Suojeltavaksi esitettyä entisen satamaradan pohjan aluetta ei ole merkitty yleiskaavassa kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi. Alueen luonne on muuttunut Kumpulan kartanomaiseman ja siirtolapuutarha-alueen välisestä avoimesta peltomaisemasta liikennealueeksi jo satamaradan rakentamisen myötä. Satamaradan pohja on 60-luvun kerrostuma alueella ja joukkoliikennekadun rakentaminen on jatkumoa alueen ajallisessa kerrostuneisuudessa. Entisen ratapohjan ei voida katsoa kuuluvan osaksi Kumpulan kartanon aluetta. Joukkoliikennekadun rakentaminen ei vaaranna avointa näkymää laaksotilassa Kumpulan kartanon ja Vallilan siirtolapuutarhan välillä.

Rakennusperinnön suojelusta annetun lain soveltaminen asemakaava-alueella

Rakennusperinnön suojelusta annetun lain 2 §:n 2 momentin mukaan rakennusperinnön suojelemisesta asemakaava-alueella sekä alueella, jolla on voimassa rakennuskielto asemakaavan laatimista varten, säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa. Saman pykälän 3 momentin mukaan lakia sovelletaan kuitenkin 2 momentin estämättä myös 2 momentissa tarkoitettulla alueella, jos

3)kohteen suojeluun tämän lain mukaisesti on erityisiä syitä asemakaavoitustilanteen vuoksi.

Koska kyse suojeltavaksi esitetyt rakennukset sekä niihin liittyvät alueet ovat asemakaava-alueella, voidaan rakennukset ja niihin liittyvä alue suojella rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla vain, jos edellä mainitut lain 2 §:n 3 momentin mukaiset edellytykset täyttyvät.

Kumpula-seura ry:n esityksessä on katsottu, että Kumpulan kartanon alueen suojelulla on valtakunnallista merkitystä rakennushistorian, rakennustaiteen, erityisten ympäristöarvojen sekä kohteeseen liittyvien tapahtumien kannalta. Lisäksi Kumpula-seura ry on katsonut, että kohteen suojeluun on erityisiä syitä asemakaavoitustilanteen vuoksi. Tältä osin Kumpula-seura ry:n esityksessä on viitattu Vallilan joukkoliikennettä koskevaan uuteen asemakaavaan.

Museovirasto on antamassaan lausunnossa katsonut, että Kumpulan kartanolla on kulttuurihistoriallista merkitystä valtakunnallisesti kohteeseen liittyvien tapahtumien vuoksi. Kartanon alueella, tosin Kum-tähden kentällä, on 13.5.1848 pidetty ylioppilaiden Floran päivän toukojuhla, jossa kuultiin Maamme-laulun ensiesitys. Lisäksi museovirasto on katsonut, että rakennettuna kulttuuriympäristönä alueella on merkitystä paikallisesti ja alueellisesti.

Museovirasto on kuitenkin katsonut, että koska Kumpulan kartano ja sen pihapiiriin kuuluvat rakennukset on jo suojeltu asemakaavalla ja rakennusten kulttuurihistoriallisten arvojen voidaan katsoa tulevan turvatuksi, ei ole olemassa perustetta rakennusten suojeluun erikseen myös rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla.

Kaupunki yhtyy tähän museoviraston kannanottoon. Rakennusten suojelu on voimassa olevalla asemakaavalla riittävästi turvattu.

Rakennusperinnön suojelusta annetun lain nojalla voidaan suojella rakennuksia, rakennelmia, rakennusryhmiä tai rakennettuja alueita. Suojelun kohteena voi olla itse rakennusten lisäksi niiden välitön ympäristö kuten piha, puisto tai puutarha.

Kumpula-seura ry katsoo esityksessään, että osa Nylanderin puistosta sekä entisen satamaradan pohja olisivat alueita, jotka tulisi kartanorakennusten lähialueina suojella. Erityisesti yhdistys katsoo, että Vallilan joukkoliikennekadun rakentaminen satamaradan paikalle tulisi heikentämään Kumpulan kartanon alueen merkitystä rakennettuna kulttuuriympäristönä.

Vallilan joukkoliikennekatua koskevan asemakaavan hyväksymisen yhteydessä on kuitenkin otettu kantaa myös kadun vaikutuksiin alueen kulttuurihistorialliselle arvolle. Joukkoliikennekadun on tosin todettu heikentävän Kumpulan kartanon visuaalisesti hallitsevaa asemaa, mutta samalla on todettu, että Hämeentien sillan rakentaminen on jo aikoinaan katkaissut kartanon suhteen Vanhankaupunginselälle, ja siihen verrattuna joukkoliikennekadun kielteinen vaikutus on vähäinen. Myös entiseen satamarataan verrattuna joukkoliikennekadusta aiheutuva maisemallinen ja melullinen lisähaitta on todettu vähäiseksi.

Rakennusperinnön suojelusta annettua lakia voidaan asemakaavoituksellisen tilanteen vuoksi soveltaa esimerkiksi, kun asemakaavaa voidaan pitää rakennusperinnön huomioon ottamisen vuoksi vanhentuneena tai kaavoitus viivästyy joko kunnan ottaman kannan tai kaavoituksen resurssien vuoksi.

Vallilan joukkoliikennekadun osalta on kuitenkin olemassa uusi kaupunginvaltuuston hyväksymä asemakaava. Asemakaavoituksen yhteydessä on huomioitu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti

rakennetun ympäristön ja luonnonympäristön suojelun tarpeet. Asemakaavoituksen tilanteen nojalla ei siksi ole olemassa erityisiä perusteita rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain soveltamiselle.

Edellytyksiä Kumpulan kartanon alueen suojelemiselle rakennusperinnön suojelusta annetun lain nojalla ei ole. Kaupunki katsoo siksi, että Kumpula-seura ry:n esitys tulisi hylätä.

Yhteenveto

Kaupunki ei pidä perusteltuna Kumpulan kartanon alueen suojelemista rakennusperinnön suojelusta annetun lain LaRs (498/2010) perusteella. Alue ei sisälly Museoviraston laatiman valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittaman valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä koskevan inventoinnin (RKY 2009) kohteisiin.

Alueen nykyiset suojelumääräykset, jotka on määritelty yleiskaavassa 2002 sekä asemakaavoissa, ovat riittävät Kumpulan kartanon alueen sekä rakennusten suojelun kannalta. Kumpulan kartanon rakennukset on suojeltu asemakaavalla ja siihen oleellisesti liittyvät viheralueet on osoitettu asemakaavalla puistoalueiksi.

Joukkoliikennekatu on asemakaavassa osoitettu entisen satamaradan käytävään, joten asemakaavassa on otettu huomioon yleiskaavassa osoitettujen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen vaaliminen eikä rakentaminen hävitä alueen rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvoja. Kumpulan kartano säilyttää edelleen hallitsevan asemansa maisematilassa. Alueen suojeluun esitetyllä tavalla ei siten ole tarvetta myöskään kaavoitustilanteen takia.

Suojelumääräyksiä voidaan tarkistaa Museoviraston esittämällä tavalla sitten, kun asemakaavojen uusiminen alueella tulee muutoin ajankohtaiseksi.

Esittelijä

Kumpula-Seura ry on tehnyt 12.8.2011 esityksen Kumpulan kartanon alueen suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) säännösten nojalla. Museovirasto on antanut suojeluesityksestä lausunnon 16.3.2012.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on tehnyt suojeluesityksestä ilmoituksen. ELY-keskus pyytää kaupungin lausuntoa suojeluesityksestä ja Museoviraston siitä antamasta lausunnosta.

ELY-keskuksen ilmoitus sekä lausuntopyyntö siihen liitettynä suojeluesityksineen ja Museoviraston siitä antamine lausuntoineen ovat liitteinä 1 ja 2.

Kaupunkisuunnitteluvirasto, kaupunginmuseon johtokunta ja hallintokeskuksen oikeuspalvelut ovat antaneet kaupunginhallitukselle ELY-keskuksen lausuntopyynnön johdosta lausuntonsa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto ei pidä perusteltuna Kumpulan kartanon alueen suojelemista rakennusperinnön suojelusta annetun lain LaRs (498/2010) perusteella. Virasto katsoo, että alueen nykyiset suojelumääräykset, jotka on määritelty yleiskaavassa 2002 sekä asemakaavoissa ovat riittävät Kumpulan kartanon alueen sekä rakennusten suojelun kannalta. Virasto toteaa, että joukkoliikennekadun alue, jota suojelun esitetään myös koskevan, on asemakaavassa osoitettu entisen satamaradan käytävään, joten asemakaavassa on otettu huomioon yleiskaavassa osoitettujen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen vaaliminen eikä rakentaminen hävitä alueen rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvoja.

Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto on liitteenä 3.

Kaupunginmuseon johtokunta katsoo lausunnossaan, että kaupunginvaltuuston alueelle hyväksymään asemakaavaan sisältyvän joukkoliikennekadun rakentaminen tulisi heikentämään Kumpulan kartanon alueen ja Vallilan siirtolapuutarhan merkitystä rakennettuina kulttuuriympäristöinä. Aluekokonaisuuden suojelu voidaan lausunnon mukaan turvata maankäyttö- ja rakennuslain nojalla, mutta johtokunta esittää kuitenkin selvitettäväksi, onko kohteen suojelemiseksi erityisiä syytä asemakaavoitustilanteen vuoksi.

Hallintokeskuksen oikeuspalvelut toteaa lausunnossaan, ettei edellytyksiä Kumpulan kartanon alueen suojelemiselle rakennusperinnön suojelusta annetun lain nojalla ole, ja katsoo, että Kumpula-seura ry:n esitys tulisi hylätä.

Kaupunginhallituksen annettavaksi ehdotettu lausunto perustuu kaupunkisuunnitteluviraston ja hallintokeskuksen oikeuspalveluiden lausuntoihin.

Asemakaavakartta ja kaksi leikkauskuvaa alueesta ovat liitteinä 4, 5 ja 6.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

21.05.2012

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen rakennussuojeluilmoitus
- 2 Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen vastinepyyntö Kumpula-seura ry:n suojeluesityksestä
- 3 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto Kumpulan kartanon alueen suojeluesityksestä
- 4 Asemakaavakartta nro 11978
- 5 Leikkauskuva
- 6 Leikkauskuva
- 7 Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n vastine Kumpula-Seura ry:n suojeluesitykseen (Kumpulan kartano)

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kaupunginmuseon johtokunta
Oikeuspalvelut

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.05.2012 § 596

Pöydälle 14.05.2012

HEL 2011-005347 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.04.2012 § 43

HEL 2011-005347 T 10 03 10

Päätös

Helsingin kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa Kumpulan kartanon rakennussuojeluesityksestä seuraavan lausunnon:

Kumpula-seura ry on tehnyt 12.8.2011 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle esityksen kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Kumpulan kartanon suojelemiseksi rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain perusteella. Suojeltavaksi on esitetty Kumpulan kartanon pihapiiri rakennuksineen, kartanon koillispuolella sijaitseva nk. Nylanderin niitty sekä kartanon eteläpuolinen, Vallilan siirtolapuutarhaan rajautuva kapea vihervyöhyke. Suojeluesitys on tehty, koska esityksen kohteena olevaa aluetta, joka on maisemallinen kokonaisuus, uhkaa Helsingin kaupungin laatima asemakaava ja asemakaavan muutos Vallilanlaakson joukkoliikennekadusta. Suojeluesitys on perusteltu kohteen valtakunnallisella merkityksellä rakennushistorian ja -taiteen, erityisten ympäristöarvojen sekä siihen liittyvien tapahtumien kannalta. Kartanon päärakennuksen arvoa perustellaan mm. sillä, että se saattaa olla C.L. Engelin suunnittelema.

Kaupunginmuseon johtokunta katsoo, että Kumpulan kartanon päärakennuksen ja sivurakennusten suojele toteutuu riittävällä tavalla ajantasaisessa asemakaavassa (vuodelta 1987). Kumpulan kartanon aluetta koskeva asemakaava on vuodelta 1987. Päärakennus 1840-luvulta on suojeltu sr-1-merkinnällä ja muut rakennukset sr-2-merkinnöin. Alueelle osoitettu toiminta on kasvitieteellinen puutarha. Vallilan siirtolapuutarha-alueen asemakaava tuli voimaan tänä vuonna. Asemakaavassa koko alue on määrätty säilytettäväksi kulttuurihistoriallisesti ja puutarhataiteen kannalta arvokkaana siirtolapuutarha-alueena RP/s-merkinnällä.

Sen sijaan kartanoympäristön suojele Kumpula-seuran esittämänä kokonaisuutena ei tule toteutumaan riittävällä tavalla Vallilanlaakson joukkoliikennekadun asemakaavassa ja asemakaavan muutosehdotuksessa, joka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.12.2011. Vallilan joukkoliikennekadun rakentaminen asemakaavaehdotuksen mahdollistamalla tavalla ei suojele alueen kulttuurihistoriallisia arvoja eikä alueen rakennettua kulttuuriympäristöä.

Kaupunginmuseon johtokunta on lausunut Vallilanlaakson joukkoliikennekadun asemakaavan muutosehdotuksesta 28.9.2010. Tämä oli museon viides lausunto asiassa. Kaikki lausunnot ovat olleet joukkoliikennekadun toteuttamisen suhteen kielteisiä. Perustelut ovat olleet tiivistettynä seuraavat: Vallilanlaakson avoin viherympäristö, joka

muodostuu entiseen Kumpulan kartanomiljööseen sijoitetusta tieteellisestä puutarhasta, Vallilan siirtolapuutarhasta ja niitä yhdistävästä ja ympäröivästä julkisesta viheralueesta, tulee säilyttää sen kulttuurihistorialliset arvot huomioiden. Tällä hetkellä alue muodostaa viherympäristökokonaisuuden.

Helsingin kaupunginmuseon tilaama kyläpaikkainventointi (2011) esittää Kumpulan eli Gumtäktin mainitun historiallisissa lähteissä ensimmäisen kerran 1470. Kumpulassa on sijainnut kolme keskiaikaista kyläpaikkaa, joista kaksi sijaitsee Kumpulan kartanon mailla. Tätä aiemmasta asutuksesta ei ole tutkittua tietoa. Kumpulan kartanon historia ulottuu 1400-luvulle: kartanoa edelsi rälssitila, joka muodostettiin 1481 Gumtäktin kylään. Kumpulan kartanoalueen suurin arvo on siten sen historiallinen kerroksisuus ja satoja vuosia jatkunut katkeamaton maankäyttö, joka näkyy edelleen kulttuurimaisemassa.

Kaupunginmuseon johtokunta katsoo, että koska Vallilan joukkoliikennekadun mahdollistama asemakaavaehdotus on hyväksytty kaupunginvaltuustossa, tulee alueen suojeluun ja kulttuuriympäristön vaalimiseen käyttää rakennusperinnön suojelusta annettua lakia. Näin voidaan taata historiallisen kerroksellisuuden ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan viherympäristökokonaisuuden ja siihen liittyvien Kumpulan kartanon ja Vallilan siirtolapuutarha-alueen arvojen säilyminen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Hallintokeskus Oikeuspalvelut 20.4.2012

HEL 2011-005347 T 10 03 10

UUDELY/708/07.01/2011

Kumpula-seura ry on tehnyt 12.8.2011 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle esityksen Kumpulan kartanon alueen suojelemiseksi rakennusperinnön suojelusta annetun lain (498/2010) perusteella.

Esityksessä esitetään suojeltavaksi alue, joka käsittää Helsingin yliopiston omistuksessa olevan Kumpulan kartanon ja Kumpulan kasvitieteellisen puutarhan lisäksi osan Helsingin kaupungin omistuksessa olevasta Nylanderin puistosta sekä Helsingin kaupungin omistuksessa olevan kapean maa-alueen, joka sijaitsee kasvitieteellisen puutarhan ja Vallilan siirtolapuutarhan välillä. Viimeksi

mainitulla alueella on aiemmin sijainnut 1960-luvun alussa rakennettu satamarata, joka on purettu 2009.

Vuonna 1987 vahvistetussa asemakaavassa Kumpulan kartano on suojeltu Sr 1 -merkinnällä ja kartanon pihapiirin muut rakennukset Sr 2 -merkinnällä. Alueelle on osoitettu toiminta kasvitieteellisenä puutarhana. Sr-1 merkintä koskeva määräys kuuluu:

”Suojeltava rakennus. Rakennusta ei saa purkaa eikä siinä suorittaa sellaisia lisärakentamis- tai muutostöitä, jotka turmelevat rakennuksen tai sen sisätilojen kulttuurihistoriallista arvoa tai rakennustaiteellista tyyliä.”

Sr-2 merkintä kuuluu:

”Suojeltava rakennus. Rakennusta ei saa purkaa ilman rakennuslautakunnan lupaa. Rakennuslautakunta voi myöntää luvan purkamiseen vain, mikäli siihen on pakottava syy.”

Nylanderin puistosta suojeltavaksi esitetty alue on merkitty voimassa olevassa asemakaavassa puistoksi.

Entisen satamaradan alueen osalta on Helsingin kaupunginvaltuusto 14.12.2011 hyväksynyt uuden asemakaavan, jossa vanhan satamaradan kohdalle on kaavoitettu joukkoliikennekatu (Vallilan joukkoliikennekatu). Samassa yhteydessä on kaavaa vähäisiltä osin muutettu Nylanderin puiston osalta lisäämällä kaavaan kasvitieteellistä puutarhaa palveleva huoltoajoyhteys. Asemakaava ei ole lainvoimainen. Hyväksytyä asemakaavaa koskeva asemakaavakartta on lausunnon liitteenä.

Rakennusperinnön suojelusta annetun lain 2 §:n 2 momentin mukaan rakennusperinnön suojelemisesta asemakaava-alueella sekä alueella, jolla on voimassa rakennuskielto asemakaavan laatimista varten, säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa. Saman pykälän 3 momentin mukaan lakia sovelletaan kuitenkin 2 momentin estämättä myös 2 momentissa tarkoitettulla alueella, jos

1. kohteella on valtakunnallista merkitystä;
2. kohteen säilymistä ja suojelua ei voida turvata maankäyttö- ja rakennuslailla ja sen nojalla annetuilla säännöksillä tai määräyksillä; tai
3. kohteen suojeluun tämän lain mukaisesti on erityisiä syitä asemakaavoitustilanteen vuoksi.

Koska kyse suojeltavaksi esitetyt rakennukset sekä niihin liittyvät alueet ovat asemakaava-alueella, voidaan rakennukset ja niihin liittyvä alue

suojella rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla vain, jos edellä mainitut lain 2 §:n 3 momentin mukaiset edellytykset täyttyvät.

Kumpula-seura ry:n esityksessä on katsottu, että Kumpulan kartanon alueen suojelulla on valtakunnallista merkitystä rakennushistorian, rakennustaiteen, erityisten ympäristöarvojen sekä kohteeseen liittyvien tapahtumien kannalta. Lisäksi Kumpula-seura ry on katsonut, että kohteen suojeluun on erityisiä syitä asemakaavoitustilanteen vuoksi. Tältä osin Kumpula-seura ry:n esityksessä on viitattu Vallilan joukkoliikennettä koskevaan uuteen asemakaavaan.

Museovirasto on antamassaan lausunnossa katsonut, että Kumpulan kartanolla on kulttuurihistoriallista merkitystä valtakunnallisesti kohteeseen liittyvien tapahtumien vuoksi. Kartanon alueella on 13.5.1848 pidetty ylioppilaiden Floran päivän toukojuhla, jossa kuultiin Maamme-laulun ensiesitys. Lisäksi museovirasto on katsonut, että rakennettuna kulttuuriympäristönä alueella on merkitystä paikallisesti ja alueellisesti.

Museovirasto on kuitenkin katsonut, että koska Kumpulan kartano ja sen pihapiiriin kuuluvat rakennukset on jo suojeltu asemakaavalla ja rakennusten kulttuurihistoriallisten arvojen voidaan katsoa tulevan turvatuksi, ei ole olemassa perustetta rakennusten suojeluun erikseen myös rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla. Oikeuspalvelut yhtyy museoviraston kannanottoon. Rakennusten suojelu on voimassa olevalla asemakaavalla riittävästi turvattu.

Rakennusperinnön suojelusta annetun lain nojalla voidaan suojella rakennuksia, rakennelmia, rakennusryhmiä tai rakennettuja alueita. Suojelun kohteena voi olla itse rakennusten lisäksi niiden välitön ympäristö kuten piha, puisto tai puutarha.

Kumpula-seura ry katsoo esityksessään, että osa Nylanderin puistosta sekä entisen satamaradan pohja olisivat alueita, jotka tulisi kartanorakennusten lähialueina suojella. Erityisesti yhdistys katsoo, että Vallilan joukkoliikennekadun rakentaminen satamaradan paikalle tulisi heikentämään Kumpulan kartanon alueen merkitystä rakennettuna kulttuuriympäristönä.

Vallilan joukkoliikennekatua koskevan asemakaavan hyväksymisen yhteydessä on otettu kantaa myös kadun vaikutuksiin alueen kulttuurihistorialliselle arvolle. Joukkoliikennekadun on todettu heikentävän Kumpulan kartanon visuaalisesti hallitsevaa asemaa. Samalla on kuitenkin todettu, että Hämeentien sillan rakentaminen on jo aikoinaan katkaissut kartanon suhteen Vanhankaupunginselälle ja siihen verrattuna joukkoliikennekadun kielteinen vaikutus on vähäinen. Myös entiseen satamarataan verrattuna joukkoliikennekadusta aiheutuva maisemallinen ja melullinen lisähaitta on todettu vähäiseksi.

21.05.2012

Rakennusperinnön suojelusta annettua lakia voidaan asemakaavoituksellisen tilanteen vuoksi soveltaa esimerkiksi, kun asemakaavaa voidaan pitää rakennusperinnön huomioon ottamisen vuoksi vanhentuneena tai kaavoitus viivästyy joko kunnan ottaman kannan tai kaavoituksen resurssien vuoksi. Vallilan joukkoliikennekadun osalta on olemassa uusi, hyväksytty asemakaava. Asemakaavoituksen yhteydessä on huomioitu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti rakennetun ympäristön ja luonnonympäristön suojelun tarpeet. Asemakaavoituksen tilanteen nojalla ei ole olemassa erityisiä perusteita rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain soveltamiselle.

Edellytyksiä Kumpulan kartanon alueen suojelemiselle rakennusperinnön suojelusta annetun lain nojalla ei ole. Oikeuspalvelut katsoo, että Kumpula-seura ry:n esitys tulisi hylätä.

Lisätiedot

Pennanen Sari-Anna, vs. johtava kaupunginasiainmies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi
Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

§ 632

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikoilla 19 ja 20 tekemiä päätöksiä:

kaupunkisuunnittelulautakunta	8.5.2012
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	11.5. ja 14.5.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikoilla 19 ja 20 tekemiä päätöksiä:

kaupunkisuunnittelulautakunta	8.5.2012
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	11.5. ja 14.5.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

§ 633

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 20 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Sosiaalilautakunta 15.5.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 20 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Sosiaalilautakunta 15.5.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

§ 634

Muutos työllistämistoimikunnan pysyviin asiantuntijoihin

HEL 2012-007188 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti nimetä sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljasen työllistämistoimikunnan pysyväksi asiantuntijaksi 1.6.2012 lukien toimikunnan kauden loppuun asti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Otteet

Ote
Nimetty

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen nimetä sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljasen työllistämistoimikunnan pysyväksi asiantuntijaksi 1.6.2012 lukien toimikunnan kauden loppuun asti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus asetti 7.2.2012 työllistämistoimikunnan vuosille 2011 - 2012 ja nimesi toimikunnan pysyväksi asiantuntijaksi mm. apulaiskaupunginjohtaja Tuula Haataisen. Hänen tilalleen esitetään nyt nimettäväksi 1.6.2012 lukien apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljanen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Otteet

Ote
Nimetty

21.05.2012

Sj/1

Tiedoksi

Työllistämistoimikunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

21.05.2012

Sj/2

§ 635

Työnantajan edustajan nimeäminen kaupungin henkilöstötoimikuntaan

HEL 2012-007074 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti nimetä kaupungin henkilöstötoimikuntaan puheenjohtajaksi ja työnantajan edustajaksi 1.6.2012 lukien apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljasen vuosiksi 2012–2015.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Sari Kuutamo, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi
Hannu Tulensalo, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37959
hannu.tulensalo(a)hel.fi

Otteet

Ote

Asianosaiset
Henkilöstötoimikunta

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne nimetä kaupungin henkilöstötoimikuntaan puheenjohtajaksi ja työnantajan edustajaksi 1.6.2012 lukien apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljasen vuosiksi 2012–2015.

Esittelijä

Apulaiskaupunginjohtaja Tuula Haataisen erottua kaupungin palveluksesta on kaupunginvaltuusto ottanut hänen tilalleen sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtajaksi Ritva Viljasen 1.6. 2012 lukien.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Sari Kuutamo, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi
Hannu Tulensalo, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37959
hannu.tulensalo(a)hel.fi

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Ote
Asianosaiset
Henkilöstötoimikunta

21.05.2012

Sj/3

§ 636

Lakkautettavat vakinaiset virat 21.5.2012 lukien

HEL 2012-007076 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti lakkauttaa liitteestä ilmenevät vakinaiset virat 21.5.2012 lukien.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Päivi Rissanen, työmarkkinalakimies, puhelin: 310 28915
paivi.rissanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lakkautettavat virat2012.pdf

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hallintokeskus	Liite 1
Opetusvirasto	Liite 1
Sosiaalivirasto	Liite 1
Terveyskeskus	Liite 1
Työterveyskeskus	Liite 1

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne lakkauttaa liitteestä ilmenevät vakinaiset virat 21.5.2012 lukien.

Esittelijä

Hallintokeskus, sosiaalivirasto, terveyskeskus, opetusvirasto ja työterveyskeskus ovat esittäneet yhteensä 25 viran lakkauttamista. Virkojen lakkauttaminen johtuu organisaatio- ja tehtävämuutoksista sekä siitä, että eräät virkojen hoitajat on otettu vastaaviin työsuhteisiin tehtäviin, koska he eivät työssään käytä julkista valtaa.

Hallintosäännön 11 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää virastopäällikön virkaa alempien virkojen lakkauttamisesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

21.05.2012

Sj/3

Lisätiedot

Päivi Rissanen, työmarkkinalakimies, puhelin: 310 28915
paivi.rissanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lakkautettavat virat2012.pdf

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hallintokeskus	Liite 1
Opetusvirasto	Liite 1
Sosiaalivirasto	Liite 1
Terveyskeskus	Liite 1
Työterveyskeskus	Liite 1

§ 637

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon toivomusponsi: Uuden nuorisolain mukainen hallintokuntien välinen yhteistyö nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi

HEL 2011-001552 T 05 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 11.5.2011 hyväksymän toivomusponnen (Alanko-Kahiluoto) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon toivomusponsi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 11.5.2011 hyväksymän toivomusponnen (Alanko-Kahiluoto) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 11.5.2011 valtuutettujen tekemiä aloitteita (asia 7) Kvsto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

" Kaupunginvaltuusto edellyttää, että valtuustolle tuodaan selvitys siitä, miten Helsinki toteuttaa uuden nuorisolain mukaista hallintokuntien välistä yhteistyötä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi (Outi Alanko-Kahiluoto)."

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä viittaa opetuslautakunnan, nuorisolautakunnan, henkilöstökeskuksen, sosiaalilautakunnan ja terveyslautakunnan

lausuntoihin, joissa selostetaan kuinka Helsingissä toteutetaan hallintokuntien välistä yhteistyötä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja miten sitä on tarkoitus edelleen kehittää uuden nuorisolain muutoksen tultua voimaan.

Nuorisolain mukaan kunnassa on oltava paikallisten viranomaisten monialaisen yhteistyön suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten nuorten ohjaus- ja palveluverkosto. Helsingin kaupungin monialaisen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto on ollut valmisteilla rinnan seuraavan LASU -kauden, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2013 - 2016 valmistelutyön kanssa.

Vaikka LASU:n sisältämät kehityshankkeet ja niiden sisäiset monihallintokuntaiset verkostot ovat toimivia, ne eivät kuitenkaan vastaa nuorisolaissa tarkoitettua pysyvää verkostorakennetta, joka kattaa paitsi eri hallintokunnat myös laissa luetellut viranomaistahot.

Lisäksi lakiin sisällytettiin säännös etsivästä nuorisotyöstä, jonka tarkoituksena on tavoittaa ne nuoret jotka eivät peruskoulun jälkeen integroidu jatkokoulutukseen ja jotka keskeyttävät toisen asteen koulutuksen. Keskeisessä roolissa ovat oppilaitokset, joiden hallussa etsivän työn tarvitsema rekisteriaineisto on, joten lain edellyttämä etsivää nuorisotyötä koskeva viranomaisen toimivaltaa koskeva määräys tullaan sisällyttämään opetustoimen johtosääntöön. Etsivää nuorisotyötä toteutetaan opetusvirastossa yli hallintokuntarajojen yhteistyössä palveluntuottajayhteisöjen kanssa.

Monialaisen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston perustaminen on tarkoitus tuoda päätettäväksi lähiaikoina kaupunginjohtajan johtajistokäsittelyssä. Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston tehtävä on palvelujen yleinen koordinointi. Etsivä nuorisotyö sen sijaan muodostaa vain pienen osan ohjaus- ja palveluverkoston tehtäväalueesta ja on luonteeltaan järjestöjen toteuttamaa operatiivista toimintaa nuorten keskuudessa.

Nuorisolain edellyttämän mukaisen etsivän nuorisotyön ja monialaisen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston ohella kaupungissa on paljon yhteistyön muotoja, jotka ovat olleet toiminnassa jo vuosia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon toivomusponsi

Tiedoksi

Ponnen ehdottaja
Muut valtuutetut

Päätöshistoria

Nuorisolautakunta 29.03.2012 § 27

HEL 2011-001552 T 05 00 00

Päätös

Nuorisolautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungissa toteutetaan vahvaa monihallinnollista yhteistyötä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi, ensisijaisesti yleisten ennaltaehkäisevien palvelujen, mutta myös kohdennettujen nuorten sosiaalisen vahvistamisen ja työllisyyden hoidon keinoin. Nuorisolainmukaisen etsivän nuorisotyön ja monialaisen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston ohella kaupungissa on paljon yhteistyön muotoja, jotka ovat olleet toiminnassa jo vuosia. Monihallinnollisen yhteistyön työmalleista nuorten syrjäytymisen ehkäisyn saralla pitkäaikaisin ja laajin on nuorisoasiainkeskuksen, sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen yhdessä toteuttama Luotsi-toiminta. Sen kohderyhmänä ovat yläkouluikäiset nuoret ja tavoitteena on kohdennetun nuorisotyön keinoin tukea nuorten sosiaalista vahvistumista. Toimintaa on laajennettu uusille asuin alueille osana Helsingin lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Todettakoon, että nuorisotoimen palvelujen pääpaino on kuitenkin yleisessä ennaltaehkäisevässä toiminnassa, kuten nuorisotalojen ja muiden toimipisteiden kautta toteutettavassa nuorisotyössä, aktiivisen kansalaisuuden edistämisessä sekä nuorisojärjestöjen tukemisessä. On selkeästi osoitettu, että tehokkainta - ja pidemmällä tähtäimellä myös taloudellisesti kannattavinta - syrjäytymisen ehkäisyä on yleinen ennaltaehkäisevä työ.

Monialainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto

Uudistuneeseen nuorisolakiin joka astui voimaan 1.1.2011, sisällytettiin säännös etsivästä nuorisotyöstä ja monialaisesta yhteistyöstä.

Säännöksen mukaan kunnat voivat tarvittaessa järjestää etsivää nuorisotyötä ja niiden tulee perustaa nuorten ohjaus- ja palveluverkosto. Lain perusajatuksena on, että suurimmassa syrjäytymisvaarassa ovat ne nuoret, jotka eivät peruskoulun jälkeen

integroidu jatkokoulutukseen ja, jotka keskeyttävät II asteen koulutuksen. Keskeisessä roolissa ovat koulut, joiden hallussa etsivän työn tarvitsema rekisteriaineisto on. Helsingissä etsivästä nuorisotyöstä vastaa siten luontevasti opetusvirasto ja sitä toteutetaan useiden toimijoiden voimin. Toimintaa rahoittaa OKM, jolle etsivän nuorisotyön toteuttajat osoittavat hakemuksensa ja jolle he myös vastaavat näiden rahojen käytöstä.

Nuorisolain mukaan kunnat voivat "tarvittaessa" järjestää etsivää nuorisotyötä. Saman lain mukaan kunnassa "on oltava" monialainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto. Todettakoon, että nuorten ohjaus- ja palveluverkoston tehtävä on palvelujen yleinen koordinointi. Etsivä nuorisotyö sen sijaan muodostaa vain pienen osan ohjaus- ja palveluverkoston tehtäväalueesta ja on luonteeltaan olennaisesti operatiivista toimintaa nuorten keskuudessa.

Opetusviraston, henkilöstökeskuksen ja nuorisoasiainkeskuksen yhteistyönä keväällä 2012 on valmisteltu lain tarkoittaman monialaisen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston tehtävää ja organisaatiota.

Nuorisolain mukaisesti verkostolle kuuluisivat Helsingissä seuraavat tehtävät:

- koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista Helsingissä sekä arvioida niiden pohjalta nuorten tilannetta Helsingin päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi

- edistää nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittamista ja vaikuttavuutta tavoitteena palvelujen riittävyys, laadukkuus ja saavutettavuus

- suunnitella ja tehostaa yhteisiä menettelytapoja nuorten palveluihin ohjautumiseksi ja tarvittaessa palvelusta toiseen siirtymiseksi

- edistää nuorten palveluiden järjestämiseen liittyvän tietojen vaihdon sujuvuutta suunnitteleamalla yhteisiä menettelytapoja viranomaisten kesken

Tämän lisäksi verkosto tekee tarvittaessa esityksiä ja linjauksia koskien nuorisolain toimeenpanoa, suunnittelee monialaista yhteistyötä Helsingissä ja kehittää sen toimeenpanoa sekä toimiin vuorovaikutuksessa nuorten palveluja tuottavien yhteisöjen kanssa. Verkoston pääkohderyhmänä ovat 13–25-vuotiaat nuoret.

Verkoston työ tulee kytkeytymään läheisesti mm. lastensuojelulain velvoittamaan kuntien suunnitelmaan lastensuojelun järjestämisestä. Hallintokunnat tekevät tiivistä monihallinnollista yhteistyötä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (Lasu) valmisteluun osallistuneiden

virastojen virastopäälliköistä koostuvan johtoryhmän ja neljän eri hankekoreista vastaavan ohjausryhmän kautta. Nyt perustettavan monialaisen verkoston kohderyhmä on laajempi kuin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, jossa pääkohteena ovat alle 18-vuotiaat nuoret. Lisäksi erona on se, että Lasu koostuu erikseen sovittavista priorisoiduista toimintamuodoista, kun taas verkosto seuraa jatkuvasti nuorten elinolosuhteita ja voi puuttua kulloinkin esiin nouseviin haasteisiin. Monialaisen ohjaus- ja palveluverkoston painopisteenä on myös lasua selkeämmin työelämään ja II asteen koulutukseen integroitumisen kysymykset. Edelleen, lain mukaan verkoston osanottajajoukko on huomattavasti laajempi kuin Lasun. Verkoston työssä tulee toki huomioida jo toimivat, rinnakkaiset rakennelmat ja välttää päällekkäisyyttä.

Nuorisolautakunnan näkemyksen mukaan edellä mainitulla tavalla valmisteltu verkosto vastaa nuorisolain edellyttämiin velvoitteisiin sekä noudattaa lain kirjainta ja henkeä. Monialaiselle nuorten ohjaus- ja palveluverkostolle on selkeä tarve keskustelufoorumina ja kaupungin ja yhteistyökumppaneiden monenlaisten toimenpiteiden yhteen sovittajana.

Tuleva valtuustokauden 2013-2016 ohjelmien ja strategioiden suunnittelu on parhaillaan virkamiesvalmistelussa. Esitystä monialaiseksi nuorten ohjaus- ja palveluverkostoksi on tarpeen arvioida osana seuraavan valtuustokauden lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa sekä muita lapsille ja nuorille suunnattavia palveluja ja niiden ohjausrakenteita. Monialaisen ohjaus- ja palveluverkoston perustaminen on vuoden 2011 alusta alkaen ollut kuntien lakisääteinen velvollisuus, joten kovin pitkään sen perustamista ei voi siirtää.

01.03.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

nuorisotoimenjohtaja
Lauri Siurala

Lisätiedot

Martti Poteri, toimistopäällikkö, puhelin: 310 71687
martti.poteri(a)hel.fi

Henkilöstöjohtaja 29.3.2012

HEL 2011-001552 T 05 00 00

Uudistunut nuorisolaki (693/2010) velvoittaa kunnan perustamaan nuorten monialaisen ohjaus- ja palveluverkoston. Verkoston tehtävänä on mm. sovittaa yhteen kaupungin tarjoamia nuorten palveluita sekä

kerätä tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista päätöksentekoa varten. Nuorisolain edellyttämä monialainen ohjaus- ja palveluverkosto on valmistelussa Helsingissä.

Jo ennen nuorisolain uudistusta Helsingissä on ollut useita nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja työllisyydenhoidon varhaiseen tukeen liittyviä verkostoja ja toimintatapoja. Verkostoyhteistyö on ollut joko virastojen välisiin vakiintuneisiin toimintatapoihin liittyvää yhteistyötä tai hankkeiden muodossa tapahtuvaa yhteistyötä. Jatkossa yhteistyötä eri toimijoiden välillä helpottaa nuorisolain 7 c §, mikä velvoittaa nuoren tietojen luovuttamisen etsivää nuorisotyötä varten. Etsivän nuorisotyön toimijoille tulee luovuttaa tiedot niistä nuorista, jotka jäävät perusopetuksen jälkeen ilman toisen asteen koulutuspaikkaa sekä niistä alle 25 -vuotiaista, jotka keskeyttävät toisen asteen opinnot tai vapautetaan/keskeyttävät varusmies- tai siviilipalveluksen.

Kaupungin työllisyydenhoidon palveluja tuottavat henkilöstökeskus, sosiaalivirasto, opetusvirasto, talous- ja suunnittelukeskus, nuorisosiainkeskus ja terveyskeskus sekä muut virastot ja liikelaitokset työ- ja työharjoittelupaikkojen tarjoajina. Virastojen ja TE-hallinnon välillä on perinteiset ja monipuoliset yhteistyöverkostot, joiden avulla kehitetään työllisyydenhoidon palveluja ja asiakkaiden ohjautumista tarkoituksenmukaisesti toimenpiteisiin.

Hankemuotoista virastoyhteistyötä toteutetaan työllisyydenhoidon kehittämisohjelman kärkihankkeissa kuten esimerkiksi Tulevaisuustiski ja Tsemppari -hankkeissa. Tulevaisuustiskin työntekijöiden tarjoaman henkilökohtaisen neuvonnan ja ohjauksen tavoitteena on, että nuori motivoituu oman koulutuspolun suunnittelusta ja löytää itselleen sopivan opiskelu- tai harjoittelupaikan. Tsemppari -hankkeen tavoitteena on varhainen puuttuminen opiskelijan poissaoloihin ja sitä kautta opintojen keskeyttämisten vähentäminen ammatillisissa oppilaitoksissa.

Lisätiedot

Juhanko Ulla, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23115
ulla.juhanko2(a)hel.fi
Eija Hanni, osastopäällikkö, puhelin: 310 43980
eija.hanni(a)hel.fi

Opetuslautakunta 20.03.2012 § 36

HEL 2011-001552 T 05 00 00

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetusvirasto toteuttaa yhteistyössä kaupungin muiden hallintokuntien kanssa seuraavia toimia, joilla ehkäistään nuorten syrjäytymistä ja pyritään takaamaan nuorten hyvinvointia. Yhteistyö edesauttaa myös yhteiskuntatakuun toteutumista Helsingissä.

Monialainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto

Nuorisolain 7a § mukaan kunnassa on oltava paikallisten viranomaisten monialaisen yhteistyön suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten nuorten ohjaus- ja palveluverkosto. Helsingin kaupungin monialaisen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston valmistelu on yhteydessä seuraavan LASU -kauden, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2013 - 2016 valmistelutyöhön.

Helsingin monialainen verkosto tulee koostumaan nuorten palveluista vastaavien hallintokuntien edustajista sekä lisäksi verkostoon tullaan kutsumaan edustajat työ-, poliisi- ja puolustushallinnosta.

Nuorisolain mukaan monialaisen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston tehtävänä on koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista päätöksenteon sekä nuorten palveluiden suunnittelun tueksi, sovittaa yhteen kaupungin nuorten palveluita sekä taata palvelujen riittävyys, laadukkuus ja saavutettavuus, selkeyttää menettelytapoja palveluihin ohjautumisessa ja siirryttäessä palvelusta toiseen sekä edistää nuorten palveluiden järjestämiseen liittyvän tietojen vaihdon sujuvuutta suunnittelemalla yhteisiä menettelytapoja toimijoiden kesken.

Vaikka LASU:n sisältämät kehityshankkeet ja niiden sisäiset monihallintokuntaiset verkostot ovat sinänsä onnistuneita ja toimivia, ne eivät korvaa nuorisolain edellyttämää pysyvää rakennetta, joka kattaa paitsi eri hallintokunnat myös laissa luetellut viranomaistahot.

Opetusviraston hallintokuntayhteistyö matalan kynnyksen palveluissa

Etsivä nuorisotyö

Opetusvirasto vastaa etsivän nuorisotyön toimeenpanosta Helsingissä. Etsivällä nuorisotyöllä on keskeinen rooli, jotta nuoret löytävät eri hallintokuntien tuottaman palvelutarjonnan. Etsivää nuorisotyötä toteutetaan lähtökohtaisesti yli hallintokuntarajojen yhteistyössä palveluntuottajayhteisöjen kanssa. Toimintamalli tiivistää itsessään yhteistyötä uutena hallintokuntien rajapinnoilla toteutettavana toimintana.

Opetusvirasto hankkii etsivää nuorisotyötä yhteistyösopimuksin. Vuoden 2012 osalta yhteistyösopimus on solmittu viiden etsivän nuorisotyön palveluntuottajan kanssa. Neljä toimijoista on

suomenkielistä ja yksi ruotsinkielinen. Opetus- ja kulttuuriministeriö rahoittaa etsivää nuorisotyötä ja tekee päätökset maaliskuussa 2012. Kaupungin omana matalan kynnyksen palveluna etsivää nuorisotyötä tuottaa osaltaan henkilöstökeskuksen Tulevaisuustiski järjestämällä ohjaus- ja tukipalveluita 15 -17 -vuotiaille nuorille.

Vuonna 2011 opetusvirastolla oli yhteistyösopimus kolmen etsivän nuorisotyön palveluntuottajan kanssa. Palveluntuottajilla työskenteli 12 ja henkilöstökeskuksen Tulevaisuustiskillä neljä työntekijää eli yhteensä etsiviä nuorisotyöntekijöitä Helsingissä oli 16 henkilöä.

Etsivän nuorisotyön asiakkaina oli vuonna 2011 1039 nuorta (Tulevaisuustiski 399, palveluntuottajat 640). Asiakkaista 42 % oli tyttöjä/naisia ja 58 % poikia/miehiä. Asiakkaista iältään 15 - 17 -vuotiaita oli 44 %, 18 - 20 -vuotiaita 28 %, 21 - 24 -vuotiaita 20 % ja yli 25 -vuotiaita 8 %.

Etsivään nuorisotyöhön liittyvään tiedonsiirtoon opetusvirastossa on suunniteltu Enter -etsivän nuorisotyön sähköistä järjestelmää. Enterillä haetaan ratkaisuja viranomaisten sujuvaan tiedon luovuttamiseen etsivälle nuorisotyölle, etsivän nuorisotyön asiakasrekisterin ylläpitoon ja hallintaan sekä tilastointiin ja raportointiin etsivän nuorisotyön toiminnasta.

Nuorten työpajat

Opetusviraston nuorten työpajat tarjoavat työharjoittelumahdollisuuden peruskoulun jälkeen ilman koulutuspaikkaa jääneille 15 - 19 -vuotiaille helsinkiläisille nuorille. Hallintokunnat ylittävä yhteistyö on vakiintunut osa työpajatoiminnan käytänteitä. Henkilöstökeskuksen Tulevaisuustiski ja työhallinnon TE -toimistot ohjaavat nuoria pajoille. Lisäksi työpajat toimivat yhteistyössä etsivän nuorisotyön palveluntuottajayhteisöjen kanssa.

Pajatoiminnan tavoitteena on, että nuorelle tarjotaan työvaltaisen toiminnan kautta mahdollisuus tutustua itseensä sekä suunnitella tulevaisuuttaan. Pajojen moniammatillista osaamista on vahvistettu kuntouttavilla kouluttajilla. He käyttävät työssään toiminnallisia menetelmiä ja auttavat heikosti motivoituneita nuoria kiinnittymään ja osallistumaan työharjoitteluun.

Hallintokuntayhteistyö opetustoimen hankkeissa

Opetusvirasto toteuttaa hallintokuntayhteistyössä hankkeita. Vuonna 2011 MOAM -hankkeessa kehitettiin ja toteutettiin moniammatillisia nuorille suunnattuja verkkopalveluja yhdessä nuorisosiainkeskuksen, sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen kanssa. Tsemppari -hanke on terveyskeskuksen, opetusviraston, sosiaaliviraston ja

henkilöstökeskuksen yhteishanke, jonka tavoitteena on opintojen keskeyttämisen vähentäminen ammatillisissa oppilaitoksissa. Tsemppari -ohjaajat ovat psykiatrisia sairaanhoitajia, jotka vahvistavat ammatillisten oppilaitosten opiskelijahuoltopalveluiden osaamista mm. mielenterveys- ja päihdeongelmien erityisosaamisella. Tsemppari -ohjaajat työskentelevät oppilaitoksissa jalkautumalla opiskelijoiden pariin.

Perusopetuksen HYMYT -hankkeessa kehitetään alueellisia moniammatillisia palvelukokonaisuuksia sekä johtamis- ja yhteistyörakenteita yhteistyössä sosiaaliviraston, nuorisoasiainkeskuksen sekä terveyskeskuksen kanssa. Hankkeessa tehostetaan varhaista tukea koulujen yhteydessä ja arvioidaan oppilashuollon tarvetta sekä riittävyttä.

Käsittely

20.03.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Gorschkow-Salonranta ehdotti, että päätösehdotuksen viidennen kappaleen ("Nuorisolain mukaan monialaisen...") jälkeen lisätään uudeksi kappaleeksi seuraavaa:

"Vaikka LASU:n sisältämät kehityshankkeet ja niiden sisäiset monihallintokuntaiset verkostot ovat sinänsä onnistuneita ja toimivia, ne eivät korvaa nuorisolain edellyttämää pysyvää rakennetta, joka kattaa paitsi eri hallintokunnat myös laissa luetellut viranomaiset."

Esittelijä otti ehdotuksen omakseen.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Anna Lyra-Katz, projektikoordinaattori, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 06.03.2012 § 69

HEL 2011-001552 T 05 00 00

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Nuorisolain vuoden 2011 uudistuksen tavoitteena on lisätä varhaista tukea nuorille kunnissa ja ehkäistä syrjäytymistä. Lakiin on kirjattu säännökset paikallisten viranomaisten monialaisesta yhteistyöverkostosta sekä etsivästä nuorisotyöstä ja siihen liittyvästä tietojen luovuttamisesta. Nuorisolaissa nuorilla tarkoitetaan alle 29-vuotitaita. Taustalla on valtakunnallinen huoli syrjäytymisvaarassa olevista nuorista. Yhä useampi nuori jää peruskoulun jälkeen ilman koulutus- tai työpaikkaa.

Helsingin kaupunki on toteuttanut vuosien ajan laajamittaista monihallintokuntaista yhteistyötä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Helsingissä nuorten koulupudokkuuden ja syrjäytymisen ehkäisyyn on puututtu useilla eri keinoilla.

Hallintokuntien yhteistyö koulupudokkuuden ehkäisemiseksi

Lastensuojelulakiin pohjautuvassa, vuonna 2009 valtuuston hyväksymässä Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa yksi keskeinen tavoite on ”lapsille ja nuorille on turvattu koulutus- ja työllistymispolku” niin peruskoulussa kuin toisen asteen opintojen vaiheessa. Lastensuojelulaki koskee nuoria aina 21-vuotiaiksi asti. Yhteistyössä ovat mukana mm. sosiaalivirasto, opetusvirasto, terveyskeskus, nuorisoasiainkeskus sekä henkilöstökeskus. Konkreettisine kehittämiskohteina ovat olleet mm. yleinen varhaisen tuen kehittäminen peruskouluissa, matalan kynnyksen palvelujen kehittäminen verkkoympäristöihin sekä tiettyjen riskiryhmien erityisen tuen muotojen kehittäminen. Viimeksi mainittuja ovat mm. vakavasti oireilevien ja sijaishuollossa olevien peruskouluikäisten lasten ja nuorten koulunkäynnin turvaaminen (Vakava), ryhmämuotoisten intensiivimenetelmien kehittäminen (Luotsi ja Vinssi), nopean puuttumisen perhetyön kehittäminen (Nopsa), 15–16 v. maahan muuttaneiden nuorten valmistavan opetuksen ja heidän perheidensä kotoutumisen edistäminen (Manuva), toisen asteen ammatillisissa opinnoissa putoamisriskissä olevien nuorten tukimuotojen kehittäminen (Tsemppari –hanke) sekä ilman koulutuspaikkaa peruskoulun jälkeen kokonaan jääneiden nuorten ohjauksen järjestäminen (Tulevaisuustiski). Näiden lisäksi sosiaalivirasto ja terveyskeskus ovat vuodesta 2004 vastanneet yhdessä varusmiespalveluksen tai siviilipalveluksen keskeyttäneiden tai palveluksen ulkopuolelle jäävien nuorten miesten Aikalisä-ohjauksesta.

Kehittämishankkeissa on saatu hyviä tuloksia hallintokuntien yhteistyön ja moniammatillisen osaamisen avulla. Toisaalta kehittämistyön avulla on pystytty selkeämmin profiloimaan ns. riskiryhmät ja hahmottamaan

realistisesti koko ongelmakenttää. Myös nuorisolain velvoittama tietojen siirto ilman koulutuspaikkaa jäävistä nuorista etsivän nuorisotyön toteuttajatahoille on tukenut nuorten ohjautumista tarvittavien palveluiden piiriin.

Monialainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto

Uudistunut nuorisolaki velvoittaa kuntaa perustamaan nuorten ohjaus- ja palveluverkoston. Helsinkiin verkosto perustetaan kevään 2012 aikana. Nuorisolain mukaan verkostolle kuuluu:

- koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista Helsingissä päätöksenteon ja palvelujen suunnittelun tueksi
- edistää nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittamista ja vaikuttavuutta tavoitteena palvelujen riittävyys, laadukkuus ja saavutettavuus
- suunnitella ja tehostaa yhteisiä menettelytapoja nuorten palveluihin ohjautumiseksi ja tarvittaessa palvelusta toiseen siirtymiseksi
- edistää nuorten palvelujen järjestämiseen liittyvän tietojen vaihdon sujuvuutta suunnittelemalla yhteisiä menettelytapoja viranomaisten kesken.

Verkostoon kutsutaan kaupungin keskeisten nuorten palveluja tuottavien hallintokuntien lisäksi edustajat työ-, poliisi- ja puolustushallinnosta.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston tehtävä on osin päällekkäinen Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (LASU) ohjausrakenteiden kanssa. Vaikka LASU:n sisältämät kehityshankkeet ja niiden sisäiset monihallintokuntaiset verkostot ovat sinänsä onnistuneita ja toimivia, ne eivät korvaa nuorisolain edellyttämää pysyvää rakennetta, joka kattaa paitsi eri hallintokunnat myös laissa luetellut viranomaistahot. Toisaalta kohderyhmä ja verkoston tehtävät ovat laajemmat erityisesti valtionhallinnon kumppaneiden suuntaan. Verkostot tulisi kuitenkin muodostaa Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen kehittämisohjelman (Kaste) 2012–2015 suositusten mukaisesti eli sovittaen yhteen lastensuojelulain, nuorisolain sekä terveydenhuoltolain mukaiset velvoitteet. Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä, että eri verkostojen yhteistyö ja tiedonkulku rakennetaan niin, että ne tuottavat synergiaa ja edistävät aidosti nuorten syrjäytymisen ehkäisyä kaupungissa.

Käsittely

06.03.2012 Ehdotuksen mukaan

Andreas Helminen ehdotti, että esittelijän päätösehdotuksen Monialainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto-nimisen luvun kolmannen sanoilla "Nuorten ohjaus ja palveluverkoston tehtävä" alkavan kappaleen toiseksi virkkeeksi lisätään lause, joka kuuluu seuraavasti:

Vaikka LASU:n sisältämät kehityshankkeet ja niiden sisäiset monihallintokuntaiset verkostot ovat sinänsä onnistuneita ja toimivia, ne eivät korvaa nuorisolain edellyttämää pysyvää rakennetta, joka kattaa paitsi eri hallintokunnat myös laissa luetellut viranomaistahot.

Kannattajat: Sirkku Ingervo

Suoritetussa äänestyksessä asetettiin vastakkain esittelijän ehdotus ja Andreas Helmisen vastaehdotus, jolloin Andreas Helmisen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen lautakunnan yksimielisin äänin 10-0.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Taina Hussi, koordinaattori, puhelin: 310 43839
taina.hussi(a)hel.fi

Terveyslautakunta 06.03.2012 § 57

HEL 2011-001552 T 05 00 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa toivomusponnosta kaupunginhallitukselle seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Nuorisolain vuoden 2011 uudistuksen tavoitteena on ollut lisätä varhaista tukea nuorille kunnissa ja ehkäistä syrjäytymistä. Lakiin on kirjattu säännökset paikallisten viranomaisten monialaisesta yhteistyöverkostosta sekä etsivästä nuorisotyöstä ja siihen liittyvästä tietojen luovuttamisesta. Taustalla on huoli syrjäytymisvaarassa olevista nuorista.

Helsingiläisten asukkaiden terveyden edistäminen ja väestöryhmien välisten terveyserojen supistaminen on terveyskeskuksen strateginen painoalue. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tarjoamat peruspalvelut tukevat kouluikäisten lasten ja nuorten kehitystä, kasvua ja hyvinvointia. Rinnalla tarvitaan myös kohdennettuja ehkäiseviä ja

korjaavia toimenpiteitä ja niiden toteuttamiseksi tarvitaan laaja-alaista osaamista.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto on mukana lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2009 - 2012 (ns. LASU-hankkeet) toteuttamishankkeissa ja on siten kehittämässä nuorille hallintokuntien rajat ylittäviä palveluita ja varhaista tukea. Yhtenä tavoitteena on turvata lapsille ja nuorille koulutus- ja työllistymispolku sekä peruskoulussa että toisen asteen opintojen vaiheessa.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon näkökulmasta keskeisin matalan kynnyksen hanke on Tsemppari -Nuorten aikaisä -hanke. Hankkeen tavoitteena on tukea nuorta suorittamaan loppuun ammatillinen perustutkinto ja tukea niitä nuoria, jotka keskeyttävät ammatillisen perustutkinnon suorittamisen. Hanke on neljän eri hallintokunnan, terveyskeskuksen, opetusviraston, sosiaaliviraston ja henkilöstökeskuksen yhteinen. Hanke jatkuu edelleen.

Hankkeessa on toiminut neljä psykiatrista sairaanhoitajaa eli tsemppariohjaajaa. Psykiatrisen sairaanhoitajan työ on muuttunut tavallisesta vastaanottotyöstä osin jalkautuvaksi työksi oppilaitoksen sisällä. Tsemppari-mallin mukaisesti jokainen opiskelija saa opintojen keskeytyessä saman palvelun, vaikka oppilaitosten eroproessit ja toimijoiden roolit vaihtelevat.

Moniammatillinen verkkonuorisotyö, Verkkoterkkari- ja Toisen asteen yhteys -hankkeiden yhteisenä tavoitteena on edistää nuorten terveyttä ja hyvinvointia tarjoamalla nuorille moniammatillista, psykososiaalista tukea sekä terveyden hoitoon liittyvää tietoa matalan kynnyksen periaatteella verkossa. Verkkoterkkari on Netari.fi-hankkeen kanssa yhteistyössä luotu toimintamalli, jossa terveydenhoitaja kohtaa nuoria verkkomaailmassa. Varsinaiset hankkeen toimijat ovat Helsingin kaupungin nuoriasiainkeskus, sosiaalivirasto, terveyskeskus sekä opetusvirasto.

Terveyskeskus on ollut mukana kumppanina toteuttamassa myös riskiryhmien erityisen tuen muotojen kehittämisen hankkeita. Vakava-hankkeessa pyritään turvamaan vaikeasti oireilevien ja sijaishuollossa olevien peruskouluikäisten koulunkäynti. Maunuva-hankkeessa tuetaan 15 -16 -vuotiaita maahanmuuttaneita valmistavassa opetuksessa ja kotoutumisessa.

Terveyskeskus on vienyt läpi Terve Helsinki -hankkeen (2009–2011), jossa tavoitteena oli osaprojektien avulla edesauttaa helsinkiläisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventamista. Hankkeen kohderyhmiksi valittiin mm. nuoret.

Terve Helsinki -hankkeen kaksi osaprojektia keskittyi nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn. Nämä olivat edellä kuvattu Tsemppari-hanke ja Nuorten syrjäytymisen ehkäisy -projekti. Viimeksi mainittu projekti toteutettiin yhdessä Helsingin Diakonissalaitoksen, Vamos-projektin kanssa. Nuorten syrjäytymisen ehkäisy -projektissa kehitettiin toimintamalli, joka perustui jalkautuvaan, matalan kynnyksen toimintaan. Projektin loppuarviointi osoitti, että lähes kaikilla projektin piirissä olleilla nuorilla oli terveydellisiä ongelmia ja että hoitamattomat terveysongelmat vaikeuttivat nuorten tilannetta, estivät osaltaan elämäntilanteen selvittelyä ja tulevaisuuden suunnittelua. Terveyskeskuksen psykiatrinen sairaanhoitaja ja osa-aikainen lääkäri jatkavat toimintaansa Vamos-projektissa.

Helsinki on ollut vahvasti mukana myös nuorten auttamiseen keskittyvässä Luotsi-hankkeessa. Luotsissa nuoria auttavat nuorisoasiainkeskuksen, sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen työntekijät. Luotsi-toimintaa on toteutettu jo 15 vuoden ajan. Tulokset ovat olleet hyviä ja toiminta on vakiintunutta. Myös Klaari-Helsinki on tehnyt lasten ja nuorten ehkäisevää päihdetyötä vuodesta 2003 alkaen.

Yhteistyötä tehdään myös Kalliolan nuoret ry:hyn kuuluvan Tyttöjen Talon kanssa. Terveyskeskus on osaltaan rahoittanut sen toimintaa seuraavilla alueilla: alle 21-vuotiaiden nuorten äitien erityistarpeiden tukeminen, seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämistyö, seksuaalista väkivaltaa kokeneiden ja seksuaalisuudessaan eri tavoin oireilevien nuorten naisten ohjaus ja tukeminen. Tyttöjen Talo toimii matalan kynnyksen periaatteella ja tekee tiiviistä yhteistyötä kaupungin hallintokuntien kanssa.

Tänä vuonna on käynnistetty TE-keskuksen, henkilöstöasiainkeskuksen ja terveyskeskuksen kotihoidon yhteistyönä myös projekti, jossa työttömiä palkataan kotihoitoon vanhusten liikkumisavustajiksi.

Uudistunut nuorisolaki velvoittaa kuntaa perustamaan nuorten ohjaus- ja palveluverkoston. Helsinkiin verkosto perustetaan kevään 2012 aikana. Verkoston tehtävänä on koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista Helsingissä päätöksenteon ja palveluiden suunnittelun tueksi. Verkoston tulee edistää nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittamista ja vaikuttavuutta sekä suunnitella ja tehostaa yhteisiä menettelytapoja nuorten palveluihin ohjautumiseksi. Lisäksi sen tulee edistää nuorten palveluiden järjestämiseen liittyvän tietojen vaihdon sujuvuutta suunnittelemalla yhteisiä menettelytapoja viranomaisten kesken. Verkostoon kutsutaan kaupungin keskeisten nuorten palveluja tuottavien hallintokuntien lisäksi edustajat työ-, poliisi- ja puolustushallinnosta.

Yhteenvedona terveyslautakunta toteaa, että Helsingin kaupunki kehittää ja toteuttaa hallintokuntien välistä yhteistyötä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Helsingissä nuorten koulupudokkuuden ja syrjäytymisen ehkäisyyn on puututtu useilla eri keinoilla. Helsingin terveyskeskus osallistuu useisiin hankkeisiin, joissa kehitetään nuorille tarkoitettuja etsiviä terveys- ja sosiaalipalveluja yhdessä muiden hallintokuntien kanssa. Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston verkostoa ollaan luomassa Helsinkiin.

Terveysvaikutusten arviointi:

Huono koulumenestys, lyhyt koulutusura, koulutuksen ulkopuolelle jääminen ja koulutuksellinen syrjäytyminen ovat yhteydessä nuoren arjen hallintaan ja psyykkisiin ongelmiin. Toimenpiteet ja tuki nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi tulee olla saatavilla silloin, kun nuoren riski jäädä työn tai koulutuksen ulkopuolelle on suurin, jolloin on mahdollista saada aikaan myönteisiä terveysvaikutuksia. "

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Marketta Kupiainen, hallintoylihoitaja, puhelin: 310 42348
marketta.kupiainen(a)hel.fi

§ 638

Valtuutettu Silvia Modigin toivomusponsi: Nurkkatien koulun ja monitoimitalon käyttäjien ja alueen asukkaiden huomioimisesta talojen käytön suunnittelussa

HEL 2011-005938 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Silvia Modig) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Silvia Modigin toivomusponsi, Kvsto 14.09.2011 asia 20

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.9.2012 hyväksymän toivomusponnen (Silvia Modig) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 14.9.2011 Ala-Malmin peruskoulun lakkauttamisen 1.8.2012 lukien ja Puistolan ala-asteen ja Nurkkatien ala-asteen yhdistämisen hallinnollisesti 1.8.2013 lukien (asia 20) Kvsto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Valtuusto edellyttää, että Nurkkatien ja Puistolan koulujen hallinnollisessa yhdistämisessä otetaan Nurkkatien koulun ja monitoimitalon käyttäjät ja molempien alueiden asukkaat mukaan talojen käytön suunnitteluun." (Silvia Modig)

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Asiassa on saatu opetuslautakunnan lausunto (20.3.2012), jossa todetaan mm., että palveluverkon suunnittelua toteutetaan poikkihallinnollisesti tilakeskuksen koordinoimana lausunnossa selostetulla tavalla. Koulujen yhdistymisprosessin tueksi opetusvirasto perustaa seurantaryhmän. Tämän lisäksi koulujen henkilöstöistä muodostettava muutosjohtoryhmä vastaa käytännön muutosten suunnittelusta ja toteutuksesta. Tähän kuuluu mm. koulutilojen käytön suunnittelu. Puistolan ja Nurkkatien ala-asteiden yhdistymisprosessi käynnistyy keväällä 2012, jolloin em. ryhmät perustetaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Silvia Modigin toivomusponsi, Kvsto 14.09.2011 asia 20

Tiedoksi

Ponnen ehdottaja
Muut valtuutetut

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 20.03.2012 § 37

HEL 2011-005938 T 12 00 01

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavaan lausunnon:

Palveluverkon suunnittelua toteutetaan poikkihallinnollisesti tilakeskuksen koordinoimana. Asukaslähtöisestä poikkihallinnollisesta menettelystä palvelutilaverkon uudistamisessa valmistui vuonna 2010 malli, joka on kirjattu raporttiin "Palvelutilaverkon uudistaminen hallintokuntien ja asukkaiden yhteistyönä, Opetusviraston julkaisu B1:2000". Raportissa on kuvattu yhteistoimintamallin työvaiheet ja laatukriteerit. Siinä on myös käsitelty neljän kaupunginosan palvelutilaverkon uudistamista hallintokuntien ja asukkaiden yhteistyönä.

Ehdotetussa toimintamallissa korostetaan mukana olevien toimijoiden vuorovaikutusta ja kommunikaatiota sekä ennakkoluulottomuutta ja luottamuksen ilmapiiriä. Keskeistä on kaupungin kokonaisedun ja eri virastojen tilantarpeiden yhteensovittaminen. Yhteisen ymmärryksen perustana ovat asukkaiden tarpeet, jotka vaikuttavat tilojen käytön ratkaisuihin. Onnistunut suunnittelu edellyttää kaikkien toimijoiden täysipainoista sitoutumista ja pääsemistä osallistumaan ehdotusten valmisteluun.

Opetuslautakunta toteaa, että koulujen yhdistymisprosessin tueksi opetusvirasto perustaa seurantaryhmän, johon kuuluvat molempien koulujen rehtorit ja apulaisrehtorit, johtokuntien puheenjohtajat sekä opetusviraston edustajat. Tämän lisäksi koulujen henkilöstöistä muodostettava muutosjohtoryhmä vastaa käytännön muutosten suunnittelusta ja toteutuksesta. Tähän kuuluu mm. koulutilojen käytön suunnittelu. Puistolalan ja Nurkkatien ala-asteiden yhdistymisprosessi käynnistyy keväällä 2012, jolloin em. ryhmät perustetaan.

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti 31.5.2011 kokouksessaan, että Nurkkatien ala-asteen tiloja tarkastellaan uudestaan vuonna 2014. Tämä tullaan tekemään yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Osallisuuden lisääminen on kaupungin strategisia tavoitteita ja se on keskeinen tavoite myös palveluverkon tilaratkaisujen kehittämisessä. Kaupungin poikkihallinnollista ja asukaslähtöistä palveluverkon kehittämistä koordinoi kiinteistöviraston tilakeskus.

Käsittely

20.03.2012 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu, jonka kuluessa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Jäsen Virkkunen ehdotti jäsen Nordmanin kannattamana, että päätösehdotuksen viidennen kappaleen ("Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto...") viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Opetuslautakunta pitää tärkeänä, että tämä tullaan tekemään yhteistyössä Puistolalan alueen asukkaiden kanssa."

Puheenjohtaja Aaltio ehdotti, että edellä mainitun viidennen kappaleen loppuun lisätään seuraava virke:

"Opetuslautakunta pitää tärkeänä, että prosessissa kuullaan Puistolalan asukkaita."

Ehdotus raukesi kannattamattomana.

21.05.2012

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti jäsen Virkkusen vastaehdotuksen äänin 8 (Björnberg-Enckell, Kouvo, Mäkisalo, Laiho, Leoni, Rydman, Kinkku, Aaltio) - 3 (Gorschkow-Salonranta, Nordman, Virkkunen).

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi

§ 639

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 19 ja 20 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstökassatoimikunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta 15.5.2012
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta 15.5.2012
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto 10.5.2012
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 15.5.2012
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museujohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- johtava rehtori
- apulaisrehtori
- aluerehtori
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja

21.05.2012

Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

, puhelin
Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 19 ja 20 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstökassatoimikunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta 15.5.2012
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta 15.5.2012
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto 10.5.2012
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 15.5.2012
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museujohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:

21.05.2012

Sj/6

- johtava rehtori
- apulaisrehtori
- aluerehtori
- taidemuseon johtaja
- tietokeskus:
 - johtaja
 - tutkimuspäällikkö
 - tietohuoltopäällikkö
 - kehittämisspäällikkö
- työterveysjohtaja
- Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

, puhelin
Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

21.05.2012

Kaupunginhallitus

Risto Rautava
puheenjohtaja

Maria Nyfors
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Jan D. Oker-Blom

Elina Moisio

Arto Bryggare

Tatu Rauhamäki

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 29.05.2012 ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Maria Nyfors
hallintosihteeri

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

21.05.2012

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 604, 606 - 615, 623 - 626, 630 - 633 ja 637 - 639 §:t

Päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 605 ja 621 §:t

Päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 616 - 620, 622, 627 - 629 ja 634 - 636 §:t

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

21.05.2012

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.